

ŠKOLA

BOŽSKÉHO SRDCE PÁNĚ.

Měsíční list pro katolíky,
zvláště pro bratrstva v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

S povolením duchovní vrchnosti

vydává a zodpovídá

P. Bernard Plaček,
ředitel tiskárny.

rukopisy přijímá a pořádá

P. Petr Hlobil,
benediktin rajhradský.

Ročník dvacátý třetí.

V BRNĚ.

Tiskem papežské knihtiskárny benediktinů rajhradských.

O B S A H.

B á s n ě.

	Strana		Strana
Nový rok	1	Nanebevzetí blahosl. Panny Marie	247
Hymnus ke chválám na Jméno Ježíš	17	Po smrti	247
Hromnice	33	Anděl strážný	257
Jděte k Josefovi	65	Růženec	292
Při pohledu na svatý kříž	97	Na hřbitově na den dušiček	321
Dvoji vesna	112	K neposkrvněnému početí blahosl. Panny Marie	353
Máji, vítěj!	129	Chodí sv. Mikuláš	361
Svátek Božského Srdce Páně	161	Vánoce v cizině	375
Hymna svatonorbertská	178		
Srdce Páně a Panny Marie	193	Život lidský plavbou. Úvala novoroční	2
Recordare	225		

Četba dějepisná a poučná.

Co máme z víry?	7, 43	Sv. Cyrill i Method a národové slovanští	202
Historické obrazy ze života římského	12	Aphorismy z denníku P. B. Rinna T. J.	213
47, 114, 144, 173, 207, 240, 342, 361.		250, 315, 376.	
Svatý Josef	81	Lichva	231
Apoštolát modlitby v církevních dějinách	83	Křesťanství a úcta Panny Marie	263
141, 195, 276, 301, 367.		Malchus	271
Třetí řád premonstrátský	112	Netřeba se mužům za modlitbu sv. růžence stydět	297
149, 178, 211, 245, 279, 308, 371.		O katolickém duchu v armádě rakouské	305
Příznaky a obrazy sv. apoštolů	171	Naše milá „Královna nejsv. růžence“	375

Četba k pobožnosti povzbuzující.

Triatricet rozjímání, uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele	4	Nebeský chléb	21
33, 65, 97, 129, 161, 193, 225, 257, 293, 321, 353.		71, 109, 136, 267, 355.	
Devatero služeb k uctění Božského Srdce Ježíšova	17	Poznej sebe sama	76
37, 67, 100, 131, 163, 197, 228, 259, 294, 323.		Srdce Páně v nejsv. Svátosti oltářní	104
		O Božím Těle	166
		Malá procházka očištěm s nejsv. Srdcem Páně	330

Hlavní úmysly měsíční:	Strana		Strana
v lednu, aby práva a zákon Boží ode všech uznány byly	31	v červenci za zpovědníky a duchovní vůdce	223
v únoru za oběti pychy	63	v srpnu za zrušení otroctví	255
v březnu za oběti smyslnosti	95	v září za církev na východě	287
v dubnu za oběti mamonu	127	v říjnu za ponížení nepřátel církve	319
v květnu za obrácení židů	159	v listopadu za vládu v jižní Americe	351
v červnu za rozšíření ducha pobožnosti	191	v prosinci za hlasatele sv. evangelia	383

O křesťanských záležitostech.

Zájmy Krista Pána v různých zemích	29	Okružník sv. Otce Lva XIII. o vyzývání sv. Josefa a blahosl. Panny Marie	289
61, 93, 126, 157, 189, 222, 253, 286, 318, 350, 381.		Jednota Svato-Alžbětská ve Znojemě	334
Druhý všeobecný sjezd rak. katolíků	181	Řeč před založením téže jednoty	338

Zájmy katolických bratrstev a zpráv.

Milodary Božského Srdce Páně	28	Nové malby a okrasy ve chrámu svato-hostýnském	236
59, 92, 124, 155, 187, 220, 251, 283, 316, 348, 380.		Zprávy z misí katolických	57
Zprávy o sv. Hostýně	25	90, 121, 152, 214, 248, 310, 377.	
52, 87, 118.		Různé zprávy a drobnosti	55
Zdali Matka Boží divy tvoří	138	89, 217, 250, 281, 312.	
Provolání	184		

I. O. G. D.

Nový rok.

Rok pominul a k němu nový

Dnes zas se poji;

Však v tajné knize, kdož to poví,

Co psáno stojí?

Ej vesna --- všechno mile dýše

A jásá v plese.

A v létě na úrodné líše

Vše radují se.

Plod v jeseni se hojný sbírá

A blaho dává.

Však zima krutá zemi svírá

A upoutává.

Tak jas a žas a ples i hoře

Vždy střídají se.

Čas do věčnosti plyne moře,

Však nevrací se.

Rok za rokem se kvapně žene

A smrt se plíží;

A život lidský v stálé změně

Se k hrobu blíží.

Kéž každý vědom svého cíle

Se pilně snaží,

By k spáse užil však chvíle,

Jen tak se zbláží.

Rok nový poslední když splyne

Po práci snažné,

Pak odměna všem věčná kyne

Tam v říši blažné.

S. N.

Život lidský plavbou.

Uvaha novoroční.

„Plavbě podobá se život můj.“ (Sv. Bonaventura.)

Otvá jsme dopluli po plavbě nebezpečné, mnohemu smrtelnosné, do přístavu roku 1888., již opět jest nám pustiti se na moře a plouti rokem 1889. Jaký průběh asi bude mít plavba tato? Kolik a jaká nebezpečí nás očekávají? Či loď se ztroskotá? Kdož by se neoddával klamně naději, že klidně popluje lodička života jeho po hladiněездеjšího žití, skrývající v sobě tak mnohou bouři a úskali?! Že všichni, kteří dnešního dne novoročního vstupujeme na loď roku 1889., nedoplujeme přístavu tohoto — to nade vši pochybnost jisto! Kterí však zůstaneme na cestě — či lodička života během plavby té se ztroskotá — toť zase nanejdvů nejisto!

Ať to dopadne s námi tak aneb onak; ať chceme, nebo nechceme; ať se plavby lekáme nebo nelekáme — darmo, my ji nastoupiti musíme.

Nuže, vypravme se dle příkladu lodníkovy ve jménu Páně na plavbu rokem novým!

1. Lodník dříve než opouští přístav, důkladně prohlíží celou loď od vrchu až dolů, od předu až na zad, zkoumaje pečlivě, možnoli s ní se pustiti na širé moře. Sebe menší skuliny pečlivě ucpává, sebe nepatrnější poškození důkladně opravuje, věda předobře, že malá poškození přivádějí v záhubu často celou loď. A teprve když se byl přesvědčil, že loď jest úplně v pořádku, vydává se na cestu širým mořem.

Nenutká nás toto jednání lodníkovy k tomu, abychom i my podrobili důkladně prohlídce lodičku života a se přesvědčili, radnoli v tom stavu, v němž se teď právě nalézá, vydati se s ní na dalekou a nebezpečnou plavbu rokem 1889.? Prozpýtuje pilně svědomí své a shledámeli nějaká poškození, skuliny, ano snad docela veliké trhliny hříchů smrtelných, pak rychle, bezodkladně přivedme lodičku do pořádku. Jaká by to byla od nás odvážlivost, s lodičkou poškozenou pustiti se na moře! Hle, zpovědnice jest dílnou, kde důkladně a zadarmo spravuje se sebe chatrnější lodička a uzpůsobuje podniknouti plavbu mořem života, na nebezpečí a bouře tak bohatým.

2. Lodník se tím nikterak neuspokojí, aby loď pouze bedlivě prohlédl a opravil, nýbrž zjednáva sobě věci na cestu potřebné.

Jak snadno zbloudí člověk v lese, když ani slunce nebo měsíc anebo běh hvězd mu neudává směru, kterým by se měl ubírat; když pro mlhu nemůže se nijak rozhlédnouti; chudák jde a pořád jde, z lesa nevychází, nýbrž ustavičně bloudí kolem téhož místa.

Kterak se vyzná lodník na moři, aby nezbloudil? Na moři není žádných silnic ani ušlapaných chodníků, žádných ruk, ukazujících směr cesty; na moři neviděti žádných předmětů, jež by naznačovaly, kudy jest se ubírat. Jenom vodu kolem sebe a nad sebou oblohu vidí lodník; oblohu, která tak často bývá zachmuřena mraky černými, nepropouštějícími ani paprsku slunečního, ani kmitu jediné hvězdy, a to třebas po mnoho dní a nocí. Jak tu nezblouditi?! Co by si počal lodník bez magnetické stříelky či kompasu?!

Kompas, toť jeho spolehlivý vůdce, vždy mu cestu ukazující; a takovýto dobrým kompasem se zaopatřiti bývá hlavní starostí lodníkovou.

Též my potřebujeme kompas za spolehlivého vůdce, abychom nezbloudili s cesty pravé a neminuli se s přístavem, do něhož toužíme vplouti.

A co nám bude kompasem na nebezpečné plavbě životem pozemským? Nač my budeme pohlížeti, když temnými mraky útrap a příkoří zahalen bude obzor náš? Čím budeme řídit život svůj, abychom se vyhnuli úskali pokušení ducha zlého, i mělčině lákání smyslnosti tělesné? »Já jsem cesta!« dává nám v odpověď hlas mocný a velebný. »Já jsem cesta, a sice jediné jistá, bezpečná a pravá cesta!«

Živá víra v jednoho pravého Boha, ustavičné pamatování na jeho všudypřítomnost, vševědoucnost a spravedlnost budiž nám kompasem, dle něhož chceme řídit skutky i mravy své, slova, myšlení i žádosti, zkrátka veškeren život svůj. Ať sebe děsněji zahaluje se obzor náš dorážejícími pokušeními, ať sebe luzněji láká nás duch temnosti s pravé cesty — popatřme na tento kompas a nezbloudíme na cestu hříchu a věčného zahynutí.

3. Jestě jedním potřebným nástrojem opatřuje lodník loď svou dříve, nežli se vydá na dalekou cestu. Jest to kotev. Když divá bouře zastihne loď na širém moři a prudké vlny zmitají těžkou lodi jako míčem, hrozíce, že každou chvíli ji uvrhnou na mělčinu nebo rozrazí o úskali, když loď nikde nenachází pevné opory proti prudkým návalům bouře a vln, úzkostlivě měří lodník hloubku mořskou, zdali by zasáhl dna mořského a vrhnouti mohl těžkou kotvici, upevněnou na silném lanu řetězovém, aby upevněna na dně mořském alespoň poněkud loď uchránila před zhoubným zmitáním.

Kterak bychom se mohli pustiti bez kotvice na moře života? Lodník na zďař Bůh vrhá kotvici do moře, nevěda, dosáhnouli dna a budeli zachráněna loď jeho před ztroskotáním.

Nашe kotvice, modlitba, nikdy se nemine účinku, jeli jen dobře vržena, totiž vykonána. Ať bouře sebe více zuří, ať vlny zhoubné v hory vysoké se kupí, ať přival sebe mocnější hrozí roztržiti loďku života našeho — neváhejme vrhnouti kotvici důvěrně modlitby do moře milosrdenství Božího a — nezahyneme. Marně bouře příkoří soptí, marně hromy a blesky zloby lidské zuří, marně vlny pokušení na nás se valí — my neutqneme, nezahyneme.

Aby pak kotvice modlitby naší s tím větší důvěrou byla vržena, pohlédněme na Božské Srdce našeho Spasitele. Hle, jest prokláto! Otevřená rána zeje z něho. Nuže, do této rány, do této prohlubně vrhněme kotev modlitby zbožné — a jsme zachráněni.

4. Že lodník na dalekou cestu mořem, na němž není žádných hostincův, ani skladišť potravin, na němž neroste žádné osení, ani ovoce, zaopatří se též dostatečným pokrmem, o tom není žádné pochybnosti; vždyť by zahynul hladem.

Ani my nesmíme zapomenouti poohlédnouti se po pokrmu, který by nás nejenom sytil a živil, ale též potřebné síly nám dodával, abychom šťastně vykonali plavbu tak namahavou.

Když národ israelský dlel na poušti, kdež se rovněž jako na moři nic nerodilo, dobrotivý Bůh manou jej po 40 let živil. Třebas mana tato s nebe

padala, přece na 600.000 mužů, kteří se ji živili, zahynulo na poušti a neveslo do země zaslíbené.

My však máme jinou manu, jiný chléb s nebe sestupující, který ne 40 let, nýbrž půldevatenácte věků sestupuje již s nebe a sestupovati bude až do skonání světa; a kdo tuto pravou manu nebeskou často a hodně požívá, jistě doplne šťastně do přístavu věčnosti a vejde do pravé země zaslíbené, do vlasti nebeské.

Nuže, uspořádávše loď svědomí svého, opatřivše se kompasem ustavičné vzpomínky na všudypřítomného Boha a kotvici důvěrné i vytrvalé modlitby, s pevným předsevzetím často a s náležitou přípravou sytiti se pravým chlebem nebeským, pusťme se ve jménu P'áně a pod záštitou Matky Boží na cestu rokem 1889., ale napřed se ještě pomodleme »Otčenáš« za ty, kteří nedoplují již přístavu roku tohoto; mnozí se pomodlíme sami za sebe.

A. F. J.

Triatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.*

Předmluva.

Pobožnost k nejsv. Srdci Ježíše nabyla vyššího významu dnem 18. září 1864. V ten den totiž za blahoslavenou prohlášena byla Markéta Marie Alacoque, jižto vyvolil si Bůh, aby skrze ni ve známost uvedena a rozšířena byla tato pobožnost. — „Božský Spasitel pravil sv. Markétě, že rozšiřováním známosti a úcty k Božskému Srdci a uznalosti nevýslovné své lásky k nám již posledního prostředku užívá, vytrhnouti svět z osidel ďáblových, z nevěry a nelásky k Bohu.“ Proto ode dávna snažili se věrní ctitelé Božského Srdce, aby uctívání jeho v srdcích lidských se ujalo a vždy více se rozšiřovalo. Zvláště pak od roku 1870. docházely sv. Otce žádosti, aby celý křesťanský svět láskyplnému Srdci tomuto zasvěcen byl. A zbožnému tomu přání i usilovným prosbám rád vyhověl sv. Otec, Pius IX., jenž sám ze Srdce toho útěchu a posilu čerpal za svých trudných dnů. Vyvolil pak k tomu dobu nejvhodnější. Den 16. června 1875. vyvolil ku všeobecnému tomu zasvěcení se, neboť právě toho dne před 200 lety dal Spasitel bl. Markétě rozkaz o pobožnosti k Srdci svému. Toho dne „celý svět katolický se vzbudil, odmítl od sebe okovy, které mu chystala nevěra a bezbožnost; přiznal se veřejně ke Kristu Pánu, svému Spasiteli, od něhož pomoci v tisících a pokušeních nebude marně očekávati.“ Ze všech národů však nejvíce účastnil se slavnosti té národ francouzský. V ten den položen v Paříži na Montmartru základní kámen ke chrámu nejsv. Srdce Ježíšova. Nesčíslný počet věřících všech stavů, vysokých i nízkých, sůčastnil se slavnosti. „Ejhle, národ francouzský odmítá od sebe všechny ty zásady nevěry, které ho přivedly na pokraj záhuby, a utíká se ke Kristu, který jej opět z prachu pozdvihuje a rány jeho hojí! A ostatní národové evropští, kteří Francii následovali a následují v jejím bloudění, neměli by ji následovati i v jejím polepšení?“ — Nemá zvláště národ náš československý všecku příčinu následovati národ francouzský? „Dějepis jest učitelem života, a kdokoliv jen poněkud dějepis národa našeho zná, nemůže nikterak popíráti, že blahobyť, moc a sláva, a vůbec osudy národa našeho ve zvláštním spojení byly s virou a s úctou k nejsv. Svátosti oltářní.“ — Za války husitské a za války třicetileté byla v národě našem pravá víra katolická a tedy i úcta k nejsv. Svátosti oltářní velice porušena; ale také pokoj, blahobyť, sláva i síla národu vždy více klesala. A naopak, jaké moci a slávy dosáhl národ náš před válkami husitskými, pokud věrně se držel víry sv. Václava a jej

následoval v úctě k nejsv. Svátosti? — Učíme tak i nyní sami a hledme, aby i celý národ náš následoval sv. patrona našeho. Ano, prosme Boha, by v národě našem rozmnožil úctu, důvěru a lásku k Božskému Srdci Páně! (Dle „Školy B. S. P.“)

Abych něčím přispěl k rozmnožení tak milostné a užitečné pobožnosti k Božskému Srdci Páně, odhodlal jsem se, následující rozjímání podati v řeči mateřské. Kéž by jimi hodně mnoho srdcí vzděláno, povzbuzeno, potěšeno bylo, a také úzce spojeno s nevyvázným zdrojem všech milostí: s nejsvětějším Srdcem Ježíšovým!

Život Ježíše Krista nám docela náleží; on jest dědictvím našim, každý z nás má k němu právo jako ke statku sobě zůstavenému. Ano, zásluhy božského Vykupitele, jeho dostiučinění, jeho práce, jeho láska i jeho ctnosti. všechno to jest mým bohatstvím; jiného nemám. ale ono dostačuje mně. neboť jest nesmírné. — Tak smýšlel veliký učitel církve, svatý Bernard, jenž dí: »Utvoril jsem si kytici z utrpení a hořkosti Pána svého a na srdci ji nosím, abych nahrazoval, co mi na zásluhách schází. Dokud živ budu. neustanu s radostí hlásati plnost a sladkost převýborných těch dober. Skvostné to kvítí jest mým bohatstvím, jež nikdo mně neodejme.«

V každém okamžení svého vezdejšího života nosil nás všechny Ježíš v Srdci svém; a mohli každý s apoštolem říci: »Zamiloval mne a vydal sebe samého za mne« (Gal. 2.), může i každý říci: »Mne miloval a pro mne žil, pro mne pracoval, trpěl i zásluhy získal.« Protož jistě spravedливо a slušno bylo by, abychom každý okamžik jeho tak svatého života uctivali; krok za krokem měli bychom následovati milování hodného vůdce toho, jenž s nebe sestoupil, aby nám ukázal vedoucí tam cestu. Jak vzácných naučení a důrazných pobídek našli bychom v tom svatém cvičení! Avšak více učinil pro nás Ježíš, nežli, nechci říci, odplatiti s to jsme, nýbrž nežli pochopiti a porozuměti můžeme; vždyť zevnější jeho život jest nám větším dílem neznámý, a jeho vnitřní život zůstává nám téměř docela ukrytý. V nebi teprve bude nám

dopřáno, na ukryté divy patřiti. Tam teprve zmizí rouška viry před svělostí věčnou a dopustí, abychom poznali všechny ony divy lásky, jež pro spásu naší vymyslel vtělený Bůh, on, jenž bratrem našim se stal, aby nás vykoupiti mohl.

Avšak ani nyní, očekávající ještě oně blahoslavené chvíle a zde ve stínu viry putující, nespouštějme se zřetele toho, jenž jest »původce a dokonavatel viry.« (Zid. 12.) Když i zde na světě onen milování hodný vzor nemůžeme prohlédnouti až do nejmenších podrobností, chceme aspoň obdivovati se hlavním činům, jež život jeho docela obzvláště významávají. A ačkoli nemůžeme všechny jednotlivé činy Ježíšovy blíže rozvažovati, chceme každému roku drahého jeho zde na světě pobytí aspoň jeden den měsíce tohoto věnovati. Poněvadž o životě jeho za prvnějších třicet roků jinak tak málo se ví, ano se i zdá, že ukrytosť, v jaké on léta ta strávil, všechny jeho skutky uzavřela v tajnou komůrku jeho Srdce a života vnitřního, jež jediné Bůh dobře zná a oceňuje, — chceme právě těch třicet roků učiniti obzvláštním předmětem rozjímání těchto. Přece však přidáme troji rozjímání o třech letech jeho veřejného života, by poskytnuta byla nábožným duším příležitost, každý z 33 roků Vykupitelova věku zvláště pociťti. Spasitel požeň práci naší, jakkoli nedokonalé, a dle zaslíbení otevře Srdce své, aby požeňání božské své lásky v hojnosti vylil na ctitele své.

Jistý pořádek zachovávající při ctnostech, jež budou předmětem našeho

rozjímání, a zřetel obracející k jedinému toliko roku života božského Vykupitele, tuť, jak se rozumí, nemíníme říci, že Ježíš konání některé ctnosti toliko na jistou dobu obmezoval a že v jistém čase toliko jednu ctnost konal s vyloučením ostatních. Toť bylo by zpozdlé. Vždyť Ježíš hned od prvního okamžiku svého žití měl vesměs všechny ctnosti; on i bez ustání všechny konal, jakž tomu božskému, nesmírně dokonalému Srdci příslušelo. Museli jsme nějaké změny v rozjímáních těch použiti, aby usnadněno bylo cvičení toto duchu našemu, jenž nemůže všechno najednou přehlednouti a pochopiti. Téměř rovně tak jest s vnitřním utrpením Ježíše Krista; toť trvalo po celý jeho život, a oběť, již na kříži dokonal, započala vlastně hned v okamžení vtělení jeho. Jelikož nebylo lze docela přísnou vnitřní spojenost v rozjímání ta uvésti, hleděli jsme se přidržeti pořádku, jakýž zachovati má duše při zdokonalování se, a jaký sv. Ignác ve své knize o duchovních cvičeních tak krásně naznačil. Pořádek ten obyčejně pojímá se v trojí pojmenování: cesta očišťování (od hříchů), cesta osvětlení (ducha) a cesta úzkého spojení (s Bohem), kterýmžto pojmenováním naznačiti se dá začátek, pokračování a konečné dosažení dokonalosti. Proto přece nemohli jsme se úplně přidržeti pořádku toho, nechťejice se odloučiti od původního záměru, postupovati dle 33 roků života Ježíšova.

Když konečně připisujeme tu božskému Vykupiteli svému jakýsi pokrok ve ctnosti od roku k roku, nemíníme

mluviti o vnitřní dokonalosti v Ježíši rostoucí, — neboť on za prvního okamžiku vtělení svého právě tak byl dokonalý, jako při smrti své. Tu může se toliko mluvit o pokračování, na venek vyjeveném, viditelném, a abych tak řekl, hmotném, jak takoruka přirozeně vycházelo z rozličných konání a zaměstnání, jimž se oddal, i z rozdílných těch ctností, jichž vykonávali za vezdejšího svého živobytí příležitost měl. Skutky tyto a ctnosti dobře srovnávaní se musily s jeho věkem, s jeho silami, se zaměstnáním,

spojením a s poměry, v jakých se právě nacházel. Jiný je způsob mluvení dítky 8letého, jiný muže třicetiletého; rozdílné jsou také práce, jež jim přísluší, a ctnosti, jaké na venek osvědčují. Když však zevnějšek Ježíšův se mění, přece neděje se tak s vnitřkem; i při nejrozmanitější zevnější postavě shledáváme vždycky tentýž základ a za všech dob života jeho tutěž vnitřní dokonalost. Dle tohoto výkladu jediné máme také rozuměti slovům:

„Ježíš prospíval moudrostí, a věkem, a milostí u Boha i u lidí.“ (Luk. 2.)

U nás lidí jest docela jinak. Nedomáhalí a hříšní rodíme se na svět, a musíme, abychom úmyslům Božím vyhověli a milost v sobě zúrodnili, každý den v dokonalosti opravdu pokračovati, musíme vždy více odumírati světu, abychom Bohu živi byli, bez přestání o svém polepšení pracovati a ve ctnosti se cvičiti, až hodnými se staneme, spojenu býti s tím, jenž, jsa dokonalost sama, prázdnotu srdce našeho naplní a doplní, čeho se ještě nedostává slabé naší přirozenosti

lidské, kteronž v osobě své povýšil k dokonalosti nejvyšší: toť stane se, jakmile Ježíš úplně bude přebývat v nás; tenkrát totiž, když úlově těla Ježíše Krista vždy více vnímali budou život božské své hlavy, čímž konečně budeme »v muže dokonalého, v míru plnosti věku Kristova.« (Efes. 4.)

Na konci každého rozjímání ukázáno bude na některou hlavu z »Následování Krista,« jež vztahuje se k předmětu rozjímání. Toť sloužití má k tomu, aby bylo více látky k rozjímání; také může se jí s prospěchem použiti k duchovnímu čtení.

(Příště dále.)

Co máme z víry?

V krásném jednom podobenství vypravoval Kristus Pán o zrna hořčičném, které, ač nejmenší jest mezi ostatními, přece na východě u veliký strom vyrůstá, tak že pláči nebeští na něm sedí; a o kvasu, jež zadělala žena do třech měřic mouky, až zkysalo všecko. (Mat. 13.)

Co asi chtěl Spasitel nás tímto podobenstvím říci? Jaké asi pravdě chtěl nás božský Mistr priučiti? Pod zrnem oním rozuměl Syn Boží církev svou, již chtěl na světě ku spáse člověčenstva založiti. Nepatrný byl její počátek. Dvanácte chudých mužů, prostých rybářů z Galileje, byly prvními sloupy, na nichž nová budova spočívala, prvními rozšiřovateli a kazateli učení svatého. Celý svět vzbouřil se proti nim; pronásledovali je, žalářovali je, trýznili a trápili, ba i o život je oloupili zarytí nepřátelé. ale seménko, jež Kristus byl zasel a jež apoštolé zalévali a pěstovali, rostlo přece, rostlo rychle a v brzkém čase byl z něho strom, jehož větve do celého světa sahaly.

A jako kvas rychle proniká mouku, tak proniklo učení křesťanské rodiny, obce, celé říše okrásku zemského, omlazuje Duchem Božím, co bylo sestaralo, a posvěcující myšlenky, řeči a skutky jak jednotlivců, tak celých národů. Po celá tři století trval litý boj proti křesťanství; co jen zloba ďábelská vymysleti mohla,

všeho užito proti křesťanům — a jaký byl výsledek? Sotva že císařem Konstantinem dána jest církvi sv. svohoda, vyšli křesťané z úkrytův a katakomb na veřejnost, a to v takovém množství, že se pohané toho zhrzořili. Z krve mučeníků vyrůstali noví a noví vyznavači. Hle, toť ten strom, o němž mluví Pán — jeho církev svatá, katolická.

Ve staré říši římské platilo za největší chloubu a čest muže, mohli o sobě říci: »Já jsem římský měšťan.« Nuže, naší největší chloubou jest, že smíme říci: »Já jsem křesťan, a to katolík, jsem údem církve Páně, kterou Syn Boží byl krví svou spečetil, jsem ratolestí převelikého toho stromu, jenž vyrostl ze semene Božího. Toť čest moje, toť radost moje největší!« Tak ovšem smýšleli, tak volali nesčetní vyznavači dávno před námi; zdali však podobně smýšlí i pokolení nynější? Zdali každý křesťan a katolík je si toho vědom, jaké důstojnosti, jakého štěstí a milosti se mu dostalo, že v lůně církve katolické zrozen a vychován jest? Bohužel, mnoho jest těch, jižto po celý svůj život o tom nepřemýšlejí, kteří lhostejni jsou k daru tak velikému, kteří nemilují matku, již sám Spasitel byl jim dal, — sv. církve. A nemůže ani jinak býti; vždyť čeho člověk dobře nezná, toho také nemůže milovati, a známost církve a jejího sva-

tého učení jest u mnohých tak malá. tak chatrná, že rovná se skoro nicce. Proto také nezáleží mnohým »také-katolikům« na víře pranic, svlékají ji se sebe, jako se kabát s těla svléká, neohlížeje se pranic na to, že pozhyvají klenotu největšího.

»Co mám z víry? k čemu prospívá mi víra?« tak táže se mnohý vlažný křesťan neli slovy, aspoň skutky. Co máš z víry?

Lituji tebe, že toho nevíš, ač sám nevědomky denně, ba každé minuty dobrodiní, z víry plynoucích, užíváš. Ale nedivím se také otázce: »Co máme z víry?« Od té doby, co vynálezy a výzkumy v oboru světských věd tak vysokého stupně dostoupily, na němž nyní stojí, od té doby, co člověk naučil se přírodních sil ku svému prospěchu využítkovati, od té doby vzrostl také chtíč po majetku, po penězích, po rozkošech nesmírně, ba u mnohých učiněn jest cílem všeho snažení a práce. Tu ovšem musila víra a její »dary« v pozadí ustoupiti. Svět hledá odměnu, hledá zisk zase u světa, proto utuchla v tak mnohých srdcích touha po požehnání z víry plynoucím. Sobectví a světáctví hýbe myslí i srdcem přemnohých křesťanů; proto slyšeti z úst jejich otázku: »A co máme z víry?« Otázka tato však jest soudcem jak světa, tak víry. Svět ptá se: »Co mám z víry?« Protož dejme mu odpověď. Dříve však obraťme otázku ve smysl záporný a ptejme se: »A co máme bez víry?«

Co by se asi stalo, kdyby se nikdo o víru nestaral, kdybychom kostely zavřeli, oltáře rozbořili, zpovědnice spálili, kazatelny strhli a kněze vyhnali? A to přece by se státi musilo, toť je cílem oněch lidí, kterým víra pranic není. Kostely by se musily proměnit v továrny, pracovny a hostince, kněze by nesmělo býti ani viděti.

Nuže, pak jsme bez víry, a co máme z toho?

Pak máme svět plný ohavností a spuštní. Obraz toho jakož i pádný důkaz podala nám Paříž právě před sto lety. Zbujný lid sestavil si zbujnou vládu, svrhnul a zavraždil krále svého — a vláda svrhla Boha s trůnu velebnosti, zhanobila kostely, zavraždila arcibiskupa a velký počet kněží, loupila v domech bohatších a hleděla hrůzou panovati nad lidem. A hle, rozkacený lid učil se od neznabožských vladařů; loupil sám a činil ulice města místem nejhnusnějších výjevů, ba i pohlavary své jednoho po druhém na popravu vedl. To zastránilo zbujníky u vesla vládního, i pospíšili sobě a ustanovili slavně v sezení sněmovním, »že jest Bůh,« kdežto byli před několika dny na témže místě slavně vykřikli: »Není Boha!« Ano, nebylo Boha, neboť se byli od něho odvrátili — Bůh je opustil. Krátký ten čas »bez víry,« »bez Boha« bude strašným svědectvím pro vše časy, »co má lidstvo bez víry.« Nezahlívali víra božská svatým plamenem svým srdce lidská, ochladnou pro vše slechetné, pro pořádek, pro pravdu; člověku »bez víry« není nic svatého, nic vznešeného; on vrhl pochodeň vzpoury v klidná města a dědiny, on podvrací trůny a všečen zákonitý pořádek, nešetří ani životů svých bližních, nejsouli s ním stejného smýšlení. Hyneli víra v srdci, stává se člověk zuřivcem, zběsilcem mezi vlastními bratřími. To má lidstvo »bez víry«; jako u zvířat požíral by jeden druhého, silnější slabšího.

Či snad myslíš, že přeháním? Pozoruj jiný obrazek. Víra upomíná na Boha a Boží soud. Víra ukazuje nám prozřetelnost nejvyšší lásky, ale i hrůzu spravedlnosti a udržuje svědomí v hrudi člověka. Vezmi člověku víru a udusil jsi v něm i hlas svědomí. A co si počneš s člověkem »bez svědomí?« Nenili svě-

domí v srdci člověka, nýbrž musili vedle něho kráčet s nasazeným bodákem, ó pak jest člověk ten učiněná šelma, které jen žalární mříž brání, aby nerdousila, nevražдила a nepálila.

Či snad mi namítneš: »Vzdělanost a ten vrozený náboženský cit postačí člověku úplně.« Nuže, považ jen toto: Lidstvo nynější, alespoň převeliká jeho většina, má sebe za vzdělanou, za »osvícenou.« A kterak to přichází, že všechny státy naše stále nové a nové zákony vydávají, nová a nová nařízení vymýšlejí, ba i přísných prostředkův užívají, aby právě ty »osvícené« udrželi v pořádku a kázni? Dokud byla ještě živá, pevná víra v srdci, žilo s vírou i svědomí a nebylo potřebí tolik hlídačů práva a pořádku, neboť víra a svědomí zdržovaly lidi od zločinů. Dokud víra rozum osvěcovala a srdce zahřívala, byly zákonníky zemské a státní příliš tenké a malé, neboť ten pravý, věčný zákoník, ježž Bůh na Sinaji dal a Syn Boží blíže byl vysvětlil a krví svou spečetil, ten pravý, věčný zákoník byl v mysli i v srdci každého; z toho čelo svědomí člověku před i po činu a světská spravedlnost měla méně práce. Člověka bez víry a svědomí zdržuje jen moc branná, žalář, poprava; nemáli se té co báti, pak páše zlo dle libosti. Smutné jest, že tak člověk klesá, že se více bojí moci světské, nežli soudu onoho nad hvězdami, ježž netoliko tělo, nýbrž i duši soudí a trestá. Co máme bez víry? Plné věznice a trestnice, přeplněné nemocnice a chudobince, a prodajnou, bídnou sběr.

Bez víry Kristovy nemá budova základů, lodi schází kormidelník, a jako dům tak i loď jdou ke zkáze. Marň hledáš poctivosti a spravedlnosti u služebných, marň pracovitosti a pilnosti u pracovních, marň jistoty v obchodě. Dokud bylo ještě »Věřim« každému svatým, tu nebylo o úpadku ani slechu.

Dané slovo platilo více, nežli nyní úpis s několika kolky a podpisem notářským. Tehdy byly hypotéky jisté, neboť slovo bylo svaté; kolek zastupovalo svědomí. Či pochybujes ještě o tom? Pohleď jen a uvidíš bidu »bezvěrnou« den co den.

Odkud pak vzala se ta nespokojenost v tolika rodinách, ta nešťastná manželství, kdo rozvolnil ty svaté svazky dětí s rodiči? Odkud přišla neúcta k církvi a kněžstvu, odkud to požitkářství? Či, řekni mně, neomlouvá se nyní nevěra manželská po způsobu pohanském, ba nenalezali i zjevných zastancův a hajitců? Nevymizela víra a poctivost již tak, že k vůli maličkostem již se přísaha vyžaduje, což jistě k tomu vede, že tak mnozí krivě a lehkovážně přísahají? Jak bylo jindy? Jindy přistupoval věřící muž jen nerad, se svatou hrůzou ku kříži, aby se přísahou svědectví Božího dovolával; nyní? nyní nabízejí mnozí přísahu svou za malé zpropitné!

Strašně rozmáhá se počet lichvářů na jedné a bankrotářů na druhé straně. Utlacená chudina sténá a pláče, neboť den co den menší se sousto, které hlad utišiti má — a lichváři mají hojnou žen.

Ale dosti toho. Kdo již z toho, co řečeno, nepoznává, kam spěje lidstvo bez víry, »bez víry Kristovy,« ten jest jistě vši pravdě nepřístupen. Co se, pro Bůh, musí ještě stát, aby se pochopilo, co máme bez víry? Anebo, kdo nedá nám za pravdu, nuže, ať poví nám o jiném prostředku účinném, a budeme mu za to vděčni.

Či snad má tak zvaná »lidskost,« »humanita« nahraditi »víru«? Ukažte nám jen skutky a výsledky této »čisté lidskosti,« již tak do nebe vychvalujete. Jest to jen náplast, vymyšlená na rány lidstva, která je sice na čas přikrývá, ale nehojí; neboť bez víry není ani požehnání s hůry.

Drive pracovali jednotliví šlechtíci

z lásky k Bohu, »z víry,« na ulehčení bíd a nouze, a dokázali tolik, že se tomu až posud obdivujeme. (Přečti si život sv. Vincence z Pauly.) Nyní vynalezl holý »humanismus« »plesy,« koncerty, loterie — vše pro chudé, a při tom kvílí a sténá chudina a svíjí se hladem; humanisté šimrají sluch svůj čarovnými koncerty, ale koncert nářku

chudých, ubohých rodin neslyší. Tučné a pěkné výhry rádi shrabují, ale chudině dostane se jenom kůrky. Ples stojí tisíce, ale chudině dá se z toho jen několik grošův, a přece by se celá chudá rodina ošatiti mohla za to, co stojí jediný plesový šat. Kdyby se tak stalo někde v Indii nebo u Číňanů, tu bychom snad mohli říci: »Inu, neumějí to jinak a jsou po-

hané.« Ale to se děje u křesťanův. A to je právě hrozné. Kde vira spí, tam spí i láska. Či může kdo tancovati, smáti se a zároveň s láskou na chudinu mysliti?

Avšak dosti. Co máme bez víry? Spuštění, bídu, nářek a nesmysl!

A nyní snadno nám bude vypověditi: »Co máme z víry?«

Víra Kristova »obnovila tvářnost země.« Před směšnými někdy tyran-

skými modlami leželo pohanstvo, vraždilo otroky z kratochvíle, krmíc masem jejich ryby; žena byla služkou a otrokyní, nestěmni a zločiny ctílo se jejich božstvo. Tu přišel Kristus, kázal novou, neslýchanou viru, vyslal posly své — a hle, v ssutiny obrátily se chrámy pohanské, do výše vyšlehy plameny z hořících hájů posvátných, oltáře bůžků zmizely a kříž zaskvěl se na místě bohoslužebném.

K jemnějším mravům přilnulo lidstvo, milovalo Boha a bližního srdcem upřímným. Vira Boží přemohla »náboženství přírodní a vrozené,« osvitila rozum, posvětila vůli, a dobře se vedlo lidstvu. Co bylo bláznovstvím pohanům a pohoršením židům; kříž Kristův a svaté jeho učení zvítězilo a stalo se moudrostí a spásou světa. Kdo vymýtil ohromné lesy našich vlastí, kdo naučil národ náš pokojnému, klidnému životu, kdo prorazil mu dráhu ku vzdělanosti? Kněží to byli, kněží vírou Kristovou nadšení! Kdo slezl nebetyčné hory asijské, kdo prošel horkou pouští africkou, kdo navštívil divochy v hrloších jejich, aby z nich učinil lidi? Kněží, sluhové Kristovi, věrou jeho nadšení! Jak dlouho tomu, co vlády otcovsky se počaly starati o národ, co každý jednotlivce nabyl práv lidských a svobody? Od té doby, co vlády křesťanské zákony vydaly a víra osvěcovala vladaře. Co může jediné pomoci ubohým otrokům v Americe a v Africe? Vira Kristova a nadšení její kazatelé, kteří vše nasazují, aby ubohým ulevili, čehož důkazem jest za dob našich slavný kardinál a arcibiskup kartaginský, Lavigerie, jenž po celé Evropě hlásá svatou válku na vysvobození ubohých, opuštěných otroků.

Vira jest to, jež živi a sílí citlivé svědomí v hrudi člověka. Lákej všemi možnými prostředky ke hříchu, hroz ctností vším zlým, křesťan ve víře své skálopevný nepoddá se, neporuší povinnost svou a věrnost k Bohu. Celý svět radovánek odhodil od sebe, bojili se, aby nebe neztratili; celý svět béd a svízelů rád vezme na sebe, doufali tím nebe sobě zasloužit. Bůh jest jeho životem, víra jeho světlem a silou, ctnost jeho cílem a útlé svědomí vůdcem k cíli. Ve světě věřícím jest mír, poctivost, věrnost, láska, poslušnost, požehnání a spása.

Vira Kristova vlévá také nebeský

mír v duši naší. Ukazuje člověku určení jeho na tomto světě, cíl jeho ve světě nadpozemském, vypravuje mu o otcovské pečlivosti Boží a dává mu na ruku, jak by odpustění hříchů dojiti mohl. Proto také snáší věřící katolík klidně všechny proměny osudu svého. Víť on dobře, že nemáme zde stálého bydliště, že jen jsme poutníky na této zemi, a těší se pohledem vzhůru a naději na lepší věčnost. A jakým hrdinou stává se člověk slabý, jeli jeho víra pevná! S trpělivostí a oddaností, bez reptání a nářku snáší chudý kříž chudoby, nemocný bolesti, pronásledovaný zlobu svých nepřátel. »Děj se vůle Páně!« pomyslí si v trudu svém a spěchá k oltáři, aby vyli bolest srdce svého před tránem Nejsvětějšího, jenž ze svatostánku volá: »Pojďte ke mně vsichni, kteří obtíženi jste, a já vás občerstvim.« Ano, zde hledá pravověrný křesťan úlevu a nalezá ji.

Vira Kristova přináší lidstvu požehnaní. Ona jest to, jež utvrzuje trůny ne bodáky a stráží, nýbrž věrností poddaných; ona jest to, jež drží ohromná vojska pohromadě svatou přísahou a naplňuje srdce vojáků plamennou hrdinností. Vira dodává představeným vážnosti a poddaným poslušnosti. Ona upevňuje pásku lásky v rodinách. věrnost vlévá v srdce manželů, lásku, úctu a poslušnost v srdce dítek.

Vira Kristova omlazuje, obnovuje tvářnost země. Tak činila již po osmácte století, tak činiti bude až do skončení světa, neboť síla její neochabne. Vira vede člověka k Bohu a svolává království Boží mezi lidi na tuto zemi.

To, milý příteli, máme z víry, z víry božské, z víry Kristovy. Nuže, uváživ toto, budeš se ještě tak ledabylo ptáti: »Co mám z víry?« Ó padni na kolena, klaň se lásce Boží a bije se v prsa, volej: »Ó Bože, rozmnož víru mou!«

B. Hendl.

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Předmluva.

Když poutník jednotrávnou planinou římskou cestuje, tu často pozvedá zraky své do modré dále, zdali uží již světovou metropoli, matku nás všech, kolébku spásy naší — svatou Romu. Konečně zazáří mu skvělá kopule svato-Petrského dómu — první známka Říma. Do prsou jeho vstoupí nový duch, jakási nevyvčtitelná sladkost rozechvívá nitrem jeho — rázem zapomíná na útrapy cesty, na úpal slunce, a na křídlech svaté touhy spěchá ke svému cíli vstříc.

A hle, zlatá kopule stále roste, vyrůstá do obrovské výše, až se mu zjeví v plné kráse a majestátnosti své a na ní znamení vlády světa, věčného vítězství — kříž. Ó co tu vzpomínek zašumí hlavou; ó co tu obrazů mihně se rozechvěnou duší jeho!

S posvátnou úctou běže se ulicemi a naslouchá slovům hovorného průvodce, jenž vede ho na místo, kde otvírá v duši jeho obrazy minulých časů, minulých událostí a činů, kde každá stopa skropena krví svatých mučovníků; na místa, k nimž pojí nás jenom nejsvětější vzpomínky; na místa plná štěstí, plná spásy pro veškeré lidstvo.

Ó šťasten ten, komu popráno zlíbatí prahy tyto, komu popráno opojiti se nadšením v síních těchto! On vše živě před sebou vidí, v něm znova obživuje minulost. On vidí zápas, jak pohanství krok za krokem zoufale ustupuje, značíc kročeje své ukrutnostmi — vidí konečně vítězství a rozžehnutí světla ctnosti a spásy naší: křesťanství.

Podobné city snad i tobě, milý čtenáři, v duši povstaly, když ti byl líčen v několika tazích ten světodějný boj tmy se světlem, modly s křížem, hmoty s Bohem — ty jsi poznal jasně cno tajuplné působení moci božské; proto jsi se radoval a těšil.

A chceš-li opět tyto blažené city v srdci svém probuditi, proti tuto knihu, v níž každé století oné obrovské pile církve se ti objeví v rouchu povídky — ty uhlídáš veliký obraz jejího tichého a rozdílného působení. — Nuže, zajdi duchem tam ke žlutavým vodám tiberským, následuj chutě pokynů tohoto vůdce, který tě vésti chce vznešenými svatyněmi minulosti — jeho přání jest, abys zaplanul láskou k matce všeho pokolení lidského — k církvi svaté. „Jestli jenom dvě hodiny na březích tiberských duchem prodlím, budu právě tak moudrým, jako bych po osm dní studoval“ — snad se tato slova proslaveného spisovatele novověku i na tobě vyplní, a ta chvilka, již uvažování dějin římských věnuješ, přinese bohatou odměnu vědomostem tvým i duchu tvému.

Dům senátora Pudensa.

(42.—76. po Kr.)

Bylo to v září r. 42. Vlačný, polední vzduch ukoľébal květiny pallatiánské zahrady v tichý spánek.

Ani větvička se nepohnula.

Ptáci ztichli ve svých hnízdech. A kdyby nebylo bzučivé včely, která obletovala kalich květinový, zdálo by se, že veškeren život na chodnicích a v jeskyních tohoto nádherného sadu odumřel.

Ticho, ono tajuplné ticho leželo na Eskvilinu. Z města sem jenom dozníval ztlumený šum, jakoby to bylo šeptání láskovných vlněk tiberských.

Sloupy se sochami a poprsí soch

stály tu jako zkamenělí strážcové ráje. Střehly spící květiny, bděly nad tichem přírody.

Avšak klid tento dlouho netrval. — Pojednou zazněl z pavillonu (v lehkém slohu vystavěný zahradní dům) vášný zpěv. Vznešená píseň řeckého básníka vznášela se unášena jsouc balsamickou vůní točivými stezkami. Nadšené tóny lyry spojily se s měkkým hlasem mužským a chválily vládkyni světa, pyšnou Romu. — Ještě zněl ladný zpěv.

Tu přicházel z dolejší části zahrady, tam, kde hrčivý pramen z úst delfinových vyvěral, k pavillonu letitý muž.

Byla to dosud statná postava. Smělý

duch zářil jí z očí, v ostrých tazích obličej se sidlila pevná odhodlanost. Mohla čítati více než 40 let.

Avšak co hledal tento cizinec v zahradě císařského miláčka?

Ani si nepovšimnul divů římského umění zahradnického, které ho obklopovalo, ale spěchal do domku, z něhož zněl zpěv.

•Konečně tě, Krispe, nalezám. Teď odlož lyru a ustaň ve zpěvu, a přispěj mi ku pomoci. Proběhal jsem skoro půl města, bych tě našel. Chci ti svou nouzi pověditi.«

Těmi slovy oslovil příchozí mladíka, jenž stál u okna, z něhož se otvírala krásná vyhlídka na sedmipahorkové město.

•Julie, nechápu tvoji řeči. Rci jen, jaké neštěstí tě stihlo. Viš, že jsi srdci mému jako otec, drahý —• odvětil mu překvapený mladík.

•Nuže, poslyš! Můj letohrádek u Tiburu zalibil se lakomému Volsuniovi. Bidák tento dal si padělati moje písmo a teď žádá na mne nesmírnou sumu peněz, kterou mu nejsem s to beze ztráty otcovského dědictví zaplatiti. Dnes se má naše pře rozhodnouti. Slyšel jsem, že bude soudnímu jednání i císař přítomen. Tvůj přítel Pallas jest jeho miláček. Ó spěj k němu a pros ho, aby se císař naklonil pro moji věc!«

To řka, podal zamýšlenému Krispovi ruku a věda, že přítel učiní pro něho vše, odešel právě tak rychle, jak byl k němu přišel.

Krispus pověsil lyru na stěnu a šel se ptáti dozorce, jestli se nachází Pallas v řeckém domě v zahradě, nebo v paláci císařském. —

Na římském foru (náměstí), kde zvedala se kolumna rostrato (sloup, u něhož se odbývaly soudní pře), vlnilo se množství zvědavého lidu. Často jej musil accensus (dozorce) k tichu napomenouti, aby se soudní jednání nerušilo.

Právě teď položil ošumělý stařec svou ruku na rámě Juliova a pravil:

•A ještě jednou opakuji, že ty, Julie Paestane, jsi ode mne vypůjčil 600.000 sestercův (asi 40.000 zl.) a když jsem tě o úroky upomínal, drže jsi mi celý dluh zapřel.«

Obžalovaný odmítnul toto nařknutí a opakoval, že si od pověstného Volsunia ani nejmenší sumy nevydlužil. Na to byly rukopisy od decemvirů (znalců) zkoumány.

Ale ruka padělatele byla tak dovedná, že sotva oko znalce mohlo rozdíly písma Juliova od listiny Volsuniovy rozeznati.

Mezitím, co se dál proces ve vši právní formě, seděl císař Klaudius na svém trůně a dosti pozorně naslouchal soudnímu jednání. Časem otazoval se žalobce i obžalovaného. Ale když se mu pře zdála již poněkud dlouhou, zdřímnuv si.

Julius pohleděl častěji k Pallasovi a čekal úzkostlivě, brzo-li se za něho u císaře přimluví. Avšak tento stál při něm tak ledově, tak cize, jako mramorová socha. Ba zdálo se, že se i rozpakům Juliovy časem škodolibě vysmívá.

A podivně, i Krispa tu nebylo!

Podplacení svědkové mluvili proti Juliovi, a tak výpovědi písařů, kteří považovali psaní za podvržené, značně oslabili. Tolik přísah složili, že decemvirové pokládali žalobu za pravou.

Den se již klonil. Slunce stálo nad horami. Brzy se měl soud ukončiti.

Tu vzbudil Pallas lehkým pohnutím císaře, a ten, když se poněkud vzpamatoval, zvolal:

•Kdo má právo, ať vyhraje!«

Soudcové rozhodli při ve prospěch lakomce. To ohromilo Julia. Stál tu jako ušaslý, jako bleskem zasáhnut. Ani neviděl, že osm bithynských nosičů přišlo a císaře v nádherných nosítkách odnášelo, ani neviděl, jak z očí Pallasových vyšlehl blesk tajné zášti a radosti. Teprve

když lid hlučně forum opouštěl, přišel k sobě a hněvem se chvěje, dupnul nohou o zem a pozvednuv pravici, zahrozil:

»Běda tobě, bídné město, jež právo a spravedlnost nohama šlapeš!«

Již chtěl prodajné město opustiti, když před ním stanul Krispus. Prosil ho, jemně ho odváděje, aby se mírnil ve svém hněvu, poněvadž ho obklopují vy-zvědači, kteří jsou lačni na každé slovo.

Bez vůle následoval Julius svého přítele. Náhle zastavil se před ním a zahleděl se mu pátravě do obličeje, a klamu v něm neuzřev, tázal se:

»U všech bohů, Krispe, kde jsi byl? Mé oko tě hledalo všude, když jsem byl v síti nepřátelské zachycen. Od tebe čekal jsem pomoci, od tebe aspoň jednoho pohledu těšivého. Ale marně! Mluv, hovořil jsi s Pallasem? Proč se za mne nepřimluvil? Proč starého lakomce i s jeho stvůrami neodstrašil?«

»Ach, můj drahý Julie, dnešní den jest dvojnásob nešťastný. Tobě přinesl chudobu, mně však odhalil hroznou zarytosť. Jak jsem pokořen! Jak hořce oklamán, že jsem doufal v tomto bídném dvoření se naléztí věrného přítele! Proč jsem nezůstal raději na Rhodu, kde mne umění a věda ve svět ideálův unášely? Proč prahnul jsem naléztí štěstí své ve stínu císařského majestátu? Chceš zvěděti, jak jsem pochodil u Pallasa? Stihl jsem ho ve společnosti dvou mužů, kterých se Řím bojí jako nejohrožnějších udavačův. Jakmile jsem vkročil, umkli zaražení. Pallas však přišel jim ku pomoci se slovy: „Jest to můj přítel Krispus, který jest mi tak oddán, že se nemusíte obávat, jestli se stane účastníkem vašeho tajemství.“ Stvůry tyto chtěly dále povídati. Ale přerušil jsem je, prose Pallasa, by se za tebe u císaře přimluvil. „Ach, Julius Paestanus je tvým přítelem? Ten jest již ztracen. Zdali nevíš, že mne nazval pletichářem a tyranem? Milý

příteli, taci lidé jsou zralí pro svou záhubu a jsem přesvědčen,“ dodával, ke mně se obraceje, „že budeš na to hrdým, budešli mítí přátely a nepřátely se mnou společné a pomůžeshi mi potrestati ty, kteří mne urazili smělou řečí. Od vás pak,“ doložil velitelsky udavačům, „očekávám, že svým povinností zadosť učiníte.“ Mne páčila půda pod nohama. Spěchal jsem pryč. Pádil jsem na forum, abych ti mohl dáti výstrahu. Ale nikde jsem tě nenalezl. Hledal jsem tě u všech přátel, ale nadarmo. Když jsem později do forum přišel, viděl jsem právě ony dva bidáky předstupovati a na tebe svědčiti. Viděl jsem, jak Pallasův hrozivý zrak soudce pomál — a tak jsem seznal, že jsi ztracen.«

»Jaký to netvor!« zvolal Julius s ošklivostí. »A Řím, slechetný Řím trpí takové zločince?«

»Obávám se, milý příteli,« ozval se zase Krispus, »že plán tvých nepřátel sahá dále, nežli na tvé jmění. Majetek tvůj dnes přikli lakomci, kdo ví, nenili příští den nebezpečím tvému životu. Hrozím se všeho. Raději bych tě viděl kdesi u Parthův a Gothů, nežli zde na Tibeře.«

»Ano, chci se vzdáliti, Krispe, a v cizině čekati dne, kdy bude Roma prosta těchto tyranů. Pojdme k Rufinovi. Viděl jsem ho častěji ve společnosti judského krále Agrippy. On má spojení s orientem (s východem), snad mi poví o útulku, kde bych byl jist před slidiči Pallasovými.«

Oba přátelé brali se do ulice saburské, v níž Rufinus bydlel. Potkali známého, jenž právě z domu Rufinova vycházel. Tento jim sdělil, že není doma, že jest u senátora Pudensa.

Julius umínal si k němu jiti, neboť byl Pudensovi také velmi nakloněn. Krispus dal se pohnouti a provázel svého přítele do neznámého domu.

Dům Pudensův ležel mezi křídlem viminalským a eskvilinským. Byla to vkusná, řeckými ozdobami okrášlená budova, která svým zevnějškem prozrazovala blahobyt majetníkův.

Krispus s potěšením pozoroval, že strážce dveří nebyl zde, jako jinde na řetězu připoután.

Spokojený obličej sluhův věstil, že se mu ve službě líbí.

V domě panovala největší čistota. Všude znáti bylo vznešenou jednoduchost. Vše dýchalo blahodátným pokojem.

Tak nebydlí muž, jehož štěstí pozvedlo včera z nicoty; tak nebydlí ten, jenž zbohatl z mozolů cizích, jenž úlisností si změnil získal.

Otrokyně, které v atriu (v předsíni) byly zaměstnány ženskou prací, zdálo se, že nalezaly v ní jenom své potěšení, neboť pracovaly bedlivě a pozorně.

Největšího překvapení dostalo se jim v impluviu (v nádvoří).

Zde našli celou rodinu a Rufina. Všichni kupili se kolem muže, jehož zevnějšek prozrazoval cizince.

Jeho zteplý vzrůst, bledý obličej, přímý, poněkud však zahnutý nos, zkrátka celá vznešená postava jeho prozrazovala, že není vlastní jeho zelená Tibera.

Majestátní čelo, sídlo myslícího a rázného ducha, bylo hustým, kučeravým, černým vlasem zastíněno. Pod úzkým obočím měl dvě klidných očí, které zdály se v lesku svém vypravovati o hědné minulosti.

Mluvil měkkým, dojmavým hlasem. Neužíval vybraných slov, ale řeč jeho byla v prostotě své tak vábivá a svůdná, že Julius a Krispus, byvše toliko němým pozdravem uvítání, ihned pozorně slovům cizincovým naslouchali.

Z počátku považoval ho Krispus za stoika, neboť mluvil, že přemahání sebe sama je svatou povinností každého. Ale když vyslovil jméno Ježíše Nazaretského

a zmínil se o ukřižování a z mrtvých vstání, vzpomněl si, že již cosi podobného zaslechl.

Zamyslel se.

Ano, teď si vzpomněl, že slyšel na Rhodu, že povstala v Jerusalemě o letnicích židovských podivuhodným zjevením společnost lidí, kteří vyzývali ukřižovaného a z mrtvých vstalého Ježíše, jako nejvyšší božství.

Napadlo mu, že se tehdy mnoho o tom hovořilo a že mnozí této sektě předpovídali velikou budoucnost, tvrdíce, že takové divy, jaké se v Judsku udály, mohou pocházeti toliko od mocného boha.

Radoval se, že se mu postěstilo najítí takového muže, z jehož úst by uslyšel o této podivné společnosti.

Brzy však ustoupila zvědavost jeho jakémusi nevysvětlitelnému vnitřnímu pohnutí.

Ze slov cizincových plynula taková odevzdanost a pokora, ale také taková mocná síla, že si veškeré myšlení a citění podmaňovala a srdce široce otvírala, by všechny vznešené myšlenky a učení, které z úst jeho a z výmluvného oka plynuly, přijalo a v nejtajnějším záhybu svém ukrylo. Jak dovedl cit posluchačův opanovati! On probudil blažené tuchy, ale také tajemný žal.

Ona protiva mezi světem a říši Boží zdála se býti Krispovi zcela novou. On tušil, že již jednou o tom přemýšlel a to pocítoval. Ano, byl si toho zcela dobře vědom, proč své svaté přesvědčení tak často v srdci utajil, aby tím nebyl svět znesvěcen. Ostatně chod myšlének tohoto muže byl mu zcela cizím, a přece zase tak známým — cítil, že právě v té době, kdy v odloučenosti žil, také tak myslil.

Upjal svou pozornost, aby mu ani slova neušlo. Jeho řeč byla mu tak drahou a milou, jako vzpomínka na dávno uplynulé štěstí.

Julius, tento klopotami válečnými a

stoickým přemáháním otužilý muž, skryl obličej svůj do dlaní, a oči jeho, dosud od dětství pláčem nezvlhlé, zalévaly se nyní přívalem slz.

I Timoteus a Novatus, synové Pudensovi, nemohli se ubrániti pohnutí.

Lépe vedlo se sestrám Praxedě a Pudentii. Tyto stály tu zmužile, jako hrdinky. V růžové lici a v černém lesku oka plály jim nadšené a svaté úmysly.

To bylo Krispovi hádankou. Jak to mohlo býti? Hle, otužilci podlehlí slzám a něžné panny nabyly tak vznešené zmužilosti! Nemohl si vysvětliti, že Julius, který před několika hodinami přišel o svůj majetek, ani slzy neuronil, a teď pouhým slovem jako děcko lkal.

Když cizinec po krátkém napomenutí ku pokání a polepšení řeč svoji ukončil, všichni poklekli, prosíce ho o požehnání. Po krátké modlitbě jim požehnal a vzdálil se, mír Páně všem oznamuje.

Timoteus a Novatus doprovodili etihodného kmeta do jeho komnaty. Teprve po krátkém pomlčení odvážil se Julius přerušiti ticho a tázal se, kdo jest ten Bohem osvicený muž, jehož řeč tak mocně ho dojala.

„Jest to Šimon Petr z Gallileje, apoštol Ježíše Krista,“ odpověděl Pudens. „Včera mi ho Rufinus přivedl.“

„Jak jsi ty k němu přišel?“ tázal se Julius, obraceje se k Rufinovi.

„Známo vám,“ vykládal Rufinus, „že jsem se častěji scházel s králem Agrippou a tím seznal jsem mnohé vznešené židy. Použil jsem té příležitosti, abych něco zvěděl o mravech a obyčejích tohoto zvláštního národu. Brzy jsem se s nimi sprátelil. Tu mi vypravoval žid Jan, že hlava nové židovské sekty Nazarenů přibyl do Říma a že požívá v židovstvu veliké vážnosti. Příchod jeho oživil všechny

židy. Jedni hlasatele nového náboženství chválili, druzi zahořeli k němu záští. Tak povstaly dvě strany. Mne pudila zvědavost uzříti toho cizího mistra. I poprosil jsem Jana, by ho uvedl do mého domu. Slyšel jsem ho. Učení jeho mnou otrásl. Svěřil jsem se tím příteli Pudensovi, který uslyšev ho jednou, naléhal na něho tak dlouho prosbami, až mu slíbil, že bude v domě jeho bydleti. Jan mi dále pověděl, že Šimon Petr je zvláště v Jerusalemě velmi ctěn a že slova jeho dlužno pokládati za slova Boha samého.“

„To také musí býti pravda!“ zvolal Julius. „Neboť slova jeho mi padla do srdce jako řetavý déšť a mne zcela neznámý život ovanul. Nemohu se opravdu od toho muže již odloučiti. Bůh sám mne k němu připoutal. Zůstanu v Římě i kdybych zítra snad měl hlavu ztratiti pod sekerou liktorovou.“

„Jaká to slova? Chceš Řím a své přátele opustiti? Či se bojíš sekery, která jen zločincům a osobám císaře nenávidějícím hrozí?“

„Ach, drahý Pudense, Krispus moje poměry zná. Dnešní den učinil ze mne nespravedlivým rozsudkem žebráka a zítřejší může mne obviniti z velezrady. Pallas, ona krvelačná stůra, dychtí po mé zkáze!“

Krispus obávaje se, aby se přítel jeho příliš nerozohnil, přerušil mu další slova a vypravoval přítomným, co se dnes bylo přihodilo. Udivení a nevole zmocnily se všech. Každý tisknul Juliovi soustrastně ruku, každý mu sliboval okamžitou pomoc.

Julius byl až k slzám pohnut; děkoval za takové důkazy přátelství a vyjádřil se, že zůstane u Rufína, by mohl častěji Šimona Petra slyšeti.

(Příště ostatek.)

Hymnus ke chválám na Jméno Ježíš.

Ježíši, zdo bo andělská,
ty písni sluchu přesladká,
ty's medem v ústech zázračným,
ty's nektar duším oblačným.

Kdo tě zkusí, má hlad trýzni,
kdo tě pije, ještě žízni,
ten touhy nezná jedině,
než v Ježíši když spočine.

Ježíši, ty sladkost moje,
duše touží v sídla tvoje,
k tobě slzy zbožně řinou,
touhy mysle k tobě plynou.

Setrvej tu s námi, Pane,
a v nás Boží světlo vzplane,
zažen mlhu mysle naší,
a svět bude mnohem krásší.

Ježíši, ty květe panny,
uvádíš nás v lásky stany,
tobě chvála — sláva jmena,
říš' to blaha rozvětvena.

Čermák-Slivický.

Devatero služeb k uctění Božského Srdce Ježíšova.

Bůh s vámi, milí čtenářové!

Před několika lety přicházel do stoličního chrámu Páně orleanského ve Francii každého dne v určitou hodinu o polední mladý vojn a stoje před hlavním oltářem, pobyl tu dvě i tři hodiny v tiché pobožnosti. Jednoho dne navštívil chrám ten setník téhož pluku, a duchovní správce chrámu vypravoval mu mezi jiným také o podivné návštěvě vojínově. Setník, jsa muž dobrého srdce a křesťan věřící, umínil si přesvědčiti se o tom. Jakmile odbila jedna hodina po polední, dostavil se vojn na své místo. Přistoupiv k němu, tázal se ho setník: »C) zde děláš?« Neohrožený vojn odpověděl: »Pane setníku, stojím zde každodenně jako čestná stráž Pánu Bohu v nejsvětější Svátosti oltářní. Mrzíť mne nemálo, když vidím, že jsou všude ve městě čestné stráže postaveny: u pana presidenta čtyři, u pana generála dvě, u pana plukovníka jedna, a zde ve chrámu u Pána Boha žádná! I pomyslí jsem si: Ten milý Bůh tvůj v nejsvětější Svátosti jest přece mnohem více, nežli všickni jmenovaní páni dohromady, a nemá zde mít žádnou čestnou stráž?« Stojím zde tedy aspoň sám, jakmile mám volného času, na stráž, a mohu upřímně říci, pane setníku, že mi zde před Pánem a Bohem mým není čas dlouhý, poněvadž jej miluji, jakož i vy jej milujete!« Tak odpověděl zbožný vojn.

A hle, tato živá vira ve přítomnost Ježíše Krista v nejsv. Svátosti oltářní, tato láska k Božskému Srdci jeho, která onoho vojína pobádala k vykonávání čestné stráže jemu, vedla vždy i jiné zbožné duše ke svatostánku na oltáři, aby božského Spasitele v opuštěnosti chrámové navštěvovaly a jemu svou lásku osvědčovaly. Za tím účelem přicházela sem častěji i blahoslavená Markéta Alacoque z řehole »Navštívení Panny Marie,« a když tu tak pohřížena v tichou modlitbu uvažovala, kterak Pán Ježíš v nejsv. Svátosti přítomen zasluhuje naší nejhlubší pocty, naší nejvroucnější lásky a nejvyšších diků, kterak však místo toho lidé a křesťané jen chladně k němu se chovají, buď dočista naň zapominajíce, jakoby ho tu ani nebylo, buď jej hrubě ve tvář urážejíce: tu si vzpomněla, jak by se této

dvoji povinnosti k Pánu Ježíši — lásce a díkůčinění — zadosť učiniti dalo. A hle, Spasitel neváhal sdělití věrné služebnici své, čeho by si v ohledu tom přál. Pišet o tom svěťice následovně: »Božskému Srdci Ježíšovu bylo by nade vše milé, kdyby věřící duše spojily se duchovně s oněmi svatými anděly, kteří k tomu zvláště určeni jsou, aby mu v nejsv. Svátosti přítomnému účtu a lásku prokazovali, jemu se ustavičně klaněli a tak s námi úzce spojeni za nás vřelé vzdechy a modlitby k němu vysílali, jeho za nás a za všechny, kteří tak nečiní, co nejvroucněji milovali, a tak mu jakousi náhradu podávali za neuctivosti a hany, jež se co den před božskou tvář jeho dějí.«

Tato slova zákyně nejsv. Srdce Ježíšova dala mnohým jeho ctitelům podnět k ustavení spolku lásky ku stále účtě téhož Božského Srdce. Devět údů totiž — nápodobice devatero kůrův andělských — střídá se v klanění před svatostánkem a vykonává zároveň devatero rozdílných služeb k počtě Spasitele tu přítomného, kteréžto služby každého měsíce mezi sebou rozdělují.

K těmž účelu má sloužiti následujících devatero rozjímání.

Vedle toho mohou pak rozjímání těch horliví ctitelové nejsladšího Srdce Páně dobře použiti u vykonávání svých pobožností měsíčních, devetidenních atd. Rozjímání tato pojímají v sobě veškerou počtu nejsv. Srdce Ježíšova tak, jak si ji Kristus Pán, zjevivši se blahosl. Markétě Alacoque, byl ustanovil a naznačil, a jak ji sv. církev byla schválila a potvrdila; podávají zároveň jasné výklady o vznešeném předmětu této účty i o svatém a bohumilém účelu jejím, a konečně nejvhodnější pobudky, jež nás k uctění Srdce Ježíšova co nejmočněji nutkají. A to jsou zajisté věci, jež každý pravý ctitel Božského Srdce Páně dobře znáti má. Proto doufáme bezpečně, že se články těmito všem čtenářům »Školy« zavděčíme.

Nepozastavuj se nikdo nad těmi devatero rozličnými službami jako nad jakousi novotou! Žádná to, prosím, novota! Hleď jen, milý čtenáři, netoliko zběžně čisti, ale též, co čteš, konati, v ducha té které služby vniknouti, a brzy se přesvědčíš, že z toho svěžího kvití vane prastarý, praktolický duch! Neboť když na př. Rodička Boží Maria Panna a sv. Josef v hluboké pokoře klečeli před Nejsvětějším v jeslích, zdali tu nekonalí službu kořitelův? Anebo když pastýřové své dary a svať tři králové poklady své božskému dítěti přinesli, nebyla to služba obětujících? Aneb, abych věc zkrátíl, nekonal onen světový apoštol Božského Srdce Ježíšova, sv. Pavel, všech devět služeb Pánu svému? Nebyl-liž obětí, sluhou, žákem, milujícím svého Pána ten, jenž říci mohl o sobě: »Živ jsem, avšak ne já, nýbrž živ jest ve mně Kristus?!«

Avšak nebudu déle mluvit o výbornosti tohoto způsobu uctívání nejsv. Srdce Páně, poznáš ji brzy laskavý čtenář sám, toliko připojím zde ještě některou dobrou radu o tom, čeho tu třeba šetřiti.

Abys, milý křesťane, tu kterou službu lépe a prospěšněji mohl konati, vzývej k pomoci onen kůr andělů, jimž tatáž služba tam v nebesích uložena, a spoj se s nimi takorba v jedno, jak to již blahosl. Markéta Alacoque činívala. A svatí andělé doplní nedostatky a opomenutí tvá.

A dále; poněvadž nejsv. Srdci Ježíšovu není žádné jiné srdce tak podobné a tím zároveň tak milé a drahé, jako neposkvrněné Srdce Panny Marie, proto hleď při všem, cokoli k počtě Božského Srdce Páně konáš, také povždy i Srdce

Matky jeho býti pamětliv jakožto výborného prostředku k oživení tvé horlivosti v uctívání Srdce Kristova.

Avšak při tom všem nezapomeň nikdy, že nejlepší služba, již kdo Srdci tomuto prokázati může a spolu nejlepší ovoce celé této pobožnosti není nic jiného, nežli přičiňovati se ze všech sil, abys povinnosti svého stavu a povolání co nejdokonaleji plnil! Tak ujistil Spasitel blahosl. Markétu, když pravil: »Ničím mi nemůžeš tak velikou radost a potěšení prokázati, jako tím, když ve stále a nezměněné věrnosti a dětinné prostotě kráčíš cestou, již tě řehole tvá vede.«

A nyní již přijmi, horlivý čtiteli Božského Srdce, listy tyto jako vzkaz, jako poselství, jež ti vyprávěti bude o Srdci tvého upřímného Otce, o Srdci tvého nejvěrnějšího přítele, o Srdci tvého přelaskavého učitele a Vykupitele — o Srdci tvého věčného Boha!

I. Služba.

Milující.

„Kristus miloval mne a vydal sebe samého za mne.“ *Gal. 2. 20.*

„Milujme jej; neboť on dříve miloval nás!“ *1. Jan 4. 19.*

Příprava.

Co má býti úlohou milujícího Srdce Páně? Milující má láskou svou Spasiteli nahrazovati chladnost a nevědomost nesčíslných lidí, zejména pak těch, kteří se mu byli zvláště zasvětili. Vždyť nevejde nikdo do oné říše věčné lásky, jehož tato věčná láska tam neprovodí.

Vzývej tedy, kdo tuto službu konáš, nebeský kůr Serafínův o pomoc ve službě té a pros Pána Boha o milost, aby všechny tvé úmysly, všechno tvé jednání a počínání jediné a výhradně směřovaly k jeho cti a chvále, řka: »Činy naše, prosíme, ó Pane, milostí svou předcházej a pomocí svou provázej, aby všechny naše modlitby a činy od tebe se počínaly a jako tebou započaté i skrze tebe se dokonávaly.«

A nyní si představ, jakobys viděl nejsv. Srdce Ježíšovo tak, jak je viděla blahosl. Markéta Alacoque, jako výheň plápolajícího ohně lásky. a pros je, by ti náležitě poznati dalo, jak naší lásky hodno jest, pros je, by i srdce naše tímto ohněm lásky se roznítila a jím strávila. — »Ó Pane, tvou lásku, tvou

milost mi dej, a dosti mi na tom!« (Sv. Ignác.) — »K tobě pak, ó Maria, Matko krásného milování, se utíkám o pomoc, abys roznítila v srdci mém ten božský oheň. Nelze mi nikdy Ježíše milovati pravou láskou, nehofili srdce mé dříve k tobě, ó Matko nejdražší!«

Rozjímání.

Škola lásky.

1. V této službě má se tedy milující přičiňovati, aby uskutečnil první a nejhlavnější úmysl, za jakýmž Spasitel pobožnost k nejsv. Srdci svému byl na svět uvedl. Učinil tak, jak známo, v úmyslu, aby zjevením své lásky v odznaku Srdce svého nás lidi ku vzájemné lásce roznítil a láskou tou nás přeměnil, obnovil, osvitil, posvětil a tak ku věčnému spasení přivedl. Úmysl ten zřejmě a zřetelně sdělil blahosl. Markétě Alacoque. Zjeviv se jí jedenkrát, v den sv. Jana, evangelisty Páně, ukázal jí Srdce své »jako na trůnu z ohnivých plamenův utvořeném, jenž vrhal na všechny strany paprsky nad slunce jasnější a nad křišťál průhlednější. I bylo vidět ránu v Srdce kopím bodenou a koruna trnová vinula se kolem Srdce, svrchu pak byl kříž, jenž zdál se býti jako zasazen v Srdci. Pán jí dal poznati, že pouze veliká touha jeho, býti ode všech lidí dokonale milován, přiměla jej k tomu,

zjeviti jim Srdce své, a napnouti v posledních těchto časech lásku svou takorba na nejvyšší stupeň tím právě, že jim nabídne v Srdci svém předmět a spolu prostředek nejvhodnější k tomu, aby je pohnul k milování jeho a k setrvání v lásce té.»

Zádal pak služebnici svou, »aby obraz jeho Srdce, tak jak je byla spatřila, byl veřejně vystaven k tomu cíli, aby se necitelná a chladná srdce lidská pohnula.»

A toto láskyplné Srdce Ježíšovo milovati jest úlohou této první služby.

2. Důležitou jest především otázka: V čem asi záleží pravá láska vůbec?

Pravá láska záleží v tom, že člověk v někom nalezá své zalíbení a jemu přeje, aniž by při tom dbal vlastního svého prospěchu.

Jest tedy vlastní sídlo lásky ve vůli člověka, a vůle ta jeví se láskou rozličným způsobem. Na př. vůle milujícího se raduje z každého dobra, jež osoba milovaná má a přeje jí je, ano přeje a žádá jí opatření i to dobro, jehož dosud nemá. Milující ctí a váží si milované osoby nad všechny ostatní statky a jest ochoten raději všechny statky ztratiti, nežli ji. Milující rmoutí se, vidíli osobu milovanou trpěti bolestí aneb urážku, a cítí se puzena všeliká utrpení od ní odvrátiti, urážky zameziti a křivdy ji učiněné všemožně nahraditi. Kde jest pravá láska, takto se bude jeviti.

Odtud již snadno pochopíme, v čem má záležeti pravá láska k Božskému Srdci Ježíšovu a jak se má jeviti či osvědčovati.

3. Jeví se hlavně trojím způsobem:

Předně vyjádřováním lásky této, a sice buďto vnitřními povzdechy aneb ústní modlitbou a ujišťováním lásky, jako na př.: »Ó Srdce Božské, tebe miluji nade všecko, tobě věnuji, tobě za-

svěcuji srdce své! Ó jak bych si přál viděti tebe ode všech lidí milovanu! Ježíši, smilování! odpusť mi hříchy mé a nedej mi již odloučiti se od tebe! Ó Božské Srdce, dej, ať tě miluji vždy víc a více!« atd.

Za druhé jeví se vnitřní láska často tím, že ve smyslné části člověka, v srdci a myslí, vzbuzuje jakousi něžnost, rozkoš, sladkost. Druhu tohoto jest na př. láska matčina k dítěti. I my bychom měli lásky nejhodnější Srdce Ježíšovo s celou něžností citelné své lásky milovati, neboť jest nám více nežli srdce naší matky nebo přítele našeho. Avšak on jest k nám tak dobrým a shovívavým, že od nás takové citelné něžnosti nepožaduje, ale uspokojí se, když jen jinému tvorů nedáváme přednosti před ním! Také nezávisí ony city něžnosti a sladkosti od vůle člověka, ale spíše od povahy jeho více méně citlivější.

Ostatně dále Bůh někomu okusiti tuto sladkost lásky, jest to vždy milost od něho; poněvadž tato nebeská sladkost aspoň na čas znechutí duši a zoškliví všelikou jinou lásku světa. Proto také ji uštěďruje Pán Bůh těm a takovým, které chce od světa odvrátiti a k sobě přitáhnouti. Jsou tedy takové vnitřní pocity sladkosti jako cukrovinky, jimiž chce dítě své sobě nakloniti; jsou to léky posilující, jimiž je chce utvrditi. Někdy ovšem jsou to i předtuchy odměny nebeské.

A právě tato pobožnost k Božskému Srdci, jakož i vyznačení jeho lásky v obraze viditelného Srdce jest zajiště s to, by vzbudilo v srdci našem onu citelnou, něžnou lásku (nebo, jak praví, »pohnouti necitelná srdce lidská«) a tímto sladkým pocitem přivéstí nás k tomu, bychom pak i vůli svou jej milovali.

Za třetí jeví se láska ta činy a skutky, jež milující pro Spasitele svého a z lásky k Srdci jeho koná.

4. Tážesli se však, milý čtenáři, který asi z těchto tří výjevů jest nejbezpěčnější známkou pravé lásky, odpovídá ti sv. Ignác: »Láska se má více skutky nežli slovy jeviti.« A tak jest! Neboť ústní ujišťování a vyznávání lásky, jako na př.: »Ó Bože, já tě nade všechno miluji!« může čísti a pronášeti i člověk, jenž nemá ani nejmenší chuti vzdáti se hříchu. Ba i ony sladké pocity lásky jsou někdy klamné, alespoň větší díl má při nich přirozenost než milost. Člověk může Pána Boha velkodušně, opravdově milovati, aniž by při tom nějaké sladkosti v srdci okoušel.

Tak na př. Spasitel náš pocitoval před nastávajícím utrpením, jež podle vůle Otce svého na se bral, úzkost, strach, zármutek a přirozený odpor; avšak přece kráčel zmužile vstříc kříži, aby, jak praví, »viděl svět, že miluje Otce.«

Tedy ani ústní osvědčování a nejkrásnější modlitby, ani vnitřní sladké pocity při tom nejsou vždy pravými a neklamnými důkazy lásky, nýbrž skutky a činy jsou pravým ovocem jejím! Kde tito jsou, tam také jest pravá láska, aspoň v počátku svém; a kde jest pravá láska, tam jsou vždy i někteří její skutkové.

(Příště dále.)

Nebeský chléb.

(V rouše českém podává P. Fr. Klíma.)

I. Nevýslovná láska.

Melikou láskou milují rodiče dítky; miluješ nás, ó Bože, snad také jako Otec? Nemůžeť oko naše patřiti do hlubin Srdce tvého, aby lásku tvou mohlo tam viděti; leč jednorozený Syn tvůj, který z lůna tvého vyšel, označil nám lásku tvou, poučiv nás zároveň, abychom tě zvali Otcem pro tvou velikou lásku k nám. A popředně tomu nás učil, abychom nikoho na zemi nezvali otcem; protože jeden Otec náš jest, jenž jest v nebesích. Neboť jakož ty, ó Bože jediný jsi dobrý, pro neskončenou dobrotu svou, tak jsi také jediný Otcem, a sice Otcem tak dobrým a laskavým, že u porovnání s tvou dobrotou a láskou otcovskou nikomu na zemi název otce nepřisluší.

Tim obíral se také prorok tvůj, an pravil: Otec můj i matka má opustili mne, leč ty, Pane, přijals mne. Ano sám jsi tomu chtěl, abychom porovnávali tebe s otcí pozemskými, když jsi ústy prorockými hlásal: Můželi žena zapome-

nouti na dítě své, aby se nesmilovala nad plodem života svého? A byť i se zapomenula, nicméně já nezapomenu na tebe; neboť hle, v ruce své zaznamenal jsem tebe, a zdě tvé jsou stále před zrakem mým. A že mezi ptactvem orel proslaven láskou k mláďatům, volils, ó Pane, lásku svou jeho lásce přirovnati výrokem: Jakož orel ochraňuje hnízdo své, rozprostíraje nad mláďaty křídla, nosí je na ramenou svých. Tato láska tvá převyšuje lásku ženicha k nevěstě. Opustí člověk otce i matku, aby se přidržel manželky, a budou dva v jednom těle. Leč i tato láska nevyrovná se lásce tvé, ó Bože!

A kdyby snad někdo pochyboval o této lásce, nechať uvažuje a rozjímá dary, jimiž nás, ó Bože, zahrnuješ; vždyť jsou vesměs důkazem a závdavkem tvé lásky. Budešli o nich rozjímati, shledáš, že kolik tvorů na nebi i na zemi, kolik kostí a údů na tvém těle, kolik hodin a okamžiků žiješ, — tolik dobrodiní od Pána jsi přijal. Dále rozjímej, že i veškerá dobrá vnuknutí,

že i hříchy, kterých jsi nespáchal, nemoci, jimžto jsi vyhnul, nehody a neštěstí, které by tě byly zasáhly, kdyby Pán tě byl nechránil a neopatroval, zjevným jsou důkazem jeho lásky. Ano i metly, nehody a klopoty, jimiž Pán tě navštívil, jsou důkazem jeho lásky, jsou projevy otcovského Srdce, kterýž onoho, jež za syna přijmouti chce, pouze proto šlehá, by jej ze hříšného spánku probudil, aby jej očistil a v dobrém pocvičil. Obraf tolikéž zraku i ke světu, jenž celý pouze pro tebe jest stvořen. Vesmír a vše, co v něm, hlásá a vypravuje a žádá lásku.

A byť i toto všechno ti nedostačilo, snad přece nechceš býti hluchým k výroku Páně, jež máš v evangeliu: Tak Bůh miloval svět, že i Syna svého jednorozeného dal, aby každý, kdokoli věří v Syna, nezahynul, ale měl život věčný. Mezi ysemi důkazy lásky božské bije tento nejvíce v oči, jak i učeník. jež Pán miloval, sám udává: Z toho poznáváme lásku Boží, že jednorozeného Syna svého dal na vykoupení naše.

Tyto a mnohé jiné projevy lásky Boží jsou podobny jiskrám, které z plamene lásky Boží šlehají. Čím větší musí býti utajený žár lásky Páně, anýť pouhé jiskry jsou veliké? Ó té přenesmírné lásky! Ó lásko nepochopitelná, hodna, bys láskou byla splácena! Kéž bychom, ó Pane, se všemi svatými pochopili výšku i hloubku, sířku i délku tvé lásky, by srdce naše docela a úplně láskou tvoou bylo přemoženo!

Máme snad nyní rozebíratí velikost oné lásky, jakou nás zamiloval Syn tvůj, jež jsi nám dal? Nižádný jazyk nemůže lásky této vysloviti; neboť láska Kristova převyšuje všeliký smysl a byť i byl andělský. Vždyť ani andělé nemohou pochopiti lásky Kristovy. Leč mnohým nevědomým a zatvrzelým nedostává se víry, by mohli lásku tuto chápati. Lze často slyšeti námitky: Lásky mírou pravou

jest prý dokonalost, jakouž předmět milovaný se honosí, a žeť člověk podle těla i duše jest tvorem hříšným, jakou prý láskou může Kristus takového tvora milovati?

Avšak takovou měrou nelze lásky Syna Božího měřiti; neboť láska jeho nevyvirá z dokonalosti, jakouž na nás postřehuje, nýbrž jest výronem dokonalosti jeho vlastní, že totiž Otce svého má na mysli. Musíš, ó duše, pamatovati na ony nepočtené milosti, jež nejsvětější Trojice uštědřila Kristu ve chvíli oné, v nížto byl počat, vždyť tuto dostalo se člověčenstvu Kristovu třé milosti, z nichž každá jest nevýslovnou.

Předně má přesvaté člověčenstvo Kristovo podíl na božské bytnosti, anť s božskou osobou spojeno a sloučeno jest. Byloť člověčenstvo s božstvím tak sjednoceno, že právě můžeme říci: Tento člověk jest Bůh a Syn Boží, jemuž náleží na zemi i na nebi poklona nejhlubší.

Tomuto podivuhodnému Bohočlověku i toho se dostalo, že jest všeobecným otcem a hlavou veškerého pokolení lidského, aby mohl jako hlava duchovní působiti na všechny. Jako Bůh jest věčnému Otci úplně roven, a jako člověk jest počátkem a hlavou všech lidí. Tím dostalo se mu milosti, že všickni lidé z něho jako z nepřeborného zřídla milosti a přehlubokého moře svatosti dosahují. Čímž nejenom všem předkuje, nýbrž i posvětitelům sluje; jestiť zajisté dárce svatosti, kteréž všem měrou vrchovatou uděluje. Tato milost nemá mezí a hranic, protože veškerému člověčenstvu se uštědruje, nehledíc na počet osobností, pro něž v požehnaném Srdci Páně zásluh a milosti přehojně nahromaděno.

Konečně přesvatému člověčenstvu Kristovu také té milosti se dostalo, kterouž život jeho pozemský posvěcen a zdokonalen, a milost tuto lze nazvati bezmeznou

a bezměrnou. Taktéž i té milosti jemu uštědřeno, že nemůže zázraky konati počtem neobmezeným. Jestli člověčenstvo Kristovo jako bělostná lilie, na něžto se snesla holubice, Duch svatý, aby Krista člověka perutěma zastřela a síly a milosti přehojné mu udělila. Toto člověčenstvo jest onou nádobou vyvolenou, do níž rozlit proud milosti se všemi prameny vedlejšími, tak že ani jediné krůpěje mimo ni neostalo. Tuto Bůh vše vykonal svou všemohoucností, vše uštědřil svou dobrotností, neboť tuto po výroku sv. Tomáše Aquinského vrchol moci a milosti objevil, uděliv přeblažené duši Kristově, v okamžiku, v němž byla stvořena, všeho, cokoliv dáti a uštědřiti mohl.

Také tím obdařeno přesváté člověčenstvo Kristovo, že ihned v početi zíralo na božskou bytnost a velebu a slávu věčného Slova, s nímž bylo spojeno, zřejmě poznalo, čímž tak bylo oblaženo a oslaveno na zemi, jako nyní jest po pravici nebeského Otce.

Nuže, když toto přesváté člověčenstvo Kristovo v okamžiku svého stvoření prohlédlo, patřic a poznávajíc, jak už svrchu řečeno, od koho takými dary bylo oblaženo, a když jako prvotvoru všickni křové andělští se mu klaněli, nice padajíce na tváře své, rei, lzeli vysloviti a pochopiti, jakou láskou nebeského Otce, jenž člověčenstvo Kristovo tak oslavil, zamilovalo? Jak veliká byla touha jeho podati dárci tak štědrému nějaký dar, jímž by bylo lze mu zalibiti a posloužiti? Mohouli jazyky Cherubínů a Serafinů lásku tuto vyjádřiti?

Nad to rozplameněna tato touha nebeská slovy: Nebeský Otec chce a žádá, by padlé pokolení lidské bylo pozdviženo, a by jednorozený Syn Boží úkol tento vzal na se, by neoblevoval a neustával, pokud by přeslavného tohoto úkolu nevykonal. A Syn Boží přeochoťně

všemu se podvolil, čeho k vykoupení lidí, jež zamiloval, bylo třeba, by jim práva na věčnou blaženost a slávu opatřil.

Z pouhé lásky, kterouž chtěl zalibiti se nebeskému Otci, vrhal takorba plamenné šípy lásky po lidech. Zajásal jako obr, di prorok, by mohl chvátati cestou, vždyť z nejvyššího nebe jest východ jeho a návrat od nejzazšího konce, a není nikoho, kdož by mohl se ukrýti před horkostí jeho.

Ó láska božská, kteráž jsi sstoupila od nebeského Otce, bys zase k věčnému Otci se vrátila, zamilovavši člověka ne k vůli jemu, nýbrž k vůli věčnému Otci. Této lásce podivuje se tvá svatá církev v písní slovy: Ejhle, s jakým chvatem spěchá! Poskakuje po horách a přeskakuje pahorky. Miláček můj podobá se srně a jelenu rychlostí a chvatem.

Tentof jest pramen a původ lásky Kristovy k lidem. Chtěli by někdo zvěděti, proč příčinou lásky této není ctnost člověkova, ani jeho dobrota, ani krása, nýbrž pouze ctnosti Kristovy, nechať uvažuje výrok Páně, pronešený při poslední večeři: Aby svět poznal, jakou láskou miluji Otce, vstaňtež a pojďte. — Kam? — Na smrt kříže pro vykoupení lidské.

Což jsi chtěl, ó Pane, projádriti neli touhu lásky své bezmezný výrokem: Musím býti pokřtěn křtem, a kterak toužím po něm. Vždyť taková byla touha tvá, s jakouž jsi chtěl v nevýslovných bolestech býti pokropen vlastní krví, že každá hodina odkladu byla jakoby tisíc let. Odtud také onen slavný průvod palmový, jakýž byl ti uchystán dříve, než jsi za nás trpěl, aby světu ozřejměla radost, s jakouž jsi se poddal útrapám. Vždyť jsi, ó Pane, volil, bys růžemi a květy ozdoben jako ženich kráčel ke svadebnímu loži svatého kříže. Zdálo se, ó Pane, že ne k utrpení, nýbrž ku svadbě se ubíráš, proto tak veliká sláva

na cestě tebe provází. Vykročte nyní dcery sionské! Vyjděte duše zbožné, milující Krista, a užijte krále Šalomouna v koruně, jakouž jej korunovala matka jeho v den zasnoubení, v den radosti jeho srdečné.

Než, ó Pane, marně se pídím po koruně jiné, než po oné, jakouž korunovala tebe matka tvá, sbor židovský, korunou ne růžovou, nýbrž trnovou, by hlavu tvou zranila. Jakž lze tedy den tento nazvati dnem radostným, dnem, po němž toužilo Srdce tvé? Snad necitíš bolesti z trnové koruny? Zajisté pocitils, Pane, bolesti nevýslovné jako každý člověk, jsa útlejšího těla nežli synové lidští. Leč láska Srdce tvého oslazuje tobě bolesti, tato láska tebe tak roznitila, že jsi volil obnažen umříti na kříži, potupen a posmíván od celého světa.

Co nyní počnou tvoji věrní a praví synové a přátelé, kteřížto lásku tvou právě poznali, pocitili a pochopili? — Láska tvá rozehrála útroby jejich takou měrou, že dychtili po mukách a trápení, že radovali se v soužení, že usmívali se na ohnivém rožni, a že kráčejece po žhavém uhlí, domnívali se, že mají pod nohama růže.

Duše, (tak dí sv. Ambrož), zasnoubená Kristu, a spojená s ním na loži kříže, nezná nic slavnějšího nežli oděv a slávu ukřižovaného, vždyť tobě, ó Pane, lásky tvé jinak oplatiti nemohu. Jenom tím lze poněkud lásku tvou oplatiti, bývali krev zase krví nahražována.

Ó jaký prapodivný způsob boje Pán vyvolil! vždyť nezískal lidí potupou, ne ohněm s nebe, nýbrž předrahou cenou pokoje a lásky své. Neusmrcoval Pán lidi, nýbrž sám za ně smrti se podvolil. Neproléval ani krve lidské, ale pouze svou krev prolil, na kříži za nás za všechny.

Ó té nevýslovné a velemocné lásky! Kdež jest meč tak silný, kde luk tak pevně

napnutý, by mohl diamant proniknouti? Velemocná láska tvoje přemohá srdce, tvrdší nad diamant, rozpoltila. Tys, ó Pane, mramorové srdce naše rozpálil. Tys veškeren svět plamenem lásky své roznitil. Tys propověděl ústy prorockými: Ohněm lásky mé veškeren svět zahoří. A v evangeliu zanechals výrok: Přišel jsem, bych oheň vpustil na zemi, a co chci jiného, leč aby hořel.

Předobře pochopil moc a sílu tohoto plamene tvé lásky prorok, který zvolal: Ó kež bys protřhl nebesa, sestoupiv na zemi! Vody klokotem by vřely zárem tvé lásky. Ó přesladký záre! Ó přelibezná lásko! Ó medová ráno! O blahostný ohni! Ó plameni, rozněcující útrobu, nad led studenější! Vždyť jsi proto s nebe sestoupil, abys svět láskou naplnil, jak dí tvůj sv. prorok: Tys navštívil zemi, spojiv ji láskou. Tys ji obohatil výsostí a bohatostí lásky své. Tys opojil láskou nebeskou lidská srdce.

Ó Pane přelaskavý, přesladký, předobrotivý, překrásný a nejvyšší milosrdný, opoj nitro naše tímto vínem, rozohň je tímto plamenem, zraň je šípem lásky své. Nuž viz, duše má, že pravá příčina, pro kterou miluje nás Syn Boží, jest rozkaz nebeského Otce a touha činiti, co Otec nebeský velí. Příčina, pro kterou nám Otec nebeský milost svou uštěďruje, jest modlitba jednorozenného Syna a zásluhy jeho.

A věřili skutečně, že Otec nebeský obětoval za tebe Syna svého, pak věř, že i vše jiné tobě dá, vždyť vše ostatní jest pouhé nic. Nedomnívej se, že Pán, vstoupiv na nebesa, na tebe nepamatuje. Vždyť láska a zapomenutí nemohou se sdružiti. Jistý závďavek, ježž ti zanechal, vstoupiv na nebesa, bys lásky jeho byl pamětliv, jest plášť těla Páně.

Netrpělt Pán pro tebe jen tehda, pokud žil na zemi; nýbrž právě po smrti své pocítil bolest největší. Chťel nám

dáti v životě i ve smrti neklamný důkaz své lásky, měli jsme poznati, že jest jediným a pravým přítelem našim z výroku: Dokonáno jest! — Tímto slovem ukončeny sice bolesti jeho, avšak neukončena jeho láska. Kristus jest, po slovech

apostolových, tentýž — dnes i zítra, tentýž jest po věky všem, kteří po něm dychtí, kteří úsilovně Krista hledají. — Tomuto Pánu a miláčku kéž žije duše má u věčném dikččinění!

(Příště dále.)

Zprávy o sv. Hostýně

od konce dubna až do růžencové neděle 1888.

Sepsal na sv. Hostýně Frant. Xav. Zimmerhackel T. J.

I. Začátek letošních poutí. První a druhá hlavní pouť. Pouť „Literární jednoty.“

Poslední zprávy, které čtenáři „Šk. B. S. P.“ o sv. Hostýně četli, byly v měsíci lednu t. r. pérem vřelého ctitele Matičky Boží svatohostýnské, vp. Ignáce Zavřela, kaplana přerovského, podány. Zatím se tam mnohé věci udály, i povíme o nich čtenářům „Školy“, kteří sv. Hostýn návodem † P. Placida Mathona, bývalého redaktora, modlitbou i penězi tolik podporovali.

Jako každý rok, tak i letos začaly pouti svatohostýnské čtvrtou nedělí po Velkonocích. Neboť v tu neděli a po celý oktav slavi se již napřed věčná památka na vítězství, kterého křesťanství Moravané nad Tatary slavnou pomocí Matky Boží svatohostýnské v měsíci červnu¹⁾ 1241. dobyli. Sv. Otec Pius IX. udělil plnomocné odpustky všem poutníkům, kteří v ten čas její svatyni navštíví, sv. svátosti přijmou a za obecné potřeby křesťanstva se pomodlí. Věčná památka za tuto velikou milost, prokázanou drahým otcům tenkrát ve svrchované nouzi postaveným, vodívala po všecka století a vodí podnes, ať prší, ať sněží, ať je zima, jako na jaře často bývá, takové zástupy poutnického lidu na sv. Hostýn, že by člověk ani neuvěřil, kdo to neviděl. Tak se počítalo loni ve dvou prvních dnech nejméně 20.000 poutníků; letos pak, ačkoli počasí nepříznivo bylo, připutovalo asi 60 průvodů z valašských, slováckých, hanáckých a jiných krajín, přicházejíce již v pátek večer

před nedělí čtvrtou po Velkonocích. A jak začali, tak putovali přes celý měsíc květen na sv. Hostýn; zvláště silna byla návštěva o svátcích svatodušních, neboť dostavilo se asi 27 průvodů. Celkem tedy připutovalo po celý měsíc Mariánský a poslední dva dny dubna bez mála sto procesí, z čehož čtenář posoudí, jaká to byla znamenitá účta a oslava Matičky Boží na posv. Hostýně v onen měsíc, který po veškerém světě jí zasvěcen jest.

V měsících červnu a červenci neminulo ani jedné neděle, v které by se nebylo dostavilo jedno nebo více procesí, ač ne tolik jako v květnu; za to přicházelo velmi mnoho poutníků soukromých. Dne 2. července, na svátek Navštívení Panny Marie jakožto výroční den svěcení znovuzřízeného chrámu, kteráž roku 1845. vdp. Viktor Šlosar, prelát rajhradský, konal, připadla tak zvaná letní čili druhá hlavní pouť svatohostýnská.¹⁾

Jakkoli povětrí bylo v ten svátek špatné, přece kostel byl tak hojně navštíven a naplněn, že byly aspoň 3000 poutníků. Na oltáři sv. Anny byl vystaven krásný obraz Navštívení Panny Marie, vdp. farář bystrický sloužil zpívanou mši sv. za asistenci dpp. farářů bilavského a prusinovického; kazatel líčil, že Panna Maria za svého pozemského živobytí pomáhala v duševních a tělesných potřebách: nyní v nebi povýšena jsouc nezměnila se, a jak děje sv. Hostýna svědčí, ve věčných a časných záležitostech pomáhá. Vynecháme to, co o

¹⁾ Dle Středovského dne 12. května čili v VI. neděli po Velkonocích.

¹⁾ Dříve se slavívala na neděli po Nanebevzetí Panny Marie.

věčných záležitostech vykládal, ale nelze pominouti dojemný příklad, který za důkaz uvedl, že Matka Boží svatohostýnská v časných věcech pomáhá. »Když Bernard Reger († 1867.) v Bystrici pod Hostýnem zastával úřad farní, přišli k němu rodiče s dcerkou asi dvanáctiletou, která byla hluchá, a prosili ho, aby za nemocné dítě na sv. Hostýně sloužil mši sv. Pan farář nemoha sám, poslal svého pana kaplana na sv. Hostýn. Rodiče s dítětem úpěnlivě při té mši sv. za zdraví dílka se modlili s takovou důvěrou, že se domnívali, že ani nemohou být oslyšáni; a když odcházeli z kostela, nechtěli tomu ani věřit, že by jejich děvče ještě neslyšelo. A proto dvakrát a třikrát se do kostela vrátí, až chrám bez vyslyšení opustiti musili. Žalostně sestupovali shory a u sv. pramene se zastavili a obličej divčiny svatou vodou umyli. Když tak sestupují, děvče stane a na strom vzhůru se dívá. Otec pak se obrátí a dítěti kývá, by šlo za nimi. A tu dítě praví: »Což neslyšíte, jak krásně ten pták tam na stromě zpívá?« Dítě totiž při svaté vodě sluchu nabylo, a tak důvěra rodičů k Panně Marii Hostýnské slavně byla odměněna.«

■ Četné obecnstvo s napnutou pozorností poslouchalo, a zajisté hluboce dojati touto událostí, rozmnožili v sobě nemalou důvěru k téže Matičce Hostýnské a s nadšenou láskou její svatyni opustili.

Pro měsíc červenec sluší také znamenati pouť z Vyškova a z okolí; neboť doposud ještě nikdy nezavítalo na jednu tolik Vyškovánův a okolního lidu na sv. Hostýn — bylo jich kolem 900 — ač jednotlivci každý rok tam přicházeli; a ještě nikdy nepřijeli zvláštním vlakem jako letos. Mimo to bylo vyškovské procesi letos první větší procesí z Brněnska.

■ Asi týden na to, na den sv. Ignáce, zakladatele Tovaryšstva Ježíšova, odbyvala se na sv. Hostýně slavnost, která takový rozruch působila, že nejen české a moravské časopisy, ale i zahraniční listy o ní se rozepisovaly a tak slávu naši Matičky Boží Svatohostýnské daleko široko roznášely.

Bohoslovci tak zvané »Literární jednoty« z brněnské a olomoucké diecése od r. 1874. rok co rok odbývali si výroční schůzi na

posv. Velehradě; letos však jinak se usnesli, vyvolivše sobě staroslavný svatý Hostýn, kde »Máti Boží divy tvoří,« za cíl své společné pouti. Dne 31. července sešlo se za tím účelem 96 účastníků, z nichž bylo 14 kněží, a to 7 právě vysvěcených. Již dávno nemeškalo tolik kněží a kněžských kandidátů pojednou na temeně svatohostýnském jako tehdaž, a k tomu nemalého lesku dodávala přítomnost několika vzácných hostů, kteří v týž den na sv. Hostýn připutovali. V předvečer sv. Ignáce o 1/2 9. hod. měli slavné požehnání, kteréž odbyval vdp. msgr. Vilém Blažek, kanovník kroměřížský a ředitel pacholeckého semináře; četný sbor pěvecký, řízený jedním bohoslovcem, krásně zapěl při tom čtyřhlasnou litanii českou. Ráno dne 31. července bez mála všichni bohoslovci šli ku správě Boží a přistoupili k sv. přijímání; o 1/2 8. hod. dp. sup. Jan Cibulka z T. J. zahájil slavnostní řečí poutnickou slavnost. Obral si za předmět slova sv. evangelia téhož dne: »Žeň zajisté mnohá jest, ale dělníků málo. Protož prosme Pána žni, aby dělníky poslal na žeň svou« (Luk. 10, 2.), ukázav na výrok Sušilův, jaký má být dělník na vinici Páně, proč je takových málo a že je třeba o ně prositi. Výrok však Sušilův, na kterém tu myšlénku rozvedl, byl tento: »Život náš buď jedna Boží chvála, slasti Kristus, tužbou ctnosti krása, choti církev a mzdou lidí spása.« Po kázání sloužil vdp. prelát a probošt kroměřížský, Adam hr. Potulický, slavnou mši sv. za asistence dvou novokněží, kdežto se na choru pěkná mše svatá »Exultet« od Witta zpívala. Ostatních mší sv., které se v týž den odsloužily, bylo patnácte.

Zatím přiblížila se desátá hodina, v kterou se páni hosté a bohoslovci v oratoři nad levou sakristií shromáždili. Schůzi zahájil předseda »literární jednoty,« bohoslovec Václav Kubiček, řečí, v které mluvil o »minulosti posvátného Hostýna.« Vylíčil staroslavné dějiny sv. Hostýna, začínaje od zbožné zprávy, že i ss. Cyrill a Methoděj na něm byli, modlářství zničili, křesťanskou víru učili, kapli Bohorodičky založili a takto účtu k ní zde zavedli, vykládal pak tiseň našich křesťanských předkův na téže svaté hoře r. 1241., když tu od ukrutných

Tatarů sevření byli, a kterak Matička Boží Hostýnská, vyslyševši snažné prosby křesťanů, zázračně pomohla; vyličil další děje svatého místa, obzvláště jak chrám od hraběte Františka Antonína z Rottálu krásně a velkolepě vystavěn, ale za smutné doby Josefské r. 1787. rozbořen byl a rozbořen zůstal až do r. 1845., kdy svatyně zase postavena, opravena a obnovena jest, a jak zasloužilé »Družstvo svatohostýnské,« k němužto náležel také bývalý a teď v Pánu zesnulý redaktor »Školy,« P. Placid Mathon,¹⁾ další péči o povznesení svatého místa převzal a tolik dovedlo, že předloni (1887.) konečně obsazeno bylo duchovními strážci z Tovaryšstva Ježíšova. Řeč svou pak skončil návrhem, aby bohoslovectvo a kněžstvo moravské důstojnou sobě památku na sv. Hostýně postavilo obnovením zpustlé kaple svatého Jiljí, v ten způsob, že by se na stropě vymaloval obraz Marie Panny jakožto Stolicé Moudrosti, kolem ní by se družili přední svatí Otcové a hlavní učitelé církevní jako vzorové bohonašžené moudrosti, po které moudrosti má duchovní stav, tu v letech přípravných, tu v úřadě kněžském stále a bez unavení toužiti.

Po ukončené řeči na přítomné pány veřejná otázka učiněna. zdali by měli co namítnouti proti tomu návrhu. Když na to všichni mlčeli, jal se dp. superior P. Jan Cibulka hovořiti o zmíněné kapli sv. Jiljí hlavně stran jejího praktického účelu, že by se tam mohlo snadněji o velkých poutích zpovídati a Velebná Svátost oltární podávati. Obnova dala by se dle přání bohoslovců provésti a nestála by více leč asi 1600 zlatých.

Druhou přednášku měl Antonín Wagner, bohoslovec a předseda brněnské »Růže Sušilovy,« podav »Črtu ze života Sušilova.« Řečník vypravoval zajímavé podrobnosti o posledních dnech tohoto na vždy slavného, vzorného a učeného kněze, kterýž pro svůj neduh hledaje úlevy, trávil pod sv. Hostýnem

dny své poslední, jsa zvláště zde jako vůbec po celý život svůj vroucím ctitelem Mateře Boží svatohostýnské; ano výslovně prosil ji o tu milost, by směl v jejím stínu skonati a s Kristem se spojit, an v jedné básni tak psal:

Ó ty Panno přečistá,
Matko na Hostýnu!
Nechť tvá láska uchystá
byt mně ve svém stínu!
Nechť tam duši chorou kojím,
až se láskou s Kristem spojím.

Po přednášce nastal živý rozhovor o tom, kde se budoucí pouti bohoslovecké mají konati; i usnesli se konečně na tom, že společně pouti bohoslovecké mají se konati každým třetím rokem vždy na posvátném Velehradě, druhá dvě léta jednou v diecési olomoucké na svatém Hostýně, po druhé v brněnské.

Odpoledne, když slunce příjemně svítilo, shromáždili se všichni účastníci pouti ve chladu věkovitých buků a dubů. Tam odbyvali si páni bohoslovci besedu: předneseny vzletné básně o sv. Hostýně, z nichž jedna složena byla od poutníka bohoslovce, druhá vzata z Kralodvorského rukopisu »Jaroslav«; a zpívané pěkné sbory »Salve Regina« (Zdravas královno) a »Křižáci na moři.«

Zvláštního rázu dodala této besedě přítomnost vzácného hosta, Dra. Majunkea, který pro své rozhodné katolické smýšlení po celé Evropě proslul a v kulturním boji německém proti Bismarkovi znamenitě vynikal. Protož bohoslovci, když k nim zavítal, pozdravili ho, nadšeně provolávající třikrát »sláva!«

Byloť při besedě pozorovati všeobecné slavnostní naladění a milé veselí, když doba odchodu nastala. Na rozloučenou promluvil dp. superior P. Jan Cibulka k poutníkům, uváděje slova, jež sv. Cyrill umíraje k bratru Metoději pronesl: »Ujmi se toho dobrého lidu moravského,« i doložil: »Stoje tu Moravan na půdě hrdinskou krví svých zbožných předkův napájené a hledě s výše svatohostýnské na tu široširou milou vlast svou, nemůže než milovati ji a lid ten věrný.«

Tak skončil jeden den z nejslavnějších pro sv. Hostýn po letošní dobu poutnickou. (Příště dále.)

¹⁾ Tento vřelý ctitel a zvelebitel sv. Hostýna, zemřel právě ve výroční den, kdy kardinál-biskup Ferdinand Julius hrabě z Trojerů posvětil onen svrchu zmíněný a velkolepý chrám Rottalský, t. j. 28. července 1748. Povšimnutí hodno je také, že týž na výroční den, kdy vys. dp. pan praelát rajhradský, Viktor Šlosar, zehnal (2. července 1845) obnovený kostel, byl na kněžství vysvěcen.

Milodary Božského Srdce Páně.

Od Litvle. Byla jsem po několik let nemocna a brala jsem radu u několika lékařů. Na radu jejich odebrala jsem se do lázní. Po několika lázních cítila jsem úlevu, ale vždy jen krátký čas. Opět a opět se starý neduh vracel. Jsem čtenářkou »Školy B. S. P.« Nikdy jsem neopomenukla čísti »Milodary B. S. P.« I myslila

jsem si, když tolik lidí došlo vyslyšení ve všech strastech, že i mne nehodnou nejlaskavější Srdce a Maria Panna vyslyší. Zároveň jsem slíbila, že to v tomto časopise uveřejním. Cítím se mnohem zdravější. Konala jsem i těžší práce, jakých jsem dříve konati nesměla. Při tom necítím již dřívějších příznaků ne-

moci. Na uveřejnění jsem poněkud zapomněla; byla jsem však náhle upamátována nebezpečnou nemocí krční a kašlem, a to bez všíkék příčiny. Někdy bývaly záchvaty tak silné, že se mi zdálo, že se zadusím. V této tísní brala jsem útočiště k Božskému Srdci Páně a Panně Marii s ohnovením svého slibu. Nemoc náhle přestala bez lékařské pomoci. Plním tímto svou povinnost a uveřejňuji své nejvroucnější díky.

Ó necht každý prosí s důvěrou mi-

lostivé Srdce Páně a Marii Pannu, a jistě bude vyslyšen!

M. Ž.

Siebenhirten u Vidně. Nejvroucnější díky vzdáváme nejsv. Srdci Pána Ježíše a neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Janu evangelistovi za ochranu, kterouž poskytli našemu dvouletému synáčkovi při pádu do skla a za brzké a šťastné vyléčení. Chváleno a velebeno budiž nejsv. Srdce Pána Ježíše a nejčistší Srdce Panny Marie po všechny věky!

Frant. a Marie Štemr.

Z Budapešti. Moje matka byla raněna mrtvicí na jedné straně, a sice tak nebezpečně, že levou rukou ani hýbati nemohla a velmi těžce a sotva srozumitelně mluvila. Lékař pravil, že jest to velmi nebezpečný neduh a že sotva se úplně uzdraví. I počala jsem konati za svou matku pobožnost k Panně Marii Lúrdské a dávala jsem jí též lúrdskou vodu pít. Chvála Bohu a nejsv. Pomocnici, moje matka jest nyní skoro úplně zdráva. Abych slibu svému, ve »Škole« vyslyšení uveřejniti, dostála, činím tak z vděčnosti, aby i jiní, kteří v nějaké nouzi se nacházejí, ku Pomocnici křesťanův a potěšení zarmoucených útočiště brali, a nebudou oslyšeni. *F. H.*

Z Domažlic. Jistá osoba děkuje Božskému Srdci Páně, přimluvě Panny Marie

a sv. Josefa za zachování a uzdravení nebezpečně nemocného dítěte. *N. L.*

— Jistá osoba vzdává vroucné díky neposkvrněné Panně Marii Lúrdské za vyslyšení prosby. Po pět let trpěla jsem hostcem a všechny prostředky domácí i lékařské nemohly pomoci. Nemoc trochu pominula, ale vrátila se zase. Nejhůře bylo v zimě. Na radu duchovního otce vzala jsem útočiště k neposkvrněné Panně Marii Lúrdské. Vykonala jsem sv. zpověď, započala devítidenní pobožnost a při tom užívala vody ze zázračného pramene lúrdského. A ejhle, nemoc přestávala. I konala jsem pobožnost podruhé, a nemoc úplně přestala. Nyní jsem úplně zdráva. Velmi povděčna jsem za radu přítelkyni, jakož i duchovnímu oci svému. *F. D.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Sv. Otec snaží se docíliti dohodnutí s nejmocnějšími řísemi světa. Říše anglická obnoví vyjednávání s Vatikánem prostřednictvím vévody z Norfolku. Zvláště však hledí ruské kruhy s napjetím na výsledek toho vyjednávání se sv. stolicí; a jak se proslýchá, spěje vyjednávání to ku příznivému konci. — S Čínou vyjednávalo se již loni; shoda však mezi sv. Otcem a čínským zástupcem ve Francii vypracovaná a přijatá nedodělala se žádného prospěchu, poněvadž tehdy Francie pohrozila zrušením banky lyonské, ode které římská propaganda dostává ročně pět milionů franků podpory. Nyní vyjednává se opět s Čínou o převzetí ochrany nad katolickými poddanými jakékoliv národnosti. Již i Německo a Itálie uzavřely smlouvy s Čínou, aby misionáři němečtí a italští nestáli více pod protektorátem francouzským. — Poláci

před nedávnem ještě ucházeli se o zachování pokoje sv. Stanislava v Římě; jest jim světnice tato národní svatyní. Přes to přese všecko bude pokoj ten částečně rozbourán, a sice ona část, kde stojí oltář nejblahoslavenější Panny, na němž před jedenapadesáti lety sloužil sv. Otec první mši sv. Platí tu slova nejd. biskupa mohučského, Dr. Haffnera, kteráž pronesl ve svém pastýřském listu, jednajícím o římské otázce, že město Řím od dvaceti let jest hanebně pustošeno. — České kolegium v Římě, v němž jest letos chovanců 24, bylo 4. listopadu slavnostně otevřeno a posvěceno. Sv. Otec poslal jak představeným tak chovancům ústavu své blahopřání a požehnání. Máf nyní česká kolej svůj vlastní dům, kterýž vzdálen jest jen pět minut od ústavu propagandy, kde chovanci konají studia svá. — Italský senát přijal 17. listopadu nový trestní zákon italský. Není více

pochybnosti, že nový tento zákon již od nového roku v Itálii platnosti nabude. Jak jsme již oznámili, vystoupila ve sněmovně dosti silná oposice, která platila především zrušení trestu smrti a nařízením proticirkevním. Po celé Itálii rozšířeno jest podnes brigantství, ve střední a jižní Itálii pak panují dosud strašné tajné spolky, před nimiž nikdo ani životem ani majetkem svým jist není. Velmi tudíž povážlivě jest zrušiti naprosto trest smrti. Avšak články zákona trestního, které krutými tresty stíhají kněze, obírající se s otázkami politickými, dotýkají se nejen Vlachů, nýbrž též celého katolického světa; neboť tyto zákony porušují hrubým způsobem ony garanční zákony, které sama italská vláda vydala v roku 1870. na ochranu sv. stolice a které též věrně plniti přislíbila. Kdokoliv by se nyní odvážil buď mluvit buď psát ve prospěch práv sv. stolice, bude potrestán penězi nebo vězením. Tímto zákonem jest sv. Otcí odňata možnost svobodného jednání jak s katolíky italskými tak s ostatními katolíky celého světa. — I angličtí biskupové přidali se již ku všeobecnému ruchu a k výjevům proti tomuto trestnímu zákonu. Zaslali dne 10. listopadu sv. Otcí adresu obírající se jmenovaným zákonem. V této adrese praví biskupové: »My, kteří žijeme v zemi, v níž církev katolická požívá neobmezené svobody, hluboce jsme dojata a uraženi, vidouce onu nespravedlnost a násilí, jakým utlačována jsou posvátná práva nejvyšší hlavy církve.«

Rakousko. Dne 2. prosince bylo tomu čtyřicet let, co přijal císař a král náš František Josef I. z rukou strýce svého, císaře Ferdinanda, žezlo a vládu nad národy rakouskými. I proto děly se po všech končinách naší říše velikolepé přípravy k oslavení vládařského jubilea. Avšak dle přání císařova bylo upuštěno od slavností okázalých a tento památní

den oslaven jen skutky lásky k bližnímu. Takto i císař náš dobrotivý nejlépe uctěn byl; vydal on doposud ze své soukromé pokladny k dobročinným účelům již přes čtyřiaadvacet milionů zlatých. Do dne 3. prosince dosáhly prý dary na oslavu jubilea věnované obcemi, sbory a jednotlivci obnos patnácti milionů zlatých. — I ostatní dvory evropské výraz daly své radosti u příležitosti této. Sv. Otec poslal císaři našemu skvostný dar, který mu nuncius vídeňský s vlastnoručním psaním sv. Otce doručil. Jest to krásná práce musivní (mosaika) představující nejsvětější Pannu obklopenou květinami. Na obrazu tom pracováno prý dvanáct let.

Francie. Při rokování o rozpočtu ministra osvěty dne 5. a 6. prosince bylo též mluveno o konkordátu obnoveném r. 1801.

Ministr vyučování a osvěty prohlásil, že vláda se bude zasazovati o odloučení církve od státu, ale že musí dbáti konkordátu, dokud jest v platnosti. Někteří poslanci prohlásili, že jak dříve budou hlasovati pro rozpočet kultu, poněvadž mají za to, že konkordát, jímž se stát zavázal uhražovati výlohy s kultem spojené náhradou za skonfiskované církevní statky, jest pro republiku francouzskou výhodnější než svoboda kultu.

Afrika. Jak se z Říma píše, rozesle sv. Otec všem mocím pamětní spis o potlačení obchodu s otroky, v němž navrhuje mezinárodní sjezd, jenž by ustanovil nejvhodnější prostředky ke zdárnému výsledku. Dne 22. listopadu přibyl kardinál Lavigerie do Říma, aby radil se se sv. Otcem o odbyvání tohoto mezinárodního protiotrokařského shromáždění. Tentýž odevzdal též sekretáři britské společnosti k potlačení otrokařství 50.000 franků z daru papežského; k záslulce přiložen byl list svědčící kardinálu Manningovi, v němž kardinál naději své výraz dává, že křesťané všech zemí spoji

se k potlačení hanebného obchodu s otroky. — I na sněmu německém podal katolický střed návrh, aby sněm říšský vyslovil ochotu podporovati opatření, která podniknou spojené vlády k tomu cíli, aby zničeno bylo otrokářství.

V měsíci lednu modleme se, aby práva a zákon Boží ode všech uznány byly.

Památným jest nový rok, na jehož prahu stojíme. Památným jest upomínkou na hroznou událost dějinnou, kteráž zahýbala téměř celou Evropou, jejíž následky až posud cítí národové všickni. Miním tu revoluci francouzskou r. 1789., jejíž stoletou památku zamýšlí zednáři s okázalostí velikou oslaviti. Nedivím se tomu! Jest čas jubilejní, jestliť modou, abych tak řekl, všecko oslavovati. Co dobrého a záslužného jest, zasluhuje také slávy, ale co zlého jest a co bylo příčinou tolikera neštěstí, nezasluhuje nikterak nižádné oslavy od přátel Kristových. A kdo může dokázati, že by revoluce francouzská co dobrého způsobila? Doufám, že ani zednáři sami by toho dokázati nemohli. Či bylo to co dobrého, když lid zuril jako draví tygrové na poušti asijské? Když zavraždil krále i královnu, když nástupce trůnu v žaláři sužoval; když lidi, kněze a biskupy vraždili, když chrámy plenili a zneuctili, když samého Pána Boha s oltáře strhli, prohlásivše: »Není Boha« a když za svého boha vyvolili špatnou, nemravnou ženskou? Člověk se musí v útrobách svých zachvěti, povážili, že lidé tak zaslepeni mohli býti nevěrou, že práva a zákon Boží nohama šlapali, že pak následkem toho ani žádného zákona lidského uznati nechtěli.

Ovšem, kdo popírá zákon Boží, na němž všechny ostatní zákony lidské zakládati se mají, ten nemá zákona žádného, jako hlásají zednáři, socialisté a nihilisté. Se zákonem Božím padají i lidské zákony. Nebo kdo neuznává nad sebou moci Boží, ten neuznává ani moci lidské, či kterak se bude báti člověk lidí, nebojili se Boha samého? Kterak bude ctiti své představené, nectili Pána Boha? Kde nabere poslušnosti ku zákonu a právu lidskému, neználi žádné poslušnosti k Bohu všemocnému?

A přece nad slunce jasnější jsou slova sv. apoštola Pavla k Římanům: »Každá duše mocností vyšším poddána buď; neboť není mocnosti, leč od Boha, a kteréž jsou, ty od Boha zřízeny jsou. Protož kdo se mocnosti protiví, zřízení Božímu se protiví; a kteříž se protiví, odsouzení sobě dobývají. Nebo knížata nejsou ke strachu dobře činícím, ale zle činícím. Protož chceš se nebáti mocnosti? Čiň dobře a budeš míti od ní chválu; Boží zajisté služebník jest, tobě k dobrému. Pakli zle činiti budeš, boj se, neboť ne nadarmo nosí meč; Boží zajisté služebník jest, mstitel zurivý nad tím, kdož zle činí. Protož z potřeby poddáni buďte: netoliko pro hněv, ale také pro svědomí.« (Řím. 13. 1—5.)

Pán Bůh velí nám, jeho poslouchati dlužno, protože jest Pán nebes a země, k jeho slovu poslušni jsou všickni tvorové; a kdo poslušen není, kdo nešetří práva a zákona Božího, jest protivník Boha všemohoucího. Kdy bylo, taži se, tolik protivníků Božích, jako nyní? Co zednářů, co socialistů, co nihilistů, tolik protivníků Božích, protože podrývají zákon Boží a zákony společenské, podrývají autoritu církve Boží a trůny panovníků.

Sv. Otec Lev XIII. v jedné encyklice poukázal dobře věřící, že »pobouření a nepokojní duchové jsou i společnosti občanské nebezpeční.« Dějiny jsou nejjistějším svědectvím, co takoví lidé zlého způsobili, a co nyní zlého působí. Jestliže nynější poměry tak pokračovati budou, jak skutečně pokračují, pak nečekejme dlouho převrat veliký, kterého se zednáři dočkati nemohou. A aby urychlili úmysl svůj, pronásledují tajně i veřejně náměstka Kristova, podráývají trůny panovníků, podkopávají všeliký řád společenský.

Protož v jeden šik seřaďte se, apoštolé modlitby, prostě nejsv. Srdce Pána Ježíše, aby obrátilo srdce těchto protivníků svých, aby zjednálo zase platnost právu a zákonu Božímu ve všech rodinách, ve všech vrstvách a u všech národů, aby všickni Pána Boha, stvořitele a zachovatele všeho, poznali, ctíli, milovali, jemu se klaněli, jemu sloužili, jeho poslouchali. Budiž vám všem zákon Boží nade všecko; buďte hotovi 'všecko obětovati i život ztratiti, než abyste jednali proti zákonu Božímu. »Přikázání, praví sám Bůh, kteréž prikazují tobě dnes, není nad tebou, ani daleko položeno, ale velmi blízko tebe jest řeč, v ústech tvých a v srdci tvém, abys činil ji.« (5. Mojž. 30. 11.) A dále slibuje Bůh, kdo zákon jeho zachovávatí bude: »Jestliže uposlechněš hlas Hospodina Boha svého, abys činil a ostříhal všech přikázání jeho, přijdou na tebe všechna požehnání tato: Požehnaný ty v městě a požehnaný na poli . . . požehnaná úroda země tvé i plod dobytka tvého a požehná (Hospodin) všechněm skutkům rukou tvých. Slyš Israeli, a hleď, abys činil, co přikázal tobě Hospodin, aby dobře bylo tobě.« (5. Mojž. 28.) Buď tedy, ó Bože, vůle tvá jako na nebi tak i na zemi!

Modleme se:

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji na ten úmysl, aby lidé co nejdříve uznali práva a zákon Tvůj, který jedině uzdraví nemocné lidstvo a zabezpečí mu spravedlnost, pokoj a spasení. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zacheňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

O přeslaské Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaěli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Začíněj, MILÝ Čtenáři, nynější nový rok V srdci Krísta Ježíše u trvání V pravé Věře!

Hromnice.

Nad Betlémem aj se rozbřeskuje.
Temno věkověků mine,
Světlo zárné již se objevuje —
Lidstvu spása s nebe kyne.

Matka Boží dítko ve chrám nese,
Dítko nade slunce září:
Kmet a vdova úzase se třese.
Se zbožnou se blíží tváří.

Simeon svá ústa otevírá,
Spásu i pád mnohých hlásá;
Anná, v mysli jejíž víra čirá,
Mluví o něm všechněm jása.

Podej nám své mocné ruky, Pane,
Víra živá v naší hrudi
Jako světlo jasné vždy ať plane
A nás ke ctnostem vždy budí.

Plamen naděje ať vzhůru šlehá;
Tam ať mysl těchy hledá,
V nížádných ať strastech nepodlehá.
Ke zlému ať svěst se nedá.

Ó kéž srdce láskou k Bohu hoří,
Hříchů zprostit' ať se snaží,
Světlu světél ať se vezdy koří,
Spásy věčné dojít baží!

S. N.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé předává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Život Ježíšův pod nejčistším
Srdcem panenské své Matky.

1. Maria živa jest v Ježíši. 2. Ježíš živ jest
v Marii. 3. Život Ježíšův a Martin jest život
úplně vnitřní.

Nejsladší Srdce Ježíšovo, dej, ať
tebe vždy více miluji!

Ó Maria, bez hříchu prvotního po-
čatá, oroduj za nás, jenž se k tobě
utíkáme!

1. Maria živa jest v Ježíši.
Vy všickni, jenž jste dítky Marie, vy
poctili jste ji zvláštními chválami a
obzvláštní láskou. Radujte se, nejblaho-
slavenější Matka Vykupitele uveďte vás
u svého Syna, a to až do svatyně jeho
Srdce! Příkladem svým naučí vás krásné
pobožnosti k nejsv. Srdci Ježíšovu, ano
svou přimluvou dobude vám ji; vždyť
právě v srdci jejím pobožnost ta napřed
přebývala. A v skutku, pakli pouhá pří-
tomnost Ježíšova dostačovala již, po-

světiti Jana Křtitele, pakli učeník, jež Pán miloval, apoštolem lásky se stal, poněvadž několik okamžiků na Srdci svého Mistra odpočinul, což máme teprve říci o Marii, kteráž po devět měsíců takorůka jedno s Ježíšem Srdce měla? Ze srdce matčina proudí krev, jež oži-

vuje srdce dítky, a ze srdce toho Syna Božího vycházela milost, kterážto jeho panenskou Matku posvěcovala. Obě ta podivuhodná Srdce co nejkrásněji se shodují; každé hnutí a každou působnost sdílejí spolu, a úplný souhlas panuje v jich mysli, v jejích přáních a pocitech,

ano obě Srdce jako jediný toliko život mají. Zdali však právě k tomu ke všemu uctíváním nejsv. Srdce Ježíšova nesměřuješ a směřovati nemusíš? Jistotně! Protož přijmi od Marie nebeské to naučení a hled' po příkladu jejím také docela se říditi Ježíšem; v něm hledej svůj život, svou sílu a svatost svou, abys s apoštolem říci mohl: »Živ pak

jsem již ne já, ale živ jest ve mně Kristus.« (Gal. 2.) »Můj milý jest můj a já jsem jeho.« (Pís. Š. 2.)

2. Ježíš živ jest v Marii. Prostředkem přeslavné své Matky přišel Spasitel k nám a chce, abychom my také skrze ni k němu přišli. V živoucím tomto chrámu Ducha svatého soustředilo Slunce spravedlnosti všechny své ohnivé

paprsky, a ono světlo, jež temnosti světa rozptýliti mělo, svítilo tehdy takofka jenom pro Marii. »Ó lidé,« tak volal Kristus již tenkrát, »zde jest Matka vaše; ovšem jesti ona Matka moje; ale já vám ji daruji; ctěte a milujte ji tedy; odevzdávám vás její materské něžnosti. Spolehejte na její lásku; mějte důvěru v tuto svou Matku!«

Neposkvrněné Srdce Marie jest trůn milosrdenství: vy, hříšníci. přistupte k němu a nebojte se; vejďte do svatyně, již Duch sv. za přibyték Boží připravil. Tu »posvětil stanu svého Nejvyšší.«

Avšak, můj křestane, onen, jenž Marii se dal, daruje se i tobě. Onen, jenž v Marii živu býti volil, také v srdci tvém přebývati chce. Ale ach! jest srdce tvé takového hostě hodno? Jest ozdobeno čistotou, pokojem, pokorou a svatou spravedlností? To všecko nalezl Ježíš v srdci Marie, tak že tím zachvácen zvolal: »Všecka jsi krásná. přítelkyně má, a poskvrny není na tobě.« (P. Š. 4.) Tak tedy musí zřízen býti přibyték Krále všech králů. Srdce, kteréž jej přijmouti chce, musí se rovnati arše v Starém Zákoně, v níž by Bůh svatosti takofka chráněn byl proti všem hříchům a mrzkostem, jež jako vody za potopy světa celou zemi pokrývají. Ježíš pak žádá i v srdci tvém odpočinouti, aby nalezl v něm náhradu za urážky, jaké se mu tolikráte činí. Ježíš to žádá, odepreš mu to? Ó nikoli, Pane můj a Bože, šťasten, přestasten jsem, mohuli vyhověti přání tvému! A aby se mně to lépe podařilo, chci se spojit s přeslavnou Máti tvou a obětovali tobě její ctnosti a její lásku, abych nedokonalost ctností svých vynahradil.

3. Život Ježíšův v Marii, jakož i život Marie v Ježíši jest světu neznámý, jest to tajemný, docela vnitřní život. Ač nevýslovna jest důstojnost Matky Boží, přece neblahosl.

Panna toliko za obyčejnou osobu se považuje, jelikož nikdo netuší pokladu, jaký v ní jest. Ježíš, Král nebe i země. přichází v podobě služebníka na svět a po devět měsíců zůstává docela nepoznan od lidí, kteří jej později jen proto poznají, aby ho pronásledovali. Ó světe zpozdíly, ty lichotiš se nejnižším otrokům svým, oslavuješ mrzkost, ověncuješ náruživost, ctíš hřích a pro ctnost máš jen opovržení... Odstup ode mne, já opovrhují chválou tvou a praničeho si nedělám z toho, pakli mnou pohrdáš a mne v posměch uvádíš. Tebe, tělem učiněné Slovo Boží, a tebe, Královno nebes i země, k vám se znám, vás chci ctíti. Ó duše moje, nedej se omámiti zdáním; uznej Ježíše a jeho nejsv. Srdce, vnikni do vnitř této svatyně, obdivuj se jeho božským krásám a vynasnaž se vésti život opravdu Bohu milý: život dle víry, život vnitřní, život sjednocení s Bohem, život ustraněný, svatý! Ó ty, jenž v Marii živ jsi, Ježíši, přijď a buď živ ve služebnících svých!

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kniha II. Hlava I.)

O vnitřním obcování.

1. »Hle, království Boží jestit mezi vámi,« dí Pán. (Luk. 17. 21.) Obrat se celým srdcem k Pánu, zanech tohoto bidného světa, a duše tvá nalezne odpočinutí. Už se zevnějšími věcmi pohrdati a vnitřním se oddati, a užítí království Boží k tobě přicházeti. Neboť království Boží jest pokoj a radost v Duchu svatém, které bezbožným dáno nebývá. Přijdeť k tobě Kristus a ukáže tobě útěchu svou. jestliže mu v srdci důstojný přibyték připravíš. Všecka sláva a krása jeho jest uvnitř, a tam si také oblibuje. On vnitřního člověka často navštěvuje, sladce s ním rozmlouvá, mile ho těší, hojný pokoj i předivné přátelství mu prokazuje.

2. Nuže, duše věrná, připrav tomuto ženichu srdce své, aby k tobě zavítal a v tobě přebývali ráčil. Neboť takto di Ježíš: »Milujeli kdo mne, mou řeč zachovávali bude, a k němu přijdeme a přibýtek u něho učiníme.« (Jan 14. 23.) Dej tedy Kristu místo a všemu ostatnímu přístupu odepti. Když Krista máš, jsi bohat a netřeba ti ničeho více. On bude tvým správcem a věrným opatrovníkem ve všech věcech, že ti nebude potřeby v lidi doufati. Neboť lidé brzy se mění a rychle odstupují; Kristus však zůstává na věky a pevně při tobě až do konce setrvá.

3. Nemáš se velká důvěra v člověka křehkého a smrtelného klásti, byť i prospěšný a milý byl; aniž se máme proto příliš rmoutiti, když se nám protivuje a na odpor staví. Kteří dnes s tebou jsou, mohou zítra proti tobě býti, a často jako vítr se mění. Skládej všechnu svou důvěru na Boha a on budiž předmětem bázně i lásky tvé. On bude za tebe odpovídati a učiní, jak nejlépe bude. Nemáš zde města zůstávajícího; a kdekoli bys byl, cizincem jsi a poutníkem; aniž kdy odpočinutí dojdeš, leč když se s Kristem co nejvroucněji spojíš.

4. Co se zde ohlížíš, an tu není místa odpočinutí tvého? V nebesích má býti přehýbání tvé, a jen mimochodem máš na všechny pozemské věci pohlížeti. Všecky věci pomínou a ty s nimi podobně. Viz, abys neuvázl a v tenata lapen nezahynul. U Svrchovaného budiž myšlení tvé a modlitba tvá vznášej se ke Kristu bez přestání. Neumíšli rozjímati o věcech vznešených a nebeských, odpočiň v umučení Krista Pána a v jeho svatých ranách rád přebývej. Neboť jestliže k ranám a předrahým jizvám Ježíšovým pobožně se utikáš, veliké posílnění v souženích pocítíš; nebudeš mnoho dbáti na potupy lidské a snadno sneseš slova utrhačná.

5. Kristem bylo také na světě od lidí pohrdáno, a v největší potřebě byl od známých a přátel v pohanění opuštěn. Kristus chtěl trpěti a opovržen býti, a ty sobě chceš na někoho stěžovati? Kristus měl protivníky a pomluvače, a ty chceš všechny mítí přátele a dobrodince? Kterak bude korunována trpělivost tvá, jestliže tebe nic protivného nepotká? Nechcešli nižádného protiventství trpěti, kterak se staneš přítelem Kristovým? Snažej s Kristem a pro Krista, žádašli královati s Kristem.

6. Kdybys byl jen jednou dokonale vešel do nitra Kristova a jen maličko z vroucné jeho lásky okusil, pak bys se nic nestaral o vlastní pohodlí nebo nepohodlí, nýbrž raději bys se radoval z protiventství utrpeného, poněvadž láska k Ježíši člověka k tomu má, by si ničeho na sobě nezakládal. Pravý a vroucný milovník Ježíše a pravdy, který všech nezřízených náklonností jest prost, může se k Bohu svobodně uchýliti a v duchu sám nad sebe se povznést a v tomto požívání odpočinutí nalézáti.

7. Kdo všecky věci považuje tak, jak jsou, a nikoliv jak jiní o nich mluví a soudí, ten v pravdě moudrý jest a od Boha více než od lidí vyučený. Kdo jen uvnitř žiti a zevnějších věcí málo sobě vážiti umí, ten nehledá míst aniž na jiné časy čeká, by svou pobožnost vykonal. Člověk vnitřní brzy se opět vzpamatuje, poněvadž se nikdy všecken do věcí zevnějších nezabírá. Jemu nepřekáží práce zevnější nebo zaneprázdnění na čas potřebné, nýbrž jak věci přicházejí, tak se do nich vpravuje. Kdo uvnitř jest dobře srovnán a uspořádán, nedbá na podivné a převrácené tváření lidské. Potud člověk sobě překáží a roztržit bývá, pokud na zevnější věci mysl obrací.

8. Kdybys byl náležitě uspořádán a dobře očištěn, všechno by ti k dobrému a ku prospěchu sloužilo. Proto mnohé

věci se ti nelíbí a tebe kormoutí, že posud nejsi dokonale sám sobě umrtven aniž odloučen ode všech věcí pozemských. Nic tak velice neposkvrňuje a nezaplétá srdce člověka, jako nečistá

láska ke stvořením. Jestliže se odřekneš útěchy zevnější, budeš moci se ohlížeti po věcech nebeských a často zaplesati uvnitř.

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění Božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

5. Ale kterými vlastně skutky a jakými činy osvědčuje se láska k Božskému Srdci Ježíšovu?

Odpověď na otázku tuto nalezneme snadno, když povážíme, že pravá láska snaží se především připodobniti se úplně tomu, jehož miluje.

Protož i křesťan, milující Srdce Ježíšovo, snaží se všemožně miláčku svému ve všem se podobati, se přizpůsobiti.

Protož předně hledí odstraniti od sebe vše, co se Božskému Srdci nelíbí. Očistí tedy srdce své ode všeho smrtelného hříchu, štítí a hrozí se ho, a užívá všelijakých prostředkův, aby se ho i budoucně uvaroval, poněvadž i Srdce Miláčkovo veškerý hřích nenávidí. Ano, vynasazuje se a dává bedlivý pozor, aby nikdy dobrovolně a s rozmyslem ani všedního hříchu se nedopustil, poněvadž i ten se Božskému Srdci protíví. Tak naplňuje milující slova Miláčka svého: »Kdo příkázání moje má a je ostříhá, ten jest, kterýž mne miluje.« (Jan 14. 21.)

A když byl všechno odstranil, co by se Božskému Srdci nelíbilo, když tak srdce své milostí Boží vyzdobené učinil aspoň v hlavních obrysech podobným Srdci Páně, snaží se milující za druhé, aby podobu tu na sobě čím dál tím více doplňoval a zdokonaľoval. K tomu cíli upírá ustavičně duchovní oko své na Ježíše, svůj vznešený vzor, aby viděl, co jeho Srdce miluje a jak miluje, co vyhledává, z čeho se raduje a co nenávidí

a nad čím se rmoutí. A co zatím takto pilně čte a zkoumá v knize života a všech ctností, snaží se účinně tak za tahem ve svém srdci nápodobiti; aby miloval, co Ježíš miluje, aby nenáviděl a zamítal, co Ježíš nenávidí a zamítá, by chtěl, co Kristus chce. Jeho jedinou otázkou života jest nyní: »Co se ti líbí, milované Srdce?! Co si přeješ, co si žádáš, abych činil?«

Za třetí. Touto vroucí snahou, jediné Srdci Ježíšovu se zalíbiti, vyvine se v srdci milujícího ona vroucí láska, která obě srdce takorůzka v jedno spojuje. Následkem tohoto spojení náleží pak jeden navzájem druhému, jak praví duše v písni Šalomounově: »Můj milý jest můj a já jsem jeho!« A zajisté panuje mezi nimi vzájemnost ve všem, co každému z nich náleží. Pán dává duši milující vše, což jeho jest: své božství i člověčenství, tělo své i svou krev, Srdce své, utrpení a zásluhy své, své učení, svého Otce, svou Matku, své nebe! — Milující pak navzájem věnuje milovanému Srdci Ježíšovu také vše, co jest a co má: svou duši, své srdce, svůj rozum, svou vůli, svou svobodu; tělo své dává mu za příbytek ve sv. přijímání, srdce své za sídlo svatě, čisté lásky, tělesné síly své k vykonávání jeho vůle; i svou čest a své vlohy duševní, své statky pozemské, své zdraví, svůj život, vše nabízí Kristu Ježíši v obět, jsa vždy ochoten a připraven všeho toho vynaložiti tak, jak si to jeho Božské Srdce přeje.

Tím způsobem společně mají vespolek všechna dobra; avšak právě tak společně jsou i jejich zájmy; neboť »láska,« di sv. Pavel, »nehledá, co jejího jest.« Šlechtné touhy a zbožná přání duše milující činí Ježíš Kristus jako »vými tužbami; její potřeby, prosby a oběti, i její radosti a žalosti bere za své, a cokoli dobrého nebo zlého »učiněno tomu nejmenšímu z miláčků jeho, považuje tak, jakoby jemu samému učiněno bylo.« Ano, i její mravní nedostatky považuje za nedostatky jednoho z údů na svém duchovním těle; bere proviny jeho na sebe, »jeho tresty a bolesti sám nese« (Isai. 58. 4.), z pokladu zásluh svých splácí dluhy jeho u Otce nebeského a usmírjuje ho s ním. — S druhé strany však i milující považuje zájmy Božského Srdce Ježíšova za zájmy své a tak o uskutečnění jejich se přičiňuje. Ježíš si žádá, by oslaven byl jeho nebeský Otec; totéž si i milující žádá a zasvěcuje sama sebe Otci nebeskému v obět lásky. Ježíš hledí spasiti lidi, totéž činí i milující; proto při každé příležitosti učí a cvičí nevědomého slovem i příkladem, napomíná chybní, prosí, žehře, varuje před hříchem a dle možnosti podporuje i dílo misionářské, a nemůželi ničeho podobného činiti, tedy vstoupí aspoň do »apoštolátu modlitby« a tak s Kristem Pánem a skrze Božské Srdce jeho prosí Otce v nebesích, aby přivedl lidstvo k poznání pravdy v Kristu Ježíši. — Božské Srdce miluje všechny lidi, a milující taktéž, spatřuje je v Srdci Kristově. — Božské Srdce jest od lidí nemilováno, nectěno, nenáviděno, uráženo a tupeno, a milující tak to považuje, jakoby jemu samému hana ta platila, rmoutí se z toho a snaží se lidský nevďek láskou svou Pánu Bohu nahraditi. — Zkrátka, duše milující může vším právem říci: »Moje srdce miluje, moje srdce se raduje nebo se rmoutí; avšak ne tak srdce mé, nýbrž

Ježíš miluje, Ježíš se raduje nebo se rmoutí v srdci mém!« Tu se uskutečňuje slovo, jež milující apoštol Páně sám o sobě byl napsal: »Živ jsem, avšak ne já, ale živ jest ve mně Kristus!« A jinde opět: »Kristus umřel za všechny, aby ti, kteří živi jsou, již ne sami sobě živi byli, ale Tomu, který za ně umřel a z mrtvých vstal.« (II. Kor. 5. 15.)

Viz, moje duše křesťanská, taková má býti, tak se má osvědčovati i tvoje láska k nejsladšímu Srdci Ježíšovu!

6. Avšak v roztoužení po ní tážeš se dychtivě: »Ó rei mi jen, co mám činiti, abych takovoto lásky k Božskému Srdci dosáhl?«

Na to ti odpovídám: uživej. duše moje, pilně těch prostředků, které k oné lásce vedou; nejhlavnější pak z nich jsou následující:

Předně. Každodenní prosba o milost, milovati Božské Srdce. Neboť slovo Páně: »Beze mne nemůžete ničehož učiniti« a »Proste a bude vám dáno« platí i zde. Čím častěji, čím horlivěji, čím toužebněji, čím doléhavěji budeš prositi o svatou lásku, tím rychleji, tím jistěji dojdeš vyslyšení. Obzvláště však při každé ranní své modlitbě obnov a opakuj Božskému Srdci ujištění o své lásce k němu a pros vroucně, aby v srdci tvém a všech lidí, kteří je tak chladně milují, sám roznitil oheň lásky své a volej z hloubi srdce: »Ó laskyplné Srdce, nechť roznítí se srdce naše láskou k tobě nyní i na věky!« — Opakuj také častěji za den povzdech: »Ó nejsladší Ježíšovo Srdce, dej, ať tě miluji vždy víc a více!« Abys pak tím snadněji došel vyslyšení, zvol sobě sv. Terezii za vzor a svou přímluvkyni.

Za druhé. Jiný prostředek k dosažení oné lásky jest častější návštěva Božského Srdce ve Svátosti lásky. Neboť tak jako u lidí přátelství a láska se zachovává a oživuje

častějšími návštěvami a společnými rozmluvami, podobně i láska k Božskému Srdci. A proto, počínali v srdci tvém oheň vyhasínati a chladnouti, ó pak nemeskej a zajdi k věčně hořící výhni Božského Srdce ve Svátosti oltární a tam ohřej a zahřej zase ochladlé srdce své; neboť odtud vysílá Ježíš onen oheň do světa, a »co chce jiného, nežli aby hořel a zahřívál!«

Za třetí. Ještě účinnější prostředek k dosažení oné svaté lásky jest časté a hodné sv. přijímání. Či nevíš, moje drahá duše, co toho příčinou, že časem bývá srdce tvé tak lásky prázdné, tak utuchlé, tak vyprahlé? Žalmista Páně odpovídá: »Uvadlo srdce mé, protože jsem chleba svého jisti zapomněl.« (Žl. 101. 5.) A višli, proč srdce světcův a světic Božích tak vroucí láskou hořelo? Poněvadž často, co nejčastěji tělo Páně přijímali. Neboť »můželi člověk skrýti oheň do klína svého tak, aby roucho nehořelo?« (Přisl. 6. 27.)

Za čtvrté. Avšak nevyhnutelným prostředkem k dosažení lásky jest — láska sama. Nediv se tomu zdánlivě odporujícímu rčení; sv. František Sal. praví: »Jako se učí člověk studium studováním, řeči mluvením, běhu běháním, práci pracováním, tak i lásce přiučí se milováním; a kdo se dá jinou cestou za láskou, bloudí! Učeník nechť jen doopravdy začne!«

Nuže, moje drahá duše, toužíšli po pravé lásce k Božskému Srdci, žádášli si jí opravdu dosíci, tedy jednej a počínej si tak, jako bys je už milovala! Mášli tedy na srdci nějaký těžký nebo všední hřích, zbav se ho ještě dnes, a již miluješ Ježíše! Trpíšli mnoho, buď jen trpěliva, odevzdej se úplně do vůle Boží, a již miluješ Ježíše! Děkuj mu za kříž ti seslaný, a miluješ ho ještě více! Požádášli ho však, aby ti seslal ještě

více utrpení, tolik křížů, že ti zajde všechna radost světa tohoto, pak miluješ Ježíše dokonale! Modli se za obrácení hříšníků, pohanův a kacířův, a již miluješ Ježíše! Navštiv jej častěji, možnoli každodenně, ve chrámu Páně, popřej mu radosti, aby skrze hodné přijímání mohl do srdce tvého přijíti, a již miluješ Ježíše! Neboť známo, že toho, kdo nám jest lhostejným, nenavštěvujeme a nepříteli svého dobrovolně také do domu a příbytku svého nevezmeme. Ó učiň, učiň tedy, moje duše, dnešní den dnem lásky, a již miluješ Ježíše!

Zdajíli se ti tato cvičení z počátku trochu namahavými býti, neopomeň, nezanedbej jich proto, ale pokračuj jen dále, po celý měsíc, a brzy zakusíš blahodárných účinků jejich.

Nuže, učeniku v lásce, začni jen jednou zmužile a doopravdy milovati, uživej pilně uvedených tuto prostředků, hleď se zalíbiti Božskému Srdci Kristovu sebezapíráním, skutky milosrdenství, trpělivým snášením křížův, a brzy počne se srdce tvé rozehrívati láskou!

Konečně nesmím ti zamlčeti ještě jeden prostředek, a ten jest: časté rozjímání a uvažování o lásce, jižto Božské Srdce Páně k nám chovalo a podnes chová! Podám ti zde něco o té jeho plamenné lásce k nám, prodlívej při ní, hleď ji úplně proniknouti a často si na paměť uváděti.

7. Které jsou ty důvody, jež nás pobádají maji k horlivému milování Božského Srdce Páně?

Uvedu zde jen nejčelnější.

•Ty však, ó Božské Srdce, dej, aby slova ta jako jasnéblesky osvitily noční temnost duší lidských, dej, aby celý svět zanitily sladkým ohněm tvé lásky!«

Proč máme milovati Srdce Ježíšovo? Ó považ, člověče, především, že jest to Srdce Boha tvého! A můžeš říci, že miluješ Boha, když bys nemiloval

Srdce jeho? Můželi říci dítě, že miluje otce, matku, nemilujeli srdce jejich? A naopak, milujeli dítě rodiče své, kterou část jejich více miluje, nežli to dobré otcovské a mateřské srdce, od něhož jest samo milováno? Přemýšlej, rozjimej o tom ještě dále, že milovati Srdce Ježíšovo jest vlastně milovati Boha, jehožto nevýslovná láska k nám v Srdci

tom se soustředila... Ptáš se, proč máš milovati Srdce Ježíšovo? Pomni jen, člověče, a uvaž, že Srdce Ježíšovo jest vlastně Srdcem jednorozeného Syna Božího, jež Bůh Otec tak vroucně miluje, v němžto své největší zalíbení má! — Vždyť i otec lidský miluje svého hodného syna. Nuže, co jest tedy předmětem věčného zalíbení Boha Otce, předmětem jeho nejněžnější lásky — může a smí to býti tobě, ó člověče a křesťane, předmětem lhostejným? Kdo opravdu miluje Otce, miluje rovněž i Syna — a Srdce Jeho.

Proč máme milovati Srdce Ježíšovo? Považ jen, člověče! Ty miluješ otce svého, matku svou, bratry, sestry, přátele, učitele, dobrodince své, není-liž pravda? Ano, miluješ i udatného vojína, věhlasného učenice, proslulého umělce, člověka ctnostného a šlechtetného. Ale řci, co vlastně na nich miluješ anebo

proč vlastně je miluješ? Ty odpovíš, své rodiče že miluješ pro jejich lásku k tobě a péči, že ti život dali, zachovali a dle možnosti zpřijemnil. Příbuzné pak proto, že jsou ti spríznění a nad jiné láskou nakloněni; na příteli že miluješ věrnost a oddanost, na dobrodinci jeho dobročinnost, na učenci moudrost a věhlas, na vojínu udatnost, na umělci ne-

obyčejné vlohy duševní, na člověkučtostném jeho čistotu, pokoru, skromnost atd. Nuže dobře, a což ono Srdce, v němžto všechny tyto jmenované důvody lásky nalezáš soustředěny a k tomu mnohem ještě více než u lidí — jak, člověče, Srdce toho bys nemiloval?! Tedy považ dále, že jest to Srdce tvého Spasitele. (Čti, prosím, pomalu, rozvaž dobře při kaž-

dém slově hluboký jeho smysl a přesvědč se o tom z vypsání o životě a utrpení Páně! Slova ta jsou popelem, pod nimž tlí oheň lásky!)

Tedy jest to Srdce Spasitele tvého, který ti smrti svou dal život milosti! Ano, jest to Srdce tvého nejbližšího přítele, který miluje své a až do konce je miloval. Jest to Srdce tvého bratra prvorozeného mezi bratřími. Jest to Srdce tvého učitele, jenž ti jest pravdou, cestou a životem! Ano,

jest to Srdce ze všech srdci nejtíši, nejmírnější, nejlaskavější, nejtřípnější, nejčistší, nejdobrotivější, nejdokonalejší! A jen toho Srdce bys nemiloval? Ó pak přestaň milovati i jiné lidi; neboť miluješ lidi pro jednotlivé jejich dobré vlastnosti, pak musíš nutně milovati i toto Srdce Ježíšovo, v němž veškery tyto vlastnosti v nejvyšším stupni soustředěny jsou!

Tážeš se opět, proč máš milovati Srdce Ježíšovo?

Ó člověče, nevíš, že lásky této jest k spasení nevyhnutelně třeba, že nikdo nedojde oně říše věčné lásky, jehož tato láska cestou doprovází? A kde, kdy, moje duše, chceš se lásce této přiučiti, neli teď, na zemi, v tomto životě? Věz, na věčnosti nebudeš moci tohoto Srdce milovati a na věky věků nebudeš moci od něho milovánu býti, nezačneš již nyní s milováním tímto!

Proč milovati Srdce Ježíšovo? Vždyť jest to Srdce, které touží býti od tebe milováno! Proto ukládá a přikazuje ti výslovně, abys je navzájem miloval; proto ti slibuje hojnou odměnu za to, ano, v roztloučenosti své prosí tě o lásku tvou! Slys jen tajuplný hlas, jenž ze svatostánku k tobě dnem i noci zaznívá: »Synu, dej mi srdce tvé, chci ti za ně nebem splatiti!« — Proto jen a k tomu cíli uvedl na svět tuto úctu k nejsladšímu Srdci svému!

Nuže, ty ledově, kamenné Srdce lidské, troufáš si ještě déle Ježíše Krista, jenž i teď a právě v této chvíli na dveře srdce tvého tluč a o lásku prosí — troufáš si ho odehnati a od sebe zapudit? Ó člověče, boj se takové stále a stále odmítané lásky, neboť se obrací posléze v nejurputnější hněv!

Proč milovati Srdce Ježíšovo? Vždyť milovati Božské Srdce Ježíšovo neznamená nic jiného, než milovati Ježíše pro lásku Srdce jeho! Jako

ohněn zas ohněn rozžehá, tak i láska lásku; a čím větší láska, tím větší i její ohlas a opětování! Ano, tak bývá u lidí na světě. I plám se: kde, ó člověče, nalezeš na celém světě srdce, jež by tě větší láskou milovalo, nežli tě miluje Srdce Kristovo, v němž hoří láska s celou silou božské lásky a spolu s celou něžností lidské lásky k tobě? Ó rei, člověče, a vysvětlí mi ten záhadný úkaz, odkud že to přichází, že takováto božsko-lidská láska žádné lásky v tobě nevzbudí? Ty přece jinak miluješ všechno na světě, co tebe miluje; ano i zvíře, jevíli k tobě přichylnost, vzbudí, získá lásku tvou. Jen Srdce Ježíšovo není s to, by toho dosáhlo na srdci tvém? Ó rei, co tu vlastně leží v cestě? Jaká asi překážka brání lásce Ježíšově vstoupiti do tvého srdce? — »Ó synové lidští, dokavad budete tak těžkého (tvrdého) srdce, že milujete marnost a hledáte lež?!« (Žalm 4. 3.) — »Těžkoli nám milovati o své ujmě, tož alespoň nebudiž nám za těžko lásku opětovat!« (Sv. Augustin.)

Avšak nejsem ještě hotov! -- Proč milovati Srdce Ježíšovo? Hle, synu lidský, darujeli ti někdo na př. šat, obrázek, knihu, peníze, pokrm, nápoj nebo cokoli jiného užitečného, nelze ti jinak, nežli milovati dárce za to! Ó viz pak, co ti dal darem Ježíš Kristus! On ti dal své sv. učení, svou milost, svůj příklad, svůj život, své zásluhy, své Srdce, slovem, vše, co jest a co má, vše ti dal, poněvadž sebe sama dal za tebe. Ovšem můžeš všechny tyto jeho dary zneužiti a jimi pohrdnouti, jak to mnozí lidé skutečně činí; ale že ti je dalo vlastně Božské Srdce, že tě tedy vroucně miluje, to, člověče, nemůžeš zapřít, nýbrž vyznati musíš se sv. Pavlem: »Kristus miloval mne, neboť vydal sebe samého za mne!«

Nuže, rei, člověče, a vysvětlí mi,

odkud to a co toho příčinou, že dárcé takových darů nemiluješ? Jak se to srovnává? Dáti ti člověk nepatrnou maličkost, miluješ ho; jiný pak dává ti celý svět a více nežli celý svět, a ty ho nemiluješ! Toť přece nesrovnalost, toť záhada nepochopitelná! Či miluješ už Srdce Ježíšovo doopravdy?

Poslyš, co ti ještě povím!

Považ, že jest to Srdce toho, který pro tebe tak často a tak mnoho trpěl! Ó toho zármutku, té úzkosti a sklíčenosti, toho soužení a trápení po 33 let! A když měl již opustiti svět, ještě na tebe myslel a nemohl toho snést viděti tě na světě opuštěného, a proto vymyslel nový zázrak lásky a zůstává se ti v onom tajemství na oltáři jakožto oběť, jako společník, jako pokrm. Potom vychází na horu Olivetskou a snáší smrtelnou úzkost — pro tebe; odtud zase běže se hanbou a potupou, bičováním a trním korunováním k hoře Kalvarii — pro tebe; s hory Kalvarie na kříž — pro tebe; zde umírá, t. j. Srdce mu puká láskou — pro tebe! Nyní pní ve výši! Ó viz, jaký to obraz lásky i po smrti! Tělo od paty do hlavy samá rána a krev — na svědectví lásky k tobě; rámě rozpjata — by tě láskou obejmula; hlava s kříže skloněna — aby ti vtiskla políbení lásky a odpustění; bok otevřen — aby tě uzavřel v lásce do Srdce svého! Ó křesťane, ó člověče, slyš, kdyby nejbídnější žebrák umřel za tebe, zasluhoval by jistě lásky tvé; ba kdyby některé domácí věrné zvíře sešlo smrti pro tebe, ty bys je miloval. A pro tebe trpí, dokonává smrti přehořkou Srdce tvého krále. Srdce tvého Boha, a ty — je nemiluješ!? Ono ti je úplně lhostejným, anebo je snad dokonce nenávidíš?

Ó světe, slyš: Lásku nemilují! Lásky není milována!

Ó křesťane, kdyby to bylo i srdce

tvého úhlavního nepřítele, musil bys je milovati pod trestem věčného zavržení; neboť přikazuje Bůh: »Milujte nepřátely své!« Ale zde jest to Srdce toho, který tě poslední krůpějí své krve od věčného zahynutí vykoupil, toho, jenž láskou k tobě sebe sama až k smrti zmařil — a ty bys ho nemiloval?! Všim právem volá apoštol Páně: »Nemilujeli kdo Pána našeho Ježíše Krista, budiž proklet!« (I. Kor. 16. 22.)

Nyní jdi, milá duše, a vol si buď tuto kletbu, nebo milovati Srdce Ježíšovo!

Zpytování sebe.

Již tedy, milý křesťane, obrať zrak svůj do nitra svého a zpytuj především, jak to vyhlíží v srdci tvém ohledně smrtelného hříchu; jsili pevně odhodlan nikdy již a za žádných okolností se ho nedopustiti a raději umříti? Jak se chová srdce tvé k přikázáním Božím, jak ke hříchům všedním? Ovšem není možno se jim naprosto vyhnouti, ale není některý hřích všední, k němuž je srdce tvé zvláště nakloněno, k němuž má jakousi lásku a zálibu?

Zkoumej a zpytuj, v jakém poměru stojí srdce tvé k Pánu Bohu, k Ježíši Kristu? Cítili při upomínce jeho radost a slast? Jest ti potěšením u něho prodlévati? — Včely zdržují se rády při čistém medu, ale mouchy shromažďují se na hnilobě!

Jak smýšlí srdce tvé s bližním, miluje ho upřímně a pro Boha? Či snad ze samolásky a jen k vůli sobě?...

Pomalu, milý příteli! Pozastav se a nepokračuj dále, dokud si na tyto předložené otázky nedáš takovou odpověď, jakou bys musil dáti před Bohem na posledním soudu! A naleznešli ve svém srdci nějaký nepořádek, pak žaluj na sebe před Bohem a pros skroušeně za odpustění. Pak si učiň pevně předs-

vzeti o tom, co dnes a v tomto měsíci hodláš činiti, abys náležitě konal službu „Milujícího.“ Ustanov si určitě den a hodinu, kdy bys některý (pod č. 5. a 6.) uvedený skutek vykonal. Raději méně, ale doopravdy! Zejména však shleďáš

na sobě chybu, lásce k Božskému Srdci odporující, ustanov si pevně zvláště v tomto měsíci ji přemáhati.

I tu, milý čtenáři, počínej si zvolna a rozvážně, sice se vše rozplyne v dým!

(Příště dále.)

Co máme z víry?

Co mám z víry?« táže se tak mnohý lhostejný a vlažný katolík, jenž cenu všeho podle toho měří, co mu hmotně vynáší. Ukázali jsme mu v čísle předešlém, jak smutné by to vyhlíželo s lidstvem, kdyby nebylo víry Kristovy; ukázali jsme, že jen tato víra Syna Božího obrodila svět, že udržuje lidstvo pohromadě, že jak celku tak jednotlivcům ohromným, nevyčerpatelným jest pokladem. Avšak dá se ještě více v ohledu tom říci, tak že otázka: „Co mám z víry?“ ukáže se býti nerozumnou, a do té duše zastydět se musí katolík, jenž by ještě tak pošetile se tázal.

Ty's křesťan, milý příteli, a to katolík — višli, co to znamená? Ty's členem pravé církve Krista Pána, ty's povolán Bohem samým k životu věčně blaženému, máš i prostředky účinné k cíli tomu vedoucí, prostředky, které napomáhají tobě k míru pozemskému i věčnému. Toť hodnota, toť důstojnost tvoje jako katolického křesťana; nuže, nemusíšli Boha za to chváliti a velebiti?

Ty's katolík — pohleď na učení náboženství tvého! Najdešli kde něco dokonalejšího, vznešenějšího a zároveň něco jednoduššího? Učení náboženství Kristova přístupno jest všemu lidstvu i všem vrstvám jeho. Nejdůmyslnější mudrc a myslitel může ponořiti rozum svůj v jeho pravdy, ale i každé dítě může zároveň z nich naučení bráti.

Kristus Pán, Syn Boží, přišel, aby

všecky lidi bez rozdílu osvitil světlem pravého učení svého; proto také přístupno jest všem a netoliko majetkem snad jen učených a vznešených. A učení toto stojí pevněji, nežli pevná skála v moři, o níž se rozrážejí i sebe silnější a prudší vlny. Víra Páně nevíklá se jako učení lidské, neboť jest to dílo Boží. Každý člověk dychtí po pravdě, po pravém poznání, zejména věci nadsmyslných, vznešených. Hle, víra tvá ukojuje tuto dychtivost, neboť ona jest pravé, ryzí poznání pravdy, poznání Boha, poznání cíle i účelu tvého života na zemi, poznání budoucího na onom světě. To jest ten pravý život, abychom Boha a Ježíše, jež byl poslal, dobře poznali. Ano „dobře, v pravdě“ znáti Boha, toť pravým, člověka důstojným životem. I pohané minili Božstvo znáti, i nejmoudřejší z nich namáhali se dopítiti se pravdy v ohledu tom; avšak jak vetché bylo jejich poznání! Či nevzbuzuje z jedné strany útrpnost, z druhé však osklivost pohan, ležící před modlou? Kde jest tu důstojnost lidská, kde světlo rozumové? Nuže, pochopuješli již, co víra tobě dává? Že osvécuje vnitro tvé světlem Božím, tak že v pravdě poznáváš bytost nejvznešenější, všemohoucí, všude přítomnou, nejvyšší svatou a spravedlivou; že v pravdě poznáváš Boha svého, v Trojici jediného? Kdyby ničeho již nebylo, již to by bylo velikým dobrodiním a užítkem z „víry“ plynoucím.

Ty's katolik, Bůh sám jest tvojím Otcem a ty's jeho dítětem skrze Ježíše Krista, jeho jediného Syna, jenž stal se člověkem, tvým bratrem, jenž nyní i lidské přirozenosti v nebi kraluje. Ejhle, z prachu pozvedl tebe sám Syn Boží, z prachu nicoty a zavržení; obětoval se za tebe, aby ze ztraceného syna učinil zase miláčka Božího. Spásy se tobě dostalo Vykupitelem, spásy, po níž celý svět tolik tisíc let dychtil; Syn Boží smyl s duše tvé nečistotu hříchu, otevřel tobě bránu nebes a zajišťuje tobě nesmrtelnost věčnou a k tomu blaženou v říši své. Ovšem na tobě záleží také, neboť nejsi bezvolným nástrojem v rukou Božích, nýbrž tvorem rozumným s vůlí svobodnou, jenž rozhodnouti se může pro dobro nebo zlo. Avšak chceš-li ty, pak zajisté i dokážeš toho a dosáhneš, po čem prahne duše tvá, neboť v základu svém od Boha pro Boha stvořena jest a nenajde pokoje, až spočine v Bohu.

Nahlíželi již tu velikou milost vykoupení? Ó jak kvíleli, jak bědovali starozákonní světcové nad hříchy světa i svými vlastními, ale dokud Kristus nepřišel a nezemřel, nespomohlo jim to pranic. A tak by se i nám nyní vedlo, kdyby nebylo milosti vykoupení! Nyní však proudí sedmerým proudem milost Boží posvěcující do duše tvé, sedmerým proudem sv. svátosti, pakliže tyto hodně přijímáš. Bůh sám tě volá k dobrému a odstrašuje tě od zlého, a rozumíš-li volání jeho a následuješ-li, pak vede tebe rukou silnou k blaženému dokonání, hojí rány, které duši tvé hřích zasadil, a zdobí tě šatem satebním, šatem čistoty svědomí. Naděje tvá v život blažený není jako bublinka, která brzy splaskne, nýbrž pevná jako skála, neboť slovo Boha Otce, smírná smrt Boha Syna a milost Ducha sv. ručí tobě za to, a miliony svědků volají: »Ó katoliku, chceš-li, můžeš dobojovati se věčnosti bl. jené, chopišli se jen ve-

donci ruky Boží!« Nuže, tážeš se ještě: »Co mám z víry?«

Ty's katolik a jakožto takový neobcuješ jen zevně s Bohem a Pánem tvým, nýbrž můžeš se s ním co nejúžeji spojit, tak úzce, že nejsi sám, nýbrž že Bůh žije v tobě.

Vidíš-li tam na oltáři stánek Boha živého? Tam přistupuje kněz Páně a počíná sv. obět. skutečné obnovení oné přesvaté oběti, již Syn Boží za všechny přinesl na hoře Kalvarii. A obec křesťanská modlí se a pěje, křesťané stojí s knězem u brány nebes a klepou a prosí, aby Bůh sestoupiti ráčil v jejich střed. A ejhle, jaký div! Nebes brána se otvírá; z úst kněze plynou slova Spasitelova: »Totof jest tělo mé, totof jest krev má,« a Beránek Boží spočívá na oltáři v prostých způsobách chleba a vína. Modlitba i zpěv umlká, kněz padá na kolena a s ním celý sbor, a klaní se v prachu Bohu Spasiteli, neboť Ježíš Kristus sám přítomen jest zde v nejsv. Svátosti oltářní...

Ve svaté tužbě spěchá lid k oltáři, aby se srdcem milujícím přijal Spasitele. A z ruky kněze svého vchází Beránek Boží v duši a srdce přijímajících, aby bydlil v obydlí čistém, aby se co nejúžeji spojil s milujícím jej, a tak aby žil v nich a oni v něm.

Nuže, zdaž nemusíš zde zvolati: »Pochválen budiž Pán, pochválen buď Ježíš Kristus; jsem katolíkem a tak velikých milostí účastným — tělo mé i duše má jsou chrámem Božím! Komu je Bůh tak blizek, jako mně?«

Ty jsi křesťan, a to katolik. Život omilostněný může být život tvůj pozemský, jestliže jen s Bohem a Kristem kráčíš. Den co den jest přístup ke trůnu Pána nejvyššího tobě dovolen, ke stánku jeho, v němž se ukrývá, můžeš se utíkat ve vši bídě a zármutku svém, zde můžeš vyliti tužby srdce svého a

Pán nejmilostivější slyší tebe, ba on zve tebe k sobě slovy, které byl sám pravil, dokud ještě v těle mezi námi chodil: »Pojďte ke mně všichni, kteří umdleni a obtíženi jste, a já vás občerstvim.« Zdáli to není pro tebe sladkou útěchou, když svět tebe pronásleduje, když neštěstí se na tebe řine, když duše tvá pod tíží kříže klesá, že máš místočko, kde jsi jist před zlobou světskou, kde i nejtěžší kříž ulevuje?

Ty's křesfan, a to katolík, nejsi osamělým na této veliké zemi, nejsi cizincem mezi cizinci. Páska svaté lásky spojuje tě s miliony souvěrců, ba i s dušemi těch, kteří dávno před tebou svět opustili, kteří buď v nebi u Boha dli nebo ještě v očistci strádají. Ó jak pozvňající jest to myšlenka! Celé zástupy blažených duchů, kteří, pokud v těle dleli zde na zemi, věrně při Bohu stáli v krutém boji, kteří však za to nyní koruny vyvolené na hlavě nesou; celé tyto zástupy blažených duchů jsou moji bratři, kteří v lásce nezištné u trůnu Páně za mne orodují, aby i můj bol zde byl záslužný. Jejich příklad svítí mi na cestu tak jasně a poučně, a tuží mne v boji proti světu a hříchu. A hle, v čele těchto skvělých oslavenců Božích stojí Matka moje, Matka Boží, Panna vyvolená, duše i těla přechistého, Královna nebes i země — Maria. Ona jest to, jež nezapomíná na syna svého, ona jest, která slyší i vyslyší každého, kdo k ní volá a k ní se utíká; skrze ni nejsnadnější jest cesta ke trůnu Božímu. A andělé Boží, kteří stále vidí tvář Otce nebeského, provázejí mne na pouť pozemské, opatrující tělo i duši, varující před hříchem a posilující v dobrém.

Ty's křesfan, a to katolík, ejhle, co vynáší tobě víra tvá? Všecky vroucí modlitby, které denně ke trůnu Hospodinu se vznášejí, všechny zásluhy věřících na zemi, neposkvřněná obět Nového

Zákona, smrt Páně na kříži, přimluvy svatých a požehnání celé církve — vše to jest také tvým, na všem máš podíl; neboť v církvi Páně platí pravidlo: »Jeden za všechny, všichni za jednoho.«

Nuže, není život věrného katolíka životem v pravdě radostným? Ba ano, po katolicku jest dobře žiti, neboť pomoci a požehnání dostává se nám od Boha jak ve velkém, tak i v nejmenším. Ovšem není život ten bez boje, jakož vůbec zde na světě nic dokonalého není bez těžkosti a obtíží. Či jest růže bez trní? Či může se kdo kochati přerokoznou vyhlídkou s vysokého vrchu, nežli dříve obtížnou cestu naň byl vykonal? Trnitá jest cesta křesťana, katolíka věřícího a věrného, ale víra činí, že z trnů rostou růže. Ani jednu slzu neroniš nadarmo, neboť Otec nebeský čítá je; ani jediný vzdech nedere se z prsou tvých, aby Pán o něm nevěděl. Co trpíš, co činiš, trpíšli a konášli z lásky k Bohu, pak je to vše záslužným pro život věčný. Láska jest to, která tobě v ucho šeptá: »Pán sám zve tebe, abych kříž svůj, jenž láskou jeho křížem jest, za ním trpělivě nesl.« — »Kdo učeníkem mým býti chce,« pravil božský Mistr, »zapři sebe sám, vezmi kříž svůj na sebe a následuj mne.« Láska jest to, která nás pobádá dobré činiti, utrpení trpělivě snášeti. Tentýž, jenž o sobě pravil: »Až povýšen budu, potáhnu vás za sebou,« tentýž Kristus Ježíš se nás také ptal: »Můžeteli píti kalich, kterýž já píti mám?«

Netoliko žiti jest dobře po katolicku, neboť život ten jest životem omilostněným; po katolicku se také dobře umírá.

Dokud se člověku dobře daří, dokud je silen a zdrav, dotud mnohdy neumi oceniti těch velikých milostí, jež víra Kristova mu skýtá. Avšak když těžká nemoc na něho ulehne, když lékař vrti hlavou, dáváje na jev že dny, ba ho-

dliny života jeho jsou sečteny, tu teprve vidí, že marné jest všecko pozemské, vidí nicotu statků světských, prázdnotu světských věd a světské učenosti, neboť vše to dohromady nemůže jej potěšiti, nemůže mu naděje poskytnouti, opuštěn, sám sobě zůstaven vidí se na smrtelném loži. Ó jak chudým, jak nešťastným jeví se nám v této trapné hodině ten, jenž za života o Boha nedbal, víry sobě nevážil! Jak rád by tak mnohý neznaboh v posledních okamžicích života svého vše odčinil, co byl zlého spáchal nevěrou svou, kterou byl na odiv stavěl svými řeči a spisy rouhavými, ale není vždy ani hoden, ani účasten této milosti. Tu tane mi na mysli jeden z největších neznabohův a rouhačů všech věků, francouzský spisovatel a, jak mu říkali, mudrc, jménem Voltaire. Člověk tento, jenž z mládí byl hodným a zbožným katolíkem, tak se později byl zvrhl, jsa sveden špatným přítelem svým, že nebylo většího neznaboha a rouhače nad něho v minulém století. Spisy svými, jímž dovedl dáti nátěr učenosti, oslepil skoro celý vzdělaný svět, který při tehdejší lhostejnosti náboženské beztoho jen jiskry potřeboval, aby do nevěry upadl. Ze lhostejnosti k úplné nevěře jest jen malý krok. Tak pracoval Voltaire na zkázu církve Páně, již jinak nejmínoval, nežli »hanebníci,« a nejoblíbenějším jeho heslem bylo: »Zničte tu hanebnici!« t. j. církev katolickou. Zasadil ovšem veliké rány církvi Páně, neboť byl mnoho lidí svedl, avšak zničení ji přece se mu nepodařilo. A jak to s ním dopadlo? I jemu vypršela lhůta životní a nastal přechod v jiný svět. Ó jak strašná byla jeho smrt! Až posud se člověku vlasy hrůzou ježí, když o ní čte. Voltaire upadl do smrtelné nemoci, a tu přechasto žádal si kněze. Přišlo mu zajisté na mysl všecko to zlo, co byl spáchal na lidech i církvi Boží, a peklo samo

zajisté šklebilo se naň již jako zasloužený trest. Avšak jeho přátelé, kteří dům i lože jeho střežili a které byl svými názory napájel, nepustili k němu kněze, ač se farář jeho okresu několikrát o to pokoušel. »Kněze, kněze!« volal nemocný, »smilujte se, zavolejte kněze!« sténal, blíže se k smrti. Když však se mu po vůli nedělo, dal se do klení, proklel sebe, rodiče, hodinu narození, proklel i své učení a přátele, řval o peklo, jehož hrůzy již viděl, a v návalu horečném popadl nočník, vypil obsah jeho a skončil r. 1778.

Hle, jak strašný a jak odporný jest konec toho, jenž neváží si Boha a víry, jenž lhostejně se táže: »Co mám z víry? K čemu je víra dobrá?« Ale jak utěšený, klidný jest odchod člověka věřícího, katolika zbožného! Nejen pro něho samého, i pro okolostojící jest zde víra velikým dobrodiním. Vždyť mu praví, že smrt jest jen přechodem v život jiný, věčný, kde vševědoucí a nejvyšší spravedlivý Soudce odplatí vše dobře, co z lásky k němu bylo vykonáno. Katolík není cizincem v říši duchů, jemu o ní byl zjevil, co potřebno věděti, sám Syn Boží. A máli na sobě hříchů tíži a třeseli se před soudem Božím, tu je to zase víra, která mu k pomoci spěchá. Svátosti Kristem ustanovené očisťují duši jeho, smírují jej s Bohem uraženým a odívají duši jeho šatem svatebním, aby vpustěna byla v síň hodovní na nebi. I starost o pozůstalé mírní mu víra, neboť jej ujišťuje, že je Bůh neopustí a že se s nimi po nedlouhém čase zase shledá, by jich již neztratil. Ó kdo chce věděti a zkusiti, co víra Kristova zmůže, ať jen přistoupí k loži umírajícího katolika po hodném přijetí sv. svátostí. Mír a klid na jeho tváři, a byt bolesti sebe více svíraly tělo, duše jest bez bolesti, neboť hledí již tam, kam za chvíli zalétnouti má — ke trůnu Božímu. Tu i nevěrec

musí zvolati: »Velikým divotvorem jest víra katolická, neboť pomáhá tam, kde celý svět pomoci nemůže: pomáhá v hodině nejhorší, v hodině smrti!«

Nuže, milý příteli, uváživ toto vše, budeš se ještě jen tak ledabyly ptáti: »Co mám z víry?« Mášli zdravý, lidský rozum, záležili ti na blahu časném a ještě více na věčném, ó tu padni na kolena a volej k Pánu: »Nevážil jsem si dosud daru tvého, ó Pane, avšak otevřeny jsou oči moje a vidím jasně, že jen v tobě a s tebou lze šťastně žiti

a šťastně umříti. Ó dej, aby hvězda víry tvé v duši mé vždy jasným světlem plála, by svaté slovo tvoje proniklo mysl i srdce moje a já živ byl podle vůle a příkázání tvých. Se svatým Pavlem volám: ,Vím, komu jsem uvěřil.' Jsem přesvědčen, že po katolicku dobře se žije i dobře umírá, a proto chci s celou duší býti až do posledního vzdechnutí křesťanem, a to katolikem netoliko dle jména, nýbrž i dle skutků. K tomu mi dopomáhej Bůh Otec, i Syn, i Duch svatý. Amen.«

B. Hendl.

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav. — Ostatek.)

 té doby uplynuly dva roky. Rodina Pudensova, Julius a oba jeho přátelé byli v křesťanské nauce vyučeni, křtem a skládáním rukou apoštolských do cirkve přijati. Se svatým zápalem plnili slova sv. evangelia a scházeli se v modlitebně, kterou zařídil Pudens ve svém domě, aby zde byli přítomni oběti svaté, aby se tu silili chlebem života věčného.

Krispus se radoval, že byl Julius od úkladů Pallasových zachován. Doufal, že tento na něho již zapomněl.

Téměř každého dne se dovídal, co tento císařský milec zamýšlí zlého. Vypravovalo se, že on jest vlastně císařem a že Klaudius, který se jen učenným bádáním a hostěním přátel svých zabýval, to podpisuje, co mu Pallas předloží, aniž to byl přečetl. Často se prý stalo, že byly pozvány k hostině osoby, jichž ortel smrti příštího dne nečten byl podepsán.

Kdo se nelibil Pallasovi, mohl jistě na svůj pád pomýšleti. Jediná naděje, osvoboditi město od tohoto zuřivce, byla v rukou manželky Klaudiovy a propuštění Narcissa.

Oba počali působiti proti němu pletichami. Avšak Messalina a Narciss byli sami nehodni a zkažení, tak že kdyby Pallas podlehl, následovala by řada nových zločinů.

Mnozí z přátel Juliových padli již jako oběť piklů Pallasových. Toliko nad nim bděla dobrotivá prozřetelnost. Ale i jemu měla odbíti hodina zkázy.

Jednoho dne vydal Klaudius edikt, aby se obecní kázeň zlepšila. Četl se v senátu. Po přečtení jeho rozlehla se síni hlučná pochvala, v níž byl veleben moudrý věhlas císařův. Tento však oznámil, že tvůrcem ediktu jest jenom Pallas. Nyní velebili všichni jeho miláčka. Konečně byl učiněn návrh, aby se mu pro zásluhy o vlast udělila odměna 15 milionů sesterciů.

Všichni návrh ten schválili, mino Pudensa a Rufina. Císař to zpozoroval a nevolí. To by však ještě neohroženým mužům neuškodilo, ale viděl je jakýsi senátor, který chtěl lichocením a udavačstvím nabyti od Pallasa výnosného úřadu.

Ještě toho dne dozvěděl se o tom Pallas. Zuřil. Uminil si, že daru nepřijme, což ovšem snadno oželel, neboť měl ne-

smírné jmění — ale těšil se, že oba přátele zničí.

U Rufina se mu to snadno podařilo. Judea byla vždy nepokojná provincie. Pokusy, zbýti se římských pijavic, nepřestávaly. Poněvadž Rufinus styškal se častěji se židy, musil nezbytně kouti spiknutí proti císaři a proti státu. O soudce nebylo zle a hanebné předivo úkladů bylo pojednou nastrojeno. Zkrátka, Rufinus byl zatčen, odsouzen a odpraven. Zároveň s ním jako účastník spiknutí byl obviněn Julius a v mamertinském vězení uzavřen.

Pallas se nemohl ubrániti škodolibé radosti, že se mu přece poštěstilo zmocniti se svého nejúhlavnějšího nepřítele. Náhla, rychlá smrt ho stihnouti nesměla, ale pozvolna, u velkých bolestech měl život svůj dokonati. Netrpělivá msta zkrátila Juliovi hrůzy žaláře — ve čtyřech dnech měl býti na hranici upálen. Nešťastníka se zmocnil hrozný strach. Marně se odvolával, že jest římským občanem a že tak potupná smrt mu nepřináleží, marně dovolával se císaře — smrt na hranici byla jista.

Julius nalezl pak útěchu a sílu ve víře. Upokojil se. S dětinnou důvěrou odevzdal se Bohu, a když mu přátelé přinesli sv. večeři, radoval se, že brzy bude stolovati s Bohem samým.

Ale prozřetelnost Boží jinak uzavřela.

Popravistiše se nacházelo na poli Marsově, poblíže skupení stíhlých platanů, tak že bylo se obávati, že tyto stromy plamenem snadno mohou býti poškozeny.

Již byl Julius ke sloupu na hranici přivázán, již skláněli pochopové ke dřevu pochodně — když pojednou oetnuly se nosítka císařova u hranice.

Císař se ptal, co to znamená.

»Bude zde jakýsi Julius Pastaenus upálen,« zněla krátká odpověď.

»Kdo jest ten Julius?« vyzvídal císař.

»Nepokojný občan a přítel židův.« odvětil Narciss.

Císař se podivil, že má býti popraven občan, aniž by o tom sám věděl. V tom pohlédl ku hranici a vida, že jeho zamilované plataný jsou v nebezpečí ohně, rozzuřil se. Hlasitě kázal hranici rozházeti a provinilce propustiti.

Za ním stojící Pallas skřípěl vztekem marné zuby. Oběť mu ušla.

Julius oetl se v objetí jásajících přátel.

Pallas přísahal všem bohům, že se na Narcissovi krvavě pomstí a že mu i Julius ujiti nesmí.

Nyní byl Julius spojenými prosbami pohnut, aby Řím opustil. Uminil si zajiti do Asie, kde již utěšeně kvetto křesťanství v jednotlivých obcích.

Za několik dní opatřen vším potřebným odcestoval do Brundisia. Krispus zůstal v Římě, kde horlivostí v křesťanské obci na- i jiné vynikal.

Uplynulo třicet roků. Messalina a Narciss vlastní vinou a úklady Pallasovými zahynuli. Agrippa, král židovský, byl zavržen.

Klaudius pomýšlel, aby svému synu Neronovi pojistil trůn.

Brzy i on zmizel, byv otráven, s dějiště světového.

Nastoupil Nero.

Z počátku vzbuzoval krásné naděje. Myslelo se, že se vrátí zpět zlaté, krásné časy. Ale za krátko ukázala se ohyzdnost duše jeho v pravém světle.

Tomuto netvorovi nebylo dosti, že zavraždil matku svou a vychovatele, že celý okršlek zemský svým ukrutenstvím naplnil — on si chtěl divadlo hořící Troje opatřiti. K tomu účelu poručil zapáliti Řím. A když zoufalství a žal nešťastníků daleko široko se rozléhal, a když jizlivé plameny chrámy a paláce římské ničily, přednášel tento šílenec, oděn jsa v herecký šat, verše Aeneidy,

v nichž básník římský Vergil záhubu Priamova města opěvuje.

Kletba národu a neštěstí tolik tisíc lidí postrašily samého Nerona, proto musili to býti křesťané, kteří zapálili město. Tak byl jeden zločin zastiněn druhým. S úžasem se vyprávělo o strašlivém osvětlování zahrad císařových.

Ale co prospívalo bídнику, že pronásledoval křesťany, že dal apoštoly Páně usmrtiti, že zbudoval na sutinách Říma nové nádherné budovy — osud jeho byl spečetěn. Meč otrokův dal mu ujiti před pomstou zvášnělého obyvatelstva.

V krátkém čase následovali ho tři císařové, až konečně vítězná legie v Judsku zvolily statečného Vespasiana za císaře. On věhlasem svým zjednal Římu kýžený mír.

Byl opět smavý, zářivý den. Sluneční paprsky skvěly se touže krásou nad Římem jako tehdy, kdy zvěděl Krispus poprvé o nehodě Juliově.

Sloupovým foru ubíral se zamyšleně kmet. Lesk stkvělých síní a pestrý život v nich neucínil na něho žádného dojmu.

Byly to jistě vzpomínky z dávno minulého času, které tak zaujaly ducha jeho. Pro přítomnost zdál se býti úplně netečným. Pojednou zaujala ho jedna postava. Oko jeho utkvělo na ní. Ruka jeho přejela čelo. Zdálo se, jakoby tím odhalila s obličje jeho závoj, na němž přes třicet let spočíval.

Ah, teď se tahy jeho změnily — oživily; zasvítla v nich radost, překvapení. Spěchal krokem téměř mladickým k neznámému.

„Krispe, Krispe!“ volal hlasem touhy a radosti plným.

Udiven stanul volaný muž a hleděl na kmeta.

Avšak i jemu jiskřila se v hlavě vzpomínka. Krispus ocitnul se v objetí Juliově.

Na okamžik je zbavilo pohnutí řeči. Jenom slzy draly se jim do očí.

Konečně první mocen byl slova Krispus. Tázał se přítele po jeho příchodách.

„Jenom trpělivost, můj drahý,“ odvětil kmet, „vše se doviš, ale na pravém místě a v pravý čas. Jak pozoruji, máš na pilno. Hle, dva jinoši, koše nesoucí, již se k tobě obracejí. Nuže, nestůjme. Půjdu s tebou — potom ti budu moci vše říci.“

Kračeli k místu, kde císař Vespasian dal divadlo stavěti, aby tak zvěčnil dilem svým Flaviove, z nichž pocházel.

U staveniště bylo živo. Tisíce dělníků zaměstnávali se stavbou nádherné budovy. Jedni přinášeli mohutné kameny, druzí hladili mramor, jiní zvědali sloupy. Všude panoval chvat, všude jevil se přísný pořádek. Nad zástupy bděli dozorcové. Ve tvářích dělníků bylo zřiti utrpení. Namáháním vyvstával jim pot na čele. Zoufale se zvedl mnohý zrak k nebesům, mnohý v hněvu i nástroj zahodil. Avšak bič dohlížitelův brzy ho k nové práci přinutil.

Byli to zajatí židé, kteří z Palaestiny byli sem přivedeni, aby potem a krví svou stavěli témuž vítězi pomník, který spoutal vlast jejich železnými okovy a národ naplnil postrachem.

Tu tisícové žízni prahnouce a hladem a horkem moření jsouce pracovali. Před nimi stáli birici s biči a za těmi kohorty (čety) praetoriánské, hotovy jsouce každý odpor potlačiti krví.

Tak obětovali nešťastníci poslední síly své cizímu městu, lidu nepřátelskému, aniž našli tu milosrdenství.

Hrozně mstila se ruka Hospodinova nad národem hříšným!

Ozvalo se troubení.

Dělníci se vyměňovali. Hned se pracovníci seřadili v tlupy a odcházeli odtud, aby jiným místo učinili. Řadu jejich kon-

čily káry, na nichž se mrtvolý nebo těžce nemocní nacházeli. Když kráčeli uboží okolo Krispa, otevřel tento koše a rozdělával mezi ně silicí pokrm a nápoj. Oni byli překvapeni. Nemohli pochopiti, že našli v Římě trochu soucitu. Skrápěli ruku dobrodincovu horkými slzami a palčivými polibky.

Když byly koše vyprázdněny, odebral se Krispus s Juliem do svého obydlí v ulici suburské.

Jakmile spatřil Julius sličné průčelí domu Pudensova, neubráníl se poznovu mocnému dojmu.

»Viz tam!« zvolal nadšeně, »tot kolébka mé spásy! Nikdy nezapomenu na hodinu, v níž mi Pán ústy apoštolskými srdce otevřel. Ano i ta šlechtná rodina jest předmětem mé nejvřelejší úcty, avšak netoliko mojí, nýbrž i všech římských občanů.«

Tam našel apoštolský kníže náš laskavého přijetí. Ten dům stal se útlukem prvních oveček Kristových; on jest slavnější a vznešenější, nežli celý hrdý Kapitól se všemi svými pomníky minulosti pohanské.

»Navštívil jsi též hroby apoštolské?« přerušil ho Krispus.

»Nikoli. Dnes právě vrátil jsem se do Říma. Strážný anděl můj uvedl mne nejprve do tvé náruče. Avšak doufám, že ještě dnes navštívím místa mučeníkův apoštolských. Asijské obce děkovaly Bohu, jakmile uslyšely, že oba bojovníci křesťanství nad smrtí zvítězili. Mne pak jala touha, bych se na hrobech jejich pomodlil! Dnes mi buď, příteli, vůdcem na této šťastné pouti.«

»Ano, to také s radostí učiním. Ale nejprve povinností každého jest unaveného poutníka přijati, jej posílit a klidu mu popřáti. Ty víš, koho míním. Nuže, vkroč do domu mého a pokládej za své vše, co náleží tvému příteli.«

Při skrovném obědě vypravoval Julius příběhy svého vyhnanství.

Krispus utajeně naslouchal.

Julius líčil, jak se všemožně namáhal, aby unikl vyzvědačům Pallasovým, kteří ho i v Asii pronásledovali.

Zvláště došlo Krispa, když Julius povídal:

»Delsí čas zdržoval jsem se v Efesu.

Tam jsem doufal, že se v pilné práci usadím. Jednou jsem šel, abych se občerstvil v čerstvé přírodě. Tu jsem našel ležeti v jámě starého muže. Zevnějšek jeho zdál se mi býti jaksi povědomým. Pozoroval jsem ho bedlivěji. V tom bídném muži poznal jsem — Volsunia. Z počátku mne hnala ošklivost od něho. Ano, vzpomínka na utrpené bezpráví nesla mi již na rty dik Bohu, že mého nepřítele potrestal — ale brzy zvítězil můj strážný anděl nad city mého srdce. Vrátil jsem se a donesl jsem nešťastníka do svého domu. Tu mi vyprávěl, že jeho nezvedený syn, nemoha se dočkatí jeho jmění, obvinil ho z velezrády. Ze Říma podařilo se mu uprchnouti, a tak na svá stará léta musil se v cizině jako žebrák potulovati. Dva dny již skoro nejedl, protože bídná postava jeho každého od sebe odpuzovala. V jámě té přál si již smrti. Objevil jsem se před ním, abych mu zlé dobrým odplatil. Po několika dnech jsem ho pochoval.«

»Jeho syn,« přejal mu další slova Krispus, »není již také mezi živými. Jednoho dne bylo ve flaminském círků dáváno představení. Toho času budil všeobecný obdiv lev, kterého v Barce chytili. Lev hleděl uprostřed svých obětí vzdorně kolem. Tu si vzpomněl císař Nero, který mívával ve zvyku syny nejvznešenějších Římanů nutiti v boj s divokými zvířaty, na syna Volsuniova a poručil mu, aby se lvem zápasil. Hrůzou se třesa, musil zbábělec uposlechnouti. Co každý předvídal, stalo se. Mohutným

skokem zničila šelma nezvedeného syna. Jméni jeho připadlo státu a s ním i tvňj bývalý stateček v Tiburnu.*

Za chvíli brali se oba přátelé ke hrobům sv. apoštolů.

Když přicházeli k císařskému paláci, jež dal Nero vystavěti, popisoval mu Krispus všechny divy umění, jež tajil nádherný tento dóm ve svých zděch.

»Nadarmo se palác tento nejmenuje zlatým domem. Pohltil zlata strašnou sílu. Jeho rozsáhlé zahrady, parky a jezera, vinice, pole, louky, lesy, nádherné stavby zaujímají tak velikou prostoru, že by se v ní celé město ukrylo. Tři sloupové síně, každá tisíc kročejů dlouhá, zdobí dvory tohoto obra. V prvním nádvoří stál 120 stop vysoký kolos, který představoval Neronovo poprsí. Po smrti tyрана zničil lid tu sochu. V budovách samých je vše bohatě zlaceno a drahokamy a perlami vykládáno. Na stropích jídelny lze spatřiti točivá pole, aby mohly květiny a vonné šrávy na sedící dolů padati. Nejkrásnější z těchto jídelních sálů jest kulatý, otáčející se ve dne v noci jako obloha. Lázně, divadla, ano každé místo je vzácnými obrazy pokryto. Umělecká díla z mramoru a z kovu zdobí výklenky i střechy všech síní. Na sloupech, jež dle řeči mnohých básníků by mohly nebe unést, spočívá skvostný sál, který jest drahokamy a mramory všech druhů velmi uměle ozdoben. Jest tak rozsáhlý, že byly v něm zástupy římských senátorův a rytířů na 1000 stoletích pohostěny.*

»A všechna tato sláva,* ozval se Julius, »jest na poddaných krvavě vynucena. Kdo ví, kolik otroků, kolik zotročilých občanů tu zahynulo, když tato nesmírná budova k nebi dospívala.*

Zamyslili se.

Kračeli k cíli. Konečně přišli do vatikánské zahrady. Tu v jednom koutě jejím zvědala se jeskyně. V ní byl hrob

Petrův zazděn ve výklenku. Byl podoben velikému stolu. Na zčernalých stěnách jeskyně bylo zřítí stopy hořících svíců. Jedna tam právě planula. Matné světlo její osvěcovalo slabě kobku. Panovalo tu hrobové ticho. Krispus a Julius poklekli a pohřžili se u vroucí modlitby.

V jednom koutu jeskyně seděl na židli ctihodný kmet, ustanovený od římského biskupa za strážce svatyně.

Julius nemohl se ubrániti slzám.

Před ním vznášela se ctihodná postava hlasatele nového učení v domě Pudensově.

Zdalo se, že stojí svědek utrpení a vzkříšení Kristova, Šimon Petr, před ním — že slyší jeho vroucí, jímající slova...

Ten slavný vítěz nad pohany, jenž toužil po smrti Mistra svého, ne však tím způsobem jak on, nýbrž hlavou dolů obrácenou, odpočíval pod chladným kamenem. Tělo obrovo vtěsnáno v úzký pruh země...

A zase byl to sladký pocit, který se mu v nitru rozehrál!

Svět sice zlomil stvol jeho žití, ale duch jeho s Kristem, kde prosí, stále prosí za spásu církve své. Šimě jím zaseté vydalo hojné ovoce. Jméno Petrovo poji se úzce s obnovením pokolení lidského...

Ó tato prostá skrýš jest větší a vzácnější, nežli basiliky císařů římských. V ní spí mocnější duch, nežli tam na Kapitolu zástupy bohů všech.

Šnad klesnou paláce Romy v prach a pusté ssutiny, snad bude pluh brázditi místa, která nyní krásou umění ducha unášejí — Petrův hrob však zůstane věčně všem národům posvátným. Všechna pokolení budou závoditi, aby jej důstojně zdobila. Kříž Spasitele zvítězí, ano musí zvítěziti — a s tímto vítězstvím i sláva Petrova rozlehne se širou vlastí. Jméno

pak imperátorovo dávno z paměti lidské vymizí!

mlčky opustili přátelé hrob apoštolův, aby navštívili hrob jeho pomocníka na vinici Páně, sv. Pavla. I zde u salvianských pramenů našli onu úctu, jako v zahradě vatikánské. I zde našli zbožné citely — důkaz, že Řím nezapomněl na svého velikého učitele.

Když se vracel Julius po boku Krispově do domu jeho, zlatilo klesající slunko štíty nádherných paláců. Tu ukázal

v posvátném tušení příteli na záplavu rudého slunce, řka:

»Viz, slunce pohanství poněnáhu zapadá a nové jitro přinese národům příští den. Již tuší posly nového žití. Hleď, ono dvouhvězdí tam, již právě nadějným zazářilo leskem! Jen krátký čas a slunko spásy rozleje zář svoji nad drahou vlastí mou. Tam však, milý příteli,« pravil, ukazuje na dům Pudensův, »vyšla nám první jitřenka ne-skonale radosti!«

Zprávy o sv. Hostýně

od konce dubna až do růžencové neděle 1888.

Sepsal na sv. Hostýně *Frant. Xav. Zimmerhackel T. J.* — (Č. d.)

2. Velká návštěva na svátky Nanebevzetí a obzvláště na Narození a Jméno Panny Marie. Poutnická noc na svatém Hostýně.

V měsících srpnu a září, v nichžto připadá několik Mariánských svátků, zdvojnásobil a ztrojnásobil se proti předešlým dvěma měsícům počet na sv. Hostýn putujících. Neboť v ten čas mají více méně po žních a tudíž pokdy, spěchat k Matičce Boží a jí děkovati za šťastnou sklizeň, a prositi ji o nové milosti a dary. Z té příčiny bývá první větší nával poutníkův o slavnosti Nanebevzetí Panny Marie. Letos se jich přihnulo v ten svátek tolik, že svatyně hostýnská aspoň třikráte se naplnila a vyprázdnila, což napovídá, že tam bylo nejméně 10.000 navštěvovatelů.

V tentýž čas připadla také pouť Meziříčanův, o které jest se nám zvláště zmíniti, poněvadž s velmi velkou obětí konána byla. Dne 2. září, na slavnost sv. andělů strážných, přijeli třemi poutnickými vlaky na 56 vozích asi o 1600 osobách vlakem to šlo arcit

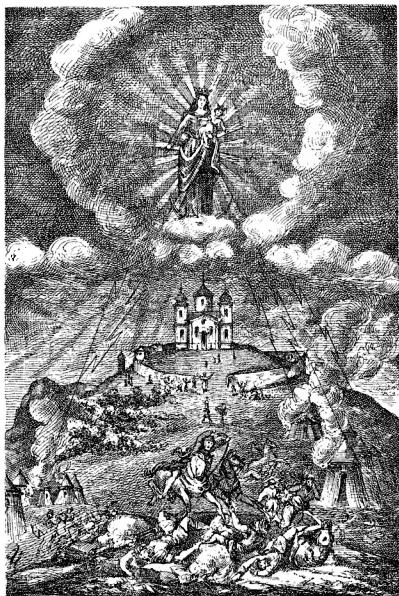
bez obtíže. Ale jak se měli dostat i Bystrice nahoru na sv. Hostýn? Celá hora byla zahalena v páru, mlhu a déšť; cesty, beztoho velmi špatně upravené, byly mokrem skrz naskrz prosáklý a blativý. Nicméně meziříčští poutníci bezmála všichni — a mezi nimi byli mnozí z předních občanů — srdnatě podnikli cestu obtížnou a statečně vytrvali, až dosáhli sv. temena, jakoby Matička Boží sama byla síly dodávala i těm starcům a stařenkám. Takovou lásku měli a mají k Matce Boží, a láska, jak dí svatý apoštol, přemáhá všechno!

Také 1400 zbožných Prerovanů přichválo vzdor dešti na sv. horu; a něco podobného zkusili poutníci zašovští, kteří se svým dp. farářem hned na začátku cesty od hojného deště do niti všichni promokli, ale nicméně statečně doputovali. A tak se i mnohým jiným průvodům nejednou stalo, o kterých ani nevíme, jakých obětí přinesli; avšak Bůh, jenž žádnou obtíž pro něho přetrpěnou nenechá bez odměny, a Matička svatohostýnská jim to štědře odplatí.

Takové nepohody bylo skoro všem

trpěti, kteří putovali na Narození a Jméno Panny Marie; neustále bylo pošmurné a deštivé počasí. Ale právě tu se opět ukázalo, jak sv. Hostýn poutníky i přese všechny překážky k sobě táhne. Neboť přihrnulo se na oba svátky, které loni na dva dny po sobě jdoucí připadly, tak ohromné množství pout-

níků, že ani nejstarší lidé nepamatují takového návalu. Není přehnáno, že dle svědomitého pozorování bylo tehdaž nejméně 30 000 poutníků na sv. temeně. I může se říci, že řečené dva svátky byly pro Maticku Boží svatohostýnskou v pravém slova smyslu vítězoslavné; neboť nikdy po celý rok neshromáždila

kolem sebe tolik svých ctitelův a milovníků, jako tentokráte.

Již v předvečer slavnosti Narození Panny Marie dostavilo se 5—6000 poutníků, kteří všichni na sv. Hostýně přenocovali; tolikéž i druhý den a noc před slavností Jména Panny Marie. — Bude čtenáře zajímati, vyličíme-li takovou poutnickou noc na sv. Hostýně.

Po kostelní dlažbě vidíš různé skupiny sedících poutníkův a poutniček, kteří v jedné ruce drží hořící svíci a v druhé modlitebni knížku, z nížto nadšené a z plna hrdla ke cti Panny Marie píseň za písní bez unavení zpívají, a nic jim nevadí, byť každá skupina jinou a jinou píseň zpívala. Tam zase vidíš zpovědníky, jak svůj obtížný úřad

konají a kající po obojí straně jako silná zeď tu stojí. Před nimi hoří na vysokém svícnu voskovka; ob čas jest mezi lidem nepokojné hnutí a jakýsi nátlak a zápas pozorovati, poněvadž kde kdo všemožně se snaží, aby se ku mřížím zpovědnice dostal. Jinde spatříš zase skupiny, které na zemi klečí a buďto z knížky nebo na sv. růženci se modlí. Tam vidíš opět jiné skupiny, které se po kostelní dlažbě rozložily a vedle modlících se a zpívajících v hlubokém spánku pohroužení jsou; avšak ob čas procitnou a pustí se jak ostatní buď do zpěvu, buď do modlení. Totéž vidíš na obou oratořích, v sakristii a na choru. Mnohé pozoruješ, kterak po kolenou k Mariánské soše za hlavním oltářem pokorně a důvěrně se vlekou a tam klečící celé hodiny v nejhlubší úctě na modlitbách trvají, ano čas ob i hlasitě k Matičce Boží vzdychají a vroucí slzy lásky prolévají. Podobné skupiny a projevy úcty a lásky lze venku mimo chrám pozorovati. Nestačili prostory chrámové velkému množství poutníkův, obzvláště jeli počasí příznivo, slyšíš je zpívati a modlitby konati u zdi kostelních, kde se rozkládají, slyšíš je zpívati a modliti se v ambitech (podsíňkách), slyšíš je zpívati a modliti se pod širým hvězdnatým nebem anebo pod nejbližšími stromy a na jiných místech, ano slyšíš je neztídka i v hostinci Mariánské písně zpívati. A tak lze říci, že na sv. Hostýně, jeli větší nával poutníků, jak to ve svrchu zmíněných svátcích bylo, celou noc ze všech míst a koutů svatého temena se rozléhají ke cti Matičky Boží nadšené chvalozpěvy, které ze zbožných úst poutníkův a poutniček až do rána neustále zaznívají. Tak se může o Matičce svatohostýnské říci, co druhdy Job o Bohu Stvořiteli řekl, že totiž »dává příčinu ke zpívání i v noci.« (Job 35, 10.)

Taková byla noc o svátcích Na-

rození a Jména Panny Marie, a takové bývají na sv. Hostýně noci mnohé. Kdo to nikdy neviděl a ponejprv to spatří, bývá neobyčejně dojat.

Slyšíme nyní o slavnostech Narození a Jména Panny Marie. O Narození Panny Marie hned zrána přicházeli poutníci za poutníky a kdo před 10. hod. přibyli, ještě suchou nohou došli chrámu svatohostýnského. Tak se na př. podařilo poutníkům z Hodonína a Milotic (s říšským poslancem Drem. Webrem), kteří letos ponejprv u velkém počtu na svatý Hostýn zavítali; ale bohužel nastalo brzy po jejich příchodu tak špatné počasí, že by nebylo divu, kdyby se jim budoucně poutí svatohostýnských odněchtělo. Neboť po 10. hod. dalo se do deště a po celý den již pršeti nepřestalo. K dešti přidružila se osklivá mlha, která se tak hustě po celém Hostýnku rozkládala, že člověk člověka sotva na deset kroků rozeznal. Bylo velmi žalostno, v ten čas na poutníky pohlížeti. Kde kdo mohl, utíkal pod nějakou střechu; byl nabitý celý prostorný kostel (4—5000 osob), nabitě celé ambity (podsíňky), nabitá hospoda, nabitá ovčárna, nabitě i prostory mimoklausurní v klášteře; také do boud kramářských a sklepů se utíkali, a kde jen nějakého koutečku bylo, tam před deštěm se schovávali. Avšak všechny tyto prostory nestačily. Protož houfem stáli buď s deštníkem, buď bez deštníku pod širým nebem v líjaku: stáli pod průčelím a u pobočných zdí kostela, před ambity, před klášteřem, před hospodou a kramářskými boudami; a nejmumnější bylo, že dešť nechtěl přestati. Každému, kdo tu nemilou situaci pozoroval, přišla minoděk myšlenka: »Jen kdyby lépe postaráno bylo o chránici přístřeší, aby ten dobrý lid nemusil tolik trpěti!«¹⁾

¹⁾ Za tou příčinou začali již loni na podzim duchovní na svatém Hostýně obnovovati staré a

Kdo přijeli zvláštním vlakem a měli zpáteční lístky, byli konečně nuceni v desti a husté mlze dolů se pustiti na nádraží. Avšak přišedše tam, zase neměli dosti místa, kde by na odjíždějící vlak čekali.

Takovým způsobem byli poutníci svatohostýnští o těch svátcích ovšem nemile dotknuti, ale nicméně nedali se zdržeti od putování; ano ještě téhož dne k večeru přicházeli průvod za průvodem. Také bylo pozorovati a slyšeti, že lidé všechny tyto nepřijemnosti z lásky k Matičce Boží svatohostýnské rádi snášejí, řkouce: »Čím více trpíme, tím větší budeme míti zásluhu!«

Bylo o těch dvou svátcích více postaráno o zpovědníky než jindy; mimo horlivé duchovenstvo bystřické, mimo pravidelného a obětavého výpomocníka, dp. faráře rusavského,¹⁾ zpovídali také důstojní pání, kteří přivedli průvody, obzvláště pak jeden dp. professor z chlapeckého semináře kroměřížského, který po celé dva dny ve zpovědnici vytrval. Za tou příčinou bylo více komunikantů, nežli v kteroukoli slavnost po celou poutnickou dobu; neboť kdežto na svátek sv. andělů strážných přes 1000, o sv. Duchu přes 1700 a za první pouti přes 1800 ke sv. přijímání přistoupilo, přistoupilo na Narození a Jméno Panny rozbožené podsínky, které nedaleko chrámu stojí; snad budou k první jarní pouti hotové.

¹⁾ Jana Blažej, ne Potůčka, jak krásný popis sv. Hostýna od K. Eichlera „Poutní místa atd. na Moravě a v rak. Slezsku,“ 1888., str. 47., omylem udává; P. Josef Potůček jest farářem v Žalkovicích.

Marie přes 3200 lidí ke stolu Páně, a počet ten byl by dvakrát a třikrát větším, kdyby bylo ještě více zpovědníků bývalo.

Často byla v kostele velká tlačence, tak že některé děti, jsouce v tísní, časem křičely a lidé kolem lešení jako vlny semotam se pohybovali, a kněz, podávající tělo Páně, nemalé starosti měl, aby se lid rozstoupil a komunikantům klidného místa ke sv. přijímání ponechal: ale přes to přese všecko nestalo se neštěstí prázdné.

Když někdo na první svátek při kázání beze vší příčiny křičel: »Hoří!« a z toho nepokoj mezi posluchači povstal, kazatel vyzvav lid, aby se s ním modlili za všechny živé a zemřelé dobrodince posvátného Hostýna, utišil vzniklé nepokojné hnutí. Ano, poutníci domů se vracející převelkého potěšení nabývali, když se vypravovalo, že slepému dítěti na přimluvu Matě Boží, která »divy tvoří,« navrácen byl zrak.

Tak tedy slavily se na sv. Hostýně tyto dva poslední větší svátky Mariánské. Uvážili laskavý čtenář veškeré vyličené okolnosti, za jakých slaveny byly: obtíže cesty a nocování, ohromné množství poutníkův asi o 30 průvodech, velký počet sv. zpovědi a sv. přijímání, vroucnost a zbožnost, trpělivost a vytrvalost poutníků za poměrů nepříznivých — přisvědčí tomu, co svrchu tvrzeno bylo, že oba svátky byly pro Matičku Boží Hostýnskou vítězoslavné a že sv. Hostýn opět se osvědčil býti podivným kouzlem, které srdce Moravanů k sobě táhne.

(Příště dále.)

Různé zprávy a drobnosti.

Milé spoluúčastnice sv. dětství! Abyste dlouho nehádkaly, kdo vám to píše, chci vám hned říci, že se jmenuji Anna Douškova, že jsem chovanka kláštera Uršulinek v Kutné Hoře a že jsem spoluud sv. dětství.

Vy, drahé družky, byste rády jako já něco pro Boha vykonaly a také víte, že nejlepší, co člověk pro Boha vykonati může, jest, když se snaží, aby také jiní lásku Boží poznali a do jeho království

přišli. Proto zajisté rády slyšíte, když vám někdo udá prostředky, jakým způsobem byste tak učiniti mohly, nebo když se vám vypravuje příběh povzbuzující. Proto vám chci tuto něco vyprávěti, co jsem před nedávnem četla.

»V zátíši překrásného Languedoku ve Francii, daleko od hluku velkého města, jest zámek lesem věnčený a bublavými potůčky oživený. Tam žije šlechtická rodina světu sice neznámá, ale Bohu milá. V tomto zátíši vyrostla dívka, milovaná to ditko oné rodiny. Kdo ji uží, obdivuje její krásu; kdo ji blíže pozná, ctí ji jako světici. Krása její duše jeví se v její tváři, činíc ji vznešenou. Tato krása vnitřní mluví z jemného, milého hlasu, tato krása září z klidných, nevinných očí. Zmíňte se chudým v obci o slečně Matildě a uhlídáte, jak se každá tvář vyjasní při zvuku toho jména. »Ó to jest anděl lásky!« řekne vám každý. Ano, mají příčinu tak mluvit, neboť Matilda žije jenom pro ně. Jsouc v oděvu svém velmi jednoduchá, vynaloží svých peněz, aby chudým šatů zaopatřila, jež sama zhotovuje. Každý den shromažďuje vůlok sebe hlouček dětí, jejichž rozum zajímavým poučováním vzdělává. Zvláště je vede k milému Spasiteli a učí je modliti se. V neděli přicházejí k ní větší dívky a ona umí vše tak zaříditi, že raději jdou k ní nežli k zábavám světským. Ona jim vypravuje krásné příběhy, učí je krásným písním, a konec zábavy bývá nějaká hra a společná svačina. Mezi veselými pak není veselejší a šťastnější nežli Matilda.

Avšak přišla neděle, ve kterou se vzdor všech vnaď přírody neprováděly hry obyčejné, ač ze všech tváří zářilo blaho. Příčina toho byla, že Matilda dívkám byla »Ročenky sv. dětství« nějaký příběh předčítala, což na všechny velký dojem působilo. Ubohé, chudé dívky, které samy od štědrosti své dobroditele závisely, byly by se také rády účastnily spolku sv. dětství. Také ony chtěly podporovati misionáře, kteří všecko opustivše, i život obětují, aby ubohé dívky pohanské Pánu Bohu získali. Brzy má Matilda jména dívek zapsána, všechny se pomodlí předepsanou modlitbu a Matilda chce dárky sbírat. Avšak odkud vezmou

ubohé dívky krejčary k podporování sv. dětství? Jsou chudíčké — ale láska jest vynalézavá. Vzpomněly si, že každou neděli se probíhají po luzích a stráních, jež poskylují byliny drahocenné. Vizte tu přišti neděli onu poetickou postavu s košíkem v ruce, jak jest obklopena sel-skými dívkami, jež vesele okolo ní švitoří! Co tu činí? Sbírají do košíků léčivé byliny. Tyto zanesou do města lékárníkovi, který z nich připraví léky pro nemocné, dívky však dají peníze Matildě, aby jimi byl připraven lék pro duši. Avšak i svěží kytky a lužné věnce navily a hub nashíraly, jež též rozmnoží poklad sv. dětství.

Ó kéž nikdo neodmítne venkovské ditko, které svůj poklad ku prodeji nabízí! Ó jak se radují dívky ze svých pokladů! »Jak jsme bohaty!« volají, rukama tleskajíce. »Tim zajisté si křesťané kostel vystaví, vidíte, slečno Matildo?« a pilně sbírají dále.

Ke konci roku mají slušnou částku peněz, kterou radostně p. faráři odevzdají.

Což vy, milé družky, nechcete následovati příkladu spanilomyslné Matildy? Já a tuším mnohá jiná z mých družek zde v klášteře uminily jsme si, že, až přijdeme domů, budeme jednati jako tato šlechtná dívka, třeba by se to stalo i jiným způsobem. Vždyť nejen dívky pohanské, nýbrž i opuštěné a osiřelé potřebují pomoci naší. Tyto ziskejme Spasiteli a potom také je učme starati se o pohanské dívky. Ony to budou činiti tím ochotněji, poněvadž poznaly, jak trpká jest bida a opuštěnost. Ó jak mnoho malých věcí může nám posloužiti k dílu vznešenému! Pomněte na květiny Matildiny! Krejčary takovým způsobem získané mají tisíckrát větší cenu nežli naše příspěvky a zajisté také většího ovoce ponесou. Ó kéž by mohl některý misionář také říci dívkám pohanským: »Milé dívky, vaše sestry v Čechách posílají mne k vám, abych vás vedl k Bohu.«

Nechtěz nás s nadšením pracovati a květiny pozemské zužitkovati, aby se proměnily v korunu nehynoucí a nevadnoucí, kterou nám Spasitel podá, až k němu přijdeme! — Přijmětež pozdravení od svých spoludružek Kutnohorských a vzpomínejte na ně ve svých modlitbách.

Zprávy z misí katolických.

Přední Indie. Biskupství Puna. P. Daling nás prosí, abychom uveřejnili psaní ze dne 26. září, jež obsahuje prosbu o podporu, neboť misie jeho velikým hladem navštívena jest.

«Těžkou zkoušku jest nám v naší misii v Kendalu přestáti; obávali jsme se po delší čas hladu, poněvadž nikdy nepršelo, a obava naše se příliš brzy osvědčila býti pravdou. Nejd. p. biskup obdržel 14. září z Wallonu následující psaní: «Mnohokrát jsme se modlili o déšť, avšak marně; po celý čas nepršelo a proto jest obilí velmi drahé. Všechno domácí nářadí a šatstvo jsme prodali, jen abychom si chleba koupiti mohli; nic již nemáme. Proto prosíme my křesťané z Wallonu, Kherdy atd., počtem 135, Vaši bisk. Milost, aby nás od smrti hladem vysvobodila.» J. M. p. biskup nařídil mi, bych se písemně zeptal tamnějšího kněze o poměrech v okolí; 22. září obdržel jsem odpověď: «Bohužel jest pravda, že v krajině naší panuje hlad. První žeň jest ztracena, a druhá též mnoho neslibuje. Jak a kdy nám vláda ku pomoci přispěje, nevím; zatím množství chudobných pomře hladem. Od rána do večera přicházejí ke mně hladoví a ustavičně volají: «Saheb. Saheb! Dana Dana! Pane! Pane! Chléb! Chléb! Smilujte se nad námi!» — Jsem ve veliké tísní, neboť nemohu všem pomoci; každodenně rozdávám asi dvaceti osobám obilí, není to však dosti, neboť cena žita jest nesmírně vysoká. Co to piší, stojí 15 osob venku, jež přišly z Nimbari. Co mám dělati? Musím jim něco dát, avšak co jest to pro tak mnohé? Psal jsem p. Vazovi o podporu a přislíbil mi, že mi zatím pošle 40 marek, později uspořádá zvláštní sbírku. Myslím též, že i Vy, důstojný pane, nějakou almužnou na nás vzpomenete. Jak pak to bude asi za tři

měsíce? Již teď potřebuje asi osm osad naší podpory a pro každou musíme koupiti denně nejméně za 6—7 marek obilí. Lid chtěl napřed k Vám, zdržoval jsem jich a přemluvil je, by napřed psali. Činím, seč síly stačí, avšak budu potřebovati rozhodné podpory. Poproste p. biskupa o zvláštní požehnání a nezapomeňte na mne.» Tim končí list misionáře.

Asi před desíti lety viděl jsem na vlastní oči bídu a nouzi, jež způsobena byla hladem; různé nemoci vypukly, na tisíce lidí mřelo hladem, více než stu umírajících malých dětí udělal jsem sv. křest. Ani vláda nemohla hroznému řádění hladu zcela odpomoci. Tamnější kněz nemá ještě ani ponětí o strašném nestěstí, jež misii jeho spustošiti může. On má jen na zřeteli křesťany, a sice křesťany misie kendalské. Jisto jest, že se napřed starati musí o křesťany, avšak i pohanům musí pomáhati, aby hladem všichni nepomřeli. Jak dalece se poštěstí ubohé oběti smrti vyrvati, to ví Bůh. Odkud však vzíti peněz? Biskup má tak skrovné příjmy, že mu sotva stačí na obyčejné potřeby jednotlivých dědin. Proto musíme odjinud pomoc očekávati a doufáme, že čtenářové těchto zpráv dle možnosti podpory neodeprou.»

Střední Afrika. Apoštolské vikářství nyanzské. Z listu apošt. vikáře msgr. Livinhaca J. Em. kardinálu Lavigerieovi zaslaného podáváme důkladné zprávy o stavu misie ugandské. Počet křesťanů roste, ačkoliv král Muanga našemu náboženství velice nepřije, sám však ví nejlépe, jaký rozdíl mezi křesťanskými a pohanskými poddanými. Když první jeho ministr onemocněl a on přemýšlel o roztržkách, které by mu smřel tak slavného muže způsobila, pravil: «Po smrti Katikira vzbouří se země, vim však, jak povstalcům jistě odolám.

Příkazi Mapperovi (tak nazývá představeného misie P. Lourdela; mapera jest zkomolené *mon père*), aby všechny poddané v náboženství vyučoval: budouli se pak s ním modlití, jistě se nemusím vzpoury obávat. Od té doby se velmi uctivě chová naproti křesťanům. Mezi novými katechumeny nalezá se manželka krále Mtesy, jež své dceři zlořečila, když se stala před několika lety křesťankou; teď však sama žádá vroucně, aby přijata byla do svazku církve. A nejen že sama vyučování v náboženství se účastňuje, nýbrž přikázala všem svým dvořeninům, by totéž činili. Ne méně zajímavé jest obrácení dcery velmože na víru křesťanskou. Bratr její, Jan Maria, jeden z nejprvnějších našich křesťanů, onemocněl před dvěma lety na neštovice. Za několik dní nebylo naděje, že by se stav jeho zlepšil. Poněvadž P. Lourdel nemocného ve dne navštívit nemohl, neboť bylo pronásledování křesťanů na nejvyšším stupni, odebral se k němu v noci, přestrojen, aby mu udělil svátost sv. pomazání.

Hned na to stav nemocného se zlepšil a za nedlouho docela ozdravěl. Sestra jeho, jež ozdravení sv. svátostí připisovala, prosila ho, aby ji v pravdách náboženských vyučil; poněvadž však předsevzetí jejímu nevěřil, dala se vyučovati od služebníka otcova a brzy mohla svému bratru říci: »Umím již celý katechismus, zaved' mne k Mapperovi.« Brzy na to byla pokřtěna. Dne 1. pros. 1887. bylo 35 nových katechumenů pokřtěno. Mezi nimi byli starý slepý otrok a chudobný muž, jemuž pán jeho pro malou chybičku obě uši a ruce usekl, dále několik lovců slonů, již se svými rodinami pětidenní cestu podnikli, aby se na sv. křest vhodně připravili mohli. Poněvadž byli velmi seslablí, ptal jsem se, zdali jsou nemocní. Odpověděli, že trpí hladem, neboť nemají žádných známých:

museli jsme je vydržovati, až se po křtu sv. do svých lesů vrátili.

Pokoj církve v Ugandě byl v r. 1887. psaním sultána zanzibarského a konsula anglického ohrožen. Koncem r. 1887. přibyl na jih jezera nyanzského nový anglikánský biskup a pět protestantských misionářů a ohlásil v lednu králi svůj příchod. P. Lourdel píše ve svém denníku o něm takto: »17. ledna. Navštívil jsem krále, též i anglický misionář, pan Gordon, přišel k audienci a odevzdal králi psaní a dar anglikánského biskupa Parkera, jenž se právě v Makoru v zemi Ruomy zdržoval. List byl psán v řeči Kiswahili, a proto mne král prosil, bych mu jej přeložil. Uvádím hlavní místa: „Já biskup, jemuž krajiny tyto k vyučování odevzdány jsou, Tebe pozdravuji. Pozdraviv Tebe sděluji Ti, že nepřicházím, abych pomstil smrt předchůdce svého biskupa Hanningtona a jeho společníků, nýbrž abych lid tvůj v zákoně Božím vyučoval. Ty však lituj skutku svého. Jestli nás přijmeš, udáme podmínky, jež vyplniti musíš, abychom se vrátili. Mohli bychom pomstiti smrt Hanningtona, avšak nechceme... Nás neposílá ani královna ani anglický konsul!« — Když jsem psaní přeložil, zvolal Katihiro, první ministr: »Chtějí přijít nás učití v Boha věřit; avšak toho již známe dávno; my chceme ručnice a prach střelný. Přijdouli k nám, ať přinesou 1000 sudů prachu a 1000 ručnic.« Muanga byl též rozčilen, opanoval se však, aby pana Gordona neurazil. Když bylo po audienci, pravil k ostatním: »Kdybych nebyl přítelem Mapperovým, hned bych rozkázal vojsku, aby vtrhlo do Makory a bělochy vyhnalo.« Hněv jeho jest zcela pochopitelný; mladý kníže nikdy není rád, když ho někdo na jeho chyby upozorňuje a před celým dvorem k litosti napomíná. Než však král panu Gordonovi odpověděl, poradil se napřed se zaklínáči,

pak s velmoži a Araby. Za pět dní povolal anglického misionáře a dovolil Angličanům do jeho země přijíti; ovšem musel i P. Lourdel biskupovi anglikánskému psáti, a sice, aby přivezl ručnice a střelný prach.

Mezitím roznesla se pověst z Egypta a Zanzibaru, že se evropští mocnářové sjednotili obsaditi celé území černochoň. Právě když se král o tom dověděl, chtěl pan Gordon list biskupa opět přečísti. Solva že začal, pravil Muanga: »Když ty tak se mnou mluvíš, pak jsi mým zajatcem; a jestliže Angličané proti mně potáhnou aneb zboží zadrží, pak tě jistě oběsím.« Hned se zdvihli všichni

náčelníci, aby krále o věrnosti své přesvědčili; házeli kopím, jako na nepřítele a křičeli: »Kabako, pohlédni na nás! Dědictví Kamagey, Mande-a, Kimery a Kintua (tak slují králové, již založili Ugandu) nezajde; my je budeme brániti! Až do smrti budeme brániti Kabaku.« Evropské mocnosti naše postavení ohrožují; mnoho nepříjemností nám způsobují otrokáři, neboť všude nás očernují. Veliký dovoz ručnic a střelného prachu učiní cestování v Africe nemožným, leda by si cestovatelé dobře ozbrojenou armádu s sebou vzali. Škoda učiněná otrokáři jest značná. Kéž by v Evropě aspoň o odstranění tak velikého zla se postarali!«

„Kat. misie.“

Milodary Božského Srdce Páně.

Poděkování. Před dvěma lety rozstonala se těžce jediná, osmiletá dceruška moje a po přestálé těžké této nemoci zůstaly ubohému dítěti smutné následky: před nemocí tak hbité dítě nemohlo následkem bezvlády levé nohy chodit a i levou rukou nemohlo vládnout, tak že se musilo nosit a ošetřovat jako malé dítě po celých 8 měsících. Ve smutné době této roznemohl se těžce i manžel můj a ležel po 3 měsíce, tak jsa skličén těžkou nemocí, že každý pochyboval o jeho uzdravení. Ve své velké strasti modlila jsem se často vroucně k nejsv. Srdci Páně a k Matce Boží, a jednoho dne putovala jsem i s nemocnou dceruškou svojí k Matce Boží svato-Hostýnské a zde vzývala jsem vroucně Matku Boží o sílu a pomoc ve své velké bolesti. Neprosila jsem nadarmo. Neuplynulo ani 14 dní, když moje dceruška již počala chodit a rukou nemocnou vládnout, a nežli minul měsíc, chodila již sama i rukou mohla vždy víc a více pracovati. V krátce na to uzdravil se i manžel můj úplně. Za toto uzdravení dvou mi tak

drahých osob vzdávám nejsv. Srdci Páně a sv. Panně Marii Hostýnské nejvroucnější díky a volám: »Věčně budiž velebeno nejsvětější Jméno Ježíš a Maria!«

Maria B.

Nejvřelejší díky vzdávám Božskému Srdci Páně, Panně Marii Lúrdské a sv. Josefu za svoje uzdravení. Bylať jsem po dlouhou dobu obtížena silnými bolestmi v hlavě, že jsem někdy nevěděla, co počítí. Konala jsem devítidenní pobožnost k Božskému Srdci Páně, k sv. Panně Marii Lúrdské a k sv. Josefu. Prosba moje byla vyslyšena, tak že se nyní dobrému zdraví těším a radím upřímně každému, kdo tělesnou nebo duševní nemocí skličén jest, ať užívá toho léku, který mne tak zázračným způsobem z choroby vyléčil. A proto volám z celé duše: »Na věky pochváleno a velebeno budiž nejsvětější Jméno Ježíš, Maria, Josef!«

Antonia W.

Ze Žďanic. Jistá služka vzdává vroucně díky Božskému Srdci Páně a neposkvřenému Srdci Marie Panny za vyslyšení prosby v důležité záležitosti. *M. G.*

Z Proseče v Cechách. Jistá osoba, plnic daný slib, vzdává veřejně nejvroucenější díky nejsv. Srdci Pána Ježíše, Panně Marii vždy trvající pomoci, sv. Josefu a sv. Antonínu za milostivé vyslyšení prosby v potřebě důležité po vykonané dvojí devítidenní pobožnosti. — Budiž jméno Páně tisíckrát chváleno a velebeno!

T. K., terciárka.

Z Výprachtic v Čechách. Jsa duševní nemocí spoután a takofka otrokem jistého zlozvyku, kteréž celou svou silou nemohl jsem se zbaviti, obrátil jsem se s prosbou k P. Marii Filipisdorfské, uzdravení nemocných, v 9denní pobožnosti a vykonal tam pouf se slibem, že to uveřejním ve »Škole,« dosáhnu-li pomoci. Milost jsem obdržel, a na slib pozapomněl; ale klesnutím byl jsem připomenut splniti, co jsem

slibil. Proto plním svůj slib a vzdávám tímto nejpokorněji z útroby duše své srdečné díky neposkvřené Panně Marii Filipisdorfské, Božskému Srdci Ježíšovu za naleznutí a spočinutí v jeho lase, a za šťastné spořádání a utišení svědomí. Bez přestání buďtež chvály vzdávány za obdržené milosti. Konečně volám: »Maria pomohla!«

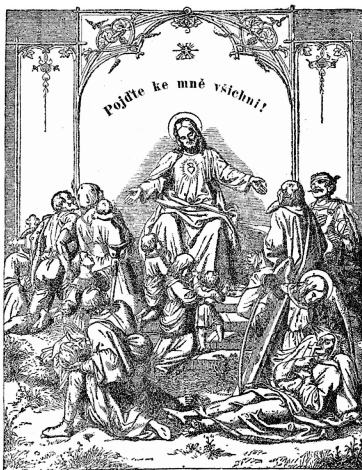
Ze Syrovic u Rajhradu. Tisícere díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše, že jeho milostí se mi dostalo uzdravení od

bolesti na noze, která již po delší dobu vzdorovala všem lékařským prostředkům. Ó utíkejte se vsichni, kteříž obtíženi jste, k témuž milostiplnému Srdci, a ono vás jistě občerství a vám z vašich béd pomůže!

A. D.

Z Bránkovic. Vzdávám vroucné díky Božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Anně a sv. Josefu za vyslyšení v jisté záležitosti. Byla jsem postavena ve velké strasti a nouzi, a od mého manžela na

dobro opuštěna a opovržena. — Nezbylo tedy nic jiného, než ihned vstoupiti do služby. Za tou příčinou utíkala jsem se po 9 dní dvakrát se svou dcerou k Božskému Srdci P., Panně Marii, sv. Anně a sv. Josefu, prosíc za pomoc a přispění. Tu s pomocí Boží naskytlo se mé dceři štěstí; neboť se provdala šťastně, a zároveň mne

vytrhla božská ruka ze starosti o ni, a můj zuřivý manžel poněkud jest napraven. Činím slibu svému zadost i s dcerou a vzdáváme Božskému Srdci Páně, Panně Marii, sv. Anně a sv. Josefu česť, chvalu a díky za vyslyšení a pomoc, a nechceme zapomenouti nikdy na lásku a dobrotu Boží.

F. R.

Z Prahy. Vzdávám vroucné díky nejsv. Srdci Páně, neposkvřenému Srdci Marie Panny za vyslyšení prosby v důležitých potřebách. Spolu prosím tato

nejsv. Srdce za ochranu celé rodiny, zvláště za ochranu dvou rodinných bratří.

M. L.

Z Brna. Plnic tímto slib. učiněný neposkvrněné Panně Marii Lúrdské, sděluji ctěným čtenářům a čtenářkám tohoto časopisu, že mně jen pomoci a přálivou neposkvrněné Panny Marie Lúrdské, mé jediné na záškrť nemocné a od lékařů za nezhojitelné prohlášené dítě na živu zachováno zůstalo. Nás všech úpěnlivá modlitba k milé Matce Boží a několik lžíček lúrdské vody zachránily naše dítě. Bohu a nejsv. Panně tisíceré díky! Kým by se každý neštěstím anebo bídou postižený k Matce Boží utíkal! Ona neopustí nikoho, kdo úpěnlivě a vytrvale k ní volá.

M. B.

Ze Žalkovic. Chťice něčím přispěti k ozdobě našeho kostelíčka, začaly jsme

pracovati na rouchách bohoslužebných. Citice však a uznávajice nedostatečnost u věcech podobných, braly jsme útočiště k Marii, l'anně nejsvětější (jejížto obraz nad námi v naší pracovně visí), jejímu vedení odevzdaly jsme celou práci svou, slibujice uveřejnění. A Matka Boží důvěru naši neoslyšela. Ona sama milostnou rukou svou pomáhala nám z každé nesnáze a dílo naše ke šťastnému konci přivedla. Za to vroucné díky vzdáváme tobě, mocná Pomocnice naše. a důvěrujice v opětnou pomoc tvou, voláme: »Pozdraveno buď láskyplné Srdce tvé a tvého milého Syna Ježíše Krista!«

Panny Žalkovské.

Přejeme z toho srdce, aby tento příklad našel mnoho následovnic mezi pannami, aby staraly se o ozdobu chrámu Páně.

Pozdávka redakce.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Sv. Otec ukončil jubilejní svátý rok slavnostním Te Deum ve velechrámě sv. Petra. Jak v ostatních kostelích celého světa tak i v chrámě sv.-peterském modlil se zbožný lid před vystavenou velebnou Svátostí růženec. Slavnosti té účastnila se mimo sbor diplomatický i šlechta římská. Nadšení přítomného lidu nedá se popsat. A byla tedy i tato slavnost vznešeným projevem víry. — Papež zaslal všem biskupům okružný list ze dne 25. prosince, ve kterém děkuje jak biskupům tak věrným katolíkům za projevy jich oddanosti a děkuje Bohu za útěchu, kterou mu za nynějších stísněných poměrů poskytla slavnost jubilejní; dále v listu tom znova upozorňuje na povinnosti života křesťanského. — Svatý Otec ustanovil se také na tom, vydati na památku svého jubilea úplnou sbírku všech listův a řečí, které vydal nebo proslavil již jako arcibiskup v Perugii a nyní jako náměstek Kristův. Jest to vzácná památka; ve všech listech napomíná sv. Otec jako strážce na Sionu, aby věřící svědomitě vykonávali povinnosti

svatě víry své, a varuje je přede zly doby naší. Ve všech zračí se také pevná naděje, že církev katolická ze světových bojů vyjde jako vítěz a co týče se světského panství hlavy katolické církve, že zase obnoveno bude. — Z jak veliké moci těší se zednáři v Římě a vůbec v Itálii, jest důkazem to, že bylo dovoleno na divadle dávatí hru a nazvanou »Ježíš Kristus«, kterážto hra plna jest rouhání a potupy církve katolické. Ve své vánoční řeči, kterouž děkoval papež kardinálům za vánoční blahopřání, stěžoval si též do nespravedlnosti, s jakouž vlada italská nakládala s t. zv. asiatským neboli čínským kolegiem v Neapoli. Kolegium toto založil v minulém století čínský misionář P. Ripa za tím účelem, aby tam byli vychováni mladí Číňané, kteří by se pak ve své vlasti věnovali dílu misionářskému. Roční důchody páčily se na 60.000 zl. Nyní byla říšské radě předložena osnova zákona, kterýmž kolegium toto proměňuje se v národní, od ministra vyučování závislé. Klášter kapucínů v Římě, kde sídlí generál

řádu, skoro úplně jest již zbořen. Kaplička sv. Felixe z Kantalicie, kterýž před několika lety za svatého prohlášen byl, jest úplně rozvalena; stěží byla zachráněná cela, v níž světec přebýval. — K ruchu pro obnovení světského panství a proti utiskování Stolice papežské přistoupili i belgičtí biskupové. Vydali při zakončení kněžského jubilea sv. Otce společný pastýřský list, v němž praví, že společně s biskupy celého světa připojují se k opětovným prohlášením náměstka Kristova, že jedinou zárukou nezávislého řízení církve, jest světská svrchovanost hlavy církevní. Ve Španělsku má býti odbyván katolický kongres v dubnu t. r., jehož úlohou jest zastávati se práv církve a její hlavy a rozšiřovati pravé, křesťanské vychování mládeže. Již i v Římě ozval se hlas proti ustavičnému štvání italských listů proti papežství. Známý politik a spisovatel de Cesare uveřejnil článek v nejlepší liberální časopise italském, v němž jedná o sporu mezi úřední Itálií a papežstvím, a dokazuje, že vláský tisk schválně zostrňuje odpor mezi Itálií a papežem a vyhláší papeže za nesmířitelného nepřítele jednoty italské a štví proti němu vášně lidu; dále poznamenává, že radikálové italští snaží se dosáhnouti úplného zrušení t. zv. zákonů garančních. — Sv. Otec daroval biskupovi v Athénách v Řecku značný obnos k založení katolické koleje řecké.

Rakousko. Říšští poslanci ukončili porady své 19. prosince, panská sněmovna 21. prosince. Tedy netrvalo zasedání říšské rady dlouho; nicméně však bylo vyřízeno několik důležitých zákonů. Jest to především zákon branný a zákon o dědičné posloupnosti a nedělitelnosti selských statků, kterýmžto zákonem zpomoženo bude veliké většině zuboženého selského stavu proti velkokapitalismu. — Sjezd katolíků jest odročen a jisto jest, že i odročení konferencí biskupských provedeno bylo pod vlivem vlády. Princ Lichtenstein žádá, aby jeho návrh školský říšské radě hned po její sestoupení předložen byl. Vláda však chce předložiti panské sněmovně novou osnovu zákona

školského, který též zvláštní zřetel míti bude ku náboženskému vychování; praví se o návrhu Lichtensteinově, že nemá vyhlídek k uzákonění. — Jak se prosí, vydá i rakouský episkopát v nejbližší době pastýřský list, v němž odsuzován bude obchod otroky africkými a vyzván lid, aby účastnil se hnutí protiotrockého. — Rakouskému vyslanci, jenž jménem císařovým blahopřál sv. Otcí k novému roku a naději vyslovil, že zůstane poměr mezi říší rakouskou a papežskou stolicí i na dále nezkaleným, děkoval papež a ujistil ho stálou svou přízní prohlásiv, že naději svou v zachování stávajících poměrů opírá o katolické vědomí mocnáře rakouského. Nezakládá se tedy na pravdě zpráva, že styky mezi Vatikánem a vídeňským kabinetem jsou napnuty. — Radostným důkazem, že poměry náboženské v Bosně vzdor chudobě tamějších katolíků se zlepšují, jsou kostely, které buď v hojném počtu opravovány bývali nebo nastoupí na místo starých, chatrných kostelů. Jak na příklad v minulém roce dostavěno bylo šest kostelů a 18. listopadu klášterní a zároveň farní kostel františkánský slavnostně vysvěcen byl.

Rusko. Vyjednávání mezi Vatikánem a Ruskem dle zpráv římských podařilo se tak daleko, že záležitost jmenování ruského vyslance u Vatikánu jest vyřízena a jmenování jsou tři polští biskupové, kteří v příští konsistoři od papeže potvrzeni budou.

Anglie. Radostných zpráv o rozkvětu života křesťanského v Anglii čím dále více dochází. Z 18 milionů obyvatelů ostrova jest katolíků asi 2,500.000. Od té doby, co Pius IX. znova zřídil hierarchii anglickou, jsou pokroky církve katolické značné. Anglie, čítá nyní 15 biskupství, která podřizena jsou arcibiskupovi ve Westminsteru. Počet konvertitů za poslední doby udává se na tři tisíce a mnozí z nich vysoké místo zaujímají ve společnosti. Směle může se říci, že jest málo rodin vznešených, z nichž aspoň jeden člen nevyznává víry katolické.

V měsíci únoru modleme se za oběti pýchy.

Počátek všelikého hříchu jest pýcha: kdož by se jí přidržel, naplněn bude zlořečenstvím.« (Kaz. 10. 15.) »Pýcha jest kořen a počátek všech hříchů,« dokládá sv. Tomáš. Jak čtenáři naší z minulého měsíce seznali, nechtějí lidé uznati práv a zákona Božího, slovem i skutkem volají: »Nebudu sloužiti!« protivi se Bohu a jeho sv. vůli. Nedivím se tomu, že tak jednají lidé v 19. století osvíceném a pobouřeném; vždyť již na počátku světa nebylo jinak. Jakmile pýcha na svět přišla, již také s ní přišlo mnoho zlého. Ze zlého, jedovatého kořene nemůže vyrůst nic dobrého! Již andělé stali se oběti pýchy, protivili se Bohu, chtěli Bohu rovnými býti a propadli trestům věčným. A kdo, táží se, zaslepil první rodiče naše v ráji, že přestoupili příkázání Boží a raději poslechli pekelného svůdníka, jenž jim sliboval: »Budete jako božové, vědouce dobré i zlé.« Nejsouce spokojeni se stavem svým, chtěli sebe povýšiti, stali se oběti nešťastné pýchy. Co zlého jim pýcha ta způsobila, zakusili sami nejvíce a zakoušíme i my všickni potomkové jejich. Hříšná pýcha zatvrdila srdce Faraona krále, že nechtěl poslechnouti rozkazu Božího a rouhavě pravil: »Kdo jest ten Hospodin, abych poslechl hlasu jeho a propustil Israele? Neznámť Hospodina a Israele nepropustím!« (1. Mojš. 3. 5.) A kdož by se nezhrozil osudu zhoufenců Křea, Dathana a Abírona, těchto odbojníků proti Bohu a Mojžišovi? Pýcha je pozdvihla a propašť pekelná je pohltila. Farizeové a zákoníci pro svou pýchu velikou zavržení jsou od Krista Pána, jenž miluje pokoru a blahoslaví chudé duchem.

Od prvopočátku až podnes působí pýcha nesmírně mnoho zlého, od jednoho století ke druhému pustoší zemi a lidi na ní žijící. Již nábožný Tobiaš varuje syna svého před pýchou, říká: »Pýše nikdy nedopouštěj, aby panovala ve tvé mysli anebo ve tvém slovu: neboť v ní počátek vzalo všeliké zahynutí.« (Tob. 4. 14.) A nepřestane pýcha leč se světem. Velmi připadně vylicuje P. Felix (konfer. 1858.) všeliké zlo, pocházející z pýchy. »Všeliká nenávisť, jež zabíjí bratry, všeliká ukrutná pomsta, všeliká hrůzyplná ctižádost, všeliká nesmyslná ukrutnost a hanebné utiskování, všeliké tupení pravdy, všechny boje proti Bohu, všechny nátlaky a bouře proti církvi, všechny svatokrádežné roztržky duchovního těla Kristova, všechna bezbožnost, všeliké ďábelské odpadlictví tvoří dějiny pýchy.« Ach, kdo sečte všechno to jedovaté ovoce, kteréž z pýchy vyrostlo! Jak mnoho nesnázi a protivenství vytrpěti musela svatá církev pro lidskou pýchu! Jakých roztržek a zmatků natropila pyšná mysl lidská ve přičině víry a učení Kristova! A zdali neutrpěla naše milá a drahá vlast takových roztržek a zmatků u víře, ana pýcha Jana Husí, Lutherova a Kalvinova bratry odtrhla od bratrův? I u nás osvědčila se slova sv. Isidora, řkoucího: »Jsou sekty v Africe, na východě i na západě; ale matka všech těch rozdílných sekt jest pýcha.« Letos jest právě stoletá památka revoluce francouzské, kterou způsobili bohaprázdni, pýchou ďábelskou nadechnutí lidé, kteří pak bořili v zaslepenosti své všechno, co staletí byla zbudovala; bořili oltáře i trůny, i samého Pána Boha s oltáře shodili a v nejsv. Svátosti potupili. Kolik to bylo nešťastných obětí pýchy!

Snad nyní aspoň již lidé zmoudřeli a pýchu z mysli své vypudili! Skutečnost nás poučuje, že i nyní pýcha jako sedmihlavý drak otravuje vše vůkol sebe. Až

podnes mnozí jako Farao rouhavě mluví o Bohu, o sv. náboženství; až podnes mnozí o modlitbě ani slyšeti nechtějí, o chrám Boží nedbají a službám Božím se vyhýbají; domnívajíce se, že všechno vědí, že sami sobě dostateční jsou, považují hlásání slova Božího za zbytečné, o svaté svátosti a milost Boží nestojí; až podnes jest mnoho převěřců, mnoho bludařů, kteří viru Kristovu ke svému vlastnímu zahynutí převracují; ti a takoví stali se obětí pýchy. Opravdu, kde pýcha se zahnízdila, tam bydlejí všechny náruživosti, všeliká nepravost, všeliký hřích!

Aby přílišná pýcha naše mocnějším lékem protivným vyléčena byla, jest zapotřebí lásky ku pravdě a pravdy v lásce. »Já jsem cesta, pravda a život,« dí Spasitel nás; »já jsem světlo, jež osvěcuje každého člověka.« Tato pravda věčná, Ježíš Kristus, sám nutí nás, abychom vyznali sami o sobě: »Co pravíš sám o sobě?« »Člověče, co máš, čeho bys nebyl odjinud vzal? Pakli jsi vzal, proč se chlubiš, jakobys byl nevzal?« (1. Kor. 4. 7.) A opět dí apoštol Pavel: »Domníváli se kdo, že něco jest, nic nejso, sám sebe svodí.« (Galat. 6. 3.) Považ jen, člověče, co jsi před Bohem! Nic než pouhý hříšník. Se sv. Bernardem uvažuj, odkud přicházíš, a zastyď se; kde jsi, a vzdychej; kam jdeš, a třes se! Jestliže sám do sebe podle světla pravdy a bez lichocení popatříš — nepochybuji, že se pokoríš sám před sebou, a z poznání sebe budeš sám sobě bídým.

Ku přemožení a vyhlazení pýchy jest potřebí lásky. Jako pýcha miluje sebe samu, tak zase pokora pohrdá sebou a miluje Boha, jenž z lásky nesmírné ponížil sebe samého až k smrti kříže. Ježíš Kristus v Betlémě jako dítě, i ve večeradle, i na hoře Kalvarii, všude září láskou k nám bezmeznou. Kdož by nemiloval Spasitele svého, kdož by nehořel láskou k nejso. Srdci Ježíšovu, kteréž plálo k nám nevýslovnou láskou! Kdož by neslyšel hlasu jeho, an volá k nám: »Učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem!« Taková pokora podle nejso. Srdce Ježíšova bude přirozenou schránkou darův a milostí Božích. A čím projevujeme více pokoru svou, neli modlitbou? Apoštolát modlitby jest opravdu výtečným lékem, který pyšný svět vyhojiti může a naučí křesťanské pokore. Nepřestávejme tedy v tomto měsíci spojovati modlitby své s prosbami Božského Srdce Páně ve prospěch tolika nešťastných obětí pýchy, které zapominají na to, že »pokora jest znamením vyvolení« a »pýcha pečeti zatracení.«

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkrvněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za oběti ďábelské pýchy, kořene všeho zlého, aby hledaly spasení své v pokore srdce, jejíž příklad nám jsi zanechal. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zacheňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó přeladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

**SVĚTLO SVATÉ VÍRY OSVĚT KAŽDÉHO ČLOVĚKA, JENŽ PŘICHÁZÍ
na tento svět, a MILOST PÁNĚ PROVÁZej jej!**

Jděte k Josefovi.

Kriste Pane, Spasiteli světa!
Ejhle, v tísní jsme a po nás veta;
Bída, nouze všeliká nás svírá,
Svízel, zkušba překrutá nás zírá —
Ukaž nám, kde pomoc nalezneme —
Jinak zahyneme.

A Pán vece: Josef těžitelem
V Egyptě a po okolí celém,
Pečoval a všecko obstarával,
Čeho třeba bylo, lidu dával;
Nebť král velel: Jděte, on vám poví,
Jděte k Josefovi.

Za otce jenž mého považován,
Od něhož jsem otcovsky byl chován,
Hospodářem jenž byl domu mého,
Ženichem jenž matky Boha svého:
K němu jděte, k mému pěstounovi,
Jděte k Josefovi.

Pokud jsem jak dítě v těle dlíval,
Jeho poslušen jsem vezdy býval:
K prosbám jeho ochoten vždy budu,
Odpomohu v každém žalu, trudu,
K němu tedy, k Josefovi světcí,
Pospíchejte věci.

Jej si zvolte za ochrance, vůdce;
Neublížít vám pak žádný škůdce.
Potěšit vás v každém boji, kříži,
Uleví vám snášet všakou tíží —
A pak uvede vás k Bohu svému
k Otci nebeskému.

S. N.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz Mat. L. (Č. d.)

Narození Ježíše Krista.

Vznešení Srdce Ježíšova.

„Slovo tělem učiněno jest a
přebývalo mezi námi.“

1. Úzké spojení přesvatého Srdce Ježíšova se Slovem Božím jest základem jeho vznešených předpokladů a nesmírné ceny jeho skutků. 2. Ze spojení našeho s Ježíšem Kristem vychází též naše pravá velikost a naše veliká zásluha.

1. Jak překrásné a velebné to jest, když všechny síly duševní a schopnosti

člověka se spojí, aby Boha chválily, velebily a ustavičně vzdávaly jemu onu čest, jaká jemu náleží! — Jak mnohem vznešenější ještě byla by chvála všeho tvorstva a všech lidí vesměs ve spojení s chvalozpěvy andělů, vzdáváná na oslavu Všemohoucímu! A přece bylo by všecko to ještě pramálo pro neskončenou velebnost božskou. Bůhčlověk Ježíš Kristus musil přijíti, aby Boha hodně chválil. —

Co Srdce Ježíšovo vznešeným činí, jest úzké jeho spojení se Slovem; neboť skrze toto spojení jest božská osoba pobudkou, vedoucí a řídící svaté člověčenství; onatě to, jež všechny jeho skutky ovládá. Tyto skutky nejsv. člověčenství Ježíše Krista náležejí osobě božské; neboť ona je způsobuje ve svatém člověčenství Ježíšově a skrze ně, a tudíž jsou skutky ty hodnoty a vznešenosti neskončené. Vždyť Srdce Ježíšovo jest Srdce Boží, a tudíž vznešené a veliké, jak vznešený a veliký jest Bůh; Srdce to miluje lásku Boží a jest svatým skrze svatost Boží, bohatým skrze nesmírné bohatství Boží; onoť božstvím jest proniknuto. — Pochopujeshi již veliké přednosti Srdce Ježíšova?

Která však jest podstatná podmínka přednosti těch nevýslovně výborných, a jaké zároveň jest krásné ovoce spojení svrchu dotčeného? Jestli to dokonalá podrobenost toho Srdce Slovu božskému, jemuž, smímli tak říci, jako nástroj povolný slouží. Vždyť zůstává pode vlivem božské osoby a od ní řízeno a vedeno jest. Toto velebení hodné Srdce miluje toliko, co dle vůle božské osoby milovati má, a nenávidí, čeho nenáviděti má; skrze božskou osobu, s níž nerozlučně spojeno jest, nabývá ono stejného a dokonalého měřítka pro všechny své skutky a hnutí. Tak tedy v Ježíši Kristu náleží Bůh člověku a člověk Bohu, tak že člověčenství a božství v Ježíši sobě slovy evangelia říci mohou: »Všecky věci mé jsou tvé a tvé jsou mé.« (Jan 17.) Vskutku překrásný to vzor úzkého spojení duše s Bohem a sladkého jich mezi sebou obcování; vzor právě velikomyslnosti duše, sebe samu Bohu obětující, a velikolepé stědroty, s jakou se Bůh duši daruje!

2. Spojení naše s Ježíšem Kristem, jednostejnost se Srdcem jeho i nás opravdu velikými činí.

Nábožná duše křesťanská, chceš věděti, v čem vlastně velikost tvá záleží a kde vlastně život svůj hledati máš? Chci ti to pověděti: ve spojení s Ježíšem a s jeho velebení hodným Srdcem. Což jsou všechny veličiny světa? což všeliké spolčení lidské? Jaký užitek může pojití ze spojení nicoty s nicotou?... Avšak v Ježíši Kristu a skrze něho povýšení býváme k důstojnosti dítek Božích, a berouce z hojnosti jeho, máme i účastenství na velikosti jeho a slávě. »Neboť jsme údové těla jeho, z masa jeho a z kostí jeho.« (Ef. 5.) »Já jsem vinný kmen, vy ratolesti,« dí Pán. (Jan 15.) Ó jaké to převzácné spojení a takorba božské příbuzenství! Srdce Ježíšovo tedy má jaksi býti srdcem všech křesťanů. »Jedno toliko srdce mám s Ježíšem,« praví sv. Bernard. Skrze ně, v něm a s ním máme milovati. Srdce Ježíšovo jest pro všechny křesťany tím, čím srdce člověka pro všechny jeho údy jest. Z něho proudí krev a rozlévá se po těle, a s krví život; v srdci tvoří, obnovuje a čistí se krev, aby pak všem částkám těla udílela teploty a životní síly.

Pohleď tam na hvězdění, jež v nebeském prostoru prostranném pohybují se po dráhách určitých, jim předepsaných: okolo jednoho středíště obíhají všechna, a z toho bodu zároveň vychází všeliké jejich pohybování i pořádek. Tak tomu jest ve světě viditelném; ale právě tak tomu jest i ve světě duchovním. A kde jest tu jediný střed srdcí všech, kde ono všeobecné pravidlo všech našich nadpřirozených hnutí? Jestli to jediné Srdce Ježíšovo.

Nezapomeňme však, že působení svrchu jmenované jen potud trvatí může, pokud sami vlivu nejsvětějšího toho Srdce podrobeni zůstáváme, pokud jeho vnuknutí posloucháme a se snažíme, by pocity naše s jeho pocity jednostejny byly. »To zajisté cítě v sobě, což i v Kristu

Ježíši. (Fil. 2.) Tím opravdu stane se Srdce Ježíšovo Králem srdcí našich. Ó jak dalecí jsme dokonalosti té! Kterak však můžeme jí dosáhnouti? Když sebereme se v duchu a srdci, v myšleních a pocitech, a když smysly krotiti budeme. Ve všech svých pochybnostech hledejme rady u Srdce Ježíšova, přijímejme pokorně božská vnuknutí a poslouchejme puzení jeho. To jsou nauky,

které nám dává Srdce Ježíšovo tím, že na božské osobě docela závislo jest. Jaký to překrásný vzor!

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kniha IV. Hlava 4.)

¹⁾ Laskaví čtenářové a čtenářky nechať s najdou toto čtení sami ve knize zmíněné. Tentokrát nelze nám pro nával látky čtení toto uveřejniti.

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění Božského Srdce Ježíšova.

(Část dalkí.)

Sv. Terezie jakožto patronka „Milujícího.“

Když vykonal nábožný poutník v karmelitánském kostele španělského města Alby pobožnost svou na hrobě veliké svěřice a obnovitelky řádu karmelitánského, sv. Terezie, pak ještě poklekne před skvostnou skříní, aby uctil nejvýznamnější ostatek její. totiž její srdce, které se oddělené od ostatního, posud neporušeného těla v křišťalové nádobě přechovává. Pozorovali pak blíže srdce toto, ihned znamená na něm jakousi ránu, jako ostrým šípem způsobenou. A odkud asi tato hluboká rána v srdci sv. Terezie?

Svěťice sama zřejmě a jasně o tom vypravuje ve spisech svých takto: „Spátrala jsem té chvíli vedle sebe po levém boku anděla v tělesné podobě... Tvář jeho plála takovým ohněm, že se mi zdál býti jedním z oněch nejvyšších duchův andělských, kteří planou ohněm lásky a tuším Serafini se zovou... V ruce jeho viděla jsem dlouhý zlatý šíp, na jehož konci zdál se malý oheň hořeti. Šíp ten vetkal mi anděl několikrát hluboko do srdce až v nejhlubší útroby, a když jej vytáhl, bylo mi tak, jakoby mně byl i část srdce mého odňal. Na to zmizel a zanechal mne roznicenou vroucí láskou k Bohu... Tento svazek lásky mezi

Bohem a duší jest tak nevýslovně sladkosti, že prosím dobrotivého Boha, by ji tomu, kdo by mne snad v tom ze lži podezřívával, dal okusiti. Co toto úzké spojení duše mé s Bohem trvalo, chodila jsem jako bez sebe; nemohla jsem na nic jiného ani mysliti, ani hleděti, ani o něčem jiném rozprávěti, toliko s mou ranou v srdci jsem se obírala a těšila, která mi byla větší slávou, nežli kdo ve všem stvoření naléztí může...“

Tak napsala sv. Terezie, a církev svatá nejen že nebrala v pochybnost slova tato, nýbrž i povolila na poděkování za tuto podivnou milost ji prokázanou zvláštní výroční svátek „Probodení srdce sv. Terezie,“ který se podnes v domech řehole její koná.

Tehda, když se dostalo služebnici Boží nadpřirozené rány v srdci, čítala asi 40 let, a za celých 27 let, které ještě na zemi strávila, nezacelila se již rána tato, ale vždy nové a nové ohnivé šípy, přicházející z nejsv. Srdce Ježíšova, vnikaly do ní a zase nové a vždy ohnivější střely lásky létaly odtud zpět k onomu Srdci, od něhož byly vyšly. — Netrvalo to dlouho a Spasitel jí dal nový, zvláštní a neklamný důkaz své božské lásky. Maje ve své pravici hřeb, jakých při jeho ukřižování bylo užito, pravil Terezii

»Viz ten hřeb! tenť znamením, že ode dneška budeš mou nevěstou. Až posud jsi toho ještě nebyla hodna; od této chvíle budeš horliti o čest mou — netoliko o čest svého Stvořitele, svého Boha a krále, ale i o čest svého ženicha. Odtud bude má čest ctí tvou a zase čest tvá ctí mou!«

Když pak Terezie vzhledem na velebnost tohoto nebeského ženicha a jeho bohatost upadla v zarmoucenost velkou pro svou chudobu a nicotu, těšil ji božský Spasitel, řka: »Nermuť se nad svou chudobou a nízkostí, ale věz, že mocí zasnoubení, jež nás navzájem spojuje, vše, co mého jest, napořád i tobě náleží. Všecky bolesti a muka, jež jsem při svém umučení trpěl, daruji tobě, tak že je jako majetek svůj můžeš Otci nebeskému obětovati.«

Ó tot věru nový šíp lásky, jenž jest s to, by srdci lidskému hlubokou ránu zasadil! Ale kolik střel zalétalo zase nazpět z této rány? Slyšišli Terezii opět a opět tvrdit: »Viděti jiné u větší cti a slávě nad sebou snesla bych dobře; ale nesnesla bych viděti jiné Boha milovati více než já,« nepovažuj to, milý čtenáři, za žádné přehánění; neboť církev svatá nazývá Terezii vzhledem na její život »pannou serafickou.« Tak vřelá, tak hluboká, tak horoucí byla láska. jež srdce její strávila! A nezáleželi pravá láska ve slovech a citech, nýbrž více ve skutecích, které pro Boha konáme, a v utrpeních, které pro Boha snášíme, tož myslím, slyšel jsi již, milý čtenáři, o tom, kterak Terezie takových utrpení pro čest a slávu Boží netoliko si žádala, ale po nich žíznila a práhla, a znáš zřejmě heslo serafické panny: »Buď trpěti, nebo zemřít!« A dále, že řeholnice tato chudá, od málo lidí podporovaná, za to však od mnohých a mocných osočována a obtěžována, 32 klášterů vystavěla, že veliký a daleko roz-

šířený řád karmelitánský netoliko řeholnic, ale i řeholníků ze základů obnovila a k jeho původní přisnosti a svatosti přivedla, jakouž se od počátku vyznamenával; od níž však během času se byl uchýlil — nenilž to dostatečný důkaz, že tedy Terezie právem od církve sv. nazývá se čestným názvem »serafické panny?«!

Láskou zraněna žila, a touže láskou zraněna také zemřela. Církev svatá vyjádřila se o ní v ten smysl, že Terezie strávena ne tak nemocí, jako více převelikým ohněm lásky Boží, zemřela dne 15. října 1582. Totéž i svěťce nejednou stvrdila, když po svém úmrtí několika duchovním svým synům a dcerám oslavena se byla ukázala, ujišťujíc je, »že již Boha svého požívá, a že jen prudkou touhou lásky po Bohu, jakouž v smrti své pocítila, oddělila se duše její od těla.« — Ostatně již dříve napsala o tom: »Nemyslete, dcery moje, že přeháním a upřilishňuji, pravímli, že jsem churava a na umření; stane se v skutku, jak pravím; neboť láska někdy tou měrou zmohutní a nabude tak převahy nad všemi silami těla, že znám jistou osobu (a tou byla Terezie), která v podobné modlitbě jsouc pohřížena a naslouchajíc libeznému zpěvu, pravila, že pro velikou rozkoš, jaké ji Bůh dal okusiti, téměř duše by ji byla z těla unikla, načež Bůh kázal pěvci umlknouti.«

Avšak ustaňme na chvíli, milý čtenáři, u líčení tom a rei mi zatím, co asi o tom soudíš? Snad že, co jsem se snažil podat tobě, byť sebe slabší pojem o žaru božské lásky, jakýmž srdce svaté Terezie plálo, zatím v srdci tvém vznikly myšlénky truchlivé a málomyslné. »Ach, kterak mohu, já ubohý, takovýto vzor jen zdaleka dosáhnouti!« tak asi pomyslí jsi sám u sebe, nenilž pravda? »Pakli mi však nedostizitelným jest, proč se mi staví před oči k následování?«

Ovšem, rád připouštím, milý čtenáři, že nejsi snad povolán k takovému stupni lásky Boží, ale proto však se z toho nermuť aniž se nad tím pozastavuj, že se ti tak dokonale vzor předkládá. Byť nebyla ještě duše tvá pozvána jako nevěsta k zasnoubení s Beránkem Božím, má jako dítě Boží za stolem nebeským zasedati; a nedostaloli se ti tolik milostí, aby duše tvá nesmírností lásky Boží opojena byla, tedy alespoň dána ti milost, abys miloval Boha z celého srdce svého, z celé duše své a ze vši síly své. Účinkujšli věrně s milostí tou, budeš také Pána Boha milovati, byť i ne v tom stupni jako sv. Terezie, tedy zajisté tak, jak to Bůh od tebe žádá, bys ho miloval. Činíšli tak, podobáš se již značně sv. Terezii, neboť i ona při vši vroucnosti se-rafické lásky své nemilovala více, než jak Bůh v poměru udělených jí milostí od ní žádal, aby ho milovala. Nehleď zajisté Bůh ani tolik na to,

co nám dává — jsouli to větší milosti či menší — jako spíše na to, kterak darů jeho užíváme. Kdo věrně spolupůsobí s větší milostí, bude ovšem před Bohem větší; kdo však i menší milost věrně užívá a z ní těží, nebude nikoli malým před očima jeho, ale uslyší z úst jeho slova radostná: »Aj, služebníče dobrý, že jsi byl věrný nad málem, nad mnohým budeš ustanoven — vejdi do radosti Pána svého!« — Nebyla tedy láska Tereziina tak obdivuhodná proto, že tak velikých, nadobytých milostí se jí dostalo, nýbrž proto, že s propůjčenou milostí tak věrně a pilně spolupůsobila.

Budeš se snad ptáti, milý čtenáři, v čem asi záleželo toto pilné spolupůsobení Tereziino? — Hned o tom uslyšíš;

jen dej pozor a nauč se tomu, kterak máš spolupůsobiti s propůjčenou ti milostí, byť byla sebe menší.

První známky působení ducha Kristova na sv. Terezii jevíly se už v nejútlejším mládí jejím. K přirozeným vlohám jejím přibyla výchova v pravdě křesťanská, jakéž se jí dostalo i se strany nábožného otce i ctnostné matky; neboť chováním svým i řečmi, jakéž s malou dceruškou mivali, vzbuzovali v ní záhy nejnežnější pocity zbožnosti a lásky ke Spasiteli. To však byly posud jen pouhé city. Ano i událost, že Terezie jakožto 7leté dítě s bratrem svým Roderichem

z otcovského domu odešla, by v zemi pohan-ských Maurů pro Ježíše se nechali mučiti a usmrtiti, aby odlétnouti mohli k andělům do nebe — i to označiti musíme spíše za krásný předznak budoucí její obětavosti a lásky k Ježíši, nežli za důkaz skutečné již ctnosti. Nežli Terezie Ježíše Krista dokonale

milovala, uplynulo ještě mnoho let a mnohý boj bylo jí ještě podstoupiti.

I Terezie měla své nezřízené choutky a náklonnosti, a jak sama o sobě v životopise svém vypravuje, nebyla také bez mnohých chyb. Byly to sice jen chyby menší a nepatrnější, ale byly to přece chyby a nedostatky. Obzvláště marnivost, žádost po zábavě, po cti a chvále světa nebyly cizí srdci jejimu. To byly však samé překážky v cestě božské lásce. Nebyly to sice okovy, jakými hřích své otroky k zemi poutá, ale byly to přece alespoň tenké nitky, které zdržovaly vzlet jejího ducha. Delší čas ani na sobě chyb těch neznamenal, až jí je Pán sám poznati dal. Dříve jí odňal obvyklou útěchu a dosavadní radost

srdce, aby ji tím přiměl k přemýšlení o stavu duše, ale pak se jí sám zjevil. Přivázán ke sloupu a na celém těle zbitován a zraněn pohlédl na ni vážným a přísným okem a nařikal, že ona jest příčinou tohoto smutného stavu jeho, a posléze dotazoval se jí, nezná-li lepších diků za všechna jeho utrpení, nežli nedokonalý život, jaký dosud vede. Při pohledu tom prolévala sice Terezie proudy slz lítosti a nejtrpčí žalosti, ale tím nebyly ještě ani její vady zhojeny, ani náklonnosti zmírněny. Terezie však prohlédla a poznala je jakožto chyby a poklesky a co nejživěji byla proniknuta vědomím, že se musí od té chvíle přičiniti, aby je odstranila; zároveň cítila dosti odvahy a zmužilosti k započetí této své nápravy — ale náprava nebyla tím ještě vykonána. Avšak podjala se ihned díla toho, a ačkoliv jí to velikého namáhání stálo a mnohá námaha i marnou se jí býti zdála, neustala přece v započatém díle posvěcení svého. Po celých dvacet let trval boj tento, po celých dvacet let nechtělo se jí podařiti, aby úplně překonala chyby své: zápasila a podléhala, povstala opět od pádu svého, opětně litovala a znova činila svatá a pevnější předsevzetí, ale opět klopýtala a klesala; vzchopila se však zase a stála pevně a ještě horlivěji se modlila, ještě více se pokořovala, ještě tužší pokání konala, ještě přísněji odpírala nezřízeným náklonnostem svým a právě to činila a vyhledávala, co jí odporné bylo, — byl to velký, tuhý boj, ale Ten, kterýž jí dal poznání chyb a vnuknutí je napraviti, pomáhal jí také věrně v boji a povzbuzoval k vytrvalosti; nejednou zaslechl hlas jeho: »Neboj a nestrachuj se, dcero má!« On jí silil a konečně po

dlouhém čase vyšla z boje jako slavný vítěz. V odměnu za tolikerou její námahu obdržela milost vnitřní modlitby, a od té chvíle viděla sebe tak proměněnu, že říkala o sobě: »Život, kterýž jsem až posud vedla, byl život můj; ale život, jež vedu od té chvíle, kdy jsem započala vnitřní modlitbu pěstovati, jest život, jež žije Bůh ve mně!«

Děsili i tebe, milý čtenáři, mnohé tvé chyby a náklonnosti dosud neumrtvené, a myslíš si, že hříšnost tvá vzdaluje lásku Boží od tvého srdce, tož soudíš zcela dobře a moudře; mnišli však, že s poznáním tímto jest již vše spraveno, byl bys velice na omylu! Neboť viz, co píše sv. Jan: »Kdo nemiluje, zůstává ve smrti!« — Nechcešli tedy ve smrti zůstat, musíš milovati; tím však, že uznáváš, že hříšnost tvá jest na překážku lásce Boží, tím jsi, milý brachu, ještě ničeho nevyřídil, ani hříšnost ze srdce nevypudil, ani lásku Boží v ně neuvedl. Nezbývá ti tedy, nežli nezřízené náklonnosti své a všeliký hřích doopravdy i s kořenem ze srdce vypuditi! Ovšem není to dílo dne, nýbrž několika měsíců. Sv. Terezie musila též po mnoho let bojovati, nežli jí nadešla šťastná hodinka, kdy spatřila v sobě všechny nepřátele lásky Boží překonány. Ale konečně přece přišla tato hodina, a jakkoli veliké namáhání stál jí boj, byla nicméně velika i její radost a útěcha z vítězství. Bylo to právě ve slavný den Nanebevzetí Panny Marie, když se jí zjevila Rodička Boží ve průvodu sv. Josefa, pěstouna Páně, a přiděla jí rouchem běloskvoucím na znamení, že nyní již duše její všeho hříchu čista a prosta jest.

(Příště dále.)

Nebeský chléb.

(V rouše českém podává P. Fr. Klíma.)

2. Svaté přijímání, pravou duchovní potravou.

Tělo mé právě jest pokrm
a krev má právě jest nápoj
Jan 6. 56.

Melikou úctu vzdávají národové těm, kteří jim obilná zrna opatřili; jakž teprve musejí národové onu nebeskou pšůdu uctívati, z nížto vzešel nám chléb nebeský, kterýž duše naše bývá živena.

Maria jest touto nebeskou a požehnanou zemí, z nížto zrno nebeské nám vypučelo, jehož duše naše užívá a kteréž nás oblažuje a obveseluje. Tato Panna převať nám uchystala chléb nebeský, ona také zároveň nás nabádá a vyzývá, bychom tohoto pokrmu užívali. Pojďte ke mně všickni, kteří po mně toužíte, abyste se nasýtili ovocem mým. Budete nasyceni ovocem, převyšujícím ovoce veškeré, vždyť v něm veškerý dary a milosti zahrnutý. Kdokoli tohoto ovoce požívá, tomu v ničem nebude nedostatku, vždyť veškeré dobro v něm obsaženo. A proč by neměla duše naše toužiti po milosti? Tělo mé právě jest pokrm a krev má právě jest nápoj.

Člověk má duši a tělo. Lidské tělo nemůže býti bez pokrmu; neboť neměli dostatek pokrmu, musí zahynouti. Tomu snadno každý porozumí. A že pokrm tělesný není uvnitř v nás, že z venku pokrm onen býváme, že náš tělesný pokrm roste na poli, proto život náš udržován bývá požíváním chleba a vody, požíváním mléka, vajec, vůbec požíváním látek zvířecích. Život tvůh, člověče, souvisí s požíváním látky potravné; nebudesli jísti, nemůžeš ani žiti.

Nuže, vy lidé, máte tedy tělo, ale nezapomínejte, že máte kromě těla také

duši. Připomínám pravdu tuto jediné z té příčiny, že jsou lidé, kteří tak žijí, jakoby žádné duše neměli. Ano přemnozí nevědí, žijeli duše jejich či jeli mrtva, zdrávali či nemocna, ano byť i plná byla vředův a ran, přece nicméně nikterak nedbají, aby jí potřebného lékařství opatřili. Ba někteří ani si nestýskají, že duše jejich jest chorobna. Máli někdo ránu na noze, zajisté pídí se po nějakém léku, a nemocnali duše, neměl by člověk o uzdravení dbáti? Kdybys, člověče, skutečně věřil, že máš duši, mohli bys ji v chorobě a nemoci nechati? Nemusili bys říci: »Duše má jest chorobou stížena, musím jí opatřiti účinného léku.« — Ty máš, člověče, duši a tato duše nemůže žiti bez potravy, a jelikož bez potravy žiti nemůže, pak kráčí jisté smrti vstříc, neposkytněš jí potřebné potravy. Co tím míním, pravímli, že duše tvá musí umřít? Tím nemíním smrti časné, protože časnou smrtí duše tvá zahynouti nemůže, jelikož věčně má a musí žiti, byť i do pekla byla zavržena, a sice tak dlouho musí žiti, pokud Bůh jest Bohem.

Smrt duše nazývá apoštol »smrtí druhou,« a všickni, kteří v propast pekelnou budou uvrženi, budou podobni těm, kteří se smrtí zápasí, kteří stále smrti ve tvář patří, avšak nikdy a nikterak umřít nemohou, ač stále umírají. Smrt tato jest ustavičným žitím, život pak neustálým umíráním.

Svatý Augustin dí: »Milujeteli zemi, jste zemi, milujeteli maso, jste masem.« Po takovém pokrmu touží tvá duše, abys s tím mohl se sloučiti, nač myslíš. Požívášli skopovinu a bývali tato v žaludku ztravena, tedy se proměňuje ve tvou tělesnou bytnost. Požívášli jakoukoli zeleninu, i tato ztrávením mění se v tělo a

v krev. Požívali však něco tvá duše a spojili se s tím, pak toho také užila. Miluješ peníze, tu tvá duše takofka stává se také penízem. Miluješ některého tvora, i duše tvá skoro v onoho tvora se přetvořuje. A dychtíš po marné chloubě a chvále, tedy i duše tvá mění se v marnou chloubu a chválu.

Duše tvá požívala něco, co tím chceš říci? Že ze dvého stalo se jedno. Kdyby ti bylo přáno, abys mohl učiniti a sloučiti sebe v jedno s věcí, kterou miluješ, zajisté že bys neváhal tak učiniti. Nuže tedy věz, že cokoli nad míru miluješ, v to býváš proměněn. Mohu ti právem říci: Miluješ Boha, stáváš se takofka člověkem božským.

Jako pravdu lze nazvat pokrmem duše, tak ctnost možno zvatí pokrmem vůle, a proto cokoli miluješ, s tím také se družíš. Vše dobro jest pokrmem vůle, avšak není většího dobra, kromě Boha. Bůh pak jest pokrmem duše, a nic kromě Boha úplně duše nasytiti nemůže; buďž tedy tento pokrm věčně veleben.

Víšli ještě, že pokrmem rozumu jest pravda? Patřili na Boha, pravdu věčnou, a miluješ Boha, nejvyšší dobro, pak bude duše tvá nasycena, ale bez tohoto pokrmu zůstane lačna. Věz tedy, že rozum tvůj pouze poznáním tohoto nejvyššího dobra a vůle tvá pouze tímto nejvyšším dobrem ukojena a nasycena býti může.

Přijdemeli do nebe, tam teprve hlad náš úplně bude ukojen a my můžeme volati: My jsme úplně blaženi, nežádáme již ničeho. — Až na výsosti nebeské budeš na věčnou pravdu patřiti, až neskončené dobro budeš tam milovati, pak neustaneš v požívání tohoto nebeského pokrmu a také pokrm tento nikdy se ti nepřejí. Vždyť duše tvá jest věčně blažena, ty pak dotud budeš blažen a šťasten žiti, pokud Bůh Bohem bude.

Ó toho sladkého pokrmu! Ó toho

libezného nápoje! Totot označeno v evangelii v obraze hodů nebeských, o nichž Pán dí: »Já vám připravím království,« pravi Kristus, »jakož mně je Otec připravil, abyste jedli a pili u mého stolu.« Ano, Pane můj, pak budu nasycen, až království Tvé ke mně přijde i se slávou Tvou, kteráž mne opojí slastí nehynoucí. »Budou opojeni slastí domu Tvého, a proudem sladkosti své nasytíš je.«

Bůh stvořil věci tělesné (stromy, byliny a výplody přirozené) ne pouze k vůli tělu, ale také k vůli duši. Pán všemohoucí stvořil tvorstvo tělesné, abys ho mohl užívat i volati: Nezměrná jest krása a moc Onoho, který tak krásné a různorodé tvory učinil. A což teprve udělí mně, obdařili už stromy krásou nadobýčejnou? Domníváte se snad, že Stvořitel učinil slunce pouze z té příčiny, aby nám svítilo? Ó Pán měl na mysli jiný úmysl, vždyť mohl stvořiti světlo mnohem menší, kteréž by nám bylo také dostatek světla skytalo. Pán učinil slunce, abychom z krásy a velikosti sluneční poznali krásu a velebnost Stvořitelovu, a aby takto duše naše byla nasycena. Zdali jste slovům těmto porozuměli? Chci vám to vyložití.

Jisto jest, že jako duše naše bude mítí potravu v nebesích — božskou bytnost, tak i tělo naše nebude bez pokrmu, bude mítí vlastní nasycení — v člověčenství Ježíše Krista; ano tuto bude naše slast dokonalá, naše potrava dostatečná. Což může ti býti nad onu slast, zaslechněšli slovo Kristovo, které jest libeznější nad nejkrásnější hudbu, jakouž jsi kdy zaslechl? A duše tvá nasycena bude Božstvím, a všickni vyvolení budou nasyceni patřením na Božství Kristovo. A až duše tvá nazíratí bude na tento rajský strom, bude z něho požívatí, rozjímajíc slávu a velebnost Páně.

A nebudouli andělé Boží požívatí slasti, patřice na člověčenství Kristovo? Nebudouli se podívatí nad nedostihlou krásou těla Kristova a neuznali v tom nepřebornou moudrost božskou, až poznají, že člověčenství Kristovo s Božstvím v jeden celek je sloučeno a že má podíl na kráse, velebnosti a vlastnostech božských? Vidímeli už na stromě dobrotu a moudrost Boží, jakou teprve slastí oplývati budou andělé, patřice na člověčenství Kristovo? Jakou lahodou a slastí nedostihlou budou nasyceni, patřice na Bohočlověka!

Kdykoli máš ke stolu Páně přistoupiti, neopomeň, abys před přijímáním těchto nebo podobných slov v mysli neuvažoval: „Ó Pane, jakou láskou jsi mne zamiloval, Ty's proléval krev svou z lásky ke mně, Ty's mne volal, aniž bych byl Tebe za to prosil, Ty's mne stvořil, obmysliv mne přechetnými dary, ano hojnějších darů nad tyto mně chceš ještě ušetržit.“ — Taktoli rozjímáš, ne pocituje duše tvá poklidu a slasti?

Co jest, čehož jsi nyní požil? Neopomeň, abys pokrm tento přezvykoval; neboť takto musíš ho užívatí. Nepozří pokrmu tohoto bez zažívání, vždyť by ti neprospěl. Hospodin rozkázal ve Starém Zákoně, by beran nebyl cele obětován, nýbrž aby byl rozkouskován. Aby totiž Beránek velikonoční byl ti ku spáse, nutno, abys ho nejedl nazdařbůh, ale abys jej rozdělil na kusy. Jeden díl požíváš, pamatuješli, v jaké chudobě se Kristus narodil, jiný, jakých svízeldův a trampot zde přetrpěl, opět jiný, jak byl bičován, zase jiný, jak byl ukřižován, a k poslední jak do hrobu byl vložen.

Nepožívej tedy Beránka onoho, aniž bys ho nerozdělil; rozjímej o Beránku Božím a rozjímání toto budiž podobno přezvykování; neboť třeba jsi byl z kamene a železa, roztaví se srdce tvé a rozezhřeje se, a tak bude mítí duše tvá

hojný požítek. Uvažuj na mysli krev Kristovu, vlej ji v duši svou, vždyť jest nebeským balsámem. Chteli někdo balsám zkouseti, musí nakapati několik kapek na dlaň, a tečeli po dlani a hřejeji, pak jest balsám jemný a drahý. Vezmi tedy i ty z krve Kristovy a nakapej z ní hojně krůpěji do duše své, a mohu tě ubezpečiti o tom, že duši tvou pronikne, že lhostejnost promění ve zbožnost, že z vlažnosti vyloudí a vyčaruje lásku, že tvrdost zjemní v tichost a shovívavost. Pokrop duši krví Kristovou, vždyť nenalezneš nad ni balsámu dražšího. Ó rei upřímně, rozjímášli utrpení Kristovo, necítili, že nová láska a pravá zbožnost v nitru tvém se probouzí? Nebývali duše tvá olahodněna? Neberešli síly a zmužilosti? Neprosišli o prominutí hříchů? Neprolévášli hojných slz?

Ó těch přesladkých slz, vyroněných nad utrpením Kristovým, jimiž srdce v soucitu a bolu se rozplývá! Bývali touto rozvahou o utrpení Páně posilněni, mňžeshli klidně žiti, bývali v srdci upokojeni, tu duše tvá se nasýtila a sesílila zároveň. Ty's nasýtil duši, — toťto jest požívatí tělo a krev Páně a jemu se klaněti; tak se také stává, že rychle cestou k Bohu kráčíš, a že nabýváš síly a zmužilosti. Tělo Kristovo tedy jest potravou duše tvé, jest zároveň posilou na cestě k životu věčnému. Proč jest tělo Páně pokrmem tvé duše? Jest snad chléb, ježž požíváte, životem těla vašeho? Nikoli, vždyť duše jest prostředníkem, onať působí, že pokrm v krev se mění, žilám se přiděluje. Neboť krev jest sídlem duše, z ní nabývá síly, z ní také bývá tělo udržováno.

Nevím, dobřeli odpovídám na otázku: odkud tělu i duši proudí život? Bůh dechl na Adama. Čím bylo toto dechnutí? Bylo duší, jižto mu dal. Nuže tedy jest dech anebo duch Boží dárce duchovního života, a dech lidský jest dech-

nutím Božím. Jako tedy tělu tvému nepostačí k žití pouhá duše, nýbrž nutné mu třeba pokrmu, nechceli umřítí. — tak i duši tvé málo prospívá žijeli pouze v těle, nebývali zároveň pokrmem duchovním kojena a živena.

Tážeš se mne: Což by nedostačila duši mé, máli žítí, nejsvětější Trojice? — Ovšem že by dostačila, kdyby Bůh tak byl rozkázal. Avšak Bohem samým usouzeno, že ne pouhá Trojice přesvatá má býti pokrmem duše naší.

Nuže věz, nepijeli duše krve Kristovy, a nepožívali jeho Těla přesvatého, nemůže žítí. Neboť nemůže duše jinakým způsobem v milosti Boží setrvati, leč jediné požíváním krve Kristovy. Kdo udržuje duši na živu? Bůh sám, nejsvětější Trojice Boží, avšak život tento duchovní bývá udržován pouze krví Kristovou, jakož i duše tělo při žití zachovává pouze požíváním pokrmu. »Já jsem,« tak dí Pán, »dobrý pastýř, a já dávám život za ovce své. Já jsem bránou; kdokoliv skrze mne vchází, živ bude na věky.«

Co jsi chtěl, ó Pane, výrokem tímto projádríti? Nevěřišli v Ježíše Krista, věčné a vtělené Slovo, kterýž jest tvým Spasitelem, nemůže duše tvá žítí. Pouze tehda můžeš věčně žítí, věřišli, miluješli a poslouchášli Pána Ježíše. Pouze tehda můžeš se kojiti nadějí života věčného, požívalšli tělo Páně, a krev přesvatou, požívalšli ji v pravé víře. Totot zavdalo sv. apoštolu podnět k výroku: »Není jiného jména, v němž bychom mohli dojítí spásy, jediné jméno Pána Ježíše a víra ve jméno jeho.« Co tím, sv. apoštole, míníš? Že by i lidé pro Boha v plamenu ohně hořeli, nicméně zkázy neujdou a ku spáse se nedostanou, nebudouli pokrmu tohoto požívatí. Neboť jakož život tělesný nevězí v pokrmu, nýbrž podmíněn jest duší, a jakož pokrm jest mimo člověka,

jest něčím zcela jiným nežli člověk sám, tak i chléb duchovní a ku spáse potřebný není v tobě, nikoliv, tyť musíš u Ježíše jako o almužnu o něj žebrotiti, a musíš tolikéž uznati, že pomoc a spása vyvírá z Ježíše.

Proto pravi Pán Ježíš: »Tělo mé právě jest pokrm, a krev má právě jest nápoj.« Jak že, tážete se, ten, který pokrmu tohoto nepožívá, nemůže dojítí života věčného? Svatý Augustin dí: Snad zubů a žaludku třeba k požívání tohoto pokrmu? Věř, a už jsi pokrmu toho požil. — Nevěřiteli ve mne, a nemilujeteli mne jako Spasitele, nemůžete spásy býti účastni. — Tak vykládá světec výrok Páně. Svatý sněm Tridentský takto učí: Tento výrok Páně doslovně musí býti brán a vykládán o pokrmu onom, kterýž se ti svátostně uděluje. A tak také nutno věřiti, že svátost jest pokrmem. Nuže, vizte, jakou měrou tělo Ježíše Krista jest pokrmem duchovním, vždyť všickni, kteří před Kristem žili a spásy podosáhli — všickni požívali, po výroku sv. apoštola, tentýž duchovní pokrm, a všickni pili tentýž duchovní nápoj; piliť zajisté z duchovní skály, skalou pak byl Kristus.

Vizte tedy, jak oni jedli. Nuže, jak pak? tážeš se. Vždyť ještě tehda Krista nebylo. Oniť žili »z viry,« kterouž pevně věřili, že Vykupitel přijde, že skrze něj spásy dojdou, a tato víra byla jejich duchovním pokrmem, jehož požívali, a kterýž jim skytal život. Totot tedy jest — jisti tělo Kristovo a pítí jeho krev. A tato víra působí, že jsme všickni jedno tělo s Kristem, že máme ducha Kristova, že jedna jest naše víra a tolikéž jedna hlava. Totot jest tělo Kristovo jisti, bez něhož nikdo nedorazí spásy, byť i sám všecko dobré vykonal, cokoliv od lidí všech vykonáno bylo. A nemůželi se člověk tímto pokrmem živiti, pak mu nic neprospívá k dosažení věčné spásy. Neboť věrou a láskou nutno tohoto pokrmu

požívati. A takli člověk věří a miluje, tu jistě dochází spásy.

Pravduli diš, proč jest Kristus pokrmem a nápojem našim pod způsobou chleba a vina, a proč pod způsobou touto s námi přebývá? Nemohli bychom snad bez tohoto pokrmu také žiti?

Viz, ó Pane, lidské plémě jest nerozvážlivé a pošetilé hned od narození. Pán Ježíš rozloučiv se s námi, vstoupil na nebesa. My pak jsme na Pána nepamatovali. I ustrnul se Pán v milosrdenství nestihlém nad námi, chtěje přebývati uprostřed nás. Neboť kdyby někdo propověděl člověku: Tvé jediné a pravé blaho, Ježíš Kristus, sídlí v nebesích, zde na zemi marně ho hledáš, pak by se mohl člověk domýšleti, že byl sklamán. Nuže, dobrota jeho a láska tím ozřejměla, že v nebi i na zemi zároveň přebývati volil, tak aby člověk v nebesích u Pána se radoval, zde však na zemi Ježíše miloval a požíval.

Ó toho radostného a nepochopitelného úradku Páně, že Ježíš Kristus volil přebývati mezi námi, abychom, kdykoli naň patříme, pamětlivi byli všeho, co pro nás vykonal, bychom mu vše připomínali a za vše děkovali.

Můj Pane a Bože, Ty's pro mne učiněn člověkem, sestoupiv s nebe, Ty's pro mne volil v chlévě se naroditi, Ty's pro mne odpočíval v jeslech. Ty's byl pro mne zajat a bičován, Ty's pro mne krásu a život na kříži obětoval. Ty's mne, Pane, miloval láskou nepochopitelnou. Ty's mé jediné a pravé blaho. Takové pocity musejí se ozývati v nitru tvém, kdykoliv ku Pánu Ježíši se přibližuješ při sv. přijímání. Takli nitro tvé cítí, pak duše tvá Pána požívá. Ty's, Pane, tak nevýslovně mne miloval, Ty's z lásky ke mně vše podstoupil tehda, když jsem daleko ještě od Tebe byl vzdálen.

Ale proč pak Pán Ježíš tak pečlivě zrakům našim se ukrývá? Nuže, z jaké

příčiny chcete na Pána patřiti? Nemohli královna Esther snést slávy a velebnosti krále Asvera, jakž by nepatrný mraveček obstál před nevýslovnou jasností a velebností nebeského krále? Jakž ubohý červíček snese jasnost božskou, s nížto porovnámi jasnost slunečnou, jeví se mně pouhou temnotou? Nemůžet lidské oko nikterak na Pána patřiti. Buďto musíš bez Ježíše žiti, anebo utajeného a ukrytého přijímati, anebo musíš říci, že chceš žiti bez Ježíše, anebo musíš neobsáhlého Pána přijímati v nepatrné způsobě. Ano v nejmenší částce každé způsobě jest tak celý a nerozdílný Pán Ježíš, jako v nebesích ve své říši.

Jakž může chléb v tělo, a vino v krev se měniti? — Jak? — Proto, že ty proměny této nechápáš, proto snad není možnou? Nejsouli věci přechétné, jež umění umělcovo vytváří, a jichž člověk neumělý vytvořiti nemůže, a jimž snad ani nerozumí? A vy byste snad chtěli vniknouti v nepřehlednou hlubinu moudrosti božské?

Kdyby vám někdo ukázal nepatrný žalud s ujistěním, že bude z něho veliký strom, zdaž byste mu uvěřili, kdyby každodenní zkušenost vás o tom neujišťovala? Jakž pučí z obilného zrna zelené stéblo, anof ani zrnko, ani půda, ani voda barvy zelené nemá? Jak tedy může stéblo zelené vyrůst ze země? A jakým způsobem tvoří se v révě vino, kdežto s dostatek známo, že v půdě není? A žeť i krůpěje deště, jimiž réva bývá zavlažována, nejsou vínem, jak se v révě mění ve vino? Žeť pak nicméně samotný rozum náš nás o tom poučuje, jedna a táž věc mění se u věc zcela rozdílnou, proto nelze proměny této jinak vysvětliti, leč těmito slovy: Na oltáři děje se proměna tato okamihem, kdežto na poli a vinohradě děje se ponenáhlu. — Nenilž však i tato ponenáhla proměna zázračnou a nepochopitelnou? Jak vyšel Kristus z lůna

panenské Matky své Marie Panny, nezrušiv pel a květ panenský?

Anebo snad se domýšlíte, že skutkové Boží jsou tak pravědění a praobyčejní, aby rozumem lidským mohli být pochopeni? Kdyby tomu skutečně tak bylo, pak by přestal být Bohem. »Chcete nebeský Pán,« po výroku sv. Řehoře, »i takové věci vytvořiti, jakých rozumem lidským pochopiti nelze, aby člověk kusy rozum podrobil víře, a tímto podrobením a pokořením došel zásluhy.«

»Tělo mé,« dí Kristus, »jest právě pokrm a krev má právě jest nápoj.« — A tak jest a jinak. Tvé tělo jest právě pokrm, vždyť tento chléb posiluje srdce. Nevzdaluj se tedy stolu tak vznešeného!

Přičiň se, aby pokrm tento ti prospěl; vždyť pokrmem tvým jest Kristus, božství jeho nasycuje duši tvou, pravda božská ukojiti může tvůj rozum, dobrota Páně tvou vůli a vše toto jest s to, by nasýtilo duši tvou.

Nuže, požij tedy tělo Kristovo, uchystej Pánu v nitru svém útulek, vždyť pouze proto přebývá na pozemsku jako poutník, aby v obydlí srdce tvého mohl se ubytovati. A Pán prodlí v nitru tvém, posilní tě, rozohní v srdce plameny lásky božské, ochrání tě od nástrah nepřátelských, popřeje ti na zemi své přehojné milosti, v nebesích pak opojí tě slasti a lahodou nebeskou.

(Příště dále.)

Poznej sebe sama.

(K době svatopostní.)

Nistý kníže cestoval po své zemi. I přišel také do jedné vesnice a viděl jakéhosi starce, an na lávce před domem sedí a na slunci se zhrívá. Vlas jeho byl bílý jako sníh, obličej samé vrásky, jen oko zářilo posud leskem mladickým, což celému vzezření starcovu jakési zajímavosti dodávalo. I kníže stanul před starcem a laskavě se tázal: »Starčeku, kolik je vám již let?« S úsměvem odpověděl tázaný: »Třicet.« — »Jak? vy se opovažujete ještě v takém stáří lhát a ze mne si smích tropiti?!« zvolal v nevoli kníže. »Ó nikoli,« klidně odpověděl stařeček, »slova moje nejsou lež, aniž tropím si žert s vámi; co jsem řekl, je svatá pravda. Šedesát let totiž žil jsem světu a v době té nečinil jsem pranic anebo jen velice málo pro Boha, pro spásu duše své a pro věčnost. Tu zastihlo mne však veliké neštěstí; já přemýšlel o životě posavadním a shledal jsem, že jsem vlastně ani nežil. Ihned začal jsem jiný život vésti, Bohu sloužiti,

o spásu duše své pečlivě býti a na věčnost se připravovati. A tak činím již třicet let a poznávám den co den lépe, že teprve od té doby vlastně žiji. Neboť vše, co k Bohu nesměruje a ku věčnosti netáhne, nestojí za nic.«

Tak mluvil stařec. Kníže pozorně poslouchající se zamyslí. Potom podávaje pravici starci, pravil: »Děkuji vám, starčeku, za naučení; od tohoto dne budu se sám sebe ptáti: „Kolik je ti let?“ abych jednou nemusil říci, že tolik let života svého jsem ztratil.«

»Kolik je mi let?« tak taž se, milý čtenáři, často sama sebe. Na světě býti, jísti, píti, spáti, pracovati, peněz vydělávati, za radovánkami se honiti a pod. neznamená podle slov onoho starce »žiti.« A to v pravdě, neboť při všem tom není postaráno o nesmrtelnou duši, ona ani vlastně nežije, jest mrtvá, byť se i tělu, které za krátký čas bude pokrmem červů, sebe lépe vedlo. Kdy tedy vskutku žijeme? co musíme činiti, abychom »žili?«

Tak jako když chceme, abychom podle těla žili, musíme se stříci jedu a potravu bráti; tak i chceme-li, aby nesmrtelná duše naše vskutku žila, musíme se hříchu varovati a duši potřebnou potravu skýtat. Zdaž známe sami sebe? Zdaž víme, čeho nám nejvíce třeba? Zdaž víme, co duši naší a spáse na ujmu a ke škodě jest? Ba, bohužel, nikoli! Mnoho jest těch, kdož důkladnou známost mají o věcech mimoležících; měří zemi i nebesa, vypočítávají běh hvězd, znají život zvířat dopodrobna, všechny události věků předešlých mají v hlavě, jakoby je byli sami viděli a zažili; jen v jednom jsou cizinci, a to ve vlastním domově, ve vlastním srdci, ve vlastní duši. Život vlastní, život duševní jest jim polem, na němž posud nepracovali, jež leželo úhorem; a co jim má býti nejbližším, jest jim vskutku vzdálenějším, nežli zemi slunce. A přece není člověku nic nutnějšího nad důkladné poznání sama sebe. Vždyť již staří pohanští Řekové poznání toto za vrchol vši moudrosti pokládali, a chtěce mládež moudrosti této již záhy učiti, napsali nade vchod do svých škol průpověď: »Poznej sebe sama!«

Ano, poznání toto má býti u každého z nás první, nejvyšší a nejdůkladnější; neboť jest prvním krokem k polepšení, prvním krokem také ku smíření s Bohem; neboť bez polepšení není odpustění, není smíření.

Mám sebe poznati, ale jakým měřítkem se měřiti mám? tak otáze se mnohý. Já znám a vím, že chyby a slabosti mám, vím však také, že mnoho dobrého na mně jest. Slabosti a chyby chci odložit, a dobré, co na sobě mám, ještě zdokonaliti. Jsemli pak již takým, jakým býti mám? Jest můj vlastní úsudek rozhodujícím? Ptámli se světa, svět zov mne rozšafným, pořádným, ctí mne a váží si mne; mohu však na úsudek světa spoléhati? Ach, svět tak rád soudí

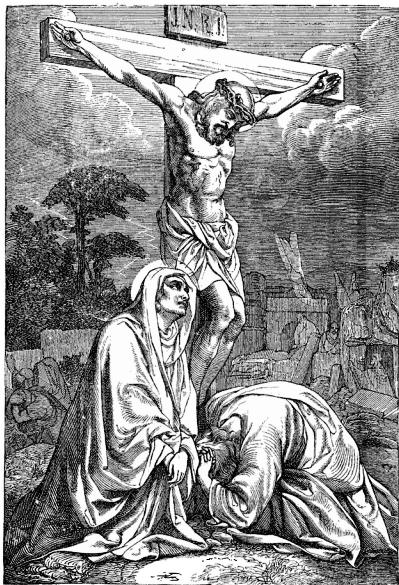
dle ducha, jímž jest prodehnut; dnes vychvaluje do nebe, co zítra zavrhne, a povznese zase, co byl dříve zašlapal. Jen dle skořápky, dle zevnějšku soudí svět, soudí člověk. Vnitřek zůstává mu tajemstvím. Před jiným soudem zkoumej sebe sama, a sice před soudem Boží svatosti, před soudem nepodplatitelné spravedlnosti nejvyššího Soudce — tu zkoumej srdce svoje, pak poznáš a prohlédneš nejtajnější záhyby jeho. V zrcadle božské svatosti poznává člověk vlastní bytost svou a hlas božské spravedlnosti vynáší úsudek neodvolatelný, ale spravedlivý. V zrcadle tomto tedy shlížej se a na úsudek takový dbej!

A tu poznáš nejdříve, jakým býti máš! Buráčení hromu na hoře Sinaji zvěstuje tobě, že Bůh sám vůli svou zjevil v desateru přikázání svých, a církev Kristova ukazuje ti krásný obraz dokonalého křesťana. Takým býti máš — poznej, jakým vskutku jsi! Slovo Boha nejvyššího, uložené v přikázáních, které Syn jeho a Spasitel objasnil a naplnil, Slovo, o němž tentýž Kristus Pán pravil: »Nebe a země pomínou, ale slova má nepomínou,« tato slova mají stále před očima tvýma býti. Slova božské vůle i moudrosti ukazují tobě cestu, po níž kráčeš, máš, jsou ti váhou, na níž se vážit, jsou ti zrcadlem, v němž se shlížeš, jsou ti měrou, podle níž sebe měřiti máš, abys poznal, zdali jsi již oné výše dostoupil, na níž každý pravý křesťan vyšvihnouti se má, by po ní jako ditko Boží krácel až do skonání. A tak nikdy se neptej světa, nikdy sama sebe, jakým býti máš, nýbrž Boha se, a pak se pravdy doviš.

A nyní, jakým jsi? Milý příteli, lehce se poznává vůle Boží, která tak zřejmě se jeví v přikázáních, ale těžko jest člověku zkoumati, zdali jeho myšlení a chtění, jeho řeči a skutky, celé jeho jednání podle oné vůle Boží spořádáno

jest; neboť tu klame sám sebe, tu mate jej svět v úsudku, tu šálí jej lest a zloba pekla. Protož jak mateřská jest rada církve sv., která dítky své právě v tomto svatopostním čase, v tomto čase sebe-poznání a pokání, posílá do samoty, posílá ke kříži Spasitelovu, abychom tam

u nohou Pána svého zpytovali srdce své a poznali, jak málo jsme v dokonalosti dospěli, jak daleko však ve hříchy zabředli. Posvátný tento čas má nám býti tím, čím veškeré přírodě jest jaro. Jaro volá přírodu ze spánku zimního, a příroda vstává omlazená, ojařená, by

žila život jiný, život nový, život plný bujarosti a síly. Hle, i čas postní jest jarem pro spící duše naše. Sv. apoštol Páně volá: »Ejhle, toť čas příhodný, toť jest doba spasení!« Probuďte se, křesťané, ze spánku hříšného, poznejte sami sebe a obraťte se k Pánu, dokud jest čas, aby vás nezastihla trestající ruka jeho. — Tak volá k nám

matka naše, církev Páně. A kdo by neuposlechl hlasu jejího? Vždyť mluví, volá, napomíná jménem Božím; a kdo jejího hlasu nedbá, nedbá hlasu Pána samého. Ke stromu poznání vedl Bůh Adama a Evu v ráji, ke stromu poznání, ke kříži Kristovu, vede nás církev v tomto čase, neboť tu vidí křesťan, že i on hodného podílu má na smrti Kri-

stově, že jeho vlastní vina přitížila a ztrpčila smrt Syna Božího. Poznej sebe, naprav, lituj a kaj se ze hříchů — toť hlas, jenž s kříže k nám volá.

»Obráťte se ke mně a já se obrátím k vám,« tak mluví k nám Pán zástupů v tomto milostiplném čase. A proto rozevři knihu srdce svého a čti v ní. Nedej se zaslepit ani nezřízenou samoláskou a pýchou, nedej se odstrašiti ani nepravým studem a špatným příkladem jiných. nýbrž v pokoře a se vši přisností spravedlivou zkoumej posavadní život svůj, své žádosti a tužby, hnutí srdce svého a myslí své. řeči, skutky, uvažuj i o tom, co jsi konati měl a mohl, a co jsi v duchovní lenosti své byl zanedbal. Začni jednou přece opravdu žiti nejen podle těla, nýbrž i podle ducha, nejen podle vůle své. nýbrž spíše podle svatě a dokonale vůle Boží. »Budeš-li sebe sám souditi, nebudeš souzen,« jak praví apoštol Páně (I. Kor.), a moudrý Sirach napomíná nás z vnuknutí Ducha svatého takto: »Před soudem zpytuj sama sebe, pak nalezneš milost před obličejem Božím.« (Sir. 28. 20.) Proto také praví svatý Augustin: »Vyburcuj přece jednou svědomí své, nehleď je jen povrchu, nýbrž sejdi dolů do nejhlubší jeho hlubiny, vnikni do vnitřku srdce svého; prohledej pilně vše, zdali nějaká otrávená žila nepřivádí k němu zžirající lásku světa.« (Řeč 348.) Nezapomínej, že zvykli jsme i při všech nedokonalostech sami sebe milovati, neboť i když jsme nevědomí a hříšní, přece neztrácíme nikdy lásky k sobě samým. Ba vzhledem k jiným pokládáme sebe vždy za lepší; protož uvažuj výrok sv. Efrema, jenž dí: »Vidíš-li, že jiný hřeší, rci: jsem tak špatný jako on; neboť dnes zhřešil on a zítra

může řada na mně býti.« Uvažuj i to, co sv. František Sal. praví: »Kdyby byl ten, ježž za horšího mám, tytéž milosti obdržel, jako já, byl by daleko lepším, nežli jsem já.« Především dbej však, abys neupadl v tupou bezstarostnost. Neboť tato pohodlná, líná spokojenost se stavem srdce svého, byť i hříšným, jest velice nebezpečná, ba zcela zahubná, neboť jest velikou závadou v poznání i polepšení. Viz a najdeš příkladů hojnost, že mnozí tak žijí, tak se chovají, jakoby již věčnost upsanou měli, jakoby jim Pán Bůh zvlášť zjevil, že spasení dojdou. Tráslili se velicí světcí a za nehodně vydávali před Bohem, co leprve my řici máme? »Já jsem s Bohem v pořádku a svědomí mně pranic nevyčítá — co mám zpytovat?« Tak omlouvá se mnohý vyhyčkaný křesťan. Ó třes se tím více, neboť takovýto stav svědomí uspalého jest nejnebezpečnější. Jestli snad řici můžeš s dobrým svědomím, že těžkého hříchu jsi se nedopustil, tu děkuj Bohu za jeho milost, ale uvažuj a zkoumej dále, zdali jsi také nikdy dobré činiti neopomenul? A mnohdy jest opomenutí dobrého horším, těžším hříchem po případě, nežli nějaký zlý skutek sám. Mlči i tu ještě svědomí tvé? Pakli ano, pak není pokoj tento z Boha, nýbrž od toho, jenž již prvním rodičům v ráji pravil: »Jezte jen, nezemřete, nýbrž rovni budete Bohu.«

Hle, jak těžko jest důkladně sama sebe poznati! Důkladného sebezpoznání jest ti však, milý čtenáři, zejména v tomto svatopostním čase třeba. Nastává ti povinnost, církvi sv. ve čtvrtém církevním přikázání ti uložená, sv. zpovědi totiž očistiti duši svou a velikonoční sv. přijímání vykonati. Jaká však byla by zpověď tvoje, kdybys neznal důkladně stavu svědomí svého? První z hlavních částek svátosti pokání jest také proto pilné zpytování svědomí, a kdo toho opomene

a přece ku správé Boží jde, hřeší, jelikož není mu možno zevrubně, úplně se vyznati, aniž pak mu lehko jest se polepsiti. Tato netečnost, ba lenost v poznání sama sebe má četné, neplatné, svatokrádežné zpovědi na svědomí.

Každý křesťan, jenž ke sv. zpovědi přistoupiti chce, má si vzíti za vzor marnotratného syna od toho okamžiku, kdy tento poznal, že na bezcestí kráčí a se obrátil. Když totiž dolehla naň bída a hlad jej trápil, když porovnával nynější bídny svůj stav s oním v domě otce svého, tu ozval se uvnitru jeho hlas: »A kdo je tím vinen? Ty sám!« A tu objevil se celý jeho posavadní hýřivý život jako kouzlem před zraky jeho. V mysli své prošel ještě jednou všechna ta místa, na nichž byl otcovské peníze promrhal. Tak čin i ty! Projdi život svůj dle myšlének, řečí a skutkův od poslední sv. zpovědi, kterou jsi řádně a hodně vykonal, a poznáš nejlépe, jak to s tebou dopadá. Zkoumej i povinnosti stavu svého a viz, zdali jsi je vždy také svědomitě plnil. Zpytuj též poměr, v jakém jsi ke světu zevnějšímu, ke příbuzným, zejména k rodičům a dítkám, k služebníkům nebo pánům, a k jiným bližním vůbec. Netíží svědomí tvé nespravedlivý majetek anebo závist? Nepřetéká srdce tvé zlostí a nepřátelstvím? Nedal jsi jiným pohoršení? Pomni, běda tomu, skrže něhož pohoršení pochází!

Hle, tak projdeš srdce své křížem křížem a poznáš, kdo v něm trní, zdali Bůh či satan. Mnohý pak, jenž sebe snad za dosti dokonalého považoval, ustrne nad sebou samým, shledá, že v dokonalosti křesťanské hodně pozadu zůstal; to však mu jen prospěje.

Proto s chutí do práce; jest sice perná, ale nezbytná, a mzda za ni jest veliká. — Smíření s Bohem, odpustění hříchů, pokoj svědomí a blahá naděje na spásu, to přece stojí za práci! Ale již

i láska ke Kristu Pánu, vděčnost za jeho utrpení nutí nás ke práci této; neboť bez ní ztraceny jsou pro nás všechny zásluhy Spasitelovy, marná jest jeho smrt a nadarmo prolita jeho krev. Co však může pro Spasitele našeho horší ranou býti, nežli toto, když i přes výkupitelské jeho utrpení a smrt duše na věky hyne? Milnješli tedy netoliko sebe, nýbrž i Pána svého, musíš se podvoliti těžké práci sebepoznání. Tato je sice velmi těžká, zejména jestliže se po delší čas nekonala: může se však znamenitě ulehčiti. Proto dávají nám radu světci z vlastní zkušenosti; rozděl si práci a ulehči se tobě. Zpytuj denně, zejména u večer, svědomí své; toť přece není tak nesnadné. A pak višli, že ráno vstaneš? Kolik jich v noci bez kněze, bez zpovědi umírá? Kdo však u večer svědomí vyzpytoval, vzbudil zajisté i lítost nad spáchanými hříchy, a to mu Pán zajisté k zásluze připočte.

Ó kéž by každý pomněl slov Páně: »Srdce lidu tohoto je zatvrzelé, slyší těžko ušima a zavírá oči a neobrací se« (sv. Math.). Jest to slovo nářku, ale také výhrůžky pro všechny, kdož sebe poznati nechťejí.

»Protož dbej hlavně na tři věci,« praví sv. Bernard, »jakým jsi byl, jakým jsi a jakým budeš.« Tak jediné poznáš sama sebe a cenu svou před Bohem. Sv. Augustin praví: »Hříchové naši neuznávají soudcův ani obhájců, nýbrž jen žalobců. Neboť stojí psáno: poznávám nepravost svou a hřích můj jest před obličejem svým vždycky. Protož poznej i ty je a Pán Bůh ti odpustí.«

Nuže, s Bohem počni v dile tak závažném, zpytuj nitro své, očisť duši svou a vstaneš s Kristem k životu novému.

B. Hendl.

Svatý Josef.

(Die Suarez.)

I. Jeho důstojnost.

1. Hlavní důstojnost sv. Josefa v tom záleží, že opravdu a vlastně byl chof bl. Panny a že měl veškeré úřady pravého chotě. Bylať tato důstojnost zajisté tak vznešená, že se nedá slovy vyjádřiti. Protož lid pokládal a nazýval ho otcem Kristovým, jak o tom čteme u sv. Lukáše (3, 23.): »A bylť on Ježíš... jak se domnívalo, syn Josefův.« Když Ježíš vykládal, že jest chléb nebeský, chléb Boží k životu věčnému, že tělo jeho jest pravý pokrm a krev jeho pravý nápoj, židé na to reptali, řkouce: »Zdaliž tento není Ježíš, syn Josefův, jehož my známe otec a matku? Kterak on tedy praví: S nebe jsem sestoupil?« (Jan 6, 42.) Ale nejen lid ho nazýval otcem Kristovým, ale i evangelista a blahoslav. Panna ten název mu

dali. Sv. evangelista Lukáš o něm (2, 33.) praví: »Otec pak a matka jeho divili se těm věcem, kteréž praveny byly o něm« (od Simeona, Duchem svatým nadšeného stařečka). A bl. Panna nalezši ho po třech dnech ve chrámě, an sedí mezi učiteli, poslouchaje a otazuje se jich, řekla k němu: »Synu... otec tvůj a já se žalostí hledali jsme tebe.« (2, 48.)

Ale sv. Josef netoliko jméno otcovo měl, nýbrž také, pokud člověku možno, všechno to, co ono jméno znamená, vyjmouc zplození. Cítil, smýšlel, pečoval jak otec, a měl téměř plnomocnost a vážnost otcí

příslušnou. Neboť jsa v pravém manželství s bl. Pannou, obdržel poněkud moc nad ní, pročež také moc nad Kristem, jelikož (člověk jest a) plod jejího panen-ského života. Tudiž byl hlavou a téměř vyšší blahoslavené Panny a Krista Pána, pokud člověk jest. Svátý Pavel píše ke Korintským (1., 11, 3.): »Hlava pak ženy muž.« Die toho také bl. Panna závisela

ve věcech zevnitřních a domácích na Josefovi, jenž byl jejím představeným či hlavou. Z té příčiny právě jemu se objevil anděl, který ho napomenul, aby před Herodesem do Egypta se utekl, který ho také upozornil, kdy se měl odtud navrátili, a též poučil, jak by božské dítě mělo nazváno býti. Mimo to Ježíš sám ho pokorně poslouchal a takto dokázal skutkem, že Josef jest otcem a hlavou svaté rodiny.

Neboť sv. Lukáš (2, 50.) o Ježíši vypravuje: »A byl poddán jim,« t. j. sv. Josefu jako otcí a Panně Marii jako matce. Za tou příčinou jednak Josef a Maria, jinak Ježíš a Josef vzájemnou a nevjroucnější láskou k sobě lnuili, jsouce mezi sebou spojeni svazkem nejtělejšího a nejdokonalějšího přátelství, kteréž vyplývalo z důstojnosti, stavu a poměru, v němž vespolně byli.

2. Když tedy důstojnost sv. Josefa jest tak vysoká, že jest choť blahoslavené a nejčistší Panny, že sluje otcem Kristovým a také zastává tento otcovský

úřad, budeš se snad tázati: »Zdaž pak jest důstojnost jeho vyšší nad důstojnost sv. Jana Křtitele, jenž byl předchůdcem Páně, a sv. Jana, apoštola a evangelisty, který sluje miláčkem Páně?« Odpověď na tu otázku se řídí dle ohledu a stanoviska, z něhož tyto svaté osoby posuzuješ. Mášli ohled na apoštolský úřad, jaký zastávali oba svatí Janové, zajisté přísluší jim, a ne sv. Josefu, nejvyšší důstojnost. Neboť úřad apoštolský jest ze všech od Krista Pána v církvi ustanovených úřadů nejvyšší jak pro obzvláštní, tak pro daro dané milosti a dary s ním spojené. Mášli však ohled na to, že sv. Josef (který ovšem nezastával úřad ap.) přímo se obíral a zacházel s druhou božskou osobou, v kteréž byly božská a lidská přirozenost (hypostatica unio) spojeny, zdá se, že byl nade všechny jiné počtén a úřad jeho důstojnější a vyšší kteréhokoliv jiného úřadu v církvi Kristově.

2. K jaké dokonalosti a svatosti dospěl sv. Josef.

1. Svatý Josef byl muž převeliké dokonalosti a velmi výtečné svatosti. Bůh totiž uděluje každému člověku v tom stavu, v kterém ho postavil, přiměřenou milost a svatost. Protož také sv. Matouš (1, 17.) o něm, než ještě s bl. Pannou v manželství vešel, dí: »Josef pak, muž její, spravedliv jsa,« t. j. který se skvěl všemi ctnostmi, v nichž totiž spravedlivost záleží. Svatý Josef tudíž stal se chotěm bl. Panny pro své ctnosti a protože svědomitě zachovával panictví.

Když však již před manželstvím ke ctnosti tak lnul, kdo může o tom pochybovati, že každodenně zacházeje s bl. Pannou a s Kristem Pánem, vzorem všech ctností, víc a více prospíval a postupoval ve svatosti a dokonalosti, ob-

držev od svého božského chovance skrze bl. Pannu mnohem větších milostí než dříve? Nejednou (na důkaz toho) prosvítal z jeho skrytého života jasný paprsek, dle něhož snáze souditi lze, jak svatý a Bohu obzvláště milý byl svatý pěstoun. Takový paprsek bylo zjevení andělské, kterým poučen byl, že bl. Panna z Ducha sv. počala, kterým byl upozorněn, aby před rozvztekleným Herodesem utekl do Egypta, a opět, aby se v čas z Egypta vrátil do své vlasti atd. Zajisté u všech těchto událostech sv. Josef skvěle na jevo dal svou moudrost, obezřetnost, živou víru, zevrubnou poslušnost a jiné výtečné vlastnosti, kterými srdce jeho hojně ozdobeno bylo.

2. Teď se asi budeš tázati, zdali svatost Josefova převýšila svatost ostatních světcův a světic Božích? Toť nelze na jisto určit. Přece však nezdálo by se býti pravdě nepodobno nebo bez rozmyslu, kdyby někdo snad za to měl, že tento světec milostí a blažeností převyšuje všechny ostatní (vyjmouc bl. Pannu) světce a světice Boží pro blízké a důvěrné obcování, jež měl s Kristem Pánem, při němžto v jediné a to božské osobě spojeny byly božská a lidská přirozenost (unio hypostatica). Avšak nemíním (t. j. Suarez) tvrditi, jak někteří se domnívají, že již v životě mateřském byl posvěcen, že neměl náchylnosti ke hříchu a zlé žádostivosti, a že nikdy se nedopustil žádného (ani lehkého) hříchu. Ostatně zdá se pravdě podobno, že tento světec byl jeden z těch, kteří za času smrti a vzkříšení Páně z mrtvých vstali, a o nichž mnozí se domýšlejí, že tehdaž přešli k nesmrtelnému životu duše i těla, tak že sv. Josef již nyní jak podle duše, tak podle těla oslaveného s Kristem vládne.

P. F. Xav. Zimmerhackel T. J.

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

(Číst dále.)

Svatý Jan Zlatoústý.

Svatý Jan tak často a tak rozmanitými slovy věřící k modlitbě vyzývá, že právem lze jej nazvat apoštolem modlitby, učitelem modlitby, kazatelem modlitby. Opět a opět zmiňuje se ve svých řečích o modlitbě, a neštití se, jak sám vyznává, tatáž slova dva- i třikrát opakovati, aby posluchači jeho napomenutí dobře v mysli a srdce si vštípili.

Zmínili jsme se již o dvou kázáních jeho. Jednající o modlitbě; ještě v jiných dvou přednáškách pojednává výlučně o modlitbě. V jedné rozmluvě zvláště o tom, co má modlíci se mimo modlitbu ještě činiti, aby modlitba jeho byla účinná; ve druhé, v níž modlitbu Páně vysvětluje, udává vlastnosti modlitby a opakuje, co Pán učil a apoštolové hlásali, a církev ve šťastných i trapných časech zachovávala a konala.

Především má každý sám a za sebe se modliti a působiti, napomíná sv. Jan Zlatoústý v těchto a jiných svých pojednáních: „Nepříhodno by bylo, kdybychom se chtěli jen na přimluvu svatých spoléhati, kdybychom sami byli nečinní a prostředky ctnosti zanedbávali; ale také nedobře by bylo, kdybychom ve své horlivosti pro ctnost se domnívali, že jejich pomocí nepotřebujeme; neboť mnoho, ano mnoho může modlitba, která se za nás koná, ale jen tehdaž, když též spolupůsobíme.“

K čemu mi modlitba jiných, říkají mnozí, jestli sám se nepříčiním a neveduli se sám do takových okolností, v nichž mi modlitby jiných třeba? To též nechci. Avšak rozmyslíme-li vážně o tom, musíme vyznati, že vždy jsme v takových okolnostech, že vždy nám

modlitby jiných třeba. Svatý Pavel nepravil: K čemu mi modlitba přimluvná? A přece ti, kteří se za něho modlili, daleko se mu v dokonalosti nevyrovnali, a ty pravíš: K čemu mi modlitba přimluvná? Svatý Petr nepravil: K čemu mi modlitba přimluvná? neboť praví se: „Modlitba pak se dála bez přestání od církve k Bohu za něj.“ (Skut. apóst. 12. 5.) A ty pravíš: K čemu mi modlitba přimluvná? Právě proto ji potřebuješ, poněvadž se domníváš, že ji nepotřebuješ. Kdybys byl i druhým Pavlem, bylo by ti modlitby třeba. Nepovyšuj se, abys nebyl ponížen! Ale, jak již jsme pravili, modlitba přimluvná jen tehdaž jest nám prospěšná, když spolupůsobíme. Slyš, co praví sv. Pavel: Aby za dar, který mi pro mnohé udělen jest, skrze mnohé za nás dělo se díkyčinění. A ty pravíš: K čemu mi modlitba? Jsmeli však sami nedbali, pak nám nikdo svou modlitbou nepomůže. Pomohli Jeremiáš co židům? Třikráte předstupuje před Hospodina a po třikráte slyší slova: Nemodli se a nezaujímej se toho lidu, neboť tě nevyslyším. Pomohli Samuel Saulovi? A přece se nejen za něho modlil, nýbrž i o něho plakal až do posledního jeho dne. Co prospěl těm Israelitům, o nichž pravil: Vzdáleno mne budiž, abych se tak prohešil a upustil od modlitby za vás! A zdali přece všichni nezahynuli?*

Konali a milovali křesťan ctnost a modlitbu, pak poučují jej již počáteční slova modlitby Páně, že se nemá jen za sebe, nýbrž i za jiné, za všechny lidi modliti. Otče náš, praví, a nikoliv Otče můj, Otče nás všech, dobrých i zlých, přátel i nepřátel, živých i zemřelých, kterým svými modlitbami a dobrými skutky pomáhati a svou lásku jeviti

*) Viz „Školu B. S. P.“ r. XXII.

máme, a nikoli nemírnými a pranic nepomáhajícími slzami.

Křesťanská modlitba koná se nejen za jiné, nýbrž i s jinými. Má sice věřící své dobré skutky a modlitby konati ve skrytě, t. j. má se vystříhati marnivosti, aby od lidí byl viděn a pro svou zbožnost chválen; ostatně máme se modliti vždy, bez přestání a na každém místě, jak praví apoštol, a jako světlo naše má svítiti před lidem, aby dobré skutky naše viděli a velebili Otce, jenž v nebesích jest, tak máme i veřejně se modliti a Pána vyznávat. Taková modlitba, která veřejně se koná, při níž dva nebo tři nebo mnoho je shromážděných ve jménu Páně, společná modlitba církevní, taková modlitba jest nejpřednější a nejučinnější; ovšem pozdvihujeme čistých rukou k Pánu (I. Tim. 2. 8.), neboť jinak množství modlících rozmnožuje počet hříšníků.

Máme o to prositi, oč prositi nám naznačuje Pán, an prikazuje se modliti: Otče náš, jenž jsi na nebesích — o věci nebeské: Posvět se jméno tvé; přijď království tvé; buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi. — Když se modlíte, nečinite mnoho slov, t. j. střežte se marného, planého mluvení, neproste o časné, pomíjící věci; co se těch týká, proste jen, čeho k životu pro dnešek potřebujete: Chléb náš vezdejší dej nám dnes. O to máme prositi, abychom od všelikého pokušení a nebezpečení, od všeho zla duševního byli osvobozeni, v duchu pokory uznávající svou slabost a vyznávající svou vinu, byť jsme ji již dávno odkáli a v duchu lásky, že i svým ubližitelům chceme odpustiti a že tou

měrou doufáme odpuštění, jakou my sami odpouštíme.

Před Bohem ohavná jest modlitba, konali ji člověk, který bratra svého proklíná, zlé věci mu přeje nebo dokonce se opovažuje Boha prositi, aby nepřátele jeho potrestal. Pán přece nařídil, nepřátele milovati, a abychom je »silnou« a upřímnou láskou milovali, napomíná nás, abychom se za ně modlili. Modlitba je cvičení v lásce, modlitba vzniká z lásky, ze Srdce Páně, který se sám vydal, aby nás vykoupil.

Takovou pokornou lásku ukazuje sv. Jan Zlatoústý, an žádá věřících, aby se za něho modlili. Podáváme tuto takovou stat ze čtvrté homilie ve druhém listu sv. Pavla k Tessalonicenským. Velice krásně líčí tuto Zlatoústec vzájemnou přimluvu, která v církvi Boží ze vzájemné lásky mezi hlavou a údý má vzrůstati a ovoce vydávati k dokonání těla Kristova. Vysvětliv slova

sv. Pavla k Tessalonicenským (3. 1.): Bratři, modlete se za nás, aby řeč Boží běh svůj měla a oslavena byla, pokračuje:

»Povznešení byli tedy titěž věřící, mající takovou důvěru v Boha, že i samého apoštola z nebezpečí vysvobodili a jemu hlásání evangelia usnadnili. Tak i my voláme k vám: Modlete se za nás! Nikdo mi nezazlivej, že jsem tak opovážlivý, nikdo nepřipravuj mne z převeliké pokory o tuto mocnou pomoc. Neboť prosíme vás o to v jiném úmyslu, jako Pavel; on chtěl tím své učeníky potěšiti, my však chceme míti z vás zisk, i pevně doufám, že se nám každý podnik podaří, budeteli všichni i jedno- myslně za nás své ruce k Bohu spínati.

Tak chceme modlitbou a vzýváním proti svým nepřátelům bojovati. Bojovali staří tím způsobem proti ozbrojeným nepřátelům, pak třeba nám tohoto způsobu bojování použití proti nepřátelům, kteří nemají zbraně. Tak porazil Ezechiáš Assyrské, tak Mojžíš Amalekity, tak Samuel Askalonity, tak Israel třiadvacet králů. — Jestli všichni ti tu, kde na zbraní, zbrojí a na boji záleželo, zbraně nepoužili a k modlitbě své útočiště brali, tím více třeba nám se modliti tu, kde věc lze modlitbou odhýti!

Ale namítne někdo: Ve svrchu uvedených případech modlili se vůdce za lid, ty však žádáš, aby se lid modlil za vůdce. Vím to dobře. Ale tehdaž poddaní byli nehodní a zlí lidé, i byli proto jedině důverou v Boha a ctnostmi vůdce svého zachráněni; nyní však, kdy milost Boží mocnější se stala, zkušenost tomu nasvědčuje, že i mezi poddanými mnozí, ano snad většina svého představeného ve ctnostech předčí. Proto nepřipravujte nás o tuto pomoc v boji! Podporujte naše rámě, aby neocháblo; otevřte naše ústa, by neoněměla: vzývejte, ano vzývejte Boha za nás!

Pravda, z vaší modlitby máme především my zisk, ale konečně jest to přece vše pro vás. Neboť starati se o vaše blaho je naším povoláním, a jen váš prospěch máme vždy na zřeteli. Vzývej tedy každý Boha jednotlivě a společně! Slyš, co praví sv. Pavel: Aby za milost nám udělenou od mnohých pro nás díky vzdávány byly, t. j. aby Bůh mnohým milost svou udělil. Jestli u nás lidi hrnoucí se zástupy za odsouzeného a na popraviště vedeného zločince se přimlouvají a král zástupem dá se usmířiti a rozsudek zrušuje, pak i Bůh ještě dříve vámi dá se usmířiti, ne pro vaše množství, ale pro vaše ctnosti. Jest nám s velice mocnými nepřátely bojovati. Každý z vás myslí a stará se jen o sebe, nám

však jest spolu pečovati i o vás všechny. Jsme na nejnebezpečnějším místě. Proti nám se nejvíce ďábel zbrojí. Tak i v bitvě snaží se nepřítel především vojevůdce porazit. Proto kupí se kolem něho jeho bojovníci v uzavřených řadách; proto kolem něho jest největší vřava; každý chce jej z nebezpečí vysvoboditi, každý svým štítem jej zakrýti a drahou jeho hlavu uchrániti. Slyšte, co pravil veškeren lid k Davidovi (nepravím to, abych se k Davidovi přirovnával — tak nerozumný nejsem — nýbrž abych jen uvedl příklad laskavé péče o vojevůdce): Nechtěj s námi táhnouti do boje, pravili, aby světlo Israele nezhaslo. Hle, jaké to láskyplné šetření staříckého krále!

Vaší modlitby jest mi velice třeba. Proto nikde neolupuj mne z přílišné pokory o tuto pomoc v boji. Dařili se nám dobře, daři se vám ještě lépe; plyneli z našich úst hojně slovo Boží, pak poklady tyto pritékají k vám. Slyš proroka: Zdali pastýři pasou sebe sami? — Viz, kterak Pavel přimluvy za sebe neustále požaduje! Slyš, kterak Petr proto z vězení byl vysvobozen, že věřící bez ustání za něho se modlili! Pevně doufám, že vaše modlitba, budete-li ji tak jednomyslně konati, mnoho zmůže. Pomněte jen, kterak to moji slabost přesahuje, mámli za toliké množství lidu před Bohem předstupovati a se modliti! Modlími se s bázní za sebe, tím více musím se třásti, činími tak za jiné; neboť Boha o slitování za jiné vzývati, to přísluší i nejčistšímu, v němž Bůh má své zalíbení. Přece však modlím se za vás, poněvadž vás otcovskou láskou miluji, a poněvadž láska ke všemu se odvažuje, ve chrámě i doma, modlím se především za vaše tělesné i duševní blaho. Neboť knězi nepřisluší žádná jiná modlitba tak, jako předstupují před Pána a přimlouvají se, nedbaje vlastních záležitostí, za blaho svého lidu. Vstávalli Job časně a činilli

tolik pro své tělesné ditky, čím více jsme my povinni totéž činiti pro své duchovní ditky!

Ale proč vám to pravím? Proto, abych ukázal, že, modlíme se my k Bohu za všechny vás, a přimlouváme se za vás, i vy totéž máte za nás činiti. Máli jeden za mnohé se modliti, jest to opo-
važlivost a třeba k tomu odvahy; majíli však mnozi spolčení za jednoho se modliti, to přece není nesnadné, neboť pak to každý činí, nikoliv že by důvěřoval ve svou ctnost, nýbrž z důvěry ve množství těch, kteří se modlí, a v jejich jedno-
myslnost, pro kterou Bůh přede vším chce jejich prosby vyslyšeti. Neboť kde dva nebo tři ve jménu mém shromážděni jsou, praví Pán, tu jsem já uprostřed nich. Jeli tam, kde jsou dva nebo tři shromážděni, tím více je při vás. Čeho kdo nemůže tichou modlitbou pro sebe dosíci, to vymůže společnou modlitbou s lidem. A kterak to? Proto, že byť ne jeho vlastní ctnost, přece jedno-
myslnost může mnoho u Boha. Kde dva nebo tři shromážděni jsou: proč praví »dva«? Jeli tu jeden ve jménu tvém, proč nejsi při něm? Poněvadž chce, aby všichni spojeni a nikoliv rozděleni byli.

Sdružme se tedy, spojme se láskou, nikdo nás nerozlučuj! Domnívali se někdo, že mu bylo ukrivděno, že byl uražen, nepodržuj to při sobě, ať je to proti bližnímu nebo proti nám. Neštit se nikdo, přijďtež jen k nám, přednestež svou žalobu a slyštež naše ospravedlnění. Buďte se ospravedlníme, nebo svou vinu uznáme, za odpuštění poprosíme a vy-
nasnažíme se, abychom se té chyby již nedopustili. To bude k zisku vám i mně: žalovali jste snad bez příčiny proti mně, uslyšíte, jak se vlastně věc měla, a náhled svůj změníte; chybilili jsme my, aniž bychom o tom věděli, polepšíme se. Vám řeči nepředložené mluvené nic neprospějí, neboť je ustanoven trest na každé marné

slovo z úst vypuštěné: my pak od žaloby se osvobodíme, ať se na klamu nebo na pravdě zakládala; bylali nepravdivá, nepravdu dokážeme, zakládali se na pravdě, přistě chyby té se vystříháme. Vždyť ten, který má o mnohé pečovati, snadno může se zmýlit a pochybiti. Jestli každý z vás, kteří řídíte domácnost a máte ženu, ditky, čeládku, jeden více, druhý méně, při tak malém počtu, který snadno lze přehlédnouti, přece proti vůli své chyb se dopouštíte, buďte z nevědomosti anebo právě, že chcete pořádek udržeti, čím více stává se to nám, kteří máme péči o tolik lidí!

Ale Pán rozmnožíž nás ještě více a požehnej vám, velikým i malým. Byť také naše pastýřské starosti s množstvím lidí rostly, přece neustaneme se modliti, aby se tyto naše starosti množily a lid vzrůstal a prospíval bez konce. Tak se daří i otcům: byť také četnými dítkami někdy mnoho trpěli, přece nechtějí žádné pozbyti. Vše máme my a vy společně, nevyjímaje ani nejvyšší statky. Já nemám většího, vy nemáte menšího podílu ze stolu Páně, jeden jako druhý požívá z něho. Činími tak před ostatními, nemá to prázdňný význam, vždyť mezi dítkami jedné domácnosti starší napřed sahá po pokrmu. Ale proto nepředčím vás v ničem, nýbrž ve všem jsme rovni: každý z nás dostává se stejnou cti život milosti. život duše. Já nemám podílu na jiném beránku, jako vy, nýbrž všichni jsme účastni jednoho a téhož beránka. Všichni stali jsme se téhož křtu, téhož svatého Ducha účastnými; všichni putujeme do téhož nebe a jsme bratřími Kristovými, jeden jako druhý. Vše máme společně. Ale čím předčím vás? Starostmi, pracemi a utrpením pro vás. Ale nic není sladší, jako utrpení toto. Tak i matka je starostliva o svého syna a starosti tyto jsou přece její slasti. Ovšem starost sama o sobě je trpká; týkali se však dítek, obsa-

huje mnohé sladkosti. Mnohé z vás jsem porodil, ale bolesti zakusil jsem teprve později. A já i toužím po takových bolestech. Vždyť uchvacuji mne takové bolesti, byť také často jiný byl porodil: neboť nerodíme sami ze sebe, celek je dílo milosti Boží. Rodíme-li však oba skrze Ducha svatého, pak mohou ti ode mne porození, aniž by tím pravda trpěla,

ditkami jeho, a jeho ditky mými dítkami nazýváni býti.

To vše uvažujte a podejte mi své ruce, abyste jedenkrát mou slávou byli, a já vaši v den Pána našeho Ježíše Krista. Ó kéž bychom tento den jedenkrát všichni s radostným srdcem uhlídali v Ježíši Kristu, Pánu našem. Amen.

Zprávy o sv. Hostýně

od konce dubna až do růžencové neděle 1888.

Sepsal na sv. Hostýně Frant. Xav. Zimmerhackel T. J. — (Č. d.)

3. Václav Kosmák na sv. Hostýně. Tak zvané brněnské procesí. Nedostatky a nepohodlí na sv. Hostýně.

Kdo píše zprávy o sv. Hostýně, nemůže se nezmíniti o návštěvě čestného duchovního rady a důstojného pana faráře tvaroženského, Václava Kosmáka. Neboť známa jsou jeho »Kukátka« po všech vlastech našich a tentýž dobrý lid moravský, který na sv. Hostýn putuje, zná a čte je pilně a ví, kdo ten pan kukátkář je; i čtenáři »Školy« ho znají.

Již roku 1887. navštívil posvátný Hostýn, a sice ponejprv. jak sám v jednom feuilletonu lonského »Hlasu« vyznal. Když vystoupiv stál na jeho sv. temeně, když spatřil jeho nádhernou polohu a s něho se rozhlížel po té krásné vlasti u jeho nohou ležící, nadšeně zvolal: »Svatý Hostýn, to je místo poutnické pro náš lid; tu si vzpomene na chrabré skutky předkův svých a jak chránila je bl. Panna od záhuby; tu se rozhlédne a vidí, jak krásná jest ta jeho vlast s těmi dědinami, městy a stany Božími, miluje ji a děkuje za to Bohu!« Pak přidal: »Byli jednou čtyři mužové na sv. Hostýně a tu podali sobě ruce a slíbili si, že budou věrně a nezištně pracovati o blaho lidu moravského. Pracoval každý z nich neunavně a nezištně, a jsou to mužové, kteří stáli a stojí v čele na Moravě.« Jsoutě to zajisté

pamětihodná slova, pročez jsme je rádi čtenářům »Školy« opakovali. Zároveň přislíbil, že přivede jednou své farníky v průvodu na tu krásnou svatou horu. A co tehdaž slíbil, také splnil; na předposlední neděli v měsíci září přivedl zvláštním vlakem procesí o 674 osobách. Opomíjme popsati, jak poutníci v Bystřici p. H. nocovali, jak v průvodu nahoru táhli a jak hudba jejich při mši svatě pěkně hrála a lid zpíval: zmíníme se jen o kázání našeho Václava Kosmáka, poněvadž důležité věci obsahovalo. Jest nám připomenouti, že od té doby, co Otcové z Tovaryšstva Ježíšova převzali duchovní správu na sv. Hostýně, bývá každou neděli dvoje kázání. Prvním byli poutníci od jednoho ze zmíněných Otcův uvítáni; druhé pak činil dp. Kosmák, vůdce tvaroženského průvodu. Vystoupiv v deset hodin na kazatelnu, obral si za předmět řeči onen nápis, který pod římsami kolkolem kostelní lodi se táhna každému do chrámu vstupujícímu ihned do očí bije a právě den před tím velkými a pozlacenými literami domalován byl. Nápis ten takto zní: »Zdravas vítězná ochrano Moravy! Zůstaň Matkou lidu svému!« a naznačuje vznešený úkol Matičky Boží svatohostýnské za minulých, za přítomných a budoucích časů. Pro tu příčinu dokázal řečník na základě Kralodvorského rukopisu, kterak Matička Boží za hrozných časů tatarských (1241.) skutečně »vítěznou ochranou Moravy« byla, vysvobodivši ji od hrozičho

jařma pohanského; potom vykládal, že teď a přistě, kdy nepřátelé jiní než Tataři záhubně ve vlasti naší slovem a příkladem působí, aby lidu nejdražší poklad svaté víry ze srdce vyrvali a je pod jařmo nevěrectví a náboženské netečnosti přivedli, potřebí jest, přechasto k téže Matičce Boží Hostýnské volati: »Žůstaň Matkou lidu svému!« jak onen nápis pod římsami napovídá.

A poněvadž srdce tím přetéká, čím naplněno jest, každé slovo řečníkovo jevílo velkou nadšenost a upřímnou lásku, kterou srdce jeho lne k svatému Hostýnu. Předmět svůj výborně rozebrav, vzbudil nebo rozmnožil ve všech posluchačích, kteří u velkém počtu a s napnutou pozorností jeho slovům naslouchali, účtu a lásku k Matičce Boží Hostýnské. Lid pak tvaroženský (jakož i okolní) obdržev o půl jedné hodině sv. požehnání s Velebnou Svátostí, ubíral se, maje tvář uctivě k Mariánské soše upřenou a nábožně zpívaje, pomalu ze Svatyně ven, a šel, opět veden od svého důstojného pana faráře, v pořádku dolů na Bystrické nádraží, aby se vlakem domů vrátil.

Zmínili jsme se obsírněji o tomto průvodu, poněvadž z takové dálky připutovali a s Vyškovany první z Brněnska byli, kteří sv. Hostýn v tak velkém počtu navštívili. Přišel ovšem i z Brna průvod, ale malý. Loni bylo jich přes dvacet, letos jedenáct. Bylo prý jim přesešlechnouti všelijakých úsměškův; avšak tím větších u Boha zásluh získali, čím větší obtíže byly na daleké pouti, kterou pěšky konali, a při tom na některých místech posměchu došli. Bohdá se snad v příštích letech vypraví větší průvod z Brna a z okolí na sv. Hostýn! Jak rád tamní lid poutnická místa Mariánská navštěvuje, jest z toho viděti, že každý rok až do cizích zemí (Mariacell, Maria-Taferl atd. v Rakousích) daleké a obtížné pouti konává. Proč by neputoval v větším průvodu na svatou horu Hostýn, tu světoznámou chloubu vlasti naší, kde předkové naši hrdinskou krev svou pro svatou víru vycedili a kde »Máti Boží divy tvoří«? Budeli od těch, kteří umějí průvody zaříditi a pořádati, naveden, není pochyby, že nejen na cizozemské, ale i na vlastenecké místo poutní se vydá, — na staroslavný a posvátný Hostýn, který

vším právem »Palladium Moraviae.« »Ochrannou záštitou Moravy« sluje.

Nebude od místa podotknouti, proč asi lidé ze západních a jiných krajín naší vlasti nenavštěvují velepamátný sv. Hostýn a mnozí raději na cizí a další místa putují. Na cizích místech, na př. v Mariacelli a v Mariánských Tabulkách, bývá jim mnohem lépe v každém ohledu poslouženo než to až do poslední doby býti mohlo na sv. Hostýně. Slouží se jim tam mnoho mši svatých od rána až k poledni, slyší se pilně jejich zpovědi a káže se jim; také o nocleh je tam všudy dobře postaráno. Ne tak na sv. Hostýně. Až do lonského roku zde nebylo pravidelné správy duchovní, leč že v neděli a ve svátek jeden důstojný pan z Bystrice aneb dp. farář Rusavský sem přišel a služby Boží zde konal; přes celý týden kostel býval zavřen. Lid si snadno pomyslíl: Co je poutnické místo bez pravidelné správy duchovní? Nač tam máme putovati, kde snad nevyhovíme křesťanské povinnosti své, kde snad v neděli bez mše svaté a kázání, kde snad bez svaté zpovědi budeme? To a takové stěžování nejednou se slyšelo. A za tou příčinou bezpochyby mnozí se od toho svatého místa odvrátili a hledali si jiných, kde se jim lépe sloužilo. Avšak důvod ten, který zajisté oprávněn byl, teď již nemá místa, aspoň z velké části. Neboť od roku 1887 jsou tam příčiněním vysoce důstojného p. kardinála Olomouckého a Družstva svatohostýnského ustanoveni dva kněží z Tovaryšstva Ježíšova, kteří na neděle a svátky, ba i na všední den poutníkům, pokud dva stačí, slouží. V neděli a ve svátek bývá o půl osmé ranní kázání, na to mše svatá, buď tichá, buď zpívaná, dle žádosti; v deset hodin druhé kázání a v jedenáct hodin vždycky zpívaná mše svatá; v ostatní čas slouží se poutníkům, dokud možná, buď zpovídáním, což se i den před tím až do noci děje, buď podáváním Velebné Svátosti oltářní. Odpůldne o jedné hodině bývá první svaté požehnání, o sedmé večer druhé. Ve všední den pak slouží se první mše svatá o sedmi hodinách, druhá o osmi, ke zvláštní žádosti také později; zpovědi se slyší, kdykoli se líbí. A poněvadž s průvody často přicházejí cizí duchovní páni, bývá na jeden den

někdy šest nebo více mši svatých. Takto ovšem dosti poslouženo bývá duchovním potřebám poutníků, zvláště těch, kterým poměry dovolují, ve všední den připutovati. A vzbudili Bůh dobrodince, kteří rozmnoží dosavadní nadaci, jež toliko pro dva kněží, a sice na letní dobu, stačí, bude více zpovědníků na sv. Hostýně a vyhová se mnohem vydatněji, než dosud možno bylo, ve zpovědnících, k nimžto bývá často ohromný nával.¹⁾

Jiná potřeba, o kterou málo postaráno jest a na níž si lidé přecasto stěžují, jest nedostatek noclehů. Zajisté stížnost ta úplně oprávněna jest,

¹⁾ Roku 1759., kdy byl největší počet komunikantů (47.700), zpovídali na svatém Hostýně o jarní pouti mimo 13 světských kněží následující řeholníci: P. Tertulian, P. Ondřej, P. Leodegarius, kapucini z Olomouce; P. Crispin a S. Urbano, P. Eduard a SS. Angelis, piaristé; P. Melithon, P. Bonus, P. Absolon, františkáni z Kroměříže; P. Christophorus, P. Anacletus, Trinitáři z Holešova. Rok před tím o téže pouti: P. Eusebius, P. Ambrosius, františkáni z Uh. Hradiště; P. Viktorin, Trinitář z Holešova; P. Gregor, P. Beno, piaristé z Kroměříže; P. Raymond, P. Bonus, františkáni z Kroměříže; P. Tertulian a P. Generosus, kapucini z Olomouce; P. Antonius, minorita z Olomouce.

poněvadž není tam vyjmouc malou hospodu žádných obydlí domů nebo vesničky blíže chrámu, kde by poutníci pořádného noclehu našli. Podsiňky (ambity), po jižní straně kostela, mnoho nejsou platné, poněvadž do nich fouká ostrý severák, tak že málo kdo na tamní cementové dlažbě spát může. Kde mají tedy nocovati? Není zatím jiné rady, jmenovitě pro městský lid, než té: Komu nesvědčí nocleh na sv. Hostýně, nechť přenocuje v Bystřici pod Hostýnem, kde o nocleh vždycky postaráno jest, a vystoupí časně ráno nahoru; aneb ať přijde možnoli ve všední den, kdy nebývá nával poutníků, potom najde v hostinci páně Skály na sv. Hostýně pohodlný a slušný nocleh. Kdo však odhodlán jest, na svaté pouti jak sluší Matičce Boží nějakou obět přinášeti, nalezne na sv. Hostýně skorem vždycky, i za největšího návalu lidu, ledakterés místčko, ač ne právě pohodlné, buď v kostele, buď v podsíňkách, buď v hospodě, kde se povyspí; tak to dělávají rok co rok tisíce a tisíce poutníků a poutniček, zejména z vesnic, a nic jim to neškodí. Ostatně, jak již řečeno, obnovují se staré ambity, které leží naproti nynějším, jež však budou pohodlnější a zdravější, poněvadž severní vítr tam nevnikne a podlaha bude dřevěná, nikoli z cementu. (Přístě dále.)

Různé zprávy a drobnosti.

Přímluva sv. Martina. Bůh potvrdil pravdu katolické víry netoliko na úsvitě svatě církve, nýbrž potvrdil ji i za pozdějších časů. Jako činil divy a zázraky skrze sv. apoštoly na svědectví, že od něho poslání jsou, podobně tak i skrze jiné svaté miláčky své a věrné syny církve katolické divy a zázraky činil. Kdyby mi dovoleno bylo šířiti slov, mohl bych ze životů svatých a letopisů církevních veliké množství takových zázraků uvést. Ale toliko jeden příběh zde uvedu, který zároveň za příklad slouží, že kdo u Boha pomoci dosíci chce, právě katolické víry přídržeti se musí. Král Karriarik, jenž v šestém století nad jednou částkou španělské země panoval, byl oddán ariánskému bludu.

Měl syna, který již dlouho trvajícím a velmi bolestným neduhem byl trápen. Všecko vynasazení nejznamenitějších lékařů bylo marné. Syn králův chřádnul a ke smrti se blížil. Tehdáž zalíbilo se Bohu památku sv. Martina mnohými na jeho hrobě učiněnými zázraky před světem oslavovati. Řeklo se zkmoučenému otci, že by snad také syn jeho skrze přímluvu tohoto světce uzdraven býti mohl. Karriarik poslal hned ke hrobu sv. Martina skvostné a veliké dary. Avšak syn jeho se neuzdravil, nemoc ho neopustila, nýbrž stejnou měrou trápila. Nyní napadlo krále, že snad pro svůj blud a své oddělení od katolické církve oslyšán byl. Proto veřejně prohlásil, budeli Bůh na přímluvu sv. Martina synu jeho milostiv,

že to za důkaz pravdy katolické víry považovati bude a že s veškerým svým lidem do lůna církve katolické se navrátí. Noví vyslancové byli posláni ke hrobu sv. Martina. Opět se modlili na hrobě jeho za nemocného, a hle, dříve nežli se vyslancové domů navrátili, k užasnutí všeho lidu a všech lékařů byl syn králův uzdraven. Král dostal slovu svému, stal se věrným katolíkem, a celá rodina i dvůr jeho s mnohým ještě lidem přidrželi se církve katolické. (Stollberg.)

Se Sv. Kopečka u Olomouce. (Roční zpráva bratrstva sv. Michaela archanděla za r. 1888.) 1. Uplynulý rok jubilea papežského slaven byl zde t. zv. duchovní poutí do Říma čili devítidenní pobožností, kteráž se konala se schválením nejdůst. kn.-arcib. konsistoře před novým rokem 1888. Slavnost tato shledána vhodnou příležitostí, aby při ní na trvalou paměť kněžských druhotin sv. Otce Lva XIII. v život uvedena byla jednota sv. Michaela. I vyzvání věřící, aby se k bratrstvu tomuto přihlásili, což tito s radostí učinili. Bylo to vlastně nové vzkříšení této jednoty; neboť hned, když bratrstvo svatomichaelské v naši arcidiecési vzniklo, zavedeno bylo i na Sv. Kopečku a odvedlo poprvé sebraných příspěvků 10 zl. 39 kr., jakož jest patrné z úředního listu konsist. v roku 1866., č. 2867, str. 12. Avšak později následkem jakýchsi pomluv zlovolně rozšířených pokleslo bratrstvo to, až i docela zaniklo, tak že jen horlivější z osadníků zůstali mu věrni, odvádějice však příspěvky své v místech okolních. Opětne založení to vypsáno stručně v loňských „Květech mariánských“, č. 2., str. 46.

2. Během roku 1888, přihlásilo se 141 členů, kteří vesměs příspěvky své řádně splatili tak, jakož ukazuje následující přehled:

1 člen zaplatil během roku	1 zl. 30 kr.
2 členové po 50 kr., dohr.	1 » — »
6 členů po 30 kr., dohr.	1 » 80 »
24 členů po 20 kr., dohr.	4 » 80 »
108 členů po 12 kr., dohr.	12 » 96 »
K tomu 1 předepsaná oféra	1 » 16 »
Úhrnem	23 zl. 2 kr.

Třeba podotknouti, že jistá zbožná matička pojistila u této jednoty milého syna svého na 20 let života vezdejšího, zaplativši zaň příspěvek za celou tuto dobu napřed. »Kdyby někdy zapomněl platiti, aby neprestal býti členem a měl právo na ochranu sv. archanděla v nebezpečných letech žiti svého,« tak znělo vysvětlení pečlivé matky.

3. Při prvním shromáždění bratrstva, konaném dne 18. března m. r., byli po návrhu správce duchovního zvoleni k vedení správy vnější prozatím tři členové za výbor farní, totiž p. Jan Sedláček, knižecí lesní v. v., za předsedu jednoty, p. Ignác Zimmermann, obchodník, za pokladníka, a p. Richard Kratochvíl, malíř, za jednatele.

4. Shromáždění odbyváno dosud pět, a sice r. 1888. dne 18. března, 13. května, 30. září a 8. pros.; letos dne 6. ledna.

5. Sebrané příspěvky (23 zl. 2 kr.) odvedl farní výbor dne 13. ledna t. r. vdp. proboštovi, žádaje ho, aby tuto částku spolu s připojenou stručnou zprávou odevzdati ráčil ústř. výboru arcidiecésnímu.

Dejž Bůh, aby bratrstvo sv. Michaela nejen u nás počet svých členů zachovalo a rozhojnilo, nýbrž aby vzkvétalo všude, kde již založeno; a kdež ho posud není, aby se záhy ujalo. Jestliže kdy, tož zvláště nyní jest potřeba, abychom sv. Otce hleděli úsilovně podporovati a živé vědomí katolické všude budit, jakož k tomu vede právě tato jednota sv. Michaela, kteréž proto ze srdce upřímného voláme: »Zdař Bůh!«

Zprávy z misí katolických.

Jižní Amerika. P. Boutry, misionář afrického semináře v Lyonu, popisuje Araukánii a její obyvatelstvo:

»Araukanie leží v jižní části Chile; na severu tvoří hranice řeka Bio-Bio, na

jihu řeka Gallacallay, na východě Kordillery a na západě Tichý Oceán; plochový výměr obnáší 1500 mil. V zemi této jest mnoho jedličanatých lesů, v nichž rostou překrásné 20—25 m. vysoké stromy

s tmavozeleným jedliím; stromy ty slují v botanice »Araucariá,« od čehož jméno země se odvozuje. Jest přenesnadno udati počet obyvatelů. Někteří počítají asi 30.000, avšak misionáři františkánští nás ujistovali, že počet jich daleko 60.000 převyšuje. Jiní udávají dle starších zpráv ještě větší číslo. Obyvatelstvo se dělí na vícero kmenů; rozdílů jsou nepatrné, tak že všichni jeden národ tvoří. Obydlí Indiánů jmenuje se »Ruca,«; jsou to veliké boudy pokryté slamou, jediný otvor do obydlí jsou dvěře. V Lebeluanu u Traignů nebylo obydlí náčelníkovo lepší než chýže nejchudobnějšího poddaného. Teď ovšem nemá takový náčelník veliké vážnosti, neboť Araukanie jest podmaněna a stala se provincií Chile. Araukanové neměli vojska stálého, když však bylo potřeba a nebezpečí se blížilo, povstal celý národ proti nepříteli. Mělali se odbývati nějaká schůze obcí, obdržel každý oprávněný účastník provaz a na něm tolik suků, kolik dní ještě uplynouti mělo; každého dne se rozvázal suk a když poslední byl rozvázán, ubírali se na určité místo.

Araukanové jsou obyčejně malí, zavalité postavy, barva jest jasně hnědá, a dělá lepší dojem než barva Mulattů v Brasílii. Ženy jsou mnohem krásnější než muži, některé jsou i bílé. Araukanové mají skoro kulatý obličej, veliký nos; veliké oči a krásné bílé zuby se u nich právem chválí. Vlasy nosí dlouhé, a sice na čele připevněné malým páskem, vzadu pak volně spuštěné až na ramena; ženy dělí vlasy v prostředku a spleťají je. Skoro vždy mají na čele červenou pentli. Ženy si vytrhují obočí a muži vousy; jen jedinou řadu vousů nechávají si státi na hořejším rtu. Oděv jejich není tak jednoduchý, jak by člověk myslel; muži i ženy nosí »šamal,« kus hrubé bavlněné látky, jež sahá od pásu až po kolena. Muži protáhnou jeden konec mezi nohama a zdá se, jakoby měli široké kalhoty.

Kromě toho oblékají »ponšo,« vlněný plášť, jež tělo velmi zahřívá a před deštěm chrání; ženy si ještě uvazují kus nějaké látky křížem přes prsa, což jmenují »traigeh,« kolem krku jim visí měděný řetizek se stříbrnými kuličkami; na tyto kuličky obětují všechny stříbrné peníze, jež v obchodu dostanou. Araukaňanka nosí vždy celé své bohatství s sebou; doma i v městě, v neděli i ve všední den vždy stejně jest vystrojena. Dítě nenosí ani v náručí jak Evropanky, ani na ramenách jak Afričanka, nýbrž v plachtě, již si přiváže na čelo a jež visí na záda. Ženské si barví tváře červenou barvou, již dobývají z jistých kořinek.

Araukanové jsou mezi sebou velmi zdvořilí, muži sebe považují za bratry a ženy za sestry; dle toho se též pozdravují: »Marinari peigne« (dobré jitro, bratře) »Marimari lo moan« (dobré jitro, sestro); i my jsme je museli tímž způsobem pozdravovati. V Chile však již pomalu vymírají; hlavní příčinou jest přílišné pití kořalky, jemuž se velmi lehce oddati mohou, neboť všechny osady jsou přeplněny hospodami. Ženy nepijí tak mnoho jako muži, nemajíť na to pokdy, neboť musejí všechny polní práce a celou domácnost samy obstarávati. Též u Araukanů jest mnohoženství zvykem. Dříve směl náčelník miti sedm žen, teď však nemají více než dvě nebo tři.

Co se náboženství týče, uznávají tito divoši nejvyšší bytost, jež celý svět řídí; kromě boha nejvyššího mají podřízené bohy, kteříž jim v nouzi a nemoci pomáhají. Chrámtů nemají, bohům svým obětují zvířata, ano i lidi; bohům ku cti vylévají několik kapek kořalky na zemi, než začnou pít. Kněze nemají, čarodějnů a zaklínačů dosti. Misionáři františkánští již po delší dobu ve vši tichosti národ divochů na víru katolickou obracejí, a doufáme, že Hospodin požehná práci namahavé.

Milodary Božského Srdce Páně.

Z Trnavy. Ctení čitateľa „Š. B. S. P.“ majú príležitosť každého mesiaca presvedčovať sa o štedrote a láske Božského Srdca Pána naproti trpiacemu ľudstvu. Jedni v bolestách telesných, iní v záležitostiach duševných utíkajú sa k nemu a i nachádzajú úľavy a pomoci, ba neni tej potreby, v ktorej by to najdobrotivejšie Srdce nespomohlo. Lež čo ma zahnaním naplňuje a zarmutek mi spôsobuje, je to, že sa kresťania a menovite tí, ktorí v nejakej tísni i spomôženia obsáhli, naproti Božskému Srdcu Pána nevďačne chovajú a i čo vykonať prisľúbili, na pr. obsáhnuté vyslyšani uverejniť, to vyplniť nedbanlivo ze dňa na deň odkládajú. Do počtu týchto posledných patrím bohužel i ja, všetkému inému čas venujúc, len prisľúbené uverejnenie vždy odkladajúc. I ja som bol minulého

leta postavený vo veľkej tísni, majúč väčšiu jednu dlhobu zložiť a nemajúč v celém majetku sotva niekoľko zlatých. Tu som sa úpenlivo utíkal i s domácimi mojimi k Božskému Srdcu Pána na prímluvu nepoškvrnenej Panny Marie a sv. Josefa, vykonajúc viac než jednu devatennú pobožnosť a v súkromých pobožnosťach i iných prímluvcov nebeských a duše v očistci vzývajúč. A modlenie a klepanie naše nebolo oslyšané: našiel som dobrodinca, ktorý mi k ľahkému zaopatreniu potrebných peňazí dopomohol. Keď už záležitosť moja v poriadku bola, s oblahčeným a vďačným srdcom pospiechal

som do chrámu poďakovať sa. Avšak prisľúbené uverejnenie deje sa teprv dnes, dnes, kde s obnovenou dôverou utíkam sa k tomu Božskému Srdcu v podobnej, ale ešte ťažšej záležitosti. Lež netratím mysl a neustanem sa modliť, až vyslyšaný nebudem. Modlime sa zase spoločne, a jestli nás milé Srdce Pána Ježiša vyslyšaráči — čo vlastne pevne úfame — vtedy ct. čitateľov „Školy B. S. P.“ zase s ne-

koľkými rád-kami navštívím a jim štedrotu a dobrotu Božského Srdca naproti nám oznámim. *At. Št.*

Z Moravy.

Jsem díky zavázán Božskému Srdci Pána Ježiše a Panně Marii za vysvobození z nebezpečí svých rodičův a sebe. Jsa povolán ke stavu vojenskému musil jsem zanechat churavých rodičů bez pomoci jediné na mně závisící. Trampotami jsa sevrěn vzal jsem útočiště k Panně Marii sv.-Ho-

stýnské. Rodičům též jsem oznámil, aby o mne žádali a k Panně Marii s vřelou modlitbou se utíkali. A skutečně vše se podařilo; od vojny jsem vysvobozen a mohu své povinnosti úplně zastati. *K.*

Z nákelské farnosti. Vzdávám srdečně díky B. Srdci Páně, nejbl. Panně Marii a jiným svatým za milostivé vyslyšení v jisté záležitosti, plníc tímto svou povinnost, ježto jsem slíbila poďěkování své uverejnit, když budu vyslyšena. *M. O.*

Z Jilemnice. Jistá osoba vzdává tisícere díky nejsvětějšímu Srdci Pána Ježiše a nejčistšímu Srdci Panny Marie, a sv. Josefu, a prosí za stále zdraví.

Ze Frenštátu. Nejvroucnější díky Božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. patronům za pomoc, které se mi v nouzi dostalo po vykonané devítidenní pobožnosti. Kdo doufá v Boha, nebude zahanben. *V. S.*

Z okolí Prahy. 1. Srdečný dik vzdáváme blah. Panně Marii a sv. Josefu za vyslyšení našich modliteb. Před několika lety koupili jsme malé hospodářství. Po částech jsme dluh zapravili až na malou částku, kterou jsme ještě měli zapravit. Dřívější hospodář však chtěl podvodem více ještě dostati. Věc zadána k soudu se prodlužovala; mnoho jsme musili utrat platit a bezmála by bylo přišlo ke dražbě. Blah. Panna Maria a sv. Josef, k nimž jsme se stále modlili a jimž jsme slíbili věc tuto ve »Škole B. S. P.« uveřejniti, nám v naší úsnázi pomohli. Věc se k našemu potěšení již skončila.

2. Moje neter roznemohla se těžce, tak že jsem se obávala, že dostane padoucí nemoc. V léto lísni obrátila jsem se k sv. Josefu a prosila jej, aby vy-

mohl zdraví mé neteri. Modlitba moje byla vyslyšena, proto nyní vzdávám díky sv. Josefu a uveřejňuji tuto milost v tomto časopise, jak jsem byla učiniti slíbila, dosáhnu této milosti.

Tyto dvě milosti udělil Bůh mým příbuzným a známým v mém rodišti u Prahy.

Od Suchdolu. Musím vyznati, že jsem několikrát pouze pomocí a přispěním neposkvrněné Panny Marie z patrných nebezpečí vysvobozen byl. Protož vroucně díky vzdávám nejsv. Srdci Páně a neposkvrněné Panně Marii a vybízím všechny ctitele, by co nejvroucněji je ctili a k nim se utíkali. *V. T.*

Z Čech. Jedna osoba vzdává Božskému Srdci Pána Ježíše, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Antoninu tisícové díky za nalezené ztracené věci. Uminilat si to uveřejniti; proto plní připověď.

Od Červeného Kostelce. Jistá osoba z Olešnice u Červeného Kostelce děkuje tímto za uzdravení od těžké, každý rok se vracějící nemoci po vykonané pobožnosti k Pánu Ježíši a Panně Marii. *F. P.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Na měsíc únor t. r. bude hlavní město Itálie, Řím, pamatovati dlouho. Mezi dělnictvem italským panuje dle souhlasných zpráv ještě větší bída nežli mezi dělnictvem jiných zemí; k tomu pojí se tam rozkvašenost myslí a vnitřní politická rozervanost, jež uchvacuje nejširší vrstvy obyvательства. Jen těmito okolnostmi můžeme si vysvětliti strašlivé výjevy, jež udály se ve věčném městě. Nedostatek práce, jak se zdá, byl vůdcům vzbouření jenom pláštěm pro jiné snahy, kteréž vyjádřeny byly pokřikem: »At žijerevoluce!« Vláda nynější nemohla vzbouření dělnictva zabrániti, jakož by to nebyla mohla učiniti ani jiná vláda. Na jedné straně jedná se o ohromné na 200,000.000 se páčící úvěry, na rozmnožení branné moci, na druhé straně nedostává se výživy zbavenému dělnictvu sousta chleba. — V pondělí 11. února učinil sv. Otec ve slavné konsistoři allokuci čili promluvu velmi důležitou. Mezi jiným pravil takto:

»Přičiňuji se o to, aby se všemi mocnostmi dobré styky byly obnoveny, a dořídím, že zejména nynější vyjednávání s Ruskem nezůstane bez úspěchu.« Biskupové nejsou ještě definitivně jmenováni. Zájmy Poláků budou chráněny. Naráží pak na nepokoje v Římě pravil sv. Otec: »Smělost a zlé pudy obořují se na základy občanské společnosti, protože lid už neposlouchá sv. náboženství a hlasu Kristova. Mir jest nutný. Všickni národové děsí se hrůz válečných, ale veliká zbrojení mocnosti nevzbuzují blahých nadějí a náklad na ně jest tak ohromný, že sama sebou vzniká otázka: Nebylali by válka lepší než mir za takových okolností. Mir trvalý bude jenom ten, který zachován bude pro Krista a nikoliv mir zbraněmi udržovaný.

Rakousko. V němý pohřbena bol stojí nad rakví milovaného císařského syna, korunního prince Rudolfa, velká rodina rakouských národů, nemohouc

ani uvěřiti, že pýcha nejjasnějšího mocnáře, naděje národa, ode všech Rakušanů ctěný a milovaný korunnní princ, v nejlépsím květu svého věku, v plném rozvoji tělesných i duševních sil náhle, mimo veškero nadání neúprosnou smrti sklán v předčasný hrob 30. ledna tohoto roku. S úctou velikou pohlížejí rakouští národové ku vznešené císařské rodině. již řízení Boží dotklo se ranou tak bolestnou. Chápeme bolest otce nad ztrátou syna, jenž měl býti ochrancem, vůdcem a rádcem rakouským národům, cítíme bolest vznešené matěře nad ztrátou syna, sdílíme bolest milující choti nad smrtí milovaného manžela, litujeme spanilého dítěte, jež nechápajíc ještě dosahu ztráty bolestné, oplakává smrt svého otce. Rakouští národové vždy živou brali účast v událostech šťastných i neblahých milované své panující rodiny. I nyní ždají k nebesům, aby umírnila bolest vznešených trpitelův, aby nám ještě dlouho zachovala ku blahu naší říše milovaného otce a císaře! — Již dlouho mluví se o tom, že vláda chystá pro rakouské sněmovny osnovu školského zákona. Poslanec Doblhammer ve schůzi katol.-politického spolku v Řiedu oznámil, že ve školské otázce bude vládou v brzkú důležitý učiněn krok. Vláda předloží prý panské sněmovně dávno ohlašovanou předlohu školského zákona. Ze předloha bude dříve projednávána v panské sněmovně, děje se proto, aby církevním hodnostářům byla nejdříve poskytnuta příležitost k vyslovení mínění o školské záležitosti. Duch právě křesťanských schází v Rakousko-Uhersku! Čekajme lepších časů!

Německo. V pruské sněmovně poslanec učinil poslanec Windthorst návrh, aby řízení náboženského vyučování na obecných školách bylo svěřeno příslušným náboženským společnostem.

Francie. Zmínili jsme se již často, že radikálové francouzští by rádi církev katolickou ve Francii zničili, kdyby se nemuseli báti nevole a vzpoury lidu francouzského, který ohromnou většinou smýšlí a jedná horlivě katolicky. V po-

slední době navrhovali radikálové, kdykoli se jednalo o státním rozpočtu, aby požadavky ministra kultu byly zamítnuty, aby tedy katolici sobě své biskupy a faráře vydržovali sami. Moc radikálů francouzských byla však na štěstí vždy menší a slabší nežli jejich vůle.

Jak vidno, má ve Francii církev katol. tužší postavení než její nepřátelé.

Rusko. Sv. Otec zvěstuje křesťanskému světu, že katolikům v Rusku úlevy žádoucí se dostane. Ale vedle této zprávy dovidáme se, že se ve Vatikánu i v Petrohradě bere pilně na uváženou, jak by se dal zjednatí nějaký způsob vespolečného života mezi samou církví ruskou a mezi sv. Stolicí. Sv. Otec nepřestává na konkordátu, jenž ve prospěch katolíků v Rusku docílen, nýbrž snaha jeho jde, usnadňovati návrat do lůna církve všem, kdo se od jednoty její během časů byli odstěpili. Proto slouiti bude Lev XIII. v dějinách papežem smíru.

Vzrůst církve katolické v Americe.

V roku 1808 byla ve Spoj. Státech jedna diecése spravovaná jedním arcibiskupem a 68 kněžimi, 88 kostely a 2 semináři. Dnešního dne po 81 letech má církev katolická ve Spoj. Státech 81 velkých diecése s 13 arcibiskupy, 50 biskupy, 8118 kněžimi, s 7353 chrámy Páně, s 4250 místnostmi, kdež se konají prozatímní služby Boží. Seminářů tu jest 32, kolejí 124 a akademií pro dívky asi 550. Katolických sirotčinců ve Spojených Státech jest 199, v nichž ošetřuje se 21.358 sirotků. Roku 1784. bylo ve Spojených Státech 24.500 katolíků, dnes po 81 letech jest jich 8,158.676. — Nejvíce katolického obyvatelstva má arcidiecése New-York, totiž 800.000 hlav. Zapustila tudíž sv. matka církev ve Spojených Státech hluboko své kořeny; zajisté jest tu viděti zřejmě ochranu Boží, jakéž se těší církev sv., nebo v 80 letech takového dila by se nikdy nedopracovaly síly lidské samy o sobě. Mohou býti katolici hrdi na toto mohutnění stromu církve svatě, již zajisté vroucím srdcem přejí *crescat et proficiat in dies*, t. j.: ať vzrůstá a prospívá den ze dne!

V měsíci březnu modleme se za oběti smyslnosti.

Čtvrtá kniha proroka Daniele vypravuje o králi babylonském, že »byl upokojený v domě svém a kvetoucí v paláci svém.« Že pak povyšoval se a že velikost jeho vzrostla a došla až k nebi a panování jeho až do končin země, musil slyšeti strašlivý soud Páně: »Vyrhnout tě z lidí a shovady a zvířaty bude bydlení tvé a seno jako vůl jisti budeš a rosou nebeskou smáčín budeš: sedm také časů promění se nad tebou, dokud bys nepoznal, že panuje Nejvyšší nad královstvím lidským. a že komužkoli bude chtíti, dává je.« (Dan. 4. 22.) Za takové oběti pýchy modlili jsme se minulého měsíce. Přirozeným způsobem pochází z pýchy smyslnost. Jako se duše člověka vzbouří proti Bohu, tak zase tělo člověka vzbouří se proti duši, že pak člověk bez Boha stává se obětí nejhorších naruživostí. »A člověk, když ve cti byl, nesrozuměl i přirovnán jest hovědům nemoudrým a učiněn jest podoběn jim.« (Žalm 48.)

Co tu žalmista Páně vyjádřil, nikdy snad se nesplnilo tak, jako za našich časů. Časové naši postavili prapor s heslem: »Smyslnost.« Oběti hříšné smyslnosti jest nesmírný počet a přibývá jich každodenně. Velmi případně vyjadřuje se svatý Otec Lev XIII. v okružním listu svém, řka: »Příliš vhodným naší době zdá se býti vyřčení apoštola Jana: Všecko, co na světě jest, jest žádost těla, žádost očí a pýcha života.« Či neshání se téměř všickni jen po radostech a rozkoších, jež lahodí tělu? Neshání se lidé po slávě a bohatství, ať již spravedlivě či nespravedlivě? Nevypínali se jeden nade druhého? Zdali nyní odporují lidé pokušiteli ďáblu jako Spasitel náš na poušti? Mnohým zachtívá se chleba — požitků; mnohým přílišná důvěra v sebe, aby se vydali v nebezpečenství; mnohým opět království světa a sláva jejich, tak že bez rozpaků klaní se ďáblu, ač psáno jest: »Jedinému Bohu se klaněti a jemu samému sloužiti budeš!« Tázemeli se po příčině této nynější zkaženosti lidské, tedy jest nám vyznati, že jsou to frivolná, rozpustilá představení v divadlech, kde hříšná rozkoš a jiné nešlechtnosti na odiv se staví; jsou to špatné, nevěrecké knihy a noviny, kteréž si ze ctnosti posměch tropí, za to však hřích a nešlechtnost až do nebe vychalují. Mimo to považme ty rozmanité nestoudné zábavy, zbytečné šperkování a až směrsovu módu, tak že lze říci: »Pohanský život, pohanské mravy do života znova se derou!« Již mládež naše, z počátku nevinná, dosáhnuvši mladických let nakažena a svedena bývá pohanským duchem a odcizuje se Kristu. Nelze pochopiti, jak jen možno lidem při takové tisni, jaká svírá veškeré vrstvy naše, hledati uspokojení jen ve hříšných rozkoších! Místo aby hledali lidé útěchu a pravé štěstí v Bohu a učení Kristovu, dychtí a shání se po jedovatém pokrmu světa, otravujícím tělo i duši.

Může Pán Bůh patřiti lhostejně na nešlechtnost lidu svého? Což neznáme výrok Páně, jenž se týká i nynějšího světa: »Konec všelikého těla přišel přede mne; naplněna jest země nepravostí od nich a já je zkazím se zemí.« (I. Mojš. 6.) Což nevolá prorok Ezechiel, připomínaje trest bohaprázdných měst, jež Hospodin Bůh ohněm a sírou zničil; praví: »Aj, tatoť byla nepravost Sodomy sestry tvé, pýcha, sytost chleba a hojnost a prázdnota její a dcery jejích.« (Ezech. 16. 49.)

Ó těch ubohých obětí smyslnosti hříšné! Mysl jejich jest zaslepena. Výpary nemravného života zahalují rozum jejich, tak že »chodí jako slepi, neboť Hospodinu zhřešili.« (Sofon. 1. 17.) Zavládla rozkoš, oheň žádostivosti vzplanul, vzneslo se mračno, jež zatemňuje slunce, tak že je lidé nevidí; noc, čirá noc zatemňuje mysl lidu. Znal je již sv. Pavel, neboť napsal k Efeským takto: »Toto pravím a osvědčuji v Pánu, abyste již nechodili, jakož i pohané chodí v marnosti smyslu svého, majíce zatemněný rozum temnostmi, odcizení jsouce od života Božího skrze nevědomost, kteráž jest v nich, pro slepotu

srdce jejich, kteřížto zoufávše sobě, vydali se v nestydatost, v páchání všeliké nečistoty s lakotností. (Efes. 4. 17.)

A což srdce takových lidí? Kde nalezneme odhodlanost, kde jemnocitnost, kde zápal pro dobrou věc, kde zbožnost, lásku křesťanskou a šlechtitnost? •Učiněna jest noc; v té procházeti se budou všechna zvířata lesní. (Žalm 103.) Jak zviklána jest vůle smyslných lidí! Marně bychom hledali u takových pevný charakter, pracovitost, setrvání v boji, obětivost! Vůle jejich musí poslouchati smyslnosti; kam tato tihne, tam vůle musí jako otrokyně. Dříve ukrutnosti jest vůle náchylná, neznajíc ani citu, ani milosrdenství. Lidé smyslní brojí proti Bohu a jeho svatě vůli, proti církvi, nenávidí jméno křesťana, protože všechno to jim překáží ve smyslnosti jejich.

Ach, nejsv. Srdce Páně musí se rmoutiti nad lidem, pro který až do poslední krůpěje vykrvácelo na kříži! Ono jest lékem, který jediné může uzdraviti nemocné lidstvo a pohnouti je, aby hledalo spásy své v zapírání sebe, v modlitbě všeobecné, v častějším sv. přijímání, v čistotě a lásce Boží. Sebezapírání budiž první obětí každého křesťana. by smyslnost potlačoval, vůli svou vůli Boží podroboval. Modlitba vroucná přidruží se, neboť jest jí nad míru potřebí, vyprositi si milost Boží, aby všem svědkům duše odolala. Sv. přijímání budiž révou, plodící mládence a panny; budiž semenem rady, čistoty, spojením duše naší s Ježíšem Kristem, jenž proto přichází k nám a dává se nám za pokrm, aby hříchy těla udusil. (Sv. Augustin.)

Láska Boží, která dle sv. Tomáše Akvinského jest obzvláštní příčinou čistoty, nechať vypudí ze srdce lidu všelikou lásku a smyslnost hříšnou. Duše, jež oddělila se od těla Kristova, voda tekoucí z boku jeho, krev proudící ze Srdce jeho, svědkové jsou největší lásky jeho k nám. (Sv. Tomáš.)

Modleme se tedy za oběti smyslnosti a žádostivosti hříšné, aby poznaly pravou cestu sebezapírání, vroucné modlitby a lásky Boží, vedoucí nás k láskyplnému Srdci Ježíšovu!

Modleme se:

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za oběti hříšné smyslnosti, aby našly v Tobě, ó Ježíši, příklade čistoty a obětivosti, milost síly k odpirání všemu zlému. Amen.

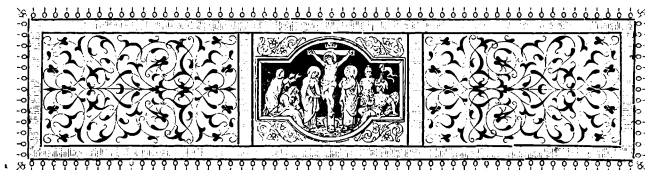
Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přelaskávej Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Skrze kříž a umučení své VšeL Spasitel sVěta Do Věčného kráLoVstVÍ svého!

Při pohledu na svatý kříž.

Kdo vida svatý Kristův kříž,
by necítil s ním bolu tíž,
již za nás nesl Spasitel,
když na holestném dřevě puěl?

Slov sedm s kříže promluvil,
by v paměť nám i srdce vlil,
jak křesťanu jest umírať,
se s toho světa ubírať.

A prvé, jež nám zanechal,
že příklad lásky k bližním dal:
„Ach, odpusť, Otče, odpusť,“ di,
„neboť, co činí, nevědí.“

A druhé prones' k lotrovi,
kdy ten jej vroucně osloví;
to promluvil Pán k těše nám,
že můž' i hříšník v ráje chrám.

Třetím pak k vdovám, sirotkům
dal mluvit Pán svým siným rtům:
„Hle, syn tvůj, hle, i matka tvá“ —
že v nebi sirý matku má.

A kdy, jsa žízni utrápen,
promluvil slovo: „Žizním!“ jen:
ukázal, že chce duši tvou,
by dal jí bláhu pověkou.

Kdy po páté zní volání,
to nemluvil hlas zoufání,
jen velký výron bolu byl,
kdy řek': „Proč jsi mne opustil?“

A slovo šesté, když už zřel,
že konec žití nadešel,
tu „Dokonáno!“ zvolal,
by vykoupení důkaz dal.

A sedmý, kdy již duši svou
vypouštěl na smrt zemdlenou,
dí, s světem kdy se loučí tím:
„Ti duši, Otče, poroučím.“

To sedm slov, jež prones' Pán,
kdy na kříži měl bolu stan;
těch vzpomenež každý, kdo tu jdeš,
a v zármutku svém okřeješ.

B. II.

Třiatřicet rozjímání.

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz Mat. L. (Č. d.)

Rozjímání.

Obětovnost Srdce Ježísova.

Srdce Ježísovo obětuje se: 1. ochotně, 2. docela, 3. ustavičně.

Předně záleží při oběti na tom, aby s ochotností přinesena byla. Tím také

Ježíš započal běh svého vezdejšího života a svůj úřad vykupitelský. Slyšme, jakými slovy dle sv. Pavla mluví k Otci nebeskému, vchází na svět: »Oběti a darů nechtěl jsi; ale tělo způsobil jsi mi... Tehdy řekl jsem: Aj jdu; na počátku knihy

psáno jest o mně: Abych činil, Bože, vůli tvou.« (Žid. 10.)

Abychom porozuměli, jak velkomyslně Srdce Ježíšovo jednalo, sebe obětující, dostačí podotknouti, že Ježíš dobře znal celý dosah i celý obsah oběti, že všechny její následky zřetelně spatřoval,

a přece ani na okamžik neodkládal ani neváhal.

První tento krok, jež na dráze života svého učinil, dostačuje již opravdu, nesmírných zásluh sobě získati; neboť jediným úkonem tímto prohlašuje se ochotným ke všem obětem, jaké na něj

čekají: on odhodlán jest ke všem a podvoluje se jim ochotně.

Ó jak důležitě jest, s velkomyslností službu Boží nastoupiti a jí hned na počátku docela se oddati! Nešťastné ony nesmělé a vlažné duše, které se jakoby hádají s milostí a jí jen dovolují, aby co nejméně působení na ně měla! Nelze ani pověděti, o jak vzácné poklady duše

takové se olupují, jaké hoře a žalost si připravují, jak Boha urážejí a jaké nepřekročitelné překážky v cestu kladou svému zdokonalení!

Ty, duše moje, dobře se zpytuj, nepřináležíš-li snad k ubohým duším, jež tak trudně sténají pod břemenem své lenosti a svého nepokojného svědomí! Kdyby tomu snad bylo tak, hledej v Srdci

Ježíšově lék proti své vlažnosti, a začni Bohu opravdově sloužiti.

2. Rozjímejme nyní, v čem pozůstává oběť, v níž Ježíš sebe sama přináší. On obětuje se celý, on všecko ochotně na sebe přijímá. On hotov jest všecko učiniti, všecko dokonati; on jest hotov všecko trpěti a snášeti. Dlouhou a namahavou cestu utrpení, práci a pokorení, jež na něho čekaly, jasně a zřejmě viděl očima svýma. On předvídal všecko pronásledování, utržení, pohrdání a všeliké muky, jakých mu lidé připraví, jakož i nevděk jejich, nevěru, jejich zlobu i jejich opovážlivé rouhání. Také znal všechny ony bolstné rány, jakýmiž zraněn bude až do skonání světa ve svátosti lásky své. Všickni tito pramenové utrpení vtékali v Srdce jeho. Ó Bože můj, zvolal, ty způsobil jsi mi tělo, aj, jdu! Oběti jiných nechceš, ony hněv tvůj usmířiti nemohou, ani spravedlnosti tvé dosti učiniti.

Otče můj, tu jsem: pomsti na mne hříchy lidu, jsem s tím spokojen. •Hotovo jest srdce mé, Bože, hotovo jest srdce mé. (Žl. 56.)

Duše křesťanská, tu máš příklad! Jako Ježíš máš Bohu všecko obětovati, od něho všecko přijímati, všecko ve službě jeho vykonati, z lásky k němu všecko trpěti. Ó myslím, bojíš se a nemáš té srdnatosti, abys jako Ježíš se obětovala a bez výhrady všecko na sebe vzala! Čeho však se bojíš? Bude Bůh od tebe více žádati, než mu vlastně dáti máš? Sešle na tebe těžší kříž, než unésti můžeš? Jistě ne. Protož rei s Ježíšem: •Aj, Pane, jdu. Bože můj, hotovo jest srdce mé. • Ó kéž bych se ti na ten způsob zalíbili a povrženou tvou lásku poněkud potěšiti mohla!

3. Ale to ještě není všecko. Srdce Ježíšovo učí nás, učiniti ještě poslední

krok na cestě obětovnosti, a to krok nejdůležitější. Co božský Vykupitel řekl, vchází na svět, toť opětoval téměř v každém okamžiku svého vezdejšího života. Řekl to ve chrámě, opakoval to v náručí své Matky i na kříži: opakuje to napořád v nejsv. Svátosti. Ustavičně choval mysl tu obětovnou, s jakouž sebe celého obětoval, a ke všemu hotovým se ukazoval, aniž by si čeho vyhražoval, a ve stavu takovém také jej ustavičně vidíme na oltářích. Avšak, můj Bože, jak málo následovníků takoveto odevzdavosti sebe sama nalézá božský Spasitel! Jak málo jest duší, jež by se Bohu, když je zve, obětovaly; ještě méně těch, jež docela by se oddaly jemu, a jak docela pořádku jest těch, které obětovavše ten dar svůj, jej nikdy již zpět by nebraly; jak pořádku i těch, kteréž v každém okamžiku života, za poměrů nejtěžších, uprostřed zkoušek i v postaveních, kdež osvědčiti by se měla právě obětovnost, mají srdce zvolati: Můj Bože, tu jsem; aj, jdu, Bože můj, vezmi a přijmi, všecko jest tvoje. Ulož mi, sešliž na mne, cokoli chceš, nalož se mnou, jak se tobě líbí. Já jsem spokojena, chci toliko, co ty chceš, chci všecko, co chceš ty.

Jest takové smýšlení tvé? Prokaž je tedy i skutkem, neboť ode dneška budeš k tomu míti příležitost — chovej v srdci svém mysl opravdu obětovnou — všecko rád přijímej. Hle, jak mladý ještě jest Ježíš, a přece již velikomyslný! On jest tu pro tebe . . . nechtěl bys ho následovati? Ano, můj milování nejhodnější Pane a Mistře, já chci: Přijmi mne, já jsem tvůj!

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kniha III. Hlava 37.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění Božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

Pprotož začni i ty, milý křesťane. již jednou doopravdy pracovati na očistění duše tvé, a každým dnem budeš se blížit k cíli. Především hleď jako sv. Terezie chyby své poznati (neboť věř, že mnohé i dosti nábožné duše v ohledu tom se klamou, majíce sebe za mnohem čistější a dokonalejší, nežli vskutku před Bohem jsou), pak jich srdečně lituj a vzbud' litost alespoň jednou denně při večerním zpytování svědomí. Zrána pak učin' pevné a určité předsevzetí, že se chceš té neb oné chyby ze všech sil vystříhati; odporuč' ji také důvěrně nejsv. Srdci Ježíšovu a nejčistšímu Srdci Marie Panny, a — podle příkladu sv. Terezie — i sv. Josefu, pěstounu Páně. Pak se dej s chutí do svého díla; upadnešli však zase do své staré chyby, neztrácej hned mysl, ale s pomocí Boží vstaň ihned od pádu svého, lituj a doufej; co se ti nepodařilo dnes, podaří se ti zítra, a co nedokážeš snad ani zítra, poštěstí se ti zajisté jindy, neustanešli v horlivosti a v boji svém. Neboť Ten, jenž tě povolal k lásce své a jenž všecko zlé nenávidí, jest věrný Bůh! On tě, jak sv. apoštol ujišťuje, nenechá pokoušeti nad síly tvé, nýbrž v pokušení dá i zdatu a pomoci, abys konečně všechno překonati a jako vítěz setrvati mohl. — Tak, milý příteli, účinkuje se spolu s milostí Boží!

Avšak s vymýtením chyb svých nesměla se Terezie ještě spokojiti. Pustý les není ještě rozkošnou zahradou, vysekáli se odtud trní a křoví. A láska pravá, jak jsme svrchu slyšeli, vyžaduje podobnost s miláčkem. Musila se tedy Terezie snažit, aby miláčku svému, Ježíši Kristu, co nejpodobnější se stala, a sice tím, aby ctnosti jeho si přisvojila. Jakého stupně podoby této dosáhla, po-

znati můžeš, milý čtenáři, z papežské bully, kterouž za svatou prohlášena byla. Papež Řehoř XIII. přirovnává sv. Terezii oné Deboře, skrze niž národ israelský od záhuby spasen byl, a praví: »I v našich dnech učinil Bůh veliké spasení lidu skrze ženu; neboť vzbudil v církvi své jako druhou Deboru Terezii pannu, kteráž u vítězném boji překonavši tělo své ustavičným panenstvím, svět pak obdivuhodnou pokorou a nástrahy ďábla čelnými a převelkými ctnostmi, velikostí pak ducha vynikajíc nad slabost pohlaví svého a k vyšším věcem se nesouc opásala silou bedra svá, posílila rámě a vedla voje statečných, aby za dům Boha Hospodina a za svatý zákon jeho duchovními zbraněmi bojovali.« Sv. Otec chválí pak dále obzvláštní její ctnosti, zejména podivuhodnou víru a živou naději, její serafickou lásku k Bohu a účinnou lásku k bližnímu, její bezvýminečnou poslušnost a chudobu, čistotu, pokoru, trpělivost a lásku k utrpení. Ale příliš daleko by mne vedlo, kdybych uvést chtěl ze života jejího důkazy o všech ctnostech, z nichž každou hrdinsky konala. A k čemu bych se také o tom rozepisoval? Abys, milý čtenáři, dospěl k onomu stupni ctnosti, jakýž Bůh od tebe žádá jako důkaz tvé lásky k němu, k tomu zdá se mi býti užitečnější, ukázali ti prostě prostředky, jichž sv. Terezie u zdokonalování sebe užívala. Budešli ji v užívání těchto prostředků následovati, pak nepochybuji, že se staneš Spasiteli svému podobným a budeš jej milovati tak, jak on si toho od tebe žádá.

První prostředek, jehož Terezie pilně užívala, byl častý pohled na božského Spasitele. Kterak jinak také by jej byla mohla nápodobiti, kdyby se jeho obraz ustavičně nevznášel před její

duši? Avšak nedomnívej se, milý čtenáři, že to bylo lehkou věcí vycvičiti se v ustavičném nazírání a pozorování tohoto vzoru! Ovšem v pozdějších letech působilo jí časté prodlévání u Spasitele takových sladkostí, že nejednou jej prosila, by jí je až pro nebe uschoval; ale z počátku stálo jí to mnoho práce a přemáhání. Bylo by jí zajisté větší dělalo zábavu trávit celé hodiny marnými rozmluvami, návštěvami a přijímáním návštěv jiných; ale Pán ji záhy ukázal, kam podobné kratochvile vedou. Mimo jiné ukázal jí ono místo v pekle, kamž byla v nebezpečí přijíti, kdyby se nebyla úplně oněch roztržitostí zřekla. Skrze zpodobnění její a jiné osoby osvědčené dal jí Pán věděti, že se musí cvičiti v rozjímání o jeho životě a božských jeho tajemstvích; jen tak že se mu bude podobati a také libiti. Terezie tedy nemeškala a s chutí se dala do práce. Od té chvíle neminul ani den, kde by nebyla (ať jí to těšilo nebo ne) po několik hodin pilně pozorovala buď jeho pokoru v životě, buď zase trpělivost, jižto v utrpení svém nkázal, buď jeho moc vše překonávající, buď jeho dobrotu nebo zase jeho věrnou a laskavou péči o lidi. Z nazírání toho roznitila se plamennou touhou jeho pokoru, trpělivost, poslušnost, horlivost pro spásu duši a všechny ostatní ctnosti na sobě napodobiti. Nade všechno jiné pak cítila obzvláštní náklonnost k rozjímání o opuštěnosti a truchlivé skličivosti Spasitelově na hoře Olivetské se modlicího Píseř o tom sama takto: »Tam v tiché samotě připojila jsem se k němu, pozorovala jeho pot a smrtelnou úzkost, již zde zakoušel, a přála jsem si, pakliže možno, bych směla mu setřít s čela hořký a krvavý pot; ale vzpomněla jsem, že se toho nesmím odvážiti, poněvadž mi ihned přišly na paměť moje těžké hříchy. Tak po dlouhá léta skoro každé noci, když jsem se před spaním

Pánu Bohu poroučela, myslila jsem na toto tajemství modlitby Páně v zahradě Getsemanské, pokud jsem neusnula. To jsem si navykla již dříve, nežli jsem do řehole vstoupila, poněvadž se mi řeklo, že tím lze mnoho odpuštěk získati, a dle mého náhledu získala jsem skutečně modlitbou tou mnoho, aniž bych byla věděla.« S jakou vroucností Terezie svému rozjímání se oddávala, jevil všecek její zevnějšek. Stávalo se často, že při takové vnitřní modlitbě její tvář zaplála takovým ohněm, že až záře od ní vycházela. A jak veliká byla při té modlitbě touha její, aby již Kristu Pánu co nejdokonaleji se podobala, můžeš, milý čtenáři, posouditi z toho, že s povolením svého zповědníka se zavázala slibem, činiti ve všech věcech jen to, co by Spasiteli miljším býti uznala. A s jakou věrností plnila slib ten! Svého Spasitele následovala v poslušnosti tou měrou, že netoliko všechny zevnější skutky konala přísně podle vůle představených svých, nýbrž i své myšlení a přání jim podrobovala. Následovala Spasitele svého v chudobě, tak že jen prací rukou svých chtěla živu byti, a shlédla na některé sestře horší šat nad svůj, ihned si jej vyměnila, a když nadešla v domě nouze i v nejnnutnějších věcech, mívala z toho obzvláštní radost. Dále následovala Spasitele svého v čistotě měrou takovou, že, jak praví bulla svatořečení jejího, netoliko svému slibu již v letech dětství učiněnému: zachovati čistotu panenskou, až do své smrti věrně došla, ale také skutečně dokonalou, neporušenou, andělskou čistotu těla i srdce svého zachovala!

Ale na tom nebylo dosti. Co zatím Terezie upírala stále oči své na božského Mistra svého, zaslechla v duši z úst jeho tato slova: »Kdo chceš za mnou přijíti, zapři sebe sama!« A toto zapírání sama se be byl druhý prostředek, jehož

bez přestání užívala, by Spasiteli svému podobnou byla. Ty bys se, milý čtenáři, snad polekal a zhrzil, kdybys ti měl vyprávěti o neslýchané přísnosti, s jakouž po celý svůj život se svým tělem, již beztoho stálými nemocemi utýraným, nakládala, avšak pomínu vypravování to zvláště z té příčiny, že, ačkoli s jedné strany je zcela příslušné, aby učeník Mistra trním korunovaného tělo své nerozmazlil, ačkoli vůbec nutno jest tělo kárali a krotiti, aby zůstalo duchu podrobeno: nicméně s druhé strany všecka zevnější přísnost málo prospěje bez vnitřního mrtvení, t. j. potlačování srdce, vlastní vůle a soudu svého. Oba způsoby sebezapírání jsou sice potřebny, chceli člověk Kristu Ježíši se podobati, přece však vnitřní mrtvení nutnější jest nežli zevnější. Ano, co praví sv. Řehoř o poslušnosti, lze říci i o zapírání sebe, poněvadž poslušnost není nic jiného, nežli dokonalé zapření sebe. Sv. Řehoř píše: »Poslušnost jest jediná ctnost, která všechny ostatní ctnosti člověku vstřípi a vstípené zachová, a proto vším právem přednost má před obětí zápalnou; neboť při této obětuje se cizé maso, poslušnosti však obětuje, t. j. mrtví se vlastní vůle.«

A jak obdivuhodně konala Terezie toto zapírání sebe! Ačkoliv ji Pán světlem s hůry osvěcoval, nechtěla přece ani ve svých vlastních záležitostech ničeho podniknouti bez rady a beze schválení svých představených a svého zpovědníka. Ano, Terezie šla dále! Staloli se, že jí duchovní vůdcové nařizovali pravý opak toho, co jí vyšším zjevením uloženo bylo, uposlechla rozkazů jejich, jakoby se jí žádného zjevení nebylo dostalo. Stůj zde jen jeden příklad. Jsouc jednoho dne pohřížena v modlitbu, obdržela božským vnuknutím rozkaz, aby se odebrala do Madridu a tam klášter svého řádu založila. Když pak rozkaz ten vyjevila svému představenému knězi, odpověděl tento: »Mně

pak se zdá, ctihodná sestro, že byste neměla jíti do Madridu, ale spíše do Sevilly.« Terezie ani slova nenamítajíc vzala s sebou potřebné sestry a vydala se ihned do Sevilly. Udiven nad tímto zapřením vlastního úsudku, tážal se druhého dne týž představený Terezie: »Jak pak můžete, ctihodná sestro, tak zřejmě jednati na odpor nařízení Božímu a poslouchati mínění mého, bludu podrobeného?« Terezie odpověděla: »Velebný otče, ani toto zjevení, ani všechna předešlá neujišťuji mne o vůli Boží tak bezpečně, jako to, co mi od představených nařízeno; neboť v poslušnosti nemůže býti ani mýlky, ani klamu; ne tak u zjevení nadpřirozených!« A hle, když na rozkaz onoho kněze odebrala se na modlitbu, aby se otázala Spasitele, jednali dobře, odpověděl jí: »Dobře jsi učinila, že jsi poslechla; založení kláštera v Madridu chci tím více žehnati.«

Ať byla Terezii nějaká věc sebe dražší a milejší na světě, jedinký rozkaz představených postačil a již se jí zřekla. Sotva že jí řekl kdysi zpovědník, aby knihu o »písni Šalomounově,« již byla sepsala, raději spálila — a již byla kniha v ohni! A jak ochotna byla s jedné strany zřici se všeho, co srdci jejímu radost působilo, tak zase s druhé strany sobě volila a bedlivě vyhledávala všecko, co přirozenosti její hodně bylo odporne. Jsouc povahy tiché a k mírnosti nakloněné, bylo jí nemalou těžkostí jiným rozkazovati a ještě obtížnější důtky jim udělovati. Když však řízením Božím byla za převorku povolána a jí uloženo, provésti obnovu celého řádu jejího, musila se i k přísnosti odhodlati a činila to vždy, kdy toho potřeba kázala. Jsouc v pokoře a poníženosti své sama láska ku všem, byla rovněž podivuhodná i svou přísností a neohrožeností, kdy se jednalo o bedlivé zachovávání řehole a opráti se nějakým přestupkem proti ní.

Jistého mladého pána, který si u ni stě-
žoval na jakousi novotu od ní v řádu
zavedenou, odbyla Terezie, jinak skromná,
takovým způsobem, že zůstal jak omráčen
a odchází je pravil k soudruhu svému:
»S Terezii nejsou žádné žerty!«

Co jest člověku přirozenějšího nad to,
nežli hájiti právo své a proti krivdám se
brániti? Ale ani toho nečinila Terezie.
Jen tenkrát, kdy toho požadovala čest
Boží a spása duší, promluvila slovo na
obhájení a ospravedlnění své; jinak držela
se své zásady: mlčeti, trpěti a těm, kteří
jí ukrivdili, dobrým odpláceti. Též jí
bývalo k nemalé radosti, když odstrčena,
hanou a opovržením obsypána byla.
Upadnuvši v Seville na falešné svědectví
do velké pomluvy, řekla: »Díky Bohu, že
jsem zde za takovou poznána, jakou
vskutku jsem; jinde jsou všickni na
omylu a považují mne za to, co se o
mně domýšlí, zde pak za to, čím sku-
tečně jsem.«

Jakožto poslední a nejlepší důkaz
jejího sebezapírání sloužilo zde její mo-
dlitba, kterouž po mnoho let k Pánu
Bohu konala. Ustavičně prosila, by jí
Bůh popřál té milosti, aby po celý svůj
vezdejší život nezakoušela ničeho jiného,
nežli trampoty, soužení a protivensství,
ale žádné útechy a radosti!

Vedle těchto dvou prostředků —
rozjímání o Spasiteli a zapírání sebe —
užívala Terezie ještě i třetího k většímu
roznícení božské lásky. A ty, milý čte-
náři, odhodlali jsi se následovati ji v uží-
vání prostředků prvých, následuj ji i
v tomto třetím a buď jist, že v krátkce
budeš milovati Pána Boha z celého
srdce svého! A jaký jest tento pro-
středek? Terezie přistupovala často a
s hodnou přípravou ke sv. přijímání.
Ovšem, když jí buď pokyn s hůry nebo
rozkaz představených zdržoval od stolu
Páně, vždy uposlechla, aniž by proto
nějaký zármutek anebo starost na jevo

dala, neboť poslušnost jí byla nade
všecko. Nebylioli však toho v cestě, přis-
tupovala Terezie na radu nejučenějších
mužův a se schválením svých zpověd-
níkův asi po 23 roků — každodenně ke
stolu Páně. Avšak ona nepřijímala toliko
svátost, nýbrž činila vše, aby toto spo-
jení se s Kristem přinášelo jí nejplod-
nějšího ovoce. Její víra a pokora, s jakou
se k Pánu svému blížila, bývala tak
veliká, že, jak se sama přiznala, mnohdy
vlasy jí vzhůru vstávaly při pomýšlení
na velebnost Páně a na vlastní její
nicotu. O lásce, s jakouž sluší Spasitele
přijímati a při božském hosti trvati, píše
Terezie svým duchovním dcerám takto:
»Host nebeský rád se odměňuje za pří-
střeší, kde byl dobře přijat a pohostěn.
Ó zůstávejte tedy rády u něho a ne-
obmeškejte nejvhodnější k tomu pří-
ležitost, jakouž jest hodinka po svatém
přijímání, ale hleďte co nejdůvěrněji se
k němu míti a tak co nejvíce si vy-
získati; neboť to jest pro duši veliké
dobro a vy tím prokážete laskavému
Ježíši spolu velikou a příjemnou službu,
zůstaneteli po sv. přijímání co nejdéle
při něm a s ním ve společnosti. Nechte
si tedy na tom co nejvíce záležeti, abyste
výhody této nepozbyly, a jestliže po-
slušnost vás jinam nevolá, nechte duši
svou co nejdéle u Pána; vždyť on jest
nejlepší učitel a Mistr váš, on s vámi
bude rozmlouvati, on vás bude učiti.
Třeba byste snad i někdy vše nechápaly.
Totť zajisté doba nejvhodnější, kde nás
Mistr nebeský vyučovati může, zde tedy
máme, zapomenuvše na ostatní život,
jen jemu naslouchati a nohy mu za to
líbat, že nás učiti chce; zde jej máme i
prositi, aby se od nás již nevzdaloval.«
(Naučení tato, jež jiným dávala, Terezie
sama především plnila.)

Pečlivým užíváním těchto třech na-
značených prostředků roznítil se v Terezii
onen mocný oheň lásky, jenž celé srdce

jeji strávil a ji k nejvyššímu stupni dokonalosti pobádal. Neboť z této její lásky k Ježíši prýštila se ona nevyrovnatelná ryzost úmyslů při veškerých pracech, tak že ve všem, cokoli počínala nebo trpěla, jediné a výhradně jen čest Boží vyhledávala. Z této lásky k Ježíši pocházela její neuhasitelná touha po spáse bližního svého, jehož aby od věčné zkázy zachránila, ráda by byla všecky útrapy a strasti na se vzala, jakož si jen lze pomysleti. Z lásky k Ježíši Kristu pocházel také onen svatý klid, ona veselost ducha, již nic na světě nebylo s to zkaliti, jelikož duch její proto právě, že tak vroucně Boha miloval, i v tom nalezal štěstí a blaženost, mohli pro něho trpěti. A tato planoucí, serafinská láska to byla, kteráž Terezii jako na křídlech vždy výš a výše unášela, tak že stoupala od ctnosti ke ctnosti, od dokonalosti k dokonalosti, až nadešla blažená chvíle, kdy dokonavši

běh svůj odešla odtud, aby odpočinula na sladkém Srdci Ježíšovu, kteréž tam milovati může beze strachu a bázně o ztrátu jeho, po celou věčnost a od něhož v odměnu za její lásku zde na zemi teď na věky věkův jest milována a celým proudem blaženosti naplněna, jehožto pramenem nevyčerpatelným jest právě nejsv. Srdce Páně!

Nuže, milý čtenáři, chceš i ty jedenkrát v nebesích s Terezii požívatí nevýslovné blaženosti? Ó budeš zajisté požívatí, budešli milovati Boha a Spasitele svého z celé duše své, z celého srdce svého, ze vši síly své a ze vši mysli své! Jinak — nikoli! Neboť pamatuj si dobře, že do nebe jen jedna cesta, a to je — cesta lásky buď v nevinnosti nebo v kajenosti.

A nyní rozvaž si ještě jednou vážně a hrozné slovo: „Jen láskou — jinak nikoli!“ (Příště dále.)

Srdce Páně v nejsvětější Svátosti oltářní.

pět nastává nám přesvatá památka poslední večeře Páně, při níž Kristus Pán tak krásným, tak něžným a zázračným způsobem na jevo dal lásku Srdce svého k nám. Bylo to v předvečer utrpení a přehořké smrti, kdy všemohoucím slovem svým proměnil přesný chléb ve svaté tělo své a víno v drahou krev svou, kdy sama sebe odevzdal apoštolům jako záruku božské lásky své a zároveň jako záruku budoucího s ním v nebi panování. Ó kdo by si nepřál, rozjímaje o poslední večeři Kristově, kdo by si nepřál z celého srdce, býti přítomnu tehdy a seděti s Kristem za stolem? Kdo by si nepřál, hleděti tehdy v tu milou, otcovskou tvář Spasitelovu, z níž jen láska, jen starost o učeníky své zářila? Kdo by si nepřál,

z rukou Páně tehdy přijmouti přesvaté jeho tělo a drahou krev, jak té milosti svatí apoštolé účastni byli? Ovšem, zalétá mysl v tu dálnou zem židovskou, ovšem bychom rádi navštívili večeradlo a viděli v něm to svaté shromáždění, avšak není možno a není také třeba. Večeradem tím jest každý náš chrám katolický, od nejnádhernějšího a největšího domu sv.-Peterského v Římě až do nejchudšího a nejmenšího kostelíčka veského, neboť v každém z nich opakuje se onen převeliký zázrak lásky a dobroty Páně, v každém opakuje se poslední večeře Spasitelova, a to při oběti mše svaté. A jako Kristus Pán tehdy viditelně s apoštolý hovořil, jako tehdy viditelně s nimi seděl a lásku Srdce svého jim zjevoval, tak i s námi hovoří tentýž Pán, tak i

nám zjevuje horoucí lásku Srdce svého, a to v nejsv. Svátosti oltární, v níž jest s tělem i duší, jako Bůh i člověk v pravdě i v podstatě přítomen, a sice ve způsobách chleba a vína.

«Ó to jest tvrdá řeč, kdož ji může slyšeti,» myslí si tak mnohý malověrný či nevěřící katolík, jemuž zázrak tento jaksi nechce do hlavy jíti. Tak ovšem volali již tehdy učeníci Ježíšovi slabé víry, když Pán nový pokrm jim byl sliboval, a sice tělo své a krev svou. Nemohli to v mysli své srovnati, a proto s nevolí a mrzutostí opustili Pána. Nuže, jak objasníme rozumu svému zázrak tento, abychom také neupadli v netečnost, která k nevěře vede, a konečně neodpadli od Pána?

Božská pravda o přítomnosti Krista Ježíše v nejsv. Svátosti oltární nevyžaduje pranic více víry, nežli ona pravda, že Syn Boží člověkem se stal a mezi námi přebýval. Ovšem pro člověka zcela smyslného, jenž ničeho neví o lásce, o všemohoucnosti, o milosrdenství a pravdomluvnosti Boží, jest učení toto, jako tak mnohé jiné, jenom bláznovstvím. Kdo však v srdci svém jen jiskru poznání Božího má, kdo ví, že Bůh lidi nejen stvořil, ale že také se o jejich časné i věčné blaho stará, a protože Syna svého obětoval na spásu věčnou hříšného lidstva, ten bude také jinak souditi o zázraku v nejsvětější Svátosti oltární, ano on zvolá s Petrem: «Ó Pane, kam půjdeme? Ty máš slova věčného života; a my jsme uvěřili a poznali, že Ty jsi Kristus, Syn Boží.» (Jan 6. 69.)

Ostatné nesmíme zapomenouti, že proměnění chleba a vína v tělo a krev Kristovu neděje se pouze na slova kněze při mši sv., nýbrž na slovo téhož-Krista Ježíše, jenž ponejprv tak byl učinil při poslední večeři: neboť Pán sám jest to, jenž neviditelně zde působí, kněz jest

jenom viditelným jeho zástupcem. Že pak proměna skutečně se děje, víme:

1. z úst Pána samého,
2. z vyznání sv. apoštolů,
3. z výkladu věřící církve,
4. z ustavičného obyčeje církve sv., a
5. ze zázračných, nepopíratelných událostí, jimiž Pán tuto pravdu potvrdil.

1. Pán Ježíš oznámil a přislíbil již rok před poslední večeří tuto proměnu. Svátý apoštol Jan zachoval nám slova Páně ve svém evangeliu v hlavě 6. Slyš tedy a rozjímaj o tom:

«Amen, amen, pravím vám, kdo ve mne věří, ten má život věčný.» Prvním tedy požadavkem jest, abychom věřili slovům jeho, neboť co nyní Pán řekne, jest nejhlubším a nejvznešenějším tajemstvím víry.

«Já jsem chléb živý, který s nebe sestoupil. Kdo z chleba toho jí, bude žiti na věky! Chléb však, který já dám, jest tělo mé, za život světa.» Tu hádali se židé vespolek a pravili, jako nyní tak mnohý nevěrec praví: «Kterak nám může tento dáti tělo své k jedení?» a nechtěli věřiti. A co Kristus Pán, odvolal tvrzení své či vložil je jinak, aby je nepohorsil? Ó nikoli, zůstal při slovech, která byl pronesl, ba potvrdil je ještě dále, řka: «Amen, amen, pravím vám, nebudeteli jisti těla Syna člověka a píti jeho krve, nebudete mít v sobě života. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v den nejposlednější. Neboť tělo mé právě jest pokrm a krev má právě jest nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, ve mně přebývá a já v něm. Kdo jí chléb tento, živ bude na věky.»

Nuže, co tomu říkáš? Nevěřišli slovům Páně, které s takovou jasností byl mluvil o chlebě, jenž jest tělo jeho, totiž o přítomnosti své v nejsv. Svátosti oltární? Již před 300 lety pokoušeli se bludaři slova tato přetáčeti a jinak vy-

kládati, ale nepodařilo se jim to. Jsout to slova tak jasná, samozřejmá, že jen jediného výkladu připouštějí, a to jest výklad náš katolický. A právě tak jasnými slovy, jako byl nejsv. Svátost přislíbil, právě tak jasně a zřejmě ji ustanovil při poslední večeři.

Tři svatí evangelistové, a sice sv. Matouš v hlavě 26., sv. Marek v hl. 14. a sv. Lukáš v hl. 22. vypravují nám, že Pán v předvečer utrpení svého, tedy na zelený čtvrtek, po jedení beránka velikonočního, vzal do svatých rukou svých přesný chléb, díky činil, žehnal, lámal a dával učeníkům svým, řka: »Vezměte a jezte, toť jest tělo mé.« Totéž s kalichem čině, pravil: »Vezměte a pijte z toho všickni, toť jest krev má nového zákona, která za vás a za mnohé vyлита bude na odpustění hříchů.«

Nuže, mohli byti slova jasnějšího, srozumitelnějšího nad toto, které Ježíš byl pravil: »Hleďte, to, co v rukou držím, co vám dávám, jest tělo mé. jest krev má.« Jasně a zřejmě dal pak apoštolům moc, totéž konati, slovy: »To činte na mou památku.«

Již Luther, jenž od pravé, katolické víry v XVI. století byl odpadl a mnoho národů v blud za sebou strhl, píše ve spisku svém nadepsaném: »Obrana slov večeře Páně proti zběsilému spisu svátostníků« následně: »Sám ďábel bojuje proti nám nyní skrze zběsilce, kteří bohoupustými řečmi proti večeři Páně brojí; Tito žijí v domněnce, že nám při večeři Páně jen chléb a víno jako znamení křesťanského vyznání se podává a nechťejí vyznati,

že obsahuje tělo a krev Ježíše Krista, ačkoliv jsou tak jasná a zřejmá jeho slova: Jezte, toť jest tělo mé.« (Sv. 7., str. 32.)

I hrozný bludař Kalvín vyznává ve spise svém (»Institute křesť.« kn. 4., kap. 17.): »Ježíš Kristus sestupuje k nám, aby naše duše skutečně přítomnosti těla svého a krve své oživoval. Ostatně ptali se mne kdo dále, jak se to děje, nestydím se vyznati, že tajemství toto tuze vznešené jest, než abych je duchem svým pochopiti anebo slovy vyjádřiti mohl, a abych krátce se vyslovil: vím více ze zkušenosti o tom, nežli tomu porozuměti mohu.«

Učený stoupenec a přítel Lutherův, Melancton, píše v listu svém Mart. Gorelitiovi: »Raději bych zemřel, nežli tvrdil, co Zvingliani praví, že tělo Kristovo jenom na jednom místě býti může. Tyto věci jsou tedy pravými svátostmi: křesť, svátost oltářní a rozhršení, t. j. svátost pokání.« (Apologie vyznání augsburského.)

Hle, tu jsou důkazy z úst bludařů, tedy velikých odpůrců církve a učení katolického, kteří by byli zajisté slova Kristova přetočili, převrátili, kdyby jen možno bylo. Protož kdo jen jiskru víry v srdci má, nemůže jinak, nežli na slova Spasitele svého v zanícení zvolati: »Ano, věřím a vyznávám, že jsi, Spasiteli můj, ve způsobách chleba a vína ve Svátosti oltářní skutečně přítomen, neboť Ty's pravil: Toť jest tělo mé, toť jest krev má.«

Že Kristus Pán ve Svátosti oltářní přítomen jest, dokazuje 2. vyznání sv. apoštolů. Sv. apoštol Pavel, který

teprve po nanebevstoupení Páně zázračně byl obrácen, jda do Damašku, a potom horlivým kazatelem víry Kristovy se stal, píše v listu svém ke Korintským následovně: »Já zajisté přijal jsem od Pána, což i vydal jsem vám, že Pán Ježíš v tu noc, v kterouž zrazen byl, vzal chléb a díky učiniv, lámal a řekl: Vezměte a jezte, totoť jest tělo mé, které za vás vydáno bude; to číňte na mou památku. Pak i (vzal) kalich, když povečeřel, řka: Tento kalich jest nová smlouva v mé krvi; to číňte. kolikrátkoli pítí budete, na mou památku.«

Nuže, nemluví zde sv. apoštol, jemuž to Pán sám zjevil, dosti jasně o podstatné a skutečné přítomnosti Pána Ježíše ve způsobách chleba a vína, po proměnění slovy Páně učiněném? Chléb přestává býti chlebem, víno vínem — Kristus jest zde přítomen s božskou i lidskou přirozeností; jen zevní podoba, chuf, vůně chleba i vína zůstala, což nazýváme způsoby.

3. Výklad učící církve křesťansko-katolické praví nám totéž. Obecní sněm tridentský ustanovil v sezení 13. učení o nejsv. Svátosti oltární těmito slovy: »Kdyby někdo popíral, že v nejsv. Svátosti oltární opravdově, skutečně a podstatně tělo a krev spolu s duší a božstvím Pána našeho Ježíše Krista, tedy Kristus celý obsažen jest, nýbrž kdyby pravil, že je v této svátosti jen jako v znamení nějakém aneb obraze, nebo jen dle síly, ten budiž z církve vyobcován.«

Tak učí církev, již Pán nám dar neomylnosti přislíbil; zdaliž pak smí a může katolik ještě pochybovat?

4. I ustavičný obyčej církve a věřících dokazuje víru naší. Od nejstarších dob prokazovali věřící nejsv. Svátosti největší úctu, která jen Bohu přísluší, úctu klanění se. Ano, za dob prvních, kdy pronásledováni bývali křesťané, náleželo učení o nejsv. Svátosti mezi učení

»tajemné,« které jen pevným ve víře křesťanům zjevováno bývalo, aby od poňanův a židů nebylo zneuctěno. V římských katakombách viděti rozličné obrazy, z nichž pevná víra prvních křesťanů v nejsv. Svátost na jevo vychází. Svatý Augustin, jenž žil v V. století (zemřel r. 430. po Kr.), praví ve výkladu žalmu 98. toťto: »My nehřešíme, když Kristu v nejsv. Svátosti se klaníme, hřešili bychom však, kdybychom se mu neklaněli.«

Papež Pius I. († r. 157.) nařídil, že kněz, jehož vinou by krůpěj krve Páně na zem padla, 40 dní káti se má. Proč by tak těžkou pokutu ukládal, kdyby pod způsobou vína nebyl sám Kristus zneuctěn?

V XI. století ustanovila církev, aby se nejsv. Svátost k veřejnému učení vystavovala; proto zařízeny jsou posvátné nádoby, monstrance žvané, aby tělo Páně pohodlně přenášeno a vystavováno býti mohlo.

Nedlouho potom zaveden v církvi převehlný a překrásný svátek Božího Těla, kterým se vůči všemu světu víra naše v přítomnost Páně v nejsv. Svátosti olt. tak slavně na jevo dává. Kdo by tedy jinak věřil, sám sebe ze společnosti církve a společnosti věřících vylučuje.

5. Sám Bůh potvrdil pravdu tuto mnohými dokázanými zázraky. Církevní spisovatel Ribadeneira vypravuje ve spise svém o životě sv. papeže Řehoře Velikého († 604.) o následující události: »Svatý papež Řehoř sloužil jednoho dne mši sv. a upotřebil při ní chleba, jež den před tím byla jistá římská matrona upekla. Když byl sám nejsv. tělo přijal, počal i ostatním věřícím podávati. Když pak přišel k oně paní a říkal slova: »Tělo Pána našeho Ježíše Krista ostříhejž duši tvou k životu věčnému. Amen,« tu počala se paní na celém těle třásti, tak že ani s to nebyla, by tělo Páně přijala. Svatý papež položil zase sv. hostii na oltář a

pokračoval ve mši sv. Po té tázal se paní oné, co bylo příčinou podivného jejího chování? I odvětila: »Zlosti jsem se třásla, neboť jsi pravil: 'Tělo Pána našeho Ježíše Krista,' kdežto já přece dobře vím, že to není nic jiného, nežli chléb, který jsem byla včera upekla.« Tu vrhl se sv. papež se vším lidem na kolena a prosil Boha za osvícení. Potom přistoupil k oltáři — a hle, způsobu chleba proměněna byla ve způsobu těla. I vzal sv. účast, ukázal ji paní i všemu lidu, jenž hlasitě Boha chválil, že tak zázračně přítomnost Ježíšovu v nejsv. Svátosti potvrdil.*

Takových zázračných událostí stalo se vice, jakož čteme v životě svatého Antonína a papeže Eugena IV. I mnohá poutnická místa měla takovým způsobem původ, že nejsv. Svátost huď od nevěrců zneuctěna neb od věřících před nepřátely uschována nebo k čarodějným kouskům upotřebena byla. Na Moravě máme takové poutnické místo ve Slavonicích a v Dolních Rakousích v Pulkavě u »Svaté krve.«

Zdaž může býti ještě pochybnosti o podstatě nejsv. Svátosti? Zde jeví se zřejmě láska Srdce Páně; neboť tak i viditelně naplnil příslibení svoje: »Aj, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.« Nevolic podobu zářícího slunce ani sžirajícího ohně, nýbrž pokornou, nepatrnou podobu chleba, by každý beze strachu a bázně k němu se utéci mohl ve všech svých potřebách a naléztí pomoci, útěchy a síly. Volil také způsobu chleba a vína, by, jako tyto dary Boží síly a živí tělo, tak on přítomností svou silil a živil nesmrtelnou duši. To je zajisté pravý život duševní, život vnitřní, pakli duše co nejužší spojena jest s Bohem ve sv. přijímání. Nejsv. Svátost mocně působí na zemi, aby panovala ctnost, aby člověk ze stavu hříšného procitl a Boha i zákonu jeho se

držel. Neboť pravdivá přítomnost Kristova jest úzce spojena se z p o v ě d í, tímto prostředkem posvěcení a očistění každému přístupném podle rozmanitých osobních potřeb jeho. Beze zpovědi jest naprosto nemožno ustáliti ctnost, spravedlnost a mravnost, neboť zpovědnice jako soudná stolice ovládá mocněji, nežli každá jiná svědomí lidské a vládne jí tak, jak by toho nedovedl žádný jiný soud na světě.

Naprosto nemožné jest však uvéstí soudnou stolicí pokání bez víry v pravdivou přítomnost Kristovu v nejsvětější Svátosti, jelikož kde není víry, Svátost ta pozbývá ceny a pocty. Proto přistupují protestanté ke stolu Páně bez bázně, jelikož tam nepřijímají leč jediné z n a m e n í na upomínku těla Kristova; katolíci naopak přistupují tam s třesením, jelikož přijímají skutečně tělo svého Spasitele. Proto všude, kde zničena víra tato, zmizela i s ní zpovědnice a zpověď; bez této není však odpuštění, není nápravy. Proto nejsv. Svátost jest nutna k pravému, ctnostnému životu křesťanskému a životu v pravdě duševnímu.

Víra o Svátosti oltářní probouzí v nás každé chvíli mohutně důvěru, lásku, ducha obětovnosti a udržuje modlitbu naši na stupni dokonalosti, k jaké ji povznese Kristus. Kdekoli víra tato umírá, tu klesá i padá modlitba do prvotné nedokonalosti, neboť nemá vzletu ani moci víry katolické.

Nejsv. Svátost jest ohniskem pobožných spolkův a bratrstev přerozmanitých. Bývalať bratrstva tato všude a vždy v rozličné tvárnosti, neboť účelem jejich jest vlastně zadosťciniti dle potřeb času a místa. Mají jedno společné ohnisko, a to jest oltář Páně, jednu mají společnou povinnost, časté sv. přijímání. Tak kvetou za našich dnů bratrstva »Nejsv. krve Páně,« »Nejsv. Srdce Páně,« »Apoštolát modlitby,« »Bratrstvo ustavičného klanění nejsvětější Svátosti« atd., které

všecky za účel mají viru v nejsv. Svátost zachovávatí, utvrzovati a Srdci Páně, které v této Svátosti nejvíce urážek trpí, zadosťčiníti.

Hle, nyní jest doba velikonoční, doba sv. přijímání. Kež by nebylo katolika, jenž by příkazu církve nedbal a alespoň jednou za rok v posvátném a milostiplném čase tomto ke stolu Páně nepřistoupil! Jak by plesalo přemilé Srdce Pána našeho, kdyby jen co nej-

hojněji se spojití mohlo v lásce čisté se srdci lidskými! Ó milujte Srdce Páně, neboť ono milovalo vás dříve! Zejména vy, mili údobé bratrstva nejsv. Srdce Páně, vykonejte pobožně a hodně sv. přijímání velikonoční, obětujte sebe i srdce své Spasiteli v náhradu za tolik srdcí chladných a netečných. Tak obrodíte duševně sami sebe, vstanete z hrobu hříchů svých a s čistým srdcem budete moci pěti radostné Allelujah! *B. Heull.*

Nebeský chléb.

(V rouše českém podává P. Fr. Klíma.)

3. Kristus, strom života, uprostřed církve.

Hospodin vstoupil strom uprostřed ráje pozemského, by první člověk, užívaje ovoce ze stromu tohoto, žil životem věčným. Proto nazván stromem života.

Kromě toho zaštipil Hospodin v ráji i jiné stromy, z jejichž plodu měli jisti, aby život tělesný zachovali, ale i jiný strom měli, jehož ovoce mělo je ochrániti před smrtí časnou. Také byl uprostřed ráje strom, z něhož nesměli ovoce požívatí, bylť strom tento k osvědčení a dokázání poslušnosti k Pánu Bohu a k uschopnění duše, by mohla se živiti pokrmem nebeským, kterýž duši v milosti Boží zachovává i života věčného ji uděluje.

Přihodilo se však pramatěři naší, Evě, že ke stromu tomuto se přiloukala, z ovoce jeho utrhla, jedla i také muži svému podala z ovoce Bohem zapovězeného, nešťastného a jedovatého. Že pak Adam a Eva byli podobni hliněné nádobě, v nížto přirozenost lidská byla uložena, a že všem lidem měli ji dochovati neporušenou, kdyby sami hříchem ji byli nezkazili, proto zdědili ji porušenou, nemocnou, pózbavenou původní

svatosti a spravedlnosti duchovní i tělesné. A nad to tělo lidské podrobno smrti a přečtým trampotám, tak že člověk nejenom dle těla, ale i dle duše jest nádobou, přetékající rozličnými strastmi a nehodami.

Kdo jest s to, by vypravil hořkosti vezdejšího života, jakéž působí horko a zima, hlad a nouze atd. A kdo teprve vypravi hořkosti vniterného zápasu, kterýž člověka souží, kde duše s tělem v ustavičném zápasu se nalezá. Tento zápas vniterný jest zřejmým dokladem, že stránka zlá předkujee a převahuje nad stránkou dobrou. Tento zápas neustálý, ježž člověk v nitru pocituje, tento krutý odpůrce, který v nitru našem obývá a člověku, toužícímu po dobru, jest na odpor, jest každému známý, a zápas tento jest nad míru krutý a trpký.

Takovýto zápas bolestně pocítují onino lidé, kteří dle rozumu, ne však dle hříšné žádostivosti žítí chtějí, a zápas tento nejeden bol jim chystá a nezřídka trpce si nařikají. Že pak neznali léku, kterýmž by tomuto zlu mohli ujiti, proto zůstávali ve smrti, jižto od Adama zdědili. Leč Hospodin, jehož milosrdenství jest neskončené, vnuknul Adamovi, by volal o pomoc k Pánu, jemuž jest věci

přesnadnou zhojiti ono zlo, kteréž zlý kuchař, hřích, uvařil. I volali k Hospodinu v hořkosti a jedovatíně hříšné: My pocítujeme smrt v nitru a náklonnost ke hříchu, kteráž nás loudí k věcem zapovězeným. »Hospodine, uštedři nám lékařství hojivého proti zlu tak značnému.«

Tak volal Adam, tak volali patriarchové a proroci, a Pán vyslyšel prosby jejich dle svého neskonaleho milosrdenství.

Veleben budiž, Pane života a smrti, že jsi milostivě svět křížem vykoupil! Ty's, Pane, chtěl, aby Syn tvůj jedno-rozený, přioděn tělem lidským, ač za

naše hříchy na kříži umřel, nicméně pokrmem našim se stal pod způsobou chleba, jakž ve Svátosti oltární nám se podává. Ty's nás vyvedl z temnosti, uštedřiv nám světlo svaté pravdy, kteréžto jsi nás vyučil. Timto nebeským pokrmem býváme posilováni, tak že můžeme statečně kráčet cestou tvých svatých příkázání (až dojdeme k hoře

nebeské), jakož i Eliáš byl posilněn podpopelným chlebem, aby mohl vstoupiti na horu Horeb.

Čím, ó Pane, za milost tak velikou se odvděčíme? Ty jsi nám ztracený život zase navrátil. Ty's nás přemilým Synem svým od smrti věčné vysvobodil. Proto nazývá apoštol Syna tvého původcem života. »Já jsem přišel,« tak dí, »aby

život měli, ano přehojný život.« On jest ustanoven knížetem, knížetem pokoje a života všem, kteří hříchův upřímně litujíce, z nich se zpovídají. Těmto všem uštědřuje život smrtí svou na kříži, jehož zásluhy se nám přivlastňují ve svatých svátostech

Pán nebeský jest Beránek, který snímá hříchy světa. Smrt jeho hříchy naše sejmula dříve ještě, nežli na kříži za nás trpěl. Odtud výrok, že umřel hned na počátku světa. On jest stromem života, kterýž stojí uprostřed ráje, aby ten, kdokoli z něho požívá, žil věčně. Svatý Jan viděl u vytržení v tajném zjevení svaté a veliké město, jehož středem proudila řeka vody živé, jasná jako sklo. Řeka tato proudila z trůnu Božího a z trůnu Beránkova. A na obou březích řeky byl strom života, mající dvanáctero ovoce pro dvanácte měsíců ročních, a listí tohoto stromu skytalo národům zdraví. Touto ušlechtilou řekou jest milost Ducha sv., kterýž z Otce i Syna jako z nějakého pramene vychází. On také milostí svou zavlažuje veliké a svaté město, církev pozemskou i nadzemskou.

Neboť ač církev nebeská se veselí a plesá, pozemská pak úpí a sténá, neméně jsou obě tyto cirkve městem jednotným, ač ovšem nadzemská církev jest miláčkem a vyvolenkou Boží. Vždyť církev nebeská i pozemská jednomu pouze Bohu se klaní, jedním Bohem bývá udržována, miluje tolikéž a slouží jednomu Bohu po svém způsobu.

Duch svatý zavlažuje toto město, vždyť na nebi vyvolence Boží oblažuje, na zemi pak miláčky omilostňuje. Na obou březích řeky nebeské jest strom života, Ježíš Kristus, náš Pán. Protože Pán na onom břehu nebeském jest zasazen, proto mohou blaženci nebesí, kteří na Pána tváří ve tvář patří, volati: »Zde v církvi nadzemské jsme šťastni patřením na Boha.« Tuto pak na druhém

břehu, v církvi pozemské, nevidíme Pána v nepostihlém lesku a záři jeho velebnosti, ale nicméně vzdycháme k Pánu, majíce pevnou naději, že oči naše, které nyní plačou, že na Pána patřiti nemůžeme, anebo že jsme hříchem proti němu se provinili, a že tudíž nehodni jsme patřiti na přesvatou tvář Páně — s větší rozkoší v nebi budeme se veseliti, nežli zde se rmoutíme, a že budeme zároveň s Jobem volati: »Já pevně věřím, že v těle svém uzřím Spasitele.« Prozatím patříme na pozemsku na Pána zrakem víry, a odplata, jakáž uchystána onomu, který věří tomu, čeho zde viděti nemůže, jest dle sv. Augustina, že jednoho dne patřiti bude na to, čemu zde ochotně věřil.

Že pak ti, kteří v nebesích na Boha patří, z pozemska k nebesům se vznegli, a že pouze víra a láska v Boha byly perutěma, jimiž k nebesům se vyšinuli; proto budme upokojeni, že věříme, čemu oni věřili, konejme, co oni činili, kojme se toutéž nadějí a přičiníme se všemožně, bychom slépěji jejich následovali. Tuto, křesťané, ano zde jest strom života v nej-světější Svátosti oltářní, zvlažován vodou Ducha sv., protože tělo Kristovo nevzato z muže, nýbrž Pán se vtělil v neporušené Panně Marii, byv počat z Ducha sv. A duše Kristova tak hojně byla ovlažena rosou milosti Ducha sv., že svatý Jan právem mohl říci, že mu dán Duch sv. nezměrný.

Strom tento plodí dvanáctero ovoce po dvanácte měsíců ročních, ať už pak ovocem tímto označeno dvanácte druhů etností, jež apoštol uvádí, aneb ať toto dvanáctero ovoce značí i jiné ještě etnosti, jisto jest, že každá duše, která hodně Pána přijímá, dosahuje ovoce života ne pouze pro tři nebo čtyry léta, nýbrž pro časy věčné. A ovoce toto netratí se měsíčně, nýbrž znova a znova vykvétá. To pak diti se bude po slovech proro-

kových z měsíce k měsíci, ze soboty k sobotě, t. j. ovoce toto stále bude zrátí.

Ó toho uslechtilého plodu, vždyť z něho vyvívá milost a spása věčná! Ó těch svěžích, spásonosných listů, jež jsou slova Kristova, propověděna ve sv. evangeliu! Jsouť tak účinná a spásodatná,

jakž dostatečně onen uzná, kdokoliv jich používá. — Jsi snad churav zlostí anebo pýchou? Odpočiň a pohov si ve stínu tohoto stromu, neboť tento výrok ti dopřeje klidu: „Ličte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem.“

(Příště dále.)

Dvojí vesna.

Vzbudilo se tisíc hlasů,
stromy zas si šeptají; —
proč a o čem? z jižních pásů,
vánky nesou jarní krásu,
do kraje ji vsévají.

V řadrech duše zazvučela,
ret už hymnem rozkvítá; —
proč a o čem? živná střela
se slunce zas přiletěla,
bude chleba do syta.

Já však znám i vesnu jinou,
jež skráň lidstvu ovívá,
z Golgoty ji zdroje řinou
v hrobě věnčí líc už sinou,
jí svět celý okřívá.

Viděti chceš stopy její,
slavný její doprovod? —
V srdci její hlásky pějí
víře, v lásce, o naději;
život zbožný její plod.

P. Š. Senický.

Třetí řád premonstrátský.

Ve „Škole B. S. P.“ (r. 1886., str. 163.) stala se zmínka o třetím řádě sv. Norberta, církevním to zřízení ve vlastech našich sice neobvyklém, ale za to utěšeně vzkvétajícím v zemích jiných, hlavně ve Francii. Budou tedy snad i krajany naše a čtenáře těchto listů zajímati některé další zprávy o tomto sdružení, jehož podstatu i úpravu hodláme v tomto časopise postupně vyslati. Nejprve však podáváme řeboli terciářů premonstrátských, kteráž zní takto:

Pravidla třetího řádu sv. Norberta.

(Vyňatá z apošt. listu papeže Benedikta XIV. ze dne 22. května 1751., a pozměněná v jedné věci od J. Svatosti Lva XIII. dne 25. května 1884.)

Poněvadž předním účelem tohoto posv. třetího řádu jest, aby bratři a sestry horlivě následovali ctnosti svatého zakladatele našeho, protož:

1. Ať pěstují s veškerou horlivostí a zvelebují, pokud to jest v moci jejich, úctu k nejsv. Svatosti oltární a pak úctu k nejbl. Marii Panně: neboť laskavosti této uznán byl sv. Norbert za hodna, obdržeti bělostné roucho řádu svého.

2. V rozmluvách, jimžto budou ob-

covati, ať se snaží zabrániti a odstraniti řeči utrhačné, neslušné a rouhavé.

3. Ať hledí zjednati mír mezi nepřátely a jsou vždy nakloněni a ochotni promíjeti utrpěné urážky.

4. Naprosto se jim zakazuje účastniti se nepočetných hostin, divadel neslušných a pohoršlivých tanců.

5. Povinni jsou hříchy své svátostně vyznávat i nejsv. Svátost oltární zbožně přijímati nejméně sedmkrátě do roka, totiž o slavnostech: Narození a Vzkříšení Páně, Seslání Ducha sv., Všech Svatých, Nanebevzetí a Narození nejblah. Panny Marie a sv. Jana Křt. Aby však ještě častěji přistupovali k oněm přehojným pramenům všeliké milosti: toho si sv. řád náš vroucně žádá a snažně je k tomu vyzývá.

6. Každou neděli a každý svátek ať se věnují po čtvrt hodiny buď rozjímání nebo čtení některé knihy duchovní.

7. Každodenně budou se modliti na místě hodinek:

Jitřních a chval: jednou vyznání apoštolské a 15krát modlitbu Páně s pozdravením andělským, rovněž tolikrát připojujice: »Pochválena budiž nejsv. Svátost oltární a neposkvrněné Početí nejblah. Marie Panny!«

Za každou z malých hodinek, ježto jsou prva, třetí, šestá a devátá: 7krát modlitbu Páně s pozdravem andělským, každé přidávajice: »Pochválena budiž —«.

Na místě nešpor: 12krát modlitbu Páně s pozdravem and., též každé říkajice: »Pochválena budiž —«. Konečně:

Za hodinku závěrečnou: 7krát modlitbu Páně s pozdravem and., zase vždy připojice: »Pochválena budiž —«. A k tomu přidají zde jednou: Vyznání apoštolské.

Kdyby však někteří bratři nebo sestry byli již v té míře zahrnuti jinými obvyklými modlitbami, nebo zaměstnání mnohými povinnostmi, tak že by nemohli bez obtíže vykonávati modlitby právě uvedené: v tomto případě budou moci opatové uděliti osobám takovým prominutí, aby na místě oněch předepsaných modliteb směly zbožně konati následující vzbuzení ctností:

Místo jitřních (s chvalami) vzbudí dobrý úmysl libiti se Bohu ve všem;

místo hodinky prvé vzbudí: víru, naději a lásku;

místo třetí: litość nad hříchy s pevným úmyslem se polepsiti;

místo šesté: chválu a klanění se nejsv. Svátosti oltární;

místo deváté: úplnou odevzdanost do vůle Boží;

místo nešpor: lásku k bližnímu a odpuštění utrpených křivd i laskavost k nepřítelům;

místo závěrku: díkučinění za obdržení dobrodiní božská a pokoru.

Připojí pak vždy a na konci každého

z těchto vzbuzení: »Pochválena budiž nejsv. Svátost oltární a neposkvrněné Početí Marie Panny.«

8. Kromě postův a zdrželivosti, jež církev sv. veli zachovávat, jsou povinni: postiti se každý pátek na památku utrpení Páně; a od masa se zdržovati: každou středu v době adventní a předpostní (po neděli »devítník« a I. po devítníku): než však: tyto zdrželivosti lze nahraditi buď rozjímáním nebo duchovním čtením, trvajícím po čtvrt hodiny.

9. Všichni nechať nosí pod svým oděvem bílý škapulír řádový, žehnaný od opata nebo jiného ustanoveného k tomu cíli; a nechať se snaží odívati se tak skromně a počestně, aby nedali žádnému pohoršení ani příležitosti ke hříchu.

10. Nemocným bratřím a sestrám laskavě a milosrdně spomáhejtež, jejich pohřbu a zádušních služeb Božích, jestli to možno, se účastnětež. Za každého z nich, když zemrou, pomodletež se 33krát modlitbu Páně, jakož i pozdravení andělské, každé připojujice: »Odpocínulí věčně.«

11. Jediný opat nebo komu tento pro všechny případy to svěří, nebo ten, kdo po smrti opata nebo v klášterech převorských anebo v komendátních představuje osobu opata nebo jest náměstkem jeho: toliko ten smí přijati bratra nebo sestru do tohoto třetího řádu.

12. Žadný zřejmý hříšník ani člověk zlé pověsti, jenž výrokem soudním nebo zločinem pozbyl své cti, nebudiž přijat; jakož ani mládež, jež nedosáhla posud 18. léta věku svého, leč by snad zvláštní zbožnost, zralý úsudek a vzorné mravy podle soudu opatova nahrazovaly žádané stáří.

13. Mohou pak i údové jiného řádu býti přijati, jak dalece pravidla tohoto třetího řádu neruší předpisů jiných řádů: ti však výše stanovenému modliteb úkolu

již tím dosti činí, že vykonávají pobožnosti řádu svého: toliko ať připojí vzpomínku o sv. Otcí Norbertu nebo ke cti jeho: Modlitbu Páně a pozdravení andělské.

14. Aby česká a dobré jméno posv. řádu bylo chráněno a blaho bližních větší měrou bylo opatřeno: protož mravy jejich poklesky pak budtež v dobrém úmyslu oznámeny opatovi nebo jinému z řádu, zvláště pro to ustanovenému, aby tento mohl vlévatí napomenutí v pravděspasitelná a ukládati chybujícím přiměřená pokání dle rozmanitých případů.

15. Vyjma takováto pokání, uložená za spáchaný poklesek, jichžto nesmí chybující zanedbati s dobrým svědomím: žádné z pravidel výše uvedených nikterak neváže pod vinou hříchu.

16. Posléze jest každému opatu volno bratří a sestry, když počet jejich vzroste, druhdy v určité doby svolávat i je buď osobně nebo prostřednictvím jiného nabádati k životu dokonalému, vyučovati je ve ctnostech a řídit i je na cestě příkázání Božích, aby pevně setrvali ve svém předsevzetí a došli cíle svého povolání. —

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Lázně Agrippovy.

(Rok 168.—167. p. Kr.)

Den se již skláněl. Na ulicích římských objevovala se nyní ona část obyvatelstva, která, prosta zaměstnání, horké chvíle odpolední trávila v chladných a nádherných komnatách.

Zvláště bylo živo na blízku lázni Agrippových.

Skvostná nosítka směřovala na pole Martiovo, kde byl čerstvý, řídkou schladlý vzduch. V té směsici různých postav zkoušeli svou dovednost jezdeckou paníkové.

A snadno bychom poznali, že jim více na tom záleží, aby na sebe upoutali zraky vznešeného světa, než aby se tu jízdu občerstvili. Ostatně prozrazovalo držení jejich hlavy a veškeré pohyby těla pečlivé studium (vzdělání) a onen zvláštní takt, který dovede vzdělance v jeho počínání tak krásití. Nejvíce budila pozornost obecnstva stihlá postava jinocha, který, jak se zdálo, svěřil se zcela svému oři, aby mohl okolí své pozorovati.

I kůň pod ním, v kterém by znalec

poznal hned syna pousti arabské, počínal si tak bezstarostně, jako jeho pán. Kůň a pán hodili se tak spolu k sobě, že každému obdiv vynutili a bezděky na Kastora (Kastor a Pollux byli synové Zeusa a Ledy — nerozdielní druhové) upomínali.

Večer se k tomu právě hořil, aby se celá nádherná bohatého Říma mohla rozvinouti na prostranství, v sloupoví a ve stromoradii pole Martiova

Proč však náš sličný jezdec náhle opustil místo své, kde mu každý z římských jonáků vítězství záviděl, a do města se bral ve společnosti pověstného hýřila?

Za málo okamžikův octnuli se u lázni Agrippových. Tu stihli nuzného muže. Oblíčeje a ruce věstily, že pán jejich mýdla a vody až příliš šetrí. Červený nos, matné, kalné oko svědčily o horlivém ctění Bakcha (bůh vína). Kolem širokých, masitých rtů spočíval zvláštní tah — znamení smyslnosti a sprostoty.

Muž tento pozdravil jezdce s posměskem.

Tito seskočili s koně a průvodce našeho mladíka představil roztrhanci:

»Můj přítel Markus Viridius, syn senatora Sexta Viridia, a tento zde,« ukazuje na něho, »slavný filosof Peregrinus Proteus, jehož slávu hlásají všechny země a ostrovy.«

Viridius s těží potlačil svou ošklivost před ním.

Mudrc zdál se to pozorovati. Kolem rtův objevil se mu škodolibý úsměv.

»Řekl ti již přítel Kornelius o mém záměru?« ptal se jinoh mudrce.

»Ovšem že. Avšak přišel jsem proto sem, abych ti zkrátka řekl, že nechci býti choutkou nějakého mladíka, který by mne svým jménem přiváděl do rozpaků. Nejlepší rada moje jest ta, bys prodal drahocenné své koně a otroky, a tak žil, jako já.«

»Ó ty koruno všech filosofův! Ode mne se nauč pravdě, že jako jen některá zvířata si libují v blátě a kalu, tak i vaše nečistá filosofie může býti toliko jistým duchům vhod. Už se tomu a tak obdržíš nejlepší dik za svou dobrou radu.«

»Viridie, Viridie, pamatuj jen na své věřitele a pomni, že tento ctihodný muž jest s to, by zachránil tebe od neuprosné záhuby.«

Toto připomenutí Korneliovo zmírnilo horlivost mladíkovu, tak že na důkaz smíření podal ruku cizinci. Tento ji přijal s jakousi vznešenou zdrželivostí a podotknul:

»Rád odpouštím každému. Také tobě. Mně jest radost a žal, přízeň a zášť lidí lhostejna. Jsem povznesen nad takové titěrnosti, abych totiž slabosti druhého nelibě nesl. Avšak co ty požaduješ, nemohu splniti. Spolehám příliš na hru.«

»Však budeš jinak mluvit, až ti nabídnou čtvrtinu kořisti.«

»I potom ne.«

»A což, když polovici?«

»To jest již něco jiného! Nabídneš-li

mi polovinu jmění Fortunatova, tu již rád dostojím svému slovu.«

»Kdy pak si troufáš dojít cíle?« tázal se opět Viridius.

»Půjdeli věc zhladka, doufám. Že do roka staneš se jediným dědicem Fortunatovým.«

»Jest to poněkud dlouhá doba. Ale buď si. Žij blaze, Peregrine! Oznam mi brzy, jak daleko jsi dospěl!«

Po těch slovech Viridius a Kornelius odjízděli od špinavého filosofa.

»Tento člověk,« pravil po delší přestávce Kornelius, »jest v pravdě nejchytřejší chlapík, kterého kdy země nosila. Možná, že tuto bídnou kreaturu spatříš někdy na císařském dvoře. Sotva toho člověka vyzpytuješ. Představ si boha vína Bakcha v nejrůžovějším rozmaru, jak vede vůni dýchaje zástup Menádek¹⁾ a tak nabudeš nejlepšího obrazu o tomto zdánlivém mrzoutu, chceli vznešené duchy dvora našeho upoutati. Jeho vtip je nevyčerpatelný, bohatost nápadů nesmírná. Co však při tom nejlepšího, že hledí na život s pravého stanoviska. Vše jest mu zdání a sen, mimo to, co drží v rukou, nebo to, co pohltí žaludek jeho. Nejsem velebitelem jeho sám, lidé všech stavů nazývají ho hvězdou století.«

»Ale proč pak se ukazuje právě v největší nečistotě? Mně bylo vskutku nevolno v jeho přítomnosti.«

»Ano, můj milý. on chtěl, abys se mu i v blátě kořil, abys jeho duševní síle hold svůj vzdal. Že se v brzku staneš jeho ctitелеm, o tom nemám pochyby. To prozrazují tvé dluhy a tvé vznešené návyky. Často jsem si myslel, proč právě ono hnízdo mysijské, bídné Parium, musí mít slávu, že takového výtečníka zplodilo. Nebyla by Roma šťastnou, kdyby měla takového muže.

¹⁾ Menádky (Mainady) čili Bacchantky byly vínem opojené, rozpustilé ženy a dívky, které jako kněžice sloužily bohu Bakchovi.

jako Peregrinus Proteus? Toho muže, jehož odchodem Armenové si oddychli, muže, který mezi židy pokládán jest za horlivce zákona, mezi křesťany za největšího asketu a mezi pohany za osvíceného ctitele bohův? Ale podivuhodné jest to, že není ani židem, ani pohanem, ani křesťanem. On jest tak rozumný, že si sám náboženství dovede utvořit. Jest povznesen nade vše. Dnes mu je vše svato, zítra nic! Nedostizný jest v zacházení s hlupáky. Já doufám, že bude jednou jako Herkules¹⁾ ctěn. Již teď mu dali příjmení Proteus!•

»Pro dnešek dosti. Spatříme se zítra u Rufa?«

Viridius přisvědčil.

Po té se přátelé rozešli.

Za několik dnů přišel filosof k Viridiově se zprávou, že záměr jejich jde šťastně ke předu. Doufal, že v krátku ohromné jmění Fortunatovo bude mít nového pána, který nejméně ví, jak stridně užívat lze nastřádaných pokladů. Napomínal ho, aby neprodléval a zalichotil se ujcovi. Konečně ho vybídl, aby se večer přesvědčil, jak daleko dospěly věci a zašel do taberny (hospody) paštikáře Popilia.

Viridius slibil a také slovu svému dostál.

Jakmile zašlo slunce a dlouhé stíny večerní se rozložily po ulicích, byl již na cestě k lázním Agrippovým, kde jmenovaná taberna se nalézala. Bylo to shromáždění římské mládeže.

Viridius uznal za dobré se přestrojiti a hned, jakmile by vše seznal, odejiti, aby strýc jeho, Quintus, neměl zcela žádného tušení, že on má v tom účastenství.

Přestrojil se za řeckého obchodníka, a tak vstoupil do nádherné místnosti.

Nevěnoval výtvořům řeckého umění

¹⁾ Herkules, báječný hrdina řecký, syn boha Zeva a Alkmény, princezny thebánské.

ani nejmenší pozornosti, které tu v pečlivém výběru zrak vstupujících oslepovaly — nevšiml si ani smělé klenby, ozdobené prací stukaterskou a vzácnými malbami — ani skvostných ozdob mramorových, ba ani chodníků, věnčených smaragdem travníků — ale spěchal do pravého křídla prostřední budovy a stanul brzy před stolem paštikářovým. Rychle ptal se po příteli Albínovi, s nímž prý musí před odchodem do Řecka hovořiti.

Jakmile Popilius uslyšel jméno tak známého labužníka, hned ho prosil, aby jen dále pokročil.

Když prošli dvěma skvostnými síněmi, otevřel otrok dvéře, vedoucí do velikého, lampami a svícemi osvětleného sálu. Vůně z květin a zápach od vína uvítal přichozí. Již to prozrazovalo, že tu panuje veselý, rozkošný život. Na lůžkách hovělo si několik mladíků.

Příchod jeho vzbudil u přítomných nevoli, protože přišel neohlášen. Viridius si toho nevšiml a směle kráčel k Albínovi, jemuž falernské víno již oči i jazyk tížilo. Představil se mu jako soudruh ze studií a, ačkoliv Albinus nemohl se upamatovati na jméno, přece jevil Viridius velikou radost, že svého starého známého obelhal.

Na to i vůči ostatním počínal si bezstarostně. Peregrinus věděl, co ta návštěva znamená, a pravil, že ho kdesi v Asii viděti musil, ač Viridius Evropu neopustil. Poněvadž byl předsedou pijáků, kázal mu přinést pohovku. Viridius se omlouval a slibil, že na zpáteční cestě Albina navštíví.

Odešel. Co viděti chtěl, užel. Jeho strýc Quintus, syn bohatého Fortunata, ležel skoro již beze smyslu na pohovce. Rozpálená tvář, žárné oči dávaly svědectví o požití množství vína, jež pobídkou a příkladem filosofovým byl vypil.

Viridius pocítil ďábelskou rozkoš. Věděl, že neduživý mladík spěje takto

smrti rychle vstříc. Asijský darebák ničil soustavně takto zdraví mladého muže. Nejprve ho upoutal uhlazenou řečí, pak ho učil nestřídmosti a jiným hříchům.

Jednou však by se jim plán skoro zhatil.

Viridius nalezl u ujce filosofa Justina. Tento byl křesťanem a pro své ctinosti od jiných filosofů nenáviděn.

Viridius tušil již nezdar svého předsevzetí. Brzy ke svému leknutí zvěděl od Fortunata, že on synu svému obcování s cynikem¹⁾ Peregrinem zapoví, protože s bolestí pozoruje, jak ho netvor tento svádí a o zdraví připravuje. A poněvadž syn jeho lnul k řecké filosofii, že mu opatřil společnost Justinovu a přátel jeho, kteří chtějí ho z neřesti této vysvoboditi.

Nešťastný otec velebil Viridia, že se takových druhů chrání a prosil ho se slzami v očích, aby mu byl při spáse syna jeho nápomocen.

V srdci Viridiově rozvlnil se krutý boj. Byl pohnut žalem Fortunatovým, cítil, že se mu stud žene do tváře. Pocítil soustrast. V tom však si vzpomněl na své věřitele a na bližící se bídu. Bojoval s těmito protivnými živly. Šlechtnost zvítězila. Pln litosti odcházel od ujce. Měl úmysl strýce svého od záhuby zachrániti.

Na neštěstí potkal Kornelia.

»Proč pak jsi tak rozrušen, příteli?« ptal se ho Kornelius.

»Kornelie, jest mi úzko nad tím, co podnikáme. Nelze mi děle patřiti na zkázu přibuzného, jehož dčím mi jen lásku a vděk prokazoval. Peregrinus jest ďábel v lidské postavě. Rci mu, že se ho odříkám.«

»Velmi rozkošně mluvíš, carissime.

¹⁾ Cynik = nedbalec, nestoudník. Cynikové byli filosofové, kteří libovali si v životě sprostém, vším ušlechtilějším pohrdající. Tvůrcem cynismu byl Antithenes.

Za krátký čas bude Řím o jednu povidku bohatší. Na ulicích uslyšíme o Viridioví a jeho hrozném pokoření. Jak se rozloučíš s Gobriem, který nás tak vždy zpěvem svým obveseloval? Bláhovče, jak se ti povede bez peněz, bez zaměstnání, bez přátel v Římě, v tom rozkošném Římě? Či budeš čekati zoufale na den, až bude chléb a olej lidu rozdáván?«

»To jest strašné!« zvolal uděšené Viridius. »Co činiti? Co činiti?«

»Zcela jednoduše,« ozval se v tom za nim basový hlas, »pospěš k Justinovi a popros ho, aby tě ustanovil vrátným u své školy. Pak budeš mít jistý chléb a řetězy tě také nebudou tižiti. Jak jsem slyšel, křesťané nepoutají otroků. Zatím zemře Viridius, neboť ho Eskulap již nevyлéčí, a starý Fortunat určí dědicem jmění svého Justina a ty budeš do smrti vésti blažený život.«

Viridius patřil pln podivení na náhle objevivšího se cynika. Konečně se ho tázal ztajeným a chvějícím hlasem:

»Myslíš tedy skutečně, že můj strýc Quintus je ztracen?«

»Kdo ví, jestli ten souchotinář vydrží ještě čtyry měsíce.«

»Nuže tedy; osud jest rozhodnut. Co pomůže Quintovi moje soustrast? Byl bych věru pošelcem, kdybych za těchto okolností ustoupil od počatého díla. Pracuj dále, filosofe, na plánu našem!«

»Ovšem že, neboť plním to, co jsem slíbil. Ty pečuj však, abys starého Fortunata pohnul k příznivému testamentu. Staneš-li se dědicem, bude mou starostí, abys dlouho nečekal na své dědictví. Především dbej, aby Justin byl z domu odstraněn.«

S takovými záměry rozešel se náš ctinný trojlístek.

Brzy na to ochotou, podlizavostí a pozornou péčí docílil toho skutečně Viridius, že ho starlec vlastnoručně psanou závětí učinil dědicem svého jmění, vy-

miniv si toliko, aby byl dáván skrovný dýchod Justinovi a jeho žákům.

Sotva že Řím zapomněl na smrt nadějného syna Fortunatova, Quinta, již kolovala pověst, že Fortunat náhle zemřel.

Někteří mluvili o slabosti stáří, o dně; jiní měli v podezření řeckého lékaře, jehož povolal Viridius. Ten prý podivným nápojem bolestem starcovým konec učinil.

Veškerý svět záviděl šťastnému dědici tak nesmírného bohatství. Avšak mládež římská jákala a blahoslavila osud, který odstranil neduživce a tak jeho poklady obrátil k pravému účelu.

Teď se vrhnul Viridius s chvatem muže, který své svědomí chce překřičeti, do viru douškoše, a pil z poháru toho plným rouškem, jakoby se bál pokoje a samoty: dvou svých úhlavních nepřátel.

Ale to mu bylo hádankou, že v posledni čas tak často potkával Justina. On musil snad tušiti, jakým způsobem přišel ke jmění, neboť to dosvědčoval vážný a přísný jeho obličej a vyčítavý zrak.

Zahořel záštitou proti němu.

Tu se stalo, že potkal, jsa ve společnosti stejně s ním smýšlejících hýřilů, kteří se ho drželi, poněvadž se stal bohatcem — Justina, an obklopen svými žáky kolem nich kráčet.

Jakmile ho ušel Peregrinus, dupnul hněvivě nohou a vztýčiv hrozivě pěst, zvolal: »Toho musím zničit! Jak mnoho žáků mi již tento potměšilec odloučil!

Pohledte jen na Egnatia! Ten mne dříve následoval jako stín. Teď utíká přede mnou jako před strašidlem. Avšak dosud mohu z něho vzdory a hněv proti mně vyhnati. Jste mými přáteli a žáky! Nuže, proč mne nezavíte toho vetřelce? Vězte, že nás země spolu nositi nesmí! Buďto padne on, anebo já zhynu!»

»Ba mně jest také muž tento z celé duše protivný,« ozval se Viridius. »Již přemýšlím dlouhou dobu, jak bych ho mohl odstraniti. Zdědil jsem též jednoho chlapíka, který vypadá věru jako soudruh Kerberův¹⁾ v Tartaru. Což nebyl by tento Gall Kardorix schopen Justina se světa sprovoditi? Je chytrý a hladký jako had. Najednou by se rozneslo, že známý Justin byl od někoho v té a v té ulici zavražděn. Řím je tomu již zvyklý. Brzy se na to zapomene a my si volněji oddechne!»

»Tvůj plán není špatný,« pravil cynik. »Avšak můžeš svému otroku dokonale věriti? Můžeš tomuto ukovanci, který bez oddechu mlynem ti točí a který tě zajisté neschíslněkrátě proklel, svůj život svěřiti? Ne, nikoli! Gallovi bych nesvěřil takovou práci, která by tě přivedla na popraviště. My sami musíme smrtící ocel do ruky vzít! Čas a místo se již nějak naskytne.«

¹⁾ Kerber byl strážce v podsvětí. Měl tělo psi a hlavu lidskou.

(Příště ostatek.)

Zprávy o sv. Hostýně

od konce dubna až do růžencové neděle 1888.

Sepsal na sv. Hostýně Frant. Xav. Zimmerhackel T. J. — (Č. d.)

4. Velká síla poutníků na sv. Hostýně a jejich zbožnost. Přemnozí soukromí poutníci. Kdo jsou ti poutníci? Zpěv.

Kdo ze čtenářů »Školy Božského Srdce Páně« častěji navštívil sv. Hostýn,

na vlastní oči se přesvědčil, jak četně se tam putuje. Ale aby i ti, kteří na sv. Hostýně nebyli aneb nikdy tam nepřijdou, se toho dověděli a se radovali z hojné účty, kterou tisíce a tisíce Ma-

tišce Boží vzdávají, uvedeme aspoň z větší části jména těch míst, odkud větší nebo menší průvody za pět měsíců připutovaly; neboť z nich každý očividně pozná, že po celé vlasti naši asi snad není poutního místa Mariánského, které by tolik navštěvovatelů a ctitelů mělo jako Matička Boží Hostýnská;¹⁾ pozná, že sv. Hostýn, jeli dovoleno malé věci s velkými skromně porovnat, jest pro Moravu to, co pro Francii jsou Lurdy, co pro Vlasy jest St. Loretto a pro Čechy sv. Hora u Příbrami.

Jména pak oněch míst jsou tato: Chropín, Ostrá Lhotka, Hrobice, Pitín, Zlamanice, Val. Klobouky, Částkov, Troubky, Dubrvice, Oplocany, Charvaty, Proumov, Vlčnov, Drnovice, Frýdek, Fričov, Kunčice, Luběnice, Štítná, Derfly, Rodinov, Určice, Březovice, Dubany, Ejvany, Vlachovice, Vysoké Pole, Bojkovice, Lidečko, Janovice, Bernatice, Lhota (od Starého Jičina), Švábenice, Slušovice, Hvozdná, Vyzovice, Vsetín, Pečkovice u Starého Jičina, Veliková, Hustopeče, Kašava, Cisařov, Provodov, Nezdenice, Nový Hrozenkov, Halenkov, Těšnovice, Starý Jičín, Domanín, Stříbrnice, Bylany, Podštát, Slopno u Vyzovic, Tupesy u Velehradu, Šumice od Uher. Brodu, Velká Bystrice, Milotice u Kyjova, Jalubí, Velehrad, Nivnice od Uher. Brodu, Obětkovice u Tovačova, Klenovice, Lhota u Napajedel, Pivín u Napajedel, Polkovice u Kojetína, Hradisko u Kroměříže, Milovice, Slavkov pod Hostýnem, Bzenec (odkud překrásné processí o šedesáti družičkách s chvojkami na hlavě), Četechovice, Strážovice, Limov, Nová Ves, Spálov, Soběchleby, Kokory, Raketnice, Majetín, Bartultice, Jindřichov, Holešov, Loučka u Lipníka, Halenkovice, Ilínsko, Zahlenice, Dobrotice, Tučapy, Přestavky,

(ústav Voršilek), Stará Ves, Město Libová, Jestřabí, Zdounky, Dolany, Přerov (odkud první četnější průvod), Brumov, Domaželice, Komarov, Bořenovice, Janovice, Zahnašovice, Malenovice, Bilavsko, Radkov, Schlag u Lipníka, Loukov, Vsetuly, Rusavá, Brušperk, Vracov (processí s četnými družičkami), Předmostí, Černotín, Kozlov, Pavlovice, Vyskov a okolí, Kelč, Loučka, Fryšták, Hranice, Kunovice u Uherského Hradiště, Těšetice, Radějov, Polešovice, Ostroh, Tasov, Kněždub, Horka, Hroznová Lhota, Spítinov, Napajedla (ústav křížových sester), Veselá, Popovice, Bilovice, Hulín, Staré Město, Velké Karlovice, Boršice, Hodonín, Kojetín, Břeclava, Choryň, Frenštát, Rymnice, Tovačov, Vsechovice, Otrokovice, Zašová, Štípa, Kroměříž, Horní Mostěnice, V. Meziříčí, Kyjov, Mistek, Pačlavice, Lipník, Žopy, Tvarožná atd. Vsech dohromady bude asi přes dvě stě průvodů; není možná, veškerých jmen místních, odkud průvody přicházejí, se dovědět, zvláště za velkého návalu, kdy průvod stihá průvod. Pročež čtenář laskavě promine, pohřešili to ono jméno; také sluší poznamenati, že z některých míst více než jedenkrát přišli a že netoliko v neděli a ve svátek, ale i ve všední den připutovali, jako na př. slavné průvody z Frenštátu, z Chropíně, ze Staré Vsi atd.

O všech pak průvodech může se dle vši pravdy říci, že veškerým chováním a jednáním svým, zejména ve Svatyni na jevo dávají živou viru, velkou zbožnost, vroucnou a nelíčenou lásku k Matičce Boží, tak že kdo na ně se dívá, nezřídka takovým dojemným pohledem jest pohnut, a mimovolně slza po lících mu teče; ale přece zdá se, že processí, která v prvních měsících přicházejí, vynikají nad processí pozdějších měsíců. Opomíjme tu dopodrobna popsati nábožné a starodávni zvyky, které moravští poutníci na svých poutích mívají a

¹⁾ Což nesmi se žádným lidským snahám připsati, nýbrž nezpytatelnému soudu božské Prozřetelnosti, jak dí sv. Augustin.

taktéž ve chrámu svatohostýnském horlivě provozují, že na př. klečmo od vchodu po celé dlažbě až k Mariánské soše u hlavního oltáře se neunnavně vlekou, že na tvář padají a uctivě zemi libají, že někdy celé processi po delší dobu tváří k zemi leží; opomijíme popsati, jak hluboké poklony poutníci Matičce Boží činí, jak zbožně zpívají, jak z kostela odcházejíce, neosmělují se záda obrátiti k hlavnímu oltáři, nýbrž upírají uctivě tvář na milostnou sochu, prapory před Matičkou Boží kloníce, pomalu Svatyni opouštějí atd.; neboť to jsou věci všem Moravanům více méně známé. Toliko podotýkáme, že takové svaté zvyky a způsoby, které bezpochyby od nábožných předkův jako drahocenné dědictví na nynější pokolení přecházely, nemají se v zapomenutí přiváděti, za nepatrné a zbytečné pokládati nebo zavrhovati.¹⁾ Neboť ani před Bohem, jemuž máme nejen duši, ale i tělem sloužiti a chválu vzdávati, ani před lidmi, jejichž rozum svatou věrou osvícen jest, nejsou nepatrné, nýbrž mají velkou cenu a zásluhu, poněvadž, v pravém duchu vykonané, osvědčují vnitřní zbožnost a zároveň ji rozněcují a bližního vzdělávají.

Však netoliko poutníci společně v průvodech přišli, nýbrž také poutníci soukromí prokazovali Matičce Boží svatohostýnské vřelou úctu a lásku. A počet jejich není malý, snad se skorem vyrovnává počtu poutníků v průvodech přibylých. Sotva se mýlíme, udámeli,

¹⁾ Aneb dokonce za modloslužbu považovati, jak činil náš soused, protestantský pastor v údolí Rusavském, jenž se neostýchal naší Matce Boží rouhavě říkati „modla Hostýnská“, které prý se poutníci jako pohané klanějí. My katolíci víme, že jen Bohu se klaníme, ale Marii jako jeho svatou Matku ctíme. Tentýž pastor byl letos z jisté strany vyzván, aby nynější duchovní správu z Hostýna vyřítal. Avšak Bůh ho již soudil; zemřel 10. listopadu 1888.

sčítajíce oba dohromady, jejich počet na 130.000; ano domníváme se, že i větší byl.

Soukromí pak poutníci přišli nejvíce z okolních aneb ze vzdálenějších měst a vesnic vlasti naší; jedni připutovali pěšky, druzí přijeli vlakem až na Bystrické nádraží, jiní zase vezli se na voze až do Slavkova p. H., neb až k tak zvaným »lázním« p. H., odkud potom na svaté temeno vystupovali. Ale nejen z naší vlasti, nýbrž také z cizozemsku: z Uher, z Rakous, obzvláště z Vídně, z Čech, z rakouského a z pruského Slezska atd. připutovali.

Tážešli se, milý čtenáři, kd o hlavně na svatý Hostýn putuje, lze na to zkrátka odpověděti: Jest to především náš dobrý lid z různých moravských měst a dědin, jak tomu svrchu uvedená jména nasvědčují, jest to tentýž dobrý moravský lid, který rok co rok skládaje krejcar ke krejcaru, r. 1845. znova postavil si Svatyni Hostýnskou a r. 1887. tímž obětovným způsobem přistavěl klášterík, obstaral duchovní strážce a letos (1888.) novými malbami vykrášlil chrámovou loď. Než i osoby z vyšších stavů navštěvovaly svaté místo a vykonaly si tam svou pobožnost, jak následující šlechtická jména, která do zápisní knihy v sakristii zaznamenána jsou, dokazují: Pergen, Ledochovský, Ertingen, Taxis, Seilern, Fünfkirchen, Trojer, Loudon, Skrbenský, Gudenus atd.

Jak lid čteně na sv. Hostýn putoval, tak i kněžstvo s ním; neboť známo jest, že průvody bez kněze v celku valně neprospívají. Připutovalo po celou poutnickou dobu asi 200 kněží, z nichž asi 160 sloužilo tam mši svatou. Někteří kněží, mezi nimiž bylo několik kanovníků, a mimo to i jeden laik (nekněz), vykonávali si v milém zátiší svatohostýnském duchovní cvičení svatého Ignáce.

I zpěvácké spolky dostavily se a provozovaly v chrámě svatohostýnském

při službách Božích velmi důstojně církevní zpěvy, tak na př. spolek »Moravan« z Kroměříže a zejména »Cyrillská jednota« z Val. Meziříčí. Chválice zmíněné zpěvy a sobě přejíce, aby takové spolky častěji na naši svatou horu zavítaly a ryze církevní písně zpívaly, nechceme však obyčejný zpěv lidu ve chrámu svatohostýnském zavrhovati, jakoby chybný a nedostatečný byl; naopak, zdá se nám býti tak dobrý, že bychom ho nikterak nechtěli pohřešovati. Neboť když náš lid z plna hrdla a s nadšeným citem písně »Usedla si holubice čistá,« »Tisíckrát,« nebo »Pozdravená, velebená« a p. zpívá, a když ty silné, zvučné hlasy proudem po všech prostorách chrámových mocně se rozléhají: jak jest to mile slyšeti! Jak

to unáší a povzbuzuje kde které srdce zbožné k myšlénkám nadzemským, zejména ku vřelé lásce a úctě Matičky Boží! Jest jakoby člověk na chvíli se zapomněl, že chrámové prostory svatého Hostýna stojí ještě v tomto slzavém údolí a cítí se poněkud jako v nebeském ráji, kde jednou slyšeti bude andělské zpěvy! Z té příčiny cizinci,¹⁾ nejspíše zvykli na zpěv moravského lidu, když navštěvují sv. Hostýn a slyší ponejprv na př. »Tisíckrát« zpívati, bývají uneseni, ano až k slzám pohnuti.

¹⁾ Jistý učený pán z Vídně uslyšev na sv. Hostýně tento zpěv, udiveně pravil: Tito lidé sami nevědí, jak velký mají poklad, že tak krásně zpívati umějí!

(Příště dále.)

Zprávy z misí katolických.

Přední Indie. Arcibiskupství Kalkutské. O pokroku misí dostali jsme zprávu od P. Moteta T. J., jehož psaní zde uvádíme: »Právě zaslali misionáři z Chota-Nagpory, již v území Lohardaga pracují, své statistické zprávy. Tyto jsou pro všechny křesťany, zvláště pak pro dobrodince oněch misí velmi radostné. Území, o něž se tu jedná, jest asi tak veliké jako Belgie. Roku 1887. začátkem srpna bylo tam asi 15.000 pokřtěných a katechumenů; 1. srpna 1888. byl stav misie následující: osad, v nichž katolické rodiny bydlí, 832; domů katolíkův 7193; pokřtěných jest 11.291; katechumenů 39.060; souhrn na víru obrácených 50.351; katechistů 189; kaplí 95; škol 77; dítek, jež školy navštěvují 2400. Jen pět kněží pracuje v tak veliké zemi, každý má asi 40 domorodých katechistů, již mu v díle blahodárném pomáhají. Katechisté jsou to, kteříž misionářům lid přivádějí, a na víru obra-

cené navštěvují, vyučující je v pravdách sv. náboženství.

Hlavním ředitelem celé misie jest P. Lievens, jemuž se protivilo trýznění domorodých, jakéhož se jim dostávalo od jejich utiskovatelů, Thikedarů; pročež stal se jejich ochrancem, a odevšad hrnuly se k němu zástupy utiskovaných. Tím však popudil proti sobě a proti všem katolíkům Thikedary; čím více však tito proti němu zuřili, tím více lásky dochází u domorodců, kteříž ho za největšího svého dobrodince považují.

Napřed se zdržoval P. Lievens jen v Torpě, kdež jeho obydlí navštěvovaly takorba obléháno bylo. Spolupracovník jeho, P. de Smet, obrátil zřetel na okolní dědiny; i ostatní misionáři neunavně pracovali na rozsáhlé vinici Paně, kdež dva z nich, P. van de Ghote a Cazet, neúmornou prací unaveni odpočinku věčného došli a jini dva P. de Smet a Müllender, těžkou chorobou zachvácení

byli. Větší nebezpečí hrozí nám od pohanů, již ustavičně proti nám bojí; několik kaplí rozbourali, mnoho křesťanů až na smrt pobili.

Modlete se za naše křesťany a jejich pohanské bratry, modlete se zvláště za rozmnožení misionářův; a Vševědoucí, jenž počítá modlitbu chudobného, jakož i almužnu bohatého, vše mnohonásobně odmění.

Střední Afrika. Apoštolské vikářství Tangajika. Kardinál Lavigerie uveřejnil následující dvoje psaní, jež líčí osud otroků v Africe. První psal P. Hautecoeur 1. dubna z Taboru, hlavního místa vysočiny, kdež se cesta dělí k jezeru tangajickému a Viktorii nyanzskému:

»Jelikož chcete dovědět se o stavu otroků v naší krajině, musím Vám oznámiti, že my žádných nemáme; neboť, jak víte, darujeme všem, jež koupíme, svobodu; děti učíme čísti, psátí, vyučujeme je v obyčejných pracích, a když povyrostou, postaráme se o svadbu. Ačkoliv sami otroků nemáme, jsme přece nuceni, najímati je ku práci, neboť arabští otrokáři pronajímají otroky a vůbec i náčelníci své poddané za plat. Rozumí se, že lidé rádi u nás pracují, a proto nás prosí, abychom je přijali do práce aneb jakožto pastýře. Před několika dny propustili jsme posledního najatého otroka; patřil sousednímu náčelníkovi Amisi-Bukundi-ovi. Jeho propuštění bylo by se nám skoro stalo osudným. Místo, aby se k svému pánu navrátil, utekl ještě s jednou otrokyní. Amisi-Bukundi tvrdil, že jsem jim k útěku pomohl, a hrozil, že mne u arabského guvernéra obžaluje; jsem jist, že vyhrám. Jak svědci dokázati mohou, otroci utekli jen ze strachu před ukrutností svého pána. A ukrutný je v skutku Amisi-Bukundi. Nedávno dal jednoho otroka pro malou chybu až do krve mrskati; když pak opět k pánu přišel, zbil ho tento

tak, že zůstal polomrtev na zemi ležeti, pak ho poručil hoditi do slaměné chatrče a tuto zapáliti. Otrok sice ohni unikl, byl však velice popálen. Na to zakázal ukrutník, aby se žádný k nešťastnému nepřibližoval; tento brzy skončil. — Amisi-Bukundi-ovi porodila jedna otrokyně dítě; ačkoliv by byla zasluhovala vzhledem k dítěti útrpnosti, byla každý den bita. Za několik dní jsem slyšel, že dítě umřelo brzy na to jsem se však dověděl, že bylo vlastně ubito; neboť matka je nosila dle tamnějšího zvyku na zádech; ukrutník pak nedbal na dítě, když bil matku jeho.

Druhé psaní poslal P. Guillemé dne 14. června 1888. z Kibangy; i on prosí o podporu, aby zlořádu tomu odpomoci mohl.

»Od 1. ledna až do 1. června vykoupili jsme 150 otroků, mohli jsme jich tolik vysvoboditi, neboť cena otroků jest velmi levná, tím jsme však zároveň vyčerpali své příjmy, tak že jsme v díle započatém přestati museli. Vystavěli jsme nemocnici pro slabé a staré otroky; v sirotčinci máme asi 300 dítek. Obyvatelé nemocnice jsou většinou starci, již mnoho vystáli, jež jsme za několik loktů bavlněné látky z otroctví vykoupili, a staré černošky, kteréž od svých pánů neb od svých vlastních dítek byly vyhnány. V Africe totiž panuje všeobecně pohanské pravidlo: »Sestárněl otec tvůj nebo matka tvá, tak že pracovati již nemůže, pak je vysvobod od živobytí, a vyžen do lesů.« Starce, jež považují obyvatelé za břímě, rádi propouštějí. Nedávno slyšela stará otrokyně chváliti život v misii; dlouho se nerozmýšlela a utekla do Kibangy prosíc, aby ji přijali. Brzy se dověděl její pán, jemuž se o ničem nezminila, že se u nás nalezá, a přišel, aby si ji opět odvedl domů. Na staré otrokyni mu mnoho nezáleželo, ale on chtěl naši soustrast vykořistiti a doufal, že za otrokyni dostane mnoho loktů

látky. Vyjednávali jsme s nim, jeho požadavky byly však tak vysoké, že nám nebylo možno jich přijmouti, a ubohá otrokyně musela se domů navrátiti. Jelikož však nemohla svému utiskovateli v chůzi stačiti, šel za ní a holí ji poháněl; asi za deset minut klesla a nemohla dále; na to jsme slyšeli výstřel, a než jsme přišli na místo vraždy, byla ubohá starěna již mrtva; koule ji roztrátila hlavu.

Uvádím jen jeden příklad, a to nikoliv nejhorší; velmi často se stáváme svědky takových činů, aniž bychom jim mohli předejiti, poněvadž se nám jen několik loktů bavněných látek nedostává.*

Amerika. Mexiko. Sestra z kongregace nejsv. Srdce Páně popisuje první dojmy, jichž se jí dostalo v nové její vlasti v Mexiku.

•Mexiko jest země protiv. Cestující, jenž po nové dráze, kteráž mimochodem řečeno jest dílo mistrovské amerických inženýrů, z Verakruce do hlavního města jede, přejíždí za několik hodin z krajín tropických až skoro do krajín polárních; neboť v nízkých rovinách na pobřeží rostou banány, palmy, obrovské kaktusy a rostlinstvo nejdívočejších barev. Asi po 180 km. jedeme již 2500 m. vysoko nad hladinou mořskou; zde se daří plodiny evropské pšenice, žito, kukurice atd. Sotva že opustíme krajinu tu, již pozdravujeme světlé vrcholky »Popocatepetla« a »Bílé Paní,« jež kryje věčný sníh. Na začátku jízdy vidíme lesnaté krajiny, romantické skaliny, krásná údolí. Lokomotiva prolézá mezi skalisky jako kamzik, hrozná zdá se býti cesta a nebezpečná, když se cestující podívá z okna; po pravé straně vidí ohromné příkré skály, na levé hlubokou propast; tato

hrozná krása najednou mizí, když dojedeme do Esperanzy. Velikou jednotvárnou vysočinu vidíme před sebou; až poblíž hlavního města mění se opět krajina; zraku našemu lahodí krásná údolí, veliká jezera a malebné pahorky.

Jako podnebí tak jest i lid co se náboženství týče, velmi rozdílný. U některých lidí nalézáme pevnost víry, sebezapírání a důvěru, již se diviti musíme; naopak bohužel většina obyvatelstva pravdám nejhlavnějším se buď ani neúčila, buď je již zapomněla. Biskupství Tabasco spravuje msgr. Amežquita, jest to druhý biskup nové této diecése. Jeho předchůdce byl vyhnán, poněvadž lid nechťel kněze vydržovati. Msgr. Amežquita nežádá podpory ani pro sebe ani pro své kněze. Tabasco má 30.000 km². s 110.000 obyvatelův, a při svém příchodu podporovalo jen 12 kněží biskupa v práci duchovní; kostely byly staré stodoly, oltáře velmi nečisté; Amežquita brzy uvedl své biskupství do pořádku. Povolal několik vzorných kněží z Guanajuata, ano i sám při vyučování dítek vypomáhal; skvělým výsledkem může se honositi vzorný biskup, jenž jest apoštolem Srdce Páně. Mladí lidé, kteříž dříve velmi nevázaně sobě vedli, přistupují pravidelně ke stolu Páně a zachovávají církevní posty velmi přísně. Velice podivuhodné jest obrácení zlopověstného jednoho vůdce z války občanské, obrista A., jenž několik osob z politických příčin zastřelil; tento člověk teď nalezá největší útěchu ve sv. svátostech, pokání a Svátosti oltářní.

Země, v níž símě slova Božího úrodné půdy nalezá, není ještě ztracena. Bohužel, jest veliká část role zarostlá trním a nedostává se dělníků na vinici Páně.*

„Kat. misie.“

Milodary Božského Srdce Páně.

Z Mlazovic. Jistá osoba farnosti naší vzdává dle učiněného slibu vřelě a neponiženější díky B. S. P., sídlu milosrdenství a přimluvě nejlaskavější, blahoslavené a neposkvrněné P. Marie Lúrdské a sv. Jana Nep. za vysvobození z jisté velmi nemilé záležitosti. Důvěrná a úpěnlivá prosba byla vyslyšena! Ó by všichni

lidé lásku a milost těch dvou nejsv. srdcí poznali, je milovali a ve všech svých úzkostech a nesnázích důvěrně se k nim utíkali; nabyli by hojných radostí a potěšení! Protož poznáno, milováno, chváleno a vzýváno budiž nejsv. Srdce Pána Ježíše a neposkvrněné srdce P. Marie!

Ročník.

Z Olomouce. Srdečné díky vzdávám nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu, k němuž jsem se, trápen jsa plicním neduhem, o uzdravení s prosbou utíkal, za veliké ulehčení v této obtížné a nebezpečné nemoci. Cítím se nyní mnohem zdravším, což nekonečné lásce a milosrdenství nejsvětějšího Srdce Ježíšova o nás nehodné tvory přičítám. *N.*

Z Lipníka. Vzdávám B. S. P. a Panně Marii vroucí dík a plním svůj slib za pomoc při sv. zpovědi. *K. S.*

Z Rudlavic. Srdečné díky vzdávám B. S. P. a Panně Marii Lúrdské za uzdravení z nemoci. Vykonala jsem dvakrát devítidenní pobožnost k Panně Marii Lúrdské a slíbila jsem, okřejili, že k její cti a chvále svíce obětovati chci a ve »Škole« to uveřejním. Dosáhla jsem, oč jsem prosila a vybízím každého, aby u B. Srdce Páně pomoci hledal. *Z. A.*

Z Brna. Jistý bohoslovec děkuje B. S. P. a Panně Marii vroucně za šťastné vyřízení jedné záležitosti. *J. R.*

— Manžel můj těžce onemocněl. Užíváno všech prostředků, než nemoc se horsila. Ve strachu o manžela svého, vzala jsem útočiště k Panně Marii, pomocnici křesťanův a prosila za přimluvu jejího věrného činitele loňského roku v Římě v Pánu zesnulého Don Boska za uzdravení manžela svého, slibujíc uveřejnění, buduli vyslyšena. A ejhle, již čtvrtého dne manžel můj se uzdravil z povážlivé nemoci. Protož tisícere díky tobě, ó Maria, pomocnice křesťanů! Chváleno a velebeno budiž Božské Srdce Páně a nejčistší srdce Panny Marie až na věky věkův. *T. H.*

Z Plzně. Veliký dlužník nejsvětějšího Srdce vyjadřuje tímto slíbený veřejný dik témuž Božskému Srdci za veliké již v minulém roce dosažené milosti: zejména tyto: Těžce onemocnělá staričká matka pozdravila se na vyzvání nejsladšího Srdce Páně z neduhu, o němž lékař sám ani tušení neměl. — Veliké starosti se stavbou domu odporučené témuž Srdci Ježíšovu pominuly bez wszelkých nepřijemností a soudů. — Sestra řeholní náhle a nebezpečně onemocnělá ozdravěla na přimluvu sv. Josefa ku podivu v krátkém čase. Za toto vše, jakož i jiné tisícere milosti, jež nám nehodným Božské Srdce Páně prokazovali neustává, vyslovujeme nejvroucnější dik. — Podobně i jiná osoba z Plzně vzdává tímto tisícere díky přesladkému Srdci Panny Marie za vyslyšení jisté prosby v čase nejkratším. —

Z farnosti Slavkovské. Jistá osoba vzdává srdečné díky Panně Marii Lúrdské za vyslyšení prosby. Uminilať si to vyslyšení uveřejniti.

Od Sv. Hory. Božskému Srdci Páně vzdávám díky, že na přimluvu P. Marie svato-horské loňského roku ve hrozně

tísní vyslyšena jsem byla, slibivši, že buduli vyslyšena, uveřejním to ve „Škole B. S. P.“. Solva jsem začala konati devítidenní pobožnost, hned vyslyšena jsem byla. Čest a chvála budiž Božskému Srdci Páně a Panně Marie svato-horské ode všech po veskerém světě. *F. J.*

Od Solnice. Jistá zbožná čtenářka „Školy“ vzdává neskonale díky Božskému Srdci Páně za mnohonásobná dobrodini, jichž důvěrnou modlitbou v poslední době dosáhla, jmenovitě za šťastnou poslední hodinku dvou drahých příbuzných, za zdar bratrova snažení a za odvrácení jistých soužení. Doufala v Boha a nebyla zahanbena, protož doufati chce v pomoc Boží i budoucně. *P. R.*

Ze Skoku od Dolního Újezda. Jistá rodina vzdává srdečné díky Božskému Srdci Páně, Srdci blahoslavené Panny Marie a sv. Josefe, že po čtyřikrát vykonané devítidenní pobožnosti jest dcera jejich uzdravena z nebezpečné nemoci; i vysílá tedy novou prosbu, aby i nadále Božské Srdce Páně, Královna nebeská, Panna Maria, a sv. Josef ji od jakékoli nemoci zachovali. **Buďtež** neskonale díky nejsvětějšímu Srdci Páně, blahoslavené Panně Marii a sv. Josefu! *F. M.*

Upozornění. Došly nás ještě jiné dopisy dikůčinění za obdržené milosti, ale bez podpisů, a sice: Z Bračic, z Roketnice, z farnosti Lyské, z Nové Páky, z Koloredova, z farnosti Vilimovské a ze Ždánic. Žádáme všech, aby se podepsali **úplným** jménem. chtěli, aby dikůčinění bylo uveřejněno. Za mlčenlivost ručí redakce. Opatrnosti nikdy nezbyvá.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Vlašský lid zakouší bídu, jaké tak hned brzy nebude. A přece zednářské ministerstvo Crispiho — které beztoho je na církevní jmění jako straka — chtělo na lid ten uvaliti nové daue. Než tomu se už opřeli i nejvěrnější stoupenci zednářšti, obávajice se o svůj vliv. Ministerstvo tedy odstoupilo, ale král svěřil témuž Crispimu sestaviti novou vládu, což se i podařilo. Nové ministerstvo prý bude sporiti a šetřiti, než k církvi a její viditelné hlavě chovati bude starou zášť. — Sv. Otec přijal dne 2. března sbor kardinálů, kteří 80letému papeži přišli blahopřáti k slavnostnímu dni korunovace. Sv. Otec děkoval kardinálům za všechnu jejich podporu a stěžoval si pak na neustálé útisky, které jak jemu tak i církvi jest v Itálii snášeti. „Ale,“ tak pravil na konec, „ale i za těchto obtíží, které nás odevšad obklopují, spoléháme na pomoc s hůry a na spravedlnost a svatost věci, kterou hájíme, a budeme dále pracovati. Očekávajice milosrdenství Boží pro církev a všechnu společnost lidskou, vynasnažíme se uspišiti její přísti vroucími modlitbami.“

Rakousko. Zdá se, jakoby se probuzoval čilejší ruch a duch v obyvatelstvu rakouském, které židovskými novinami a lžiliberalním boucharonstvím z veliké části, neli zaujato bylo proti církvi katolické, tož aspoň lhotejně se chovalo. Teď však poznávají, kam dobrodinci liberálové je chtěli přivést: v područí židovské, neboť nejvíce židé z rezervnosti křesťanské těžili pro svoje kapsy. A proto odpůrci těchto řádů dali si jméno antisemité (odpůrci židů). Jinak se také nazývají „spojení křesťané,“ a ti domohli se skvělého vítězství při volbách do obecního zastupitelstva vídeňského, které posud bylo přední nerozbornou baštou lžiliberalismu. Nejsot o všem všichni antisemité pravého smýšlení náboženského, mnozí jsou posud vlažní, ale prvý krok k nápravě už jest učiněn, a ty doby již minuly, kdy ve Vídni mohl leckterý umouněnc plovati

na kněze nebo za nimi pokřikovati. — Právě vyšlo povolání k valnému sjezdu katolíků rakouských, jenž konati se má od 29. dubna do 2. května t. r. Jsme přesvědčeni, že sjezd ten velmi mnoho přispěje k okřevení a osvězení ruchu katolického a že vzájemná porada a výměna myšlének dá podnět k mnohemu zdárnému podniku a že povznese věc katolickou. Prosíme všech čtenářů svých, aby na modlitbách pamatovali na valný tento sjezd a vyprosili mu od Boha požehnání a potřebné osvěcení.

Rusko. Jak se z Říma oznamuje, budou v květnu jmenováni biskupové pro katolíky v Rusku, což bude počátkem lepší bohdá budoucnosti církve katolické na Rusi posud dosti krutě pronásledované.

Anglie. Spravedlivým požadavkům lidu irského přece jednou bude vyhověno. Naději tu pevnou lze chovati, poněvadž nastal příznivý obrat ve smýšlení národu anglického. Nešťastný lid irský, poněvadž zůstal věren víře svých otcův a nechtěl na rozkaz králův anglických od církve odpadnouti, musel snášeti mnoho příkoří po celá staletí. Pozemky ocitly se v rukou lordův anglických a domorodec jenom nádeničil. ba i z toho nájmu vyhnali ho jako psa, když se pánům nezlíbil. Než tuhý jest život lidu irského. Přestál všechny útrapy a teď se hlásí ke svému právu a k půdě otcovské. Boj se vede velmi tuhý a třeba nebylo lze schvalovati všechny výstřednosti válečné, přece cítíme s lidem irským, k němuž tak věrně a nezlomně stojí biskupové i kněží jako vůdci. — Teď chtěla jistá strana Angličanů zničiti zvolené poslance irské a očerniti je v očích lidí slušných vytýkajíc jim, že podporují vraždy a loupeže. Na to byl zaveden soud a list se obrátil. Poslanci irští skvěle se obhájili a dokázali, že svědci proti nim svědčící jsou falešní a lháři. Všechn národ anglický je nad takovým darebactvím rozlícen a není pochybnosti, že celým sporem tím lrově jenom získali.

V měsíci dubnu modleme se za oběti mamonu.

Když byl lid israelský po vyjití z Egypta na poušti, zjevil se Hospodin na hoře Sinai Mojžíšovi; za hromobití a blesku oznámil lidu zákon svůj a napsal jej na dvě kamenné desky prstem svým. Brzo na to, jelikož Mojžíš prodléval na hoře, učinil si lid israelský zlaté tele, jemuž se klaněli a oběti přinášeli. Což neděje se totéž i za našich dnů? Nezjevuje Bůh vůli svou přesvatou? A lid zaslepený klaní se zlatému teleti, okolo něho skáče. Jemu přináší sebe větší oběti, zapomínaje na Boha Stvořitele svého. Zdaž netýká se výtka lidu našeho, kterou kdysi pronesl prorok Oseáš k pokolení Efraim, řka: Však jsem zbohatl, našel jsem modlu sobě: všecky práce mé nenajdou mi nepravosti, kterouž bych byl zhrěšil. (Os. 12. 8.)

Dobře naplňuje se staré přísloví, »že peníze světem vládnou.« Jak by nevládly peníze? Ty poměry rozhárané, na jednom místě bohatství, kapitalismus, na druhém chudoba a bída. A kdo to zavinil? Lakomství. Panovačnost, touha po rozkoších, pýcha a smyslnost vyžadují peníze. A protože lidé oddáni jsou pýše a smyslnosti, proto shání se po bohatství po penězích, aby si, co zlá žádostivost chce, zaopatřiti mohli. Modlou všeobecnou jest kapitalismus, jest mamon, jenž pohrdá dobrými budoucími a hledí nasytiti srdce dobrem přítomným. Nebe jest zavřeno, jen země a to bohatství, co na ní jest, naplňuje mysl každého. Jeden každý chce býti bohatým; jen kdyby se každý poctivým způsobem přičinil; ale tu právě jest všeobecné zlo časů našich. Ať se stane bohatým člověk jakýmkoliv způsobem, loupeží, krádeží, zpronevěřením, to neváží, jen když dosáhne, čeho si přál. »Nebo od nejmenšího až do největšího všickni hledí lakomství.« (Jer. 6. 13.) Vitr veliký povstal, jenž přináší se sebou všude tuto nepravost a s ní bídu velikou. Pro bohatství obětují lidé život, čest, zdraví i nebe! Již zalmista Páně běduje řka: »A za nic sobě nevážili země žádoucí.« (Žalm 105. 24.) »Kořen zajisté všeho zlého jest žádostivost, již někteří puzeni pobloudili od víry a uvedli se v bolesti mnohé.« (Tim. 6. 10.) A moudrý Sirach velmi dobře dí: »Nad lakomce pak nic není nešlechternějšího. Proč pýchá země a popel? t. j. člověk, jenžto není než zem a popel, proč se pyšní? Nic není nepravějšího, než milovati peníze. Nebo takový i duši svou na prodej má: poněvadž za živobytí svého vyvrhl vnitřnosti své.« (Sirach. 10. 9. 10.) Ó žízni neuhasitelná, hlade neukojitelný, ó červe šízrající vnitřnosti lakotnosti, jenž nikdy pokoje nedá! Sám Duch svatý odsuzuje lakotu, neboť mluví skrze kazatele (6. 1—2) takto: »Jestli i jiné zlé, kteréž jsem viděl pod sluncem, a to časté mezi lidmi. Muž, kterému dal Bůh bohatství a statek i čest, a nic se nedostává duši jeho, ze všech věcí, které žádá: však nedal jemu Bůh moci, aby jedl z toho, ale člověk cizí stráví to. To jest marnost a bída veliká.«

Blahoslaveni bohatí, praví nynější svět; mají peníze, mají bohatství, mají po čem srdce touží, nic jim neschází a za peníze dostanou všechno na světě. Ale zdaž také prospěje taková lakotnost duši? Zdaž nestává se víc a více otrokyní ďábla? Což neznámým jest příběh o Jidášovi, zrádci Páně? Tohoto zrádce jen lakota po penězích a bohatství učinila tím, čím skutečně se stal. Měť svěřeny peníze, jichž Pán potřeboval ku výživě své i apoštolův, a tu již často zpronevěřil,

až konečně neštilil se Pána a Mistra svého prodati za 30 stříbrných. — »Já nešťastník,« stěžoval si lakomec svému sousedu. »Poklad, jež jsem ve své zahradě zahrabal, mi této noci ukradli a kámen na místě něho položili.« — »Ty bys,« odpověděl mu soused, »svého pokladu bez toho nebyl užíval; myslí si tedy, jakoby kámen byl tvým pokladem a nebudeš o nic chudším.«

»Nehleďte pokladů, které rez a mol kazí, a které zloději kradou, ale hleďte raději pokladů nasbíratí si pro nebe. «Blahoslavení jsou chudí duchem,« volá Kristus, Spasitel náš, kteří pro Krista chudobnými se stali, pokladům světa srdce nepřikládají, a majíce statky přece chudobní jsou; anebo, kteří co měli rozdali a následovali Krista. Takovými byli sv. apoštolé, kteří mohli Pánu říci: »A opustili jsme všecko a následujeme tebe! Dobrovolně chudými byli první křesťané, kteří jmění své nadbytné rozdělovali mezi chudé. Milujme chudobu a chudobné, pak budeme chudí duchem a za to blahoslavenými se staneme. Projevujeme lásku k chudým, budme rádi s nimi, přijímejme je rádi pode střechu svou, udělujme rádi z toho, čeho nám Pán uštědřil chudým, a Pán odplatí nám. Nic nepřináší do domu tak velké požehnání, jako almužna daná chudým. S Tobíášem těšiti se můžeme, jenž pravil synu svému: Chudý sice život vedeme, ale mnoho dobrého mítí budeme, jestliže se báti budeme Boha a jestliže odstoupíme od všelikého hříchu a budeme-li dobře činiti.« (Tob. 4. 23.) Blahoslavení chudí duchem, neboť vaše jest království nebeské: radujte se a veselte se, nebo odplata vaše hojná jest v nebesích,« volá Kristus Pán, věčná pravda, jehož slova neprominou. Dříve projde vůl dírkou jehly, než boháč přijde do nebe, protože bohatství jej strhuje k zemi.

Této chudobě učil Ježíš Kristus slovem i příkladem; k této chudobě povzbuzoval jeho věrný následovník sv. František celý věřící svět, a čím chce nynější zlo bohatství vyhojiti sv. Otec Lev XIII., neli zase chudobou dobrovolnou, zvláště III. řádem sv. Františka. Poslechněme hlasu jeho, následujme příkladu Kristova, spojme s chudobou modlitbu horlivou; tím nynější čas napravíme, roznitíme lásku k chudobě a odříkání se, tím vyrovnány budou neblahé poměry lidstva. Od chudoby kráčeje k pokoře, od pokory pak k nejsv. Srdci Ježíšovu, prameni všech milostí a všeho požehnání.

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za oběti lakomství, aby pohrdající bohatstvím pomíjejícím, hledali pokladů nehynoucích. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladvé Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

**Vzkříšení Ježíšovo jest, LaskaVý Čtenáři, bezpečné ruko-
jeMstVÍ I tVého buDoucího Vzkříšení!**

Máji, vítej!

Máji, vítej!

Vzduchem silicím a sladkým dechem
v chorá prsa život lej!
Vyssála jej z útrob zima drsná na krupěj,
ještě zdáli skučí smrti echem, —
máji, chorým vítej!

Máji, vítej!

Utul v náruči své láskou žhoucí
osiřelých srdcí led!
Země matka nedbala o pohozený květ,
mráz a mráz jen kol, až oku skvoucí!
Máji, sirým vítej!

Máji, vítej!

Úsměvem svým, hudbou mnohohzvukou
bolestnou tvář rozesměj!
Zostřil našich žalů drápy zimních vichrů rej,
noc i den nás kožil starou mukou.
Máji, truchlým vítej!

Máji, vítej!

Nádhrou svou všemu zraku zkvetlou
chudoby nám nahraď cár,
slední sousto rval nám od úst líné zimy spár,
tělo nahé šlehal bídy metlou!
Máji, chudým vítej!

Máji, vítej!

Jež teď s nebe sstoupáš, Slitovnice,
lidstvo k tobě úpí, slyš!
Zažeň zimu hřichu, lásky máj nám přivěj blíž,
růže modliteb ať věnčí líce!
Máji nebes, všem, všem vítej!

P. Š. Seňický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Svatost Srdce Ježíšova.

Srdce Ježíšovo jest: 1. svaté a dokonalé,
2. jest vzor a zřídlo všeliké svatosti.

1. »Učiňme člověka k obrazu a podobnosti svému,« řekl Bůh v den stvoření člověka. Nejznamenitější člověk, vzor člověka, hlava a otec člověků všech, o němž v pravdě říci se mohlo: Ejhle,

jaký to člověk! Ecce homo! byl jedině Ježíš Kristus; on jest první i poslední (Zjev. 22.), on prvorozený všeho stvoření (Kol. 1.), on to, pro něhož všickni ostatní stvoření jsou: »Vy pak jste Kristovi« (1. Kor. 3.). O Ježíši Kristu tedy obzvláště platí: Učiňme člověka k obrazu svému. Na něm nalézáme opravdový obraz Boží v dokonalosti nej-

vyšší: neboť věčné Slovo v pravdě jest obraz Boha Otce, a tento božský, podstatný obraz Boží odlišuje se ve svatém jeho člověčenství. Všecky dokonalosti Boží spatřují se v Srdci Ježíšově, a jeho podivným, tajemným spojením s božskou osobou přicházejí v něm také na jevo. Hle, tu dokonalý obraz Boží! V Ježíši všecko svaté jest: svaté myšlenky, žádosti, náklonnosti, slova i svaté skutky. »Takovéhoť zajisté,« abych s apoštolem mluvil, »potřebi nám bylo míti nejvyššího kněze, svatého, nevinného, neposkvrněného, odděleného od hříšníků, a kterýž jest vyšší nad nebesa« (Žid. 7.). Srdce Ježíšovo jest sídlo Boží, jest svatyně jeho a místo, v němž na vždycky se usídlil; jak veliká tedy musila býti jeho svatost! — Srdce Marie ovšem musilo býti nesmírně čisté; o mnoholi více však Srdce Ježíšovo! — »Na dům tvůj přísluší

svatost, Hospodine« (Žl. 92.). Přiblíž se tedy k té velebení hodné svatyni, k té arše úmluvy; pojď a obdivuj paprsky božského světla v Srdci dítky Ježíše! Čti v té knize... patř na »zrcadlo bez poskvrny« (Moudr. 7.), a hledě s úžasem na svatost Srdce Ježíšova, poznej zároveň, jak zkaženo jest srdce tvé. Každá z jeho ctností ukáže ti některou z tvých chyb, každá z jeho dokonalostí odhalí tobě nějakou nedokonalost srdce tvého, a tak pozvání Ježíše dopomůže tobě ke zna-

losti sebe sama. Ty při neskončené jeho kráse uzříš svou ošklivost, a budeš se donucena cítiti, Ježíše právě tak milovati, jako sebe nenáviděti a sebou pohrdati.

2. Srdce Ježíšovo jest nám zřídlem a vzorem svatosti. »Učíme člověka k obrazu a podobnosti svému;« slova tato v den stvoření pronesená vztahovala se sice na všechny lidi v osobě Adamově; ale přece docela zvláště obrátiti se dají ke křesťanům, kteréž Bůh milosti svou přijal za své. Člověk skutečně nalézá v Ježíši Kristu nejdokonalější vzor, dle něhož co do duše i co do těla vzdělávati se má. Dříve, nesmírnou rozsedlinou od Boha takorčeka oddělen, musil se za neschopna míti, aby nevýslovnou krásu Stvořitelovu v sobě napodobil. — Ježíš Kristus jest Bůh a člověk, a svým člověčenstvím přiblížil nám neskončené dokonalosti

Boží, ano postavil je takorčeka v obzor náš. Pojď tedy, duše moje, k nohoum božského dítky. Ono jest odlesk svatosti nebeského Otce, a od Ježíše má se jí i tobě dostati. — Podobá s ním má býti pečeti, kterouž znamenání býti máme a znova utvoření dle jeho obrazu. »Jako jsme nesli obraz zemského, nesmež i obraz nebeského« (1. Kor. 15.). — Ježíš jest nám první příčinou, původem a vzorem všeliké svatosti; on jest vzorem, jeimuz podobni býti máme, a ze Srdce

jeho proudí i milost, nám k tomu potřebná... Ó všickni vy, jižto žízните po spravedlnosti, pojdte a nabírejte z toho nevysušivého zřídla. — »Všickni žizniví pojdte k vodám« (Is. 55.).

Dokonalost svatého člověčenství Ježíšova odtud pochází, že člověčenství to, jsouc spojeno s druhou božskou osobou, v jistém smyslu na svatosti její podíl má. Srdce Ježíšovo nebeským tím vlivem zbožněno jest. Nápodobně i naše dokonalost pochází od naší hlavy, Ježíše Krista. »Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese ovoce mnohé« (Jan 15.). Zda-liž nedostává se ratolesť všeliké síly životní a plodivosti ode stromu, s nímž spojena jest? Tak se to má i zde. Čím úžeji a trvanlivěji milostí spojen jest Ježíš s duší věrnou, tím hojnějších milostí a užitek duše z toho nabude, a tím dokonalejší

buď i svatost, jakou jí Ježíš udělí. V něm všecko svato jest, v nás má všecko posvěceno býti: posvěceny myšlenky, žádosti, náklonnosti i slova, posvěceno tělo i duše. Jak daleko pokročila jsi v tom, křesťanská duše? »Tot jest zajiště vůle Boží, posvěcení vaše« (1. Thes. 4.). Proto byla jsi stvořena, proto přijal tě Bůh do své církve a mezi své přemilé dítky: tot závazek, jaký jsi na křtu sv. na sebe vzala a často obnovila. Taž se se sv. Bernardem: Proč jsem živa v pravé víře? Proč odřekla jsem se světa? — A ve spojení s Vykupitelem svým započni nyní ke cti jeho nejsv. Srdce svatější život. Proč ještě odkládáš, nenili již čas?

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kniha IV. Hlava 13.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění Božského Srdce Ježíšova.

(Část další.)

II. Služba.

Nahražovatel.

„Pohanění očekávalo Srdce mé a bídu. A očekával jsem, kdo by se spolu se mnou rmoutil, a nebylo nikoho; a kdo by mne potěšil, a nenalezl jsem nižádného.“
(Žalm 68, 21.)

„Toky vod vydaly oči mé, že neostřihali (lidé) zákona tvého... Vidím přestupníky a chradnu, protože řečí tvých neostřihali.“
(Žalm 118, 136. — 158.)

Příprava.

Co má býti úlohou »Nahražovatele«? Konaje tuto službu, máš, milý křesťane, považovati za zvláštní povinnost svou: odprošovati ve hluboké pokorě Pána Boha za všechny křivdy, jichž se mu v nejsv. Svátosti oltářní dostává! Uzavři se tedy častěji za den v nejsv. Srdce Ježíšovo jako v žalář lásky a v uznání, že jsi nedostatečným Bohu za své vlastní hříchy zaglostučiniti,

obětuj jeho těžce uražené velebnosti nejsvětější Srdce Ježíšovo na usmíření.

Pros také andělský kůr »Mocnosti,« aby ti nápomocní byli k tomu, by se Ježíši Kristu dostalo náhrady za všechny inše sv. a sv. přijímání, jež chladně a špatně vykonány jsou i od takových osob, které se mu zvláště zasvětily.

Na ten úmysl navštiv zvlášť — alespoň v duchu — nejsv. Svátost oltářní a každého pátku v tomto měsíci vykonej před ní zvláštní odprošení; zejména však na první pátek v měsíci dokaž nejsv. Srdci Páně lásku svou a vykonej úlohu této služby s horlivostí dvojnásobnou.

Zásadou a pravidlem buď ti přesvědčení, že ten, kdo si nechá na tom záležitosti, nahražovati dle možnosti křivdy Pánu Bohu učiněné, může bezpečně doufati, že mu Pán hříchy a pokuty, jichž se dopustil, vždy víc a více odpustí a

nevýslovné sladkosti smilování svého naň vyleje.

Nyní pak, pokleknuv v duchu nebo ve skutečnosti před nejsv. Svátostí oltářní, představ si, že ti Pán ukazuje Srdce své kopím zraněné a trním ovinuté, a mluví k tobě svrchu uvedenými slovy žalmistovými: »Srdce mé snáší pohanění a bídu... Vidím přestupníky a chřadnou, a toky vod vydávají oči mé nad tím, že neostříhají zákona tvého... Čekám, kdo by sdílel se mnou zármutek můj, hledám, kdo by mne potěšil, a není nikoho!«...

Odpověz pak Spasiteli svému a rei: »Ó nejlaskavější Ježíši, ach, jak dlouho ještě zůstanu lhostejným při pohledu na neuctivé nakládání a na křivdy, jež zakouší nejsladší Srdce tvé?! Ty jsi mi dal ujistění, že všechny křivdy, jež se stanou mně, tak budeš považovati, jakoby tobě samému učiněny byly, a já nevděčník neměl bych alespoň tolik i pro tebe činiti? To budiž daleko ode mne; můj Ježíši! Slibuji ti, že se budoucně přičiním, abych všeliké urážky proti tobě zabránil a všemu světu vyjevil, jaké lásky hoden jsi. Učiň jen, ó Srdce zarmoncené, abych především náležitě poznal příčinu tvé bolesti a tvého nářku, utrpení tvé pochopil, spolu cítil a opravdově se snažil za ně útěchu a náhradu tobě, ó nejsv. Srdce, zjednati!«

»K tobě pak, ó nejsladší Srdce Marie Panny, se utíkám, kteréž jsi na světě tak hořkou bolest pocítilo, vidouc Syna svého tak zohaveného! Ó vypros mi, Máti moje, takovou osklivost před každou urážkou Boží, abych se jí netoliko sám se vši péčí vstříhal, ale dle možnosti i jiných od ní uchránil!«

Za patrona své služby zvol si »Nahražovatele« sv. Ignáce z Loyoly a dle příkladu jeho rozněcuj v sobě vřelou touhu po tom, aby konec učiněn byl všem urážkám Božím na zemi.

Rozjímání.

Skryté utrpení Ježíšovo v nejsv. Svátosti oltářní.

1. Jak svrchu podotknuto, má se »Nahražovatel« přičiniti, aby uskutečnil druhý úmysl, jež měl Spasitel při zavedení této pobožnosti k nejsv. Srdci svému. Chtěl totiž, aby se Srdci jeho, jež od lidí nejen nemilováno, ale namnoze i uráženo a potupováno bývá, náhrady dostalo za všechny urážky, jimž ustavičně v nejsv. Svátosti jest vydáno.

Když bl. Markéta Alacoque v oktávě Božího Těla před velebnou Svátostí klečíc se modlila, zjevil se jí Kristus Pán a ukazuje na Srdce své, pravil k ní: »Viz to Srdce, kteréž lidi tolik milovalo a ničehož nešetřilo, aby jim lásku svou ukázalo, a no v této snaze se úplně vyčerpalo a strávilo! A hle, na místě vděčnosti nedostává se mi od většiny lidí ničeho jiného, nežli nevděku, chladnosti, neuctivosti, opovržení, pohanění, svato-krádeže, čímž mne v této Svátosti lásky nevýslovně urážejí. Avšak ještě bolestnější mně jest, že i ti se mnou takto nakládají, kteří se mně byli zaslíbili!«

Nářikal si hořce tehdaž Spasitel do nevděku lidského, že lidé všechny jeho snahy k jejich prospěchu a spáse miněné s opovržením a necitem maří, a doložil takto: »Učiň mi tedy alespoň ty radost a nahraď mi dle možnosti tento veliký nevděk!«

Slovy těmito vyjádřil tedy Spasitel zřejmě a zřetelně své přání, jež dle sil splniti jest úlohou »Nahražovatele.«

Abys pak, milý křesťane, tuto službu lásky konal v pravém duchu, jest nutno především, abys všechny urážky a pohanění, jichž Spasiteli v nejsv. Svátosti jest zakoušeti, náležitě znal, a při tom i bolest jeho Božského Srdce nad tím živě cítil.

K tomu cíli předlož si následující

otázky a uvažuj bedlivě, co tuto k nim odpověděno; rozjímej o tom tak dlouho, až se ti počne srdce láskou rozehrívati, až počneš s opovrhovaným a urouhaným Srdcem Ježíšovým pocítovati vřelou soustrastí, a v soucitu tom zvoláš: »Ó Pane, což mi nelze ničehož učiniti k nahrazení a napravení nevděku toho?« Pak teprve, když jsi byl až k takovému hnutí mysle dospěl, budeš mítí pravého ducha, v jakémž službu tuto máš konati.

2. V čem tedy záleží a jak se jeví nevděk lidský, na nějž si Spasitel tak hoře nařiká?

Odpověď: Nevděku toho dopouští se

lidé předně chladností, za druhé neuctivostí, s jakouž se k nejsv. Svátosti chovají, a za třetí opovrhováním, jež mu zde činí. — Rozvaž milý křesťane, jaké chladnosti, netečnosti a nevšímavosti musí Kristus Pán zakoušeti od kře-

stfanů lhostejných, kteří jej v nejsv. Svátosti přítomného nikdy aneb jen málokdy navštěvují a přijímají, a vůbec tak se k němu chovají, jakoby ho zde ani nebylo!! — Ach, on hoří láskou k nim, a proto také s největším nákladem své moudrosti a všemohoucnosti ustanovil tuto Svátost oltářní pro lék všem churavým, za pokrm všem lačným, za balsám ubohému, sklíčenému srdci lidskému; sem také zve k sobě všech trpících na světě, volaje: »Pojďtež ke mně všichni, kteří obtíženi jste a pracujete, a já vás občerstvím!« Tu také čeká po dlouhý čas, čeká uzavřen v dobrovolném žaláři lásky dnem a nocí na ně, aby jim pomáhal, je těšil, posvětil, zachránil a spasil, a — nikdo si

ho nevšímá a o něm věděti nechce! Křesťané katoličtí jdou vedle chrámu Páně a nikdo nevzkročí, nikdo ho nepozdraví, jakoby tu Krista Pána ani nebylo! Ó jak trapný a bolestný to pohled! V ulicích a po náměstích jen se hemží lidu, hostince a divadla jsou přeplněny, a ve chrámech prázdnota, až na několik chudých, kteří tu obcházejí, a několik starých, kteří tu podřimují. Ó lzeli si mysliti větší chladnosti a netečnosti nad tuto!? Zde se uskutečňují slova žalmistova: »Cizí učiněn jsem bratřím svým a cizinec synům matky své!« (Žalm 65, 9.) Oprávněn tedy byl

nárek Ježíšův ku blahosl. Markétě Alacoque: »Palčivou žízeň mám po lásce lidí, aby mne v nejsv. Svátosti oltářní cítili a milovali; a přes to nemohu nikoho nalézt, kdo by tuto žízeň mou ukojiti a touhu mou splniti se snažil!«

Avšak uvaž dále, jaké chladnosti a netečnosti jest zakoušeti Kristu Ježíši i od mnohých jeho přátel a vyvolených, od těch, minim, které on mnohými milostmi obdaroval, k životu dokonalejšímu, svatějšímu povolal a zvláštní lásku a péči jim věnoval, a kteří přes to vše nemilují jej tak, jak by měli, ale jdou raději za žádostmi a náklonnostmi srdce svého, ano i četných všedních hříchů se dopouštějí! Jednoho dne ukázal Spasitel blahosl. Markétě Srdce své celé zraněné a jako tisícerymi jehlami rozbodané, a pravil k ní: »Viz ty rány, jež působí Srdci mému někteří z mých vyvolených! Ostatní lidé přestávají na tom, bítí tělo mé, tito však mřítí přímo

na mé Srdce, kteréž je nikdy milovati nepřestává.*

Nejsouliž to slova zcela podobná těm, jimiž Spasitel již skrze ústa Davidova nařiká nad nevděkem svých milých, řka: »Kdyby nepřítel můj mi zlořečil, snesl bych to ovšem... ale ty, člověče, stejně se mnou smýšlející, vůdce můj a známý můj, kterýs spolu se mnou sladkých krmí požíval, v domě Božím jednomyslně jsme chodovali!« (Žalm 54, 13.)

Avšak pokročme dále a uvažme za druhé neuctivosti a urážky, jež činí Spasiteli v nejsv. Svátosti mnozí i z těch, kteří do chrámu přicházejí, jej navštěvují a přijímají, ale to vše způsobem takovým, který jej více tupí a uráží nežli ctí, a proto více ke trestům nežli k odplatě ho donucuje! Přicházíť zajisté do chrámu, před jeho tvář tak mnohý křesťan, maje srdce své neočištěné od hříchů, plné skvrn a nezřízených žádostí; přichází sem bez pravé a vroucí touhy po něm a jeho milosti, ano i bez myšlenky na Spasitele svého! A i návštěva sama bývá plna roztržitosti a vlažnosti. Poblíž oltáře rozmlouvají mnozí, jakoby byli někde ve společnosti, baví se novinkami světskými, starostmi a záležitostmi domácími; ano — k hanbě našich křesťanů musíme říci — neostýchají se mluvit tu i řeči bezbožné, opovrhlivé a hanebné! Ach, Bože, u přítomnosti člověka dost málo poctivého lépe a uctivěji se chovají, nežli zde u přítomnosti Kristovy! Čeho by svým dětem ani doma nedovolili, dovolují jim mnohdy v kostele, v domě Božím! Ó jaké šašky a smichy se zde tropí! Ach, což se domníváte, křesťané, že snad to Spasitel nepozoruje, když tlupa mladých lidí leckde v koutě chrámu žertuje, posmívá se tomu a onomu a rouhavě o Bohu šeptá? Myslíte, že to nevidí Spasitel, když marnivě, vystrojené ženské osoby hrdě do chrámu přicházejí, jen aby viděly a od jiných

viděny byly, drze se ohlížejí a tak pohledy a zraky všech od něho odvracejí a jich klanění a koření se jemu ukrádají?

A co teprve říci mám o nejdražší a nejsvětější oběti mše svaté?! Ach, jak mnozí křesťané jsou přítomni mši svaté nejinak, nežli jako nějakému divadlu; světským hrám divadelním mnohdy větší pozornost, úctu a šetrnost věnují, nežli mši svaté; neboť zde toužebně očekávají okamžiku, kdy by z kostela již odejít mohli. Když ústa kněze jej volají, aby s nebe sestoupil, poklekne snad ještě některý na koleno, ale způsobem takovým, že se to spíše podobá posměchu, nežli počtě a vyznání viry!

Pohled' jen, milý čtenáři, jaké to bývají místy oltáře, jaká roucha, jež sloužití mají nejsvětější Svátosti oltářní! Jsouliž tak čistá a krásná, jako roucha těch, kteří sem přicházejí?! Ach, kolik chrámů na světě nalezl bys v tak chatrném a bidném stavu, že málo by zadaly chlévu betlémskému!

Obzvláště však uráženo bývá nejsv. Srdce Ježísovo lehkovážností a neuctivostí oněch kněží, kteří na oltáři s ním zacházejí jako s věcí praobyčejnou a bezcennou, kteří svou vlažností a nepobožným počínáním při obřadech mše svaté a udílení svatých svátostí věřící lid pohoršují! Ó těm a takovým zvláště platí slovo proroka Micheáše: »Nepřátelé člověka (vtěleného Syna Božího) jsou domácí jeho!« (Mich. 7, 6.)

Ach, kdo jest s to, by sečetl a zvážil všechny urážky, jichž se dostává Kristu Ježíši v nejsv. Svátosti každodenně po veškerém světě!?

Ale s utrpením Ježíšovým nejsme ještě u konce!

Pomněme jen dále potupení a opovržení, kteréhož jest mu snáseti především od hříšníkův, od křesťanů, na jejichžto bohaprázdný, ohavný a spustlý život ze svatostánku svého musí po-

hlížeti, on, nejčistší uprostřed hříšníků nečistých! Srdce nejsvětější obklopeno vůkol srdci hříšnými! Ve městech i vesnicích stávají poblíže chrámu a příbytku Kristova domy; v nichž hříšníci a hříšnice božského Vykupitele dnem i nocí urážejí svou pýchou, závistí, zlostí, opilstvím, sváry, nečistotou a šerednými ohavnostmi. Ó zajisté jako v utrpení od židů, může podnes Spasitel na své křesfany naříkati: »Já pak jsem pohanění lidu a vývrhel obce... neboť obklíčili mne psi mnozí, a rota zlostníkův oblehla mne!« (Žalm 21.)

A kterak teprve pohaněn a rouhán bývá Kristus v nejsv. Svátosti od jinověrcův a kacířů, kteří v nevěře a zaslepenosti své nezřídka násilím vloupali se do chrámu, vylámali a oloupili svatostánek, rukou svatokrádežnou zmocnili se posvátných nádob, sv. hostie rozmetali po zemi, do bláta, nohama po nich šlapali, noži do nich bodali a největší potupu mu učinili! Považ, milý křesfane, nejdražší, lásky nejhodnější Srdce pod nohama ukrutných nepřátel svých!

Rímský dějepisec vypravuje nám, že Tullia, dcera Servia, krále římského, chtě se s Tarquiniem zasnoubiti a na trůn jej povýšiti, nastrojila zradu vlastnímu otci a nechala jej zavraždit. Když pak jela městem, ukázal jí kočí mrtvé, ještě krvácející tělo otcovo na zemi ležící. A co Tullia? Svrhnuvši se sebe všecken cit lidský rozkázala koně a vůz co nejrychleji hnáti přes tělo otcovo, až krev z něho vysoko stříkala!

Milý čtenáři, zajisté se s největší nevolí a s hnusem odvracíš od nelidské dcery této. Ale tělo jejího otce bylo již mrtvo, což však tělo Páně pod nohama zuřivců! Vlastní děti pohazují Otce, Vykupitele svého, po ulici a tlapou po Srdci jeho — slyšíš to, duše věřící?! Nuže, co tomu říká srdce tvé? Nic, nic se v něm ještě nehýbe?

Největší však potupy snášeti musí

Božské Srdce Ježíšovo od nesčíslných bezbožníků, kteří jej nehodně přijímají! Ó toho pohanění od prvního nehodného přijímání Jidášova až na dnešní den! Ó lidé, ach, kam až vás vede zloba vaše?! Boha a ďábla, nejčistší Srdce a kal hříchů v jedno spojujete a v jednom srdci směšnáváte?! Kristus Pán ustanovil v něžné lásce své tento pokrm svého těla a nápoj krve své lidem k životu, a nyní musí patřiti, jak svatokrádežníci mění ve smrtící jed duši své, co ji ke spasení sloužiti mělo! Ó jaká to bolest pro milující Srdce Ježíšovo, jaká to hrozná potupa Syna Božího v nejsv. Svátosti!

A toho všeho, té urážlivé chladnosti, neuctivosti, toho opovržení a rouhání dostává se mu více méně každého dne, i dnes a skoro všude, kde se nejsvětější Svátost přechovává! Ptám se: Kdo jej polituje, kdo potěší v tomto ponížení a utrpení?

Ach, křesfané, ach, lidé, co ještě na světě mělo by vás pohnouti k útrpnosti, nepohneli vás toto? Vidímeli, že s nějakým nešťastníkem, cizincem, špatně se nakládá, dojmá, bolí nás to; a jen ke špatnému nakládání s Kristem Ježíšem máme zůstatí lhotejní a chladnokrevně přihlížeti, jak jej každý hněvá, uráží a tupí?! Ano, pro všechno, i pro něnou tvář jsou ochranné spolky, a jen pro zneužnané, opovrhované a urouhané Srdce Ježíšovo zdá se, že nemají lidé ani citu, ani útrpnosti, ani slzy! A co ty, milý čtenáři?

Ó zbylí ještě jiskra citu v nás, můžeme pak, milí čtitelové Božského Srdce, uvažovati o tomto chování bezbožných a nevďečných lidí (k nimž snad též my náležíme), aniž by bolest hořká jako meč pronikala srdce naše?! Vidíte-li svého Ježíše v nejsv. Svátosti tak zneužnaného, zapomenutého a opovrženého — ó přátelé Srdce Ježíšova, ne-

nutí, nepobádá to srdce vaše, byste hledali všemožných prostředků k oddělení těchto urážek jeho a k nahražování jich?

3. Ó zajisté každý, kdo se hlásí ke

Kristu Ježíši, bude se teď dychtivě tázati: »Ach, čím pak mám a mohu Božskému Srdci urážky tyto nahražovati?«
(Příště dále.)

Nebeský chléb.

(V rouše českém podává P. Fr. Klíma.)

3. Kristus, strom života, uprostřed cirkve.

(Časť další.)

Gladnели v nitru vašem láska k bližnímu, požívejtež ovoce tohoto stromu, a láska vaše zase se roz-nítí. Tuto zajisté platí výrok Páně: »Milujte se vespolek, jakož i já jsem miloval vás.« A byť i mnohé jiné neduhy a choroby duši vaši tísnily, hledejte v listoví tohoto stromu účinných léků, jimiž rozumějte slova Páně, onaf budou vám účinnivým předpisem lékařským, ač budeteli dle nich život svůj říditi. A tím zároveň poznáte, že listí tohoto stromu života jest pro veškerý národy hojivým lékem.

Obět utrpení, kterouž tvůj nevinný, přemilý Syn za otroky hříšné obětoval, tak se tobě, Otče věčný, zalíbila, že ty, jenž jsi prve Adamovi cestu ke stromu života zatarasil výrokem: »aby snad nepožil a takto nebyl živ na věky —« žes nyní opětně prohlásil: »Nebudeteli jisti těla tohoto stromu života a piti jeho krve, nebudete vládnouti životem věčným.« Tamto propadli prarodičové naši smrti, protože požívali z onoho stromu, tuto zase nám hlásá slovo Kristovo: »Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný.« — Jak nestejný a různý jest i prvý i druhý příkaz Páně!

Díky tobě, Pane, za tvou nestíhlou dobrotu, neboť ač první Adam nás pozval, abychom požívali smrtonosného ovoce, nicméně druhý Adam zve nás k hodům, na nichž nám předkládá své tělo přesvaté, kteréž spásanosnější jest nad ono první,

jež jest smrtonosné. Tys, ó Pane, vztáhl rameno své, bys mohl zněnití bol nás v radost. A ačkoliv ďábel i Adam hřích a smrt nám způsobili, přece jsi, ó Pane, jenž umíš ze zlého vyvésti dobré, a jakožto dobrota přejasně se zastkvěla tehda, když jsi zlo převeliké odstranil, nám dobrotu a lásku svou před věky ústy prorockými oznámil. A jakž jsi, Pane, předzvěstoval a zaslíbil, tak vše dopodrobna vyplněno, anof i naše oči na všecko patřiti mohou. »Pán.« tak se di ve slibu, »všem národům uchystá na této hoře hody z tučných pokrmů, hody z opojného vína a tuku, z vína nejčistšího; a Moab božskou mocí bude setřín jako sláma na mlatevně.«

Budiž veleben, Pane zástupů, jenž všecko můžeš, cokoliv jsi učiniti chtěl! Veleben budiž, Pane, pro veliké milosrdenství své, kteréž jsi prokázal těm, kteří v jařmu otrockém a ve jhu smrti úpějí! Oslaven budiž, ó Bože, pravdo věčná; neboť cokoliv milosrdenství tvé zaslíbilo, v pravdě jsi vyplnil. Vždyť jsi, ó Pane, na hoře Sionu v oné noci před utrpením přemilého Syna svého nám hody uchystal (ne pouze aby jedli apoštolové tvoji, jimž jsi pod způsobou chleba a vína sám sebe dal), ne pouze jim, ale všem národům hody jsi připravil. A pokrm tento, hody královské tak jsou přehojné, že všichni pozvaní hosté mohou se nasytiti, a byť i miliony nových světů povstaly, a byť všickni obyvatelé těchto nových světů hodů těch se účastnili,

přece by nebylo nižádného nedostatku. Jako Kristus, ačkoliv umřel, přece bez umenšení žije, tak i tělo Páně přesvaté, ač hojně bývá požíváno, přece nemůže býti zmenšeno, ale zůstává živo neporušeno, a nezmenšeno.

Kdož jest moudrým, aby tomu srozuměl? Kdo pochopí milosrdenství a milost Páně? Co činiš, ó Pane, co činiš? Zdát se, jako bys pouze všemohoucnost a dobrotu svou, ne pak naši mdlobu a nestateč měl na zřeteli. Tys, ó Pane, nepochopitelný a nezměrný, vždyť nižádné slovo lidské není s to, by vlastností tvé projádrilo. Avšak právě tvá nepostihlá dobrota přísluší tvé neobsáhlé velikosti. Ale nezapomínej, Pane, také, že nitro naše jest těsné a úzké, a že ač Tobě přísluší bezměrně dávatí, nieméně v nás pro nepřeborné milosti není místa.

Nuže, ať slovům mým naslouchají všickni lidé, všickni andělé, ať slova má rozvažují nebesa, ať pozoruje slov mých země i všecko co pod zemí jest, a všickni ať jednovorně volají: »Pane, nikdo není, kdož by tobě byl roven, popředně v těchto nebeských hodech, jež jsi veškerému světu uchystal. V tomto pokrmu, jež požíváme, jest nejsvětější tělo Ježíše Krista, jakmile při pozdvihování na oltáři proměněn byl. My kněží přijímáme přechistou krev Páně, nekněží pak podává se pod způsobou chleba. A tak se stává, že ani prvnější nepřijímají více, ani pozdější méně. Všem dostává se tělo i krev Ježíše Krista, s tělem pak a krví jest nerozlučně spojena duše Kristova, s duší pak spojeno jest Božství věčného Slova. A kde Slovo věčné, tam jest také Otec i Duch svatý, a všeho toho dostává se tomu, kdokoliv tělo Ježíše Krista přijímá.

Oslavován budiž Hospodin, jenž takovým pokrmem nás nasycuje, před-

značeným v oněch tří měřicích mouky bělné, z nichž Sára napekla chlebův, aby podala třem andělům, zavítavším k Abrahamovi. Požívámeť tělo, nejlepší svou bytností, požívámeť i duši tohoto těla nejlepšího, kteráž vyvýšena jest nad veškeré duchy andělské bohatou milostí a nepostihlou slávou. Vždyť panuje duše tato nade všemi, všickni pak podrobeni jsou jí ke službě. S duší pak a tělem požíváme i nepostihlé Božství, jemuž nic nemůže býti přirovnáno, neboť jest dobro nejvyšší, zahrnující veškeru možné dobro.

Tamt jest stůl svatého oltáře, na němž odpočívá pokrm náš, Ježíš Kristus. Tutoť netřeba, leč aby poznal a věřil každý věrou nezvratnou, a aby hodně připravil duši ku požívání těchto hodů nebeských. Tak aby duše sprostěna byla hříchu, aby svědomí oplývalo a přetékalo slastí, aby zapomenula duše, že žije ve vyhnanství, a aby spojivši se s Bohem, účastnou se stala všech milostí.

Vyvrhněmež tedy zlé štávy ze svědomí, onyť zajisté umenšují touhu a hlad náš po tomto pokrmu převýborném. Odstraňmež štávy jedovaté ze svědomí upřímnou zpovědí, čímž upravíme hosti nebeskému příbytek v srdci prostranný, okrášlený a vyčištěný. Nebudmež tak nedbalými a lenivými, že by nám bylo nesnadností pokrm onen podati ústům.

Kéž bychom mohli hřích, o němž di apoštol, »že k nám přilnul,« odložití! Kéž bychom trávilí život v neporušenosti, v hluboké pokoře, opravdově o polepsení a nápravu se vynasnažující. Neopomeňmež také jako upřímné ditky děkovati Pánu, že můžeme požívatí tělo Páně, z něhož nám řine milost a účastenství slávy a blaženosti věčné.

(Příště dále.)

Zdali Matka Boží divy tvoří?

(Dodatek ku zprávám o sv. Hostýně, jež sepsal *Frant. Xav. Zimmerhackel T. J.*)

Mážeš se dychtivě, milý čtenáři, zdali Máti Boží, o které jsi tu různé zprávy slyšel, ještě dosud »divy tvoří,« jako tvořila za starých dob? A zpravodaj poutí svatohostýnských může ti se vši určitostí na to odpovědět: »Máti Boží tamo dosud divy tvoří!« Proč pak není o tom mnoho známo? ptáš se dále. Hlavně jsou dvě příčiny, proč o tom ve veřejnosti mnoho známo není. Jedna příčina jest, že moravský lid, který na sv. Hostýn putuje, jest velmi skromný a nerozhlašuje hned po celém světě, když se mu od Matičky Hostýnské nějaké zvláštní milosti dostalo; on raději tíše a v srdci Bohu za ni děkuje. Druhá příčina jest, že dosud nikoho¹⁾ nebylo, kdo by byl pravidelně každou zvláštní skrze Matičku Boží svatohostýnskou udělenou milost zapisoval, jak to na jiných poutnických místech bývá, kde se za tím účelem zvláštní kniha vede. Člověk, když se něco nápadného přihodilo, obyčejně si myslí, že se na to nezapomene a že proto, není třeba to zaznamenati: nicméně přichází to časem v úplné zapomenutí, jestliže se to nezaznamenalo. Takovým způsobem a za toutéž příčinou přišly zajisté mnohé a velké milosti Matičky Boží svatohostýnské v úplné zapomenutí a zdá se nám tak, jakoby jich nikdy neudělila, poněvadž o nich ničeho nevíme, a proto nevíme, že nikdy se nezapsaly. Kdyby se byla třebas jen od roku znovuzřízení sv. Hostýna r. 1845. pravidelně vedla kniha²⁾ a do ní svědomitě všechny udělené a na jisté pravdě se zakládající

milosti byly zaznamenaly: není pochyby, že by taková kniha nám byla vzácným pokladem, že bychom se v ní dočetli hojných a hojných milostí a roznítili svou důvěru v Matičku Boží svatohostýnskou. Že by tomu tak bylo, pisatel těchto řádků soudí z četných případů, jichž se toliko za jeden rok, co na sv. Hostýně dli a s tamním lidem poutnickým se stýká, od věrohodných osob dověděl, jimž Matička Boží Hostýnská nápadně a očividně pomohla, osvobodivši je od ne-duhů nezhojitelných. Ony tvrdily, že byly slepé a že umytím svatohostýnskou vodou jim navrácen zrak; že měly chromé a skličené údy, a že tímž způsobem najednou se uzdravily; že neměly řeči, ale pitím oné zázračné vody že obdržely ji zase atd. atd.; o jejich pak věrohodnosti pochybovati nebyla žádná příčina. Kdyby se tyto případy a všechny jiné, které nám nejsou známé, hned tenkrát, když se udály, byly před svědky důkladně vyšetřily a věrně zapsaly, podivili bychom se počtu a milosti jejich a velebili divotvornou Máti, kteráž neoslýšela vyzývající sebe.

Z loňské doby poutnické, a sice z posledních dvou měsíců, stůjítež tu aspoň dva skromné příklady, z nichž čtenář pozná, že až dosud divotvorná ruka Matky svatohostýnské není zkrácena a že ti, kteří v ní důvěru svou skládají, sklamáni nebývají.

V jistém údolíčku nedaleko svatého Hostýna žije jedna mladá a zbožná paní, jejížto dítě na začátku října na božec (eklampsie) velmi nebezpečně se rozsto-

¹⁾ Patrně nečiní se tím nikomu ani sebe menší výčitka, poněvadž dříve, kromě r. 1748. až 1787. nebylo nikdy tak pravidelně duchovní správy, jako teď.

²⁾ Jedna stará kniha, která na konci XVII.

nebo na začátku XVIII. století od jistého faráře sepsána jest, jedná o mnohých divech, které naše »Máti Boží« tvořila; J. G. Středovský na ni poukazuje. Dopídlíme-li se jí, zajisté podáme zprávu o divech tam zapsaných.

nalo. Všecky bolesti, které s tou hroznou nemocí spojeny bývají, se ukázaly. Dítě napadly zimničné záchvaty a obzvláště křečovitě trhání všech vnitřností, což někdy celý den trvalo a děsné bylo viděti. Často se mu jedno oko bezmála vypouklilo; hlavička se mu divně kroutila a nejednou bývalo zcela jako bez sebe. Dobrá a zarmoucená matka nevěděla, co dělati. Zavolala lékaře. Ale lékař, pro svou zkušenost a vědomost po celé kra-

jině proslulý, prozkoumav dítě, vyjádřil se určitě, že tu není žádné pomoci, že dítě za krátko buď umře aneb, zůstaneli na živě, bude hlubě a mrzákem po celý život svůj; za tou příčinou prý by matka si to za štěstí pokládati mohla, kdyby Pán Bůh ubohé dítě

sobě vzal. Matka řásla se před takovým osudem svého milovaného dítěte a byla v největších úzkostech. Vidouc, že u lidí není již pomoci a žádného léku pro trápené ubo-

žátko, povzbuzena od své zbožné sousedky, vzala útočiště své k Matičce Boží svatohostýnské a konala s velkou vroucností a důvěrou k její cti devítník, prosíc ji za zdraví dítěte a umývajíc je svatou vodou hostýnskou; ano sama nesla nemocné dítě, křečemi strašně svírané, nahoru do svatyně hostýnské a klečíc před sochou Mariánskou, úpěnlivě se modlila za jeho uzdravení. A ejhle, sotva nadešel šestý den onoho devítníku, celá nemoc zmizela — dítě bylo úplně zdravo. Máti Boží vyslyšela mi-

lostivě vroucí prosby skličené matky! — Když pak lékař, který jiné viny jest, dítě bedlivě prohlédl a poznal, že je zcela zdravé, všecek udivený zvolal: »To je div, že to dítě se uzdravilo! Co pak se tu stalo? Vždyť přirozeným způsobem se nemohlo uzdraviti!«

! Druhý příklad se přihodil v jednom blízkém městě dne 24. září. Tam vypukl velký oheň a hrozil všecky sousední domy v popel obrátiti. Když jistá paní

v protějším stavení toto hrozící nebezpečí zpozorovala, a již již oharky, tlusté jako rameno, na její střechu litaly, pokorně, ale důvěrně poklekla na zem a volala neustále: »Ó Matičko svatohostýnská, přispěj mi ku pomoci! Ó Matičko svatohostýnská, chraň dům můj od ohně!« A hle, nevzývala nadarmo tuto divotvornou Matičku; neboť ona ráčila ji milostivě vyslyšeti a zachránila její dům úplně od hrozícího nebezpečí. Z té pří-

činy chvála ona paní co nejdříve na sv. Hostýn a děkovala, slzy prolévajíc, z celého srdce své dobroditelkyni za odvrácení hrozícího velkého neštěstí — děkovala »Máti Boží, která tamo divy tvoří.«

Františka, dcera Josefa a Anny M. z B. na Moravě, rozstonala se, jak matka pravila, »na nervové trháni v rukou,« což ji po delší dobu tak svíralo, že, ač mladá a silná jest, nemohla ničehož v rukou udržeti. Lékař, jehož rodiče přivolali, pravil, že neví o žádné pomoci. Byla tedy k další práci neschopna. V té

úzkosti prosila otce svého, aby ji přinesl vody se sv. Hostýna, že má velikou důvěru k Matičce Boží svatohostýnské a doufá tou vodou na přimluvu Rodičky Boží se uzdraviti. Otec chvátal na slavnost sv. Andělů strážných na sv. horu a přinesl vodu. Františka koná devítidenní pobožnost k Rodičce Boží svatohostýnské a slibuje, že, jestli tou vodou, kterou schromlé ruce dává umývati, na přimluvu Matičky Boží zdraví nabude, ve »Škole B. S. P.« to uveřejní. A hle! osmého dne, když po skroušené zpovědi svátost oltářní přijala, bývalou silu v rukou pocítila a jako druhdy pracovati mohla. Matka pak na sv. Hostýn přichvátala a radostně, co se přihodilo, vypravovala i prosila, by duchovní správce svatohostýnský tu podivnou událost ve »Škole« uveřejnil.¹⁾

Přidáme tu ještě jeden případ, ve kterém naše Matička svatohostýnská se ukázala býti divotvornou, ačkoli se letos nepříhodil, nýbrž již asi před osmi roky. Manželé Z. měli chlapečka prvorozeného, Kl., kteréhož popadlo bředisko (božec). Ubohý chlapec mnoho trpěl a častěji téměř umíral, tak že mu otec třináctkrát hromničku rozžal. Ovšem že nerostl a nesilil, tak že matka tříletého chlapce jako malé dítě nositi a chovati musila. Jednou, když jej opět bředisko uchvátilo a matka nad dítětem hořekovala a rukama lomila, přišla poutnice se sv. Hostýna. A vidouc matku hořekující a dítě strašně se svíjící, těšila matku, řkouc: »Neplačte tak, panímámo! Panna Maria Hostýnská pomůže; tady nesu vodu, umyjte chlapce a pomodlete se se mnou k Rodičce Boží Hostýnské.« Matka tak učinila, a hle, chlapec očividně okřál, sesilil a rostl, tak že s ním radostní rodiče za nedlouho na sv. Hostýn putovati mohli. U svaté vody hostýnské jej opět umyli, a chlapec

od té doby tak je zdravý, silný a schopný, že druhé děti téhož věku předčí. Otec slibil, že z vděčnosti za toto uzdravení Rodičce Boží Hostýnské postaví buď kapli nebo sochu. Slib ten r. 1887. tím způsobem vyplnil, že před svým domem v K. dal postaviti krásnou kamennou sochu Panny Marie Hostýnské. Kazatel při svěcení té sochy mohl žasnoucimu lidu na zdravého chlapce již jedenáctiletého a před sochou stojícího ukázati. Od té doby vděční rodiče každý rok s dítětem tím a s jinými ditkami rádi na posvátný Hostýn »k Máti Boží, která tamto divy tvoří,« putují.

Ty a podobné jiné příklady ovšem dokazují, kterak Matička Boží svatohostýnská v časných věcech nápadně pomáhá; avšak mnohem skvěleji a častěji osvědčuje se matkou divotvornou ve věcech spasení duše, poněvadž v těchto Bůh přislíbil vyslyšení bez výminky, kdežto v oněch vyplňuje naše prosby jen pod tou podmínkou, »jestliže to k naší spásě a k jeho slávě slouží.« Pravím »skvěleji« se osvědčuje, protože duše, jsouc stvořena k obrazu Božímu a nesmrtelná, nekonečně větší cenu má, nežli pomíjitelné tělo a časné statky. A pravím »častěji«; neboť kdo by byl v stavu vypočísti všechny milosti a vzácné dary, kterými duše k ní putujících a v ni důvěřujících naplňuje, třebaš jen za jeden rok? Kdo by byl v stavu všechny ty lidi počítati, kteří na sv. Hostýně skrze Matičku Boží z propasti těžkých hříchů vysvobozeni nebo v dobrém a ve ctnostech utvrzeni byli? Mnohý člověk, který již dlouhá léta v kalu nepravostí bez naděje na polepšení vězel, přijde na sv. Hostýn obrátí se a zanechá na vždy hanebného života svého. Jiný zase, nemoha doma pro stud ze hříchů svých se vyznati, přemůže se u Matičky Boží svatohostýnské a očistí srdce své. Mnohý již dávno pokoje neměl a svědomí jej hryzlo,

¹⁾ Bylo uveřejněno v »Milodarech.«

aniž by pomoci nalezl; zavítav k Matičce Hostýnské, nabývá u ní opět klidu a sladké útěchy. Bohoslovci říkají, že jest div, obrátili se opilec a zanechali zlozvyku svého; avšak i ten případ se již přihodil, že takový člověk navštívil Matičku svatohostýnskou, na její přimluvu překonal opilství. Mnohý, který ve vykonávání svých křesťanských povinností vlažným býval, přichvátav na sv. Hostýn, vzpamatoval se opět a započal horlivější život křesťanský. A ti, kteří jsou na dobrých cestách, svatý Hostýn nejednou v dobrém utvrzoval, rozhojnil v jejich duši křesťanskou víru, naději, lásku a všechny ostatní ctnosti. Kdo by tedy byl s to, by spočítal všechny ty milosti a divy, které »Máti Boží« v říši nesmrtelných duší tvořila a dosud tvoří? Zdalíž mají takové dary, poněvadž ponejvíce jsou neviditelné, menší ceny a váhy, nežli jiné viditelné, jako léčení nějakého neduživce, zachránění od nějakého neštěstí? Zajisté nemají; nýbrž tolik vzácnější jsou a vznešenější, co výše stojí duše nad tělo a veškerý poklady tohoto světa. — Budiž tedy ku konci dovoleno vzhledem na tuto rozsáhlou a divotvornou moc Matky Boží svatohostýnské se slovy básnickovými důvěrně a nadšeně zpívati:

Bolest svírá srdce moje,
Oko slzí úzkostí;
Ach, kdež najdu blahé zdroje
V strastiplné temnosti?

Na Hostýně jasné svítá
Liboskvoucí denice,
Tam, hle, milostně mne vítá
Divotvorná Matice.

Tam mi ještě naděj květe,
Nebudu si zoufati,
Až to bouří v celém světě,
Budu pevně doufati.

Na temenu hory svatě
Pomocnice trůnuje,
Onať srdce hořem jaté
Vší úzkosti zbavuje.

Ať si na mne nepřátelé
Ostré střely metají,
Přivinu se k Matce směle,
Nechť se běsně vztekají.

Zataj, srdce, svoje stesky,
Aj, Syn její v pravici
Drží zkázonosnéblesky
Na mé vrahy soptici.

Matko, vroucně tebe vyzývám,
Neopouštěj bídneho!
Ve tvém stínu se ukrývám,
Ctitele chraň věrného.

Přednes Synu trapné vzdechy,
Smiluj se nade mnou,
Vleje v srdce nebes těchy,
Setře slzy mocí svou.

A pak zlobám s uctivostí
Horu tobě svěcenou,
Zblažen tvoji laskavostí
Vzdám ti oběť milenou.

Divy tvoje budu hlásat,
Ozdobo serafinská!
Všecky nivy budou jásat:
Aj, to Matka Hostýnská!

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

(Část další.)

Něště jedenkrátě chceme na velikého učitele, kazatele a apoštola modlitby, sv. Jana Zlatoústého, poukázati. Ve druhé homilii v 2. listu sv. Pavla ke Korintským rozvinuje učení o modlitbě přimluvné a modlitbě diků, kterou vzájemně za sebe konati máme, tak úplně,

jak si to jen přáti lze. Pravíme právem, »modlitba diků vzájemná,« nebo jako k prosbě a po prosbě přísluší dík, tak jest i modlitba diků za jiné jen přirozený doplněk prosby za jiné, doplněk modlitby přimluvné. Poslyšme již, co náš světéc v tom ohledu praví:

»Společně se tedy, abychom společně za sebe se modlili, jako první křesťané za apoštoly se modlili. Tak vyplníme Boží přikázání a láska naše stane se vroucnější — láska však je souhrn všeho dobra, — učme se čím dale tím horlivěji Bohu děkovati. Neboť kdo za jiné Bohu díky vzdává, ten zajiště neopomene též za sebe Bohu děkovati. Tak smýšlel a jednal král David, vyzýval i jiné ku chválení Pána slovy: »Zvelebujtež se mnou Hospodina a vyvyšujtež jméno jeho společně« (Žalm 33, 4.). Totéž všude žádá také apoštol. Nuže i my chceme tak činiti a Boží dobrodiní všem zvěstovati a chváliti, aby s námi Boží chválu hlásali. Povzbuzujeme-li své dobrodince tím, že jejich skutky lásky před lidmi chválíme, k novým dobrodiním, zajiště i u Boha získáme si tím větších milostí, budeme-li jeho dobrodiní vychalovati; a přejemeli sobě, aby za dobrodiní, nám od lidí prokázaná, také jini s námi dobrodincům děkovali, proto tím více máme se přičiniti, abychom získali mnohých, kteří by společně s námi Bohu díky vzdávali. Činili tak Pavel, který u Pána byl v takové milosti, tím více jsme povinni my tak činiti!

Proto povzbuzujeme horlivě věřících, aby za nás Bohu díky vzdávali, a i my činme tak jeden za druhého. Toť hlavní zaměstnání kněží, neboť z dobrých skutků jest tento nejvznešenějším. Předstupujeme před Boha a děkujeme napřed za celý svět a za obecná dobra. Byť také dobrodiní byla společná, přece každý jednotlivec má podíl na nich jako na obecném blahu. Proto je záhodno, aby jeden za všechny a všichni za jednoho Boha velebili. Dává Bůh slunci svému svítiti nejen tobě, nýbrž všem vesměs, a přece v tvém podílu je obsažen celek. Pro všeobecný prospěch bylo slunce tak nesmírně veliké stvořeno, a ty vidíš

z něho tolik, kolik všichni lidé vesměs viděti mohou. Jsi tedy Pánu povinen tolik díky, kolik všichni pospolu. Avšak nejsi povinen děkovati toliko za obecná dobra, nýbrž i za ctnosti, které jini konají. Mnohých dobrodiní nabýváme pro zásluhy jiných. Kdyby bylo v Sodomě shledáno jen deset spravedlivých, nebylo by město bývalo zahubeno. Proto děkujme i za to, co jini u Boha zmohou. Toť starý a od počátku církve zavedený příkaz. Tak vzdává Pavel díky za Římany, Korintány a celý svět.

Nenamítej nikdo: Cizí ctnost není má ctnost. Ač není tvá, přece máš Bohu díky vzdávati, že tvůj spolubratr je tak výtečný. Ostatně stává se cizí ctnost tvou, když ji chválíš, sám si zjednáš tím korunu a činíš se stejně milostivým. Proto nařizuje církev takové modlitby nejen za věřící, nýbrž i za katechumeny (t. j. za ty, kteří nejsou ještě pokřtěni a teprv u víře se vyučují a ke křtu připravují). Dle církevního nařízení vyzývají se věřící, aby se za ty, kteří nejsou ještě pokřtěni, modlili. Když totiž jáhen praví: »Modleme se vroucně za katechumeny,« vyzývá tím celou obec. Katechumeni jsou však venku, nejsou ještě tělu Kristovu přivtěleni, jsou odděleni od duchovního stáda, jsou ještě vyloučeni z tajemství. Mámeli se tedy za ty modliti, tím větší povinnost máme tak činiti za své vlastní údy. Praví: »Modleme se vroucně,« abys jimi jako cizinci nepohrdal, je za neznámé nepovažoval. Neznají ještě předepsané a od Krista zavedené modlitby, nemohou se ještě s onou větší volností a důvěrou modliti, nýbrž potřebují přispění pokřtěných. Stojí ještě zevně královského dvoru, jsou vzdáleni svatyně. Proto se ven odesílají, jakmile tyto úctyplné modlitby se započínají. Proto napomíná tě jáhen k modlitbě za ně, aby se stali tvými spoluúdy a nezůstali

ti cizími. Slova: »Modleme se!« netýkají se toliko kněží, ale i lidu. Volali: »Povstaňme a modleme se,« vyzývá tím všechny, aby se modlili. Započíná pak tu modlitbu slovy: »aby dobrotivý a milosrdný Bůh jejich modlitbu vyslyšeti ráčil.« Abys neřekl: »Proč se modlití, vždyť ti jsou nám cizí, nejsou ještě s námi spojeni? Kterak přemluví Boha, aby jim odpustil?« Proto odnímá ti všelikou pochybnost slovy: »dobrotivý a milosrdný Bůh.« Slyšelsi, že je milosrdný? Nepochybuj již: milosrdný Bůh smilovává se nade všemi hříšníky rovněž, jako i nad těmi, kteří jsou již jeho přátelé! Neprav tedy: Proč bych za ně Boha prosil? Buď ubezpečen, že Bůh jejich modlitbu vyslyší. A oč jiného by prosili, něli, aby z třídy katechumenů mohli vystoupiti, udy církve Kristovy se státi? Pak prosí dále:

»Aby sluch jejich ducha otevřítí ráčil.« Neboť dosavád uši jejich ducha jsou ztvrdly a uzamknuty; »aby poznali, co žádné oko nevidělo, žádné ucho neslyšelo, žádné lidské srdce necítilo.« Vždyť o svatých tajemstvích ještě ničeho neslyšeli, stojí ještě daleko. A slyšeli o nich snad něco, tak tomu přece nerozuměli. Pouhé slyšení nedostačuje, třeba to pochopili; oni však ještě nepřijali vnitřní sluch. Proto vyprošuje se jim dar milosti, jako byl ten, o němž prorok mluví: »Hospodin dal mi jazyk umělý, že vím, kdy mám mluvit. Otvírá mi ústa, a probouzí ráno; Pán Bůh otevřel mi ucho.« (Is. 50, 4.) Tak jako proroci věci jinak slyšeli než lid, podobně i věřící slyší věci jinak, než katechumeni. I tu učí se katechumen, že se mu tyto věci nikoliv od lidí ohlašují a vštěpují (nikoho nazem' nemáme nazývati mistrem), nýbrž s hůry, s nebe. Neboť všichni budou učenci Boží. Proto se připojuje:

»A aby jim slovo pravdy vřilo,« aby jim pravda do vnitř vřila byla; poněvadž

slovu pravdy ještě tak nerozumějí, jak by měli. »Aby v srdce jejich zasel símě bázně Boží;« ale to ještě nepostačuje, neboť z onoho semena padá některé na ušlapanou půdu nebo na skálu. Prosíme tedy nejen o to, nýbrž, jako pluhem orná půda se rozrývá, aby se stala úrodnější, žádáme tuto, aby katechumeni uvnitř srdce byli obnoveni, aby zaseté símě přijali a slyšené pečlivě zachovávali. Proto praví dále:

»A upevni víru v srdcích jejich;« t. j. aby símě nezůstalo na povrchu ležeti, nýbrž se zakořenilo.

»Aby jim zjevil evangelium spravedlnosti.« Poukazuje tuto, že při nich stává dvojí překážka spravedlnosti, totiž: že jsou uši jejich ducha zavřeny a že evangelium jest před nimi skryto. Proto znělo svrchu: »aby sluch jejich ducha jim otevřítí ráčil.« a zde: »aby jim zjevil evangelium spravedlnosti,« t. j. aby rozum jejich osvitil a pro učení schopným učinil, ale též, aby je učil a símě evangelia v srdce jejich zasel. Byť také byli schopni, nic by to neprosnělo, jestli Bůh jim evangelium nezjevuje; a zjevují, oni však je nepřijímají, je to láže škoda. Proto prosíme za obé: aby jim uši ducha otevřel, a aby jim evangelium zjevití ráčil. Kdyby před námi ležel královský oděv zakrytý, což by to pomohlo, kdybychom měli sebe bystřejší zrak; a kdybychom byli slepi, také by to nepomohlo, byť královská ozdoba byla odkryta. Podobně u katechumenův obé jest odvislé od jejich vůle. Co pak se však vyrozumívá tím evangeliem spravedlnosti? To jest evangelium, které ospravedlňuje. Tak se budí v katechumenech touha po křtu, an se jim ukazuje, že křest je nejen evangelium hlásající odpustění hříchů, nýbrž že i spravedlnost působí.

»Aby jim udělití ráčil božské smýšlení, čisté myšlenky a ctnostný život.«

Toho ať si povšimnou věřící, kteří k pozemským věcem lnou! Pomněte, jak my smýšleti máme, když se vyzýváme, abychom svrchu uvedené vlastnosti katechumenům vyprosili! Život má souhlasiti s evangeliem. Proto přechází modlitba od učení k životu; neboť po slovech, »aby jim zjevil evangelium spravedlnosti,« pravi se dále: »aby jim božské smýšlení uděliti ráčil.« Co jest to však božsky smýšleti? »aby Bůh v nich přebýval;« on sám pravi: »Přebývati budu v nich a procházeti mezi nimi.« (II. Korint. 6, 16.) Jeli duše spravedlivá, jeli hříchu prostá, je přibýtkem Božím. Kde však Bůh si přibýtek zvolil, tu nezůstává nic více lidského, duše pak smýšlí božsky ve všem, co myslí je — přibýtkem Božím. Z toho můžeme posouditi,

že nesmýšlí božsky, kdo oplzlé řeči mluví, že nemá čistá myšlení, kdo v nestydatostech a fraškách své zalíbení má. Co je to však mítí čistá myšlení? Býti na duši zdrav; kdo hříšným žádostem hovní, kdo k pozemským věcem nezřízeně lne, není podle duše zdrav. Jako nemocným zachťívá se po škodlivých věcech, tak i těmto.

»Ctnostný život.« Učení žádá také ctnostný život. Slyšte to vy, kteří se křtem odkládáte až na konec života. My vyzýváme Boha, abyste po křtu ctnostný život vedli, vy pak si to zařizujete a činíte tak, abyste bez ctnostného života svět tento opustili. Co ti to pomůže, jsili ospravedlněn, ale jen skrze víru? Prosíme pro tebe o milost, abys skrze ctnost důvěru v Boha mítí mohl.« (P. d.)

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Lázně Agrippovy.

(Ostatek.)

Od té rozmluvy uplynulo několik týdnů. Justinus vracel se se svými třemi žáky od vatikánské jeskyně. Nebe bylo pochmurno. Společnost tato přešla vítězný most a blížila se k cirkus Flaminovu. Pojednou se objevila u vchodu cirkus tlupa mužů, jakoby na někoho čekala. Brzy se oddělil od ní jeden muž a krácel spěšně k Justinovi. Byl to Viridius. Ostatní ho z povzdálí následovali.

Viridius pozdravil filosofa. A dříve nežli tento mohl mu na pozdrav odpovéděti, vytáhl z togy (svrchní římský šat) dýku a vrhl se na něho. Avšak nežli mu mohl zasaditi smrtelnou ránu, chopily se ho dvě svalovité ruce a strhly ho k zemi. Kollegové jeho zbařele mu uprchli. Kolem Justina kupil se dav jeho

posluchačů. — Vše toto sběhlo se jediným okamžikem.

Teď by si Viridius rád byl dýku do vlastního srdce vrazil, ale protivník jeho držel ho tak pevně, že se ani hnouti nemohl. Justina leknutí zbavilo skoro řeči. Pozoroval, v jak hrozném byl nebezpečí.

Jak však to přišlo, že kolem něho pojednou stálo tak mnoho žáků?

Tu vystoupil Furius a vyprávěl mistrovi, že zvěděl o tomto vražedném útoku od Albina, který to vše v opilství vyžvatlal. Uznal však za dobré jemu to zamlčeti. Proto ho také v posledních dnech neustále provázeli, aby byli v každém okamžení neustále pohotově. Dnes, když spatřili kolem cirkus cyniky se shromažďovati, tušili asi, co by to znamenalo. Proto bděli. Justin kázal vyrvat dýku z rukou Viridiových a propustit jej.

Zničen odtáhl tento zákeřník.

Ba samo šero večera zdálo se mu býti k hanbě světlým — pádil pustými ulicemi k domovu. Zde se zavřel do komnaty a propukl v pláč. Hněv a zahánění lomcovaly mu nitrem. Z počátku přísahal krvavou pomstu těm, kteří mu takové ponižení připravili. Potom obrátil se hněv jeho na soudruhy a přátely a přál jim jenom záhubu a hořkou smrt. Počal skutečně přemýšleti o pomstě. Tu náhodou spočinuly oči jeho naproti němu visícím kovovém zrcadle. Ulekl se svých zpotvořených tahův. Obličej jeho byl hněvem a záští celý proměněn.

V tom dostaly myšlenky jeho jiný směr. Před ním stanula minulost. Veškeré zločiny jeho, postava Quintova, zoufalý zjev Fortunatův, hříšné noci. zkrátka vše se před ním vznášelo jako mlhová strasidla. Ach, jak bídný a děsný to život!

Teď mu bylo jasno v duši. Pochopil, že ten muž, který své nejbližší přátely zavraždil, nemůže spoléhati na přátelství jiných a že tedy druhové jeho učinili zcela správně, že ho opustili!

Toliko velkomyslnost Justinovu pochopiti nemohl. Proč ho neodevzdal břiřčům? Dal by císař milost zločinci, který byl při činu dopaden? Nikoliv! A Justin ho propustil! Jaká to veliká záhada!

Tentýž Justin ušetřil ho od ohavné smrti. Tentýž Justin to byl, kterému důchod zadržel!

Proud slz mu líc pokropil, ale ne hněvem, nýbrž lítostí. Lkal celou noc, i když slunce stálo již vysoko na obloze. Zdálo se, že se chce pláčem celý obmýti.

Najednou bylo zaklepáno na dvěře. Uleknut povstal. Myslí, že jsou to liktorové. Nechtěl jim uprchnouti. Ustanovil si, že bude trest svůj zmužile snášeti. Otevřel dvěře. Před ním stál — Justin. Velebná postava jeho patřila otcovsky a mírně na užaslého Viridia.

Již se Viridius nezdržel. Padl na

kolena a prosil ho v slzách, aby mu odpustil.

Mudre ho jemně zdvihl se země, objal ho a radoval se, že mu přibyl nový přítel; děkoval Bohu, že uvedl zbloudilého bratra svého na pravou cestu.

Viridioví bylo, jakoby měl přestati žiti, jakoby v budoucnosti veškeré snažení zapadlo. On musil dobrodiní takového hodným se státi.

»Rei, poroučej, dělej se mnou, co chceš!« zvolal Viridius. »Každé slovo tvé bude mým svatým zákonem!«

»Nu, dobře,« odvětil Justin, »když tomu tak chceš, tedy žádám, ať se upokojí a modlí se k jedinému Bohu, aby tě osvitil, až bys jeho a sebe samého poznal. To jest můj rozkaz. Mé přání však jest, aťbys stál často po boku mém. ať bychom o věčných pravdách mohli spolu rozjímati.«

Po těch slovech upokojil rozčileného Viridia. Teď zůstali v důvěrné rozmluvě spolu v komnatě. Do srdce Viridiova při slovech Justinových vnikal nový život. Ačkoli neslyšel žádných výtek, přece ošklivost před vlastní špatností jeho víc a více vzrůstala.

Justin hovořil o Božím milosrdenství a otcovské lásce k lidem.

Viridius chvěl se, neboť se bál, že božskou spravedlnost usmířiti nemůže. Byl ještě pohanem, ale světlo svaté viry mu v srdci počalo pláti jasněji.

Od toho dne býval pořád ve společnosti Justinově. Jeho ret visel na rtu Justinově, když mu hloubku křesťanské moudrosti odhaloval. Zvláště působily na něho řeči, v nichž hájil Justin vznešenost a svatost křesťanství proti nepřátelským útokům.

Viridius již dříve zaslechl o svém mistru, že není nad něho nikdo, kdo by tak výmluvně viru křesťanskou hájil. Proto patřil Justin mezi první apologety (obhájce).

Jednou se Viridioví podařilo, že byl přítomen rozmluvě svého mistra s řeckým filosofem ze školy stoické.¹⁾ Mudrc ten jmenoval se Plancian. — Plancian činil vytky Justinovi, že tvrdí neprávem, že jeho sekta má pravé náboženství.

«Jak pak můžete,» pravil, «mít pravé náboženství, když jste od celého světa uznáni za atheisty.²⁾ Může být náboženství bez Boha?»

«Ano, jsme atheisty,» zněla odpověď Justinova, «jeli řeč o vašich hmotných bozích, avšak nikdy neupíráme Boha pravého, Boha spravedlnosti, moudrosti a jiných ctností. My ho ctíme a Syna jeho vzýváme. Neboť on přišel na svět a poučil nás, jak v pravdě a rozumně žít máme. My nevěříme, že potřebuje krvavých obětí a kadidla; my prosbami a díkůčiněním ho velebíme; my nezapalujeme darův obětních, ale dáváme je chudým; my věříme, že nejlepší zalíbení má Bůh tehdy v nás, když se mu stáváme podobnými a jeho posloucháme.»

«Připouštím tedy, že skutečně nám neznámé božství velebíte, ale pochybuji o pravdivosti tvrzení tvého, když říkáš, že nejlepší službou onomu božství jest: poslušnost a podobnost s ním. Jak by mohl vás svět tak tupiti a vám hříchy vytýkati? Což nejste nemravní, nejste zůřiví nepřátelé státu?»

«Prosím tě, nesuď nás dle řeči nepřátel našich, nýbrž dle činů našich. Slyšel jsi, že by nešlechtníci obrátili někoho ke ctnosti? Nuže, o mnohých z vás lze to dokázati. Neboť oni násili a tyranství odvrhli, když viděli střídmost svých křesťanských sousedův a jich trpělivost. A přece křesťané málo s nimi obcovali! Vy, pohané, odhazujete novo-

rozence a nemravnosť u vás je tak veliká, že vše žije u vás ve smyslnosti. Vy veřejně vzýváte boha rozkošnictví, vy stavíte lidem, jichž nestydatost se stala příslovím, pomníky na veřejných místech. Nyní chcete vy, co sami veřejně činíte, nám vytýkati, jako bychom totéž činili pokrytecky, za tmy? Jsouli mezi námi nešlechtníci, nuže, chopte se jich, potrestejte je, ale ne, že jsou křesťany, nýbrž pro zločiny! Vy nás vyhlašujete za nepřátely státu, protože, jeli řeč o říši, míníte vždy pozemskou. Vy nás pokládáte za spiklence, ale nevíte, že moc spiknutí spočívá na zachovávaném tajemství. Tažte se nás, jsmeli křesťany, ihned vám přisvědčíme! Jestliže bychom očekávali pozemskou říši, pak bychom se musili ukrýti a život svůj chrániti, až do příchodu oné říše; poněvadž však nic pozemského neočekáváme, nic nám nezáleží na smrti! Ano, my můžeme směle tvrditi, že náboženství naše mnoho ku blahu státu přispívá, neboť ono učí, že nelze žádného zločinu před vše-vědoucím Bohem ukrýti a že žádný zločin bez trestu ponechán býti nemůže. Ale zdá se, že se stát bojí, že by mohla přijíti doba, kde by se vše stalo počestným a ku potrestání by ničeho nezbylo. To jest však zásadou popravečův a nikoli knízať! Křesťané jsou dobrými poddanými, o tom se můžete přesvědčiti u nájemečů daní a u státních úředníků. Nikdo neplatí ochotněji daně jako křesťané. Vždyť jim Pán výslovně poručil: «Dávejte, co jest císařovo, císaři!»

«Nuže, když jste tak nevinnými lidmi a takovou radostí státu, proč zahalujete své učení v tajemství; proč přijímáte nováčka ve spolek svůj s tajemnými obřady; proč se na odlehlých místech v noci shromažďujete? Jsteli tedy vzory ctností, jak se musím domnívati dle tvrzení tvého, proč nevystoupíte veřejně?»

¹⁾ Stoikové byli filosofové, kteří opovrhovali všemi pocity. Tvůrce jich byl Zeno.

²⁾ Atheista = bezbožník, ten, kdo v bytost Boha nevěří.

•Naši předkové ustanovili, že některé články našeho zjevení musí zůstatí tajemstvím, ale toliko těm, kteří stojí mimo církev. Ti však, kteří jsou údy naší společnosti, musí všichni, bez výjimky, tajemství víry znáti. Bylo by to pro ně hříchem, kdyby nevěděli toho, co Bůh zjevil. Tobě jest jistě známo, že bychom dlouho počítali, kdybychom křesťany chtěli jenom dle tisíců počítati. A tito všichni tisícové vědí o všech našich tajemstvích ve víře. Zkušenost učí, že žádné tajemství není dlouho ukryto, když o něm valná většina ví. Kdyby tedy naše učení bylo státu záhubné, museli bychom se stále bidné zrady obávat. Takováto však obava nebyla, můj milý, která nás přinutila, bychom některé učení zatajili; nikoli, vaše slabost toho byla příčinou! Hleď, my věříme v jednoho věčného, nejvyššího spravedlivého Boha; my zavrhujeme mrtvé, němé a bezmocné bůžky. Proto zavete nás atheisty a bezbožníky. My oslavujeme svatá tajemství a temná pověsti o tom dotýká se vašich uší, a vy se domníváte, že zabíjíme děti, abychom pak pili ze zlatých nádob krev jejich. My napomínáme se vespolek k lásce a svornosti, a hle, vy s úžasem vypravujete o zločinném obcování. Aby pak takové převrácenosti srdce tvé nerozrušily, poslyš, co o tom praví náš Pán: Cokoli slyšíte v skrytu, to se střech oznamujte! — My jsme se narodili bez vědomí a vůle a rosteme ve zlých mravech a špatné kázni. Abychom pak nezůstali dětmi potřeby a nevědomosti, nýbrž dětmi svobody a vědění, abychom dosáhli odpustění za spáchané hříchy, tak je nad tím, kdo znovu zrozen býti chce a pokání učinil, svoláno jméno Stvořitele světa, našeho Pána a Boha, a toto jméno jmenujeme my, když ho ke koupeli vedeme. A koupel tato zove se osvěcením, protože ti duševně osvěceni bývají, kteří se tomu učí. Avšak také ve jménu Ježíše

Krista, který za pontského Piláta byl ukřižován a ve jménu Ducha sv., který prorocí ústy prorokův o Kristu vydal, jest osvěcenec obmyt. Tímto obmytím stávají se katechumeni¹⁾ křesťany a údy naší církve. Jest to cos tajemného? Řci, jest to tak podivné jako vaše mysteria?²⁾ A přece má to býti cos strašného, že se toho urputní lidé chápají, aby tak dobré zničili. Podobně jste překroutili i zprávy o naší bohoslužbě. Ale s tou se to má asi takto. Scházíváme se v neděli, protože ten den slavíme památku stvoření světa a z mrtvých vstání Pána a Spasitele našeho. Bohoslužba počíná čtením proroků, nebo evangelia, potom následují spásitelná napomenutí a společné modlitby. Na to následuje obětování s delšími modlitbami, jež kněz říká samoten a lid jenom slovem amen je doprovází. Po skončené oběti rozděluje se eucharistie³⁾ diakony. Mezitím sebrané dary bývají rozděleny od biskupa mezi chudé, nemocné a cizince. To jest naše bohoslužba, kterouž vy, neznajíce ji, tupíte. Zdá-liž není Boha důstojna, duchovní, rozumná a záslužna? A přece nás proto pronásledujete! Avšak z tohoto pronásledování vzrůstá naše náboženství. Tu ne ti, kteří v kalu rozkoší a ve tmách modlářství se potácejí, ne ti, kteří pravého Boha a Stvořitele urážejí a tak si pronásledování a smrtí přivolávají, ale ti, kteří pravého Boha vzývají a jemu slouží. Tu jest zřejmý boj proti pravdě. Ano, pronásledování jest očistou vírou křesťanské. Nikoliv, křesťané se nestydí za svoji víru. Katané však, kteří na neviných páchají nespravedlivost, sloužíce takto ku potlačení ctnosti, jsou nástrojem samého satana a spolu s ním stejné tresty budou sdíleti.«

¹⁾ T. j. ti, kteří se ku přijetí křtu sv. připravují.

²⁾ Tajemné bohoslužby pohanské.

³⁾ Požehnaný chléb.

Plancian se zamyslel. Konečně uchopil se ruky křesťanského filosofa, prosil ho za odpuštění, jestli ho svou řečí byl urazil.

 Justin tiskna mu pravici zahleděl se mu pevně do očí a děl:

»Naší povinností jest i nepřitele milovati a mile těm odpouštět, kteří činí nám protivensství, poněvadž oni nevědí, co činí. Můj drahý, před Bohem neomlouvá taková nevědomost. On dal jednomu každému vrozený cit pro ctnost a spravedlnost. I vy jej máte a jej ukazujete, protože dobro, které jste přiklali bohům, uctíváte. Proč však křesťanů nenávidíte pro to dobro, pro které sami bohy velebite? Popatř, že vy jako nepřítel svého vlastního svědomí jste souzeni. Zvláště pak ty, můj příteli, mnoho jsi se namáhal, abys si osvojil učení stoikův; pozoruj nás, poslouchej nás, a zajisté nalezneš u nás čistší, v pravdě svaté učení, prosté odporu, které jest v souladu se svědomím, jež každý bez námahy zvědět může. Mnozí neučení pochopili je a jsou šťastni. A ty? — dosud jsi kroku neučinil, abys pravou moudrost života pochopil. Slib mi dříve než odejdeš, že se mé společnosti vyhýbat nebudeš!«

»To také slibuji. Avšak jsem rozrušen tvou řečí. Mrak myšlének doléhá na srdce moje — potřebuji poklidu. Buď zdrav! Na brzkou shledanou!«

Po těch slovech odešel Plancian. Chtěl sám o slovech Justinových rozmyšlet.

Viridius nyní skoro denně slyšel vřelá slova Justinova a byl svědkem jeho prostého a zdrželivého života. To na něho blaze působilo. Kráčel den ode dne po dráze ctnosti dále. Konečně prodal svůj dům, propustil otroky a rozdělil, co byl zločinem získal, mezi chudé. Když se stal křtem svatým křesťanem, pojal úmysl odejiti do samoty, aby tak

Bohu děkoval za milost a osvětlení, aby kál se za své poklesky a zločiny mládí svého.

V albánských skalách, nedaleko pustiny, kde stávalo druhdy město Alba Longa, stála nizoučká chatrč. Kolem ní rozkládala se malá, těžce vzdělávaná zahrada. V ní pracoval, záhony okopáváje, v největším úpalu slunce, muž dosud v plném květu let svých. Čočka, řepa, melouny, byly mu jediným bohatstvím.

V temné jizbě, kam padalo děrou ve střeše skrovné světlo, nalézalo se v koutku z traviny upraveno tvrdé lůžko. Prostý džbán, několik stářím sešlých knih a spálek, který sloužil za stůl našemu poustevníkovi, bylo pouze nářadím jizbice. Na stěně byl jedinou ozdobou kříž ze dvou dřevěných tyčí, po jehož stranách byly monogramy Ježíše a Marie.

Tak vyhlíželo obydlí, které druhdy tak vybíravý a urozený Viridius nyní po tři léta obýval.

Mohlo by se věřit, že na něho Řím již zcela zapomněl, neboť takové obydlí zajisté nechovalo v sobě cos vábívého.

Ale nebylo tomu tak.

Hle, tam z údolí kráčel na horu muž, jehož chůze prozrazovala, že tomuto cestování nebyl zvyklý. Konečně dostoupil výšiny. Odpočinul si několik minut. Pak zase kráčel k našemu poustevníkovi, který jeho příchodu neznamenal, až byl cizinec u něho.

»Planciane! Ty zde?« — zvolal překvapený Viridius a vrhl se mu do náruče.

»Abych ti přinesl smutnou zvěst, že přítel náš Justin stal se včera mučeníkem.«

»Jak že? Markus Aurelius, tento filosof a císař, vztáhl ruku svou na tak bystrého, zbožného a dobročinného mudrce? Ó jistě ďábelský Pèrigrinus v tom měl své účastenství.«

»Nikoli! Ten mrtev již. Dokonal tak, jak žil. Již před dvěma léty pojal úmysl tento cynik, že napodobí smrt patrona svého Herkula. Když bylo právě mnoho lidí v Olympii při hrách, oznámil, že se chce bohům vrátiti. I kázal postavit velikou hranici, vystoupil na ni v slavnostním šatě za zvuku cymbalův a bubnů a — dal ji zapáliti. Tak odešel bláhovec ku svým bohům, jichž společnost si zasloužil svým životem — a země jest prosta zase jednoho netvora. Krescentius z Megalopole nastoupil u dvora na jeho místo. Tento cynik připravil Justinovi smrt. Škola našeho mistra kvetla den ode dne více a více. Jeho výmuvnost, odhodlanost, především však čistý život, získal mu mnoho žáků. To hnalo Krescentia ku pomstě. Zkrátka vyličil Justina císaři jako nespokojence, buřiče, štváče lidí, jako nepřítele státu. Aurelius se rozhorlil a cynikové nalezše dosti nepravých svědků vymohli, že Justin musel padnouti. — Teď plesají, teď jsou všemocní a domnívají se, že my křesťané — i já jsem milosti božskou v koupeli znovuzrození proměněn — musíme býti rádi, když nám dovoleno jen „dýchatí! Ale ať zvědí, že smrtí mistra se všichni učenníci jeho za dědice úřadu jeho považují! Ať zvědí, že jsme hotovi pro svaté učení životy své obětovati. Za tím účelem přišel jsem k tobě, abys opustil samotu a postavil se tváří v tvář těm,

kterí se tvým obrácením nejvíce rozzuřili!«

Za několik hodin byli oba poutníci na cestě do Říma.

Následujícího dne čtvrti městskou u cirků Flaminiova táhla hlučící lůza a volala slávu císaři a Krescentiovi a smrt křesťanům.

Tu ozvalo se volání: »Pojďme k lázním Agrippovým!«

Nesmírné davy lidstva hrnuly se tam hořice pomstou a dychtivostí, aby ubíjely a jaly křesťany.

V tomto hrozném zmatku bylo mnoho lidí poveleno, pošlapáno a v pravém slova smyslu udušeno.

»Na křesťany, na křesťany!« rozléhalo se děsně širokou ulicí. Marně se namáhali pretoriané (vojsko císařů) rozehnati toto množství; marně žádali ve jménu císařově volný průchod. Hlučící houfy se posmívaly namáhání jejich. Na všech tvářích stála slova: chceme krev!

Cynikové podráždili lid dokonale.

Strašný okamžik. Oběti dosaženy. Msta ukojena.

Lid se rozcházel. A než kohorta (vojenský zástup) k lázním přišla, nalezla tu porfýznu ležící údy dvou nešťastníků. Ji to příliš nedojalo. Za to však žáci Justinovi oplakávali strašnou smrt Viridiovu a Plancianovu.

Třetí řád premonstrátský.

(Část další.)

K předchozím pravidlům připojme ihned ještě vypsání obřadů téhož třetího řádu sv. Norberta.

1. Oblékání a přijetí.

Představený, jsa oděn rochetou a štolou, přijde k oltáři. Žadatel poklekne na stupních oltáře, máje ruce sepyaty a na prsou pozdviženy, v hluboké pokoře a zbožnosti. Přijímající táže se ho takto:

Quid quaeris?

Respondent induendus:

Misericordiam Dei et vestram, Rev.
Pater, et hujus sacri Ordinis societatem.

(Může zde učiněna býti krátká promluva nebo vložiti se litanie ke sv. Norbertu.)

Potom světi kněz škapuliř pro žadatele tímto způsobem:

Ť. Adjutorium nostrum in Nomine
Domini.

B. Qui fecit coelum in terram.

Ť. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam.

B. Et salutare tuum da nobis.

Ť. Domine, exaudi orationem meam.

B. Et clamor meus ad te veniat.

Ť. Dominus vobiscum.

B. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Oremus.

Omnipotens Pater et aeternae Deus, qui Unigenitum tuum vestem nostrae mortalitatis induere voluisti, obsecramus immensam tuae largitatis benefactionem in hoc genus effluere vestimenti, quod sancti patres ad innocentiae et humilitatis indicium a renuntiantibus saeculo portari sanxerunt, et sic illud benedicere digneris, ut famulus tuus, qui eo usus fuerit, induere mereatur Dominum nostrum Jesum Christum: Qui tecum vivit et regnat in saecula saeculorum.

R. Amen.

Oremus.

Omnipotens aeternae Deus, pius et misericors, qui peccatoribus pietatis tuae misericordiam quaerentibus veniam tribuis et misericordiam: oramus clementiam tuam immensam, sic scapulare hoc benedicere et sanctificare digneris, ut quicumque illud gestando misericordiam tuam imploraverit, peccatorum suorum veniam et indulgentiam misericordiae tuae gratia consequatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum etc.

R. Amen.

Na to pokropí kněz škapuliř svěcenou vodou. Pak oblékne žadatele, jenž stále klečí, žehnaný škapuliř, pravě:

Accipe, frater (soror), scapulare candidum, ut majora induere valeas charismatum incrementa et cum Agno in albis ambulare merearis: Qui vivit et regnat

Čeho sobě žádáte, rozmilý v Kristu?

Tázaný odpovídá:

Milosrdenství Božího a společenství s vámi, otče duchovní, i s tímto svatým řádem.

Ť. Pomoc naše ve jménu Páně.

B. Kterýž stvořil nebe i zemi.

Ť. Okaž nám, Hospodine, milosrdenství své

B. A spasení své propůjč nám.

Ť. Pane, vyslyš modlitbu mou.

B. A volání mé k Tobě přijď.

Ť. Pán s vámi.

B. I s duchem tvým.

Modlitba.

Modleme se.

Otče všemohoucí a Bože věčný, kterýžto jsi chtěl, aby jednorozený Syn Tvůj vzal na se roucho smrtelnosti naší: snažně prosíme, abys nezměrné požehnaní štědrosti své vylítil ráčil na tento druh oděvu, kterýž svatí otcové na znamení nevinnosti a pokory nositi uložili těm, kdož se odříkají světa: i abys jej tak požehnatí ráčil, aby služebník Tvůj, kterýž ho bude užívat, hodným se stal obléci se v Pána našeho Ježíše Krista: Kterýž s Tebou živ jest a kraluje na věky věkův.

R. Amen.

Modleme se.

Všemohoucí, věčný Bože, laskavý a milosrdný, kterýž hříšníkům, vyhledávajícím láskyplně dobrotivosti Tvé, uděluješ prominutí a milosrdenství: prosíme nekonalé milostivosti Tvé, abys ráčil tento škapuliř tak požehnatí a posvětití, aby ten, kdož ho bude nositi a tak se dovolávat milosrdenství Tvého, podle milostivé shovívavosti Tvé dosáhl prominutí a odpuštění hříchů svých. Skrze Pána našeho Ježíše Krista atd.

R. Amen.

Přijmi, bratře (sestro), škapuliř bělostný, abys byl schopen obdržeti větší hojnost milosti a darů nebeských a zasloužil sobě v rouše bílém kráčet za

cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti
Deus per omnia saecula saeculorum.

R. Amen.

Načež ihned připojí kněz následující přimluvy:

Ů. Salvum fac servum tuum (vel: ancillam tuam).

R. Deus meus, sperantem in te.

Ů. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

R. A facie inimici.

Ů. Domine, exaudi orationem meam.

R. Et clamor meus ad te veniat.

Ů. Dominus vobiscum.

R. Et cum spiritu tuo.

Oratio.

Oremus.

Adesto, Domine, supplicationibus nostris et hunc famulum tuum (vel: hanc ancillam tuam) benedicere digneris, cui in tuo sancto Nomine scapulare Religionis nostrae imposuimus, ut Te largiente et devotus (vel: devota) in Ecclesia persistat et vitam percipiat sempiternam. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Praetende, Domine, famulo tuo dexteram coelestis auxilii, ut Te toto corde perquirat et quae digne postulat, consequatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

R. Amen.

Nověobleceného pokropí kněz svčcenou vodou a přijme jej k polibku miru tak, že nový terciář políbí schránku se sv. ostatky nebo konec stoly. Potom dí přijímající:

Ego auctoritate qua fungor, te in fratrem (vel: sororem) tertii ordinis recipio; et eo ipso declaro, te ex benignitate apostolica gaudere omnibus et singulis indulgentiis sacro nostro ordini concessis; uti etiam participem facio sacrificiorum, orationum et aliorum spiritualium bonorum operum tam in vita, quam in morte, quae per Dei gratiam in nostro Ordine fiunt: In Nomine Patris et Filii et Spiritus sancti.

R. Amen.

Po skončení obřadů těchto запиše se jméno člena nově přijatého do zvláštního seznamu pro třetí řád sv. Norberta.

Poznámky. Dříve nežli předsevezme oblékání roucha řádového, postará se představený o to, by seznal vlastnosti a přípravu žadatele (prav. 12.—14.).

Beránkem, který s Bohem Otcem i s Duchem svatým živ jest a kraluje po všechny věky věkův.

R. Amen.

Ů. Spasena učíš služebníka svého (služebnici svou).

R. Bože můj, doufající v Tebe.

Ů. Budiž mu (jí), Pane, věží mocnou.

R. Od tváří nepřitele.

Ů. Pane, vyslyš modlitbu mou.

R. A volání mé k Tobě přijď.

Ů. Pán s vámi.

R. I s duchem tvým.

Modlitba.

Modleme se.

Přispějž, ó Pane, prosám našim a račiž požeňnati tohoto služebníka svého (tuto služebnici svou), jemužto (jížto) jsme v nejsv. Jménu Tvém oblékli škapulír naší řehole: aby milostí Tvou i zbožně v církvi sv. byl(a) živ(a) i také života věčného dosáhl(a). Pro Krista, Pána našeho.

R. Amen.

Modleme se.

Ochraňujž, Pane, pravici nebeské pomoci služebníka svého: aby Tebe celým srdcem vyhledával a čeho spravedlivě žádá, i také dosáhl. Skrze Pána našeho Ježíše Krista.

R. Amen.

Tou právomocí, kteréž užívám, přijímám tě za bratra (sestru) třetího řádu a zároveň prohlašuji, že z dobrotivosti papežské požíváš vůbec i jednotlivě všech odpustků, propůjčených svatému řádu našemu; jakož i účastna tě činím oběti mše sv., modliteb i jiných dobrých skutků duchovních, jak v životě tak i při smrti, kteréž z milosti Boží se dějí v celém řáde našem: Ve jménu Otce i Syna i Ducha svatého.

R. Amen.

Ostatně jsou obřady při oblékání terciářů, jakož je schválil Benedikt XIV. (až na dvě nebo tři nezávažné změny) zcela tytéž, kterých se užívalo v prvním století řádu premonstr. (Srv. Le Paige: »Bibliotheca Praem.« Ord. Paris. 1633, pag. 311. 312.) Snadno je lze tudíž usvědčiti ze starobylé prostoty, kterou zachovaly jakožto výraznou známku svou. Spolu připomínají doslí ony obřady, kterých se užívá při oblékání v řadě prvním.

Bílá barva, nacházející se na rouchu řádovém, jest podle katolického podání odznakem čistoty a pokory, jakož di modlitba při žehnání skapulíře. Dle podání řádového jest nad to bílá barva tato známkou úcty k nejsvětější Svátosti oltářní i k neposkvrněnému Početí Marie Panny.

Přijímali kněz více uchazečů zároveň, říkají tito svou odpověď společně; v oněch modlitbách pak užívá se čísla množného.

Počínaje dnem oblečení stává se terciář údem rodiny sv. Norberta i dosahuje odpustkův a milosti propůjčených veškerému řádu. Jméno jeho zapsáno jest do zvláštního seznamu a uloženo v archivu klášterním. Spolu propůjčeno jest mu též účastenství na obětích mše sv., sv. přijímáních, hodinkách řeholních a všech dobrých skutcích, kteréž se konají v celém řadě premonstrátském. Terciář sám však musí se chovati tak, jakž jej k tomu zavazuje přijatá řehole a název bratra třetího řádu, a vésti sobě s vážnou opravdovostí k Bohu, k řádu i k sobě samému. Dále musí též býti zkoušen od představeného nebo ředitele, a to po celý rok, a nesmí naprosto jinak leč po tomto roce zkušebním (novíciát) — vyjma v hodině smrti — trvale býti přivtělen k řádu.

(Přistě dále.)

Zprávy z misí katolických.

Japonsko. Apoštolské vikářství v jižním Japonsku. Z Nagasaki dává nejdůst. apošt. vikář Cousin zprávu o úspěchu, jakého se dodělala naše sv. víra v okolí města, jehož země skropena krví mnoha mučeníků: »Vždy se osvědčuje pravidlo, že bez milosti Boží se nic nestane; misionář pracuje neunavně, káže lidu, jež přilákala zvědavost, z něhož se žádný k víře nepřihlásí. Jindy opět potkáte lidi, jichž jste ještě nikdy neviděl, ptají se vás na něco, prosí o knihy a bývají z nich hodní křesťané. Nejvřelejší přání mé jest, abych směl přisvojiti církvi katolické horu při městě Nagasaki; tam bylo totiž 5. února 1597. ukřižováno 26 křesťanů, již byli roku 1863. za svaté prohlášeni, a jejichž památku každoročně slavíme. Od oněch dob mnoho jiných křesťanů

rozličnými způsoby smrti mučnickou podstoupilo. z nichž jest 205 blahoslavených. Hora ona nazývá se »Svatou Horou.« Bohužel nemůžeme se v tu stranu dostat, neboť kostelu a obydlí kněžskému bylo vládou vykázano místo na druhém břehu zálivu, tak že pro velikou vzdálenost obracení města, v němž bychom měli nejdříve slovo Boží kázati, na čas příhodnější odložití musíme.

Na malém ostrově, asi tři hodiny od Nagasaki, byl asi před 10 lety dům proměněn v kapli, v níž misionář na své cestě mši sv. sloužival. Jelikož však půda klesala, musela kaple býti zbořena. Nastala nám starost o zřízení nové, kteráž při nejmenším stojí 3000 franků. Avšak odkud vzítí peněz? Křesťané tamější jsou velice chudobní; byli jsme spokojeni, že nám dali místo ku stavbě,

při níž statně pomáhali. Kněz, v jehož obvod místo patří, poprosil tamějšího inženýra, jenž jest protestantem, o podporu, a obdržel od něho 100 franků. »Jest to sice mnoho,« pravil misionář, »avšak to mi nedostačí; máte přátely v Nagasaki, směl bych i u nich o podporu prositi?« — »Znáte některé z nich?« ptal se inženýr. — »Neznám žádného,« odvětil kněz. — Na to vzal Angličan list papíru, napsal prosbu o podporu ku stavbě katolického kostela v Takadjimě; dále připojil jména svých známých, dal list misionářovi a pravil: »Doneste to k podepsaným; doufám, že budete mít štěstí.«

Druhý den odebral se misionář do Nagasaki, byl ode všech přívětivě přijat, a obdržel žádanou podporu, tak že mohl kostel vystavěti. Bůh jistě odplatí dobrodincům! Dne 12. dubna byl kostel posvěcen; slavnosti se účastnilo 8 misionářů, 8 diakonův a všichni naši semináristé, jimž jistě slavnost v živé upomínce zůstane.«

Východní Afrika. Apošt. vikářství v severním Sansibaru. Uvádíme list msgr. de Courmonts, apoštolského vikáře v Sansibaru, o stavu misii před vypuknutím povstání ve východní Africe:

»Jak známo, zemřel sultán Said Bargasch dne 19. března 1888. a dle mohamedánského zákona nastoupil mladší jeho bratr, Said Chalífa, na trůn; tento není velikým příznivcem naší misie, neboť přikázal, že nám nikdo nesmí postoupiti ani píď půdy a sám všechny okolní polnosti zakoupil, tak že my nikde kostel vystavěti nemůžeme. Co nám ještě od něho trpěti bude, nevíme; dosud jsme ještě spokojeni.

Vliv mohamedánský musí docela přestat; částečně se to již podařilo, neboť Anglie a Německo vzaly pod svou ochranu rozsáhlá území, tak že se v nich

evropská kultura rozšiřovati bude. Tím ovšem přibudou též protestantští misionáři, neboť Anglie vyslala agenty ze tří misionářských společností. Avšak ani Německo nelenilo, neboť benediktinská kongregace vyslala své členy, jižto se v Pugu, asi tři hodiny od Dari-Salamu, usadili.

Sansibar. Katolické obyvatelstvo hlavního města čítá kolem 400 duší. Asi 80 dětí katolických navštěvuje naši školu. Sansibar jest pro nás velice důležitým střediskem. Sidlí tam apoštolský vikář, sultán a evropští konsulové; stojí ve přímém spojení s Evropou a jest východištěm všech misionářských stanic. Máme tam dvě nemocnice: jednu pro Evropany, v níž se musí malý poplatek dáti, a jednu pro chudé, již se zadarmo ošetřují. Námořníci, úředníci konsulátu, ano i konsulové odevzdávají se k ošetřování do naší nemocnice, a dosti často dostávajíme dikůvzdání za starostlivé ošetřování.

Nemocnice v Gulioni byla dne 2. srpna 1884. otevřena. Od té doby bylo v ní přes 7000 mohamedánův ošetřováno, mnozí několik neděl, ano i měsíců. Černoch nerad bydlí v domě; pokud může, běhá venku a žije dle svého dobrozdání; tak se stává, že obyčejně, když onemocní, již nevstane; musíme si tedy v takových případech pospíšiti, abychom ho co nejdříve v náboženství křesťanském poněkud vyučili a pak pokřtili. Mezi 80 na smrt nemocnými obdrželo 62 svátost sv. křtu. Chei jen jeden příklad uvésti. Alafu, 30letý muž, přišel do nemocnice maje nohu těžce poraněnou; vyčistili mu ránu a obvázali, tak že za několik dní byl úplně zdrav. Z vděčnosti zůstal dobrovolně jako služebník nějaký čas v nemocnici. Neopatrností se však zachladil, dostal chrlení krve a pak souchotiny. Jelikož pozoroval, že si na své potřeby sám vydělati nemůže, utkl z nemocnice.

Nemoc jeho se den ze dne horšila a on cítil, že již dlouho žiti nebude; vrátil se tedy do nemocnice. Představená nebyla doma a nedorozuměním poslali ho opět pryč. Když pak po druhé přišel, pravil služebníkoví: »Šimone, vím, že brzy umru; řekni představené, že chci jako křesťan umřít; a jen proto prosím, aby mne přijala, bych mohl pokřtěn býti.« Přijali ho laskavě, a on se připravoval s takovou pilí, že ho P. Le Roy dne 9. srpna pokřtil. Druhý den, ve svátek sv. Vavřínce, jehož jméno na křtu sv. obdržel, usnul tiše v Pánu.

Bagamoyo jest veliký ústav, v němž odchováváme děti otroků do 12 až 15 let, pak je posíláme do některé stanice, kdež nás při vyučování podporují. Mladí otroci se velice těší, když je koupíme; proto někteří se snaží, aby pozornost misionářů na sebe obrátili; jiní ovšem jsou nesmělí, neboť myslí, že je kupujeme proto, abychom je pak snědli. Nedávno pravilo vykoupené děvče své společnici: »Ještě jsem na světě, ale nepříjde snad již brzy běloch, aby mne snědl?« — Jiné dítě předstoupilo před představeného, ukázalo mu svou ránu a pravilo: »Hleď, bwana, mé maso nebude velmi chutné.«

Když jest dítě do našeho ústavu přijato, přidá se mu nějaký starší společník nebo společnice, jež pak nazývají kmotru nebo kmotra. Za několik dní přijde ředitel ústavu a vyptává se nových dítek, co všechno v otroctví zažily; vypravování dítek bývá velice dojemné. Tak vypravovalo jedno dítě: »Má matka měla dům a dědina naše byla za vysokými stromy a liány, v okolí byly pole, lesy, hory, potoky a v potokách mnoho ryb; měla jsem bratra a bylo nás v naší dědině mnoho dětí, hrávaly jsme si u potoka a chytaly ryby. Jednou však nás přepadli dva muži; daly jsme se na útěk; i já jsem utíkala, ale nožky mé byly krátké. Chytli mne, nasypali mi

mouky do úst a strčili mne do pytle; když mne kousek cesty nesli, vydělali mne a musila jsem utíkat. Pak mne zase dali do pytle a když jsem plakala, bili mne. Ó jak asi nařikala má matička, když mne nenašla; jestli pak ji ještě jednou uvidím?« Pak začalo ubožátko hořce plakati. Často se stává, že celé tlupy ozbrojenců nějakou vesnici přepadnou, obydlí zboří a lidi odvěkou do otroctví.«

Jižní Afrika. P. Czizermann píše 30. června 1888 z Boromy:

»Kdežto v Evropě válka mnoho peněz a dlouhých příprav stojí, zažili jsme na Sambesi v krátkém čase dvě válečné výpravy. Před několika měsíci podarilo se Portugalům zmocnit se tyranského náčelníka Bongy, a rozsáhlé krajiny na dolním Sambesi opět si podmaniti. Avšak radost vítězů netrvala dlouho. Bonga ovšem byl uvězněn, zůstalo však v zemi mnoho přátel, již se na začátku Portugalům podmanili, aby své državy opět dostali. Brzy však dělali potajmu přípravy k nové válce. Portugalská vláda vyslala hned guvernatora z Tete s celou posádkou do Massangany; byl však úplně poražen a musel se dát na útěk. Černoši obsadili opět krajiny na Sambesi od Seny až po Tete, tak že jsme opět nepřitelem ohklíčení. Jelikož přívoz potravin za takých okolností jest nebezpečný, stoupají ceny potravin, tak že v brzkú nastane hlad. A kdyby nás i Bůh od hladu zachránil, jest již válka sama o sobě ukrutná: neboť černoch nezná ve válce soustrasti, všechno, co mu přijde v cestu, zboří a zpustoší, ženy a děti prodá do otroctví, muže všechny ukrutným způsobem usmrtí. Napřed jim uřeže uši, pysky, nos, pak je položí na »biri viri« (buben) a usekne jim hlavu. Mnozí si dělají z usekaných prstů nebo nosů řetěz, jež pak nosí kolem krku. Buben bývá

hodně natřen lidskou krví; domnívají se, že nebývá tím moci srdce jejich k válce povzbuditi. Umřeli majitel takového hubnu, pak se pověsí buben, jakožto odznak jeho udatnosti, na jeho hrob.

Největší překážkou obracení černochů na víru katolickou jest uctívání duchů, jimž se musí zadost učiniti i kdyby měla lidská krev při tom téci. Ve veliké úctě jsou duchové předků zemřelých, jež zvláště na hřbitově uctívají. Proto bylo první mou úlohou dokázati, že hřbitov není sídlem duchů, a proto musel hřbitov býti vyčištěn, neboť se tam nalezá mnoho křoví, tak že hyény a jiná divoká zvířata se tam zdržuje. Žádný černoch

nechtěl křoví na hřbitově vysekati, neboť myslel, že by musel ihned umřeti. Teprve když jsme sami celý den pracovali, odvážili se někteří druhý den a přišli nám pomoci. Tím jsem odvrátil nevitáné hosty, hyény, od našich příbytkův a podvrátil pověru černochů. Na hřbitově našli jsme bubny, šipy, luky a jiné věci. Často jsem si vzpomínal na sv. Boniface, jenž skácel posvátný dub starých pohanských Němcův a pak šťastně pokračoval v díle spásy. Modlil jsem se, aby Bůh ubohým pohanům do Afriky nějakého sv. Boniface poslal, aby všichni spaseni byli.*

„*Kat. misie.*“

Milodary Božského Srdce Páně.

Z Uher. Hradiště. Bude brzo dva roky, co mně zemřela upřímná a věrná manželka. Zůstalo mně několik malých dětí. Byl jsem přinucen po druhé se oženiti a dítkám pravou matku zaopatřiti. V té příčině vzýval jsem Božské Srdce Páně a Pannu Marii Lúrdskou konaje několikrátě devítidenní pobožnost se slibem, že v případě vyslyšení uveřejním to ve „Škole B. S. P.,“ a že dám na pohanské děti pro misionáře za mořem 5 zl. Byl jsem vyslyšen a plním slib svůj, volaje z hloubi srdce: Budiž čest a chvála Božskému Srdci Páně a Panně Marii Lúrdské.

H. W.

Ze Hrozných Lhoty. Jistý čtenář „Školy“ vzdává B. Srdci Páně, neposkvrněnému Srdci Marie Panny a sv. Josefu vroucné díky za vyslyšení prosby své, za šťastný výsledek soudu ve prospěch katol. náboženství.

J. H.

Z farnosti Pusto-Polomské. Jistá rodina vzdává nejsrdčnější díky za vyslyšení prosby ve veliké bídě. Prosila B. Srdce Páně, a ejhle, pomoheno odtud, odkud nejméně očekávala.

R. V.

Z Velké Byteše. Tisíckrátě díky vzdávám nejsv. Panně Marii sedmibolestné za velikou pomoc. Byla jsem těžce nemocna na úmor, ve smrtelném zápasu bez všeliké lidské pomoci. Jediná má prosba byla, abych byla zaopatřena sv. svátostmi. Již jsem myslela, že bez zaopatření umru. I modlíla jsem se co nejvroucněji k sedmibolestné Matičce Boží, a hle! nový život jsem pozorovala, byla jsem zachráněna ku podivu všech. Vykonala jsem životní sv. zpověď a uzdravena jsem na duši i na těle. Věčně budiž velebena nejsv. jméno Ježíš a Maria. *A. M.*

Od České Brodu. Nejvroucnější díky vzdávám Božskému Srdci Páně jakož i neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefu za vyslyšení prosby své s žádostí, abych též budoucné pomoci a ochrany ve všech duchovních i tělesných potřebách dosáhnul, abych se žalmistou Páně vždycky volati mohl: „Chvalte Hospodina všickni národové: chvalte ho všickni lidé. Neboť utvrzeno jest nad námi milosrdenství jeho: a pravda Hospodinova zůstává po všechny věky.“ *V. M.*

Z Kameničky Mor. Vzdávám tímto veřejný dík za vyvážnutí z nebezpečné nemoci. Po několikráte vykonané devítidenní pobožnosti k nejsvětějším a nejsladším Srdcím P. Ježíše a Rodičky B., Panny Marie, cítilm se pozdravena. Radím každému, kdo v nějaké nesnázi postaven bude, by vzal jen důvěrně útočiště k nejsl. Srdcím P. Ježíše a P. Marie, k sv. Josefu, a k sv. Anně. Božský Spasitel náš Ježíš Kristus pravil: »Proste,

a bude Vám dáno.« Kdo důvěrně útočiště k nim vezme, doufám, že sklaman nebude. Neboť když je nouze největší, pomoc Boží bývá nejbližší. *B. M.*

Z okolí Hořovic. Také já poznal moc přímůvy blah. Rodičky Boží, a nemeškám případ ten uveřejniti v té naději, že přispěje k rozmnožení ctitelů blahoslavené Panny. — Synáček můj roznmohl se těžkou nemocí nakažlivou, a nemoc rychle pokračovala. Ač pomoc

lékařská byla ihned po ruce, nic to neprospělo, synáček můj byl na kraji hrobu, a lékaři prohlásili, že i ostatní dítky mé se roznmohou a nejspíše nemocí podlehnou. — V úzkosti své obrátil jsem se k Matce Boží, »uzdravení nemocných a potěšení zarmoucených,« s prosbou o pomoc, učiniv zároveň slib, že vykonám pouť na sv. Horu, a tam sv. svátosti přijmu. A hle, co nezdařilo se lékařům vezdejším, to učinil lékař nebeský ku přímůvě Matičky své: synáček můj tak

rychle se pozdravoval, že bylo zřejmě znáti prst Boží, a dnes je zdravější on i celá rodina více než jindy. Slib svůj jsem splnil, a jsem trvale věrným ctitelem Rodičky Boží. *J. F.*

Z Velké Meziříče. Vzával jsem se svou manželkou, v nebezpečné nemoci se nalézající, Božské Srdce Páně, aby ona uzdravena byla, a dojdeme-li vyslyšení, že to uveřejním ve »Škole B. S. P.« Manželka šťastně z nemoci vyvázla, já však jsem opomenul oznámení učiniti.

Nemoc se bohužel vrátila mnohem nebezpečnější, pročez obrátili jsme se zase k Božskému Srdci Páně o pomoc; po vykonané devítidenní pobožnosti manželka má uzdravena jest, začez tuto B. S. P. a nejbl. Panně Marii veřejně nejvřelejší díky vzdáváme. Vyzývám proto též k důvěrnému vzývání Božského Srdce Páně a nejbl. P. M. všechny čtenáře
•Školy B. S. P. • J. M.

Z Dačic. Naše rodina skličena byla nesmírnými starostmi a bídou. Hledala jsem sice často útěchy u nejsv. Srdce Páně, ale zdálo se, že marně. Proto jsem upadala v malomyslnost, čímž stav můj ještě byl horším. Že jsem ale v modlitbě vytrvala a modlitbou jiných podporována byla, přece jsem vyslyšena byla. Proto vzdávám nejvroucnější díky za vyslyšenou prosbu svou! J. M.

Ze Bzence. Byl jsem tuto zimu ve velké bídě se svou rodinou. Nebylo práce. I utíkali jsme se ke sv. Josefu, pěstounu Pána Ježíše a k Panně Marii, Matce Boží. Byli jsme vyslyšeni. Práce jsem našel tolik, že jsme aspoň nejpotřebnější k živobytí měli. Protož buďtež velebeny

B. Srdce Pána Ježíše, nejčistší srdce Panny Marie a sv. Josefa! J. K.

Z Laškova. Prošla jsem ve své nemoci B. Srdce Páně a Matku Boží v Častochově o zdraví, konajíc devítidenní pobožnost. Nyní jsem zdráva. Bohu díky a Matce Boží v Častochově! A. K.

Z Vidně. J. M., úd jednoty svatého Methoděje, děkuje nejsv. Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za milostivé uzdravení z choroby.

Od sv. Hory. Vzdávám nejvřelejší díky nejsv. Srdci Ježíšovu a Bohorodičce svatohorské za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. B. K.

Upozornění. Došly nás ještě jiné dopisy důtkčinnosti za obdržené milosti, ale bez podpisu anebo jinak nespolehlivé, a sice: Od Kojetína, —? za šťastné nalezení věci ztracené —, odkud? studující, — z Hustopeče, z Protivanova, a ještě jeden H. M. Žádáme všech, aby se podepsali úplným jménem anebo potvrzení měli od duchovního správce. Za mlčenlivost ručí redakce.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Sv. Otec chystá okružník o sociální otázce. Také v rakouské sněmovně poslanecké navrhoval poslanec princ Liechtenstein, aby vyzvána byla vláda, by přijala návrh vlády švýcarské k oběslání mezinárodního sjezdu za příčinou upravení zákonů týkajících se ochrany dělnictva. Má se na sjezdu tom rokovati mezi jinými věcmi také o tom, aby vůbec byla zrušena nedělní práce, dále aby ustanoveno bylo stáří, ve kterém by dovoleno bylo přijímatí mladistvé dělníky do práce tovární, a by ustanoveno bylo, kolik hodin nejdéle mladiství dělníci zaměstnání býti smějí, jakož i aby pro

ně a ženy obmezena byla práce noční. Jak se proslýchá, byl návrh tento jednohlasně schválen. — Již jsme předešle oznámili, že král svěřil Crispimu sestaviti novou vládu, což se konečně i podařilo; než nové toto ministerstvo sotva tak dlouho živořiti bude jako předešlé. V italském obyvatelstvu začíná se vzmáhati smýšlení Crispimu velice nepřiznivé. Tak v městě Bari při poslední volbě zvolen byl spisovatel Imbriani, zapřísáhlý nepřítel Crispiův. Viaské listy přinášejí stále zprávy o výtržnostech dělnických v několika provinciích; aby se předešlo větším výtržnostem, musily obce podniknouti větší

veřejné stavby, kterých by jinak pro mizerný stav vlášských financí podniknouti nikterak nemohly. Než to vždy jen odpomůže na krátkou dobu; pak nastane bída tím krutší a nespokojenost tím větší. — Nový vlášský zákonník trestní má býti prohlášen dne 30. června. Komise vládou k tomu ustanovená, by vypracovala zákon, již o 400 článcích rokovala; celý zákon obsahovati bude 480 článků. Jak se prosířchá, byly články o t. zv. »nepořadech kněžských« značně změněny, přes to však všecko nyní vládě dle čl. 101., týkajícího se otázky o obnovení světské moci papežovy umožněno jest všeliký protest buď papeže nebo biskupů neb listů katolických co nejprísneji stíhati. Tak zvaná reforma nadací katolických (opere pie) pozůstává v tom, že osm tříd těchto nadací bude sestátněno nebo dokonce zrušeno. Vlášské listy vypravují, že návrh tento potkal se s všeobecným odporem. Než pan Crispi potřebuje peněz a nebude tedy ustávali ve své »opravě« ústavů dobročinných. Za poslední doby vynasnažily se oficiální listy vlášské, že osnova tato nesměruje proti církvi a proto neprávem jmenuje se opatřením protikněžským. Jest to věru s podivem; vždyť listy tyto vždy jásaly, měli by nějaké nařízení vládní ráz protiklerikální. Příčina toho prý jest, že rakouský ministr zahraničních záležitostí vlášskému ministerskému předsedovi vytýkal směr protipapežský a proticírkevní. Rakouský ministr praví, že záměry Crispiovy jsou na škodu trojspolku a že Rakousko jest státem katolickým, kterému tedy jest šetrilí citů katolíků rakouských. Crispi prý na to odpověděl, že již nelze mu zrušiti ustanovení zákona trestního, že však ho nebude užívatí proti kněžstvu. Toť tedy příčina, proč vládní listy protestovaly proti listům, jež vyvozovaly, že osnova tato namířena jest proti papeži samému, ježto ji sekularisace

(sestátnění) důsledně se provozuje. — Dne 15. března přibyla do Říma první společno a poutnická ze spojených států amerických, čítající 105 osob, mezi nimi 2 biskupové a 42 kněží. Z Říma odebrali se poutníci do Jerusalema.

Rakousko. Princ Alois Liechtenstein, vůdce katolického hnutí školského, měl v den sv. Josefa na říšské radě skvělou a důležitou řeč o znovuzřízení školy náboženské. Oproti poslanci Fussovi, který zastával zásadu, že národní škola musí zůstatí školou státní, ujistil, že konservativci nežádají školy t. zv. konkordátní, nýbrž školu náboženskou, k tomu však že jest potřebí, aby co nejvíce možno roztrženy byly děti dle vyznání náboženského, aby vydatně byly vyučovány v náboženství a aby odstraněno bylo vše, co by náboženství dětí na škodu býti mohlo. Ku konci praví: »Jakýkoliv osud návrh náš míti bude. neustaneme v boji, až přineseme lidu, jenž nás sem poslal, to, co od nás žádá: školu náboženskou.« Když pak i levice naléhala na ministra vyučování, aby naznačil záměry vlády v otázce školní, odpověděl, že uznává, že nynější škola národní má potřebí vícero oprav, a že tedy bude říšské radě zabývatí se změnami školního zákona. Jaké to asi budou a kdy, arcib. neřekl. Než už tato zmínka liberálům valně se nelíbila.

Německo. Biskupové bavorskí na schůzi konané loni v Eichstatě sestavili memorandum k vládě. Učinili návrh na znovuzavedení školní mše na středních školách; dále žádali, aby učebné stolice na universitách obsazovány byly pouze katolíky. Jakkoliv požadavek tento spravedliv jest, — nelze na př. pochybovatí, že universita mnichovská založena byla jako universita katolická, a nyní vyučují tam i protestanti a židé, a zavládl bohužel duch protináboženský — potkal se přece návrh ten jako první se stejným odporem

vlády. Vláda odvětila, že při obsazování míst profesorských jako doposud bude mít zřetel jediné k vědeckým schopnostem a nikoliv ku vyznání náboženskému. Ostatně nezapírá vláda zřejmý odpor konkordátu s druhým přídatkem k ústavě, nechce ho však odstraniti.

Francie. Radostný dojem činilo na katolíky francouzské, že vláda milosrdným sestrám sv. Vincence z Pauly, které výnosem ze dne 28. února z kláštera Quinze-vingts vypovězeny byly, dovolila zůstat v útulku svém. Domnívají se mnozí, že jest to první krok, že i do jiných klášterů povolen bude návrat řeholním sestrám.

V belgickém městě Lutichu odbyvána 17. března konference, v níž jednáno bylo o svobodných školách. V Belgii mají katolíci ve svých základních svo-

hodách zaručeno i svobodné vyučování. Vyzýval na sjezdu tom bývalý ministr Woeste Belgičany, aby všemi možnými obětmi dbali této jim zaručené svobody. — Také v Belgii liberálové vše, co nazývá se katolickým, v ošklivosti mají — vyjma peníze. Tak jedné belgické obci odkázán byl slušný obnos několika tisíc franků s podmínkou, aby vynaložen byl na potřeby školy ryze katolické. Liberální obecní rada však těmito penězi podporovala, školu beznáboženskou, kterou tam zařídilo ministerstvo zednářské.

Sv. Otec dne 7. března podepsal breve, jímž se kanonicky zřizuje katolická universita v městě **Washingtoně** jako vyšší učiliště a obdaňuje se všemi právy a privilejiemi, jaké udílí sv. Stolice při takových příležitostech.

V měsíci květnu modleme se za obrácení židů.

Rozličné byly hlavní úmysly, určené od kardinála protektora apoštolátu a zehnané sv. Otcem Lvem XIII. Modlili jsme se za obrácení hříšníků, za obrácení pohanů, za zničení záměrů zednářských. Ale tentokráte jest ustanoven úmysl hlavní za obrácení lidu židovského, jenž byl národem od Boha vyvoleným, v němž zachována víra v jednoho Boha, ale národ ten Spasitelem světa pohrdnul, na kříži jej usmrtil, apoštoly pronásledoval a stal se časem úhlavním nepřítelem křesťanů. Jak jest nám brániti se proti zednářům, všecko podřývajícím, tak jest nám brániti se proti pánovitosti lidu židovského, jenž více nabývá půdy v zemích křesťanských a jenž zednářů věrným jest spojencem.

Proto se máme tím více modliti za obrácení jejich, jelikož tito nepřátelé žijí mezi námi po celém světě rozšíření jsouce, z našich peněz bohatnou, náš lid vyssávají. Jestliže se protivili Kristu Pánu samému, ač jej viděli, jeho učení slyšeli, záznaky spátrání a přece záští velikou proti němu zahořeli až na kříži zemřel; tu docela zřejmo, že i apoštoly nenáviděli, jak to sv. Štěpán do očí jim pravil: »Tvrde šíje a neobřezaných srdcí a uší, vy se vždycky Duchu svatému protivíte; jakož otcové vaši, tak i vy. Kterému z proroků se otcové vaši neprotivili? I zabili ty, kteříž předzvěstovali příchod Spravedlivého, jehož jste vy nyní zrádci a vražedníci byli; kteříž jste vzali zákon zřízení anđělův, ale neostříhali jste ho.« (Skut. ap. 7. 51, 52.) Tak protivili se vždycky s ostatními nepřátely, kacíři a pohany, křesťanům a ustavičný vedou boj proti církvi Kristově. Velmi dobře toto spolčení židů s pohany, ať starými nebo novověkými, vyjadřuje ctihodný Beda, řka: »Toto hanebné spolčení Heroda s Pilátem až dosud jako právem dědičným židé zachovávají; ač židé a pohané jak rodem tak náboženstvím od sebe jsou rozdílní, přece v pronásledování křesťanů a v utlačování víry Kristovy jsou věrnými spojenci.« Rozptýlení jsouce po všem světě, v každé téměř

dědice, v každém městě, majíce hlavní závody v rukou svých, oplývající bohatstvím, panují tak říkajíc již nad námi, křesťané jim slouží a jim pracují, jsou jejich otroky. A protože jsou křesťané v moci židů, bojí se jich, poslouchají jich i v ohledu náboženském. Kam to spějeme? Proč se zapomínáme? Proč nadháníme úhlavním nepřítelům svým? Proč vydáváme k vůli jejich pánovitosti, k vůli bidnému výdělku i spásu duše v šanc? Zlaté tele, které si židé na poušti udělali a jemuž se klaněli, zdá se, že chce opanovati celý svět křesťanský, jak jistého rabína řeč John Readclif vykládá.

Vedle svobodných zednářů jsou to hlavně židé, po celém světě rozptýlení, kteří podřívají veškeren řád křesťanský. Snad se domýšlejí, že přece zbudováno bude jejich království, v němž by pak všechny nežidy tyranovali? Ó té zaslepenosti jejich! Z národa toho zrozena nejsv. Panna, z národa toho narozen podle člověčenství Kristus, Syn Boží, kterýž jest nade všecko Bůh požehnaný na věky. (Řim. 9. 5.) Ale sotva se byl Spasitel narodil, již protivili se mu mnozi, byl položen k pádu a ku povstání mnohých. Viděl lid israelský nesčíslné zázraky, které Pán konal na potvrzení svého božství a svého svatého učení, a přece majíce oči neviděli a majíce uši neslyšeli, a tak v nevěře a zatvrzelosti vůle Pána usmrtili na kříži, a krev jeho přišla na ně i na jejich potomky. Tak stal se národ vyvolený národem opovrženým, poněvadž trest Boží lpí na něm. Nyní odchýlili se již židé od zjevení Božího a více řídí se dle učení a výkladů svých rabinů, tak že velmi dobře lze je přirovnati farizeům a sadduceům za časů Kristových; jsou podobni hrobům zbíleným, kteříž se zdají lidem zevnitř krásni, ale vnitř jsou plni kostí umřelých a vši nečistoty. (Mat. 23. 27.) Kolikrát snažila se církev katolická, by židé poznali blud svůj a přijali učení Kristovo, jenž nepřišel zákon jejich rušiti, nýbrž naplniti, ale vždy potkala se s velikým odporem u židů. Dříve snad budou pohané obráceni, nežli židé, kteří mimovolně sami po celém světě vydávají svědectví o Kristu, Spasiteli světa. Pravi se, že poslání židů jest nejvznešenějším, ale že ukončeno jest. Ale tomu tak není. Setrváním v nevěře a v odporu křesťanstva prokazuje tento zarytý národ snad proti vůli křesťanstvu velikou službu, svědectví totiž vydává nepopíratelné. Proto však přece ještě jich Bůh nezavrhl, ještě mohou býti obráceni a spaseni skrze krev Kristovu. Sám sv. Pavel pravi v listu k Římanům: »Zdalíž Bůh zavrhl lid svůj? Nikoli. Neboť i já jsem Israelský, ze semene Abrahamova. z pokolení Benjaminova« (11. 1.), což vykládají svatí Otcové o obrácení národa židovského, a to bude největším znamením vítězství a slávy Spasitele našeho. Modleme se tedy vroucně za obrácení tohoto národa, jakož nás k tomu sv. církev navádí, modlíce se na velký pátek jak za všechny národy a stavy, tak také za židy: Modleme se i za nevěřící židy, aby Bůh a Pán náš odňal slepotu od srdce jejich, aby i sami poznali Ježíše Krista, Pána našeho.

Nadejde jednou čas, kdy vyplní se toto přání církve sv. »a tak všecken Israel spasen bude, jakož psáno jest: Přijde ze Siona, kterýž vysvobodí a odvrátí bezbožnost od Jakoba.« (Řim. 11. 26.)

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny .nodlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za obrácení lidu židovského, aby tato ztracená ovce z domu Israelova vrátila se k Tobě, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiši rukou svou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Krále Vno posvátného Máje svého, oroduj za své Věrné Ctitele, jenž TI nyní prozpěvují Chvály!

Svátek Božského Srdce Páně.

Blahý světa Stvořiteli,
Kriste, lidi Spasiteli,
světlo z světla Otce tvého,
Bůh jsi pravý z Boha svého.

Láska jen tě vedla s výše,
v těla smrtné nutie skryše,
bys jak druhý Adam vrátil,
oč nás onen starý zkrátil.

Stavěla ta štědrá láska
země, moře — hvězd jí páska,
chyby otců litovala,
pouta naše rozlámala.

Z tvého Srdce neodcházej,
moc tvé lásky nezacházej,
by z pramene lid si čerpal,
milost lásky v srdce vetkal.

K tomu Srdce kopím zkláno,
v ranách trpělo, jsouc zdráno,
by obmylo skvrny zase,
vodou — krví v božské kráse.

Slávu Otci, též i Synu,
Duchu svatému ji vinu,
jimž moc, sláva vždy jen plyne,
na věky jich vlada slyne!

Čermák-Slivický.

Triatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Srdce Ježísovo, obtíženo břemenem hříchů našich.

Ježíš cítí: 1. zahanbení, 2. bolest nad hřichem.

1. Jeden z hlavních účinků vtělení se Syna Božího byl, že účastnil se jím naší nízkosti, naší bíd, a z druhé strany i nás účastnil své velikosti a vznešenosti. Ježíš Kristus stal se člověkem, aby lidi spasil a od hřichu osvobodil. Proto dano jemu jméno Ježíš: »Nazveš jméno jeho Ježíš; onť zajisté vysvobodí lid svůj od

hříchů jejich« (Mat. 1.). Aby pak nás od hřichu osvobodil, vzal jej na sebe. S tím zároveň na sebe vzal velikou potupu a zahanbení, což největší bylo mukou jeho velebení hodného Srdce. Nízkost, ku které vtělením se snížil, nebyla jemu tak velice na ponížení: hlavní příčina jeho nevýslovné potupy a zmatku byly naše hříchy, z nichž odpovídati on volil, které si takorča privlastnil, a jimi jako potupným oděvem se pokryl. Slyšme, co sám praví: »Bože, ty znáš nemoudrost mou: a provinění má nejsou skryta před

tebou. Ty znáš pohanění mé, a zahanbení mé i stud můj« (Žl. 68.). »Přes celý den zahanbení mé přede mnou jest, a stud tváří mé přikrývá mne« (Žl. 43.).

Kdož dovede pochopiti, jaká muka to byla pro neskončenou svatost, viděti se tolikou hanebností zohyzděnu, a donucenu jaksi společenství míti se hříchem, dle slov apoštolových: »Toho, kterýž hříchu neznal, učinil za nás hříchem« (2. Kor. 5.). Ježíš zardívá se pro zločiny naše, a my snad ne za ně nestydíme! Stydíme se za svůj nízký rod, zardíváme se pro svou chudobu, pro malé schopnosti, pro svou nevědomost, pro přirozenou nějakou vadu; ano stydíváme se i chyby své vyznati, ale nestydíme se, jich se dopouštěti. Zkrátka, za všechno se stydíme, jen ne za hřích, pro nějž jediný hanbiti bychom se měli. Ó jak zaslepeni jsou lidé, jak nepravé úsudky jejich! Rány duševní, jich duchovní chudoba, hrozná pokaženost jejich srdce, hanebné naruživosti, které s nimi krutě nakládají, toť nevštěpuje jim stud ani lítost!... Oni více obávají se nečistotného šatu, než hnusné nešvary, již zohyzďuje se duše!

2. K pokolení, jež Ježíš trpěl, vida se tolika hroznými hříchy obtížena, přidala se ještě bolest a ošklivost z hříchů těch, kteréž se staly jako jeho vlastními, an volil býti naším Spasitelem i zástupcem. Také zde slyšíme ho samého: »Bídny učiněn jsem, a shrben jsem dokonce: celý den chodím zarmoucený« (Žl. 37.). Smíli se, Pane a Mistře můj, tázati po příčině? »Nepravosti mé,« odpovídá, »vystoupily nad hlavu moů: a jako břímě těžké obtížily se nade mnou« (Žl. 37.). A o jakých nepravostech mluví tu? Prorok zřetelně praví: »Hospodin složil na něj nepravost všech nás« (Is. 53.).

Abychom hroznou muku božského Vykupitele a bolest jeho Srdce lépe po-

chopili, rozvažujme: 1. že svatost jeho vnukati mu musila nevýslovnou nenávisť hříchu, s nímž přece právě nutně činiti měl; 2. že, ujav se lidi všech jako svých bratří, obtížena se viděl všemi nepravostmi světa, a všechny hříchy na sobě nesl, jež spáchány již byly a jež spáchají se až do skonání světa; 3. že neskončená jeho láska k Otci nebeskému jeho bolest zvýšiti musila tak, jak pocítiti ji toliko Bůhčlověk s to byl; 4. že konečně trýzeň ta po celý jeho život bez přetržky trvala. »Hřích můj proti mně jest vždycky« (Žl. 50.) mohl říci s prorokem.

Ó můj Spasiteli, neměl bych mezi hříchy, jež tolik bolesti tobě způsobily, nalézati i své?... Ano, já je spatřuji! Ach, když tak hoře plačeš nad hříchy modloslužebníků, jak mnohem více želeť budeš hříchů křesťanů, svých dítek, jimž jsi přednost dal, — hříchů mých! Ó jak mnohé jsou a jak veliké! Ty je oplakáváš... a já tak nečiním! Srdce tvé snaší pro ně smrtelnou úzkost, jakéž nelze popsati, a moje zůstává lhostejno. Můj Bože, jak dlouho budu lhostejným nad vlastní svou bídou? Od prvního okamžiku svého vezdejšího zítí měl jsi hříchy ty v ošklivosti, nenáviděl jsi jich a za ně se kál! Od kolébky až na horu Kalvarii doprovázela tě bez přetržky bolestná ta upomínka, a já sotva několik okamžiků vynaložil jsem na to, bych tebe za odpuštění prosil. Dejž mi, ó Bože, tu milost, abych, přistupuje k soudné stoličce pokání, opravdovou lítost nad hříchy svými cítil a se tak připravil, jak toho svátost ta vyžaduje.

Varuj se bedlivě všeho, což by se Bohu nelíbilo, i menších zúmyslných hříchů; cvič se, nad tím lítost vzbuzovati.

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Knihla I. Hlava 21.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění Božského Srdce Ježíšova.

II. Služba.

Nahražovatel.

(Časť další.)

Aj, hle, milý příteli, Spasitel sám ti jde vstříc; neboť on si výslovně v rozmluvách s blahosl. Markétou Alacoque udal, čeho si přeje od těch, již mu nahraditi chtějí lidskou chladnost, neuctivost a pohanění. A co on si přeje, to právě obsahuje služba »Nahražovatelova.«

Abys tedy nahradil Srdci Ježíšovu chladnost a netečnost mnohých vlažných křesťanů, navštív každodenně aspoň jednou velebnou Svátost oltářní a každého pátku v tomto měsíci vykonej před ní odprošení za všechny urážky lidské. Můžeš pak to učiniti následujícím způsobem:

»Ó Bože a Spasiteli můj, Ježísi Kriste, klaním se tobě s hlubokou uctivostí, ku které mne víra vzbuzuje. Miluji tě z celého srdce, jenž jsi pravý Bůh a člověk, skrytý v nejsv. Svátosti oltářní, abych ti jakousi náhradu dal za všecku neuctivost, za všechna svatokrádežná potupení, kterých jsem se já nešťastný až dosud snad dopustil, která vůbec spáchána jsou a která budoucně — kéž by se tak nestalo! — snad spáchána budou. Proto klaním se tobě, ó Bože můj, ovšem ani tak, jak toho hoden jsi, ani tak, jak bych měl, ale aspoň tak, jak mohu; a přál bych si, bych to mohl učiniti s takovou dokonalostí, jaké všickni tvorové schopni jsou. Činím pak předsevzetí, že se tobě nyní a vždycky chci klaněti, abych ti náhradu dal za všechny katolíky, kteří tě nemilují a k tobě se neznají, jakož i za všechny kacíře, odstěpence, nevěrce, rouhače, za všechny, kdož oddáni jsou bezbožným spolkům, - za jichžto obrácení tě prosím. Ach, můj nejsladší Ježíši, dejž, aby v nejsvětější Svátosti těbe všickni vezdy poznali, tobě se klaněli, tebe milovali a vděčně ctili. Amen.« (Odpustky 200 dní. Pius VII. 21. ledna 1815.)

Abys pak usmířil Spasitele za všecku neuctivost lidskou ve chrámě, spoj se v duchu s andělským křem »Mocností« a pros je, aby s tebou a za tebe nahradili Božskému Srdci Páně všechnu neuctivost spáchanou.

Abys pak nahradil mu potupení, jež se mu dostává skrze hříchy křesťanů, pros Boha často za odpustění zaslíbenými hříšníkům a dle příkladu sv. Ignáce z Loyoly hled, kde ti možno, hříchům zabrániti.

V náhradu pak za všechna nehodná a svatokrádežná přijímání hled sám prvního pátku v měsíci aneb alespoň v následující neděli po přípravě co nejdokonalejší a s čistotou srdce co největší přijmouti Svátost oltářní.

4. K rozhojnění své horlivosti u vykonávání této služby uvažuj ještě o následujících pobídkách.

Předně. Že jest to Ježíš Kristus sám, jenž si toho výslovně přeje a žádá, abychom mu nesčíslné urážky lidské nahražovali. Pravilť zajisté jednou k blahosl. Markétě Alacoque: »Chci, aby mi bylo srdce, tvé útulkem, kde bych si odpočívati a se potěšiti mohl, když mne hříšníci pronásledují a ze svých srdcí vypuzují.« Jindy pak žádal výslovně, aby v církvi svaté byl každoročně ustanoven zvláštní svátek k počtě jeho nejsv. Srdce, aby v týž den Svátost oltářní se přijímala a před vystavenou Svátostí aby veřejná odprošení konána byla jako náhrada za všechny urážky, jichž se Božskému jeho Srdci dostává. Nuže, milý ctiteli Srdce Ježíšova, byl bys s to, abys toto jeho přání nesplnil?

Za druhé. Ty víš zajisté, jakou radostí bývá takovému zarmoucenému, ode všech opuštěnému a zavrženému srdci, naleznouli přítele útrpného, jenž

mu dosti malou lásku a útěchu poskytně. Představ si jen, že bys v krajině neznámé zbloudil, že bys se ocitl kdesi v lesích sám a sám, v tmavé zimní noci v husté vánici sněhové, že bys hladov a mrazem zkřehlý byl jižjiž na kraji zahynutí: a tu tě zář světélka přivede k obydlí lidskému. Ty zaklepeš; dveře se otevrou a na prahu stojí tvůj starý známý a dobrý přítel z domoviny, zdraví tě laskavě a vede tě k teplým kamnům a ke stolu s občerstvením. Nebudeš se v té chvíli cítiti nade vše šťastným a blaženým? Nebudeš touto láskou dojat až k slzám? A hle, tuto radost můžeš učiniti i ty svému Pánu a Spasiteli! Nuže, mohl bys mu ji odepriti — tomu, jemuž jsi tolik k díkům zavázán?

Za třetí. Pismo svalé vypravuje, že, když David pronásledován Absolonem, synem svým, s pláčem prchal z Jerusalema přes horu Olivetskou, setkal se s ním dávný nepřítel jeho Semei, kterýž, vida krále na útěku, jal se jej tupiti, haněti a kamením po něm házet. Vidouce to zbrojnoši v průvodu králově, pokládali to sobě za čest chrániti a brániti jej proti nepříteli. Uvaž pak, ó člověče, jaká teprve to čest pro tebe, můžešli Bohu a Pánu svému aspoň nějakou náhradu podati za urážky, jichž jest mu od lidí zakoušeti!

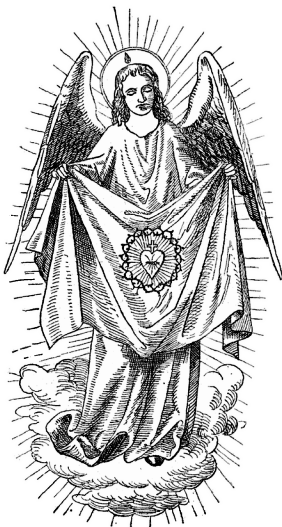
Za čtvrté. Slyšel jsi již, jakou

péči má Kristus Pán o tebe, jak dychtivě tvé dobro vyhledává, tak že zájmy tvé bere takofa za své, tak že ujišťoval, že i urážky, jež by se tobě staly, tak chce považovati, jakoby jemu samému byly učiněny. »Cokoliv učiníte jednomu z nejmenších bratří mých, mně jste to učinili« (Mat. 25, 40.). Jak, milý křesťane, a ty bys mohl zůstatí tak chladným a

lhostejným, vida, jak Spasitele tvého lidé urážejí, a nechtěl bys mu snad aspoň říci: »Každou, i tu nejmenší pohanu, již se tobě, ó Pane, každodenně dostává, chci tak považovati, jako by mně samému byla učiněna«?

Za páté. Pozoruj také, jakou bolest pocítilo nejčistší Srdce Marie Panny, když stojíc pod křížem Synáčka svého tak potupeného a urouhaného, tak zraněného a zohaveného viděla! Ó jak ráda by byla Máti tato všechny jeho bolesti a muky na se vzala, kdyby jen on byl zůstal ušetřen! Poněvadž to možné nebylo, alespoň vy-

trvala zmužile pod křížem a hleděla v bolestech jej těšiti. A tak svou skvělou pevnou vírou, s jakouž až do konce při něm setrvala, dala mu zadostučinění za ono trojí zapření Petrovo; svou věrnou přítomností pak odškodnila jej za zradu Jidášovu a útěk ostatních učeníků; její mateřská sdílnost na všech jeho mukách byla mu náhradou za ukrutnost žoldnéřův, a tato vroucnost, lásky mateřské

umenšovala a mírnila bolest. již nevděk židů Srdci jeho působil. Hle, takovou náhradu snažila se Rodička Boží trpícím Synu svému poskytnouti! Za to však i on ještě na kříži Máti svou odměnil, dav jí miláčka svého, Jana, za syna a ochrance.

Za šesté. Tento příklad Matky Boží nápodobili všickni svatí a světice Boží během minulých věků, kteří se snažili modlitbou, pokáním a dobrovolnými skutky kajícími usmírovati Boha za hříchy člověčenstva, jako na př. sv. Ignác z Loyoly, jehožto oči ustavičně potoky slz vylévaly nad urážkami Boha, za něž na svém těle tuhými tresty pokání činil. Tak činí církev svatá až podnes. V oněch hříšných dnech masopustu, kdy neséštní lidé v zasloupenosti své nejhorším hříchům se oddávajíce Boha urážejí, zve církev sv. dobré dítky své do chrámů k čtyřicetihodinné pobožnosti před nejsv. Srdcem Ježíšovým. A když před lety v jisté knize (Renan) božskému Spasiteli neslýchaná hana byla učiněna, že jako podvodník a svůdce byl vylíčen. tenkrát kněží i lid v celé Evropě vrhali se na kolena před oltářem, aby vírou svou nahražovali Božskému Srdci, co mu bezbožnost uloupiti chtěla. Nuže, rcí, milý křesťane, nenilž duch této služby »Nahražovatele« duch v pravdě katolický? Ovšem, těm a takovým křesťanům, kteří náboženství naše znají jen tak povrchně, jest to věcí neznámou, ale kdo jsou křesťané praví, uvědoměti a živou vírou proniknutí, ti a tací sami sebou sdíli bolesti Kristovy, jako sdíli vůbec láska radosti i žalosti osoby milované.

Za sedmé. Avšak nejmocnější pobídkou a spolu nejlepším vzorem n vykonávání služby této jest ti, milý křesťane, samo nejsv. Srdce Ježíšovo! Či proč vtělil se Syn Boží a člověkem se stal? Proč se modlil, proč pracoval, se obětoval, trpěl a umřel? Ze žádné jiné

příčiny, než aby Otec svému podal dokonalé, přehojné, ano nadpotřebné zadosťučinění za hříchy lidí, jichž nepravosti byl na se vzal? A dále, co jest jeho život a zaměstnání na oltáři v nejsv. Svátosti? Ó viz jej, kterak tu Otec svému ustavičně obětuje zásluhy svého utrpení a smrti své v náhradu za hříchy svého lidu; viz jeho život skrytý, kterak se tu Otec svému bez ustání klaní, Otce ctí a miluje, aby odčinil netečnost a neuctivost lidí; ó slyš, kterak ze svatostánku jako s kříže ustavičně volá a prosí: »Otče, odpusť jim, neboť nevědí, co činí!« Nuže, chcešli Božskému Srdci Ježíšovu podobným býti. jdi a čin totéž, co on činí: buď horlivým nahražovatelem uraženého Boha svého!

Za osmé. Konečně nelze mi zmíniti se o odplatě, kterouž ti Spasitel tuto službu splatí. Uvaž jen, nenechali — jak sám ujišťuje — ani sklenici vody, podanou nejmenšímu z bratří jeho, bez odměny, ó jakou as odměnu uchystá tomu, jenž balsám útěchy vlévá do zraněného Srdce jeho! A když Veronice, která mu podala roucho k usušení tváře krví a prachem pokryté, na podekování vtiskl naň tvář svou: ó věř — pak i tobě, podášli mu útrpné srdce své, vtiskne v ně přívětivá tvář svého ducha a svatost svou! A čeho si nad to přáti můžeš?!

Zpytování sebe.

Nyní zkonmej a zpytuj, milý křesťane, kterak až posud jsi se choval ke svému Spasiteli v nejsv. Svátosti oltářní? Nezarmucoval jsi také chladností a nevšímavostí svou Božské Srdce jako jiní lidé? Navštívil jsi, maje volného času, nejsv. Svátost v kostele, či snad chodivaš vedle jako tisícové jiných, aniž bys vstoupil a Spasiteli se poklonil?

A jak jsi se až dosud choval ve chrámu Páně před velebnou Svátostí a

při mši svaté? Jaká asi bývá tvá pobožnost před sv. přijímáním a po něm? Nejsilnějším jedním z těch, kteří při tom Spasiteli svému více žalosti nežli radosti působí? A zdali jsi nepřijímal snad neobdůvě?

A dále: kterak plníš povinnosti stavu a povolání svého? Nemá-liž příčiny stěžovat si do tebe jako do oněch řeholnic, že lenivosti a nedbalosti svou u vykonávání povinností Srdce jeho jako trním pohodají?

Kdy a jak jsi již zadosfučil Pánu za své vlastní hříchy? Máš-li pak alespoň

opravdovou lítost nad nimi a jsili pak také odhodlán kajícným životem a dobrými skutky Pánu Bohu splatiti dluh svůj a tak aspoň částečně nahraditi mu čest, o kterou jsi jej hříšným životem byl olopil?

Ó ustanov si určitě, co dnes a v tomto měsíci hodláš učiniti Božskému Srdci v náhradu za svůj a ostatních lidí nevděk!

Co míníš napravit, kde a jak nové urážky jeho zabrániti a co dále podniknouti, abys úlohu svou v této službě náležitě vyplnil? (Příště dále.)

O Božím Těle.

Ne dopoledne červnového dne. Slunce jasné svítí na pole a louky, lesy a háje. Ale práce, s kterými se jinak lidé v tomto období na poli a lukách zaměstnávají, dnes se nekonají. Všude panuje sváteční klid. Avšak v osadách, kde mají chrám Páně, a kde morový vzduch nevěry ještě nezavanul, tu panuje čilý život nejen v chrámu Páně, nýbrž i v jednotlivých domech. Ze chrámu Páně zaznívá krajinou slavnostný zvuk zvonů, ob čas zaduní rána z národního děla, až se po horách rozléhá. V celé osadě cítíš vůni z lučních zelin a květin, jimiž cesty posypány jsou. I není divu, že panuje taková slavnostní nálada, vždyť dnes se koná slavnost Božího Těla. Holduje se dnes nebeskému králi a On s láskou a žehnáním v průvodu ubírá se osadou. Ruce knězovy jsou jeho vítězný vůz, družičky s věnci na hlavách a mládenci s hořícími svícemi jeho tělesnou a čestnou stráž. V osadách, v nichž živa víra ze srdci ještě nevymizela, jest mladým lidem potěšením, mohou-li svého Boha jako čestná stráž doprovázeti. Ale větší jest ještě radost Srdce Ježíšova, vidí-li dnes

kolem sebe mládež slavnostně ozdobenou a v jejích srdcích živou viru, již dnes veřejně a slavnostně vyznávají. A proč se raduje Srdce Ježíšovo? Hle! mladíku, panno, vám chci to stručně vysvětliti. Jest zvláště jedna věc u mladých lidí, která Srdci Ježíšovu zvláštní radost působí — ale též jiná, která jej obzvláště zarmovuje.

U starých Římanů bylo obyčejem, že, když chlapec v mladíka dospěl, obdržel zvláštní šat, druh to pláště; napřed na prsou mohl se zapnouti a sponku tvořilo kovové srdce. Tím se mu naznačovalo, co nyní má býti jeho vlastností, že má míti odvážné srdce. Jako dítě slyší, aby bylo dělné, tak jest okrasou mladého člověka, aby byl silný, odhodlaný, udatný. To se líbí Bohu i lidem.

Svatý Pavel, píše mladým lidem ve jménu Božím: «Píšu vám, mládenci, poněvadž jste silní a přemohli jste zlého.»

Vy, mladí lidé, jste nyní v plné síle svého života. Proto máte býti, čím jste: silní. Silní nejen v pracích, nýbrž zvláště v náboženství, v životě podle učení a

zákona Kristova. Království Boží trpí násilí a jen násilím lze je dosáti. Jste nyní v tom věku, v němž tři nepřátelé, svět, tělo a ďábel, zvláště vám nástrahy činí, by vás zahubili. Tu třeba síly, udatnosti a odhodlanosti, chcete-li jim ujíti. Sami musíte chránit své duše, své věčné, slavné dědictví, svůj oděv, který v ctnostech, a svůj druhocenný život, který v milosti Boží pozůstává. Tyto poklady získal a vydobyl vám Kristus s velikým namáháním. Nebrániteli je, odnímají se vám, a Kristův boj a vítězství pro vás byly marny. Proto pravím, že Srdci Ježíšovu působí velikou radost, vidí-li, že jste silní a odvážní v boji za drazé získaný dar Boží.

Ve věku dětském ukazovali vám cestu k dobrému a pravému rodičové a učitelové; oni byli vám rozumem, vám bylo třeba jen poslouchati. Tehdáž podobal se váš křesťanský život plavbě na parníku; člověk prostě si sedne, a přichází dále, aniž by musel u stroje pracovati. Ale život mladého člověka jest jiný. Má svou vlastní lodičku, musí sám ji řídit a u kormidla pracovati. Jsi nyní více méně samostatným, musíš sám o sebe se starati, jak bys světem se proloukl. Nezdídka divoký vítr prudce duje ve vlny, v nichž se svou lodičkou pluješ. Tvé okolí, mladé a staré, blízké a vzdálené, láká tě slovem a příkladem, aby tě k sobě připoutalo a pro sebe získalo. Tu třeba i proti větru na odpor se postaviti a silnou rukou veslovati, abys se dále dostal ku břehu, kde tě Bůh tvůj očekává. Musíš se sám pro Krista rozhodnouti, nesmíš se řeční a úsudky jiných lidí brzy tam, brzy onam dít voditi. Nebudiž línou ani slámkou, kterouž každý vánek kloní, kamkoliv chce; buďž mladým stromem, který pevně stojí ve svém předsevzetí Kristu přináležeti. Tato rozhodnost pro něho, pevná vůle, při něm státi, působí jeho

Srdci velikou radost. 'Dejme tomu, že stojíš v tlupě mladých lidí svého druhu; mají na tebe namířeno, haní a tupí tě; ale jeden z nich je na tvé straně; ten hájí čest tvou, vyvrací pomluvy, chváli tě a miluje vždy stejnou věrností a láskou. Taž se vlastního svého srdce, jak blažené bude oko tvé na něho patřiti, jak rádo ucho tvé slova jeho poslouchati, jak blažená bude duše tvá v jeho přítomnosti! Budiž ty svému Spasiteli takovým, rozhodným přítelem a co den budeš radost působiti jeho Srdci.

A pak ještě něco. Léta, která, mladý člověče, právě trávíš, jsou nejlepší tvého života. Dítko jest ještě podle těla i ducha nevyvinuto, ve věku následujícím po mladosti ubývá již síl; člověk poněmhu kloní se ku hrobu. Ty však ve svém mladém věku stojíš tu jako krásné stromy teplejších krajín, které stejnou dobou kvetou a spolu již zralé ovoce mají.

Že tomu tak, to ví dobře svět a používá toho. Hle! vlády ve všech zemích vybírají mladé chasníky pro svou službu, odvádí nejlepší síly lidu k vojsku. A chtěli dva lidé v stav manželský vstoupiti, nerozumějí a nejraději tak činí, dokud jsou mladí; každý z nich chce nejlepší ze života druhého — mladý věk míti. Teď však dej pozor! Nejvyšší vláda, pod níž ty stojíš, jest tvůj Pán a Bůh, Ježíš Kristus. Vyhlásil ďáblu a jeho království válku, aby předrahé lidské duše — tvou též — z jeho moci vysvobodil. Právě nejvíce běží o mladou duši. Ty však křtem svatým byl jsi praporu Kristovu přidělen a ku praporu tomu přísaháš, kdykoli ve sv. zpovědi polepšiti se a Bohu věrně sloužiti přislubuješ. Tu svůj mladý život Bohu věnuješ a jemu svou sílu, mladý věk nabízíš. Proto pocítuje Srdce tvého Boha zvláštní radost, když, mladý člověče, k němu rozhodně a odhodlaně se družíš. Dal jsi nejlepšímu. — nejlepší, co máš.

A ještě dále. Syn Boží sestoupil s nebe na zemi, aby si nevěstu namluvil. Boží nevěsta jest tvá duše, mladíku a panno. Jak krvavě si tebe namlouval, praví ti každý kříž; v nejkrásnějším věku svého života obětovalo se jeho Srdce v lásce k tobě na smrt, aby si z tvé duše, jak praví sv. Pavel, slavnou nevěstu uzpůsobil, nemající poskvrny ani vrásky anebo něco podobného, nýbrž aby byla svatá a bez všeliké hany. Avšak rei sám, co se ženichu nejvíce líbí při nevěstě, leč, že mu své celé srdce, svou věrnou lásku zachovává a rozhodně a veřejně při něm stojí? — Nechcešli a nemášli i ty své mladé srdce s celou silou své lásky Kristu věnovati, který své srdce tobě věnoval, jako bys byl jediná lidská bytost, která se mu líbí? Jestli zasluhuje někdo jiný a ne Kristus, abys jej následoval. Jdi jen za ním; jeli však on nejlepší, nejslavnější, nejkrásnější, nejslechetnější, nejbohatší a nejmočnější, pak musel bys se hanbit a bylo by to na tvou škodu, kdybys nepřijal ruky, kterou ti k věčnému přátelství podává.

Nyní zařizují se na mnoha místech bratrstva Srdce Ježíšova. Snad dal jsi se též zapsat do spolkové knihy. Staloli se to upřímně a s úmyslem, abys svou lásku k Srdci Ježíšovu projevil, pak též skutečně to ukazuj. Rozhodni se pro něho ve svém mladém věku a nestyď se, jeho slechetné královské Srdce milovati. Ať tě jiní haní a tupí, tobě se vysmívají; stůj pevně a věrně při svém Bohu, při svém vznešeném ženichu. »Kdo mne vyzná před lidmi, vyznáám jej též před svým Otcem nebeským.« Toť upřímné slovo ze Srdce Ježíšova. Ale i lidé budou mít před tebou úctu, shledají, že pevně stojíš v dobrém, že nepatříš k lidem, kteří se řídí heslem: »Kam, vítr tam pláště.«

Není tomu dávno, musel jistý mladík,

voják, z Francie do Číny se svým plukem odejti. Před svým odchodem odevzdal své matce k uschování dva prapory vítězné, kterých udatně vydobyl. Dva ty prapory byly dva růžence. Jednoho dne slyšel sobě na blízku v kasárně zvláštní hluk; chtěl se podívat, co se děje. Vojáci tropili pekelný hluk, poněvadž jistý dobrovolník měl v pouzderu na náboje ukrytý růženec; i vysmívali se mu a pronášeli rouhava slova. Náš voják vida to, rozhorlil se, že svatý předmět jeho náboženství se tak zneuctívá. Tu ukázal, že není žádným zbabělcem, nýbrž udatným, rozhodným vojákem: »Sem dejte ten růženec,« volal hněvivým hlasem, »jste tak drzí, že povrhujete svatou věcí, kterou tak často vaše matky slzami smáčely.« I sypalo se naň nyní proklínání a nadávky, avšak on toho nedbal a nedal si pokoje a neodstoupil, až měl růženec ve své ruce. — Jindy užel na ulici psa; místo obojku měl na krku růženec. I přiskočil, chopil psa a růženec mu odňal. To vida jeden z jeho druhů posmíval se mu. Avšak náš voják nevšímal si úsměšků, pravil však klidně, ale rozhodně: »Věř mi, že jest lepší voják s růžencem v kapse, nežli s posměchem na rtech.«

Rei sám, nezasluhujeli tato rozhodnost a tato odhodlanost pro svaté náboženství uznání? Tuším, i tobě se líbí počínání onoho mladého muže. Ale i Srdce tvého Boha pocítilo radost nad tím, a bude se radovati, kdykoliv i ty stejným způsobem statečně a rozhodně svou víru budeš vyznávat. Toľik tobě, křesťanský mládenče! Nyní také něco pro tebe, křesťanská panno. Znáš alespoň podle jména sv. Alžbětu Thuringskou. Byla dcerou krále uherského a dostala se již jako malé dítko ku dvoru zemského hraběte Heřmana v Thuringách. Tu měla vyrůst a pak jeho synu zasnoubena býti. Dokud starý hrabě žil, dobře se jí dařilo na Wartburgu; ne-

rušeně mohla podle svého zbožného srdce živa býti. Po smrti slechetného knížete bylo jinak. V jejím životopisu čteme: »Bůh chtěl svou vyvolenou dceru na vyšší stupeň povznést, stříbro její zbožnosti mělo se ve zlato proměnití tím, že Alžběta za svou pobožnost

hanu a pronásledování musela trpěti.« — Byl-li zemřelý hrabě pravým otcem Alžbětě, nedalo se to tvrditi též o hraběnce Žofii. Byla to vznešená světačka, která sice chtěla mítí také náboženství, ale jen ne mnoho. Takoví lidé obyčejně myslí, že jejich vlažnost jest pravá míra ná-

božnosti; kdo chce býti nábožnější, že je přepjatý a pomatený. Proto jen s mrzutostí patřila hraběnka na bohomilé cvičby dítky Alžběty. Právě tak smýšlela i její sličná dcera Anežka; marnosti světské milovala více nežli Boha. Obě směly nyní po smrti hraběte bez překážky svou nelibost k ubohé Alžbětě a

k jejímu zbožnému životu projevovati. Vyčítaly dítku jeho pokoru a prostnost a její časté modlení; pravili královské deeri, že nemá nic knížecího na sobě, že by se spíše hodila za děvku nebo selku, než za zemskou hraběnku.

Právě křesťanství, ano světská počestnost požaduje od lidí, aby se ujímali

pronásledovaných, zvláště jsouli to děti a sirotci. Dvořeninové na Wartburgu byli lidé druhu: »Kam vítr, tam plášť«; vidouce, že kněžna děvče tupí a jemu se posmívá, činili též tak. Alžběta trpěla i od dvorních úředníků hanu a potupu. Nejinak s ní jednaly slechtické dívky, které pyšné Anežky a nábožné Alžběty byly družkami; nejen že hověly světu a jeho rozkošim, nýbrž vysmívali se i dobré Alžbětě, poněvadž nepočínala si vznešeně a hrdě; ano i služky a čeládka tropily si posměch ze zbožnosti dobrého dítky. Zbožné dítko stálo tu samo jako stromek na drsném návrší, na nějž vítr a studený déšť neustále doráží a ob čas až k zemi ohýbá — totiž strasti a uštěpační lidé. Není to však žádná maličkost: i dospělému muži připadá za těžko, musili mezi samými odpůrci svého smýšlení žít. Pomysli si však teprve devíti- až desítileté děvče, které všude odpor, hanu a posměch nad svou nábožností slyší; jak veliké jest tu nebezpečí, že se dá odstrašiti, a že, aby mělo pokoj, upustí od své zbožnosti, od své lásky, od vyhledávání chudých lidí. Jako hránek sem a tam smýkaný a týraný, přece svou mírnou a trpělivou povahu podrží, tak i zbožnost dobrého dítky i v nepříznivých poměrech se nezměnila; bez vzdorovitosti, ale též beze strachu nechala se vysmívati, své zbožné cvičby však přece konala.

Ó kéž bych mohl svolati všechny vás, vy mužové a páni, kteří máte ještě křesťanskou víru, avšak štitíte se před světem své náboženské výkony, svou pobožností zvláštní, k níž vás svědomí pobádá, vykonávati! Vizte toto dítko, toto děvčátko, tohoto cizince, tohoto sirotka na Wartburgu, — ó jak jste proti ní zbabělí a bidní na duši! Jak se skrývá ve vašem vznešeném, mužném zevnějšku jen pranepatrná, slabá povaha, бледý to červík, který se štítí denního světla!

Jeli taková zbabělost u vyznávání sv. náboženství při mladých, silných lidech i nám lidem odporná, jak teprve zarmucuje Srdce Ježíšovo! On prohlédla celou bidu takové slabosti! Boli nás, vidimeli mladé, dobře rostlé lidi úbytými hynouti. A co jest tvá polovičitost pro Boha, tvá kolisavost v dobrém, tvá nízká povolnost naproti sebe nepatrnějšímu úsměšnému slůvku, což jest jiného, leč úbytě všech duchovních sil, které Spasitel ti ve sv. svatostech udělil. Misto, aby měl radost, že jej statečně a vesele následuješ, musí patřiti, kterak pro slabou svou povahu zpět zůstáváš a tu a tam klesáš brzy ve smradlavou kalužinu (tuším, že mi rozumíš), brzy ve stádo rozličného dobytka; to jsou vášně tvých soudruhů, náruživá hra, rvačky, opilství, proklínání a hněv

A při tom ukrádáš svému Spasiteli a svému Bohu nejlepší léta a nejlepší síly svého života a obětuješ je blbé modle házně lidské! Nebojíš se toho, koho se jediné obávati máš; ale zlých lidí se bojíš; jeho necháváš samotného státi, za to necháváš se jako nějaké děcko vléci od jiných, kterými sám v srdci svém pohrdáš. A taková hana neměla by jeho slechetné Srdce trpce zarmucovati?

A pak, zdali nevíš a nevěříšli, kterak Spasitel pro tebe dal se haněti, tupiti a trýzniti při svém utrpení!? Za tebe, ubohý tvore, všechno tiše trpěl, aniž si tím dal zabrániti, aby se tebe před Bohem a světem nezastal. A ty, ty se stydiš za něho, za svého krále a svého Boha? Domníváš se, že takový nevědek jest mu lhostejným, že si takového neslychaného pohrdání ani nevšimne? Připomínám ti slova, která Spasitel sám řekl; z nich můžeš poznati, jaký bol jeho Srdci působíš, jednášli tak, jako bys ho neznal. Slova tato jsou zjevením Božím, článkem viry, který Kristus na tobě uskutečnil. Stane se ti tak těž před lidmi, a sice

před lidmi celého světa, a ne jen před tvými soudruhy. Stane se ti tak v soudný den, až on s velikou mocí, slávou a velebností přijde soudit živých i mrtvých. Ovšem tehdyž byl bys ze srdce rád, kdyby tě veřejně za svého uznal, hojně odměnil a do svého věčného království přijal. Avšak nestane se ti, zhaběly a

stydlivý křesťane, tak! Zapudí tě od sebe, odplatí ti stejnou měrou, jak jsi se choval k němu! Slyš, co ti předpovídá: »Kdožkoli se stydětí bude za mne a za slova má: i Syn člověka se bude stydětí za něj, když přijde ve slávě Otce svého s anděly svatými« (Luk. 9, 26.).

J. D.

Příznaky a obrazy sv. apoštolů.

Kdo mezi katolíky nevyslovuje s největší úctou jména sv. apoštolů Páně? Komu není známo, že oni sloupové jsou, na nichž Syn Boží církve svou zde na světě založil? Všecko opustili, aby šli za Pánem, v němž poznali Messiaše dlouho očekávaného; vše obětovali, ba i život svůj nasadili, aby právě víře průchod zjednali do srdcí lidských. Proto také má církev svatá první tyto věrozvěsty v úctě veliké: a slavivala dny jejich jako svátek zasvěcený, dokud vlády světské to byly nezakázaly. Proto i obrazy jejich zdobí chrámy naše a pozůstatky jejich jsou křesťanům velikými poklady. A proto máme také za to, že nebude od místa, několika slovy naznačiti způsob, kterýmž umělci křesťanští hleděli vznešené tyto vyvolence Boží nastíniti na obrazech a sochách.

Mezi apoštoly jmenuje se obvykle na předním místě sv. Petr, jelikož mu Pán udělil přednost před ostatními. »Tobě dám klíče království Božího« — »pasíž beránky mé, pasíž ovce mé,« tak pravil k Petrovi Kristus Pán. K tomu poukazují umělci, dávajíc sv. Petrovi do ruky klíče — buď jeden nebo dva — na znamení jeho nejvyšší mocí duchovní v církvi Boží. Mimo to má tvář otevřenou, zrak ohnivý i ve stáří svém a hlavu holou. Má se tím naznačiti upřímná jeho oddanost ke Spasiteli, horlivost a neunavná

péče, kterou sv. Petr vynikal pro rozšířování sv. víry.

Svatý Pavel, ač nebyl prvotním apoštolem Kristovým, nýbrž teprve po nanebevstoupení Páně obráceným, uvádí se obvykle se sv. Petrem. Vyobrazuje se obvykle jako muž s dlouhými vlasy a bradou, jenž ohnivým znakem, vysokým čelem, důstojnou a vznešenou tváří na se bezděky každého poutá. Na starších obrazech mívá v rukou jenom knihu jakožto učitel pohanských národů. Později přidán mu za znamení meč, poněvadž sám, dokud živ byl, mečem slova Božího bojoval proti bludům a konečně i mečem sít jest téhož dne se sv. Petrem (dne 29. června 67. po Kristu).

Svatý Ondřej, první podle času učeník Páně, dokonal život svůj smrtí na dřevě kříži podobném, ale ležatém (X). A takovýto kříž bývá odznakem, jímžto se sv. Ondřej vyznačuje. Svatá hlava jeho uložena jest v kapli jednoho pilíře velechrámu svatopetrského v Římě a bývá čas od času lidu k uctění ukazována.

Svatý Jakub starší, bratr sv. Jana Ev., při zvolení svém na apoštola mezi všemi věkem nejstarší, vyobrazuje se jako kmet poutník, má hlavu pokrytou kloboukem, anebo klobouk na zádech, v ruce hůl a láhev poutnickou. Ukazuje se tu na horlivost, s kterou svatý apoštol hotov byl po všem světě kázati

evangelium. Z rozkazu krále Herodesa Agrippy byl sťat, ale tělo jeho přeneseno jest z Jerusáléma do Kompostely ve Španělsku, kde veliké účty požívá. Kompostela jest slavným poutním místem.

Sv. Jan, miláček Páně a Evangelista, dosáhl nejdělsího věku mezi apoštoly, neboť jediný zemřel smrtí přirozenou. Nic však méně vyobrazuje se vždy jako jiných s jemnou, významnou tváří, v níž se nevinnost obráží, neboť byl čistým panicem a takým zůstal až do smrti. Mívá v ruce knihu, časem také péro. Vedle něho spatřuje se orel. Někdy také vyznačuje se stoje s kalichem v ruce, z něhož se vine had přehající. A co znamenají tyto odznaky? Knihou a pérem připomíná se nám jako spisovatel sv. evangelia a knihy. »Zjevení.« Mladostí dává se na rozum, že kdo čistým srdcem miluje Boha, na duši nestárne. Milostnou nadšeností ve tváři označuje se horlivost jeho u věcech nadpřirozených, nebeských. Orel pokládá se za znamení síly a bystrosti, proto také nejvýše létá. Tak také sv. Jan vznesl se na perutích bystrého ducha svého až do výšin nebeských, pronikal hluboká tajemství Boží, která uložil v památná slova: »Na počátku bylo Slovo a Slovo bylo u Boha a Bůh byl Slovo, a Slovo tělem učiněno jest a přebývalo mezi námi.« Co se pak tkne kalicha s hadem, připomíná nám výjev ten na zázračné zachování sv. apoštola, když jej otrávit chtěli. Mimo to i vyrozuměti se může, kterak před nim prchala moc bludův a nešvary, jež splodil na zemi had pekelný. Pro horlivost svou a ohnivost nazván byl od samého Pána s bratrem svým Ondřejem »synem hromu.« On jediný ze všech apoštolů vytrval při Pánu Kristu i pod křížem; proto odevzdal mu Pán Matku svou »Ejhle, matka tvá,« a sv. Jan dochoval ji jako pravý syn až do smrti. I on trpěl mnoho pro víru. Hned po seslání Ducha sv. byl od židů

s Petrem uvržen do žaláře a bičován. Když pak se apoštolé rozešli, kázal v Efesu a založil tam církev. Za císaře Domitiana dovezen byl do Říma, kde před branou latinskou uvržen jest do kotle s vařícím se olejem; když však neporušený zůstal, vyhnán jest na osamělý ostrov Patmos. Tu dostalo se mu nebeských vidění, které byl popsal v knize prorocké »Zjevení sv. Jana,« která je částí písmo sv. K stáří svému biskupoval v Efesu. Když pak pro slabost ani choditi již nemohl, dával se do chrámu nositi a den co den říkával: »Synáčkové, milujte se vespolek!« A když mu vytýkali, že ustavičně totéž opakuje, odpověděl: »Pán to přikázal, a když to činíme, dosti jest.« Jako stařec skoro stoletý zesnul blaženě v Pánu.

Svatý Tomáš, při němž podivným způsobem Kristus ujistil víru, vyobrazuje se s uhelníci v ruce. Někdy dává se mu také kopl. Kázal svaté evangelium v Asii, nejvíce však v zemi Indů. Nesčíslné zázraky jeho získaly mu důvěru a tolik lidí do lůna cirkve uvedl, že ještě po 1500 letech stopy jeho působení se nalezly. Tím však popudil na se zášť braminů (modlářských kněží), kteří jej modlicího se na pahorku oštěpem prokláli a kyji utloukli. K této mučnické smrti, kterou sešel sv. Tomáš, poukazuje kopl na obrazu jeho; uhelnice pak na jeho řemeslo, kteráž provozoval, a na bystrost ducha, kterouž vše měřil a vážil.

Sv. Jakub ml., biskup jerusálémský, dokonale život svůj jako mučovník. Byl svržen s výše chrámové a ubit sochorem valchářským. A proto vyobrazuje se kleče pod cimbuřím chrámovým, anebo s korunou biskupskou na hlavě a se sochorem v ruce.

Svatý Filip vyobrazuje se jako poustevník s holi křížovou v ruce anebo s knihou a bičem. Hlásal sv. evangelium ve Velké a Malé Frygii. Ve městě Hieropolis byl bičován, na kříž přibit a

ukamenován. Na to poukazují přiložené odznaky.

Svatý Bartoloměj přiveden jest Filipem ke Kristu Pánu; o něm vyřkl Špasitel krásná slova: »Ejhle, pravý Israelita, v němž není lsti.« Apostoloval v Indii, kamž přinesl evangelium psané sv. Matoušem. V Armenii uzdravil dceru královu zlým duchem trápenou, načež král i obyvatelé 12 měst víru Kristovu přijali. Avšak tím uvalil na se slepou zášť pohanů, že mu za živa kůži s těla sedřeli a pak jej obráceně na kříž přibíli. Sv. ostatky přeneseny jsou r. 983. do Říma. Na obrazech mívá v ruce nůž, že byl za živa sedřen. Někteří malíři dávají mu do rukou kůži již staženou.

Sv. Matouš byl nejprve výběrčím na mýtě; odtud povolal jej Pán. Proto mívá na některých obrazech měsíc s penězy. Kázal sv. evangelium nejprve v zemi židovské, potom v Ethiopii. Než se vydal na cestu, sepsal krátký život Krista Pána, což evangelium čili radostné poselství nazval. Po 23letém apostolování došel koruny mučnické. Král Hyrtakus po-

ručil jej probodnouti. Proto mívá v ruce kopy nebo sekýru. Mimo to bývá při něm člověk z většího dílu okřídlený na znamení, že byl evangelistou.

Sv. Šimon vypodobňuje se s pilou, kterouž za živa ve dvě rozřezán jest.

Svatý Juda Thadeus mívá pak sochor, jelikož jím zprovodili jej ze světa. Obvyčejně se malují tito dva světci, Šimon a Juda, pospolu; i svátek mají na tentýž den (29. října).

Svatý Matěj, jenž zvolen jest do počtu dvanácti za zrádce Jidáše, vyznačuje se obvyčejně s kamenem, neboť pro víru v Ježíše Krista byl od židův ukamenován.

Tak umění církevní hledí věřící upozorniti a upomenouti na tyto první svaté věrozvěsty, kterým celý svět křesťanský k největším díkům zavázán jest, neboť oni byli první, kteří jméno Ježíšovo roznesli do veškerého světa a základ položili, na němž pak jiní horliví následovatelé dále stavěli ke cti Boží a spáse lidstva.

B. Hendl.

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Chrám Matky Boží za Tiberou.

(R. 218—235.)

Býlo to l. P. 218. dne 20. července, když se nesmírné davy lidu nepokojně kupily mezi paláci a chrámy, které lemovali patu Kapitolu a Palatia.¹⁾ Kdo se postavil na nejvyšší stupeň schodů, které vedly na Kapitol, mohl pohodlně přehlédnouti okem vlnoucí se množství lidu na ulicích a na foru. Komu se toho nepoštětilo, poznával aspoň z ohromného lomu, jenž se dral z hlubiny ulic s vysoka, že jest počet zvědavců nesmírný.

¹⁾ Vrch v Římě a čtvrt městská, kde měli císařové svůj palác.

Jasný, bezmračný den zvyšoval slavnost. — Slunce vyšlo na oblohu v plné kráse a posílalo vřelý pozdrav hučícímu lidu. Mijela hodina za hodinou. Slunce páliło více. Lid však necítil jeho žáru, ani hladu. Snášel to s plnou oddaností. Tu a tam ovšem objevovala se netrpělivost, ale hned zmizela, jakmile z dálky ozval se hromový jásot: ať žije náš Augustus! Sláva velikému a mocnému císaři!

Okamžitě umkl hlomoz a v davu zavládlo ticho. Veškeré hlavy obrátily se v tu stranu, odkud zaznívalo volání. Poněvadž však zvědavost zůstávala ještě neukojena, rozčeřilo se vlnění a křičení zase.

„Již mne poněhlu přechází trpělivost, Sestie,“ zvolal štihlý jinoch ku svému druhu, který stál vedle něho v nádherné toze, a jehož sličná hlava byla věnčena uměle dělanými kučerami, z nichž sálala libezná vůně.

„Jsem také unaven čekáním Achilla. A věru divím se sobě samému, že k vůli obrazu, stojím tu mezi chátrou vydan jsa v šanc slunci, jako syn pouště arabské.“

„Pst, pst — jen opatrně, příteli. Nehaň obrazu, který představuje našeho vítězného Augusta, Marka, Aurelia, Antonia, Heliogabala. Hleď, tam olověná střecha vězení Tuliova — znáš jeho tajemství — proto pozor!“

„Ah, ty's bláhovec. Jak činíš statečným dlouhým titulem 14letého, malého Bassiana! Či jsi ctitelem toho Asijce?“

„To bych nevěděl. Ostatně zvítězil ten hoch nad Makrinem. Svět jest jeho — a čím býti ještě chce, oznamují jména, jež si byl sám vyvolil.“

„Bohové buďtež nám milostivi! Tak daleko to s námi došlo, že se žádný nenalezl hodným, aby byl naším vladařem. Z tajiny syrského chrámu slunce, přivádíme si hocha, kterému osud nedal rozum zároveň s korunou. Jest to vskutku znamenité: mítí císaře, který vyrostl uprostřed opojných slavností a neceďných tanců. Ničemu nerozumí. Umi jen kadičelníci mávati zlatému slunci vstříc. Běda ti, ubohá Romo!“

„Mírni se přece, Sestie,“ napomínal ho Achilles starostlivě. „Řím jenom sleduje přirozený chod věcí. Řím povstal vzrostl a stal se velkým. Byl mocným na útraty jiných, potom přišla lenost. Stát zanikl, ale byl poset klenoty. Tu přišli silní bojovníci, rvali se o ně; roztrhali ozdoby, mrtvolu na kusy — dues máme jen několik hedbavných cárů z toho a tyto se daly chlapci na hračku. Tak i kmeta, jemuž se závidělo za mládí a jemuž se muži kdysi obdivovali, při-

vedou v pozdních dnech do dětské, jizbice, protože se stal sám dítětem a jiné radosti nezná, než vypravovati o činech dávných časův, anebo vnoučky na kolenou houpati a jim hry ukazovati, které ho před dávným, dávným časem rozněcovaly. Kmet sejde do hrobu a snad ještě u hořící hranice budou se rváti dědicové o jeho jmění. Bud' jist, že čekají podobní dědicové na naši vlast.“

„Jací, rei, mluv, neboť naplňuješ srdce moje tajemnou bázní.“

„Na Eufratu, Dunaji a Rýnu povstávají kmenové, kteří byli nám poddáni. Strašně se ozývají rány jich pěští, jimiž na brány říše naši buší. Což nepřekročili často hranice, nezanесли smrt a zkázu přes naše alpské velikány? Oh hrozný jest jich hněv a děsný zástup. Ubíjej tisíce Germanův, a přece ti plodná matka jejich do boje přivede nové a nové. Oni vpadnou do země jako vosy, aby uzmuli náš med! Příteli, nechci býti žádným prorokem, ale zdá se mi, že přijdou zase časy Brennovy.“¹⁾

„A potom se také ještě nalezne nějaký Manlius a Kamillus. Řím se nesmí dostati barbarům!“

„U všech bohů, kde chceš, Sestie, toho Kamilla hledati? Prohledej naše legie, projdi řadami kohort, shlédni jezdeckto, zdaž nenalezneš veliký počet vysokých a silných postav, jichž modré oko a plavý vlas prozrazuje původ german-ký? Naši mužové stali se zbabělci, jich sílu pozřel luxus, ba samy ženy zdobí svou hlavu vlasy, které ukoupil zlatactivý kramář od žen germanských.“

¹⁾ Brennus, vůdce galský, vtrhl okolo r. 405. př. Kr. do Říma a dobyl ho. Římanům uložil velikou válečnou daň řka: vac victis! Běda poraženým! V tom však přitřhl s houfem vojinův Kamillus, bývalý vojevůdce se slovy: Pryč se zlatem! Říman jen železem vykupuje vlast svou, zahnal Gally z města. — Manlius o něco dříve deroucí se Gally na Kapitole svým štítem s hradeb srazil a tak je osvobodil.

»Ano, ano, barbari střehou hranic říše, barbari tvoří většinu našeho vojska. Zdá se, jako by náš stát sčkl se všeho. Kdo ví, zdali v brzkú —«

»Slyš, trouby znějí, volání slávy se ozývá. Obraz jde. Spějme na schody chrámu Konkordie, abychom průvod viděli dokonale.«

»Po dlouhém namáhání podařilo se oběma dosíci mramorových schodů. Bez překážky patřilo odtud oko na forum, kde se takové divadlo otvíralo, jakého Řím dosud neviděl.

V předu průvodu kráčely v těsných řadách dvě legie s orly a válečnými znameními, ověčeny jsouce vavřinem. Potom následovalo dvě stě oří se zlatými otěžemi, jež vedli fantasticky oděni sluhové; za nimi veliké množství obětních zvířat. Lid tvořil široký prostor, v němž se slavnostní průvod pohyboval.

Pět set pištců s celým zástupem cymbalistů kráčelo kolem obrazu kněze slunce z Emesy a tak jej oslavovalo. Byl postaven na voze, který táhlo osm vzácných běloušů. Před vozem byl nesen malý oltář, jež množství bíle oděných dívek a chlapců obkličovalo.

Průvod bral se volně ku předu, protože po dvacátém kroku postavili nosiči oltář na zem a syrský kněz, v dlouhém, řasnatém, bílém oděvu se zlatou páskou kolem skrání vystoupil, a za zpěvu dvou sborů obětoval obrazu imperatorovu obyčejnou oběť.

Tisíce diváků kleslo na zem a ruce spínající vzývaly nového boha — Heliogabala. Obraz představoval císaře v kněžském hávu. Seděl na zlatém stolci. Na hlavě měl tiaru. Obočí jeho bylo neobyčejně veliké, černé a lesklé; tváře purpurovou barvou natřené. Ve velikých záhybech splýval mu zlatý šat, posetý drahými drahokami. Vůně indického balsámu a růžového oleje, kterým vůz byl vždy hojně pokropen, vznášela se daleko

kolem. U chrámu boha Jova byl obraz s vozu složen a od velekněze do chrámu s velikou úctou odnesen. Oběti sto býkův a sto jehňat skončila dnešní slavnost.

Následujícího dne měl obraz odnesen býti do senatu.

Achilles a Sestius pozorovali toto processí plni obdivu. Poslední když viděl, že lid klesá a obraz Heliogabalův vzývá, šeptal cosi o otrocích a podlízavých lotrech. Achillovi bylo se dosti namáhati, by uchlácholil jeho hněv.

Konečně se lid rozházel. I naši dva mladíci sestoupili se schodův a brali se domů.

Za nějaký čas slavil sám Heliogabal vjezd do hlavního města.

Tehdy tonul Řím v oblacích kadidla a slavnostní zpěv roznášel se do nejpustějších ulic městských. Luza byla ve svém živlu, neboť bohaté dary, které se jí házeli v těch dnech, naplňovaly ji nesmyslnou radostí. Avšak rozumní chvěli se trapnou nejistotou, co jim přinese příští den.

Báli se nejen hříček chlapcových, ale ještě více lstivé, neustupné a na otrockou poslušnost navyklé matky jeho, Julie Soemidy.

Poznal to hned každý, když vjížděla žena tato do Říma z jejího hrdeho držení těla, že Heliogabal má v ní svou vládkyni, jejíž přání musí mu býti rozkazem.

Ale což, nebude chtít tato žena vládnouti nad celým Římem, jako druhdy nad služebníky ve chrámu emeském? Nebudou tito cizinci hospodařiti na dědictví Romulově podle své záliby?

Aspoň to nebylo dobrým znamením, že Jupiter hromovládce musil docela ustoupiti bohu slunce. Jenom jemu obětoval císařský dvůr; starý národní bůh Římanův musil se spokojiti jenom chladnou zdvořilou návštěvou.

A netrvalo dlouho, obavy tyto se

uskutečňovaly. Městem se nesly tajemné zvěsti o nočním hýření v císařském paláci, o činech, nad nimiž žasl sám zkažený Řím. Tajné popravy ve dvoře residence naplňovaly všecko hrůzou a sklíčeností.

Najednou se rozneslo, že zavraždil Heliogabal svou manželku, a ještě než první leknutí utuchlo nad touto zvěstí, oznamovala Fama,¹⁾ že se chce císař zasnoubiti s vestálkou. Až dosavad byly vestálky pokládány za nedotknutelné dcery římského národu. Ještě se žádná ruka neodvážila, tyto panenské ochránkyně věčného ohně vypuditi násilím z chrámu. V nich se zachoval dosud zbytek moci a slávy římských patriciův.²⁾

A teď přišel Syřan a chce bezbožnou ruku vložiti na pannu čisté bohyně,³⁾ aby ji odvěkl do svého paláce. To hnětlo, to sžíralo nesmírně srdce mnohých mužů, v nichž dosud dřímala jiskra starého římského ducha.

Nespokojenost a replání vzmáhaly se na všech stranách proti dříve zbožňovanému císaři. Ten se však o to nestaral, páchal zlo na zlo. A tak urážel zločiny svými stále národ svůj.

Nenáviděli ho a proklínali ho, ale obětovali mu, přísahali ve jméno jeho, chvátili na jeho pokyn, jako pes ku svému pánu, který ho právě holí uderil.

Sestius opustil na nějaký čas Řím. Chtěl býti co možná nejdále od těchto ohavností. Tu ho zavolaly rodinné záležitosti zpět do Říma. Šťastně je brzy urovnal a hotovil se s radostným pocitem se vzdáliti s gci vladařových. Byl však překvapen příchodem Achillovým.

„Viš, co nového?“ zvolal tento se špatně tajenou hořkostí. „Babička Sýřana stala se senátorem. Teď ji právě vedlo

vnouče do senatu, aby přijala předsednictví mezi knížaty země. Ó jak se zarádují národové, až uslyší, že vládne žena v senátě, v němž kdys řídili Appius Klaudius a Cicero osudy národu římského! Jsou to zlaté časy!“

„Ach toť pouhá maličkost proti tomu, co já jsem se dozvěděl. Včera oznámil mi Gratidius, že bude zřízen druhý senát, v němž prý matka císařova bude se raditi s paními svého vkusu o modách, o ceremoniích, o mravech a obyčejích. Opravdu již si kreslím v duchu postavy Římanův, jak je sám někdy uhlídás — oděné v syrském hábitu, syrsky žvaltající. Vidím ty časy, kdy pod trestem vyhnanství, uklání se přítel tento dvakráte, onen čtyřikráte, jiný docela šestkrát; kdy bude za trest považováno oběd počítí v obyčejnou hodinu — zkrátka, kdy Římanům budou se holí nové zvyky do hlavy vtoukati. Věru, není žádného vlastence, jehož srdce by při tom zůstalo chladné. Nikoliv — já si přeji tyto pamětihodné dny brzy přežiti.“

„Sestie, ty hovoříš strašně. Což jsme již docela ztraceni, že se té potupy zbaviti nemůžeme? A přece — slyš — mně seslala Minerva¹⁾ dobrý nápad. Viš, že křesťané nesklánějí kolena svá před obrazem císařovým. Jistě ho i oni nenávidějí! Mohli bychom jich použiti k naší spáse?“

„Ano, můj drahý, máš pravdu, křesťané jsou tak rozumní, že nesklánějí kolena svá před dílem řezbářovým a malířovým. Již vytrpěli dosti, což je mohlo častěji roztrpčiti. Ale oni mají dobrou filosofii, že mohou pohlížeti na počinání Sýrovo chladně. Či viděl's je kdys v čele spiknutí? Slyšeli jsme mnoho již vypravovati o brozných mukách, které křesťané vytrpěli z lásky ku svému Bohu. Ale nikdy nepozdvihli násilně meče ku své obraně.“

¹⁾ Pověst.

²⁾ Patriciové byli měšťanskou šlechtou.

³⁾ Vestálky byly ochránkyně věčného ohně ve chrámě bohyně domácího míru Vesty.

¹⁾ Bohyně moudrosti.

»Však tenkrát nečítali křesťané tolik údů ze starých rodin římských jako nyní! Což by jim nepropůjčil tento rostoucí počet talentův a staroslavných rodin větší odvahu? Časové měni se a my s nimi. Možná, že by toto povzbuzení křesťanů, toto nadšení mělo pro ně velké následky!«

»Nikoli, na křesťany nemůžeme spoléhati. Bylo by to jinak odevzdati je státu. Což pak nenajdeme mezi svými hojně spojenci, kterým svoboda drahou?«

»Nuže, rozžehni jako mudrc Diogenes za světlého dne lucernu a prohlédávej místa, ulice, dvory ano i ostrovy a sotva nalezněš koho, který by byl hotov cizozemské jho s beder setrástí. Udají tě a stanou se bohatými.«

»Achille, nerozněcuj mne ku hněvu. I já jsem Římanem a předkově moji byli pyšnější než králové, a vždy byli hotovi pro vlast svou krev vycediti. Věru pokusím se, že najdeme v Římě i bez lucerny lidu dosti!«

»Nu, uhlídáme!«

Po těch slovech vzdálil se Achilles z domu horujícího přítele.

Za několik týdnů hovořilo se, že císař ušel velikému nebezpečí, že se mnozí pošestileci umluvili zavraždit ho ve chrámě. Avšak v pravý čas byl jejich záměr vyzrazen.

Velká část spiklenců byla jatá a tak život císařův byl zachráněn. Zabavení majetku, veřejné popravy, klatba na provinilce, dokazovaly, že pověst nehlala.

O Sestiovi nebylo slechu, jako by byl někam zapadl. Jeho veškerý majetek přešel do rukou jakéhosi Fausta, který byl podezřelý z udavačství. Bolest nad ztrátou přítele, pak osklivost nad bídným počínáním dvora a jakási touha, aby prospěl uhnětené vlasti — ponoukaly Achilla, aby přemýšlel, jak by se mohl nad syrským tyranem pomstít.

Po dlouhém uvážení uznal za nej-

lepší, přidati se ku křesťanům a tak pracovati na spáse vlasti. Se svým svědomím byl mladý muž brzy hotov. Bylo mu to stejné přijati křesťanství, anebo zasvětili se do mystérií¹⁾ filosofův.

Nejprve hledal společnost jinochů, o nichž myslel, že jsou křesťany. Brzy se seznámil s mladíkem Metiliem, který se vydával bez obavy za křesťana. Achilles, který zdědil od svých předků část řecké lstivosti, upoutal na sebe ihned nezkušeného Metilia, že byl v krátku zasvěcen do všech poměrů rodiny jeho. Jednoho nedělního večera ubíral se s rodinou Metiliovou ku křesťanské bohoslužbě. Bylo mu hned řečeno, že může býti přítomen jenom kázání, a že na začátku oběti musí se s katechumeny vzdáliti. Trásl se netrpělivostí. Toužil již býti přítomen tajemnému shromáždění, o němž slyšel, že jest to cosi krásného a povznášejícího a zase cosi strašlivého.

Místo, kam se ubírali, leželo za městem, za Tiberou, a na první pohled učinilo na Achilla nepříjemný dojem. Ve křovi a za hromadou hlíny nacházel se vchod. Veliká, kamenná deska, která vedle ležela, sloužila k uzavření vchodu.

Achilles viděl tmavé tajemné postavy beroucí se chodbou.

Obešla ho hrůza, neboť se pojednou octnul v prohlubni. Již myslel, že krásného světa nikdy již nespátrí.

Avšak Metilius pokročil dále. Achilles chtěl nechtěl musil se vedení jeho podříditi.

V obličeji zavál mu hrobový, chladný vzduch. Temnota mu nedovolila stěny zahýbající se chodby rozeznati. Jakýsi zvláštní zápach prozrazoval mu, že tu kyprá země a vlhká skála.

Mlčky následovali všickni volání

¹⁾ Mystéria filosofů byly tajnosti vědy pohanských mudrců. Mysérie vůbec byly tajemné bohoslužby pohanské, spojené s pácháním necudnosti.

vůdcova, až konečně matné světlo, které zdálo se přicházeti z nesmírné dálky, ukazovalo cíl této cesty. Když došli světla, tu poznal Achilles, že se nalézá v prostranné chodbě, do níž se ústilo mnoho

vedlejších chodeb, jako pusté, tmavé ulice města mrtvých. Konečně byli na místě. Byla to jeskyně osvětlená záplavou svíček. Kalixt, tehdy římský biskup, začal právě kázati. (Přistě dále.)

Hymna svatonorbetská.

(„Norberte, pater insignis.“)

Norberte náš, Otče slavný,
vyslyš vroucích proseb hlas,
v oslavenců hvězdná sídla
jak své dítky přived' nás:
z pozemských nás vyproš' strastí.
Ty, jenž's věčných dobyl krás.

Horlivý ctiteli Boží,
Kristův svědku nadšený,
pravdy obhájce a bílých
kněží vzore vznešený;
bouřných vášní krotiteli,
dvojím vínkem zdobený.

Vzešel dnes nám den posvátný,
kdy Ten, jenž vykoupil svět,
odměnu ti skvělou podal
za tvých prací zdárný květ:
a k blaženým nebe sborům
tebe v lásce připočet'.

Radostně buď den ten slaven,
ústý všech nás veleben,
kdy Norbert, náš vůdce svatý,
korunou byl ozdoben
a ke trůnu nebes krále
v stanech věčných připojen.

Odlesku Otcovy slávy,
k bídným nám svůj obrať hled:
věrné stádece Norbertovo
sám, dobrý Pastýři veď,
a po trudném žití boji
v nadhvězdny je přijmi svět.

Z lat. přel. P. M. Z., ř. sv. N.

Třetí řád premonstrátský.

(Část další.)

2. Obřady při professi (slib řeholní).

Po skončeném roce zkušebním terciář kleče na stupni oltářním představí se řediteli třetího řádu.

Kněz táže se žadatele takto:

Manes adhuc in tuo proposito?

Respondent novitius:

Ita, Rever. Pater!

Trváš posud ve svém předsevzetí?

Tázaný odpovídá:

Trvám, Otče duchovní!

(Následuje dle libosti promluva, nebo litanie ku všem Svatým řádu sv. Norberta, nebo k sv. zakladateli samému; potom [anebo hned po odpovědi novicově] prohlašuje kněz, přijímající sliby):

Ergo oportet, ut in posterum in via
mandatorum Dei incedas et de novo
promittas servare mandata Ejus.

Tudíž jest potřebí, abys přistě kráčel
cestou přikázání Božích a znova přislíbil
plniti rozkazy Jeho.

Potom vezme kněz sepjaté ruce žadatelovy do svých ruk a terciář činí sliby své v řeči mateřské takto:

Ego N. N. promitto omnipotenti Deo, Beatissimæ Virgini Mariæ, sancto Patri Norberto, omnibus Sanctis et tibi, Pater: per totam vitam meam servare praecepta Dei, et poenitentias pro meis delictis injunctas accipere; propono firmiter fovere ac promovere cultum Sanctissimi Altaris Sacramenti; impedire — quantum potero — detractationes, turpiloquia et blasphemias, ac inter inimicos pacem componere. Et ego hic et nunc inimicis meis ex animo propter Deum omnia condono.

Já N. N. příslibuji Všemohoucímu Bohu, nejblahoslavenější Marii Panně, svatému Otci Norbertu, všem svatým a vám, Otče duchovní: zachovávatí po celý život svůj příkazy Boží a přijímali pokání, uložena mně za mé poklésky; činím pevně předsevzetí pěstovati a zvelebovatí úctu nejsvětější Svátosti oltářní; zabraňovati — pokud s to budu — pomlouvám, řečem neshušným a rouhavým, též zjednávatí mír mezi nepřátely. Sam pak tímto nyní ze srdce odpouštím pro Boha nepřatelům svým vselíké krivdy.

Když učinil takto terciář sliby své, tu kněz světi pro něj škapulíř takto:

Ů. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

B. Qui fecit coelum et terram.

Ů. Sit nomen Domini benedictum.

B. Ex hoc nunc et usque in saeculum.

Ů. Pomoc naše ve jménu Páně.

B. Kterýž stvořil nebe i zemi.

Ů. Budiž jméno Páně pochváleno.

B. Od toho času až na věky.

Oremus.

Modleme se.

Domine Jesu Christe! qui tegumen nostrae mortalitatis induere dignatus es: obsecramus immensam Tuae largitatis abundantiam, ut hoc genus vestimenti, quod sancti Patres ad innocentiae et humilitatis indicium abrenuntiantes saeculo ferre sanxerunt, Tu ita beneddicere digneris, ut hic famulus tuus, qui hoc indutus fuerit vestimento, Te quoque induere mereatur: Qui vivis et regnas Deus per omnia saecula saeculorum.

B. Amen.

Pane Ježíši Kriste, kterýž jsi ráčil na se vzíti schránu smrtelného těla našeho: snažně prosíme nezměrnou hojnost štědrosti Tvé, abys tento druh oděvu, kterýž svatí Otcové na znamení nevinnosti a pokory nositi ustanovili těm, kdož se odřikají světa: tak požehnatí ráčil, aby tento sluha Tvůj, kterýž oblečen bude rouchem tímto, hodným se stal obláci i sama Tebe: kterýž jsi živ a kraluješ Bůh po všechny věky věkův.

B. Amen.

. Načež kněz vloží škapulíř na šiji nově přijatého, řka:

Induat te Dominus novum hominem, qui secundum Deum creatus est in justitia et sanctitate veritatis.

B. Amen.

Oblec tebe Pán v člověka nového. kterýž podle Boha stvořen jest ve spravedlnosti a svatosti pravdy.

B. Amen.

Následují modlitby za nově přijatého; kněz dí:

Ů. Salvum fac servum tuum.

B. Deus meus, sperantem in Te.

Ů. Mitte ei auxilium de sancto.

B. Et de Sion tuere eum.

Ů. Nihil proficiat inimicus in eo.

Ů. Spasena učin služebníka svého.

B. Bože můj, doufajícího v Tebe.

Ů. Sesli mu pomoc se svatyně.

B. A se Sionu chraňuj ho.

Ů. Nic neprovediz nepřítel proti němu.

B. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.

Ů. Esto ei, Domine, turris fortitudinis.

B. A facie inimici.

Ů. Domine, exaudi orationem meam.

B. Et clamor meus ad te veniat.

Ů. Dominus vobiscum.

B. Et cum spiritu tuo.

B. A syn nepravosti jemu více neškodí.

Ů. Budiž mu, Pane, věží pevnou.

B. Před tváří nepřítel.

Ů. Pane, vyslyš modlitbu mou.

B. A volání mé k Tobě přijď.

Ů. Pán s vámi.

B. I s duchem tvým.

Oremus.

Deus indulgentiae Pater, qui severitatem Tuae distractionis temporans indulgisti, ne filius portet iniquitatem patris; et qui mira dispositione etiam malis bene utens Tuae dignationis gratiam per eos frequenter operaris: quaesumus clementiam Tuam, ut huic famulo Tuo non obsistat, quod habitum religionis per nos, tanta actali re indignos accipit: sed ministerium, quod exterius per nos exhibetur, Tu interius per donum Spiritus sancti exsequaris. Per Christum Dominum nostrum.

R. Amen.

Oremus.

Da famulo Tuo (vel ancillae Tuae) quaesumus, Domine, in Tua fide et sinceritate constantiam: ut in caritate divina firmatus (vel firmata) nullis tentationibus ab ejus integritate vellatur. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

R. Amen.

Posléze uděluje požehnání, řka:

Benedicat et custodiat vos omnipotens et misericors Dominus: Pater et Filius et Spiritus sanctus.

R. Amen.

Poznámky. Professi třetího řádu není slibem řeholním v pravém smyslu (neukládaje plniti tři evangelické rady, jež jsou: dobrovolná chudoba, ustavičná čistota i dokonalé poslušství); nýbrž tento závazek jest jakoby obnovením smlouvy křestní a slavné osvědčení, že terciář chce úmluvu onu věrně zachovati; jest i zdokonalením, pokud to možno, křesťanského zasvěcení se Bohu a církvi svatě.

Professi vyžaduje zřejmého výroku, že ji terciář činí; a zejména, že chce konati kající skutky uložené za poklesky proti řeholi, kteráž nezavazuje pod hříchem, nýbrž toliko pod trestem, jež uzná představený řádu za přiměřený. Dále zavazuje se nový člen třetího řádu premonstrátského: že chce zvelebovati a vůkol sebe šířiti úctu k nejsvětější Svátosti oltární; že chce brániti pomluvám, řečem nepočetným a rouhavým; jakož i že chce smířovati nepřátely: neboť to jsou, jak povědomo, zvláštní povinnosti a výrazné známky každého terciáře našeho, nebo spíše veškerého řádu premonstrátského.

Knězi přijímajícímu sliby terciářské jest na vůli ponecháno, předsevziti tento posvátný úkon buď veřejně nebo v soukromí: což platí též o vestici čili oblékání.

Rovněž tak jest zůstavěno libosti každého ředitele terciářského, chtěli uděliti novým členům vysvědčení o vykonané jejich professi čili nic.

Terciáři pak sami nechat jsou vždy pamětlivi toho, aby častěji obnovovali předsevzetí při professi učiněná, a to zvláště ve výroční památku toho dne, kdy sliby své konali.

(Příště dále.)

Modleme se.

Bože, Otče milostivý, kterýž ukrocuje přísnost svých trestů dovoluješ, aby nemusil trpěti syn za nepravosti otce; a kterýž podivuhodným řízením užívaje i hříšníků, k dobrému často prostřednictvím jich uděluješ milosti své: prosíme dobrotivosti Tvé, aby tomuto služebníku Tvému nebylo zavadou, že přijímá roucho řeholní z ruky naší, kteříž nehodní jsme úkonu tak posvátného; nýbrž službu, kterouž my zevně jemu prokazujeme. Ty sám račiž vnitřně posvětití milosti Ducha svatého. Pro Krista Pána našeho.

R. Amen.

Modleme se.

Dejž služebníku svému (nebo služebnici své) prosíme, ó Pane, ve své víře a upřímnosti pevně vytrvati: tak aby v lásce božské jsa (jsouc) utvrzen(a), žádnými pokušeními nedal se odtrhnouti od její neporušenosti. Skrze Pána našeho Ježíše Krista.

R. Amen.

Požehnejž a ochraňujž vás všemohoucí a milosrdný Pán: Otec i Synť i Duch svatý.

R. Amen.

Druhý všeobecný sjezd rakouských katolíků.

Níž minulého roku na podzim pomyslelo se svolati všeobecný sjezd katolíků z celého mocnářství do sídelního města Vídně, aby tu porokovali o všeobecných potřebách týkajících se života společenského, hlavně o škole náboženské, o poměrech sociálních, o otázce dělnické, o katol. tisku a umění atd. Za příčinou nepředvídaných příčin však odložen tento všeobecný sjezd až na letošní rok 1889., a sice konec dubna a začátek května.

Od 29. dubna do 2. května konán ve Vídni druhý sjezd rakouských katolíků. Na 3.000 katolíků shromáždilo se tu, aby porokovali a uradili se o všech potřebných krocích v zájmu církve katolické v Rakousku. Přítomno bylo 18 biskupů. Čeští biskupové přibyli všichni; biskup brněnský Dr. František Saleský Bauer, opát rajhradský Benedikt Korčian a jiní církevní hodnostáři z Vídně s nunciem Galimbertim.

V pondělí dne 29. dubna o 7. hod. večerní zahájil tedy hrabě Pergen »katolický sjezd« v velkém sále hudební společnosti řeči, v níž, vzpomněv prvního sjezdu katolického před 12 lety pořádaného, projevil potěšení, že druhý sjezd katolický přes různé obtíže a nesnáze tak čestně obsהל byl. Bylo by nevděkem — pravil — Bohu za to neděkovati. Pokračuje, vítal řečník účastníky katol. sjezdu, děkuje přítomným knížatům církevním za to, že se dostavili a ujišťuje je nejpilnější důvěrou sjezdu katolíků. (Živá pochvala a potlesk.) Avšak nejen biskupové, také ostatní účastníci, kteří ze všech končin říše, ze všech korunních zemí se dostavili, zástupci to rakouských národů, nešetřili obětí a namáhání, aby sjezd stal se v pravdě obrazem rakouským. Všichni přítomní jsou katolíky z přesvědčení a budou se při svém rokování řídit zásadou: ve věcech potřebných jednati, v pochybných svoboda, ve všech pak láska.

Po návrhu hr. Pergena zvolen akklamací za předsedu sjezdu hr. Bloome.

Tento ujav se předsednictví, promluvil ku shromáždění slovy sice stručnými, ale velice obsáhlými asi tak: Jeli

hlava církve poškozena, jsou všichni orgánové církve ve svém právu zkráceni. Jeli hlava církve ve své neodvislosti a nedotknutelnosti uražena, jest ohrožena svoboda nás všech. (Hlučný souhlas.) Potom vystoupí všichni katolíci pro hlavu církve. Pud sebezachování musí nás přiměti, abychom sami hájili práva a výsady sv. Otce. (Bouřlivá, dlouhotrvající pochvala.) Jako křesťané vydáme pro své děti křesťanské školy (Hlučný, několikrát se opakující potlesk), a to nejen školy elementární, ale také školy střední a university (Opětný všeobecný potlesk), neboť z našich peněz jsou školy vydržovány. Jako křesťané musíme hleděti, aby stát plnil požadavky spravedlnosti ke všem třídám a tudíž také k dělníkům. (Pochvala.) Náš sjezd — pokračoval — jest rakousko-katolický. Rakouské národy pojí dvě pouta: společná katolická víra a hluboko zakopeněná přichylnost k panující rodině. (Opětný potlesk.) Když císaře nedávno stihla těžká rána, dal nám zářící příklad oddanosti do vůle Boží a když za stejnou příčinou konány ve Vídni modlitby, všechny vrstvy tlačily se do chrámů, celý národ klečel na modlitbách za císaře. To bylo rakouské, to bylo katolické. (Bouřlivá pochvala.) Papež poskytl císaři tehdy telegraficky útěchy. Tu jsme viděli, že papež a císař jsou za jedno. Proto ať nám je nikdo od sebe netrhá. (Hlučný, dlouhotrvající potlesk.) Dejme tedy katol. sjezdu hned z počátku pravý jeho ráz: J. Sv. papeži a J. Vel. císaři buď sláva! (Shromáždění provolalo stoje třikrát Sláva!)

Hr. Bloome končil svou řeč: Sporů národnostních jsme daleci, avšak sociální otázka jest též otázkou křesťanskou. (Souhlas.) Katolický sjezd má konečně býti také dnem našeho smýšlení. Chceme těm, kteří to zapomněli, dokázati, že v našem táboře jest Rakousko a že když naše zásady se budou podporovati, budou podporovány práva, svoboda, vzdělanost a pokrok. (Hlučný potlesk.)

Přikročeno pak k volbě ostatního členstva sjezdového výboru. —

Potom provedena volba předsedů sekce: Předsedou školské zvolen posl.

P. Karlon, vědecké a literární bar. Helfert, časopisecké univ. prof. dr. Schindler, sociálně-politické hr. Belcredi, spolkové hr. Chorinský.

Předseda hr. Bloome navrhl, aby papež byl požádán za požehnání následujícím telegramem: »Účastníci druhého katolického sjezdu prosíce za pomoc Boží, obnovují všechny protesty dřívějších katolických schůzí proti porušení nezadatelných práv církve, proti obmezování svobody svého nejvyššího pastýře, jakož i proti odnětí jemu k vykonání jeho svatého úřadu nezbytného území. (Bouřlivý, dlouhotrvající potlesk.) Ujistujice nezvratnou věrností ve víře a oddaností k zástupci Božímu, žádají pro něho úplnou svrchovanost v rovině a se zárukami, jež ustanoviteli náleželo by jen papeži samému. (Opětň bouřlivý potlesk.) Protestují zároveň proti každému ujednání o papežském státě z kterékoli strany, které stalo by se bez papežova přivolení.« (Dlouhotrvající pochvala.) Návrh přijat a telegram do Říma odeslán.

Na to uvítal kardinál Ganglbauer sjezd, rka: Víra katolická jest nejprvnější a nejsvětější páskou, jež různé národy říše v jednotu víze. I žádal si řečník, aby všichni tito národové vedle vznešených slov Kristových za jednotné se považovali. Avšak — pravil řečník — také zájmy pozemské tvoří svazky a pásky mezi nimi. Potřeba ochrany národnostních zvláštností podmiňuje přichýlnost národů k císařskému domu. Církev, kteráž nezná rozdílu národností, propůjčuje této pásce nadpřirozené síly. Kardinál skončil křesťanským pozdravem: Pochválen buď Pán Ježíš Kristus! Shromáždění odpovědělo: Až na věky. Amen. (Potlesk.)

Na tribunu vystoupil pak za nekonečného potlesku dr. Lueger. I pravil, že nepromlouvá k vysokému shromáždění jako městský rada, ani jako poslanec města Vídně, nýbrž jako rozený Vídeňák, jenž život službám křesťanského života věnoval. (Hlučná pochvala.) Sjezd katolíků — pravil řečník — jest mikroskopem Rakouska: účastníci jeho přišli ze severu i jihu, od východu i západu do Vídně, Němci i Čechové, Poláci i Rusíni, Slovinci i Italové tvoří v tomto sále obraz utěšeného smíru. (Potlesk.) Kéž smír tento zavládne ve všech končinách širé této

vlasti národů, kéž zakotví se ve všech oborech politického života! Smírná tato povaha sjezdu způsobila, že nedostavili se k němu ani nikdo z ministrů, ani mistodržitel, ani purkmistr (Bouřlivý souhlas), neboť všichni oni pánové jsou si vědomi, že shromáždění jsou zde tak dobří Rakusané, že zbytečné skutečně by bylo hlídání jich jakoukoliv státní moci. (Opětň bouřlivý souhlas.) Oficiální pompa jest věcí vedlejší, hlavní je důvěra lidu. (Pochvala.) Katolická církev nevzala vznik na výšinách společnosti, nýbrž v masách lidu a z mas těchto vyšli její mučedníci. (Bouřlivá pochvala a potlesk.) Řečník pozdravil sjezd jménem statisíců vídeňských katolíků a vyslovil naději, že týž ujme se ubohého křesťanského lidu (Bouřlivá pochvala a potlesk) a že lodici jeho vyvede z duševní moci materialismu mořem hospodářských poblouzení do klidného přístavu. Řečník vzpomenu osvobození Vídně od Turků, kteréž bylo společným dílem papeže a císaře, pravil nyní, že rozežírá vnitřní nepřítel životní kmen říše vedle drzé hesla svobodných zednářů: »Austria est delenda« (t. j. »Rakousko má býti zničeno«). V nynějším zápasu mezi křesťanstvím a nekřesťanstvím jde o to, aby čestně k platnosti přivedeno bylo heslo: »Austria erit in orbe ultima« (t. j. »Rakousko bude na zemi posledním«).

Po té mluvil hr. Tarnowski, jenž podal historický přehled vývoje katolicismu v polském národě a podotknul, že Poláci haličtí jedni mají zabezpečenou národní existenci; ubezpečoval císaře věrností Polákův a prohlásil, že Poláci, přijavše před stoletími křest jako nezletilé ditky, svůj nynější stav považují za svátost biřmování, již z dobré vůle vyhledávají.

Na konec mluvil biskup Haller ve prospěch katolické university, kteráž založena má býti v Solnohradě. —

Druhý den sjezdu, 30. dubna, zahájen byl slavnými službami Božími, jež konal kardinál Ganglbauer.

Po té sestoupily se k poradě a rokování čtyři sekce sjezdu, z nichž pro čtenářstvo naše podáváme nejpotřebnější zprávy. Přední zájem budilo ovšem rokování »odboru sociálního«: účastníků bylo množství. Předsedou odboru je hr. Egbert Belcredi.

Připravující výbor předložil shromáždění obsažnou resoluci, ze které vybrány dvě záležitosti za předmět rozpravy. Jednáno: 1. o nedělním a svátečním klidu; 2. o otázce levných dělnických bytů. V příčině první doporučena shromáždění následující resoluce:

»V uvážení, že všeobecné šetření nedělního klidu jest na nejvyšší důležité jak v ohledu náboženském tak společenském; v uvážení, že křesťanské svátky jsou katolíkům právě tak posvátné jako neděle a že jsou to svátky převážně většiny rakouského obyvatelstva, sjezd katolíků navrhuje: 1. Zákon, který zapovídá řemeslnou práci v neděli, budiž prováděn přiměřeně svému duchu a účelu více doopravdy nežli dosud a poskytování výmink v cestě nařízení budiž zákonitě ještě více omezeno. 2. Zakaz veškeré řemeslné práce budiž rozšířen poznovu také na křesťanské svátky. 3. Dobrodini nedělního a svátečního klidu budiž zabezpečeno zákonitě také zřízcům veřejného úřadu, jakož i soukromým úředníkům vůbec, zejména však pokud to možno úředníkům a zřízcům veřejných dopravních ústavů.«

Mimo resoluce tyto přijaty ještě resoluce o otázce selské, řemeslnické, dělnické.

Pro naše čtenářstvo bude zajímavo zvěděti ustanovení na katolickém sjezdu zvláště týkající se našeho života katolického, spolků a bratrstev katolických. Právě se v tom ohledu a žádá v uvážení všech proti katolickému životu čelících okolností: 1. Aby katolíci rodiče a zástupci jejich dítky jim svěřené neposílali do nekatolických škol, ústavů a pensionátů a jiných podobných ústavů; 2. aby nepodporovali a neměli podílu na takových nekatolických ústavech, které předstírají humanitu přímo proti katolickému náboženství čeli; 3. aby se věřící zdrželi takových radovánek, které by jim překážely v neděli a ve svátek vyplnění křesťanských povinností, jak to bývá při zábavných vracích a podobných; 4. žádá, aby zákaz tajné společnosti zednářů v této polovici říše rakouské přísně zachován byl. Zároveň odporoučí druhý všeobecný sjezd rakouských katolíků: 1. Účastnění se a podporování náboženských spolků a bratrstev, zvláště pak III. řádu

sv. Františka, bratrstva sv. Michaela, pouť obzvláště ku hrobu kníza apoštolských; 2. zakládání a podporování stavových společenstev všeho druhu, katolické spolky mládeže, spolky panen, otců, matek, spolky dělníků, učňů, tovaryšů, mistrů, katolické spolky kupců atd.; 3. vážnost, úctu a podporu katolických řádů, kongregací a marianských družstev; 4. častější duchovní cvičení a misie pro lid; 5. podporu stavebních spolků chrámových, misijních a konferenčních; 6. podporu chlapeckých a kněžských seminářů; 7. konečně, aby místo veliké parády při pohřbech více pamatováno bylo na duše zemřelých modlitbou a dobrými skutky.

Mimo to vřele odporoučí všem katolickým spolkům sv. Vínence Paulanského, spolek sv. Františka Regis ku vypuzení souložnictví ve velkých městech, a spolky ku podporování sirotků, žebrákův a jiných bidných chudákův, a konečně spolek zrušení otrokářství v Africe.

Večer 30. dubna odbyvala se schůze slavnostní, jejíž průběh byl právě tak velkolepý jako veřejnější schůze první.

Po 7. hod. zahájil předseda Bloome rokování pozdravem: »Pochválen buď Ježíš Kristus!« a sdělil, že odpověď státního sekretáře Jeho Svatosti papeže na veřejší telegram došla. (Výborně!) Poněvadž text jest italský, žádá především mistrpředsedu, aby jej přečetl v jazyku italském a podává pak pokud možná přesný překlad autentického textu.

Telegrafická odpověď zní:

»Svatý Otec uděluje členům druhého všeobecného rakouského sjezdu katolíků pro veškeré mocnářství z plna srdce vykyžené apoštolské požehnání. Pocity ve vašem telegramu vyslovené svědčí o odaně lásce synů společnému otci všech věřících věrně oddaných. Dokonale oceňujíc význam a váhu projevův a protestů sjezdu katolíků stran nynějšího postavení sv. Stolice, jež o potřebnou svobodu a neodvislost jest oloupena, nalezla Jeho Svatost v tomto osvědčení dětině lásky neobyčejnou útěchu.

Kardinál Rampolla.«

Shromáždění, jež bylo ze svých míst povstalo, propuklo po přečtení telegramu v pochvalu dlouho trvajícím a nadšeným voláním, a trvalo dosti dlouho, nežli se

pohnutí tak utišilo, že se mohlo pokračovati ve sdělování doslých pozdravů.

V úterý 30. dubna odpoledne šesli se slovanští účastníci katol. sjezdu ku zvláštní schůzi týkající se apoštolátu sv. Cyrilla a Methoděje. Již roku 1881. vznikla v Římě myšlenka zříditi takový spolek apoštolátu; tento záměr uzrál roku 1885. na Velehradě a nyní státi se měl ve Vídni skutkem za přítomnosti Čechoslovanů, Poláků a Jihoslovanů. Slavnostnímu shromáždění v katolickém spolku byli přítomni z vynikajících hodnostářů biskup brněnský Dr. František Sal. Bauer, generalní vikář Hora, opat rajhradský Benedikt Korčian, hr. Tarnovski, probošt Potulicki a jiní. Schůze byla čestně navštívena. Řečeno ve všech slovanských jazycích za účelem, aby se dosáhlo jednoty Slovanů pomocí katol. víry, smíření Ruska s Římem, podporování katol. škol, chrámův a duchovní správy pro různé slovanské katoliky. Pokračováno ve schůzi té také 1. května odpoledne.

Na dvou slavnostních schůzích byly proneseny mnohé velikolepé a důkladně promyšlené řeči. Nejvíce však vynikly řeči tři, kterými ukončen byl sjezd. Na prvním místě míníme řeč dra. Kahna, biskupa krokého. Vykládal, že vychování a vyučování v národní škole musí býti v souhlase s křesťanskými zásadami, čemuž již první dva paragrafy rakouského zákona o národních školách odporují. Tento odpor musí se odstraniti. To se nikterak nedotýká míry vzdělání lidu. Ani hmotného a sociálního postavení učitele se to nedotýká, ti našim vlivem jen získají. Rakouští katolíci mají nejen

nezadatelné právo žádati náboženskou školu, nýbrž plní svou povinnost jako křesťané, působí pro dočasné a věčné blaho svých dětí.

Kníže Al. Liechtenstein porovnával sociální poměry starého Říma s nynějšími a skončil: Liberalismus svou úlohu dohrál také ve Vídni, jež nás tak pohostinsku přijala. Vstoupil na světové jeviště jako Nathan moudrý a kázal lásku k lidstvu, brzy však upadl v prvotní svou úlohu, úlohu to Shylocka, který trvá na svém úpisu a chce vykrajovati živé maso z těla křesťanského. Není divu, že Vídeň nabídku tu zdvořile, ale rozhodně zamítila.

Brněnský p. biskup Bauer mluvil potom o zásadách autority a božského sociálního poslání církve. Skvělá jeho řeč přerušována neustálou pochvalou. Řečník skončil: Neustaneme v boji, dokud papeži Lvu XIII. nedobudeme svobody, samostatnosti a svrchovanosti, dokud ve spolku s ostatními katoliky světa nezjednáme svatému Otci možnost, aby dokázal, že náměstek Kristův na zemi nemá nad sebou žádného jiného vládce, leč Boha. Budeli ctěn otec, papež, bude ctěn i jeho nejmilejší syn. Jak jej nazývá, císař rakouský. Ať žije Jeho Svatost papež Lev XIII. a Jeho Veličenstvo císař a král František Josef I.!

Shromáždění vstává a provolává nadšeně třikrát „Sláva!“

Když na žádost předs. hr. Blooma udělil kardinál Ganglbauer apoštolské pozhnání klečícímu shromáždění, byl druhý katolický sjezd co nejdůstojněji zakončen.

Provolání.

Mákořka dvě desetiletí minula od té chvíle, kdy ponceprve ozval se u veřejnosti prosebný hlas můj žebronicí o příspěvky na stavbu chrámu a zřízení duchovní samosprávy v Bratřejově. — Dobrotivý Bůh zjednal prosbám průchod k srdcím útrpným a obětavým, žehnal snahám k provedení onoho díla čelícím.

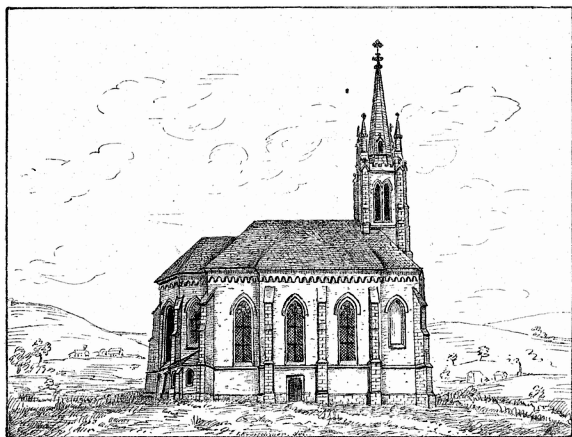
Knihla dobrodinců vykazuje císařský dar Jeho Veličenstva nejmilostivějšího císaře a krále našeho Františka Josefa I.; knížecí dar Jeho Eminence nejdůst. arcipastýře olomouckého Bedřicha, sta, ano i tisíce bohatých; vykazuje však též mnohý halíř vdovin a ustrádaný groš nádenický. A z těchto příspěvků po nejvíce krejcarových provedeno jest dílo

tak daleko, že svatyně může býti posvěcena a fara obydlena, neboť poměrně nepatrný dluh dosud na stavbě vážnouci bude brzo zapraven dílem z příspěvků, které díky Bohu dosud byt netekly, alespoň kapají; dílem z úroků z nadačního jmění farského obročí plynoucích do té doby, až úřední jednání ohledně duchovní samosprávy bude ukončeno a fara obsazena.

Takto dokončeno by bylo dílo, pokud se týká stavby a úpravy. Neměli však

svatyně bratřejovská státi osiřelá bez strážce, bez kněze; nemajili katolíci bratřejovští postrádati na dále řádných služeb Božích, nemáli budova farní státi poprázdnu neobydlena, zapotřebí jest založiti nadaci pro kněze. — Toť zbývající ještě úkol na úplné provedení díla bratřejovského, sebrati totiž potřebnou nadaci asi 14.000 zl. r. č. pro farské obročí.

Základ je šťastně již položen, a sice

Jeho Eminencí nejdřív arcipastýřem olomouckým Bedřichem, který ráčil věnovati 1100 zl. na zakoupení pole pro budoucího správce duchovního v Bratřejově. Ó jak podivuhodné jsou cesty řízení Božího! Pole bratřejovské, patřící před sta lety cisterciáckému klášteru ve Vyzovicích a dosud »pole klášterské« se zovoucí, po mnoha staletích slává se opět majetkem církevním. — Mimo to darovalo již několik dobrodinců buďto státní úpisy dlužní nebo hotové peníze k téměř cíli.

Nuže, zbývá pouze na tomto základě dále stavěti a dílo, které započato a které prováděla láska a obětavost křesťanská, dokončiti.

Z té příčiny dovoluji se opětně pomoci všech příznivců věci bratřejovské, ano všech šlechetných lidumilů, všech křesťanů majících srdce utrpěné a nadšené pro čest a slávu Boží a pro duševní spásu katolíků bratřejovských, prose snažně pro odplatu věčnou o příspěvek na dotaci pro duchovního správce v Bratřejově.

Málo as osad, poskrovnou farností jest na celé Moravě, které by nebyly ničím přispěly ke stavbě té; kéž je ještě méně těch, které by nepřispěly na dotaci.

První, ku komu své zraky prosebné pozvedám, jest ovšem velebné duchovenstvo. Jeho vlastním obětí a hlavně jeho působení horlivému děkuje za většinu dosavadních příspěvků. — Kéž přizeň od počátku věnovanou dílu tomuto, mu neodpírá teď ve chvílích posledních! Kéž položí nyní posledně svou ruku pomocnou k dílu! Kéž jsou zaznamenána v knize zakladatelů benefícia bratřejovského byť se sebe menším příspěvkem peněžním anebo počtem mší sv. zdarma persolvovaných jména všech kněží pracujících at v tom aneb onom oboru na vinici Páně, kterou založili svatí věrovecové naši Cyrill a Method, patronové to svatyně Bratřejovské. —

Mnoho, hlavně v prvních letech velmi mnoho bylo docíleno přispěním slavných představenstev městských a obecních; protož i k těmto s důvěrou se obracím. Byla by to jistotně krásná památka pro všechny časy budoucí, když z jednotlivých obcí nebo farností obětováno by bylo společnou sbírkou tolik, aby zvláštní úpis dlužní (alespoň 50 zl.) mohl býti zakoupen, který by pak povždy nesl jméno dotyčné obce nebo farnosti jako zakladatelky nadace.

Kéž by i slavné záložny, spořitelny, spolky a jednoty neotálely tímže způsobem přispěti svou hřívnou k onomu účelu, a takto zanechaly budoucím věkům památku své lidumilné dobročinnosti!

Obracím se však též k jednotlivcům s úpěnlivou prosbou o příspěvek na zřízení duchovní správy v Bratřejově. — Mnohému poželal dobrotivý Bůh tolik na statcích vezdejších, že mu možno věnovati k onomu účelu značnější obnos, stačící na jeden státní úpis dlužní. — Ó kéž by této možnosti, Bohem mu po-

práné, použil a vstoupil v řady zakladatelů věnováním alespoň 50 zl.

Po většině bude však i kapitál na založení duchovní správy v Bratřejově pozůstávati z menších příspěvků tak, jako stavba provedena byla ponejvíce z výnosu sbírek dárek malých. — Proto prosím snažně též ty, jimž jen poskrovnou naděleno statků pozemských, aby i z mála málem ochotně nápomocni byli a tak jako ku stavbě, když ne kvadrem ani jiným nákladným předmětem, nýbrž snad jen cihlou přispěli, rovněž přispěti alespoň soustem čili drobtím ku výživě duchovního správce bratřejovského.

Jeli pak ještě někdo, jenž dosud nemá žádného podílu na díle, které od základu až do vrchole provedla obětavá láska křesťanská, neotálejž děle vstoupiti v řady dobrodinců bratřejovských aspoň teď v poslední chvíli. Kéž by návodem p. t. pánů notářů, příbuzných, domácích atd. i v závětech pamatováno bylo s nějakým odkazem na nadaci tuto! Nuže, přistupte, dítky i starci, jinoši i panny, mužové i ženy, bohatí i nuzní, vznešení i prostí a položte posledně pomocnou ruku svou k dílu a ono bude dokonáno.

Mnoho, velmi mnoho dokázala Vaše obětavost, Vaše horlivost pro česká a slávu Boží a pro spásu duší. Nuže, tatáž horlivost obětavá doplní, co ještě schází, poskytnouc obnos potřebný na založení samostatné duchovní správy v Bratřejově.

S plesajícím srdcem propěvujete radostně »Alleluja.« O popřejte též katolikům bratřejovským té radosti, by i oni povstavše Vaším přispěním z hrobu náboženské nevědomosti a vlažnosti, mohli ve svém vlastním svatostánku ze srdce naplněného upřímným vděkem k Bohu a Vám, zapěti radostně »Alleluja!«

Ve Vyzovicích, před Hodem Božím velikonočním, L. P. 1889.

Jan Bartoš,
farář a děkan.

Milodary Božského Srdce Páně.

— Diky vzdávám blahosl. Rodičce Boží Filipisdorfské za uzdravení očí. Těžce jsem onemocněla na oči. Okolní lékaři nemohouce mně pomoci, poslali mne do nemocnice pod ochranu proslulého očního lékaře. Trpěla jsem převelike bolesti, aniž bylo pozorovati nějakého obratu k lepšímu, tak že lékař, ač si dal všemožnou práci, netrpělivě zvolal: »To jest trampota, nehne se to z místa!« Na to bolesti přitížily. V úzkosti vezmu po vykonané 9denní pobožnosti obrázek Panny Marie Filipisdorfské, který jsem měla v modlitební knížce u postele, a tisknu jej na bolavé oko. »Ó blahoslavená Rodičko Boží,« volám, »oroduj a přimluv se za mne u milého Syna svého, abych uzdravení neb úlevy v bolestech svých nalezla!« A hle, tiše usnu, aniž jsem to pozorovala. Když ráno přišel lékař a ohledával oko, zvolal udiveně: »Podivné, vskutku podivné, oko se jasní!« Od té doby přestaly bolesti; já opět vidím. Pod ochranu tvou, sv. Boží Rodičko, utíkám se i na dále! Kéž by každý u tebe pomoci hledal, zajisté by ji našel!

A. Th.

Z Prahy. V posledních dnech bylo mně na universitě skládati zkoušku, a sice dosti obtížnou. Již ztrácel jsem všelikou naději, přes to, že neobyčejně pilně jsem se připravoval, ve dne i v noci studoval, a to hlavně proto, že zkoušce podrobili se mi bylo u jednoho z nejprísnejších pp. professorů. Již viděl jsem se ztracena; v sebe nepřikládal jsem nižádné již důvěry. V tísní své, strachem všecek zmalátnělý, vzal jsem útočiště k Božsk. Srdci Páně: konal jsem 9denní pobožnost, a tu, když tak po šest dní to Srdce plné milosti jsem prosil, cítil jsem v sobě obzvláštní důvěru v pomoc. A tak v šestý den pobožnosti odbyl jsem s pomocí a za přispění nejsv. Srdce Páně tak obtížnou

zkoušku, před níž strachem jsem na mysl byl pokleslý. Ale na tom nebylo dosti: Božské Srdce ještě jiné milosti mi udělilo. Právě v poslední den pobožnosti, kdy dikůčinění přesv. Srdci jsem konal, toho dne nová milost vyplynula z tak na milosti bohatého Srdce! Rovněž tak díky vzdáti musím za obzvláštní přispění a za přimluvu neposkrvněné Rodičce Boží, sv. Josefu a sv. Janu Nepom., jež za pomoc a přimluvu jsem vzýval. L. K.

Z Polehradic. Jistá osoba upadla do velmi nebezpečné nemoci, vykonala však po dvakráte 9denní pobožnost k nejsv. Srdci Páně a k nejsv. Svátosti oltární, stala se účastnou oběti mše sv. a užívala sv. vodu z lúrdského pramene — a ku své jakož i celé rodiny radosti šťastně z nebezpečí vyvázla a uzdravena jest. I vzdává proto nejsrdcečnější dik Božsk. Srdci Páně a bl. Panně Marii za obdrženou milost a vyzývá každého, aby ve své sklíčenosti s důvěrou nejsvětější Jména vzýval; jistě bude vyslyšen. Chváleno a velebeno buďiž nejsv. Srdce Páně a nejčistší Srdce P. Marie každého okamžiku po všechny věky.

M. H.

Z Bohdanče u Pardubic. Při konání domácích prací utrpěla Marie, manželka J. C., veliký úraz. Pro nemajetnost rodiny užíváno domácích prostředků; teprve čtvrtého dne, když již byla trpitelka zapořena sv. svátostmi, zavolan lékař, jenž bolestnou operaci provedl, ale prážádné naděje na vyhojení nedával. Na povzbuzení duchovního obrátila se s úplnou důvěrou k divotvorné Panně Marii Lúrdské, modlila se dle možnosti sv. růženec, konala domácí 9denní pobožnost a užívala vody lúrdské. A hle, Matka Boží pomohla, ve 14 dnech byla žena zdráva. Sám lékař pravil: »Toť patrný zázrak!«

A. Šel.

Z jižní Moravy. V prvních dnech pašijového téhodne pocívoval jsem na sobě velkou slabotu a následkem plicního neduhu, jimžto už po několik let strádám, objevoval se při kašlání i částečně krvavý šlem. Tu jsem se zhrozil té myšlenky, jak asi vykonám ty pro každého kněze, zvláště jeli v duchovní správě sám, tak namáhavé posvátné obřady sv. téhodne. V této nesnázi však mě nevšední důvěrou a posilou naplnila myšlenka, že náš božský

Spasitel pravil mezi jiným k bl. Markétě Alacoque, že udělí čtitelům svého Božského Srdce všechny pro jejich stav potřebné milosti. Vzával jsem tedy v ony posvátné dny s tím větší důvěrou a vroucností ty nejsv. a nejlaskavější Srdce Pána Ježíše a bl. Panny Marie a důvěra má mne nesklamala; neboť jsem bez velkého namáhání a unavení a beze všech zlých následků pro mé slabé plíce všechny pobožnosti posvátného téhodne vy-

konal. Poněvadž jsem v případě vyslyšení slibil uveřejnění ve »Škole,« činím tímto slibu svému zadosť s tím doložením, by jedenkaždý v starostech a obtížných povinnostech stavu a povolání svého bral s plnou důvěrou útočiště k těm nejmocnějším a nespolehlivějším Srdcím a zajisté se přesvědčí, že jeho důvěra a volání o pomoc nebylo marné. T. II.

Z Tišnova. Čta několikráte »Školu B. S. P.,« četl jsem též »Milodary« čili veřejná díkůvzdání Božskému Srdci Je-

žíšovu a nejbl. Rodičce Boží Panně Marii za neschůlná lidem prokázaná dobrodíní, kteráž zde uveřejněna hývají. Cítím se též já nehodný pohnuta tímto způsobem Božskému Srdci našeho Vykupitele a nejbl. Rodičce Boží Marii Panně, »Matce dobré rady,« veřejně vroucné díky vzdáti za poskytnutou mi pomoc v jisté veliké potřebě životní, jakož i časté již uzdravení od prsního neduhu, kteréhož jsem po vykonání 9denní pobožnosti k účtě téhož Božského Srdce P. a k přeblahosl.

Panně a Rodičce Boží, »Matce dobré rady,« ihned dosáhnul. Velebeno, ctěno a chváleno budiž vždy nejsvětější Srdce Ježíšovo jakož i nejčistší Srdce přeblahosl. Rodičky Boží Marie Panny po všecky věky!

J. S.

Ze Švábenic. Jistá osoba vzdává vroucné díky Božskému Srdci Páně, neposkvrněné Panně Marii Lúrdské, sv. Josefu a sv. Valentinu za uzdravení z nebezpečné nemoci krku, ana všecka lékařská pomoc neprosplá. Místo léku darovala jsem na Boží hrob a vykonala dvojí 9denní pobožnosť k nejsv. Srdci Páně, a prosba má byla vyslyšena.

J. II.

Od Sedlčan. Plním slib svůj a vzdávám Božskému Srdci Páně díky za dobrý výsledek soudní pře a za jiné milosti mi prokázané.

N. N.

Z Vodňan. Vzdávám srdečné díky s mými rodiči Božskému Srdci P., Panně Marii ustavičné pomoci, sv. Alfonsu a sv. Josefu za veliké dary a milosti, kterých se mně a mým rodičům dostalo.

R. T.

Z Měrovic. Nejvroucnější díky vzdávám nejsv. Srdci Pána Ježíše jakož i nejbláh. Panně Marii za pomoc z veliké nesnáze, za uzdravení sestry z choromyslnosti.

J. J.

Z Trnavy. S uprimnou radostí čítal som pred dvoma mesiaci tie riadky, ktoré

som slavnej redakcii »Skoly B. S. P.« bol zaslal, aby tu uverejnené ďaleko široko hlásaly slávu Božského Srdca Ježíšového, ktoré tak láskave jednalo s nami a jedná s každým, kto sa k nemu s dôverou, s odevzdaním do vôle Božej a vytrvale utieka. Podľa prislúbenia svojého, v tých istých riadkoch učiného — prijsť totižto oznámiť ct. čitateľom, keď v novej podobnej záležitosti svojej vyslyšania dosiahneme — prichádzam vskutku, a to s najväčšou ochotou, len že k svojemu zahanbeniu povedať musím, že ma predišle spomínaná nevďačnosť, čili len odkladanie s uverejnením toho vyslyšania zase opanovalo. Avšak vďačným som preto z celého srdca naproti svojemu nebeskému najvyššiemu Dobrodincovi, a z tejto vďačnosti prinášam do verejnosti, že súč raz v nemalej peňažnej potrebe postavený, utiekal som sa i s domácimi svojimi k Božskému Srdcu Pána na prímluvu preblahoslavenej Panny Marie a sv. Jozefa o pomoc — a hle, podľa prislúbenia Krista P.: »Proste a obsiahnete,« stalo sa i mne, jako som úfal: najšol sám priateľa a spôsob, jakým sa potrebe mojej odpomohlo. Za čo buď najsladšiemu Srdcu Pána ustavičná česť a chvála, a preblahoslavenej Panne Marii i sv. Jozefu najvrelšie poďakovanie verejne vysloveno!

M. Št.

Zájmy Krista Pána v rôznych zemích.

Rím a Talie. Dne 5. května přijal sv. Otec u slyšení 300 francouzských poutníků, kteří pozdravovali jej nadšeným voláním: »Ať žije papež král!« — Ve sněmovně italské však podali poslanci interpellaci v příčině katolických sjezdů, které žádají za obnovení světské moci papežovy; zvláště tázal se poslanec z krajní levice Pais předsedy ministerstva ohledně Rakouska. Ministr Crispi prohlásil, že vídeňský sjezd katolický byl

schůzi jen soukromou, že vláda rakouská nezpůsobilá oněch projevů, nýbrž že jak ostatní cizí vlády prohlašuje papežskou otázku za otázku italskou. — Dne 12. května byl zahájen sjezd italského spolku miru, jehož zúčastnilo se 38 vyslanců. Předseda Bongí podal návrh, aby nabídnut byl papeži úřad rozhodčího ve sporných záležitostech mezinárodních, až docílí se smír mezi stolicí papežskou a Itálií. — V měsíci srpnu má se ve

švýcarském městě Lucernu konati mezinárodní kongres v příčině potlačení otroctví v Africe. Staričský kardinal Lavigerie, jenž jak známo loni konal apoštolské cesty po městech evropských, aby upozornil vzdělaný svět na ukrutnost a ohavnost obchodu otroky v Africe, odevzdal zařízení schůze této biskupovi Mermillodu a zaslal všem spolkům proti otroctví, které po Evropě byl založil. provolání, aby obeslali tento mezinárodní kongres; sám pak přes vysoký věk svůj a chatrné zdraví hodlá i letos zavítati do Evropy, aby pokračoval v boji za svobodu černošského obyvatelstva v Africe. Ruch protitroctový v Evropě jest velmi čilý. Sv. Otec již několikráte s pochvalou zmínil se o obětavosti katolíků evropských u věci této. V Rakousku založeny byly spolky proti obchodu otroky v Krakově, v Mikulově na Moravě a v Solnohradě; kníže Wrede vrátil se již z Afriky a chce v nejbližší době nastoupiti cestu po Rakousku, aby vyzýval k podporování a k utvoření nových spolků protitroctových. Nikde však nejví se takové nadšení, spojené s takovou obětavostí, nikde nebylo vydáno tolik spisů jednajících o otrokářství africkém, nikde neodbývalo se tolik schůzí jako v Německu. Německý spolek čítá na tisíc odvětví a má uloženo na úroky 160.000 marků. Vláda říšská věnovala k účelu tomuto dva miliony marků. Katolíci belgičtí chystají se již na první výpravu k jezeru nazvanému Tanganjika. Ve Švýcarsku vydali biskupové okružní list, následkem kteréhož bylo již v biskupství sv.-havelském nasbíráno na deset tisíc franků. Podobné radostné zprávy docházejí též z Francie, Španělska a Portugalska.

Rakousko. Ve Vídni odbýval spolek školský pro Rakousko dne 28. dubna třetí valnou hromadu. Spolek tento, kterýž má působiti proti německému židovskému lžiliberálnímu t. zv. šulfereinu, utěšeně

vzkvátá; čítá již přes 12.000 členů. — Ministr vyučování vydal již svou osnovu nového školského zákona; předloha jeho však neuspokojila ani katolíkův ani liberálů, ano roztrpčila každého katolíka. Patrně běželo ministroví při vypracování předlohy hlavně o to, aby příliš neroztrpčil liberály a katolíky uchlácholil. Klub liechtensteinský měl dne 7. května poradu o školských předlohách Gautschových a usnesl se po tříhodinném rokování na tom, že předloha nevychází v ohledu konfesíonelním požadavkům pravice a že jest urážkou citův a požadavků rakouských katolíků.

Německo. Jak jsme již přinesli zprávu, uveřejnila bavorská vláda odpověď na pamětní spis bavorských biskupů. Liberálové ovšem naprosto jsou spokojeni s odpovědí touto, katolíci však velice jsou sklamáni. Neboť jsou tam v pravdě neutěšené poměry, a stížnosti jsou četné a zároveň oprávněné. —

Druhá sněmovna **nizozemská** vyřizuje zákon o práci dětské a ženské. Usnešeno až posud, že ani v továrnách ani v dílnách nesmí se přijímati do práce děti, kterýmž není dvanáct let; osoby, jimž není ještě šestnáct let, a ženy směji přidržovány byti ku práci denně nejvíce jedenáct hodin a zapovídá se jim nedělní práce. Dejž Bůh, aby i škola byla brzy zhavena protináboženských pout! Ovšem mnoho záleží na výsledku voleb, které se tento měsíc konaly.

Rusko. Jak dovidají se polské listy z Říma, jsou pověsti o přerušeném vyjednávání mezi svatou stolicí a Ruskem bezpodstatné, naopak píše se, že zvláštní ruský poslanec, Izvolský, vrátil se zase do Říma, by pokračoval ve vyjednání o upravení poměrů katolické církve na Rusi. V nejbližší konsistoři bude prý jmenováno i několik polských biskupů. Sv. Otec přijal před nedávnem deputaci polských katolíků, již vyzval k dětině

důvěře ku stolici apoštolské, a podotkl, že nikdy nedopustí, aby ruské řeči bylo užíváno při obřadech katolických v Polsku.

Španělsko. První sjezd španělských katolíků slavnostním způsobem otevřen byl dne 24. dubna a ukončen dne 6. května. Mnoho biskupův a na 2000 katolíků sjezdu se účastnilo. V závěreční schůzi podepsali biskupové adresu ke sv. Otci, v níž žádají obnovení světské moci papežovy. Biskup valladolidský vyzval ku konci katoliky, aby sjednotili se pod vedením biskupů svých, by tak mohli odolat naukám revolučním.

Také v **Portugalsku** byl konán sjezd katolíků v městě Lissaboně.

Anglie. Angličtí biskupové sešli se na počátku května ve Westminsteru ku poradě, při které hlavně o otázce školské se jednalo. — Dublínský arcibiskup Walsh rozhodně ujal se věci Irčanů. Práví, že jest povinností katolického kněžstva státi na straně selského lidu naproti jeho utiskovatelům, a že zemská liga Irčanů (spojení se Irčanů proti ukrutnosti a necitelnosti lordů) velmi prospěla k umenšení zločinů.

V měsíci červnu modleme se za rozšíření ducha pobožnosti.

Na onoho času pravil Hospodin Bůh skrze sluhu svého proroka Zachariáše: »I vylijí na dům Davidův a na obyvatele jerusalémské ducha milosti a proseb: a patřiti budou na mne, kteréhož bodli: a kvíliti budou nad ním kvílením jako nad jednorozeným... A kvíliti bude země, čeledi a čeledě obzvláště... V ten den bude studnice otevřena domu Davidovu i obyvatelům jerusalémským k obmytí hříšníka a trpící měsíce. I bude v ten den, praví Hospodin zástupů: Vyhladím jméno model ze země a nebudou připomínány více« (Zach. 12, 10. 12. 13. 1, 2.). Všickni téměř církevní učitelové a vykladaelé písma stejně poznávají v tomto proroctví účinek Ducha sv., sestoupivšího o letnicích na apoštoly. Ale i později vyplnilo se toto proroctví, a sice v červnu 1689., kdy obzvláště rozšířil se duch pobožnosti úctou nejsv. Srdce Ježíšova. Duch tento však hyne mezi národy; i v našem národu českoslovanském hyne víc a více pobožnost, modlitba se zanedbává, o kostel a služby Boží se málo dbá. Což jest tedy více potřebí, než abychom zejména v tomto měsíci se modlili za oživení a rozšíření ducha modlitby a pravé pobožnosti. Což jest více potřebí jako rozšíření úcty nejsv. Srdce Ježíšova, pramene všelikých milostí a neskonaleho milosrdenství, kdy naplňují se slova Jeremiášova: »Dvoje zlé učinil lid můj: mne opustili, studnici vody živé a kopali sobě cisterny, cisterny rozpukané, kteréž nemohou držeti vody« (2. 13.). Což může býti pro nás utěšenějšího, nežli zaslíbení Spasitele: »Amen, amen pravím vám, začkoli budete prositi Otce mého ve jménu mém, dáť vám,« protože je všemohoucí, v plnění slibů svých věrný, neskončeně dobrotivý a milosrdný, a proto vyplní příslibení své.

V tomto zaslíbení, v modlitbě našli miliony lidu největší útěchy ve všelikých protivenstvích tohoto života, našli silnou zbraň proti všelikým nástrahám zlého nepřitele, našli potřebnou sílu, aby i v neštěstí v dobrém setrvali. K modlitbě bere utěšitel bohatý prose za ochranu, chudobný prose o chléb vezdejší; modlí se nemocný prose o zdraví; modlí se zdravý prose za odvrácení zlé nemoci; modlí se pronásledovaný, aby byl vysvobozen z protivenství; modlí se pokoušený, aby se zlému nepodal; modlí se hříšník prose o milost a milosrdenství; modlí se

rodiče za děti a děti za rodiče své; slovem, všickni lidé všech stavů ve všelikých okolnostech modlí se a všickni doufají vyslyšení prosby své u nejsv. Srdce Ježíšova. Jsou však také lidé, a těch je nyní mnoho, kteří se vůbec nemodlí a žádného ducha pobožnosti nemají. Ráno vstávají bez modlitby, večer lehají bez modlitby, nepomyslí ani na Boha, jenž jim život dává a zachovává. Jediní a pijí, aniž by vzpomněli na Boha, od něhož všeliký dar dobrý pochází, jenž každodenně otevírá ruku svou a naplňuje všecko požehnáním. Za odpuštění hříchů se nemodlí, protože jich nechťejí zanechat, nechťejí pokání činit, nechťejí ve svém hříšném, bohaprázdnom životě býti vyrušeni. Nemodlíli se doma takoví lidé, tím méně jdou pak do kostela, kde Bůh přebývá způsobem zvláštním, kde trůní v nejsv. Svátosti oltářní, proto se dobře domem Božím nazývá. Takovým způsobem hyne pravá zbožnost víc a více a místo ní šíří rakovina hříchu a nešlechetnosti rodiny, obce, celé národy.

O letnicích vystoupil v Jerusalemě první sv. apoštol Petr a jal se kázat lidu shromážděnému o Ježíši, Spasiteli světa. To pak slyševše, zkroušení jsou v srdci a řekli k Petrovi a k jiným apoštolům: »Co učiníme, muži bratři?« Podobně i my starostlivě donuceni jsme tážati se: když hyne pobožnost a novomódní pohanstvo se zmáhá, »co učiníme, muži bratři?«

Chceme-li, aby se zase vrátil pokoj a požehnání Boží k nám, vraťme se ku pravé pobožnosti, važme si modlitby, kterou nám Spasitel náš, jeho apoštolé a svatí Otcové tak na srdce kladou. Kdo se modlí, bude jistě spasen, kdo se nemodlí, bude zatracen. Co není pevně s modlitbou spojeno, to jest všecko ztraceno. Svatou budiž tedy všem povinnost modlitby, praví sv. Otec Lev XIII.; srdce, ústa, mysl mají se modliti a s modlitbou i život náš spojen býti, aby život náš zachováváním Božích přikázání objevil se jako ustavičné pozdvižení mysle k Bohu.

Proto jest apoštolát modlitby vznešeným spolkem, poněvadž podporuje a rozšiřuje pravou pobožnost ducha modlitby; on hledá jen spasení duší skrze posvěcování a modlitbu. Nejsv. Srdce Pána Ježíše jest pramenem ducha modlitby, a proto tento měsíc tím vroucněji prosme, abychom vysvobození byli od všelikých nepravostí, aby »vylit byl na dům Davidův a na obyvatele jerusalemské duch milosti a proseb.«

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za rozšíření ducha pobožnosti, jenž by v nás zavedl a upevnil úctu k Tobě, aby k nám zavítalo království Tvé. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přeladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methodě, orodujte za nás!

**ZpíVej, Ctný LIDe, sLaVné ChVaLozpěVy Ježíši Krstu:
Ve SVátosti oLtářní skrytému Spasiteli!**

Serafinský seznam řeholních a odpustkových dnů.

Písmeny: *M. F. K.* naznačují, že u Minoritů, Františkánů a Kapucínů plnomocné odpustky téhož dne dosíci lze a protož odpustkové modlitby v dotčeném kterém kostele vykonati třeba.

Ř í j e n.

1.	Sob.	Bl. Ludvíky Sabaudské, vdovy II. ř., † v Granadě 1521. Též blah. Alána z Lohone, kněze III. ř., 1620; též blah. Jana krále Armenského, napotom vyz. I. ř., † 1312.
2.	Neř.	Sl. sv. Růžence. Bl. Bernardy Rotenské, p., III. ř., † 1560; též blah. Bonaventury Relly, kněze I. ř., † v Turině 1635.
3.	Pond.	Památka přenesení těla sv. Kláry, jakož i Vigilie sv. Otce Františka. Půst.
4.	Út.	Slavnost sv. Arcidce Františka, zakladatele svatých tří řádů, narozen r. 1182, založil r. 1209 I. řád, r. 1221 II. a r. 1221 III. řád. Pln. Odp. u M. F. K. koná se s oktávou, † 1226.
5.	Stř.	Bl. Jana z Pinny, vyz. I. řádu, † 1250; též blah. Marty Mariny, vd., III. ř., † v Sicilii 1657.
6.	Čtvr.	Pln. Odp. u F. Sv. Marie Františky od sv. pěti ran Kristových, p., III. ř., † 6. října 1791. Od papeže Řehoře XVI. 12. listopadu 1843 za blah. a od papeže Pia IX. 17. dubna 1864 za sv. vyhl.
7.	Pát.	Pln. Odp. u K. Sv. Marie Františky od pěti ran Kristových, p., III. ř. Též blah. Františka Lichyusa z Pisauro, vyz. III. ř., † 1350; též bl. Petra Guariqueie, muč., I. ř., † 1874.
8.	Sob.	Sv. Brigitty, vd., nejprve III. ř., posléz zakladatelkyně nového řádu 1534.
9.	Neř.	Sl. Mateřství P. Marie. Bl. Jana Lobedana, doktora bohosloví, vyz. I. ř., † 9. října 1264; též bl. Heleny, klášt. p., III. ř., † 1534; též blah. Marie z Bolasko, klášt. p., II. ř., † 1557.
10.	Pond.	Bl. Jana z Herkudero z I. řádu, kterýž v Čechách pro víru katolickou r. 1508 umučen byl; též bl. Roberta Malatesty, knížete z Rimini, vyz., III. ř., † 10. října 1432; blah. Mansvety, kl. p., II. ř., † 1459.
11.	Út.	Pln. Odp. u M. Oktáv sv. Otce Františka. Bl. Adelhaidy Širkové, kl. p., III. ř., † v Trieru 1605.
12.	Stř.	Pln. Odp. u M. K. Sv. Serafina z Monte Granario, bratra I. ř., † 1604. Památka blah. Anežky od sv. Dominika, klášt. p., II. ř., † 1565.
13.	Čtvr.	Pln. Odp. u M. F. K. SS. Daniela, Angela, Samuela, Donula, Leona, Hugolina a Mikuláše, mučen., I. ř., † 1227. Též památka blah. Kateřiny, vévodkyně Milánské, III. ř., † 1404; bl. Marie Ludovíky, kl. p., III. ř., 1669.

14.	Pát.	Bl. Isabelly, královny Španělské z III. ř., † 1644; též bl. Kláry Palvii, kl. p., II. ř., † 1570.
15.	Sob.	Sv. Terezie, p. Bl. Brigity Gonzalezové, p., III. ř., † 1556; blah. muč. Šebestiána, Kašpara a Víta, kněží I. ř., kteří v Dettelbachu umučeni byli.
16.	Ned.	Bl. Marie Neuvagenové, vd., III. ř., † v Trieru 1623; též blah. Mathurina, muč., I., † 1580.
17.	Pond.	Bl. Eustochie z Kolouny, vd., III. ř., † okolo r. 1454; též blah. Bertranda z Lazanoby, muč., I. ř., † 1571.
18.	Ut.	Bl. Anny Tellierové, vd., III. ř., † 1676; též bl. dvou mučenníků Ferdinanda z Albizoly a Jakoba Sarnanského, missionářů, jenž v Albanii pro víru Kristovu umučeni byli r. 1648.
19.	Stř.	Pln. Odp. u M. F. K. <i>Sv. Petra z Alkantary</i> , kn. I. ř., † 1562,
20.	Čtv.	Bl. Serafíny, kl. p., II. ř., v Římě 1457; též bl. Marie Šererové, kláš. p., III. ř., v Mnichově † 1628, památka blah. Alexandra z Holes „Doctor irrefragabilis“ nazvaného I. ř., † v Paříži 1245.
21.	Pát.	SS. Voršily a společ. Bl. Viléma z Retty, vyz., III. ř., † v Sicilii 1315; též bl. Marie z Borgo, kláš. p., II. ř., † 1563.
22.	Sob.	Bl. Ladislava z Giolniova, kněze I. ř., † ve Varšavě 4. května 1505; též bl. Františky Ripské, kl. p., III. ř., † 1534.
23.	Ned.	Pln. Odp. u M. F. K. <i>Sv. Jana Kapistrána</i> , kněze I. ř., † 1456. Památka blahoslav. Mikuláše z Lyry, doktora pís. sv., vyz., I. ř., † v Paříži 1340.
24.	Pond.	Bl. Jana z Ypern, vyz., III. ř., † 11. října 1685; též bl. Antonína z Krevary, biskupa, vyz., I. ř., † 1545; též bl. Štěpána z Moliny, kněze, I. ř., † 1579.
25.	Ut.	Blah. Františka z Kalderoly, kněze, I. ř., † 1507; též bl. Adama, vyz. I. ř.
26.	Stř.	Pln. Odp. u M. <i>Bl. Bonaventury z Potencie</i> , kněze, I. ř., † 1710. Památka bl. Eleonory Markéty vd., III. ř., † 1699; též bl. Bony, kláš. p., II. ř., † 1565.
27.	Čtvr.	Blah. Edmunda z Cararo, arcib. Armachanského v Irsku, muč., III. ř., † 1598.
28.	Pát.	Blah. Anny Heimové, p., III. ř., kteráž aby neporušenou čistotu zachovala, raději se usmrtit nechala, r. 1633; též bl. Benedikta z Piatro, kněze, I. ř., 1227; též bl. Kateřiny Solissi, kl. p., II. ř., † 1365; blah. Bernardiny z Hohenbergu III. ř., † 1520.
29.	Sob.	Bl. Pavly Mantuanské, p., II. ř., † 1514. Papež Pius IX. ji roku 1866 za blah. prohlásil. Též bl. Dulceliny, p., III. ř., v Marsellu 1282; bl. Vilíma, muč., I. ř., † 1575; též bl. Jakoba z Dánska missionáře, I. ř., † 1565.
30.	Ned.	Bl. Liberáta z Lauro, vyz., I. ř., † okolo r. 1260. Též bl. Angela, z Akri, kněze, I. ř., † 1738. Lev XII. z a bl. prohlásil; památka, bl. Cecilie z Voltery, kl. p., II. ř., 1560.
31.	Pond.	Sv. Volfgang. Blah. Tomáše Florentinského, vyz., I. ř., † 1347; památka bl. Teresie Henriquez, sestry III. ř., † 1429.

Apoštolát modlitby.

☉ Úplněk dne 2. o 4. h. 54 min. ráno. — ☾ Poslední čtvrt dne 10. o 6. h. 4 m. ráno. —
 ● Nový měsíc dne 16. o 11. h. 42. m. večer. — ☽ První čtvrt dne 23. o 6. h. 52. min. večer.

V měsíci říjnu modleme se za zřízení bratrstev Mariánských mezi studující mládeží.

Žehnaný Jeho Svatosti Lvem XIII.

Obzvláště doporučuje se:*)

1.	Sob.	<i>Sv. Remigia, bskp. 533:</i> Obživení víry v Boha vševědoucího. Horlivost bratrstva Cyrillo-Methodějského. Obrácení muže opilce.
2.	Ned.	<i>Růžencová slavnost. Sv. Leodegara, bskp. M. 673:</i> Svěcení neděle a svátků bohoslužbou. Rozkvět jednot, spolků a bratrstev křesť. Nemocní.
3.	Pond.	<i>Sv. Diviše, b. m. 272:</i> Užívání tvorů po vůli Boží. Bychom přemohli nezřízených žádostí. Zapuzení moru kořalečnického. Vymanění obce z rukou lichvářských. Dar trpělivosti jistě ženě.
4.	Ut.	<i>Sv. Františka Seraf., 1226:</i> Řády mužské i panenské sv. Frant. Císař a král náš. Získání odpustků. Duše v očištění. † matka.
5.	Stř.	<i>Sv. Placida a soudr., m. 546:</i> Nový chrám Božského Srdce Páně v Čechách. Bohoslovci, z Čech a Moravy v Římě.
6.	Čtvr.	<i>Sv. Brunona, bskp. 1102:</i> Obnova života křesť. v rodinách a obcích. Polepšení otce. Smír rodiny. Utiskování.
7.	Pát.	<i>Sv. Marka, pap.: Panny křesťanské by setrvaly v dobrých v předsevzetích. Varování se zlých příležitostí. Nešťastné a lkající pro svou vinu. Sestra nezhojitelnou nemocí stížená. † otec.</i>
8.	Sob.	<i>Sv. Brigity, vdovy, 1373:</i> Svatý otec náš a sbor knížat kardinálů. Vychování dítěte ve 3 rodinách. Za dar trpělivosti v povolání.
9.	Ned.	<i>Blah. Gunthera, poust. 1045:</i> Poznání vlastních potřeb. Jistí lidé vrtochy na duchu souzení. Nevěrci po Čechách, Moravě a Slezsku. Bohoslovec v cizině. Za horlivé konání povinností stavu.
10.	Pond.	<i>Sv. Františka Borg., řehol. 1572:</i> Domáhání se slávy Boží podle povolání. Továřstvo Ježíšovo. Za dar Ducha sv. Dva † bratři.
11.	Út.	<i>Sv. Taracha, Proba a Andronika, m. 304:</i> Mládež studující na vysokých školách a jich učitelstvo. Křesť. pěstování věd a umění. Milosrdenství umírajícím, jehž ve zdraví málo Bohu sloužili.
12.	Stř.	<i>Sv. Maximiliana, bskp. m. 283:</i> Vysoké rodiny. Rozšíření úcty božského Srdce Páně v národech slovanských. Za dar živé víry. Napravení zhýralého muže. Duše v očištění nejvíce trápené.
13.	Čtvr.	<i>Sv. Eduarda, krále 1066:</i> Muži vlivem svým mocní a ve víře sv. vychladlí. By dosah povinností křesťanských pro sebe a své rodiny poznali. Utvrzení mladého muže ve víře. Stará vdova.
14.	Pát.	<i>Sv. Kalixta, pap. m. 226:</i> Zvrácení úmyslů zlovolných zednářů. By bůh nepřátelé církve sv. ponížiti ráčil. Zaslepení a zatvrzelci. Hlásání slova Božího. Modlitba ranní a večerní. Novomanželé.
15.	Sob.	<i>Sv. Teresie, p. 1582:</i> Karmelitské řády. Cvičení v modlitbě rozjímavé. Vítězství katol. Jihoslovanům nad nepřátely jejich.

*) Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek konaný na tyto úmysly. — Každý den slouží se o 6 hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdu, Filipsdorfu, Častochově, Boleslavi a m. ostat.

14.	Pát.	Bl. Isabelly, královny Španělské z III. ř., † 1644; též bl. Kláry Palvii, kl. p., II. ř., † 1570.
15.	Sob.	Sv. Terezie, p. Bl. Brigity Gonzalezové, p., III. ř., † 1556; blah. muž. Šebestiána, Kašpara a Víta, kněží I. ř., kteří v Dettelbachu umučeni byli.
16.	Neď.	Bl. Marie Neuvagenové, vd., III. ř., † v Trieru 1623; též blah. Mathurina, muž., I., † 1580.
17.	Pond.	Bl. Eustochie z Kolouny, vd., III. ř., † okolo r. 1454; též blah. Bertranda z Lazanoby, muž., I. ř., † 1571.
18.	Ut.	Bl. Anny Tellierové, vd., III. ř., † 1676; též bl. dvou mučenníků Ferdinanda z Albizoly a Jakoba Sarnanského, missionářů, jenž v Albanii pro víru Kristovu umučeni byli r. 1648.
19.	Stř.	Pln. Odp. u M. F. K. Sv. Petra z Alkantary, kn. I. ř., † 1562,
20.	Čtv.	Bl. Serafíny, kl. p., II. ř., v Římě 1457; též bl. Marie Šererové, klášť. p., III. ř., v Mnichově † 1628, památka blah. Alexandra z Holes „Doctor irrefragabilis“ nazvaného I. ř., † v Paříži 1245.
21.	Pát.	SS. Voršily a společ. Bl. Viléma z Retty, vyz., III. ř., † v Sicilii 1315; též bl. Marie z Borgo, klašť. p., II. ř., † 1563.
22.	Sob.	Bl. Ladislava z Giolniova, kněze I. ř., † ve Varšavě 4. května 1505; též bl. Františky Ripské, kl. p., III. ř., † 1534.
23.	Neď.	Pln. Odp. u M. F. K. Sv. Jana Kapistrána, kněze I. ř., † 1456. Památka blahoslav. Mikuláše z Lyry, doktora pís. sv., vyz., I. ř., † v Paříži 1340.
24.	Pond.	Bl. Jana z Yperu, vyz., III. ř., † 11. října 1685; též bl. Antonína z Krevary, biskupa, vyz., I. ř., † 1545; též bl. Štěpána z Moliny, kněze, I. ř., † 1579.
25.	Ut.	Blah. Františka z Kalderoly, kněze, I. ř., † 1507; též bl. Adama, vyz. I. ř.
26.	Stř.	Pln. Odp. u M. Bl. Bonaventury z Potencie, kněze, I. ř., † 1710. Památka bl. Eleonory Markéty vd., III. ř., † 1699; též bl. Bony, klášť. p., II. ř., † 1565.
27.	Čtvr.	Blah. Edmunda z Cararo, arcib. Armachanského v Irsku, muž., III. ř., † 1598.
28.	Pát.	Blah. Anny Heimové, p., III. ř., kteráž aby neporušenou čistotu zachovala, raději se usmrtit nechala, r. 1633; též bl. Benedikta z Piatro, kněze, I. ř., 1227; též bl. Kateřiny Solissi, kl. p., II. ř., † 1365; blah. Bernardiny z Hohenbergu III. ř., † 1520.
29.	Sob.	Bl. Pavly Mantuanské, p., II. ř., † 1514. Papež Pius IX. ji roku 1866 za blah. prohlásil. Též bl. Dulceliny, p., III. ř., v Marsellu 1282; bl. Vilíma, muž., I. ř., † 1575; též bl. Jakoba z Dánska missionáře, I. ř., † 1565.
30.	Neď.	Bl. Liberáta z Lauro, vyz., I. ř., † okolo r. 1260. Též bl. Angela, z Akri, kněze, I. ř., † 1738. Lev XII. z a bl. prohlásil; památka, bl. Cecilie z Voltery, kl. p., II. ř., 1560.
31.	Pond.	Sv. Volfgang. Blah. Tomáše Florentinského, vyz., I. ř., † 1347; památka bl. Teresie Henriquez, sestry III. ř., † 1429.

Apoštolát modlitby.

☉ Úpínek dne 2. o 4. h. 54 min. ráno. — ☾ Poslední čtvrt dne 10. o 6. h. 4 m. ráno. —
● Nový měsíc dne 16. o 11. h. 42. m. večer. — ☾ První čtvrt dne 23. o 6. h. 52. min. večer.

V měsíci říjnu modleme se za zřízení bratrstev Mariánských mezi studující mládeží.

Žehnaný Jeho Svatosti Lvem XIII.
Obzvláště odporučuje se:*)

1.	Sob.	<i>Sv. Remigia, bskp. 533:</i> Obživení víry v Boha vševědoucího. Horlivost bratrstva Cyrillo-Methodějského. Obrácení muže opilce.
2.	Neď.	<i>Růžencová slavnost.</i> <i>Sv. Leodegara, bskp. M. 673:</i> Svěcení neděle a svátků bohoslužbou. Rozkvět jednot, spolků a bratrstev křesť. Nemocní.
3.	Pond.	<i>Sv. Diviše, b. m. 272:</i> Užívání tvorů po vůli Boží. Bychom přemohli nezřízených žádostí. Zapuzení moru kořalečnického. Vymanění obce z rukou lichvářských. Dar trpělivosti jistě ženě.
4.	Ut.	<i>Sv. Františka Seraf., 1226:</i> Řády mužské i panenské sv. Frant. Císař a král náš. Získání odpustků. Duše v očistci. † matka.
5.	Stř.	<i>Sv. Placida a soudr., m. 546:</i> Nový chrám Božského Srdce Páně v Čechách. Bohoslovci, z Čech a Moravy v Římě.
6.	Čtvr.	<i>Sv. Brunona, bskp. 1102:</i> Obnova života křesť. v rodinách a obcích. Polepšení otce. Smír rodiny. Utiskování.
7.	Pát.	<i>Sv. Marka, pap.: Panny křesťanské by setrvaly v dobrých v předsevzetích. Varování se zlých příležitostí. Nešťastné a lkající pro svou vinu. Sestra nezhojitelnou nemocí stížená. † otec.</i>
8.	Sob.	<i>Sv. Brigity, vdovy, 1373:</i> Svatý otec náš a sbor knížat kardinálů. Vychování dítek ve 3 rodinách. Za dar trpělivosti v povolání.
9.	Neď.	<i>Blah. Gunthera, poust. 1045:</i> Poznání vlastních potřeb. Jistí lidé vrtochy na duchu soužení. Nevěřci po Čechách, Moravě a Slezsku. Bohoslovec v cizině. Za horlivé konání povinností stavu.
10.	Pond.	<i>Sv. Františka Borg., řehol. 1572:</i> Domáhání se slávy Boží podle povolání. Tovaryšstvo Ježíšovo. Za dar Ducha sv. Dva † bratři.
11.	Út.	<i>Sv. Taracha, Proba a Andronika, m. 304:</i> Mládež studující na vysokých školách a jich učitelstvo. Křesť. pěstování věd a umění. Milosrdenství umírajícím, jenž ve zdraví málo Bohu sloužili.
12.	Stř.	<i>Sv. Maximiliana, bskp. m. 283:</i> Vysoké rodiny. Rozšíření úcty božského Srdce Páně v národech slovanských. Za dar živé víry. Napravení zhýralého muže. Duše v očistci nejvíce trápené.
13.	Čtvrť.	<i>Sv. Eduarda, krále 1066:</i> Muži vlivem svým mocní a ve víře sv. vychladlí. By dosah povinností křesťanských pro sebe a své rodiny poznali. Utvrzení mladého muže ve víře. Stará vdova.
14.	Pát.	<i>Sv. Kalixta, pap. m. 226:</i> Zvrácení úmyslů zlovolných zednářů. By bůh nepřátele církve sv. ponížiti ráčil. Zaslepení a zatvrzelci. Hlásání slova Božího. Modlitba ranní a večerní. Novomanželé.
15.	Sob.	<i>Sv. Teresie, p. 1582:</i> Karmelitské řády. Cvičení v modlitbě rozjímavé. Vítězství katol. Jihoslovánům nad nepřátely jejich.

*) Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek konaný na tyto úmysly. — Každý den sleuží se o 8 hod. mše sv. na úmysly dne, které i vyloženy jsou na oltáři v Lúrdě, Filipsdorfu, Castochově, Boleslavi a m. ostat.

16.	Neď.	<i>Posvěcení chrámů. Sv. Haula, ap. 646:</i> Přemožení rozkolu na východě. Duchovenstvo řeholní katolické církve na Rusi. Vyplnění zbožných přání.
17.	Pond.	<i>Sv. Hedviky, vévod. 1243:</i> Naši rolníci a lid venkovský vůbec by ostali křesťanským povinností věrni. Za svatou trpělivost.
18.	Út.	<i>Sv. Lukáše, evanděl. P.:</i> Odstraňme špatné spisy a nahradíme dobrými. Duše nesmrtelné v nebezpečí. Chorobná služebná.
19.	Stř.	<i>Sv. Petra z Alkantary, řeh. 1562:</i> Úcta ke chrámům katolickým. Za ty, kteří nemohou chodit na služby Boží. Služebné sloužící v domech židovských. Na dobrý úmysl.
20.	Čtv.	<i>Sv. Jana z Kentu, uč. v XV. stol.:</i> Školy střední na základě křesťanském. Jejich učitelstvo, jmenovitě ti, jenž o náboženství a mravnost péči mají. Pokoření bezbožných studentů. Umírající.
21.	Pát.	<i>Sv. Ursuly a tov., p.:</i> Ursulinky a jejich ústavy vychovatelské. Díkůvzdání za dobré vychování. Mládež ve školách národních.
22.	Sob.	<i>Sv. Koraduly, p. m. 473:</i> Duše kající a k Bohu obrácené by setrvaly v dobrých předsevzetích. Zdárné vychování dítěte.
23.	Neď.	<i>Sv. Jana Kapistrána, řeh. 1456:</i> By křesťané nejednali dle zásady: „Zda-li se co líbí neb nelíbí,“ „těší, netěší,“ nýbrž aby bojovali pro právo a pravdu. Nezdární synové. Za dar modlitby.
24.	Pond.	<i>Sv. Rafaela, archand.:</i> Vzdejme díky sv. andělům strážným za vši ochranu. Učitelé náboženství ve školách národních. † dítě.
25.	Ut.	<i>Sv. Křišpina a Křišpiniana, m. v III. stol.:</i> Rozšíření úcty božského Srdce Páně po vlastech našich. Duše bez milosti Boží.
26.	Stř.	<i>Sv. Evarista, pap. m. 112:</i> Apoštolát modlitby a tisku. Bychom rozuměli, jako sv. Alois, otázce: „Co prospěje k životu věčnému?“ Náhlou smrtí umírající.
27.	Čtvr.	<i>Sv. Fromencia, bskp. ve IV. stol.:</i> Misie doma a za mořem. Za ty, kteří mají zvláštní povinnost předcházeti druhých dobrým příkladem. Odstranění příčin pohoršení v obci. Matka a dcera.
28.	Pát.	<i>Sv. Šimona a Judy, apoš. P.:</i> Ústavy bohoslovecké. Pěstování vědy i křesťanské dokonalosti v seminářích biskupských. Za ducha apoštolského v neodvislosti od světa. Dar modlitby.
29.	Sob.	<i>Sv. Narcisa, bskp. 212:</i> Síly mužům pro slávu Boží horujícím a trpícím Vytrvalost v dobrém. Otec marnotratník. Manželka.
30.	Neď.	<i>Sv. Serapiona, bskp. 213:</i> Bychom se vždy utíkali s důvěrou k nejsvětějšímu Srdci Pána Ježíše. Za pokoj, jaký svět dáti nemůže. Šťastná hodina smrti. Churavý kněz. Stálost v dobrém.
31.	Pond.	<i>Sv. Wolfganga, bskp. 944:</i> Choromyslný mladík. Svatý pokoj v jedné rodině. Jistý dobrodinec. Všichni v tomto měsíci v Pánu zesnuli údové katol. bratrstev.

Modlitba.

Ó Ježíši! skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení toho dne spolu se všemi úmysly, ve kterých se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za duše shromážděné pod ochranou Tvé panenské Matky, aby novou horlivostí rozničeny ku větší úctě a slávě Marie Panny pracovaly. Amen.

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého božského Srdce našeho svat. Otce papeže! Srdce Ježíše a Marie! zachraňtež církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravsko slezskou!

Ó přeladké Srdce Marie, budiž mou spásou!

Sv. Michale archanděle, sv. Josefe, sv. Františku, svatí Cyrille a Methode, orodujte za nás.

Kalendář apoštolátu modlitby.

Nový měsíc dne 1. — První čtvrt dne 9. — Úplněk dne 17. — Poslední čtvrt dne 24. — Nový měsíc dne 31.

V měsíci lednu modleme se, aby práva a zákon Boží ode všech uznány byly.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Obřezání Páně. — Za účtu jména Božího. Za ochranu Boží. Za tovaryšstvo Ježíšovo v zemích slovanských. Za rozkvět literárního podniku.	
2.	Sv. Makaria, poust. (394). — Za navrácení zdraví jisté řeholnici. Za rozšíření účty B. S. P. Za katol. řehole. Za zdárnou výchovu dítek.	
3.	Sv. Genovefy, p. (512). — Za vychovávací ústavy ženské. Za obrácení hříšníků. Za odstranění pohoršení. Za mládež. Za duše v očistci.	
4.	Sv. Tita, bisk. m. v I. stol. — Za duchovenstvo katolické ve vlasti naší. Za důvěru v Božské Srdce P. Za zpětivého hříšníka, by zanechal zlé náruživosti.	
5.	Sv. Simeona, Styl. poust. (459). — Za obětavost v povolání. Za návrat rozkolníků do církve svatě. Za služebné. Za mešní spolek. Za † otce.	
6.	Zjevení Páně. (Sv. tři králů.) — Za obrácení pohanských národů. Za evangelickou, která chce vyznati víru. Za panovníky křesť. Za sirotky.	
7.	Sv. Luciana, kn. m. (312). — Za apoštolát modlitby v zemích slovanských. Za horlivost v dobrém. Za rozšíření dobrých knih. Za dar trpělivosti.	
8.	Sv. Severina, op. (482). — Za duchovenstvo řeholní. Za studující mládež. Za křesť. výchovu dítek. Za spolek živého růžence v jisté farnosti.	
9.	Sv. Juliany a Basilissy, muč. (300). — Za křesť. matky a hospodyně. Za svornost v rodinách. Za trpělivost v soužení. Za dar stálého zdraví.	
10.	Sv. Pavla, poust. (342). — Za umírající. Za ústavy katol. na východě. Za řady v mocnářství rakouském. Abychom sebe samých zapírali.	
11.	Sv. Theodosia, op. (529). — Za otce a hospodáře. Za apoštolát tisku. Za zbožná bratřstva. Za spolky sv. Vincence Paul. Za školní mládež.	
12.	Sv. Arnošta, bisk. — Za naše biskupy. Za ducha zbožnosti mužům. Za obrácení zpětivého hříšníka. Za vykořenění opilství v jisté farnosti.	
13.	Sv. Hilaria, bisk. (369). — Za misie tu a za mořem. Za obrácení nevěřčů. Za evangelickou, která chce vyznati víru. Za rozšíření víry mezi pohany.	
14.	Sv. Felixa z Noly, kn. (310). — Za povolání hodných jinoců k životu apoštolskému. Za křesťanské spisovatele. Za rozšíření sv. dětství.	
15.	Sv. Maura, op. ř. benedikt. (584). — Za řád benediktinský. Za misionáře. Za křesť. vzdělanost. Za účtu nejsv. Svátosti. Za stálost v dobrém předsevzetí.	
16.	Sv. Marcella, pap. — Za vojsko naše, aby dbalo více povinnosti křesť. Za všechny bojovníky za víru křesť. Za rozšíření víry mezi pohany.	
17.	Sv. Antonia, poust. (356). — Za přemáhání pokušení ďábelských. Za ducha křesťanského ve školách našich. Za apoštolát tisku. Za umírající.	
18.	Nastolení sv. Petra v Římě. — Za časnou pomoc sv. Otci. Za šťastný výsledek u vyjednávání sv. Otce s rozkolnými národy. Za † sestru.	
19.	Sv. Kanuta, kr. muč. — Za našeho císaře a krále. Za rozkvět ducha křesť. v Rakousku. Za odvrácení nepřátel říše naší. Za svornost národů.	
20.	Nejsv. Jména Ježíš. (Sv. Fabiana a Šebastiana.) — Abychom víc a více poznali, jak mocné a sladké jest nejsv. Jméno Ježíš. Za svěcení neděl a svátků.	
21.	Sv. Aněžky, p. m. (304). — Za mládež, aby si nevinosti více vážila. Za vychovávací ústavy ženské. Za účtu nejsv. Panny. Za spolky křesť. panen.	

Odpuště 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Vincence, jáhna, m. (303). — Za bohoslovce ve vlasti naší. Za odprošení urážek B. S. P. učiněných. Za odvrácení pohoršení. Za † syna.	
23.	Zasnoubení Panny Marie se sv. Josefem. — Za křesť. manžely. Za úctu, důvěru a lásku k Panně Marii a sv. Josefu. Za jistého mladého muže.	
24.	Sv. Timothea, bisk. m. (97). — Za učitele náboženství. Za ducha apoš. duchovenstvu. Aby Bůh jistému chrámu P. štědrých dobrodinců vzbuditi ráčil.	
25.	Obrácení sv. Payla. (35) — Za obrácení pohanů, nevěřících a všech hříšníků. Za kazatele. Za neohrožené vyznání víry. Za vítězství sv. Otce nad nepřátely.	
26.	Sv. Polykarpa, bisk. m. (165). — Za biskupy naše. Za ústavy bohoslovecké. Za jednotu ustavičného uctění nejsvětější Svátosti oltářní v jisté obci.	
27.	Sv. Jana Zlatoústce, b. (407). — Za všechny hlasatele slova Božího. Za spisovatele křesť. Za navracení se rozkolníků do lůna církve katolické.	
28.	Sv. Raimunda, kn. — Za odprošení všech urážek těchto dnů. Za obrácení hříšníků. Za smíření se nepřátel. Za příznivce naše. Za duše v očistci.	
29.	Sv. Františka Sal., bisk. a učit. cirk. (1622). — Za biskupy v zemi koruny svato-Václavské. Za kongregace. Za trpělivost. Za horlivé zpovědníky.	
30.	Sv. Martiny, p. m. v II. stol. — Za bratrstva Mariánská. Za školní mládež, aby bázní Boží naplněna byla. Za rozšíření víry mezi pohany. Za † syna.	
31.	Sv. Petra Nolasko, kn. (1256). — Za rozšíření apoštolátu. Za odvrácení všeho zlého. Za všechny údy katolických bratrstev v tomto měsíci zemřelé.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Pán Bůh veli nám, jeho poslouchati dlužno, protože jest Pán nebes a země, k jeho slovu poslušni jsou všickni tvorové; a kdo poslušen není, kdo nešetří práva a zákona Božího, jest protivník Boha všemohoucího. Kdy bylo, táži se, tolik protivníků Božích, jako nyní? Co zednářů, co socialistů, co nihilistů, tolik protivníků Božích, protože podřívají zákon Boží a zákony společenské. podřívají auktoritu církve Boží a trůny panovníků. — Sv. Otec Lev XIII. v jedné encyklice poukázal dobře věřící, že »pobouření a nepokojní duchové jsou i společnosti občanské nebezpeční.« Dějiny jsou nejjistějším svědectvím, co takoví lidé zlého způsobili a co nyní zlého působí. Jestliže nynější poměry tak pokračovati budou, jak skutečně pokračují, pak nečekejme dlouho převrat veliký, kterého se zednáři dočkati nemohou. A aby urychlili úmysl svůj, pronásledují tajně i veřejně náměstka Kristova, podřívají trůny panovníků, podkopávají všeliký řád společenský. Protož v jeden šik seřadte se, apoštolé modlitby, prostě nejsv. Srdce Pána Ježíše, aby obrátilo srdce těchto protivníků svých. aby zjednalo zase platnosti právu a zákonu Božimu ve všech rodinách, ve všech vrstvách a u všech národův, aby všickni Pána Boha, stvořitele a zachovatele všeho poznali, ctíli, milovali, jemu se klaněli, jemu sloužili a jeho poslouchali.

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji na ten úmysl, aby lidé co nejdříve uznali práva a zákon Tvůj, který jediné uzdraví nemocné lidstvo a zabezpečí mu spravedlnost, pokoj a spasení. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpušky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaěli archanděle. sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Kalendář apoštolátu modlitby.

První čtvrt dne 7. — Úplněk dne 15. — Poslední čtvrt dne 23.

V měsíci únoru modleme se za oběti pychy.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Ignáce, muč. (107). — Za biskupy v zemích slovanských. Za navrácení zraku jistě osobě. Za uzdravení matky a dcery. Za dar stálého zdraví.	
2.	Očistování P. Marie. (Kromnic.) — Za úctu a důvěru k Rodičce Boží. Za šťastnou hodinu smrti všem, kteří v tomto měsíci zemrou. Za sirotky.	
3.	Sv. Blažeje, bisk. muč. (316). — Za ducha křest. katolickým mužům. Za šťastné vyřízení soudní pře. Za jistou osobu. Za choromyslnou sestru.	
4.	Sv. Ondřeje Korsini, bisk. (1373). — Za horlivost apoštolátu modlitby. Za těžce nemocnou sestru. Za navrácení zraku. Za horlivost v dobrém.	
5.	Sv. Háty, p. muč. (252). — Za křest. panny. Za šťastné volení stavu. Za výchovaci ústavy pro mládež. Za milost povolání. Za dvě panny.	
6.	Sv. Doroty, p. muč. (280). — Za jistou obec. Za lásku k nevinnosti. Za dar osvícení Duchem sv. Za české bohoslovce v Římě. Za jistou obec.	
7.	Sv. Romualda, opata (1027). — Za řady duchovní v katolické církvi. Za sv. Otce. Za spasitelný úmysl. Za odstranění pohoršení. Za mládež.	
8.	Sv. Jana z Mathy, řeh. (1213). — Za ducha apoštolského u správců duchovních. Za uzdravení matky a dcery. Za pokoření pyšných.	
9.	Sv. Apollonie, p. muč. (249). — Za naši mládež, aby si vážila cudnosti a nevinnosti. Za odvrácení zlých myšlének. Za svobodu sv. Otce.	
10.	Sv. Školastiky, p. řeh. (542). — Za výchovaci ústavy ženské. Za školní mládež. Za zdar katol. podniku. Za řád benediktinský. Za † dceru.	
11.	Sv. Tita, bisk. — Za katolické biskupy. Za misionáře v zemích pohanských. Za českou kolej v Římě. Za apoštolát modlitby. Za vytrvalost v dobrém.	
12.	Sv. Eulalie, p. muč. (304). — Za důvěru ke sv. andělu strážnému. Za těžce nemocnou sestru. Za navrácení zraku. Za pokoj, jaký svět dáti nemůže.	
13.	Sv. Rehoře II., pap. (731). — Za svobodu sv. Otce. Za vítězství církve sv. Za misie v zemích pohanských. Za jistý řeholní dům. Za umírající.	
14.	Sv. Valentina, kn. m. (270). — Za obnovení sv. řehole. Za sv. misie. Za šťastné vyřízení soudní pře. Za duše úzkostlivé. Za churavé rodiče.	
15.	Sv. Faustina a Jovity, muč. (120). — Za obrácení hříšníků a nevěře. Za tyhodní sv. zpověď. Za milost dokonalého života. Za duše v očistci.	
16.	Sv. Juliany, p. muč. (300). — Za sv. Otce. Za dar síly v těžkém postavení. Za nemocného otce. Za bohoslovce naše. Za dar živé víry.	
17.	Sv. Konstancie, p. (354). (Neděle Devítník.) — Za těžce nemocnou sestru. Za dvě panny. Za šťastné volení stavu. Za obnovení sv. řehole. Za † rodiče.	
18.	Sv. Simeona, bisk. muč. (106). — Za napravení pohoršení. Za dobré zpovědníky. Za návrat rozkolníků. Za svaté misie. Za naše biskupy.	
19.	Sv. Konráda, kajc. (1354). — Za obrácení hříšníků. Za milost dokonalého života. Za dar síly v těžkém postavení. Za mír mezi národy rakouskými.	
20.	Sv. Eucheria, bisk. (743). — Za uzdravení matky a dcery. Za nemocného otce. Za milost povolání. Za dar osvícení Duchem sv. Za umírající.	
21.	Sv. Germana, op. muč. (667). — Za rodiny vznešené v náboženství ospalé. Za stálé zdraví. Za spolky tovaryšské. Za šťastnou hodinu smrti.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Petra sídlení v Antiochii. — Za podporu sv. Otce v časných potřebách. Za oddanost křesťanů ke sv. Otcí. Za spasitelný úmysl. Za † matku.	
23.	Sv. Markéty Korton., kajic. (1277). — Za dobré kazatele postní. Za odprošení se B. S. P. za všecka pohoršení. Za milost povolání. Za † otce.	
24.	Sv. Matěje, apošt. (64). — Za dar pravé skroušenosti a pokání. Za apošt. ducha všem duchovním našim. Za apoštolát modlitby. Za umírající.	
25.	Sv. Valburgy, p. (799). — Za horlivost duchovenstva vojenského. Za řád benediktinský. Za rozšíření účty nejsv. Svátosti oltářní. Za † sestru.	
26.	Sv. Alexandra, patriarchy Alexandr. (326). — Za ducha kajicného. Za navrácení se rozkolníků do církve katolické. Za jistý katolický podnik.	
27.	Sv. Leandra, bisk. (596). — Za biskupy naše. Za střední školy. Za naše spolupracovníky. Za úctu Bohorodičky. Za vůdce lidu katol. na radě říšské.	
28.	Sv. Romana, op. (650). — Za duše v očistci. Za řády katolické církve. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Bůh pyšným se protiví, pokorným pak dává milost svou. Pokora jest krásná a ušlechtilá ctnost. Pokorný jest Pánu Bohu i lidem milý. Jako jest pokora Pánu Bohu i lidem milá: tak zase jest pýcha Bohu i lidem protivná. »V nenávisti jest před Bohem i před lidmi pýcha.« Této nepravosti však oddáni jsou velmi mnozí lidé, obzvláště nynější doby; jeden vynikati chce nad druhého; hlavně ale, že mnozí i samým Bohem a jeho sv. učením pohrdají a činí se sami bohy, jako pohané. Pýchou strojí sobě vlastní záhubu. Jako jest pokora znamením vyvolení; tak pýcha jest pečeti zatracení, protože pýcha jest kořen a počátek všeho zlého. Pyšní andělé byli s nebe do pekla svrženi; pyšným Babyloňanům zmátla se řeč; Farao pyšný zahynul v propasti rudého moře! Tak naplňuje se slovo Boží: »Dům pyšných sboří Hospodin!« Protož modleme se vroucně, aby oběti pýchy zachráněny byly, aby poznaly nicotu svou a naučily se pokoře od Spasitele, jenž jako Mistr náš volá ku všem: Učte se ode mne, nebo jsem tichý a pokorný srdcem! Příklad Ježíše Krista nechat vede nás, abychom před Bohem se pokořili a podrobili se ve všem svatě vůli jeho. Prosme nejsv. Srdce Páně o ctnost pokory a následujme je. »V pravdě veliký jest, kdo sebe za malého máje všeliký vrchol slávy za nic pokládá; v pravdě moudrý jest, kdo všechny pozemské věci má jako za mrvu, jedině, aby Krista získal.« (Blh. Tom. Kemp.)

Modleme se:

O Ježíši! Skrze neposkrvněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za oběti ďábelské pýchy, kořene všeho zlého, aby hledaly spasení své v pokoře srdce, jejíž příklad nám jsi zanechal. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Kalendář apoštolátu modlitby.

Nový měsíc dne 1. — První čtvrť dne 9. — Úplněk dne 17. — Poslední čtvrť dne 24. — Nový měsíc dne 31.

V měsíci březnu modleme se za oběti smyslnosti.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Rudesinda, bisk. (909). — Za odprošení B. S. P. za všechny urážky těchto dnů. Za postní kazatele. Za obrácení hříšníků. Za jisté manžely.	
2.	Sv. Anežky České, řeh. (1282). — Za zdar spolků sv. Ludmily a sv. Anežky. Za úctu k panenské nevinosti. Za školy řeholních sester. Za umírající.	
3.	Sv. Kunhuty, cis. p. (1040). — Za sv. Otce Lva XIII. Za panovnický rod náš. Za spolky sv. Vincence. Za vzorný život ve vznešených rodinách.	
4.	Sv. Kazimira, králev. (1438). — Za katolíky v ruském a pruském Polsku. Za odprošení urážek B. S. P. učiněných. Za odvrácení pohoršení těchto dnů.	
5.	Sv. Perpetuy a Felicitas, m. (203). — Za křest. matky. Za stálost v dobrém. Za apoštolát tisku a čtení. Za duchovenstvo. Za milost při volbě stavu.	
6.	Sv. Kolety, p. (1447). (Popelec). — Za zachování postů v katol. církvi. Za přemáhání sebe a otužilost života. Za postní kazatele. Za jistého opilce.	
7.	Sv. Tomáše Akvin. (1274). — Za sv. Otce. Za bohoslovecké ústavy. Za vysoké školy v Rakousku a jich učitelstvo. Za obrácení nevěrců.	
8.	Sv. Jana z Boha, zakl. ř. (1550). — Za řád milosrdných bratří a sester v zemích našich. Za těžce nemocné. Za nemocnice, sirotčince a jiné ústavy.	
9.	Sv. Františky Řím., vd. (1440). — Za matky a vdovy. Za rodiny u více lhostejné. Za polepšení mnohých v tomto posv. čase. Za jistého jinocha.	
10.	Čtyřicet sv. vojinů muč. v Sebaste (320). — Za císaře a krále našeho. Za vojsko naše, aby dbalo křest. povinnosti. Za úctu k utrpení Páně.	
11.	Sv. Methodia, bisk. v Tyru (311). — Za bratrstvo Cyrillo-Methodějské na obrácení Slovanů. Za horlivost v pobožnosti křížové cesty. Za ubohé otroky.	
12.	Sv. Rehoře Vel., pap. (604). — Za sv. Otce. Za obdržení jistě duch. milosti pro jistou osobu. Za apošt. horlivost správcům duch. Za jistého mladíka.	
13.	Sv. Nicephora, bisk. (828). — Za rozkvět křesťanství v životě veřejném. Za ducha křest. ve školách našich. Za povolání do stavu duchovního.	
14.	Sv. Matildy, cis. (968). — Za císaře a krále našeho. Za jistou rodinu. Za křesťanskou mládež. Za dobročinné ústavy. Za uzdravení od hluchoty.	
15.	Sv. Longina, m. voj. (50). — Za naše vojsko. Za těžce zkoušené a pokoušené. Za těžce nemocnou osobu. Za obrácení hříšníků. Za pokoj v rodinách.	
16.	Sv. Heriberta, bisk. (1021). — Za misie slovanské v Americe. Za misionáře v zemích pohaných. Za všechny zemělé údy třetího řádu sv. Dominika.	
17.	Bl. Jana Sark., m. (1620). — Za větší úctu sv. patronů zemí našich. Za živou víru a obětavost křest. Za ponížení nepřátel církve. Za ř. rodiče.	
18.	Sv. Eduarda, kr. angl. m. — Za zničení nástrah zednářů. Za rozkvět katol. církve v Anglii. Za vznešeného panovníka našeho. Za dar víry všem národům.	
19.	Sv. Josefa, pěstouna Páně. — Za úctu, důvěru a lásku ke sv. Josefu. Za jednoty sv. Josefa. Za všechny vychovatele mládeže křest. Za matku.	
20.	Sv. Cyrilla Jerusál., bisk. (386). — Za kajcnost. Za obrácení velkých hříšníků. Za návrat rozkolníků do církve katol. Za křest. manžele a otce.	
21.	Sv. Benedikta, patriarchy řeh. (543). — Za celý řád benediktinský. Za všechny představené řádu našeho. Za třetí řád sv. Benedikta. Za zdar katol. podniku.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Bl. Mikuláše Flue, poust. (1487). — Za školy národní a jich učitelstvo. Za křesť. mládež. Za milost skládání slibů v třetím řádě. Za církev sv.	
23.	Bolestné Panny Marie. — Za včasné zaopatření nemocných sv. svátostmi. Za trpělivost mnohým. Za vroucnou úctu bolestné Matky Boží. Za † otce.	
24.	Sv. Gabriela, archand. — Za horlivost v modlitbě při klekání. Za úctu sv. anděla strážce. Za spolek sv. dětství. Za lásku k nevinnosti.	
25.	Zvěstování P. Marie. — Za úctu nejsv. Rodičky Boží. Za dobrou přípravu k prvnímu sv. přijímání. Za dobrodince sv. Hostýna. Za † syna.	
26.	Sv. Haštala, m. v I. stol. — Za kajenost mnohým. Za obrácení hříšníků. Za úctu sv. kříže. Za bratrstvo sv. Michaela. Za šťastnou hodinu smrti.	
27.	Sv. Ruperta, bisk. benedikt. v VIII. stol. — Za duchovenstvo řeholní a jeho povolání. Za misie tuzemské a zámořní. Za dobré zpovědníky. Za sirotky.	
28.	Sv. Priska, m. (260). — Za pokoření nepřátel sv. církve. Za sv. Otce a jeho rádce. Za dar horlivosti křesťanům. Za české bohoslovce v Římě.	
29.	Sv. Mechtidis, p. benedikt. (1307). — Za rozšíření úcty B. S. P. Za výchovavací ústavy ženské. Za křesť. panny. Za dobrou výchovu dětí doma i ve škole.	
30.	Sv. Jana Klimaka, op. (607). — Za všechny duchovní řády. Za naši mládež. Za křesť. ducha v rodinách. Za naše příznivce. Za duše v očistci.	
31.	Sv. Quidona, op. (1076). — Za horlivé ctitele B. S. P. Za naše spolupracovníky. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Jak příhodný jest v modlitbě smířující k nejsv. Srdci Pána Ježíše slib: Čím více smyslnost a pýcha o to usilují, aby zapírání sebe samého a láska k povinnosti zmařeny byly, tím více se budeme přemáhati a duchem obětivosti vázati, ó Srdce Pána Ježíše, kteréž jsi pohaněním naplněno bylo. Kéž bychom věrně slib tento plnili! Ano, smyslnost, žádost očí, žádost těla a pýcha života zmáhá se co den více a zachvacuje jako morová rána všechny vrstvy společnosti lidské. K tomu nejvíce přispívají hanebné hry divadelní, nestoudné zábavy, čtení nevěrecké, přílišná poživavost a shánění se po rozkoších, a konečně až směšné šperkování. Všecky tyto věci zatemňují mysl člověka, že odvrátí se od Boha a klaní se a slouží světu, kazí vůli jeho, že podrobena je zlým a bujným náruživostem, a tak člověk snižuje se až k nerozumnému zvířeti. O přemáhání, o zapírání sebe, o obětivosti není ani slechu u lidí smyslných. Ubohé to oběti, které snad příliš pozdě poznávají zaslepenost svou. Kde tu nápravy hledati? Jediné nejsv. Srdce Pána Ježíše jest lékem, jenž může uzdraviti nemocné lidstvo a pohnouti je, aby hledalo spásy v zapírání sebe, v modlitbě, v častém sv. přijímání, v čistotě a lásce Boží! Modleme se tedy za oběti tyto, aby poznaly záhubu svou a kajeností vyprosily si milost k odpirání všemu zlému.

Modleme se:

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za oběti hříšné smyslnosti, aby našly v Tobě, ó Ježíši, příklade čistoty a obětivosti, milost síly k odpirání všemu zlému. Amen.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methodie, orodujte za nás!

Kalendář apoštolátu modlitby.

První čtvrť dne 8. — Úplněk dne 15. — Poslední čtvrť dne 22. — Nový měsíc dne 30.

V měsíci dubnu modleme se za oběti mamonu.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysl:
1.	Sv. Hugona, bisk. (1132). — Aby všichni katolíci vykonali velikonoční sv. zpověď. Za zdar knihtiskárny benediktinské. Za apoštolát modlitby.	
2.	Sv. Františka z Pauly, zakl. ř. (1508). — Za všechny duchovní řády. Za biskupy naše. Za rozšíření úcty k nejsv. Svátosti oltářní. Za umírající.	
3.	Sv. Marie Egypt., kajic. (431). — Za obrácení hříšníků. Za dar pravé kajivosti. Za horlivé zpovědníky. Za duše v očistci. Za sv. misie.	
4.	Sv. Isidora, bisk. (636). — Za rozkvět úcty B. S. P. Za oslavu poutnických míst Mariánských. Za odstranění zhoubných zásad mezi dělníky.	
5.	Sv. Vincence Fer. (1419). — Za bratrstvo sv. Michaela. Za katol. misie v zemích pohanských. Za křesť. ducha v rodinách. Za šťastnou hodinu smrti.	
6.	Sv. Viléma, op. (1202). — Za duševní i tělesné uzdravení jistého choromyslného. Za zpusťlou a zanedbanou obec ve mravech i náboženství.	
7.	Sv. Heřmana — Josefa z ř. sv. Norb. (1233). — (Neděle smrtná). Za nevěře a velké hříšníky. Za řád premonstrátský. Za bratrstvo křížové cesty.	
8.	Sv. Alberta, bisk. (1214). — Za kat. biskupy. Za naše bohoslovce. Za církevního hodnostáře. Za ponížení nepřátel církve. Za jistého kněze.	
9.	Sv. Celestina I., pap. (432). — Za sv. Otce a jeho rádce. Za zničení záměrů zednářských. Za nehodně přijímající. Za dar Ducha sv. Za matku.	
10.	Sv. Mechtildy, abat. (1312). — Za rozšíření úcty k nejsvětější Svátosti. Za ženské kláštery. Za křesťanské panny. Za křesťanské manžele a otce.	
11.	Sv. Lva Velk., pap. (461). — Za vítězství církve sv. Za české bohoslovce v Římě. Za úctu ke sv. kříži. Za naše učence. Za školy řeholních sester.	
12.	Sedmi bol. Panny Marie. — Za jednotu křesť. matek. Za navrácení se rozkolníků do církve katol. Za duševní i tělesné uzdravení choromyslného.	
13.	Sv. Hermenegilda, m. (586). — Za rozkvět bratrstva růžencového. Za odvrácení nečistého pokušení od mladíka. Za dobré zpovědníky. Za otce.	
14.	Sv. Tiburcia a spol., m. (229). (Neděle květná). — Za křesť. muže, aby se nestyděli za viru. Za zvelebení zpěvu. Za úctu k obrádům posvátným.	
15.	Sv. Petra Gonz., řeh. (1247). — Za horlivé zachovávaní postů círk. Za obrácení hříšníků. Za ty, kteří se vyhýbají sv. zpovědi. Za křesťanskou mládež.	
16.	Sv. Paterna, bisk. (555). — Za hříšníky pohrdající sv. svátostmi. Za chudou, nemocnou dívku a její dobrodince. Za duše v očistci. Za sestry.	
17.	Sv. Aniceta, pap. m. (168). — Za všechny příznivce papežské tiskárny. Za rozšíření apoštolátu modlitby. Za hodné přijetí sv. birmování. Za sirotky.	
18.	Zelený čtvrtek. (Sv. Apollonia, m.) (168). — Za úctu k nejsv. Svátosti. Za údy arcib. nejsv. Svátosti. Za řád benediktinský. Za umírající.	
19.	Velký pátek. (Sv. Lva IX., pap.) (1054). — Za lásku ke Spasiteli. Za úctu ke sv. kříži. Za milost vstouperů do III. řádu sv. Františka. Za duše v očistci.	
20.	Bílá sobota. (Sv. Anežky z Monte P., řeh.) (1317). — Za jistou velmi těžce nemocnou osobu. Za úctu k posv. obrádům. Za spolubratra. Za otce.	
21.	Vzkříšení Páně. (Sv. Anselma, bisk.) (1109). — Za procitnutí křesťanů vlažných k životu bohumilému. Za nemocnou osobu poutnici římskou.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	II. hod velikon. (Sv. Azades a soudr., m.) (341). — Za vykonání velikonoční sv. zpovědi. Za nemocnou osobu poutnici římskou. Za syna.	
23.	III. hod velikon. (Sv. Vojtěcha, bisk. m.) (997). — Za bohoslovecké semináře ve vlastech našich. Za naše biskupy. Za duchovní správce.	
24.	Sv. Jiří, m. (333). — Za obnovení úcty sv. dědiců našich. Za chudou nemocnou dívku a její dobrodince. Za naše vojiny. Za lid dělnický. Za nepřátele.	
25.	Sv. Marka, apošt. evand. (68). — Za ochranu a pozhánání ošením. Za jistou těžce nemocnou osobu. Za rozkvět katol. písemnictví. Za bohoslovce.	
26.	Sv. Peregrina, poust. — Za katol. misie. Za šťastné provedení malby kostelní. Za naši mládež a její vychovatele. Za zdar nov. církev. zřízení.	
27.	Sv. City, p. (1272). — Za služebné, by sloužily v duchu křesťanském. Za svěcení neděl a svátků. Za náš lid pracovní. Za důvěru v Boha.	
28.	Bílá neděle. Sv. Pavla z Kř. (1775). — Za dívky přístupující poprvé ke stolu Páně. Za bohoslovce v Římě. Za nemocného spolubratra.	
29.	Sv. Petra, řeh. m. (1252). — Za kazatele při pobožnostech májových. Za naše spolupracovníky. Za úctu Matky Boží. Za touhu po dokonalosti.	
30.	Sv. Kateřiny Sien., p. (1380). — Za zdar májových pobožností. Za křesť. panny. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Dobře naplňuje se staré přísloví, »že peníze světem vládnou.« Jak by nevládly peníze? Ty poměry rozhárané, na jednom místě bohatství, kapitalismus, na druhém chudoba a bída. A kdo to zavinil? Lakomství. Panovačnost, touha po rozkoších, pýcha a smyslnost vyžadují peněz. A protože lidé oddáni jsou pýše a smyslnosti, proto shání se po bohatství, po penězích, aby si, co zlá žádostivost chce, zaopatřiti mohli. Modlou všeobecnou jest kapitalismus, jest mamon, jenž pohrdá dobrými budoucími a hledí nasyciti srdce dobrem přítomným. Nebe jest zavřeno, jen země a to bohatství, co na ní jest, naplňuje mysl každého. Jeden každý chce býti bohatým; jen kdyby se každý poctivým způsobem přičinil; ale tu právě jest všeobecné zlo časů našich. At se stane bohatým člověk jakýmkoliv způsobem, loupeží, krádeží, zpronevěřením, to neváží, jen když dosáhne, čeho si přál.

Chudobě již učil Ježíš Kristus slovem i příkladem; k chudobě povzbuzoval také jeho věrný následovník sv. František celý věřící svět, a čím chce nyní zlo bohatství vyhojiti sv. Otec Lev XIII., neli zase chudobou dobrovolnou, zvláště III. řádem sv. Františka? Poslechněme hlasu jeho, následujme příkladu Kristova, spojme s chudobou modlitbu horlivou; tím nyní zlo napravíme, rozšíříme lásku k chudobě a odřikání se, tím vyrovnány budou neblahé poměry lidstva. Od chudoby krácejme k pokoře, od pokory pak k nejsv. Srdci Ježíšovu, prameni všech milostí a všeho pozhánání.

Modleme se:

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za oběti lakomství, aby pohrdající bohatstvím pomíjeli, hledaly pokladů nehnoucích. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó posladké Srdce Panny Marie, buďž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Kalendář apoštolátu modlitby.

První čtvrť dne 8. — Úplněk dne 15. — Poslední čtvrť dne 21. — Nový měsíc dne 29.

V měsíci květnu modleme se za obrácení židů.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Filipa a Jakuba, ap. (62). — Za rozšíření pobožnosti májové. Za kazatele mariánské. Za zvelebení sv. Hostýna. Za dar živé víry.	
2.	Sv. Sigmunda. — Za neohrožené vyznání víry. Za naše učence. Za vrchního představeného. Za císaře a krále našeho. Za katolické školy.	
3.	Nalezení sv. kříže. (326). — Za úctu ke sv. kříži. Za sv. trpělivost všem souženým. Za misie katol. Za sv. dětství. Za bratrstva růžencová.	
4.	Sv. Floriana, m. (297). — Za katolické spolky. Za Boží ochranu. Za dědictví sv. Cyrilla a Methoděje. Za duše v očistci. Za katolické misie.	
5.	Obrácení sv. Augustina. — Za napravení manžela. Za obrácení hříšníků na přímělu Marie Panny. Za obrácení kacířů. Za katol. časopisectvo.	
6.	Sv. Jana, ap. m. (95). — Za zájmy B. S. P. v jisté obci. Za odvrácení pokušení. Za obrácení velmi spustlého syna. Za ducha apoštolského.	
7.	Sv. Stanislava, bisk. m. (1079). — Díky za obdržení dobrodiní. Za obrácení dvou hříšníků. Za biskupy země koruny sv.-Václavské. Za ř. matku.	
8.	Zjevení sv. Michaela, arch. — Za sv. Otce. Za jednotu sv. Michaela. Za provedení stavby kostela v P. Za bázeň Boží v jisté škole. Za ř. otce.	
9.	Sv. Rehoře Naz., bisk. (389). — Za ústavy bohoslovecké. Za obětavost osadníků. Za těžce navštívenou rodinu. Za obrácení velmi spustlého syna.	
10.	Sv. Antonína, bisk. (1459). — Za církev sv. na Rusi. Za správu duchovní. Za těžce nemocnou dceru. Za dar Ducha sv. studujícímu. Za nemocného kněze.	
11.	Sv. Mamerta, bisk. (477). — Za horlivé zpovědníky. Za pokolení nepřátel sv. církve. Za požehnání úrodě zemské. Za pomoc v těžkém pokušení.	
12.	Ochrana sv. Josefa, pěstouna Páně. Sv. Pankráce, m. (304). — Za ochranu Boží. První svatě přijímání. Za tři nemocné osoby. Za jistou obec.	
13.	Sv. Serváce, bisk. (384). — Za ochranu Boží. Za milost Boží třem rodinám. Za nemocnou osobu. Za křesť. učitele. Za nemocného kněze.	
14.	Sv. Bonifáce, m. (307). — Za mravné chování dítek v kostele, ve škole i doma. Za dospívající pannu. Za těžce nemocnou dceru. Za dvě ř. osoby.	
15.	Sv. Athanasia, bisk. (373). — Za školní dítky a jich učitele. Za věrné vyplnění velikonoční povinnosti. Za dar Ducha sv. studujícímu. Za ř. sestry.	
16.	Sv. Jana Nepom., m. (1383). — Za národ českoslovanský, aby si víry sv. vážil. Za zpovědníky. Za pomoc v těžkém pokušení. Za jistého kněze.	
17.	Sv. Paschala Bayl., řeh. (1592). — Za zemřelé přibuzenstvo. Za apoštolát modlitby. Za obrácení velmi spustlého syna. Za zdar kat. tisku. Za ř. syna.	
18.	Sv. Theodata, m. (803). — Za chudou vdovu a sirotky. Za pomoc v časné nouzi. Za dobrodince sv. Hostýna. Za odvrácení pokušení. Za sirotky.	
19.	Sv. Petra Celest., pp. (1296). — Za sv. Otce a jeho rádce. Za bázeň Boží v jisté škole. Za pomoc v těžkém pokušení. Za kat. rehole.	
20.	Sv. Bernardína Senen. (1444). — Za panice a panny. Za úctu Bohorodičky. Za těžce navštívenou rodinu. Aby jistá vdova nahyla počestné živnosti.	
21.	Sv. Felixe, řeh. (1587). — Za benediktinský řád. Za pokolení nepřátel sv. církve. Za obrácení velmi spustlého syna. Za jistou rodinu. Za ř. otce.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Julie p. m. (450). — Za křesť. panny. Za vychovávací ústavy ženské. Za duše v očisti a umírající. Za jednotu sv. Anežky. Za bohoslovce.	
23.	Sv. Pia V. pp. (1572). — Za úctu Rodičky Boží. Za bratrstva růžencová. Za ponížení nepřátel sv. církve. Za sv. Otce a jeho rádce. Za nemocného kněze.	
24.	Sv. Johanny Ch., p. (1641). — Za české bohoslovce v Římě. Za ženské řehole a kongregace a jich ústavy. Za milost duchovního života. Za sirotky.	
25.	Sv. Rehoře VII., pp. (1085). — Za jednotu sv. Michaela. Za zničení zlých úmyslů nepřátel církve. Za obhájce víry. Za vítězství sv. Otce. Za misie.	
26.	Sv. Filipa Neri, řeh. (1595). — Za jistou nemocnou osobu. Za matky a vdovy křesťanské. Za všechny dobročinné ústavy. Za dělnictvo naše.	
27.	Sv. Magdaleny Pazzis, p. (1607). — Za panny křesťanské. Za trpělivost všem souzeným. Za ženské vychovávací ústavy. Za nemocnou osobu.	
28.	Sv. Viléma, řeh. (812). — Za apoštolát modlitby. Za misionáře české v Americe. Za uzdravení kněze. Za kazatele mariánské. Za naše příznivce.	
29.	Sv. Maximina, bisk. (394). — Za zvelebení poutních míst mariánských. Za duchovenstvo. Za naše biskupy. Za Boží ochranu. Za zvelebení sv. Hostýna.	
30.	Nanebevstoupení Páně. (Sv. Ferdinanda, krále) (1252). — Za obrácení mysli našich ku všem nebeským. Za císaře a krále našeho.	
31.	Sv. Angely M., p. zakl. ř. Urš. (1540). — Za blahodárné dokončení majové pobožnosti. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy kat. bratrstev.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Vedle svobodných zednářů jsou to hlavně židé, po celém světě rozptýlení, kteří podřívají veškeren řád křesťanský. Snad se domýšlejí, že přece zbudováno bude jejich království, v němž by pak všechny nežidy tyranovali? Ó té záslepnosti jejich! Z národa toho zrozena nejsv. Panna, z národa toho narozen podle člověčenství Kristus, Syn Boží, kterýž jest nade všechno Bůh požehnaný na věky. (Řím. 9. 5.) Ale sotva se byl Spasitel narodil, již protivili se mu mnozí, byl položen k pádu a ku povstání mnohých. Viděl lid israelský neséšlné zázraky, které Pán konal na potvrzení svého božství a svého svatého učení; a přece v nevěře a zatvrzelosti vůle Pána usmrtili na kříži, a krev jeho přišla na ně i na jejich potomky. Tak stal se národ vyvolený národem opovrženým. Jsou podobní hrobům zbilým, kteříž se zdají lidem zevnitř krásní, ale vnitř jsou plni kostí umrlelých a vši nečistoty. (Mat. 23. 27.) Kolikrát snažila se církev katolická, by židé poznali blud svůj a přijali učení Kristovo, ale vždy potkala se s velikým odporem u židů. Modleme se tedy vroucně za obrácení tohoto národa, jakož nás k tomu sv. církev navádí, modlit se na velký pátek jak za všechny národy a stavy, tak také za židy: Modleme se i za nevěřící židy, aby Bůh a Pán náš odňal slepotu od srdce jejich, aby i sami poznali Ježíše Krista, Pána našeho.

Modleme se:

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za obrácení lidu židovského, aby tato ztracená ovce z domu Israelova vrátila se k Tobě, aby byl jeden ovčínec a jeden pastýř. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó přesladké Srdce Panny Marie, buďž mou spásou! (Odpušky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methoda, orodujte za nás!

Kalendář apoštolátu modlitby.

První čtvrť dne 6. — Úplněk dne 13. — Poslední čtvrť dne 20. — Nový měsíc dne 28.

V měsíci červnu modleme se za rozšíření ducha pobožnosti.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Fortunata, kn. — Za úctu, důvěru a lásku k B. S. P. po celém světě. Za naše duchovenstvo. Za kat. spisovatele. Za těžce nemocnou matku.	
2.	Sv. Blandiny, p. m. (177). — Za rozšíření úcty B. S. P. v Čechách. Za křesť. panny. Aby ve školách našich duch křesť. zavládl. Za sirotky.	
3.	Sv. Gerlaka, op. ř. sv. Norberta. (1599). — Za úctu B. S. P. na Moravě. Za zdar duchovní správy. Za ducha zmužilosti křesťanské. Za † sestru.	
4.	Sv. Kvirina, bisk. m. (304). — Za úctu B. S. P. ve Slezsku. Za biskupy rakouské. Za apoštolát modlitby. Za nemocného spolubratra. Za † otce.	
5.	Sv. Bonifáce, bisk. m. (755). — Za úctu B. S. P. v Polsce. Za ducha apošt. našim kněžím. Za misionáře. Za jistého kněze. Za řád benedikt.	
6.	Úmrtí sv. Norberta (1134). — Za úctu B. S. P. u Rusinů. Za řád premonstrátský. Za rozšíření úcty ke sv. Norbertu. Za obnovení sv. řehole.	
7.	Sv. Roberta, op. — Za úctu B. S. P. u Srbů. Za starého pána, pohrdajícího sv. svátostmi, aby nekajicně nezemřel. Za sv. misie. Za katol. řehole.	
8.	Sv. Medarda, bisk. (545). — Za úctu B. S. P. v Chorvatsku. Za šťastné ukončení dlouholetého soudu. Za uskutečnění zbožných úmyslů. Za † otce.	
9.	Seslání Ducha sv. I. hod. (Sv. Prima a Feliciana, m.) — Za úctu B. S. P. ve Slavonii. Za dary Ducha sv. Za dar síly v těžkém postavení.	
10.	Seslání Ducha sv. II. hod. (Sv. Markéty, kr.) — Za úctu B. S. P. mezi Slovy v Uhrách. Za sv. Otce a jeho časné potřeby. Za sv. misie.	
11.	Sv. Barnabáše, op. I. stol. — Za úctu B. S. P. v Krajině. Za horlivé dělníky na vinici Páně. Za dar síly a moudrosti. Za matku a sestru.	
12.	Sv. Jana z Fakundo, řeh. (1479). — Za úctu B. S. P. v Bosně. Za starce nekajicného. Za rodiče. Za nemocného otce. Za jistý řád. Za † bratra.	
13.	Sv. Antonia z Paduy, řeh. (1231). — Za úctu B. S. P. v Dalmatsku. Za rozkvět bratrstva Cyrillo-Methodějského. Za milost dokonalého života.	
14.	Sv. Basílie, uč. cirk. (379). — Za úctu B. S. P. na Vojenské Hranici. Za učitele náboženství. Za cirk. spisovatele. Za křesť. ducha na vys. školách.	
15.	Sv. Víta, muč. (300). — Za úctu B. S. P. v Lužici. Za šťastné ukončení dlouholetého soudu. Za uskutečnění zbožných úmyslů. Za bohosl. ústavy.	
16.	Nejsv. Trojice. Neděle I. po sv. Duchu. (Sv. Bennona, bisk.) (1106). — Za úctu B. S. P. v Hercegovině. Za neohrožené vyznání víry sv. křížem.	
17.	Sv. Františka Reg., řeh. (1640). — Aby díky dle úmyslů B. S. P. vychovány byly. Za odstranění pohoršení v obcích. Za horlivé kněze. Za misie kat.	
18.	Sv. Alžběty, p. — Za úctu B. S. P. u křesť. panen. Za obnovení řehole. Za lásku k nevinosti. Za spolek sv. Anežky. Za dobrodince sv. Hostýna.	
19.	Sv. Gervasia a Protasia, m. (387). — Za úctu B. S. P. v Korutansku. Za kat. učence. Za dar síly v těžkém postavení. Za milost povolání.	
20.	Božího těla. — Za úctu k nejsv. Svátosti oltářní. Za údy arcibratrstva nejsv. Svátosti. Za napravení urážek J. K. učiněných. Za řád benedikt.	
21.	Sv. Alojsia Gonz., panice (1591). — Za nevinou mládež. Za spolky mládenčů. Za naše studující. Za dar síly a moudrosti. Za chorého kněze. Za misie.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Pavlina, bisk. (431). — Za účtu B. S. P. na Černé Hoře. Za naše biskupy. Za sv. Otce, aby byl osvobozen z moci nepřátel. Za sirotky.	
23.	Sv. Edeltrudy, abat. (679). — Za účtu B. S. P. na Bělorusi. Za vychovávací ústavy ženské. Za řád benediktinský. Za rodiče. Za nekajícího starce.	
24.	Narození sv. Jana Kř. — Za účtu B. S. P. na Malorusi. Za horlivost mužů v povinnostech náboženských. Za kazatele. Za naše příznivce.	
25.	Sv. Jana poust. v X. stol. — Za účtu B. S. P. na Litevsku. Za kajcnost. Za národ českosl., aby nebyl od víry odvrácen. Za ducha modlitby.	
26.	Sv. Jana a Pavla, muč. (362). — Za účtu B. S. P. v ruském Polsku. Za císaře a krále našeho. Za obrácení hříšníků. Za nemoc. otce. Za misionáře.	
27.	Sv. Ladislava, krále (1095). — Za účtu B. S. P. v pruském Polsku. Za vojsko naše. Za uskutečnění zbožných úmyslů. Za jistého kněze.	
28.	Nejsv. Srdce Pána Ježíše. — Za účtu B. S. P. po celém světě. Za naše kat. časopisectvo. Za naše příznivce. Za kat. podnik. Za † syna.	
29.	Sv. Petra a Pavla, ap. (67). — Za sv. Otce a ponížení nepřátel jeho. Za apoštol. ducha všemu duchovenstvu. Za jistý reholní dům.	
30.	Sv. Pavla apošt. památka. — Za účtu B. S. P. u Slovanů amerických. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

O letnicích vystoupil v Jerusalemě první sv. apoštol Petr a jal se kázat lidu shromážděnému o Ježíši, Spasiteli světa. To pak slyševše, zkroušeni jsou v srdci a řekli k Petrovi a k jiným apoštolům: »Co učiníme, muži bratři?« Podobně i my starostlivě donuceni jsme tázati se: když hyne pobožnost a novomódní pohanstvo se zmáhá, »co učiníme, muži bratři?«

Chceme-li, aby se zase vrátil pokoj a požehnání Boží k nám, vraťme se ku pravé pobožnosti, važme si modlitby, kterou nám Spasitel náš, jeho apoštolé a svatí Otcové tak na srdce kladou. Kdo se modlí, bude jistě spasen, kdo se nemodlí, bude ztracen. Co není pevně s modlitbou spojeno, to jest všecko ztraceno. Svatou budiž tedy všem povinnost modlitby, praví sv. Otec Lev XIII.; srdce, ústa, mysl mají se modlití a s modlitbou i život náš spojen býti, aby život náš zachováváním Božích příkázání objevil se jako ustavičné pozdvižení mysle k Bohu.

Proto jest apoštolát modlitby vznešeným spolkem, poněvadž podporuje a rozšiřuje pravou pobožnost ducha modlitby; on hledá jen spasení duší skrze posvěcování a modlitbu. Nejsv. Srdce Pána Ježíše jest pramenem ducha modlitby. a proto tento měsíc tím vroucněji prosme, abychom vysvobozeni byli od všelikých nepravostí, aby »vylit byl na dům Davidův a na obyvatelé jerusalémské duch milosti a proseb.«

M o d l e m e s e:

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za rozšíření ducha pobožnosti, jenž by v nás zavedl a upevnil účtu k Tobě, aby k nám zavítalo království Tvé. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefo, sv. Cyrille a Methodě. orodujte za nás!

Srdce Páně a Panny Marie.

Dvě Srdce znáš! A ta jsou blaha zdroje,
milejší jsou, než srdce otce, matky —
a dražší, než jsou všechny světa statky;
budešli chtít: „Jsou tato Srdce tvoje!“

Jedno tě volá: „Pojď sem, dítě světa,
jen poslechni, jak pro tvou duši bije,
jak před ním přehrá kletá hříchu zmiye,
jak pro tebe jsou obě láskou vzněta.“

Druhé ti šeptá sladce ve dne v noci;
polib je v duchu, skrej se v jeho tůň,
když vinou tobě chorá duše stůň,
tam nedosáhnou nikdy škůdce moci.

Vidíš, jak znova tobě Srdce kynou,
jak záře jejich hladí čelo, skráně;
tam ucítíš dech Marie a Páně,
svým srdcem pak — jich zlatá v nebi splynou.

Co to? že obě stále v duše svítí,
a volaj' k sobě dítě, starce, matku,
že chtějí zavítati v každou chatku?
Jak jinak: „Když v nich rajske lásky kvítí!“

Už znáš ta Srdce, Marie a Krista,
vždyť na tě, kdy chceš, v každé době vzhlednou,
a budou hledět, když tvé tváře zblednou,
pak u nich víra, naděj, láska jista!

Vy Srdce zlatá! chraňte starce, děti,
žehnejte jim a volejte je k sobě —
až jednou jim, mně ustelete v hrobě:
kéž vidíte nás všechny k nebi spěti!

Čermák-Stivický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé předává kněz Mat. L. (č. d.)

Rozjímání.

Trýzně Srdce Ježíšova a jeho
vnitřní utrpení.

Utrpení jeho pochází a vyměřiti se dá 1. dle
jeho lásky k Otci nebeskému; 2. z lásky jeho
k lidem; 3. podle malého prospěchu jeho smrti.

1. První příčinou trýzni Srdce Je-
žíšova byla nesmírná jeho láska
k Otci nebeskému, jakož i vroucné

přání, jeho česť rozmnožiti. a nejvyšší
ošklihost hříchu, kterým Bůh uražen
bývá ve všech svých vlastnostech. Protož
nesmíme se diviti, když nás ujišťuje, že
trýzně, při pohledu na hříchy naše po-
citěné, takorůzka byly by ho ztrávily.
»Zvahl jsem já pro horlení své: že za-
pomně na slova tvá nepřátelé moji«
(Žl. 118.). A na jiném místě mluví ústy

proroka: »Omdlával jsem pro hříšníky, kteří opouštějí zákon tvůj« (Žl. 118.). Tato muka byla jako ta láska, z níž vznikla, nesmírná; byla ustavičná, nepřestávajíc jeho velebení hodné Srdce trýzniti; ztrpčovala jemu každý okamžik života. Ó kdybys Boha upřímněji miloval, lépe bys pochopil přílišnost trýzní, jež Ježíš trpěl, tyť bys jich s ním sdílel a s ním řekl: »Bože — hanění hanějících tě, na mne připadlo« (Žl. 68.). Jak neměl bych cítili krivdy, které se dějí Otci mému, mému Králi, mému Dobrodinci a mému Bohu? Když jest hřích největší, ano jediné pravé zlo, neměla by ve mně proti němu vzbuzena býti nenávisť a ošklivost?

2. Druhou příčinou trýzní Srdce Ježíšova byla jeho láska k lidem a jeho vřelé přání, jich spasiti a oblažiti. Touto obzvlášť ukazuje se nám náramnost těch trýzní. — Chceš zvědět, co by to bylo, bližního milovati, a jak daleko to v milování tom lidé prostí přivedli? Slys tedy, jak Mojžiš k Bohu mluvil: »Prosím, zhřešilt jest lid tento hříchem převelikým... anebo jim odpust tuto vinu, nebo neučiníšli toho, vymaž mne z knihy své, kterouž jsi napsal« (2. Mojž. 32.). Slys i sv. Pavla: »Pravduť pravím o Kristu, neklamámť, — žeť mám veliký zármutek a ustavičnou bolest v srdci svém. Neboť žádal jsem já sám zavrženým býti od Krista pro své bratři« (Řím. 9.). Ó Bože, jaká to přílišnost lásky! A přece což bylo srdce Mojžišovo anebo srdce sv. Pavla u porovnání se Srdcem Spasitelovým? Dle toho posuď, jaké musely býti trýzně Pana Ježíše, pravého to Otce lidí všech, jich přítele, bratra a Vykupitele! On mnoho lépe poznával politování hodný stav hříšníka a strašlivé neštěstí, jež ho očekává; on neskončeně více také je miloval, než Mojžiš a sv. Pavel. Ó jak nedokonala jest láska moje, když přirovnávám se ku

vzorům těm! Protož chci nyní rád choditi do školy Božského Srdce Ježíšova, bych tam všemu tomu se naučil.

3. Třetí příčinou utrpení a trýzní Srdce Ježíšova bylo, že předvídal malý počet těch, kteří z vykoupení jeho užitek miti budou. — »Jaký bude užitek z krve mé?« (Žl. 29.) Což to bude platno, jakoby volal, když i trpěti budu a krev svou vyleju? Neviditeli to množství nevěřících, kteří v temnosti modloslužby umírají? Nevidíte celé národy, kteríž jako slepá stáda předbíhají se na cestě bludův a v propast pekelnou se vrhají? Jaký tu užitek z krve mé? Ó jak sladko bylo by mně bývalo, kdybych utrpením svým byl jejich spasení koupiti mohl; jak jest to však bolestno pro mne, když vidím, že bez užítu pro ně vylil jsem krev svou! Nevidíte, jak potupně zneužívají křesťané přemnozí milosti jim udělených? Ó jaká to rouhání, zneuctění, svatokrádeže, lhovost jedněch, nedbanlivost druhých; u těchto opovrhování náboženstvím, u oněch nespravedlivá nenávisť, u všech téměř přestupování svatých zákonů, vítězosláva náruživosti, všude panování nepravosti. Ach, kdyby aspoň chtěli užitek miti z oběti mé! Ale ani to ne. Tak to bude tedy nadarmo, že trpím a svou krev vylévám! Nevidíš nevďěčnost i těch, kteréž jsem obzvláštními milostmi zahrnul?... Co pro mne nejbolestnějšího, řekl Vykupitel blahosl. Markétě Alacoque, jest, že i srdce mně věnovaná se mnou tak nakládají a lásku mou nevďekem odměňují. »Kdyby nepřítel můj zlořečil mi, sneslt bych to ovšem. Ale ty, člověče jednomyslný!« (Žl. 54.) Ale vy, s nimiž jsem se spojil, kteréž ke stolu svému, ke svým božským hodům připouštěl!

Zpytuj se, zdaliž výčitky tyto tobě neplatí, zdali jsi nepřispíval k mukám Ježíšovým, zdali i nyní ještě Srdce jeho

velebení hodné nezarmucuješ? Pospěš si, je potěšiti věrností svou, umírňuj trýzně jeho, sdílej je s nim — toť povinnosti pravého přítele. Či nemůželi svět, na němž živ jsi, přirovnán býti k Egyptu?

At jsou tedy pocity Srdce Ježíšova i tvými — trp a modli se za obrácení hříšníků.

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kníha IV. Hlava 4.)

(Příště dále.)

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

Svatý Jan Zlatoustý.

(Z druhé homilie o druhém listu sv. apoštola Pavla ke Korintským.)

(Část další.)

»Vždy božsky smýšleti a božsky jednati.« Prosíme totiž o zdraví duše a etnostný život nejen na několik dnů, nýbrž na celý život; prosíme o to, co základem všeho dobra, by katechumeni božsky smýšleli: »Mnozí zajisté svých věcí hledají a ne těch, které jsou Ježíše Krista.« (Filip. 2, 21.) A jak toho dosáhneme? Musíme se sice modliti, ale také spolupůsobiti; musíme se ve dne v noci s jeho zákonem zabývat. Proto praví se dále:

»V jeho zákonu přebývat ve dne v noci.« Jak shora se pravilo: »vždy,« tak tuto: »ve dne v noci.« I stydím se za ty, kteří sotva jedenkrát za rok do chrámu Páně přicházejí. Jak se omluví, mají přece ve dne v noci zákonem Páně nejen se zabývat, nýbrž v něm i přebývat, t. j. v něm rozjímati, a oni zatím ani nejnepatrnější část nevěnují, aby 'o jeho příkázáních rozjímati a jeho předpisy zachovávali? Hle, kterak vše, jako články krásného zlatého řetěze, spojeno jest, kterak jedno pochází z druhého! Prosvěť o božské smýšlení, ukazuje se nám, jak toho dosáhneme, — totiž, jestliže vždy božsky jednáme. A jak k tomu dospějeme? Jestliže bez přestání Božím zákonem se zabýváme. Ale jak nakloníme lidi, aby tak činili? Zachovávali Boží příkázání;

nebo z trvalého se zaměšknávání s Božím zákonem následuje plnění téhož zákona, tak jako z toho, že božsky smýšlíme, následuje, že také božsky jednáme. Tak jedno od druhého se odvozuje, jedno ve druhém jest obsaženo a jedno na druhé se vztahuje.

»Modleme se ještě vroucněji za ně!« Že duše dlouhou modlitbou obyčejně ochabne, zdřímne, tím bývá opět probuzena; i vyzýváme se, abychom o veliké, vznesené věci prosili. O jaké?

»Aby je zachránil ode všech zlých a špatných věcí.« Tuto prosíme za ně, aby v žádném pokušení neklesli, a jak duševně, tak tělesně ode všech nástrah osvobození byli. Proto se také připojuje:

»Ode všech ďábelských hříchův a všech nástrah zlého nepřitele,« čímž se pokušení a hříchy vyrozumívají. Neboť hřích snadno nás zmámí, hrozí nám se všech stran, z předu i ze zadu, a snaží se nás povaliti. Byloli tedy praveno, co nám jest činiti, totiž, že máme na jeho příkázání mysliti a zákon jeho zachovávat, tuto se nám zase připomíná, že ani to ještě nestačí, jestliže Bůh není s námi a nám nepomáhá. Neboť nebudeli Hospodin stavěti domu, nadarmo pracují, kteří stavějí jej. (Žalm 126, 2.) Zvláště týká se to těch, kteří jsou ještě pod mocí ďábla a jsou jeho nástrahám vydáni. Dobře to víte vy, kteří jste již ve svatyni. Připomeňte si slova, kterými jste se jeho otroctví odřekli, když jste poklekali a k našemu králi přistoupili a ona přesvatá

slova pravili, jimiž jste se vyjádřili, že nechcete již ďáblu poddání býti. (Odříkáním se ďábla a všech jeho skutků — přecházím k Tobě, ó Kriste!) Nazývá se odpůrce a nepřítel, poněvadž působí nepřátelství mezi Bohem a lidmi a lidi mezi sebou. Tak chtěl nepřátelství způsobiti mezi Bohem a Jobem, an pravil: »Zdali je Job zadarmo tak bohabojný? (Job 1, 4.) Chtěl Joba proti Bohu popuditi, an pravil: Oheň s nebe spadnul; podobně Adama, pravě: Oči se vám otevrou. A i nyní ještě snaží se tím způsobem lidi a Boha rozdvajovati, že učí: Bůh se nestará o tento viditelný svět, nýbrž přenechal panování zlým duchům. Pomlouval též Krista u většiny židů, nazvav jej podvodníkem a svůdcem. Chcete snad věděti, jak působí? Našli nějakou duši, která není horlivou, která nemá čisté myšlenky, která nemyslí na příkázání Boží a je nezachováva, pak ji spoutanou vleče s sebou. Ano, kdyby Adam byl si připomenul a zachoval ono příkázání, které znělo: »V kterýkoliv den byste z něho jedli, smrti zemřete,« nebylo by se jemu ono neštěstí přihodilo.

»Aby je v pravý čas hodnými uznal znovuzrození, odpuštění hříchů.« Vyprošujeme tuto z části přítomné, z části budoucí věci; mluvíme o koupeli křtu a již modlitbou učíme je, moc a působení křtu poznávati. Takovým vyjadřováním navykají si, patřiti na věc jako na znovuzrození a že z vody jako ze života matky k novému životu vycházíme. A tak nemohou se jako Nikodém tázati:

»Kterak může se člověk naroditi jsa starý?« (Jan 3, 4.) Poněvadž se také o odpuštění hříchů zmínka činí, dotvrzuje se to slovy:

»Aby je hodnými uznal, odění nepomíjející bytosti.« Neboť kdo k hodnosti syna povýšen jest, stává se bezpochyby nepomíjející. Co je to: »v pravý čas?« Jestliže patřičně smýšlejí, jestliže s radostí

a věrou přistupují; neboť to je pro věřícího pravý čas.

»Aby požehnal jejich příchodu a východu, jejich celému životu, jejich domácnostem, jejich čeledi,« t. j. jejich služebným, příbuzným a domácím. Dovoluje se jim tuto prositi, poněvadž jsou ještě slabí, o pozemské věci; toť byla odměna ve starém zákoně; lidem nic nepřipadalo tak obtížné a hrozné, jako stav vdovský, bezdětnost, předčasná smrt, hlad a nezdar prací. Proto prosí ještě o pozemské věci, aby pohněhlav ku proshám o vyšší přivedení byli. Tak jednal Kristus, tak Pavel, kdykoliv použili blahopřejných slov starého zákona. Kristus totiž když praví: Blahoslaveni tiši, neboť oni zemí vládnouti budou; Pavel slovy: Cti otce svého i matku svou, abys dlouho byl živ na zemi. (Efes. 6, 2. 3.)

»Aby jejich děti rozmnožil, jim požehnal, aby dospěly a moudřími se staly.« Tuto opět prosí se o smyslné, ale také spolu o duchovní věci, přiměřené těm, kteří jsou ještě v dětském věku. Následující prosba je úplně o duchovní věci: »aby vše, co podnikají, k jejich dobru řídil.« Neboť nezřídka podniká se nějaká cesta, nebo nějaká jiná práce, ale konec nebývá dobrý. I povzbuzují se tuto, aby za vše Bohu díky vzdávali, poněvadž vše k jejich dobru řídí. Pak vyzývá je jáhen, aby povstali. Za předcházejících modliteb leželi na zemi. Kdy však tyto prosby přednesl, je svými slovy povzbudil a důvěrou naplnil, napomíná je, aby nyní sami své modlitby k Bohu vysílali. Jedno vyprošujeme my jim, druhé ponecháváme, aby si sami vyprosili otevřevše jim dvěře modlitby, jako dítkám, předřikáváme, aby ony po nás slova opakovaly. Pravíme k nim:

»Proste o anděla pokoje, vy katechumeni!« Stává také trestajících andělů, jak psáno jest: »Poslal na ně dopuštění

»Proste o pokoj pro vše, co vám nastavá.« Jeli to něco obtížného, stane se to snadným tomu, kdo má pokoj. Proto pravil Kristus: »Pokoj svůj dávám vám.« (Jan 14, 27.) Ďábel nemá vydatnějších zbraní, jako nepřátelství, sváry a různé.

•Odporučujte se živému Bohu a jeho pomazanému.◀ Nepřipouštíme ještě, aby se za jiné modlili, nýbrž již to máme za důležité, že se sami za sebe mohou modlití. Hle, jak výborná je to modlitba jak v ohledu učení, tak v ohledu života! Mluvímeli o evangelium, o oděvu neporušenosti, o koupeli znovuzrození, zahrnujeme těmi slovy celou věrouku; mravný život naopak vyrozumíváme slovy: •božské smýšlení, čisté myšlenky.◀

Vše toto jsem pravil, abych ukázal, že jsme povinni, prospěch jiných vyhledávat a že pokřtění nemají se domnívati, že jich se to nelyká, když se tato modlitba koná. Neboť nepraví to jáhen ke stěnám, když volá: »Modleme se za katechumeny!« Ale jsou někteří tak nerozumní, tak lhostejní, tak rozpustilí, že nejen při modlitbách za katechumeny, nýbrž i při modlitbách za věřící tu stojí a vespolek klábosí. Proto nic se nedaří, vše hyne, poněvadž v času, kdy obzvláště máme Boha smířovati, jej ještě k většímu hněvu popuzujeme.

(Příště dále.)

(Část dalki.)

Nistý životopisec sv. Ignáce píše asi před sto lety v úvodě svém takto: „Poněvadž mravní zkaženost lidská roste tou měrou, jakouž ubývá víry v lidu: protož i za novým kacířstvím

— Tak píše onen životopisec.

se ti za vzor a za patrona »Nahrazo-
vatele« představuje. Neboť on hleděl a
snažil se skutečně nesmírnou škodu,
již ona kacířská roztržka svaté církvi a
mravní zpustlost z ní pochodící zájmům
Kristovým byly způsobily, zase nahraditi,
a to nejen svým vlastním zbožným,
svatým životem, nýbrž i řádem »Tovaryš-
stva Ježíšova« od něho založeným.

1. Jakým způsobem stal se sv. Ignác Božskému Srdci Ježíšovu nahražovatelem

2. jakými skutky ducha tohoto
osvědčoval?

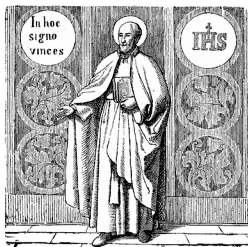

Nemocný trpí strašně dlouhou chvílí a proto, nechť již se mu líbí nebo ne, musí vzít zavděk knihou přinesenou. Přemítá v ní, ale nic se mu nechce líbiti. a proto s nechutí ji odkládá. Ale po chvíli sahá opět po ní a s jakýmsi odporem počíná v ní čísti; četl v ní po několik hodin. A hle, jaká se to s ním stala změna?! Tvář jeho běře na se výraz vážného vzezření, oči zalévají se slzami, z prsou pak vinou se těžké a hluboké vzdechy — zkrátka, Ignác jest jiným člověkem. Sotva se mu rány zahojily, zmizel z otcovského zámku a v žebráckém

rouše putuje příkrou stezkou na vrch k Matce Boží Montserratské, pevně jsa odhodlán býti po celý život obhajcem a zastancem uražené cti Ježíšovy a podat mu zadostučinění, jež celý svět naplní obdivem!

Kdo vysvětlí mi podivnou a záhadnou změnu, jakáž se s Ignácem udála? budeš se snad tázati, milý čtenáři. Ani tak záhadná, ani tajuplná není věc tato, jak se ti snad zdá. Jest sice pravda, že Ignác byl před tím jiného smýšlení, že jeho duch i srdce za jinými věcmi se nesly, neboť byl rovněž tak statečný vojin, jako uhlažený kavalír; byl také, jak se říká, »muž cti,« ale při tom nicméně jen dosti vlažný křesťan, t. j. křesťan bez hrubších sice přestupků proti příkázáním Božím, ale při tom o nic lepší, nežli bývají jiní muži téhož stavu a povolání. Příčina toho byla také ta, již u každého jiného vlažného křesťana nalézáme a již už prorok Jeremiáš naznačil slovy: »Všechna země pustne a hyne, protože není nikoho, kdo by v srdci uvažoval.« A totéž bylo i u Ignáce příčinou dosavadní líknavosti a netečnosti v zájmech Krista Ježíše. Až potud příliš zabrán starostmi o svět a omámen vnaďami jeho, nenalezl ani času, ani chuti nebo touhy, aby se také svým srdcem obíral a nějakou péčí mu věnoval. A proto srdce jeho, ač povahou šlechtné a milosti křestní posvěcené, pustlo víc a více, ono vyšší světlo v něm uhasínalo, a ač od Boha a pro Boha stvořeno, bylo dosud plné světských myšlení a žádostí pozemských. Tak bylo s Ignácem dosud. Nyní však na bolestném lůžku byl o samotě a ten svůdný svět od něho vzdálen. Čta v »Životě Krista Pána,« četl netoliko

oči, nýbrž i duchem, a co četl, uvažoval pilně srdcem svým. Kdo se však takovým způsobem pohřbíží v život Páně, tomu se poněnáhu rozbřeskne nové světlo v duši, on pozná teprve Spasitele z lásky k němu zraněného a usmrceného, oči se mu otevrou a s neodolitelnou moci bude před ním státi pravda, že není na světě ničeho, co by lásky naší hodnější bylo nad Krista Ježíše! Kdo by také mohl rozjímati o životě jeho, by nevzplanula duše jeho ohněm lásky k Ježíši? A obrátili po té zrak svůj na své minulé hříchy, jimiž byl tohoto lásky nejhodnějšího Syna Božího tolik urážel,

a popatřili pak dále na nescíslné hříchy, jimiž i ostatní lidé ho uráží, ó pak se mu nebudou zdáti jen maličkostmi urážky tyto, ale naopak i nepatrné vzrostou před jeho očima v děsnou podobu, tak že mu nelze jinak, nežli opravdově pomýšleti na to, čím a jak je nahraditi a Spasitele za ně odškodniti.

A tímto máš, milý čtenáři, rozluštěnou tuto podivuhodnou a záhadnou změnu v životě Ignáciově. Žádáš si však upřímně, aby i tebe tentýž duch prodechnul a nadchnul, nuže, čti a rozjímej také pilně o lásce Božského Srdce Ježíšova, uvažuj, jaké lásky od nás zasluhuje a pak zajisté bude tě to mocně pobádati, abys mu hleděl nahraditi urážky, jimiž se jiní lidé proti Božskému Srdci jeho provinili.

Jak již podotknuto, byl i Ignác v letech mladosti leccos provinil proti tomuto nejsv. Srdci. Ač nikdy nebyl nepravostí oddán, nýbrž, jak životopisec jeho tvrdí, vždy pamětliv cti a slušnosti, nepřítel hry a vezdy smírlivý k nepřátelům, náležel nicméně do třídy oněch lidí, na

něž si později Spasitel své služebnici Markétě Alacoque stěžoval, že za všecku lásku jeho jen chladností a nevděkem mu splácejí. Držel se zásady tehdejšího světa a jako ostatní vykonává nezbytné povinnosti křesťanské domníval se, že je všechno v nejlepším pořádku a nestaral se o věrné plnění vůle Ježíše Krista.

Nyní však nadchnut duchem »nahražovatele« snažil se především podati Božskému Srdci Ježíšovu všemožnou náhradu za vlastní hříchy své. Ó jaká to asi byla zpověď, kterou Ignác na hoře Montserratské u kněze Jana Chanonesa z řádu benediktinů vykonal! Se vši pilností a svědomitostí napsal si hříchy celého života svého, avšak veliká žalost, která ho při čtení jich pojala a proudy slzí jež nebyl s to zadržeti, přerušily pokaždé vyznání jeho, tak že zpověď po tři dny trvala!

Avšak s pouhou zpovědí se Ignác daleko ještě nespokojil, aniž zůstal jen při pláči a štkání, nýbrž učinil více! Asi tři hodiny cesty za poutním místem Matky Boží Montserratské leží malý městys Manresa, a tu v nejbližším okolí v lese na úpatí pahorku se prostírajícím nalezá se hluboká, tmavá, příšerná jeskyně, a tam se odebral Ignác jako »Nahražovatel« Srdce Ježíšova. Chcešli věděti, milý čtenáři, jaké náhrady a jaká odškodnění zde po celý rok přinášel témuž Srdci, pak poslyš, co o něm vypravuje dále životopisec jeho.

Pišet následovně: »Ignác započal tím, že se po celý týden při chlebě a vodě postil, vyjma toliko neděli, kdy požil trochu vařených zelenin, ale i k těm přimíchal popela. Bedra svá opásal řetězem a pod svrchním lněným oděvem nosil na těle šat zíněný. Trikrát za den bičoval tělo své a při tom spával krátkou dobu na tvrdé zemi beze všeho podkladu. Každodenně byl přítomen službám Božím až do konce a mimo to pravidelně

konal po 7 hodin trvající modlitby své kleče. Aby káral netoliko tělo své, ale i svou samolásku, obcházel, ač syn z rodu šlechtického z Lojolův, od domu k domu, ode dveří ke dveřím vyžebraňuje si chléb, a při tom oblékal na sebe halenu žebráckou tak potřhanou a bidnou, že děti na ulici po něm kamením házely; posměchem a nadávkami jej provázely. Toto vše byl však jen začátek pokání jeho.*

Ličení jeho ostatních kajících skutků promiň mi, milý čtenáři; k čemu také bych ti je zde vypisoval? Nemůžeme všechno nápodobiti, co činili svatí a v čem bys sv. Ignáce mohl následovati jakožto »Nahražovatel« urážek Božského Srdce Páně, to, myslím, pochopíš i z toho, co jsem o něm svrchu pověděl. A proto o postech jeho a mrtvení budiž na tom dosti. Urazili tedy Ignác svého Spasitele skutečně nějakým těžkým hříchem, pak se zajisté, jak vidíš, také vynasnažil pravým pokáním to napravit.

Ale co činil dále, aby Srdci Ježíšovu podal náhradu i za svou dřívější netečnost a chladnost k němu!? Jak zřídka dříve mysli svou díval u Krista Pána, tak zase celé a nerozdílné srdce své mu nyní věnoval. Za svého pobytu v Manrese navštívil Ignác toliko dva domy, a sice nemocnici, kamž docházel, aby tu Ježíši Kristu v osobě neduživců sloužil, a kostel, kde vyhledával Ježíše samého. A nebyli ani tu, ani onde k nalezení, pak meškal zajisté ve své sluji v lese, ale i tu vždy a výhradně jen se svým Ježíšem zaměstnán. A jestliže se ti, milý čtenáři, dostane jednou do rukou od něho sepsaná kniha duchovních cvičení; nebo budešli jednou sám po několik dní exercitií konati, pak teprve budeš moci učiniti si pojem o zvláštním obcování Ignáce s Ježíšem, jakéž v oné jeskyni konal. Není ona knížka duchovních cvičení nic jiného,

nežli krátký a stručný, jím samým sestavený nástin toho, co v oné jeskyni u Manresy byl myslil, činil a rozjímal.

Avšak netoliko k Ježíši samému zahorelo srdce jeho láskou a vroucností, ale i vše, cokoliv jest s ním ve spojení, bylo mu vzácné a milé. Z té příčiny vydal se na cestu do sv. země a putoval, ačkoli s velikými obtížemi, od místa k místu, aby zlíbal slépěje Spasitele svého, ano jal se i nevěřící obracet na viru, aby, jestliže by té milosti hoden byl, i život svůj za Krista obětoval.

Ale to vše zdálo se býti sv. Ignáci ještě málo. Obával se, že nejsv. Srdce Mistra svého urážel dříve netoliko hříchy vlastními, ale i tím, že vlažný život jeho sloužil jeho bližním méně ku vzdělání, neli snad k pohoršení, i pobádala jej obava tato, by i za tu krivdu podal svému Spasiteli zadostučinění.

Již byl několik let meškal mimo svou otčinu, a proto si umínil navrátiti se do vlasti ani ne tak proto, aby, jak mu lékaři radili, své zdraví, tolikerým strádáním a nadobyčejným mrtvením porouchané, trochu posilnil, ale spíše proto, aby, jak se domníval, škodu na duši svých bližních spáchanou napravil, aneb aby alespoň svým příbuzným ukázal, kterak nyní z milosti Boží pohrdá marnostmi světa, jež dříve v pošetilsti své byl také miloval.

A Ignác nebyl člověk, jenž přestává na pouhých dobrých úmyslech, nýbrž nemeškal vykonati, co si byl umínil. Přišel však do své vlasti, nepřebýval v zámku otcovském, nýbrž v místní nemocnici; ano i lože, jež mu bratr poslal, vrátil zpět a léhal tak dlouho na holé zemi, až mu upraveno lože jak ostatních chudších nemocných. Podobně i pokrmy, jež mu každodenně ze zámku posílali, rozdal nemocným, aniž by jich byl jen okusil, a vyžebraval si svůj chléb jako dříve dům od domu. Svě příbuzné na-

vštívil jen jedenkrát, a i tu nemluvil o ničem jiném, než o tom, jak marné jsou všechny věci lidské a jak nanejvýš nutno pečovati o spásu duše své. Objevíli se někdy na ulici, bylo to jedině, aby dětem vykládal katechismus, anebo kázal. Při prvním takovém kázání na ulici řekl posluchačům svým, že jediná příčina, která ho pohnula k nim přijíti, jest touha, by svědomí své upokojil a jistému člověku povinnou náhradu poskytl. Muž pak ten, kterému slova ta platila, byl mezi přítomnými a Ignác jej viděl. I jal se veřejně před lidmi vyznávat chybu svou a vypravoval, že jedenkrát v pošetilsti své vnikl s několika soudruhy do cizí zahrady, kde ovoce pobrali a i jinou škodu spáchali. Podezření pak skutku toho že padlo tehdy na jistého chudého muže, který byl skutečně pokutován, do žaláře uvržen a k náhradě škody odsouzen. »Nechť tedy ví celé shromáždění,« skončil Ignác, »že nevinnému muži tomu jako náhradu za utrpenou krivdu a škodu daruji dva dvory, které mně náleží.« Na to zavolal onoho muže jménem a prosil jej veřejně za odpuštění. Ovšem, kdo takto káže, ten se nemine s výsledkem!

Proto netřeba se diviti, když vypravuje životopisec o tolikerém obrácení hříšníkův, jehož Ignác dosáhl v otčině řečmi svými dříve ještě, než byl na kněze vysvěcen.

Avšak netoliko příkladným svým životem, netoliko horlivým kázáním snažil se nahrazovati Božskému Srdci učiněné urážky, ale i mnohé jiné činil k cíli tomu. Tak na př. založil bratrstvo nejsv. Svátosti oltářní ku podpoře stydlivých chudých a jako jistinu položil část svého jmění. Dále zavedl v lidu zbožný mrav modlití se v poledne za ty, kteří se ve stavu smrtelného hříchu nalézají; rovněž obnovil a oživil starobylý obyčej po večerním klekání vzpomínou také na

ubohé duše v očistci. Rodinu pak bratru zavázal, aby k uctění Spasitele a dvanácti jeho apoštolů každé neděle

dvanácti bochníky chleba tolikéž chudých ve farním kostele podělovala.

(Příště dále.)

Sv. Cyrill i Method a národové slovanští.

Smutný obraz nalézáme u národů slovanských: sjednocené nalézáme je jenom v účtění sv. apoštolů Cyrilla a Methoda, kdežto ve všem ostatním přikře proti sobě stojí, obojí sobě jediné pravou víru a přesvědčení těchto sv. apoštolů přisvojuje.

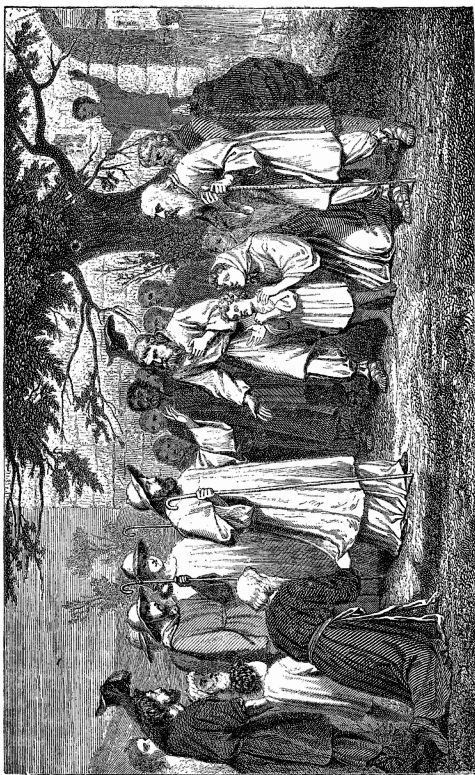
O tom ovšem žádné pochybnosti býti nemůže, že sv. bratři soluňští jsou apoštolové, dobrodinci a učitelé všech Slovanů, jichž působení ještě nyní ovoce přináší a jichž památka stále žije. Obrácením anebo působením svým na panovníka bulharského, pannonského, moravského a českého a přední jich velmože položili nejlepší základ, aby víra křesť. se tuto ujala, což jest dějepisně zjištěno. Ubírajíce se za posláním apoštolským ze své vlasti na Moravu, působili sv. bratři i mezi Srbochorváty a povolání byvše do Říma nezanedbávali ani při této pouti sebe menší příležitosti, aby také v zemích Slovinců nynějších, kudy jim bylo jíti, světlo pravdy křesťanské rozžehli. Uloživ pak sv. Method, jak v Boží radě bylo souzeno, bratra svého k věčnému odpočinku ve středu křesťanstva, bral se zpět touže cestou jako dříve a působil zde po delší dobu v zemi panonské, ježto do samé říše moravské pro bouři válečnou vrátiti se nemohl. Konečně vrátiv se z ciziny s prospěchem staral se pak z Moravy o rozšíření evangelia v Slezích, Lužicích i Polsku v poříčí horní Visly, vnikl, jak někteří vyprávějí, i do tak zvané červené či haličské Rusi; takováť jest tradice, ku které i historické památky přistupují. Neboť jest jisto, že

i mezi Poláky liturgie slovanská své místo měla, a že některé svatyně svato-klementské na Malé Rusi svůj původ mají v působení sv. Methoda nebo jeho učeníkův. I mezi Slezany a polabskými Srby částečně působili, jak pověst i kříže památné svědčí. Škoda věčná, že útěchy náboženství křesťanského nedostalo se odtud i ostatním Polabanům! Přinuceni k víře novými prostředky neapostolskými, brzy též o řeč svou přišli a pak i v protestantský blud upadli a tím opět od církve odpadli tak snadno, jak neradi a neupřímně k ní přistoupili. Jest i pověst, že v kyjevské Rusi působil sv. Cyrill po tom čase, když na Krymu a nejjihuší Rusi mezi Chazary křesťanství hlásal. Práví se, že v Kyjevě mají na důkaz toho i vzácný zbytek těla sv. Klementa, hlavu téhož světce. Budši, co pověst praví o ruské zemi, pravdou čili nic,¹⁾ sv. bratři jsou přes to apoštolové a patrony i Rusů, neboť tyto přijali liturgické knihy, jak je sv. Cyrill a Method sestavil. Podobně Srbové i Bulhaři přijali tytéž knihy od učeníků sv. Methoda. Přivedše sv. bratři Slované ku křesťanství, i národnost a řeč jejich před zhoubou zachránili. Proto právem ctěni jsou od všech Slovanů ve všech zemích po všecken čas jako apoštolové všeslovanští. I u nejzápadnějších Slovanů v zemích alpských a českých jsou uctíváni i byli. Pokud literátské spolky kostelní byly, zpívaly se obecně i v Čechách písně sv. bratřím

¹⁾ Sv. Otec Lev XIII. výslovně v encyklice „Grande munus“ praví, že byli svatí apoštolové v Kyjevě.
Poznámka redakce.

na počest. I ve sv.-vácavském kancionálu nalezneš písně ke sv. bratřím. I v těch rakouských diecésích, kam někdy sáhlo působení sv. bratří, kteréž však nyní

nejdou obývány naskrze Slované, světil se ode dávna svátek sv. apoštolů Cyrilla i Methoda dle propria svatých, dříve ještě než ustanoven svátek týchž pro

celý svět katolický. Tak bylo v diecésích uherských (Temešvár, Ostrihom, Kašov, Stoliční Bělehrad, Vácov), v diecési vídeňské i linecké, v arcidiecési solnohradské, v diecési brixenské a tridentské.

— Památky přímého nebo prostředního (nepřímého) působení sv. apoštolů slovanských nalézáme ve všech národech slovanských, ať již jsou katoličtí nebo s Římem nesjednocení. Liturgie slovanská

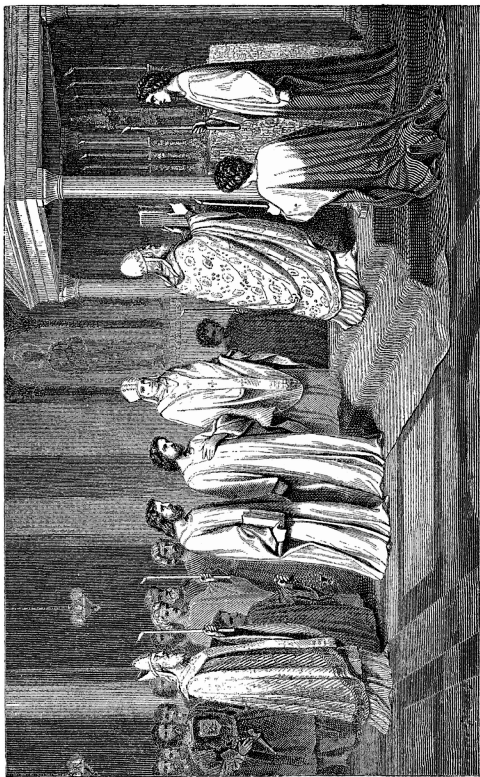
jest nejpřednější touto památkou. V Čechách přestala býti dosti brzy všeobecnou, jsouc vždy více omezována na jednotlivá místa, jako byla Budeč, Vyšehrad, klášter sázavský. tak že Řehoř VII. snahu krále Vratislava I. o zavedení její po celé zemi nazvati mohl »pošetilostí marnou.« Déle liturgie slovanská trvala v Uhrách, na Rusi pak a Jiho-slovansku zapustila kořeny a došla r. 1256. od Innocence IV. svého stvrzení. Ač u nás nyní jako u východních Slovanů liturgie tato netrvá, přece máme po ní vzácné památky v písni »Hospodine, pomiluj ny,« která zpívala se dříve jako část mešních zpěvů; dává nám v malém nahlédnutí do velebné říše tónů klassického zpěvu řeckého. Dle znatele výtečného činí tato píseň dojem, jakoby u velebném zanicení a hlubokém ponížení zněly hlasy zástupů, kteří tady z temností rukou svých k Hospodinu nejvyššímu zpívají a v jednotě písně té jednotnou a jedinou prosbu svou za smilování vylévají. Nemenší památkou liturgie řeckoslovanské u nás jest svěcení vody před sv. třemi krály, kterýžto ritus do nedávna nemálo s řeckým srovnati se dal. Kromě toho mají Slované skoro jednotné své náboženské názvosloví též od sv. bratří. Obogatívše řeč novými pojmy přinesli Slovanům i příhodné písmo pro hlásky slovanské řeči — kyrillici, — která ovšem u nás vlivem západu se neujala, jako u Rusův a Jiho-slovanů. V řeči všem Slovanům velmi blízké a tedy lehece srozumitelné přeložili z řečtiny i hlavní části písem svatých. Překlad ten byl základem nejstarších překladů slovanských, jak z přirovnání nejstarších památek staroslovanského písemnictví předpokládati se může. Svati věrozvěsti slovanští sestavili též na základě řecké bohoslužby i liturgické knihy slovanské, které dvakrát v Římě (r. 868. a 880.) autoritou papežskou potvrzeny byly. Tímto položili základ písemnictví ve-

škerému u Slovanův a uvedli jich mezi národy vzdělané. Působení sv. Cyrilla a Methoda mělo vliv i na výtvarné umění mezi Slovy, jakož vůbec předpokládati se může o křesť. náboženství vůbec, že všecken život proměňuje.

V našich krajích byla pak působnost sv. bratří a jich učeníků, pokud tu liturgie slovanská vůbec trvala, zdrojem aspoň jedním umění staročeského. Kvetoucí umění, pěstované za dob slov. liturgie, dalo podnět zejména v stavitelství k vývoji zvláštního českého rázu. Nejstarší památky stavitelského umění v Čechách, románské kaple, činí v půdorysu a j. dojem vlivu slohu byzantského. Podobně staročeské malířství v mnohém z umění řeckého přijalo. Takový ráz mají některé obrazy Panny Marie, hlavně Staroboleslavské, který přímo za dar sv. apoštolů se pokládá. Klášteru gotvickému v Rakousích od krále Vratislava r. 1081. darovaný obraz Panny Marie jest prý též dílo řecké, až ku podivu prý krásně provedený. Podobný ráz mají malování v iniciálkách legendy sv. Václava r. 1066. pro českou kněžnu Emmu psané. Památnými jsou i mnohé obrazy se staroslovanskými nápisy v Římě chované, které dobám sv. apoštolů velmi blízké jsou nebo přímo z dob sv. bratří pocházejí. Jsou to hlavně obrazy Krista Pána, jeden v chrámu sv. Sylvestra, druhý ve Vatikáně. Památka o působení sv. bratří soluňských žije posud v kaplách svatoklementsých zvláště v Čechách, v kazatelnách, studánkách a křížích zvláště na Moravě, o nichž koluje pověsť, že z dob těch pocházejí. Působení sv. apoštolů přineslo pak u těch Slovanů, kde sami přímo působili, nejlepších památek a plodů, které podnes trvají. Slované od samých sv. apoštolů na viru křesťanskou obrácení zůstali podnes věrni Kristu i Římu. Ve víře sv. zanechali nám tyto apoštolové nejlepší zajisté památku.

Avšak Slované východní drží se houževnatě víry rozkolnické a považují ji za nezbytnou pro svůj národní charakter, na tom stojíce, že oni mají víru

a přesvědčení sv. apoštolů slovanských. — A přece byli svatí bratři pravověrní údové církve římské. Pocházeli z pravověrné Soluně, kteráž hleděla do patri-

archátu římského. V mládí zvláště Konstantin učil se spisům sv. Otců, jako Řehoře, kteří pro primát římský svědčí. Svatí bratři, do Cařihradu přišedše, neschvalovali roztržky, kterou patriarcha

cařihradský mezi církví východní a západní vnášel. Svatý Cyrill byl žákem Photiovým, ale vystoupil proti němu, když bludně učil o duši lidské. Sv. Cyrill byl vysvěcen na kněze od pravověrného

patriarchy Ignatia, podobně Method vyššího svěcení dosáhl mezi mnichy olympskými, kteříž stáli k patriarchu Ignatiu. Bouří Photiovských vzdálení byli jednak v samotě klášterní, jednak mezi vzdálenými Chazary na misií meškajíce, u nichž našli i ostatky sv. Klementa. Od počátku svého působení veřejně uctívající ostatky sv. Klementa, třetího papeže po sv. Petru, ctíli i nástupce jeho. Působili v jednotě se stolicí Petrovou. Naruknutí z bludů v Římě ihned se tam vydali, naskrze se očistili, za pravověrné prohlášení a biskupy vysvěcení. Po úmrtí sv. Cyrilla poslal papež druhého bratra na Moravu zpět a doporučil jej moravskému a pannonskému knížeti, ano i německému císaři. Pronásledovaný, týraný rovnopoštolský biskup měl v papežích své ochrance. Osočován u nich, dostavil se ochotně do Říma, uznán byv za spravedlivého, došel ještě vyšší hodnosti, totiž arcibiskupské. Z celého života slovanských apoštolů, ze svědectví samých papežů jisto jest, že svatí bratři uznávali primát i viru církve římské. Svatí bratři přijavše v Římě svěcení biskupského, zůstali v pravdě věrní přísaze své: věřiti, co církev římská učí; toho zárukou jest nám jejich sv. charakter. Bez ustání až do konce byl sv. Method osočován; hlavním původem však těchto strastí apoštolských nebyl nikdo jiný, než mrzký suffragán, jehož konec žití právě tak neslavný, jako sv. trpítele Methoda skonání bylo apoštolské. Z posledních lží se očistiti nemohl již mrtvý jazyk apoštolský. Avšak úplně hodnověrné prameny ani stínu bludu sv. apoštolům nepřítikají a nepřipouštějí. Chválu a svatost jejich hlásá střed jednoty církevní stále, ale zvláště nyní jak apoštoly všeslovanské je ctí.

Avšak ze 95 milionů Slovanů jest víry sv. bratří jen jedna třetina, ostatní odtrženi jsou od středu církve Kristovy,

ano i bludům cizím podlehli. Jsou to: Bulhaři, Srbové, hlavně pak Rusové. Pravoslavní tito křesťané mají zvláštní liturgii a celý ritus, vlastní umění, zvláštní chrámy. Řím tyto zvláštnosti nezavrhuje. Jinak křtí, jinak biřmují, přijímají pod oboji, užívají v liturgii chleba kvašeného. Jsou to formy, proti kterým církev katolická ničeho nemá, jestliže též pravoslavní uznají, že i formy církve katolické oprávněny jsou, zakládající se na neméně nepochybné a dávné tradici. Ano církev katolická trpí i manželství u kněží pravoslavných, jen kdyby za cenu té velké oběti získati mohla duše v rozkolu tkvějící. Co však propast činí mezi církví západní a pravoslavnou, patero jest článků. Církev pravoslavná neuznává popřednictví římského biskupa, zahrnuje přidavek symbolu «i Syna,» že Duch sv. od Otce i Syna vychází, nechce znáti očistce, učí také nejnověji, že bl. Panna Maria nebyla v životě sv. Anny bez poskvrny hříchu prvotního počata, stojí též na tom, že konsekrace při mši sv. se neděje při slovech: Totof jest atd., nýbrž. při tak zvané epiklesi. Zdá se, že by však těchto patero článků nebylo hlavní příčinou odporu proti církvi západní. Lid prostý jest takorba pravověrný. Jen kdyby bohoslovci jejich chtěli býti důslednými. Úcta sv. Cyrilla a Methoda mohla by vrátiti všechny nesjednocené do lůna církve pravé. Mají v rukou knihy liturgické, za které díky povinni jsou hlavně sv. bratřím soluňským. Váží si pravoslavní svého ritu vysoce, svatým ho zovou, ale ten mohou a smějí podržeti i tehdy, když by se s katolickou církví sjednotili. Avšak právě týž ritus a liturgie napomíná je vážně, by se vrátili do onoho věku a stavu, ve kterém byli, když tato liturgie u nich byla zavedena. V knihách liturgických uložena jest přesná víra katolická. Pravoslavní popírají primát — a liturgie jejich zve sv. Petra: skálou, svrchovaným

základem apoštolů, zdrojem pravé víry atd., nechtějí znáti očiště — ale modlí se za věrné zemělé, kteří na zemi se nedokáli. P. Maria není prý bez poskvrny hříchu prvotního počatá, ale knihy liturgické dávají svědectví, že jest neposkvrněna, přeneposkvrněna, všecka neb zcela neposkvrněna, jediná čistá, jediná neporušena atd., a lid neméně P. Marii nade všecko ctí a o ní katolíky věří. Lid nekladl by odporu, kdyby zášť se nerozpalovala od kněžstva bez uvážení na církev a víru katolickou, mezi ním. Ale zdá se, že by i to vše zmohla úcta sv. apoštolův a vážnost církve katolické, kdyby nebylo zde toho největšího odporu, — a ten jest — odpor moci světské. Nežádají katolíci, by propagandu katolickou podporovali pravoslavní v zemi své, přejí sobě jen té svobody katolíci tamější, jaké požívají pravoslavní v Rakousku, (o kterémž zprávu v loni podal vrchní prokurátor sv. synodu caru ruskému, že jest tu pravoslavi jenom trpěno a přestupování k církvi pravoslavné velice řídké, poněvadž prý se tomu činí největší překážky, zvláště mezi haličsko-ruskými unitáři vzrůstá se (prý) vždy více propaganda katolická!) a budou katolíci poddaní upokojeni. Ano i v zemích tureckých namnoze katolíkům lépe se vede,

než mezi sourozenci jejich pravoslavnými. Neboť v říši pravoslavné pravoslavi státní virou jest (což ovšem dobré jest v zásadě, že i stát náboženství mítí má), avšak katolická církev jest často potlačována prostředky až nelidskými. Než pochybno přece, zda prospívá církvi ruské světská vláda, a naopak zda církev východní, jakž nyní jest slabá, odvislá, která po sedm století mlčí a nemůže všeobecný sněm svolati, prospěti může státu, společnosti, kněžstvu, jednotlivým třídám, ba jen jednotlivci. Nikomu bohužel nemůže býti pramenem života a zástavou jednoty. Kněžstvo nevzdělané a ještě více neustále s bídou hmotnou zápasící, nemůže ani z vysýchajícího pramene víry pravoslavné oživit, občerstvit lid nevzdělaný a zanedbaný, nemůže ani působiti na rozervané poměry společenské v městech. Kéž tedy touží připojiti se pravoslavní Slované ku středu církevní jednoty, jako jimi vysoce uctívání sv. bratří solunští této církevní jednoty velmi pilní byli. Kéž necení díla svatých těchto jedině, než i ducha a přesvědčení jejich a připojí se ke skále církve, z níž prýští se pramen života a síly. Jednota ta zdá se býti lidem nyní nemožná, ale u Boha vše možno!

P. Novodvorský.

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Chrám Matky Boží za Tiberou.

(Část další.)

Mluvil o božské Matičce, o proctích Starého Zákona, které se na její život vztahovaly. Celá postava kazatelova, z níž síla a mužné stáří sálaly, vrěla, nadšená řeč, plná vnitřního přesvědčení, pak posvátná bázeň a vroucí láska, kterou posluchači slova papežova sledovali, mocně na Achilla

působily. Cítil, že se nalézá ve společnosti, jež pevnou myslí, touze věrou a bohoslužbou a spojenými silami směřuje k jednomu cíli. Věrou, nemohl se ubrániti podivu, když zaslechl, jak jednotlivé události ze života Ježíšova a sv. Matky jeho s dokonalou podrobností byly předpověděny od mužů, kteří žili mnoho století před narozením Messiašovým. Pomalu chápal božskou přirozenost Je-

žíšovu, a obdivoval se vznešenosti Marie Panny.

Často slyšel o Spasiteli křesťanském. Bolelo ho, že si druhové jeho tropili žerty z Ukřižovaného a z jeho učeníkův. Ale jak žasl nyní, když stannula před očima jeho velebnost Marie, Matky Spasitele, která přetrpěla tak brozný žal a která byla hotova stále z lásky ku svému synu přinést největší a nejobleštěnější oběť. To se mu zdálo nadpřirozeným hrdinstvím, že stála u kříže syna svého, že viděla jeho bol, slyšela hanu a potupu nepřátel a s místa svého se nevzdálila, aby aspoň syn její měl jednu věrnou duši, která by hlásala nevinnu jeho i před zrakoma katanův. Marně vzpomínal si v duchu na nějaké jméno řecké nebo římské matky, která by se mohla porovnat svou obětivnou myslí s touto židovskou pannou.

Ač slova kazatelova mluvila dojemně k srdci jeho, přece ostala jakási pochyba o duši jeho, již si navykl ve filosofických studiích, proti tomuto učení. Jeho rozum nemohl to pochopiti, ani proniknouti. On sice cítil se býti připoután kouzelnou mocí ku křesťanské pravdě, ale chladný rozum ho pudil od ní dále. Tak mu povstal v nitru boj, který ho naplňoval nepokojem. Kázání zdálo se mu býti těžké, nepochopitelné. Konečně pozornost jeho obrátila se více k okolí, než ku kazateli.

Především zaujali pozornost jeho dva muži, jichž brunatná pleť a štíhlé hubené tělo hlásaly, že jsou to cizinci. Mista, jež zaujímali, dělila je od ostatního lidu. Tím byli jaksi významováni. Oni sami sledovali slova kazatelova s celou duší. Jasný, spokojený odlesk jich tváří dosvědčoval, že s kazatelem jsou jedné myšlenky. Mezi ostatními posluchači viděl mnohé známé postavy, kteréž by byl nehledal nikdy v podzemním kostele křesťanském.

Zvláště divil se, když uzel desítleťou Cecilii, která stála vedle paní závojem zastřeně. Měla ruce zbožně sepiaté a s nevinnou prostotou patřila biskupovi do obličeje. Jak přišla sem dcera z tak vznešeného domu, sem do této podzemní jeskyně? Jak to mohlo býti, aby dcera muže, který považoval pohanství za základ rodinné slávy, objevila se pojednou ve shromáždění křesťanů? Ještě před několika dny byl na hostině v jeho domě a slyšel, jak velebil hostitel zbožnost předků svých, jmenovitě Cecilia Metella, který jako pontifex maximus¹⁾ palladium²⁾ z hořícího chrámu vestálek vynesl a protože ztratil při tom obličej, dostalo se mu té pocty, že se směl do senátu voziti.

Tento čin chválil otec Cecilii více než vítězství u Panorma, kteréhož dobyl tentýž předek nad Kartagiňany. Ale teď, dcera jeho mezi lidmi, které považoval on za nepřátele římského náboženství! Dcera tak vznešeného domu, jehož paní byly vždy ozdobou senátorův — modlila se nyní ve směsici lidí, jichž většina náležela nízké třídě římské!

To bylo Achillovi velkým tajemstvím.

Kallixt, jehož nadšená řeč pohnula mnohé až k slzám, opustil kazatelnu. Tu předstoupil diakon a vyzval všechny katechumeny, aby se vzdálili.

Achilles jsa pamětliv napomenutí přítelova, přidružil se k odcházejícím. Dva světloňosi je vedli. Brzy byli pod širým nebem. Právě uplynula půlnoc. Achilles provázen jsa jedním katechumenem, kráčel přes most tiberský ku svému domovu. Jakmile se ocitl ve svém příbytku, uvažoval o událostech dnešního dne.

Druhého dne, dříve než ještě byl

¹⁾ Nejvyšší kněz pohanský.

²⁾ Palladium byla dřevěná socha bohyně Minervy (Pallas Athene u Řeků). Pokládána byla za rukojmí trvání blahobytu a pokoje.

čas k návštěvám, byl u Metilia, a beze všech okolků ptal se ho, jak mohla Cecilie přijít do shromáždění křesťanů, když její otec jest rozhodným odpůrcem nového náboženství.

•Teta její Porcia,• odpověděl Metilius, •dala jí první základ v křesťanství a přičiněním její navštěvuje naši bohoslužbu, jak jí toho poměry dovolují. Často musí zůstat doma, což pokládá za neštěstí, že nemůže být přítomna svaté oběti.◀

•A nebojíte se hněvu tohoto mocného patricia, když se doví, že jeho dcera má účastenství ve vaší bohoslužbě?◀

•Proč bychom se báli? Vytrpěli jsme s veselou myslí již více nátlaků. Cecilie jedná dle rozumu a dle božského zákona. Ona se nemusí bát, a to tím spíše, protože otec její sám není zcela spokojen s poměry nynějšími. Naríká na úpadek státu a náboženství a na Sýřany zehrá.◀

•Rci mi, Metilie, kdo byli ti dva muži, kteří stáli blízko oltáře?◀

•Byli to biskupové. Jeden z Egypta a druhý z Afriky. Přišli sem, aby se dotazovali, kdy se mají slavit velikonoce a jak si mají počínati proti novým sektám náboženským.◀

•Což to nemohou sami rozsouditi? Vždyť jsi pravil, že jsou to biskupové, a ti mají tutéž moc jako biskup římský.◀

•Ano, jsou sice biskupy, ale Kalixt je také nástupce Petrův, a jako tento předsedal v apoštolském shromáždění, ano často i sám rozhodoval o záležitostech, které se celé církve týkaly, přináleží i jeho nástupci tato přednost a tato moc. Biskup pečuje o věřící ve své diecési, ale biskup římský má dle rozkazu Ježíšova dozor nad celou zemí. On rozhoduje o věcech, které se týkají celé církve. Jemu jsou věřící celé země úctou a poslušností povinni. Pročež jest to chvalitebný způsob, že biskupové roz-

ličných provincií osobně nebo písemně na římského biskupa se obracejí, aby se jim dostalo rady a poučení v důležitých otázkách. To jest také pevnou záštitou církevní jednoty, když poslouchají všichni jedné viditelné hlavy.◀

•Tato jednota musí být věru mocná. Proč tedy snášíte pronásledování, proč se nedomáháte čestného postavení ve státě?◀

•My se podrobujeme božské prozřetelnosti. Tak doufáme, že státní trpělivostí hodnějšími jsouce, staneme se konečně vítězi.◀

Achilles zahleděl se pevně do obličeje Metiliova, jakoby chtěl vypátrati, zdali jeho slova jsou výrazem vnitřního přesvědčení. Avšak v krásném a jasném oku mluvčího a v jeho upřímném obličeji nebylo stopy přetvářky.

Achilles si umínil, že se o tomto předmětu rozhovoří šife s představenými křesťanské obce. Rozloučil se od svého přítele způsobem velmi srdečným.

Po uplynutí jednoho roku přijal svatý křest.

Již často zaklepal nesměle u představených církve, aby zvěděl jejich politické smýšlení. Ale obdržel vždy za odpověď, že se musí s odevzdáním čekat, dokud Pán církev svou neosvobodí.

Po křtu sv. zdvojnásobil své úsilí. Již se domníval, že je blízek svého cíle, poněvadž jako spoluúd církve nesl nebezpečí, kteréž ji potkávala. Ale klamal se. Presbyter církve napomenul ho jménem Kalixta, by zanechal svých rejů, jinak že se užije církevních trestů proti němu. To horkokrevného Achilla schladilo. Teď poznával, že měl Sestius pravdu. Upadal skoro v zoufalství, vida poslední naději, aby vlast byla spasena, hynouti.

Kněz ho soucitně pozoroval. Upozorňoval ho přátelskými slovy, že církev, kterou Bůh založil a rozšířil, zajisté také mocí Boží jednou bude osvobozena.

Třetí řád premonstrátský.

(Část dalkí.)

Právní základ třetího řádu sv. Norberta.

Jakož bylo již naznačeno, jest základem tohoto zřízení církevního v nynější jeho podobě papežská listina vydaná dne 22. května l. P. 1751. od sv. Otce Benedikta XIV., kterouž pro velikou její důležitost podáváme tuto v původním znění latinském i zároveň v překladu českém.

Benedictus PP. XIV.

Ad futuram rei memoriam.

Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Josephus Silbermann, canonicus regularis expresse professus, ac abbas monasterii s. Salvatoris in Bavaria, ordinis praemonstratensis, nec non visitator generalis ejusdem ordinis in Bavariae, Tyrolis et Palatinatus ditionibus, quod s. Norbertus, archiepiscopus magdeburgensis, dicti ordinis parens, postquam anno 1120. memoratum ordinem instituerat fundaveratque, ad petitionem aliorum plurimorum saecularium, alium Tertium ordinem nuncupatum pro viventibus in saeculo etiam erexit et instituit; quem plurimi, praesertim nobilissimi Galliae ac Brabantiae, nec non Germaniae et Hispaniarum ditionum mox amplexati fuerunt, ac fratres dicti Tertii ordinis praemonstratensis nuncupantur; qui scapulare candidum sub propriis vestibus saecularibus gerunt, certas quotidie orant preces et prolixiora jejunia, nempe per totum Adventum et singulis feriis sextis per annum observant, ac dictus Tertius Ordo in aliquibus Bavariae partibus adhuc servatur. Quia tamen rigor jejunii plurimos absterret, provincia vero bavaria dicti ordinis ad majorem vitae perfectionem et animarum salutem dictum Tertium ordinem evehere intendit, idcirco antiquas regulas quoad jejunium mitigavit; e contra autem cum licentia et confirmatione dilecti filii moderni abbatis generalis totius ordinis praemonstratensis hujusmodi (qui vigore statutorum ejusdem ordinis, auctoritate apostolica confirmationum, potest saeculares in fratres et sorores suscipere ac illos et illas sacrificiorum, orationum et aliorum spiritualium bonorum operum, quae per Dei gratiam in ordine praedicto fiunt, tam in vita, quam in morte participes facere)

Benedikt papež XIV.

Pro budoucí paměť.

Naš milený syn Josef Silbermann, řeholní kanovník slavných slibů řádových a opat kláštera nejsv. Vykupitele v Bavorích, řádu premonstr., spolu vrchní dohlizitel téhož řádu v zemi bavorské, tyrolské a falcké: dal nám před nedávnem podati zprávu, že sv. Norbert, arcibiskup děvinský a původce jmenovaného řádu, když l. 1120. onen řád zřídil a založil, k žádosti mnoha jiných osob ve světě žijících, vyzdvihl a zařídil ještě jiný tak zvaný třetí řád pro osoby neřeholní. Do kteréhožto řádu záhy vstoupili četní věřící, a to především osoby vznešené v říších Francii a Brabantsku, jakož i v Německu a ve Španělech; a tito nazývají se bratřími onoho třetího řádu premonstrátského. Nosí pak osoby tyto bílý škapulíř pod svým oděvem světským a modlí se každodenně jisté modlitby a také zachovávají hojnější posty, totiž po celý advent a na každý pátek v roce: tento pak třetí řád posud se udržuje v některých krajinách bavorských. Ježto však přísné posty odstrašují mnohé věřící, kdežto bavorský okres řádu premonstrátského zamýšlí povznést onen třetí řád ku větší dokonalosti života i k duchovnímu blahu věřících: protož zmírnili představení jeho starodávná pravidla ve příčině postu; za to však nová pravidla, upravená pro onen třetí řád, připojili k předpisům dřívějším. vyžádavše si k tomu dovolení a potvrzení našeho milého syna, nynějšího generálního opata veškerého tohoto řádu premonstrátského (kterýžto představený na základě stanov téhož řádu, stvrzených právomocí papežskou, může přijímati osoby ve světě žijící za bratry a sestry a činiti je jak v životě tak i ve smrti účastnými všech obětí mše svaté, modliteb i jiných dobrých skutků

novas regulas pro Tertio ordine hujusmodi accomodatas, antiquis addidit et praescripsit, tenoris, qui sequitur, videlicet: duchovních, které z milosti Boží se konají v uvedeném řádě); i předsali jsme tudíž řeholi znění následujícího, totiž:

Regulae sacri Tertii ordinis praemonstratensis S. Patris Norberti.

Quoniam finis hujus sacri Tertii ordinis primarius est, ut fratres et sorores s. Patriarchae nostri virtutes aemulentur:

I. Cultum sanctissimi altaris Sacramenti, et beatissimae Virginis Mariae, de ejus benignitate candidam sui ordinis vestem accipere mernit, omni studio foveant et quantum in ipsis erit, promoveant.

II. A colloctionibus, quibus eos interesse contigerit, detractiones, turpiloquia et blasphemias avertere et abigere satagant.

III. Pacem inter inimicos instaurare adnitantur, et in condonandis offensis sese faciles semper et promptos exhibeant.

IV. Inhonestas convivia, comoediae obscenae et scandalosae saltationes stricto eis inhibeantur.

V. Peccata sua sacramentaliter confiteri et sanctissimum Eucharistiae sacramentum devote suscipere teneantur, septies saltem unoquoque anno: scilicet in festis Nativitatis et Resurrectionis Dominicae, Pentecostes, Omnium Sanctorum, Assumptionis et Nativitatis Beatae Virginis Mariae, ac sancti Joannis Baptistae. Ut autem ad uberrimos illos gratiae fontes saepius accedant, sacer Ordo et ardentem exoptat et enixe eos hortatur.

VI. Singulis diebus dominicis et festivis per quartam horae partem meditationi, vel libri cujusdam spiritualis lectioni incumbant.

VII. Pro Matutinis et Laudibus quotidie persolvant semel symbolum apostolicum et quindecies orationem dominicam et salutationem angelicam, toties addendo: »Laudetur sacrosanctum altaris Sacramentum et immaculata Conceptio Mariae.« Pro qualibet hora, nempe Prima, Tertia, Sexta, Nona: septem orationes dominicas et salutationes angelicas, cuique addendo: »Laudetur« etc. Pro Vesperis duodecim Orationes dominicas et salutationes angelicas, unicuique item addendo: »Laudetur« etc. Denique pro Completorio septem orationes dominicas et salutationes angelicas, cuique pariter addendo: »Laudetur« etc. et superaddito uno symbolo apostolico. Quod si vero aliqui confratres vel sorores adeo jam essent aliis consuetis precibus onerati, vel pluribus negotiis vel laboribus impediti, ut commode supradictas preces dicere non possent, hoc casu poterunt abbates cum similibus dispensare, ut loco dictarum et praescriptarum precum hos actus virtutum devote exerceant, nempe: pro matutinis bonam intentionem Deo per omnia placendi. Pro Prima: fidem, spem et charitatem. Pro Tertia: dolorem de peccatis cum proposito emendationis. Pro Sexta: laudem et adorationem sanctissimi altaris Sacramenti. Pro Nona: resignationem in divinam voluntatem. Pro Vesperis: amorem proximi et condonationem illatarum injuriarum ac benevolentiae erga inimicos. Pro Completorio: gratiarum actionem pro divinis beneficiis atque humilitatis: addendo semper in fine cujusvis virtutis: »Laudetur Sanctissimum altaris Sacramentum et immaculata Conceptio Mariae.«

VIII. Praeter jejunia et abstinencias ex praecepto Ecclesiae servanda, singulis feriis sextis in memoriam passionis dominicae jejunare teneantur; quartis autem feriis per Adventum, Septuagesimam et Sexagesimam a carnibus abstinere; ita tamen, ut hujusmodi abstinencias meditatione vel sacra lectione per quadrantem duraturis valeant compensare.

IX. Scapulare ordinis candidum ab abbate vel alio ad hoc deputato benedictum, omnes sub vestimentis suis deferant, studeantque ea se modestia et honestate vestire, ut nulli scandalum aut peccati occasionem praebeant.

X. Aegrotantibus fratribus et sororibus benigne et misericorditer subveniant, eorumque sepulturae et exequiis, si fieri potest, intersint. Pro quolibet eorum

decedente triginta tres dicant orationes dominicas, totidemque salutationes angelicas, addito cuique: »Requiem aeternam« etc.

XI. Solus abbas, aut cui is pro speciali casu demandaverit, vel qui, defuncto abbate, vel in prioratibus, vel etiam in monasteriis ex commendatis, personam illius repraesentaverit, seu ejus locum teneat: fratrem vel sororem in dictum Tertium ordinem admittere poterit.

XII. Nullus notorius peccator, aut infamis infamia juris vel facti suscipiatur; sicut nec adolescentes, qui decimum octavum annum nondum attigerint, nisi forte singularis pietas, prudentiae maturitas et morum honestas, judicio abbatis, aetatem suppleat.

XIII. Poterunt tamen alterius ordinis professi admitti, in quantum hujus Tertii ordinis regulae aliorum ordinum constitutionibus non derogant; ii vero praedicto orationum penso satisfacere censeantur eo ipso, quo sui ordinis officio satisfaciunt, dummodo adjiciant vel commemorationem sancti Patris Norberti, vel in ipsius honorem unam orationem dominicam et salutationem angelicam.

XIV. Ad tuendum sacri ordinis decus et famam, salutemque proximi magis procurandam, in fratrum ac sororum mores et vitam circumspecte inquiratur, eorum defectus abbati vel alteri ex ordine specialiter ad hoc delegato, benevole aperiantur, ut apposita salutis monita instillare, et congruas pro casuum varietate poenitentias delinquentibus valeat imponere; si quis vero post ternam monitionem non resipuerit, de hac societate projiciatur.

XV. Exceptis hujusmodi poenitentiis, ratione admissi errati injunctis, quas tuta conscientia omittere nequeunt delinquentes, omnes supradictae regulae ad culpam nullatenus obligant.

XVI. Denique cuilibet abbati liberum sit fratres et sorores, ubi eorum accreverit numerus, identidem statutis temporibus convocare eosdemque sive per se, sive per alium exhortari ad vitae perfectionem, instruere in virtutibus et in viam mandatorum Dei dirigere, ut constantes in suo proposito permaneant et finem suae vocationis attingant.

Pravidla posv. třetího řádu premonstrátského sv. Otce Norberta.

Poněvadž předním účelem atd. (Viz č. 4., str. 112. tohoto listu.)

Aphorismy z denníku P. Bedřicha Rinna, T. J.

Dne 15. května 1866. dokončil svou pouť pozemskou P. Bedřich Rinn, kněz Tovaryšstva Ježíšova, věrný, zbožný sluha Páně, neunavný pracovník, horlivý kazatel, výtečný exercitator — ředitel duchovních cvičení kněžských — přítel a žák našeho blahoslaveného Klementa Marie Dvořáka, dovedný malíř. Odpočívá v Kalksburgu u Vídně.

P. František Hattler T. J. vydal tiskem, duchovní cvičení — exercicie — P. Rinna, a přidal k nim též aphorismy — pamětihodné, důležité myšlenky — z jeho denníku. I doufáme, že zavděčíme

se laskavému čtenáři, když některé z těch aphorismů v českém rouše zde podáme.

Hřích. Já jsem raněn hříchy. Ty však, ó Ježíši, ještě více raněn jsi láskou ke mně! Vrhám se v náruč Tvého milosrdenství. Znič, zkaž ve mně hříchy, ježto jsou mi zlem, ježto — což hroznější jest — proti Tobě jsou namířeny.

Hřích jest zlo, právě zlo, protože vězí ve člověku a bytost jeho kazí; hřích jest jediné zlo; všechna ostatní zla jsou sladka, nenilí při nich hříchy; všechna pravá dobra mizí a zkažena

bývají, jeli při nich hřích. Co z toho následuje? Trp všechno, jen abys tohoto jediného zla se zbýl; trp raději všechno, i smrt, než abys hřešil.

Všední hřích jest výraz malomocenství, krásu duše znetvořuje, důvěrně obcování s našim nejčistším, nejkrásnějším, neposkvrněným Ženichem porušuje, nebývali očišťováno denním pokáním.

Všední hříchy, jež člověk tak často páchá, jsou zejména tyto: Lež, opovážlivé posuzování, neopatrná slova. chtivost při jídle, rozmařilost řeči, sebechvála, všečinnost očí, lenost, roztržitost při modlitbě, všečenné zvidání o jiných, závisť, nevšímavost božských vnuknutí.

Probudiv se ráno, chci se modlit: Ach, Ježíši, kéž se Ti dnes neznelíbím! —

Ke všelikým trestům pozemským za všední hříchy, z nichž se člověk nekál, druží se trest velmi zlý — očistec. Sebe menší trest v očistci jest bolest-

nější než všechno, co člověk zde na světě trpěti může. Buď toho tedy pamětliv, když utrpením stížen býváš; ba pros Boha za utrpení v tomto životě, abys tam nemusil trpěti.

Vše, co bys řekl o trestech pekelných, nedostačí; jejich nesnesitelnost nemůžeš vyjádřiti. Můžeš se myliti, liče ony tresty; avšak nemýlíš se, pravišli, že jsou nevyslovitelné, že přesahují všechno pomýšlení, že jsou ustavičné, věčné. To jest článek víry.

Všechna utrpení tohoto světa nejsou ničím u porovnání s nejmenším trestem pekelným. Nuže, nezapomínej na tuto pravdu! Ó Bože, zde pal. zde řež, zde mne nešetři, jen když mne na věčnosti ušetříš!

»Množství jest jméno mé.« Mark. 5, 9.
Kde jeden ďábel se usadí, táhne mnoho jiných za sebou. Jedna vášeň nezkontrolována přivádí jiné. Jeden hřích vede ke mnohým.
(Příště dále.)

Zprávy z misí katolických.

Přední Indie. Arcibiskupství Kalkutta. Psaní P. Haghenbeeka důst. P. provinciálovi obsahuje zajímavé zprávy o neúporné práci misionářů a o úspěchu, jakým Bůh práce jejich žehná. »Od 1. května do 1. července přihlásili se obyvatelé asi v 80 dědinách, v nichž dříve ani jediného křesťana nebylo, ku křesťanství; 10, 15, 20 rodin z každé dědiny žádalo, aby přijaty byly do církve katolické. Konečně přicházejí oni národové, již po 50 století v temnotách chodili, a upírají zraky své k onomu majáku, jenž stojí na svaté hoře; otevírají oči své světlu, jež zahání veškerou temnotu, kterou nepřítel pokolení lidského rozum obestřel. Ještě jest P. Lievens, jenž tak mnohé na víru katolickou obrací. Asi po tři měsíce

súčastňoval se protestantský Uraon, Puran-Parsath, z Roganatapuru pravidelně bohoslužby, konané v kapli noviciátské. Muž ten, jenž právě při soudním dvoru v Ranchi jest zaměstnán, požívá veliké úcty v celém okolí svého rodisté. Když pak jednou P. Lievens na své cestě do Ranchi přijel, vyhledal ho Puran-Parsath a poprosil, aby ho do církve katolické přijal; při tom mu hned sdělil, že většina luteránských Uraonů, kteříž severozápadně od Ranchi bydlí, stejného smýšlení jest; jediný kněz by dostačil, aby mnoho nových údů církvi připojil. P. Lievens s radostí přijal návrh Puran-Parsatha, jenž přijal na sebe úkol okolním vesnicím oznámiti, aby vyslanci jejich v neděli dne 3. června v Ranchi misionáře očekávali. V ustanovený den

scházeli se ze všech dědin, jež na obou březích Kočlu leží, představení, z nichž vzdálenější na konci své hůlky v měděném hrnci patřičnou zásobu rýže s sebou nesli. Přes 40 vesnicúčastnilo se toho shromáždění; jednalo se především o kaple, školy a obydlí pro misionáře. Puran-Parsath pravil P. Lievensovi: »Nabízeli jste mi 50 rupií na měsíc, abych jako katechista pracoval, já peněz nepřijmu; kdykoli byste mne potřeboval, s radostí přání Vašemu vyhovím.«

Nežli se však o něčem rozhodném usnesli, ustanovil misionář navštívit Roganatpuru a okolní vesnici; poněvadž všechny k misi Digghia patří, pozval mne, bych se s ním v rodišti Puran-Parsathově sešel. Dne 7. června vsedl jsem na koně, provázen jsa pěti společníky, z nichž však žádný cesty neznal. Jeli jsme na zdař Bůh k severu směrem k Roganatpuru. Kolem poledne zůstali dva z naší společnosti ve stínu stromů, neboť pro nesnesitelné vedro dále již nemohli. S katechistou a kuchařem, neboť mezi tím i třetí společník zůstal pozadu, přijel jsem asi o dvou hodinách do Roganatpuru. Všichni jsme byli velice unaveni, neboť nás trápila hrozná žízeň. Dvě konve vody vylité na mou hlavu zachovaly mne snad před horším úrazem. Kolem páté hodiny přibyl P. Lievens s Puran-Parsathou, načež se brzy i ostatní soudruzi dostavili. Mezi večeri, již jsme měli ve stodole, přiběhli ze všech stran lidé, podívat se na »saheby« (učitele). P. Lievens dal se s nimi hned do řeči, vyptával se jich a těšil je.

Druhý den, 8. června, byl svátek nejsvětějšího Srdce Pána Ježíše, tak že jsme hned pod jeho ochranou apoštolskou práci započali. Když jsme tam poprvé krev nevinného Beránka za obyvatele země oné obětovali, jeli jsme dále a navštívili následující osady:

Danespur a Puldi na západě, Pakaric severovýchodně a Tanger na východ od Roganatpuru. Všude se lidé sbíhali a přestupovali na víru katolickou. V sobotu 9. června musel jsem se navrátit domů; P. Lievens mne doprovodil až do Londri a navštívil pak většinu dědin ležících na březích Kočlu. Přes tisíc duší získáno za týden, starost o všechny jest dosti těžké břímě. Katolíci mé farnosti bydlí asi v 180—200 vesnicích v okolí na 15 mil vzdálených. Časem musím všechny vesnice navštívit, nově obrácené ve víře posílit, před nebezpečím a úklady varovati. V Lohardaze, Roganatpuru a Ranikatanze musel bych vystavět kaple a obydlí pro misionáře. Každá stavba stojí kolem 200 zlatých, neboť u Uraonů jest všechno mnohem dražší než u Mundarisů. Kromě toho rozmnožil jmenovaný kněz počet svých katechistů; dříve jsem jich míval deset a nyní jest jich kolem čtyřiceti; každý musí býti zaplacen, však kde vzít peněz? Především musím dostavět započaté stavby od P. de Cocka. — Rád bych Vám též něco o kmenu Uraonů napsal, avšak o jejich vlasti, stěhování a dalších dějinách se neví nic jistého. Uraon a Mundaris jsou zcela rozličného kmene; řeči jejich se tak asi liší jako vlašská a německá. Řeč mundariská jest měkká, příjemná, mluva Uraonů tvrdá, plná hrdelnic; tito však jsou mnohem nadanější oněch. Barva Uraonů skoro až černá, celá postava zvláště starších připomíná na černochy africké. Uraoni jsou nejhladnější dělníci na světě, tanec jest největší jejich zábavou, ano může se říci, že se děti učí chodit a tančit zároveň.

V Roganatpuru měl jsem příležitost, tanečníky si důkladněji prohlédnouti. Asi dvanáct mladých mužů stálo ve dvou řadách a drželi se za ruce. Naproti nim stálo právě tolik děvčat; každá skupina

měla dva hubeniky. Celý tanec skládal se z kroku a protikroku a v pravidelných přestávkách prováděli dva skoky do předu a jeden nazpět. Tanečníci a tanečnice tak stejně všechny pohyby prováděli, jako vojáci na cvičišti. Kolem sedí staří, pod jejichž dozorem mládež každodenně pozdě do noci, ano až do rána tancem se baví.

Uraoni dělí se v několik kmenů čili kast a jsou většinou ukrutní. Aby džabla, jemůž všechno neštěstí připisují, usmířili, obětují i lidi. Asi před šesti týdny obětoval jeden u Murta ženu i s dětmi, aby si vyprosil příznivého deště. Z roztloučených zubů kobry (hada jedovatého) vyrábějí silný jed, jimž pak nemilě sobě osoby se světa sprovázejí.

Kromě těchto špatných vlastností mají též některé dobré; jsou Uraoni rozhodnější a věrnější než Mundaris. Rozhodnouli se jedenkrát, že se stanou křesťany, pak tak brzy od svého předsavzeli neodstoupí. Většina těch, již se nyní k nám přidali, byla protestantismem pohanství vyrvána; jsou však v některých dědinách katolíci, kteříž přímo z pohanů na víru katolickou obráceni byli. Tím, že si ostrihají vlasy a jedí z rýže křesťanů, jsou vyobcováni ze společnosti pohanů.

Severní Amerika. Biskupství ve Sv. Albertu. P. Blanchet popisuje v následujícím psaní hrozný požár lesa, jenž jest postrachem všem tamějším obyvatelům:

»Posledního května vyprosilo si několik lovců ze Skalných hor, kteříž v Edmontanu kůže prodávali, u biskupa jednoho kněze, jenž je měl do ležení doprovoditi. Ve Sv. Albertu nebylo volného kněze a proto se optal P. superior mne, zdali bych mohl na měsíc svou stanici opustiti. Dne 25. května vydal jsem se se čtyřmi lovci na cestu; počasí bylo překrásné, bahna a močály byly

vysušeny, v řekách bylo tak málo vody, že jsme se pohodlně přehrodití mohli. Na svatodušní svátky v neděli přišly nám dvě ženy z ležení naproti, aby nám ukázaly cestu, kterou bychom se bráti měli. Zároveň nám vypravovaly věci, jež nás velice znepokojily. Divoši totiž, tak vykládaly ženy, opustili své ležení nezhasivše ohně a druhý den stály okolní lesy v plamenech; lidé nemohouce oheň uhasiti, dali se na útěk. Co jsme měli nyní dělati? Dva lovci uslyševše zprávu tu, hned mne opustili. Já jsem byl odhodlán tam jíti, kam mne povinnost volala. Vsedli jsme po krátkém odpočinku opět na koně a jeli dále, ačkoliv jsme jistě nevěděli, kde naše ležení jest. Průvodci moji dávali pozor, zdali by nenalezli nějaké stopy po utíkajících. Za několik hodin se najednou zastavili, našli totiž polámané větvičky na zemi, jež jim ukazovaly, kudy se prchající lid ubíral; za hodinu jsme je dohonili.

Nemohu popsat, jaký dojem učinila přítomnost misionáře; zapominajíc na veliké nebezpečí hrnuli se všichni ke mně, muži, ženy i děti, a prosili mne o požehnání. Bylo jich asi sto na břehu velikého asi dvě stopy hlubokého močálu. Poznal jsem ihned, že se tam zdržeti dlouho nemohou a proto jsem řekl: »Neníli řeka Mac-Cleos vzdálena, pak bude lépe, vrátíme se k ní.« Na štěstí všichni hned souhlasili. Divoká to byla jízda, koně ržali, psi štěkali a zdaleka slyšeti bylo praskot stromů. Všichni jsme se tlačili co nejbliže k řece, koně stáli ve vodě a děti byly zamotány do mokřých pokrývek. Mezi přípravami podobnými chodil jsem s růžencem od jednoho ke druhému, napomínaje je, aby brali útočiště k blahoslavené Panně Marii. Brzy nastaly nám trapné okamžiky; kolem do kola řádil strašně oheň, nebe bylo černé, na všech stranách burácel vitr, praskaly mohutné borovice a smrky

a padaly s hrozným lomozem k zemi. Ptáci a divoká zvěř vybíhala z lesa a hledala u nás ochrany, matky plakaly a naříkaly, snažíce se dítky své zachrániti, jež hustý černý kouř dusil.

Konečně se blížila nejhroznější chvíle; dvě hodiny skoro padal na nás oheň, srdnati muži lili horkou vodu z řeky na ženy a dítky, několikrát jsem myslel, že jsme ztraceni; nikdo nepochopí, jaké muky jsme za ty dvě hodiny vystáli. Konečně k večeru počal oheň hasnouti; když pak již nebylo žádného nebezpečí, shromáždil jsem všechny kol sebe a řekl jim: „Slibil jsem, vyváznešme-li zdraví z nebezpečí tohoto, že se osm dní budeme modliti společně sv. růžencem a zítra budu sloužiti zpívanou mši sv. na poděkování Matce Boží za zvláštní její ochranu.“ Čtyři dni zůstali jsme ještě u řeky nemajíce jiného pokrmu kromě koňů a menších zvířat, jež oheň usmrtil. Pátý den jsem se odebral k nemocnému, asi dva dni cesty, kamž jsem v sobotu se

svým průvodčím dorazil; nenalezli jsme tam nikoho, teprve v neděli večer přišly dvě rodiny s nemocným. V pondělí jsem sloužil mši sv., abych mohl nemocnému Tělo Páně podati, načež jsem se chtěl opět do ležení vrátiti; nebylo však možno; neboť naproti nám zuřil oheň. Konečně ve středu přišel ke mně muž, jenž chtěl do Edmontonu cestovati, a vyzval mne, nebojmi se ohně, abych se k němu připojil. Kolem 4. hodiny odpoledne dostali jsme se k řece a chtěli jsme přes ni, tu se však obrátil oheň proti nám a my byli nuceni se vrátiti. Na druhý den začalo pršet a oheň ustával; odebral jsem se opět do ležení, z něhož jsem před osmi dny vyjel. Za několik dní jsem se dostal nazpět do sv. Alberta, kdež jsem musel ihned do nemocnice, neboť jsem mnoho vystál horkem, deštěm a hladem. Dvakráte jsem myslel, že již se přiblížila má poslední hodinka; avšak dobrotivý Bůh ve své prozřetelnosti mi zdraví opět navrátil.*

„Kat. misie.“

Různé zprávy a drobnosti.

Bratrstvo nejsvětějšího Srdce Páně v Kyjově. Mezi nejkrásnější slavností celého roku dlužno zajisté vpočítati slavnost nejsv. Srdce Páně, kteráž se koná, jak známo, v pátek po oktávě Božího Těla. Slavnost tu znají netoliko kněží, nýbrž i přechetné osoby stavu světského a znají slavnost tu nejen dle jména, ale jsou též pravými ctiteli Ježíšova Srdce.

Dobře jest nám všem povědomo, kdož jsme to buď sami na sobě zakusili anebo na jiných shledali, jaké vzácné ovoce přináší nám účta k nejsvětějšímu Srdci Páně. Srdce Ježíšovo jest onen pramen, z něhož se nám prýští tolik milosti, tolik dobrodiní; Srdce Ježíšovo

jest ta rosa nebeská, kteráž zavlažuje duši naši ztrápenou, Srdce Ježíšovo jest onen paprsek věčného Slunce, kterýž zahřívá ledová srdce naše, Srdce Ježíšovo jest ona síla a moc, kteráž nás udržuje na cestě vedoucí k životu věčnému, Srdce Ježíšovo jest ona páska, kteráž nás pojí s Bohem naším, Srdce Ježíšovo jest ono světlo, kteréž nám osvěcuje temnoty života našeho.

Tento pramen obzvláště vyprýštil se u nás roku loňského a rozlil vodu svou proskakující k životu věčnému netoliko u nás v Kyjově, ale on zúrodnil téměř celé okoli naše.

Dne 10. června bylo tomu právě rok,

co při našem farním chrámu Páně, věnovaném Rodičce Boží Nanebevzaté, zřízeno bylo dle pravidla bratrstvo nejsvětějšího Srdce Páně. A založení to také bylo důstojně oslaveno. Byla to slavnost překrásná a jak doufám, spásnosná. Aby účta k nejsv. Srdci Ježíšovu se zmáhala, aby pobožnosti k nejsv. Srdci mohly se vykonávati, zakoupen byl z milodarův od úďů naskládaných (byloť do založení 187 úďů) prozatím obraz nejsv. Srdce, kterýž o slavnosti té byl posvěcen. Před hrubou mší svatou, kterouž sloužil veled. pan arcikněz bzenecký, Dr. Jan Pospíšil, též světitel obrazu, bylo slavnostní kázání, v němž slovy dojemnými byl vylíčen původ bratrstva, vloženy nám též milosti, jakých lze dosáhnouti úďům bratrstva a všem ctitelům Božského Srdce vůbec. Při hrubé mši svaté přistoupili údové společně ke Stolu Páně. Po mši svaté odprosili jsme se před obrazem nejsvětějšího Srdce a pomodlili se společně modlitby odpustkové.

Od té doby uplynul celý rok, ale láska naše, kteráž dne 10. června 1888. v srdci našem zahořela, láska k nejsv. Srdci Páně neutuchla, nýbrž plamen její ještě více vzplanul, poněvadž ustavičně bylo přiléváno nového oleje duchovního. Každého měsíce vybízení jsme svými duchovními pastýři ku přijímání svatých Svátostí, a činíme vždy rádi zadost povinnosti na sebe vzaté. A oni duchovní otcové rádi a ochotně vždy snímají s beder kajeníků břemena přetěžká, vlévajíce do duší našich balsám pravé útěchy. Avšak nejenom této duchovní manny ve sv. Svátostech se nám dostává, nýbrž býváme ještě způsobem jiným povzbuzováni, a to pobožností, kteráž u nás se vykonává každou první neděli v měsíci. Oltář, na němž zavěšen jest obraz nejsv. Srdce Páně, bývá po každé slavnostním rouchem přioděn, po celé léto až do posledního kvítka pod-

zimního bývá květinami ozdoben, a na zimu jsme sobě opatřili květiny umělé, ale vzácné.

Pobožnost měsíční začínává vzýváním Ducha sv., potom se modlíváme společně modlitby odpustkové a odprošujeme se před obrazem nejsv. Srdce Páně za všechny urážky, jakých se Pánu Ježíši od nevděčného světa dostává. Na to bývá rozjímání o nejsv. Srdci Páně, kteréž zakončuje příkladem některého světce nebo světice, nebo bohumilé osoby, kteráž obzvláštní účtu jevila k nejsv. Srdci. Potom bývá předčítán úmysl modliteb úďův apoštolátu modlitby, — neboť i ten spolek zároveň s bratrstvem byl založen, a čítá nyní přes 300 úďů. Pobožnost pak bývá zakončena písní a litaní k nejsv. Srdci.

Jsou to pro nás opravdu hody duchovní, k nimž rádi chvátáme, nedbajíce ani sebe horši nepohody. Také dle možnosti údové téměř všickni účastní jsou pobožnosti této, ale nejen údové, nýbrž i jiní ctitelé nejsv. Srdce; neboť víme všickni, jaký užitek nám vyplývá z této pobožnosti.

Kromě toho obětuje se každou neděli mše sv. za údy bratrstva; aby však těch milosti dostalo se i úďům zemřelým, nasbírali jsme v krátké době kapitál na zádušní listinu, z kteréžto peněz každoročně slouženy budou dvě mše sv. ke cti a chvále nejsv. Srdce Páně a nejčistějšího Srdce Panny Marie za živé a zemřelé údy Bratrstva.

Zmínku činím také o nejčistějším Srdci Panny Marie. Kde jest Syn, má být i Matka; kde Ježíš, tam i Maria. Protož zakoupen byl dobročinností jedné paní obraz nejčistějšího Srdce Panny Marie, a zavěšen na oltáři protějším a o slavnosti Nanebevzetí P. Marie posvěcen. Doufáme však, že ne nadarmo. Neboť i bratrstvo nejčistějšího Srdce Marie za obrácení hříšníků přejeme sobě u nás. Pak místo

obrazů prozatímních, dále Bůh, hodláme sobě pořídit sochy nejsv. Srdce Pána Ježíše a Panny Marie a spolu i oltáře obnoviti, což dle nynější obětavosti údů bratrstva arci nemožno není.

Tak bylo bratrstvo naše založeno, tak vzniklo, ale tak i zkvétá a mohutní, neboť ustavičně počet údů se množí, ustavičně nových ctitelů přibývá, a to nejen z farnosti Kyjovské, nýbrž i z okolních.

Kéž by všickni ctitelé nejsv. Srdce Ježíšova byli věrnými a stálými, kéž by byli opravdovými učenníky svého božského Mistra! Potom můžeme očekávat, že všechny ty sliby, jaké učinil nejmilejší Pán Ježíš své věrné služebnici Markétě Alacoque, i na nás se vyplní, neboť v Srdci Ježíšovu jediná slast, jediná radost a útěcha naše. Protož pochváleno, zvelebo, uctěno a oslaveno budiž od nás všech nejsv. Srdce Ježíšovo i nejč. Srdce Rodičky Boží — Marie!

Desatero růží sinaiských. Na hoře Sinai roste od tisíciletí velký, mohutný, keř růžový, který rozprostírá své větve vysoko přes celý okrsek zemský; spravedliví a nábožní vidí nebeský lesk jeho květů při záři ranní i když červánky u večer na obloze nachové světlo rozlévají, a modlí se pod květinovým tím chrámem; ano i černocho z pásma horkého zná již růžový keř tento a klaní se svatosti jeho. Tento keř věčně, věčně zachová svěžest svou a nesčetně květů vyrůstá na něm vždy, když nějaké dítě uzří světlo světa, spadne simé z desíti růží sinaiských dolů, do srdce dítěte. Tam pučí, když matka u kolébky jeho dle, vyráží kořeny, když kojeneček v sladké dřimotě se usmívá a anděl stojí za hlavou jeho, ošetřuje první poupata. Dítě roste a poupata poněmhu se rozvíjí v srdci jeho. Dobří rodiče bdi nad růžemi těmi, které vdechují něžný odlesk na tváře dítěte; dobří učitelé opatrují a uslechťují je, by se zdařily a

plnosti květu nabyly. Toho dne, kdy dítě poprvé přistupuje ke stolu Páně, zarosí se těch deset růží slzami rodičů, slzami to radosti a blaha. Pod plodným duchem božského evangelia rozvily se v bujně, plné keře a krev Pána Krista zharvila je do nachova. Tak byly růže do rozkvětu ošetřovány; s nimi vstupuje hoch do světa, který neposkytuje vždy jen záře sluneční, a blaze těm, kdo neporušitelně je zachovají a nemusi žádná z nich v bouřích života smutně hlavu skláněti a bolestně volati: »Necháš mne zemřítí?« V srdci dítěte zlého nechalo se semeno ujmouti a anděl, který u postýlky jeho seděl, aby je ošetřoval, smutně obracel hled svůj a posléze vrátil se k Tomu, který jej jakožto zahradníka seslal. A vedle semen růží ujal se hloží a z toho s dítětem zároveň vzrůstal trn, kolem něhož vinul se had, který také poslední zárodky semen zapudil, a vypuzené růže následovaly anděla do jeho otčiny. Na hrobě pak dítěte toho vzrůstal trn a na velkém onom keři růžovém vadly růže, které by byly tak rády vykvetly v srdci dětském, a truchlily nad duší ztracenou. U rakve pak dítěte hodného stál anděl, víje věneček z bílých růží a okrašloval jim čilko jeho. Růže provázely jej až do hrobu; tam zapustily znova kořínky, které se ujmul, vyrostly až na rov a ohlašovaly světu: »Zde odpočívá dítě dobré.« Večerní červánky ozařovaly zvláště hrobeček ten a velký keř růžový na hoře Sinai šelestil listky svými a na jeho větvích sedělo miliony andělů, kteří libezným zpěvem vítali bratra svého, který přinášel jim nového druha, duši dobrého dítěte. — Těch deset růží sinaiských jest desatero příkazů Božích.

Slušná příčina slz lidských. V jistém panském domě sloužila děvečka, které si za příčinou nevšedních ctností jejich šlechetní páni vysoce vážili. Domáci

lékař, vešed jednou do pokoje, znamenal, kterak tato ctihodná služka uklízejíc, hořce pláče. I táže se jí, zdali jí snad někdo byl ublížil, že tak slzí? »Nikoli.« di panna. »Mojí páni jsou učiněni andělé.« — »A proč tedy pláčeš?« doléhal lékař,

až mu šlechetná dívka vyjevila tajemství. »Já metu, uklízím pokoj,« pravila. »Brzy nebude tu nikde ani prášku. Ale jak mnoho mi schází, aby i srdce mé bylo tak čisté ode vši mrzkosti tohoto světa! A proto jest mi do pláče!«

Milodary Božského Srdce Páně.

Z Moravce. Za úplné uzdravení jedné ženy, která již přes dvě léta s postele nemohla a lékařské prostředky nic nespomáhaly — za milé a spokojené snášení těžkých nemocí jednoho starce a šťastnou smrt — za uzdravení jedné ženy, která vši naděje na uzdravení zbařena byla, neboť lékaři již nic pro její uzdravení činiti nevěděli — za uzdravení jednoho dítěte, jemuž lékaři pomoci nemohli — za uzdravení jednoho děvčete — za jistou milost duševní — za nesčíslné časné Boží požehnání v domácím hospodářství, — za svatou spokojenost kolikráte i v dosti těžkém postavení, a za mnoho jiných duševních milostí: budiž nejlaskavějšímu Božskému Srdci Páně, nejbláh. Srdci Marie Panny, svatému Josefu a všem Svatým věčná čest, chvála a sláva a dikččinění! *Jistá čtenářka „Školy.“*

Od sv. Hory. Ve své churavosti, která již několik let trvala, nevěděla jsem, co počíti. Lék, který mně jindy pomohl, již mi neprospěl. Povzbuzena jsouc příklady mnohými, obrátila jsem se s důvěrou k nejsv. Srdcím Pána Ježíše a Panny Marie, konala jsem devítidenní pobožnost a byla jsem vyslyšena. Protož volám z hloubi srdce: »Čest a chvála budiž po všechny časy nejsv. Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie, matce ustavičně pomoci!« *M. A.*

Z Němčic u Sloupa. Jistá osoba vzdává tisícere díky nejsv. Srdci Páně a jeho přesvaté Matce za vyslyšení v důležitě záležitosti. *K. N.*

Od Litovle. Vzdávám vroucí díky nejbl. Panně Marii Lúrdské a Božskému Srdci Páně za uzdravení nemocného dítěte z přibuzenstva. Vidouc smutek, jaký způsobí smrt jediného dítěte a nemohouc jinak pomoci, vzala jsem útočiště k Božskému Srdci Páně a Panně Marii Lúrdské, i slíbila jsem konati devítidenní pobožnost, a uveřejniti ve »Škole Božského Srdce Páně,« jestli ditko ozdraví. Plním tímto svou povinnost; neboť ditko skutečně ozdravělo, proti vyjádření lékaře, a mimo nadání všech. Chváleno a velebeno budiž sladké Srdce Ježíše a nejblahoslavenější Panny a Matky Boží Marie! *Z. M.*

Z Prahy. Po delší dobu napadána jsem byla strašnými myšlenkami. Nevědouc si rady, počala jsem vzývati Božské Srdce Páně, neposkvrněné Srdce Panny Marie, sv. Jana Nepomuckého (jehož svátek se právě blížil) a blahosl. Imeldu. Zároveň umínila jsem si uveřejniti vyslyšení ve »Škole Božského Srdce Páně.« Důvěra má nebyla zahanbena. Protož budiž Bůh věčně veleben! *P. M.*

Z Příbora. Vzdávám nejvroucnější díky nejsv. Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefu za vyslyšení prosby v jisté záležitosti. *B. Š.*

Od Blatné. Vzdávám nejvroucnější díky nejsv. Srdci Páně a neposkvrněné Panně Marii Lúrdské za úplné a rychlé uzdravení svého syna, který velmi těžce onemocněl na záskrt. Byl jsem vyslyšen a plním tímto povinnost svou. *F. K.*

Ze Hradce Králové. Jako matka vzdávám nejsrdečnější díky nejsv. Srdci Ježíšovu, neposkrvněné Panně Marii, sv. Josefu, sv. patronům českým za obrácení nezdárného syna. *M. matka.*

Z Hranic na Moravě vzdává vroucí díky nejsv. Srdci Pána Ježíše, Marii Panně a sv. Josefu, jakož i sv. divotvůrkyni Filoméně za všechny milosti, které mně u Boha vyprosila. *A. W.*

Z Prahy. Díky vroucí Božskému Srdci Páně a sv. Antonínu Paduánskému za jeho přímělu v dosažení ztraceného místa. *P. T.*

Od Boleslavy. Jistá čtenářka »Školy« vzdává neskonale díky Božskému Srdci Páně a Panně Marii Filippsdorfské za mnohonásobná dobrodiní, jichž důvěrnou modlitbou v poslední době tak často dosáhla, jmenovitě za odvrácení nebezpečné

nemoci. Doufala v Boha a nebyla zaháněna, protože doufati chce v pomoc Boží i budoucně. *K. B.*

Z Prahy. Čtitelka B. S. P. a Panny Marie, Matky dobré rady a sv. Josefa vzdává díky vroucí za vyslyšení v nouzi veliké. *K. P.*

Z pod sv. Kopečka. Božské Srdce Páně a nejbl. Rodička Boží, Královna nebes, vyslyšely prosby kněze k nim se

utekšeho za šťastné zaopatření nemocného, jenž okolí svému tvrdosíjně odpíral přijetí sv. svátostí. S největší vroucností uveřejňuje vyslyšení prosby své vědecký duchovní. *F. H.*

Z Vodňan. Nejvroucnější díky buďtež tímto vzdány nejsv. Srdci Páně a nejbl. Rodičce Boží Marii, matce celenské za uzdravení od dlouholetého neduhu. *M. J.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Sv. Otec daroval ústavu Propagandě jeden milion k účelům misijním. — Dne 24. května měl Lev XIII. promluvu ku sboru kardinálskému, v níž praví, že každého dne provádí se trpěcí nepřátelství proti křesťanským ústavům a že svoboda papeže římského se súzjuje a potlačuje. »Již tak daleko to došlo,« pravil sv. Otec, »že dokonce i v tomto městě skoro před našima očima bezbožnosti dovolují, aby náboženství Ježíše Krista velkou a trvalou pohanu způsobily, ježto odpadlíku od víry křesťanské (totiž Giordanu Brunovi) s drzou vyzývavostí počtu vzdávají, která jen ctnosti přísluší.« Giordano Bruno byl mnich řádu sv. Dominika, kterýž zanechav roucho řeholní odpadl i od církve. Byl pryč r. 1600. v Římě (dle tehdy stávajících zákonů) upálen; oslavuje se tedy jako oběť nesnášenlivosti náboženské. Vystavěli mu pomník na témž místě v Římě, na Campo di Fiori, kde ukončil život svůj. K tomu účelu sbíral výbor universitní přes 32.000 franků. Slavnost odhalení pomníku byla ve svatvečer svatodušní zahájena přednáškou v paláci delle belle arti. Při odhalení pomníku, které se dělo právě ve svatodušní hod, řečnili advokát Basso, starosta města Noly, rodiště Giordana Bruna, a známý irredentistický poslanec Bovio, kterýž zrovna pravil: »Vice, než den 20. září, jest 9. červen dnem bolestným pro papežství.« Zajímavé jest, že při této »slavnosti« poprvé veřejně vystoupili svobodozednáři aúčastnili se se svými prapory. Všecky vlášské lože a všecky hlavní lože jiných zemí byly zastoupeny; počet »bratří,« kteří seúčastnili průvodu, pácí se na tisíc osob. Velmi mnoho praporů (jak píše římský jeden časopis) bylo s nápisem satana (däbel). I dívky vycházející ze školy pokřikovaly po kněžích: »Ať žije Giordano

Bruno!« Mnoho potěšily sv. Otce projevy dětinné oddanosti a protesty proti slavnosti oné. Sám sv. Otec v uvedené již allokuci praví: »Neopomenou nás nikdy katolíci projevy dětinné oddanosti a vynikající horlivosti své potěšiti, a veliký díl jejich myšlének a starostí na nedávno v hlavních městech různých zemí evropských odbývaných katolických sjezdech zájmům apoštolské stolice věnován byl.« — Již ku konci května odeslalo 400 studujících na vysokých školách pařížských přepis sv. Otci, v němž protestují proti tomuto zločinu. Nejpěknější však protest podal biskup nolenský. Zavedl po celé diecési smiřující průvody na rozličná poutní místa a dne 2. června sám vedl průvod za přehojného účastenství městského obyvatelstva. Až posud došlo několik tisíc soustrastných telegramů, mezi nimi i od císaře rakouského. — Velice upokojen byl sv. Otec, jak z dotčených slov vysvítá, projevy katolických sjezdů. Takové sjezdy odbývaly se, jak známo, ve Vídni, Madridě, Oportě, v Paříži a v Mechlině. Sjezd francouzských katolíkův, odbývaný v Paříži, vyřídil celou řadu důležitých otázek, týkajících se víry, školy, sociálního hnutí a misí na východě. Hned v první schůzi mluveno o hnutí protiotrokařském, v druhé pak schůzi o obecném školství ve Francii od revoluce z roku 1789 až do dneška; v třetí schůzi řečněno o nutnosti svrchované neodvislosti sv. Otce. Shromáždění zaslalo sv. Otci adresu oddanosti. — Taktéž i mechlínský sjezd odeslal papeži adresu, v níž praví, že shromáždění katolíci v souhlasu s biskupy celého světa a s veškerými křesťany povznáší hlasu svého pro svrchovanou svobodu sv. stolice. — Na sjezdu madridském měl v první schůzi řeč Sanchez de Castro, ve které skvěle hájil světskou moc papežovu a o

povinnostech katolíků k papeži a světské jeho moci. — Na spolek Rakouska s Itálií vrhla slavnost odhalení pomníku Giordana Bruna prazvláštní světlo. Vždyť nelze popírati, že slavnost tato odbývala se pod záštitou vládky, ačkoliv ministr Crispi se jí oficiálně nesúčastnil; a přece byl slavnostním řečníkem irredentistický poslanec Bovio a poslanec Imbriani dal výraz naději, že hymna Garibaldiho brzy zazní vítězně v julských a rhetských Alpách, t. j. v Istrii a jižním Tirolsku. A mezi prapory bylo viděti jeden, který na bílém poli měl nápis: »Ať žije Terst a Trident!« I naši rakouští Vlachové oběma očima šilhají přes hranice. Před bytem italského konsula Duranda, který je jim málo italským, vyhodili petardu. Byli proto zatčeni redaktor a spolupracovníci časopisu »Independente,« záměrného to listu Vlachů terstských.

Potvrzuje se zpráva, že Crispi žádal Bismarka, by překazil sjezd katolíků rakouských ve Vídni anebo aspoň zamezil, aby se na něm nejednalo o otázce římské a že žádal Bismarka za podporu v otázce římské. Bismark prý na to prostřednictvím Rakouska navrhl papeži mezinárodní upravení římské otázky na kongresu evropském. Rakouský veleveslanec v Římě obdržel proto rozkaz, aby důvěrně se otázal ve Vatikáně, jaké by stanovisko k tomuto návrhu zaujala sv. stolice. Avšak papež dal na srozuměnou, že o návrhu tom nechce slyšeti, jelikož by kongres ten za vlády trojspolku nepřivedl žádných podstatných změn v nynějším postavení sv. Otce, a dodává se, že by sv. Otec podal slavný protest, kdyby spojené moci bez jeho souhlasu podnikly něco v této věci.

V měsíci červenci modleme se za zpovědníky a duchovní vůdce.

Vsem nám byla na křtu sv. božská milost udělena, kterou jsme byli ospravedlněni, dítkami Božími a dědici věčného spasení učiněni. Avšak kdo z nás zachoval milost na křtu sv. obdrženou? Zdali nedali jsme se svěsti žádostivosti, zdali jsme nevydali spasení své v nebezpečí? A proto potřebí máme nového, obtížnějšího křtu, jak se sv. Otcové vyslovují, a sice svátosti pokání. Tato svátost jest od Boha ustanoveným prostředkem, jímž hříšníci opět k Bohu se vracejí a ztracenou milost zase nabývají. Tato svátost jest »studnice otevřená domu Davidovu, i obyvatelům jerusalémským k obmytí hříšníka,« jakož byl prorok Zachariáš předpověděl (Zach. 13. 1.). Touto studnicí jest bok Kristův, když z něho po bodnutí vytryskla krev a voda, jako znak svátosti a milosti, kteráž se nám uděluje zvláště svátosti pokání. Co dobrého na světě ještě zachováno nábožnosti a svědomitosti, to z veliké části přičítati jest zpovědi, tak že nikomu nemůže býti s podivením, proč nepřítel pokolení lidského, chtěje viru katolickou z kořene vyvrátiti, skrze sluhy a společníky své bezbožnosti všemi silami právě na tuto jako křesťanských ctností ohradu útokem hnáti se pokoušel (Trid. sněm). Kým by si jen vážili věřící tohoto neocenitelného daru Božího!

Svátost pokání jest opravdu dar Boží; neboť Kristus Pán po svém slavném z mrtvých vstání přišel k apoštolům zavřenými dveřmi a výslovně jim řekl: »Jakož mne poslal Otec, i já posílám vás!« A dechnuv na ně, doložil: »Přijmete Ducha sv., kterýmž odpustíte hříchy, odpouštějí se jim, kterýmž je zadržíte, zadržány jsou« (Jan 20. 22.). A proto již v počátku církve věřící přicházeli k apoštolům, vyznávajice se ze hříchů svých litostně, aby dosáhli odpustění. A tak uznávají potřebu a prospěšnost svátosti pokání všickni rozumní lidé, kteří o spasení duše své dbají. Zná každý rozdíl, jaký jest mezi křesťanem, jenž se nezpovídá, a mezi křesťanem častěji se

zpovídacím. Jestliže však jest svátost pokání každému, jenž po křtu sv. těžce zhřešil, tak potřebná, pro spasení duší našich tak důležitá, jak teprve jest prospěšný a důležitý úřad zpovědníka a duchovního vůdce, jací bývají v ústavech, ženských klášterích, jakož i jiných duchovních otcův! Oni se starají o blaho věřících a o blaho vlastních duší, řídí mravy sobě poddaných. Důležitý a blahodárný opravdu jest úřad zpovědníka a duchovního vůdce.

Novověká společnost poskytuje nám v duchovním ohledu velmi případný obraz onoho pole mrtvých, na němž kosti ožily, jak víme od proroka Ezechiele. Učením, spisy, kázáním a jinými duchovními prostředky mohou kněží, jak to andělé učiní v poslední den, spojit kosti a prach rozptýlený; avšak zpovědník působí bezprostředně s Bohem, vlévá nový život do duše, vrací tuto ctnosti, obnovuje duše hříšné. A to jest větší zázrak, než tělesně mrtvého vzkřísiti, di sv. Řehoř. Z bezbožného učiniti spravedlivého jest větší zázrak, než stvořiti nebe a zemi, praví sv. Augustin. Že nesmírnou mocí jest odpouštětí hříchů, pochopili sami židé; vždyť mysleli, že jen Bůh sám odpustiti může a proto obořili se na Spasitele, v němž viděli jen nějakého proroka, řkouce: »Kdo může odpustiti hříchů, leč sám Bůh?« (Luk. 5. 21.) Z toho vyvozuje sv. Klement, že kněz v tu chvíli, kdy uděluje rozhrěšení, zastává místo Boha, vykonává nejvyšší soud Boží.

Že jest úřad zpovědníka převelmi důležitý, proto také záleží mnoho na tom, aby byli zpovědníci dobří, horliví a Duchem sv. osvíceni. Na spravování úřadu zpovědnického závisí spása nescíslných duší, pokoj a spása zpovědníka samého. Ve zpovědi rozhoduje se o nejsvětějších a nejdůležitějších věcech. S důvěrou hledají kajícníci rady, poučení a útěchy u duchovního otce, od něho čekají pokoj svědomí. Zpovědník jako učitel zákona Božího a vůdce duchovní má tento zákon dobře znáti; jako soudce na místě Božím má býti spravedlivým a milosrdným zároveň; jako lékař, hojící rány duše, musí znáti duchovní prostředky, jimiž by zmírnil bolesti duše a zahojil rány její. Máli zpovědník tento těžký úřad svědomitě zastávati, táži se, zdali nepotřebuje k tomuto úřadu milosti a moudrosti Boží? Zpovědník má býti vnitřně svatým, zevně příkladným. Jestliže život jeho jest opravdu duchovní, pak teprve může býti duchovním otcem sobě svěřených duší. Příkladný, bezúhonný život projevuje muže Božího, jenž může nad hříšníkem kajícním rozsouditi, jenž získá si důvěru kajícních, kteří srdce svá jemu otevírají a nejtajnější chyby a poklesky své svěřují. Kolik to potřeba pravé moudrosti, rady, věrnosti; kolik pokory, čistoty, trpělivosti a spravedlnosti při zpovídání rozličných kajícníků! Horlivý má býti zpovědník; bez horlivosti bude mu každý úřad břemenem náramně těžkým. K tomu ke všemu potřebuje zpovědník milosti Boží, kterouž chceme vroucnými modlitbami všem zpovědníkům a duchovním vůdcům u Božského Srdce Páně vyprositi.

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za zpovědníky a vůdce duší, abys je naplnil milostí svou, by úřad svůj ke svému a bližního spasení jak náleží vykonávali. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

**DuCh sVatý osVěCnj noVosVěCeně kněží sVou MIlostí:
ať sVatě sVě úkony konají!**

Recordare.

Matko Boží, neslýcháno

Po všem světa oboru,
By, když k Tobě prosbu sláno,
Nevzal člověk podporu.
Přemilostná Králová!

Svět to dosvědčuje zjevně,
Kdo se k Tobě vine pevně,
Tomu pomoc hotova;
Ty ho slýcháš, láskou dýcháš,
Ku pomoci pospícháš.

Koho žalost tuto stláčí,
Udílíš mu oddechu,
A kdo kráčí k Tobě v pláči,
Měníš pláč mu v potěchu.
Přemilostná Králová!

Utíkám se k Tobě, cítě
Veškeru svou slabotu;
Pohled' na mnc, na své dítě,
Prokaž mně svou dobrotu,
Přemilostná Králová!

Před Tebou já na se svědčím:
Žil jsem v hříšném rozmaru,
V skroušenosti tuto kleším,
Nepropuť mne bez daru,
Přemilostná Králová!

Ó rač vezdy po mně státi,
Silná má jest důvěra;
Ty, věčného Slova Máti,
Slova má slyš veškera,
Přemilostná Králová!

Zastaň, Máti bezuhonná,
U Ježíše duši mou,
Ať se mně, když tělo skoná,
Brány nebes otevrou.
Přemilostná Králová!

Svět to dosvědčuje zjevně,
Kdo se k Tobě vine pevně,
Tomu pomoc hotova;
Ty ho slýcháš, láskou dýcháš,
Ku pomoci pospícháš.

Sušíl.

Triatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V teži československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Dokonalý pořádek v Srdci
Ježíšově.

1. Dokonalost záleží v pořádku. 2. Nejdokonalější pořádek panuje v Srdci Ježíšově. 3. Pořádek ten i v nás má panovati.

1. Dokonalost záleží v pořádku. Srdce Ježíšovo jest svaté a do-

konale, představuje nám tedy obraz nejdokonalějšího pořádku. Nejvyšší pořádek žádá, by tvor bez ustání a věrně vzdával Bohu svému čest, jaká jemu náleží; aby ho za poslední svůj cíl uznával, jej nade všecko miloval, a stvořené věci jen potud, pokud od Boha pocházejí, jemu náleží a nám napomáhati mohou, bychom se

k němu dostali. Právý tento pořádek tedy panuje v rozumu, když se Bohu poddává, v jeho neklamné slovo věří, úsudky své a myšlenky úsudkům a myšlénkám Božím připodobňuje, když všechno dle skutečné ceny posuzuje a pravdy věrně se drží. Ve vůli panuje pořádek, když všechno dle pravé hodnoty miluje, neskončené dobro tedy nade všechno; a když při všech svých přáních, náklonnostech a záměrech vésti se dává lásce Boží. Ostatní mohutnosti duše jsou v pořádku, když poddány jsou vůli, jako ona Bohu; když věrně plní rozkazy její a patřičně na ni závisly zůstávají. Smysly jsou v pořádku, když se jich toliko tak užívá, jak vyžadují toho rozum a víra, skromnost a mravopoečnost. V člověku celém panuje pořádek, když měřítkem všech skutků jeho jest vůle Boží, ohledem i na to, co činí, i na to, jak to činí. Slovem, dokonalý pořádek záleží v tom, abychom vždycky počátku, měřítku a konečného záměru pro veškerý své skutky v Bohu hledali, a sice tak, abychom se vynasnažovali, vždy jednati toliko dle vnuknutí milosti a za účel míti toliko zalíbení Boží a jeho oslavení. Ó jak vznešená a vzácná to dokonalost, a jak dalek jsem od ní!

2. Nejdokonalejší pořádek panuje v Srdci Ježíšově. V našem milování hodném Vykupiteli nalezalo se všechno v podivném pořádku; nikdy ani nejmenším nepořádkem nebyla porušena ona božská shodnost sil jeho duševních, nikdy jím nebyly poskvrněny skutky jeho. Žádná myšlenka, žádné přání, žádný pocit Srdce jeho, žádné slovo, žádný krok, žádný pohled, žádné hnutí jeho těla neprotivilo se dokonalému tomu pořádku. «Kdo z vás bude mne trestati z hříchu?» (Jan 8.)

Totéž však toliko první stupeň jeho dokonalosti; neboť netoliko nic chybného nebylo při něm, nýbrž všechno bylo do-

konale a všechno božské; všechny myšlenky, slova a skutky jeho musejí přičítati se božské osobě a jsou opravdu Boha hodny. Slovo evangelické přepodivně dokonalosti ty obsahuje: «Dobře všechny věci učinil» (Mar. 7.). Zde můžeme si poněkud představití vznešenost jeho velehení hodného Srdce; neboť ze srdce všechno pochází: srdce poroučí, pořádá a řídí všechny skutky, a pořádek, jemuž se obdivujeme na něčem zevnějšku, hluboko uvnitř základ svůj má. Když tedy již dokonalý pořádek, jenž ve vesmíru panuje, nás rozkoší naplňuje, čím více ona božská srovnalost v Kristu, v němž Bůh a člověk, stvoření a Stvořitel způsobem podivně vznešeným spojení jsou?

3. Také v srdci našem pořádek panovati má. Nyní rozumíš, v čem záleží svatosť, kterou Bůh od tebe žádá a po kteréžto dle jeho božské vůle toužit máš. Dostačí, pohlédnutí na Srdce Ježíšovo, abychom si to objasnili. Úloha, již vykonati máš, jest veliká, velmi veliká; neboť jako Srdce Vykupitelovo sporádáno jest, tak nezřízeno jest tvé. Pozoruj se bedlivě a najdeš v sobě nepořádek všeobecný: nepořádek mezi nevázanými, odbojnými silami duševními: v duchu svém roztržitosť, zmatek v myšleních, zpozdilý zabíhání ve své obrazotvornosti, zkaženost v srdci, zlé náklonnosti, opovážlivá přání; nízké, světské pudy, nepořádek v užívání svých smyslů, jmenovitě oči a jazyka, nepořádek ve svých skutečích, jež si tolikrát bez úmyslu dobrého, ano zrovna s úmyslem zlým vykonal a tím je tisícero nedokonalostí poskvrnil, nepořádek zvláště ve své vůli, kteráž, místo co by Boha hledala, po něm toužila a jeho samého milovala, přilnula ke stvořením. Vejdi do sebe a viz, nepodobáli se srdce tvé státu buřičskému, kde jen zmatek, rýpání a bezzákonnosť panují a všeliké náruživosti

proti sobě bojují... Nepochybuj o tom: vnější tvé chyby, poblouzení tvá v jednání, prostopášnosti tvých smyslů pocházejí ze vnitřního nepořádku.

Pozoruj tedy Srdce Ježíšovo a uč se znáti, čeho Bůh od tebe žádá a v čem zdokonalování tvé záležitosti musí; započni

s položením pevného základu svatosti. Mluv k sobě: Já jsem celý od Boha, jemu celý přináležím, pro něho celý jsem. Vždyť jest člověk stvořen, aby Pána a Stvořitele svého velebil, jemu se klaněl, jemu sloužil a svatým se stal. Rozvaž to dobře a opravdově a

v srdci to zachovej. •O tom přemýšlej, v tom buď* (1. Tim. 4.). Svatosť záleží v pořádku, pořádku však nemůže stávatí bez příkázání. Hle, jak důležitá jsou příkázání a jak potřebno jich zachovávatí!

Svět obkličuje tě svými temnostmi a staví ti na odív pomatenost a nepořádek; protož hled' na Ježíše, na svůj vzor!

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kníha III. Hlava 19. a 22.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění Božského Srdce Ježíšova.

Sv. Ignác z Loyoly,

patron „Nahražovatelův.“

(Časť další.)

však pozastav se na chvíli. milý čtenáři, a zodpověz sobě tyto dvě otázky. První: Co vše učinil můj patron k nahrazení urážek božskému Spasiteli dříve učiněných? Za odpověď opakuj si v paměti hlavní věci z toho, co jsi až posud byl o tom četl. — Potom odpověz na otázku druhou: A co teď miním činiti v tomto měsíci, abych sv. patrona — jemuž až příliš podoben jsem urážkami Srdce Ježíšova — aspoň poněkud také v nahražování urážek těch následoval?

Ovšem, jisté jest, že nemůžeš činiti vše, co činil sv. Ignác, tvůj patron; ale rovněž tak jisté jest, že ode všeho alespoň něco činiti můžeš. Nuže, rozmyšlej a ťaž se sám u sebe: Co bys tak mohl učiniti na místě jeho tuhých, přísných postův a bičování? Co bys činiti mohl na místě jeho po sedm hodin trvajícího rozjímání každého dne? A co na místě jeho pouti za moře do svaté zemi? Ach (můžeš si pomyslit při této otázce), vždyť nemám tak daleko do našeho farního kostela a tam se za mne při každé mši svaté koná tatáž oběť, která na Kalvarii krvácela, a tentýž Kristus Pán a Spasitel jest tu přítomen, jenž v Jerusalemě v hrobě odpočíval a očekává návštěvu mou; mohu tedy i zde mu zadostčiniti.

Milý čtenáři, snad i ve tvém dosa-
vadním životě stalo se to a ono, co ne-
bylo bližnímu tvému dobrým příkladem
ku vzdělání, aniž posloužilo k rozmnožení
lásky jeho k Ježíši Kristu, nýbrž naopak
bylo mu snad k nemalému pohoršení,
tak že si pomyslí sám u sebe: »Hle,
po těch pobožných lidech také nic není;
v kostele se modlí, ale mimo kostel jsou

žvastavi, nelaskavi a utrhaři v řečích
svých jiným na cti, jakoby to ani hřích
nebyl; v práci jsou leniví, nedbali a nad
každým nepatrným slovem urážliví« atd.,
jak to slyšíme o těch »nábožných«
osobách. Dalli jsi tedy, milý čtenáři,
někomu příčinu k podobným myšlénkám
a řečím, pak se ťaž se vsi opravdivosti
sama sebe: »Co musím nyní učiniti,
abych dané pohoršení zase napravil?«
Věř mi, že právě tato věc jest nejdále-
žitější kapitolou druhé otázky.

A teď, jestli jsi ukončil své roz-
jímání, budeme dále pokračovati o sv.
Ignáci. Nejsli však s přemýšlením ještě
hotov, pak bych ti poradil, odložití další
čtení až na zítřek aneb na budoucí
neděli.

Staneli se někdy, že urazíš svého
přítele nebo pohněváš své dobré rodiče,
pak tě to zajisté nemálo boľi, a jakožto
člověk, jenž má srdce na pravém místě,
jdeš a požádáš je za odpuštění a na-
praviš zase učiněnou jim křivdu. Urazili
je však někdo jiný a ukrivdili jim, co
potom? Myslíš, že máš odpověď na
jazyku, že se toliž všemožně snažíš
přítele, otce nebo matku potěšiti a za
utrpenou urážku je odškodniti. Nuže, a
právě tak choval se Ignác k nejsv. Srdci
Ježíšovu a tak a nejinak máš se k němu
zachovati i ty, »Nahražovateli!« A proto
poslyš pozorně, jakou náhradu podával
Ignác Srdci Ježíšovu za urážky a hříchy
jiných lidí.

Co pocítoval v srdci svém, když
viděl, jaké urážky a pohany se dějí bož-
skému Spasiteli a o nich uvažoval, to
poznáš, milý čtenáři, nejlépe z následuji-
cího výroku jeho. Když později sestavoval
pravidla svého řádu, napadlo ho, co by
asi tomu říkal, kdyby ho Bůh za jeho
hříchy uvrhl do pekla? Napsal o tom

takto: »Představil jsem si jednak muka, jež by mi bylo v tomto brozném místě snášeti, jinak rouhání a proklínání nešťastných zavržencův, a tu zdálo se mi, že bych vlastních muk ani necítil pro zneuctivání nejsv. jména Božího, jež bych tu poslouchati musil.« Kdo takto smýšlí a mluví, pocituje zajisté nevýslovné bolesti i nad tím, vidí a slyší, kterak v nejsv. Svátosti přítomný Syn Boží, byt ne ustavičně slovy, ale tím častěji, ba neustále skutky bezbožných hříšníků, chladností a lenivostí vlažných urážen a zneuctěn bývá!

Ano, láska k Ježíši Kristu plnila oči jeho ustavičnými slzami, tak že byl v nebezpečí pozbyti zraku. Ale tisíce slz proléval zvláště proto, že uvažoval v srdci svém nesčetné, nevyslovitelné urážky Miláčku jeho od lidí páchané.

Avšak upřímná tato soustrast a prolité slzy nebyla jediná věc, čímž se snažil božského Spasitele svého odškodňovati za jeho lásku od tolika lidí opovrženou; neboť říkával sobě: »Netoliko za své vlastní hříchy, nýbrž i za hříchy ostatních lidí musím činiti pokání.« A co říkal, také činil. Velikou část kajících skutkův, o nichž svrchu řeč byla, obětoval právě za odčinění a usmíření cizích hříchův a urážek Božích. Ano, kdy se mohl nadíti, že by snad větším ještě svým utrpením mohl buď ukončit aneb i zamezit urážky Krista Ježíše, tenkrát nerozmyslel se ani chvíli a podstoupil vše, i nejtěžší a nejtrpčí. Tak na př. nedaleko města Barcellony, kde se právě zdržoval, nacházel se klášter řeholnic, který však pokleslou kázní svých obyvatelů špatnou česť dělal jménu svému, poněvadž slul »Klášter andělský.« Sotva však uslyšel Ignác tuto pověst o pohoršlivém životě řeholnic, umínil si ihned jako neknez a bez všeliké pomoci lidské,

důvěruje jedině v pomoc Boží, nešvaru tomu konec učiniti. Že to bude kus těžké a perné práce, věděl již napřed. Návodem a rozkazem jistých lidiček, jimž tento krok Ignácův z příčin na snadě ležících byl nad míru nemilý, byl světec na cestě ke klášteru dvěma otroky přepaden a od nich holemi tak stlučen, že zůstal polomrtev na místě ležeti. Teprve po 53 dnech zotaviv se z těžkých ran vydal se opět bez meškání na cestu do »Andělského kláštera,« a když jej přátelé varovali před opětným vražedným přepadnutím, zvolal: »Ó jaké by to bylo štěstí pro mne, umřítí pro tak dobrou věc!« A hle, nebeský Pán odměnil hojně všechna jeho namáhání a utrpení. Onen klášter, jenž dosud špatné pověsti požíval, stal se od toho času vzorem řeholní kázně a svatosti.

Jindy zase dověděl se Ignác, že jistý mladík z přátel žije v nedovoleném a hříšném poměru s jistou osobou. Cesta, kterouž k ní chodíval, šla vedle rybníku. A co učinil Ignác na usmíření hříchů, jimiž zaslepenec ten Spasitele urážel, a k zamezení nových? Šel k rybníku a očekával nešťastného mladíka. Vida jej přicházet, odhodil svůj svrchní šat a vstoupil až po krk do vody, ač byla právě nejtěžší zima a rybník napolo zamrzlý. »Kam jdeš, nešťastníče?!« volal naň z vody hlasem mocným. »Kam se ubíráš?! Viz, zde chci za tebe trpět, až usmířen bude hněv Boží, který se již již nad tvou hlavou vznáší!« A Ignác byl by zajisté dostál slovu, kdyby mladík zaražen vyhrůžkou a zároveň pohnut láskou jeho nebyl se obrátil s cesty hříšné s pevným úmyslem, nikdy již po ní nekráčet.

A takovýchto nápadných skutků kajících na usmíření a odčinění cizích hříchů nalézáme mnoho v životě sv. Ignáce.

Ostatně co byl vlastně celý život

jeho? Nic jiného, nežli stále a nepřetržitě nahrazování a odškodňování Ježíši Kristu, ale odškodňování spojené s největšími a nejtěžšími oběťmi.

Božskému Srdci Ježíšovu není žádná milejší a vzácnější náhrada za urážky světa nad to, snažili se člověk, aby se hříšníci obrátili a spravedliví čím dále tím větší láskou k němu se rozněcovali. A co všechno podstoupil svatý Ignác, čeho se podjal, aby se právě této náhrady Spasiteli v plné míře dostalo!?

Osvícen s hůry, přišel Ignác k poznání, že, máli s výsledkem pracovati na polepsení hříšníkův, a zdokonalení spravedlivých, musí sám dříve nabyti nejen vědy svatých, ale i vědomostí lidských. A co učinil k cíli tomu? Ačkoli čítal již 33 roků věku svého, odhodlal se navštěvovati veřejné školy v Barcelloně a seděl vedle malých školákův, aby se učil základním počátkům latinské a řecké řeči. Byla to zajisté perná práce pro žáka již tak obstarlého, a to tím více, poněvadž dobrovolně a z lásky k Pánu Ježíši všeho majetku se zřeknuv, nucen byl svůj denní chléb si vyžebrať. Řekl bys, že učit se nazpaměť těm podrobným, titěrným pravidlům gramatikálním muselo býti prací nad míru nechutnou pro ducha Ignáciova, který již povznešen byl k nejvyššímu stupni nazírání věcí nebeských a jehož všemocná láska k Ježíši neodolatelnou mocí pobádala do širého světa, by všechna srdce lidská roznítil láskou k němu. Ale právě naopak, právě tato láska ke Spasiteli to byla, která mu dodávala trpělivosti a síly k překonání všech obtíží v učení.

Stůj zde jen jeden příklad, jak sv. Ignác zápasil. Duch temnoty, jenž často i podobu anděla světla na se bère, aby tím snáze nábožné duše obelstil, ponoukal nového žáka právě v těch hodinách, kdy se měl učit, co nejvíce ku cvičením náboženským, tu právě na-

plňoval srdce jeho nebeskými útěchami a rozněcoval ducha tak vroucími city k Bohu, že mu téměř celý čas k učení stanovený minul samým rozjímáním a nábožným vzdycháním k Bohu, a Ignác se ničemu nenaučil. Ale brzy prohlédl tuto leť nepřítelovu, a aby ji nadobro zmařil, došel ihned k svému učiteli, mistru Ardebalovi, vyznal mu upřímně všechno a padnuv na kolena zapřísahal jej, aby ho v ničem nešetřil, ale když by povinnosti své nedostál, přísně trestal, tak jako ostatní malé žáky; zároveň pak slíbil, že ve studiích svých bude pokračovati. A hle, pokušení ono přestalo.

Ale to byly jen první obtíže, jež Ignác musil překonati, chtě se státi hodným »Nahrazovatelem« Božskému Srdci Ježíšovu. Ó jak velikých a četných překážek bylo mu i v následujícím čase přemáhati, nežli prodělal celou dráhu vědeckých příprav a došel žádoucího cíle! Avšak Ten, jenž mu dal »chtění«, pomohl mu i k »dokonání«, a po dlouhém strádání a nevyslovitelných obtížích, o nichž studující za našich časův ani zdání nemají, stal se Ignác »magistrem svobodných umění« a doktorem bohovědy, ale nikoli proto, aby se slávou tou mohl před světem blýskati, nýbrž aby tím lépe mohl pracovati o čest a slávu Boží a nahrazovati urážky mu činěné.

Když byl Ignác vysvěcen na kněze a postaven za vůdce společnosti mužů, která si za výhradní úlohu svou stanovila pracovati všestranně »pro větší čest a slávu Boží« a spásu nesmrtelných duší, a za účelem tím jediné žíti a umříti, tu konečně viděl Ignác slavným výrokem náměstka Kristova před sebou otevřené pole k činnosti, jak si to byl v duchu přál. Polem tím však byl celý okršlek zemský. Co zatím Ignác v Římě, kde si byl své stále obydli zvolil, vynasnažoval se všem všeho býti: dítkám učitelem, odrůstající mládeži pěstounem a vycho-

vatelem, dospělým kazatelem a rádcem, chudým pomocníkem a zarmouceným těšitelem, a co zatím jeho přičiněním blahodárné ústavy, útulny pro opuštěné ubožáky, duchovní ústavy vychovávající jeden za druhým povstával, pracovali zatím synové jeho v krátkém čase již po celé Italii a Francii, ve Španělsku a Německu, ano i za oceánem v Indii; ale v nich všech vlastně pracoval, trpěl a obětoval. Ignác.

Ale na tom budiž dosti; nechtěl jsem ti, milý čtenáři, podati úplný životopis sv. Ignáce z Lojoly, nýbrž snažil jsem se jenom, abys v něm poznal vzor a patrona pravého »Nahražovatele« Srdce Ježíšova, a to, doufám, se stalo. Nyní pak ho pilně následuj i v nahražování cizích hříchů. Jestliže si tvůj patron oči své do krve vyplakal z útrpnosti nad uraženým a potupeným Spasitelem, pros alespoň ty každodenně při mši sv. nebo při návštěvě nejsv. Svátosti Ježíše Krista za odpuštění urážek, jichž se mu od nevděčných a zaslepených lidí dnem i nocí dostává; obětuj mu v náhradu za ně zásluhy jeho Božského Srdce, jakož i lásku a zásluhy nejsv. Srdce jeho přemilé, panenské Matky Marie. Jestliže patron tvůj s tělem svým tak ukrutně nakládal a tak těžké pokuty za hříchy svých bližních konal, přines ty ob čas Srdci Ježíšovu alespoň dosti malou oběť na tentýž úmysl, buďsi nějakou újmu v jídle nebo zřeknutí se nějaké i do-

volené zábavy. Uložili ti však podobnou újmu Pán Bůh na př. nemocí, podrob se v tomto měsíci ochotněji než jindy jeho sv. vůli; vždyť jest to oběť na zadost- učinění Božskému Srdci Ježíšovu!

Anebo přijdeli ti snad za těžko plniti věrně a řádně povinnosti stavu svého snad proto, že jsou ti odporné, obtížné nebo proto, že se ti zdá stav tvůj býti méně čestným, výnosným a p., pak si vzpomeň na sv. učně ve škole a povzbuď sebe sama slovy: »Jako svatý Ignác chci i já poslušným a věrným býti v tom, co ty, ó Spasiteli, ode mne, sluhy svého, žádáš!«

Nejsili však knězem ani misionářem, naskytnou se ti přece mnohé příležitosti, kde můžeš horlivou péčí o spásu svých bližních, buďto dítek anebo tvých přátel a příbuzných Ježíši Kristu poskytovat náhradu za hříchy jiných; jen si nenech žádné takové vhodné příležitosti marně ujíti!

Takovým tedy způsobem následuj, milý čtenáři, sv. patrona svého věrně po celý měsíc, maje vždy na paměti zásadní pravidlo této služby, jež jsem ti na počátku uvedl: »Kdo se přičiní, aby všemožně nahrazoval krivdy a urážky proti Bohu páchané, může bezpečně doufati, že mu Pán jeho hříchy a pokuty, jichž zasloužil, vždy víc a více promine a nevýslovnou sladkost smilování svého naň vyleje!«

(Příště dále.)

Lichva.

„Přijíždějí peněz chudému, nebudeš naň nastupovati jako dráč, aniž ho lichvou obtížíš.“
(2. Mojš. 22. 25.)

Lednou z rakovitých nemocí, které za dob našich rozežirají společnost lidskou, jest lichva. Ba tato jest nad jiné zhoubnější, neboť hlodá na kořenu blahobytu a spokojenosti, ničí celé

rodiny a obce a přivádějí občany druhdy zámožné, ba i bohaté na mizinu. A zlořád tento — tato rakovina, lichva — bují měrou úžasnou ve všech stavech lidské společnosti, neboť vymyká se zákonu a

trestu a používá všeobecné tísně a bídy, aby, jako upír vyssává krev člověka, tak vyssála poslední groš z kapsy. Lichva zuří v malém i ve velkém; někdy zakrývá se pláštěm účinného soucitu s bídou bližního, ve skutečnosti však má jen na jeho zkázu namířeno. Lichvářů, či jak se jim cizím potupným slovem říká, »vuchrářů«, hemží se nyní všude dosti; není města, ba snad není ani dědiny, kde by takový dobrodineček neoblažoval své spoluobčany. Ale to je právě při tom nejhorší a na pováženou, že vidíme i mnohé křesťany v počtu tom, ba křesťany, kteří jinak na veřejnosti na dokonalé, zbožné, obětavé si hrají, potají však horší jsou u vydírání, nežli sami židovští lichváři. Lichva je hřích těžký, ba může se říci do nebe volající a uvaluje na každého, kdo se jí prohřešuje, hroznou spoustu kletby a žalob; proto se lid křesťanský nemůže dosti varovati před tímto hřichech, který jména a důstojnosti křesťanské nanejvýše jest nehodný.

K účelu téměř služíte i řádky tyto.

Především buďme si dobře toho vědomi: kdo se lichvou prohřešuje. Lichv se dopouští ten, kdo na příliš veliké — nad zákonem ustanovené — úroky peníze půjčuje, anebo jinak nouze a bídy bližního ku svému zisku užívá.

Přísně vzato dopouští se lichvy ten, jenž vůbec něco více, nežli byl půjčil, požaduje. Tak na př. půjčillis bližnímu měřici obilí a požaduješ za ni půl druhé nebo dvě, dopouštíš se lichvy. Anebo půjčillis někomu 100 zl. a chceš za to 105 nebo 106 zl., dopouštíš se, přísně vzato, také již lichvy. Neboť jen tolik je dovoleno zpět požadovati, co se bylo půjčilo — tak to žádá spravedlnost. Za půjčení však něco více žádati přičít se vlastně křesťanské lásce, neboť tato právě chce, abychom bližnímu svému v bídě a nouzi, můžeme-li, nezištně pomáhali.

Tak čteme o tom v písmě sv. na několika místech. V zákoně Mojžišově stojí psáno: »Jestliže by schudl bratr tvůj, a byl mdlý na ruce, a přijal bys ho jako příchozího a pocestného a živ by byl s tebou, neboť lichvy od něho, aniž více než jsi dal. Boj se Boha svého, aby živ byl bratr tvůj u tebe. Peněz svých nedáš mu na lichvu a z obilí nepožádáš přídávku« (3. Mojž. 25. 36.—37.). A opět v páté knize di zákon: »Nedáš bratru svému peněz na lichvu ani obilí ani kterékoli jiné věci: bratru svému bez lichvy půjčíš toho, čehož potřebuje: aby požehnal tobě Hospodin Bůh v každém skutku tvém na zemi« (5. Mojž. 23. 19.). Kristus Pán také zapovídá půjčovati na zisk slovy: »Protož milujte nepřátely své a dobře číňte, a půjčujte, ničeho za to se nenadějce: a budeť odplata vaše mnohá a budete synové Nejvyššího; neboť on dobrotivý jest k nevďěčným i zlým« (Luk. 6. 35.).

I svatí Otcové jedním hlasem odsuzují lichvu a vyhlásují vše, co se nad půjčené věci požaduje, za neprávne nabytý statek. Tak praví sv. Ambrož: »Naše svaté knihy zatracují zlořád, více žádati nežli se bylo dalo... Vše, co se požaduje nad půjčené, musí lichvou nazváno býti.« A sv. Jan Zlatoústý mluvící o záhubnosti lichvy, praví: »Lichva jest stejně nebezpečna pro toho, jenž na úroky dává, i pro toho, jenž na úroky bere. Onen vydává spásu duše své v nebezpečí, tento vrhá se u větší bídu.« I sněmy církevní zatracují lichvu ve způsobu tomtó: Druhý sněm lyonský vyvrhl lichváře ze společnosti věřících; sněm viennský nařizuje, že se přísně jako kacíři potrestati mají všichni, kdož tvrdí, že není hřichech více žádati, nežli se bylo půjčilo. Tohotož mínění jsou i papežové. Tak velice učený papež Benedikt XIV. praví v listu svém biskupům italským, psaném ze dne 1. listop. 1745.,

»že i dle souhlasného mínění kardinálů každý úrok z půjčeného kapitálu nedovolený a lichvářský jest, ať si ten, kdož tak činí, kterémukoli stavu přináleží anebo k jakémukoliv účelu úrokův užívá.«

Tu však řekneš, milý čtenáři: »Tak všickni, kdož nyní na úroky i sebe menší půjčují, jsou tedy vlastně lichváři.« Ó nikoli, to bys zaslal opět příliš daleko. Za půjčení samo ovšem nesmí se ničeho požadovati, ale jsou zde jiné okolnosti, které dovolují mírný úrok bráti, a sice:

1. škoda půjčením způsobená,
2. uslý zisk,
3. nebezpečí, že přijíti můžeš i o jistinu,
4. zákon občanský.

Abych ti objasnil, co se pod »škodou půjčením způsobenou« rozumí, povím ti příklad. Chceš si ke svému statku přikoupiti kus pole. Dostal bys je nyní za 1000 zl., za rok však musíš již dáti 1050 zl. Tu však prosí tě tvůj soused, jenž právě peněz potřebuje, a ty mu svou jistinu na rok půjčíš, žádáš však za rok 50 zl. úroků. Dopouštíš se lichvy? Nikoli; neboť jistě jest spravedливо, aby dlužník nahradil škodu, kterou věřitel skrze něho utrpěl.

Totéž platí o »ušlém zisku«. Kdybys si byl půjčené peníze podržel, byl bys jich mohl k nějakému dovolenému obchodu použiti a byl bys z nich něco vytěžil. Půjčillis je, jest spravedливо, aby ti dlužník uslý tento zisk poněkud nahradil.

Co se pak nebezpečí týče, že bys i o jistinu přijíti mohl, může býti nebezpečí toto dvojí: obyčejné, jaké jest vůbec při všech věcech. Tak na př. požár, krupobití, vojna uvádí všechnen majetek do velkého nebezpečí; za to se ovšem ničeho žádati nesmí. Ale jest nebezpečí jiné, a to jest nesprávnost věřitelova neb odvážný jeho podnik. Žádá tě

kupec, jenž ti žádnou záruku dáti nemůže, za půjčku k nějakému odvážnému podniku, tu jistě jsi v právu žádati od něho také úroky. Z důvodu tohoto prohlásila i kongregace »rozšiřování víry« úroky za dovolené a papež Innocenc X. mínění toto schválil.

Konečně jest »zákon občanský« závažným důvodem, proč se úroky bráti smí. Zákoný také platí nyní u všech vzdělaných národův. Ale nehřeší křesťan bera dle zákona světského úroky z půjčené jistiny? Nikoli; neboť papežská stolice byla několikráte na dotčené otázky odpovíděla. »že věřící beroucí zákonem dovolené úroky se ve svědomí znepokojovati nemají.« Měla jistě papežská stolice nyníšší poměry na zřeteli, neboť kdyby se úroky bráti nesměly, nechtěl by nikdo půjčovati, a tím by obchod a průmysl značně trpěl, což by zase za následek mělo bídu a nouzi mnoha a mnoha lidí. I mnoho dobročinných nadací a ústavů by zahynulo, kdyby se nesměly úroky bráti, neboť ústavy tyto bývají obyčejně jen z úroků vydržovány.

Vše to, co posud řečeno, platí však jen o úrocích zákonem dovolených, a tyto obnášejí 5, nanejvýše 6 ze sta. Vše, co přes to jest — ať málo, ať více — jest lichva. A tu jsme již u oně rakoviny, která nyní tolik rodin rozežírá. Kdo se nyní spokojí s pěti procenty? Deset, patnáct, dvacet, ano i padesát procent opovažují se lichváři žádati, a ubohý dlužník, chtěl-li mítí půjčku, musí se uvoliti. Ještě hroznější jsou lichvářské úroky v malém, které se však člověku, jenž nepočítá, ukrývají. Tak jsou mnozí dobrodinečkové, mající jmění svého jen málo set, přece pohodlně a dobře živi. A jak? Inu, půjčují v malém. Takový dobrý křesťan rád pomůže bližnímu nějakým tím capartem na týden, dva, a nežádá za to mnoho. Ze zlatého na týden jen krejcar anebo dva; to přece může

každý rád dáti. Ovšem, že to dá a dáti musí, neboť by jinak si půjčkou pomoci nemohl; ale málo kdo z nich ví, jak hrozná, do nebe volající jest to lichva. Či nevěříš? Nuže, poslechni. Tys si vypůjčil zlatý na týden a dáš za to úrok krejcar; kolik jest to za rok ze zlatého? 52 krejcare. A kolik by to bylo ze 100 zl. za rok? Stokrát tolik, tedy 52 zl. Kolik jest to procent? 52. A to nemá býti lichva? Tím horší jest to ovšem, žádali se ze zlatého 2, 3—5 kr. týdně, jak sám vím, že se tak v továrnách mezi dělníky děje; tu se člověk té lichvy až zhrzojí. Neboť 5 kr. týdně ze zlatého dělá ročně 2 zl. 60 a ze sta 260 zl., tedy 260 procent. To je strašné! Pak ovšem může takový dobrodinec chudého lidu se svými několika sty dobře a pohodlně žíti: vždyť se na něho jiní drou a starají.

Ale co říká tomu svědomí? Inu, někdy se ovšem ozve, ale lichvář je brzy umlčí námitkou: »Proč mi to lidé dávají? Já jim peněz nevnučuji; když je chtějí, ať platí!« Ovšem, ty necitelný člověče, že chtějí půjčku; vždyť nouze železo láme. Kdybys však viděl slzy, které z očí se prýští k vůli tvé nemilosrdné lichvě, kdybys slyšel nářky rodin v klepetech tvých úpějících a kletby, které na hlavu tvou se sypou, tu bys, pakli jen ještě jiskra citu lidského v tobě jest, obrátil. A co máš, řekni mně, z tak nespravedlivě nabytého majetku? Ovšem, žiješ pohodlně a bez starosti, ale jak dlouho? Myslíš někdy na smrt a na to, co následuje — soud Boží? Nehroziš se před posledním okamžikem? — Tu mi připadá na mysl sen jistého vyhlášeného lichváře. Zdálo se mu totiž, že umřel a ležel v rakvi právě před pohřbem. Přibuzní jeho stáli kolem, ale po smutku nebylo ani stopy; hádali se mezi sebou, neboť každý chtěl býti hlavním dědicem, a komu bylo málo poručeno, klel a nadával nebožtíkovi ve-

řejně. Tu otevřely se dveře a zpitý jakýsi muž vrávorál k rakvi a napřáhnuv pravicí zasadil mrtvole políček, křiče: »To máš za mne, druhý za mou rodinu a třetí za jiné, jež jsi lichvou ožebračil!« Přítomní byli jako ztrnuli hrůzou a nikdo se neodvážil zbojníka zadržeti. Tento plivnul ještě s největším opovržením mrtvole ve tvář a vyvrávorál se zase ven. Když pak vyšel průvod na ulici a nesli mrtvolu na hřbitov, tu vyzváněli všemi zvony. Ale lichváři se zdálo, že zvony mluvily, neboť zřejmě slyšel, kterak volaly: »Patnáct, dvacet, patnáct, dvacet.« Když pak největší zvon mezi menšími se ozval, bylo mu, jakoby hrobovým hlasem volal: »Sto sem, sto tam, sto sem, sto tam!« Z této úzkosti probudil se lichvář, na celém těle se třesa a jsa potem smočen jako po koupeli. Pořád mu hučelo v hlavě, co si zvony byly povídaly: »Patnáct, dvacet.« Ba on sám počal tak pro sebe mluvit, až se smysly pomínul a nic jiného neříkal, než: »Patnáct, dvacet, patnáct, dvacet.«

Strašný jest osud každého nekajícího lichváře, ale zasloužený. Neboť není bezcitnějšího člověka nad něho. Může viděti největší bídu, ubohé oběti mohou nohy jeho objímatí a slzami svými smáčeti, nevinné dítky mohou před ním klečeti a ručinky k němu vztahovati, že by se kámen nad nimi ustrnul -- on sebou nepohne, zabaví a prodá poslední krávu v chlévě a poslední peřinu stáhne s postele, aby nepřišel o svůj hříšný groš.

Lichva zatvrzuje srdce lidské více nežli co jiného. Ó můj Bože, může tak jednati křesťan, jehož prvním a hlavním pravidlem má býti svatosvaté přikázání lásky: »Miluj Boha nade všecko a bližního jako sebe samého.« Boha nemiluje, neboť Bohem jeho jest mamon, a bližního nemiluje, neboť mu poslední krupěj krve z těla vyssává. Ó kolik ožebračelých rodin, kolik zchudlých obcí, kolik samo-

vražď má lichva na svědomí! To vše zapsáno jest tučným písmem v knize onoho spravedlivého, vševědouceho soudce na nebi, jenž strašným hlasem z ní čísti bude jednou každému lichváři. Nic tohě nepomůže modlitba, neboť jest v ústech tvých urážkou velebnosti Boží, jest rouháním proti vševědouceho Hospodina. Nepomohou ti oběti ani dary, neboť Hospodin žádá především poslušnost příkázání svých, a jedno z hlavních jest: Nepokradeš! A lichva patří mezi druhy krádeže.

K lichvě počítá se také hřích těch, kdož obilí a zboží skupují a zadržují, aby ceny do výše vyhnali a pák draho prodávali. Takoví lidé jsou opovržení hodnější nežli sami lupiči a zloději, neboť počítají na obecnou bídu, obohacují sebe krvavým grošem chudiny a uvalují mnohdy celý kraj, ba celou zem v bídu a nedostatek. Všim právem praví proto pismo svaté: »Kdo skrývá obilí, zlořečen bude od lidí« (Prisl. 11. 26.). Vůbec hrozným jest hřichem užívati bídý jiného k svému obohacení. Neboť praví apoštol Páně: »Kdo by měl statek tohoto světa a viděl by bratra svého, an trpí nouzi a zavřel by vnitřnosti své před ním: kterak láska Boží zůstává v něm?« (I. Jan 3. 17.) A co teprve říci se má o tom, kdo bližního v nouzi utiskuje? O tom platí slovo Ducha sv.: »Chléb nuzných jest život chudých; kdo jej odjímá, jest člověk krve. Kdo odjímá chléb v potu dobytý, jest jako ten, kdo zabíjí bližního svého.« (Sirach 34. 25.). Ten nešťastný mamon svádí tak mnohé ku hrozným hříchům proti sedmému Božímu přikázání, a to zejména k lichvaření. A málo kdo pomní

slov Spasitelových: »Co je platno člověku, kdyby celý svět získal, ale na duši své zkázu trpěl?« Nespravedlivý majetek není požehnaný; jak nabyto, tak pozbyto, ztratí se zase, byť ne v prvním, zajisté v druhém pokolení, toť trest časný; horší však, věčný, čeká je ve světě budoucím. Proto ať slyší všichni takoví slova proroka Amosa, jenž dí: »Slyštež vy, již potíráte chudého a vyhlazujete nuzné země, říkajíc: kdy pomine nový měsíc, a prodávati budeme zboží? a sobota, a otevřeme obilnice? abychom zmenšili míru a zvětšili závaží a podvrhli váhy lstivé?« Přísáhi Hospodin, »že nezapomene až do konce všech skutků jejich« (Amos 8. 4.).

A co jediné pomůže ještě všem těm, kdož se byli proti Bohu a bližnímu prohřešili lichvou nebo utiskováním? Totéž, co pomohlo hříšnému Zachaeovi. Pán jej navštívil, hnul srdcem jeho a Zachaeus se obrátil a nahradil: »Pane, polovici statku svého dám chudým, a čímli jsem koho poškodil, nahradím čtvernásobně,« tak slíbil Zachaeus. A Pán přijal slib ten a pravil: »Dnes stalo se spasení domu tomuto.«

Kéž by se hnulo i srdce četných lichvářů, kteří utiskují kraje naše! Kéž by pomněli na poslední věci člověka a dali průchod do srdce svého slovu Páně! Kéž by se obrátili a nahradili učiněnou škodu, i kdyby ničeho jim zůstati nemělo; neboť dobré svědomí a odpuštění spáchané viny jest cennější, nežli všecken světský majetek. Pak by i Pán zase zavítal do srdce jejich a spasení by se dostalo nesmrtelným duším jejich na věčnosti.

Boh. Hendl.

Nové malby a okrasy ve chrámu svatohostýnském.¹⁾

Když šestnáctého srpna průvod Frenštátský na sv. Hostýně byl, klečel odpoledne jistý šedovlasý kmet před hlavním oltářem a modlil se pobožně. Bylo mu již přes osmdesát let a každý rok navštěvoval chrám svatohostýnský i tehdež, když před 43 roky v zříceninách ležel. Spatřiv, jak chrámové stěny vůkol zlatem se lesknou, najednou začal takto hlasitě vzdychati: „Kosteličku, kosteličku, jak jsi ty krásný a nádherný! Když jsem druhdy tu klekal na hromádce kamení a zhlídal ty holé zdi: již tenkrát mi cosi v srdci říkalo, že jednou krásným a nádherným budeš; ale že se té krásy dočkám, toho jsem se nenadál. Snad jsem tu již naposledy byl.“ A při těch slovech slzy radosti kanuly po jeho lících.

Podobné tušení měli také jiní starci a stařenky; z té příčiny od toho a onoho nejednou slyšeti, že děd nebo babička mu říkali: „Svatý Hostýn bude se jednou zlatem stkvíti.“ Činili pohled na ty nové malby a okrasy chrámu tak radostný dojem, zpravodaj svatohostýnský by úkolu svému nedostál, kdyby čtenářům o nich ničeho nenapsal. Za tou příčinou podá tu krátký popis všeho, co za loňské doby poutnické (1888.) malováno a okrašlováno bylo, a aby čtenář měl celek před očima, přidá též něco od předešlého roku, doplniv takto zprávy, které onen známý a vroucí ctitel Matičky Boží svatohostýnské v měsíci lednu (roku 1888.) ve „Šk. B. S. P.“ napsal.

A) Obrazy v presbytáři.

Celý presbytář jest vymalován a obnoven jakož i bez mála veškerá chrámová loď, vyjmouc milostnou sochu, její okolí se čtyřmi sloupy a hlavní oltář, jichžto se okrašluje ruka umělců posud netknula; taktéž vyjmouc kazatelnu a všechny poboční oltáře.

Obrazy nad jiné zajímavé jsou výkresy na klenbovém pasu, jenž dělí presbytář od chrámové lodi. Tam vidíš

na pěti od sebe oddělených polích patero výkresů, a přidášli k nim ony dva, které jsou pod posledním oknem obou oratoří, znázorňují ti celé posvátné dějiny Hostýna. Následují pak v tomto pořádku:

1. Na klenbovém pasu jest po evangelní straně obraz sv. Cyrilla a Methoděje, kteří se strání sv. Hostýna dle zbožného podání pohanským praotecům našim víru Kristovu blásají, je křestí a účtu k Rodičce Boží zavádějí; za sv. Methodějem stojí lípa, slovanský strom, na němž visí obraz Matky Boží, tak zvané svato-Methodějské čili Staro-Boleslavské; pod pravou nohou sv. věrověstce leží shozená modla „Gostýn“, kteréž pohané chtěli květiny, v koši přinesené, obětovati.

2. Následující obraz představuje Moravany, jak jsou roku 1241. od Tatarů na sv. Hostýně obleženi a broznou žízni trápeni; proto matky spínají ruce a dítě leží tam mrtvé; ale Vratislav ukazuje ke kapli „na chlumku“ stojící a mužně volá:

„Za mnou pojďte, muži, kdo tak smýšlí,
Za mnou před stolec Mateře Boží!“

Jižijž chvátají Moravané ke chlumku, kde „Máti Boží divy tvoří.“ Na kraji náspů leží nakupené klády, které křesťané na Tatary svalili.

3. Ve vrcholu klenbového pasu vznáš se jako v oblacích Matka Boží svatohostýnská a chová na levé ruce svého božského Synáčka, který na její přímluvu blesky metá na Tatary.

4. Na vedlejších obraze viděti, jak Tataři jsou celí pomateni neb na zemi poveneni, jak v divokém zmatku utíkají, a stany jejich, bleskem zapálené, jedním plamenem hoří.

5. Poslední obraz na klenbovém pasu představuje, co se teprv státi má. V pozadí stojí chrám svatohostýnský, r. 1787. rozbořený, r. 1845. zase obnovený, v nejnovější době zevnitř upravený, uvnitř vymalovaný a konečně od

¹⁾ Jelikož vydány zvláštní knížky pro poutníky svatohostýnské, a sice: „Svatý Hostýn v obrazech“ a „Album svatohostýnské“, neměli jsme uvést jmeniti ve „Škole B. S. P.“ článek tento, pocházející z dovedného pera horlivého dopisovatele našeho o sv. Hostýně. Na mnohé však domluvy a pro povzbuzení těch čtenářův a čtenářek, jimž není možno na sv. Hostýn putovati, milerádi také ve „Škole B. S. P.“ článek tento podáváme, aby věděl náš česko-moravský národ, co učiněno ku zvelebení chrámu Matky Boží svatohostýnské. Redakce.

nejdůst. p. kardinála a knížete-arcibiskupa Olomouckého, Bedř. hr. z Fürstenberků, vysvěcený, který se sv. Hostýna sestupuje, s lidem se loučí a jemu své pastýřské požehnání dává. Dejž Bůh, aby se to brzy stalo! Viděti také starou kapli sv. Jiljí v levo; tak zvanou kaplanku a část nového kláštera v pravo; lid v národním kroji.

6. Po evangelní straně naproti hlavnímu oltáři vidíš obraz Matičky Boží svatohostýnské, který dosud zapomenutý, ale v starých modlitebních knihách zase nalezen byl s nápisem: Obraz jak se od roku 1242. uctíval, až jej Václav rytíř Bitovský 1620. zničil. Jako starostlivá matka se ohlíží a nabízí svou pomoc; rozprostírá plášť svůj a kryje pod ním celý zástup kletčích Moravanů v staroslovanském kroji.

7. Na epistolní straně pod zadním oknem jest obraz Matičky Boží Hostýnské v nynější podobě; vznáší se nad zeleným temenem svaté hory a z ruky jejího božského Synáčka srší blesky a hromy na Mongoly. Pod ní zhlédáš chrám, jak jej František Antonín z Rottálu 1721.—1748. vystavěl, v pravo stojí stavení tehdejších duchovních správců, byt kostelníkův a varhaníkův a jak se zdá i škola, v levo starý kostelíček, z něhož obraz přenosen byl; trochu níže je hospoda a vodní kaple. Kostel byl jako teď 42-45 metrů dlouhý, 25-50 m. široký a přes 27-25 m. vysoký; zdivo, které se až dosud udrželo, na některých místech 6—9 metrů tlusté. Celý obraz jest malován dle staré mědirytiny, kterou P. Frant. Albl, jeden z prvních duchovních správců, od malíře Jana Ant. Nevidala 1748. zhotoviti dal a zakladateli kostela věnoval.

8. Nad oběma dveřma sakristie je viděti dva anděly na zlaté půdě; jeden pozdravuje Pannu Marii, druhý prosí ji, což zlatými písmenami kolem nich napsáno jest. Oči jejich vsudy tě sledují, kamkoli se obrátíš.

9. Pozdvihneš-li oči k římsám, uvidíš pod nimi šestero poprsních obrazů českomoravských sv. patronů: Sv. Hedviky (začínaje na epistolní straně), sv. Cyrilla, sv. Jana Nep., sv. Václava, sv. Methoděje a bl. Jana Sarkandra.

Než vstoupíš do chrámové lodi, podívej se ještě na klasy, hrozny a listy, na lilie a růže po pilířích se táhnoucí; na červené koberce po obou stranách milostivé sochy; do nichžto loretánská litanie s jinými tituly Matky Boží zlatem ve tkána jest; a konečně na okrouhlé okno, kde souhrn přirozené záře sluneční a umělých paprsků slunce oko libezně do-
jímá; a pak vstup do chrámové lodi

B) Obrazy ve chrámové lodi.

10. U kazatelny vidíš na klenutí oltáře sv. Josefa dvě skupiny Svatých a uprostřed Rodičku Boží; v pravo klečí sv. Jan Nepomucký, jemuž ten oltář před stoletím zasvěcen byl, vedle něho a naproti němu sv. biskup Vojtěch, sv. Alžběta, bl. Anežka Česká s beránkem, sv. Vavřínek s erbem Přerovským; v levé skupině: sv. František Serafinský, sv. Jiljí s erbem Bystřickým, sv. Václav, sv. Ludmila a sv. Bartoloměj.

11. Nad tímto oltářem vidíš pod římsami sv. evangelisty Matouše a Jana, dle jehožto výroku Panna Maria vznáší se mezi nimi ve vzduchu jako „žena oděná sluncem, pod jejímaž nohama byl měsíc, a na jejíž hlavě byla kóruna dvanácti hvězd“ (Panna bez poskvrny počatá). Matouš má u sebe znamení člověka, protože své Evangelium od člověčenství Syna Božího začíná; Jan má po boku znamení orla, poněvadž ve svých spisech jako orel se vznáší a Evangelium své od Božství Ježíše Krista začíná.

12. Naproti oltáři sv. Josefa stojí oltář sv. Valentína; nad ním spatříš opět dvě skupiny Svatých a uprostřed nich Rodičku Boží. Hlavní osoba, bl. Jan Sarkandr, bývalý farář Holešovský, klečí v levé skupině; ostatní jsou Svati ze řádu Tovaryšstva Ježíšova, na jehož ústavech za mládí svá studia konal a k němužto po celý život s velkou láskou lnul. V pravé skupině jsou: Sv. Ignác, zakladatel řádu, oblečen v bílé mešní roucho, sv. Alois s lilii u nohou, bl. Kanisius s katechismem od něho sepsaným, bl. Bobola, mučeník, sv. Stanislav, sv. Alfons, bratr laik řádu; v levé: bl. Kampian, jako mučeník v červeném mešním rouše, sv. Petr Klaver, sv. František Regis, sv. František Xaverský v bílé rochetce, tři svatí japonští mučeníci

s kříží, Jan, Jakub a Pavel, a poslední sv. mládence Berchmanns s křížkem, růžencem a řeholní knížkou. — Tento oltář byl v minulém století zasvěcen „svatým mučovníkům“, ale lid mu říkával „oltář bl. mučovníka Jana Sarkandra.“

13. Nad těmito obrazy vidíš pod římsami ostatní dva evangelisty, sv. Marka v pravo, sv. Lukáše v levo. Tento má u sebe znamení obětného býka, poněvadž své Evangelium začíná od oběti Zachariášovy; onen znamená lva, jelikož své Evangelium od hlasu volajícího na poušti začíná. Uprostřed nich vznášejí se ve vzduchu tak zvaná „Panna Maria Srdéčná“, kterou dle podání maloval sv. Lukáš, „Evangelista Panny Marie“ jmenovaný.

14. Teď obrať se na epistolní straně ke druhému oltáři, který zasvěcen jest sv. Šebastiánu, druhdy svatému kříží, a před nímžto v minulém století některé osoby pochovány byly; za tou příčinou stkví se na jeho klenutí zlatý kříž, znamení Syna člověka a představen jest soud: Kristus, božský Soudec, Rodička Boží, prosící za milosrdenství, čtyři svatí evangelisté se svými otznaky, svatí Apoštolé, sv. Jan Křestitel a na souvislém pozadí čtyři Andělé s troubami, zatmělé slunce, krvavý měsíc a padající hvězdy.

15. Pozdvihneš-li oči nad klenutí téhož oltáře, spatříš dva svaté Otce hájící božské Mateřství Panny Marie proti dvěma krivověrcům; v pravo stojí sv. Athanas, maje u nohou přemoženého Aria (ΑΡΕΙΟΣ); v levo sv. Cyrill Alexandrinský, maje u nohou přemoženého Nestoria (ΝΕΣΤΟΡΙΟΣ) a uprostřed nich zdvihá se ve vzduchu Maria jako ΜΗΘΗΡ ΘΕΟΥ (Matka Boží) aneb ΘΕΟΤΟΚΟΣ (Bohoroďčka) v podobě „Matky dobré rady“. Hadové ze spisů krivověrcových syčící znamenají jed v nich obsažený.

16. Naproti sv. Šebastiánu jest oltář sv. Matky Anny; na klenutí jeho jsou dvě skupiny Svatých, zvláště těch ctitelů Mariánských anebo připomínajících jména dobrodinců a příznivců svatého Hostýna. V levé skupině: Svatý Karel Boromejský, sv. Mořic s erbem Kroměřížským, sv. Jindřich s kostelem Vamberčickým, sv. Kliment s mučnickou palmou, sv. Bedřich s dvěma šavlemi, v popředí sv. Antonín s lilijí a sv. patriarcha Benedikt s erbem Rajhradským.

V pravé skupině: Sv. Vilém, bl. Klement Hofbauer, sv. Norbert s monstrancí, sv. Arnošt, sv. Kateřina s kolem, sv. Bernard s Mariánským spisem „Homilia de Missus est“ a naproti sv. František Paulanský, na jehož prsou stojí „charitas“ láska. Na souvislém pozadí: Sv. Anna, učic bl. Paněnkou Marii, ku kteréž z jedné strany Anděl vede ctihodného P. Martina Středu z Tovaryšstva Ježíšova, zachovatele města Brna (1645.), a z druhé strany jiný Anděl vede Františka Antonína hraběte z Rottálu, zakladatele chrámu svatohostýnského s púdrovsem téhož chrámu v rukou; třetí andělek drží erb Rottálský s křížem; čtvrtý štít s jménem Ježíš (IHS).

17. Nad klenutím oltáře sv. Anny vidíš dva svaté Otce, kteří hájili Bezhlášnost a Panenství Matky Boží. V levo stojí sv. Augustýn se známým pacholátkem, kteréž ho o nezpytatelnosti nejsv. Trojice poučuje, a v pravo sedí na pouštiv. Jarolím; uprostřed nich vznášejí se ve vzduchu Maria jako čistá Panna s lilijí v ruce.

18. Mezi oltářem sv. Josefa a sv. Anny jest nad severním vchodem velký výklen; na vrcholu jeho vidíš tajemství Nanebevzetí Panny Marie, jemuž před stoletím zadní hlavní oltář a vůbec celý tehdejší chrám zasvěcen byl. V pravo od ní jest

19. Blažené usnutí její; kolem úmrtního lože jsou sv. Apoštolé a některé zbožné ženské. Rozeznáš v levo od ní sv. Petra, sv. Tadeáše, který dle tváře Kristu podoben byl; v pravo od ní sv. Jana, miláčka Páně; sv. Tomáš schází.

20. Na druhé straně téhož klenutí jest její sv. hrob, ale jak již z něho vstala. Sv. Apoštolé jsou kolkolem něho, a sv. Tomáš, drže ruku k čelu, jakoby nevěřil, prohlíží si hrob, z něhož lilie rostou.

21. V protějším velkém výklenku jest na oblouku vykreslena „Panna Maria Vítězná“, kteréž druhdy v Rottálském kostele zasvěcen byl přední hlavní oltář. Po obou stranách má Anděla a v náručí božského Synáčka, jenž žehná různý lid, všelijakým neduhem stížený a Matky svatohostýnské o pomoc prosící; oči její ohlížejí se vítězoslavně na levou stranu po Jaroslavovi, který, vyzýváje Rodičku Boží, Tatary u Olomouce na hlavu porazil.

22. Nad klenbovým pasem, který pojí presbytář s lodí, vidíš v zazděném okně „Korunování Panny Marie,“ kolem ní duhu, nahoře její sv. jméno a pod ní tři sv. Anděly.

23. Naproti tomu oknu jest Spasitel na poloazděném okně vykreslen, jak žehná lidu; v otevřené knize stojí řecké písmeny ΑΩ, jakoby volal: „Já jsem Alfa a Omega, počátek a konec,“ Bůh a pramen veškerého požehnání.

24. Pod římsami a bezprostředně nad čtyřmi většími oblouky spatříš po dvou Andělích ani Matičce Hostýnské úctu a chválu vzdávají; odznaky, jež v rukou nesou, připomínají ctnosti, moc a slávu Královny Andělů.

25. Na klenbovém pasu hudebního choru jsou nakresleni bohonadšení pěvci a zvelebovatelé církevního zpěvu. Uprostřed nich Rodička Boží s dvěma Anděly; v levo od ní stojí svatý prorok Isaiaš, který příchod Spasitelův z Panny zvěstuje: „Ecce Virgo concipiet“, Ejhle Panna počne, sv. král David s harfou, sv. Řehoř Velký s holubičkou (= Duch sv.), která mu vnuká opravu církevního zpěvu, sv. Ambrož, též obnovitel a zvelebovatel církevní hudby. Na pravém poli od Matky Boží: sv. Cecilie, patronka hudby, svatý Kazimír, polský králevič, který zpívá: „Omni die Mariae“, „Dokud žiji, dík Marii — vzdej den každý, duše má“, a s ním zpívají zároveň mnozí Andělé, oslavující svou nebeskou Královnou.

U hlavního vchodu visí pamětný kříž. Dříve si ho nikdo mnoho nevšímal, protože byl častým líbáním a nasazeným prachem od pohledu nepěkný. Na jaře 1888. seškrabovala se za příčinou obnovy od Těla Kristova stará barva, která ve čtyřech vrstvách natřena byla, a ejhle překvapení! Nalezeno, že Tělo Kristovo zhotoveno jest z cedrového dříví, a to z jednoho kmene (vyjmouc nasazená ramena); dláto umělecko pak zdo-konalilo je pokud možná a potom ne-cháno bez barev, jen nová trnová koruna

a nový kříž zhotoven. Dle tvrzení starého kostelníka pana Bubílka byl onen kříž po krátký čas v Bystřickém chrámu Páně a r. 1845. na sv. Hostýn přenesen, a pochází prý z Kroměříže (?). Ve chrámové lodi všimni si obzvláště onoho velkého nápisu pod římsami na vlysu:

„Zdravas vítězná ochrano Moravy!
Zůstaň Matkou lidu svému!“

Dívej se také na dva velké a červené koberece u postranních vchodů; na jednom, kde stojí socha Srdce Páně, je totéž sv. Srdce 87krát namalováno; na druhém, kde stojí socha Lúrdské Panny Marie, stkví se sv. Srdce bolestné Rodičky Boží. — Ve výšce na modré báni leskne se 360 vypouklých a zlatých hvězd; uprostřed visí erb pánů baronů Laudonů, na jejichžto půdě chrám stojí. Obnoveny byly také oboje sakristie a oratoře. Na oratoři po evangelní straně visí dva obrazy, v Římě od jednoho Angličana malované a r. 1881. od svatého Otce posvěcené. Představují slovanské poutníky v Římě roku 1881., a sice v kostele sv. Klimenta (kde je pochován sv. Cyrill), a v jeho předsíni. V této viděti sochy sv. slovanských apoštolů; v kostele mnoho poutníkův a arcibiskupa Sembratoviče, který káže, v pozadí obraz představující papeže Hadriana, an žehná svatým Cyrillu a Metoději.

Konečně všimni si i toho, jak okrášení od hlavního vchodu až k milostné soše poněkud postupuje. Vchod jest jednoduše vyzdoben; chrámová loď je stkvostněji okrášlena; avšak presbytář, jakožto posvátné místo, kde Kristus Pán ve svatostánku bydlí, a socha milostné Matky Boží sídlí, leskne se v nejskvostnější úpravě.

Co tím krátkým popisem nebylo dostatečně vylíčeno, na to nechť milí čtenáři, budeli možno, sami se podívají a doplní, když jednou na svatý Hostýn přijdou ku

„Máteri Boží, která tamo divy tvoří!“

P. Xaver Zimmerhackel,
kněz Tovaryšstva Ježíšova.

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Chrám Matky Boží za Tiberou.

(Ostatek.)

Toho dne stal se Alexianus augustem, pod jménem Alexander Severus. Řím ho pozdravoval velkolepými slavnostmi jako vládce celé země. Byl to sice ještě 13letý chlapec, ale jeho způsob života a nadání ducha byly rozdílny od dřívějšího císaře.

Vzdor mládí svému pracoval bez přestávky. Záležitosti státní zdály se mu býti jenom nejkrásnějším vyražením. Matka jeho Maminaea byla pro svou zbožnost a dobročinnost dávno známa. Ona pochopila dobře přetěžké umění, vyhledati vládaři schopné úředníky a jej obklopiti muži, kteří stali se v boji slavnými a v míru moudrými. Křesťané mohli nyní volněji dýchat. Spravedlnost císařova a náklonnost jeho matky podporovala jaksi učení křesťanské. Již nesloužily katakomby za útočiště. V Římě povstaly nová oratoria a kostely, v nichž odbývala se křesťanská bohoslužba bez nebezpečí.

Mezi těmito kostely byl zvláště římské obci milým chrám Panny Marie za Tiberou. Toho příčinou nebyla pouze něžná prostota, ani krásná poloha tohoto chrámu, který stál uprostřed stromořadí, jež lemovalo nádhernou invalidovnu (taberna meritoria) římského vojska, nýbrž sama vznešená patronka jeho, která poutala veškerá srdce k sobě a tak chrámu, jenž povstal nejprve, slibovala slavnou budoucnost. — Zdálo se, jakoby svatá Panna, jež porodila Spasitele světa, byla povolána k tomu, aby syna svého ze tmy katakomb římských uvedla na jasný den.

I pověst oslavovala toto místo. Neboť se vypravovalo, že když Spasitel se narodil, vyprýštil té noci na tom

místě olejový pramen, který vyléval dlouhý čas své balsamické vlny, a tak oslavoval příchod toho, jehož jméno bylo porovnáno s vůní vylitého oleje.

Sem přicházeli rádi všichni, aby vzývali Krista Pána svého, a jeho matku svatou ctili. Zde klečivali lidé všech stavů a každého stáří. Tu vedle sedivého vojína útlé děvčátko posílalo modlitby ke trůnu nebeskému.

Křesťané v invalidovně měli tento kostelík jako útulek a náhradu za všechna příkoří, jež často trpěli pro své křesťanské jméno. Oni věřili, že ztrávi pod ochranou Marie Panny zbytek svých dnů v pokoji. Již počet invalidů, kteří kostelík často navštěvovali, dosvědčoval, jak veliký počet křesťanů nalezal se mezi vojskem, tak že ti, kteří učení toto nenáviděli, pohlíželi s úzkostí, jak římské vojsko se odcizuje den ode dne bohům svým víc a více . . .

Jednoho dne pod arkadou (pod podloubím) tohoto kostelíka seděl muž v chatrném a zaprášeném obleku. Zamýšlen podpíral hlavu v dlaních svých. Druhdy byl jeho obličej slícný. Dosvědčovaly to stopy šlechetného a mužného výrazu a jarý duch, jenž dosud sidlel poněkud ve skloněném těle. Teď bojovaly v tazích jeho obličeje unavení, smutek a hořká zášť. Vpadlé tváře, svadlé rty a mnohá vráska na čele prozrazovaly, že mu zuří dosud vášně v prsou, jež se jevily kdysi v blesku oka jeho. Ostatně v držení těla jeho bylo znáti tu ušlechtilost, která ho osvědčovala dříve na slunci štěstí.

Kolemjdoucí mu nevěnovali žádné pozornosti. Neboť té doby v Římě bylo věci zcela obyčejnou, že si lidé hověli v sloupoví, aneb na schodech veřejných budov. Bohatí v poledním čase skrývali

se ve chladných komnatách, které měly okna k severu obrácená. Chudí spokojili se se stínem basilik a paláců. Zdálo se, že svět pro cizince neměl půvabu. Zabýval se sám sebou. Nevšímal si ani okolí, ani kolem spěchajících. Jakýs hrozný žal rval mu asi duši, že jen nalézal pokoje v pozorování svého vlastního neštěstí.

Teprve když slunko chýlilo se k západu a žluté paprsky vrhlo na arkadu, povstal, aby unikl slunečnímu světu. Zaměřil k tiberskému mostu. Sotva však učinil několik kroků, zastavil se. Chtěl se obrátiti.

Což snad poznával v dále nějakého nepřítele, nebo zhoubce svého bývalého štěstí?

Vzmužil se. Kráčel pevně v před. Achilles, jehož spatřil cizinec, neměl tušení, jaké vzrušení způsobil zjev jeho v cizinci. Neboť pospíchal rychle kolem něho.

»Achille!« zvolal cizinec hlasem chvějícím.

Tento se obrátil. Nevidal však nikoho, kromě poutníka, chtěl se bráti dále.

»Achille, což neznáš již Sestia?« zvolal cizinec podruhé.

Achilles měřil cizince pronikavým pohledem.

Tu počalo se mu v hlavě dniti. Poznával tahy svého drahého přítele. Slzy se mu vedraly do očí. Objal ho upřímně.

Jaké to shledání! To že byl Sestius? Tato nouze a žalem zmořená, vyhublá postava? Sestius, sličný jonák římský? Nemožno! Pohnutí jim udusilo veškerá slova. Němě přecházeli most. Teprve za chvíli počal Sestius vyprávěti o svých osudech...

Po prozrazení nešťastného spiknutí, uprchl v oděvu otroka šťastně ze Říma. Z počátku měl úmysl zůstat na blízku. Měl za to, že pusté počínání Heliogaba-

lovo nemůže dlouho trvati. Doufal, že se jeho poměry změní po násilném převratu. Avšak zrádný Faustus tušil tuto naději. Pronásledoval ho s největší úzkostí. Dověděl se, že se zdržuje v Ostii, udal ho znova. Již mu byli pochopové v patách, ale výstrahou přítelovou jim unikl. Přeplavil se se řeckým obchodníkem do Řecka. Tam nastaly mu smutné dny. Nesměl se dáti poznati, protože klatba na jméno jeho byla všude známa a zkušenost učila, jak musí býti člověk opatrný k cizincům a známým, kteří by takto měli příležitost obohatiti se zkázou neopatrného.

I zabýval se delší dobu vyučováním dítek, aby hladem nezhylnul. Brzy se mu však toto povolání znelíbilo. Připojil se ku tlupě lovců, kteří v pohoří atlaském chtěli dravou zvěř lovit.

Touto zásobovala se divadla římská a v provinciích.

Hlad a nouze byly mu nerozlučnými společníky. Vrhá se často do největšího nebezpečí, tak že nyní nechápal, jak mohl býti tak lehkomyšlným.

Zpráva o pádu Heliogabalově pohnula ho, že Afriku opustil. Chtěl své štěstí zase v Římě zkusiti.

Avšak nouze byla mu v patách i v Italii a těžká nemoc již odevzdávala ho smrti. Cítil se zcela vysíleným. Ani nemohl si opatřiti potřebné stravy. Naríkal, že mu poslední strýc zemřel před rokem. Od něho by zajisté obdržel podpory, nyní však dědil jmění jeho stát...

Achilles poslouchal vše s velkým účastenstvím. Prosil ho, aby nepohrdl jeho pomocí.

Sestius se zpěchoval. Věděl, že jmění přítelovo sotva stačuje na krytí nejnutnějších životních potřeb.

Teprve po usilovných prosbách ho následoval do jeho obydlí. Achilles se zasazoval vši silou, aby klatba, tísnící dosud Sestia, byla s něho snata. Po-

dařilo se mu to teprve po dlouhém namáhání a přimlouvou matky císařovy. Jméni však bylo pro něho ztraceno.

Dědicové Faustovi postarali se, aby lakotou a zradou nabyté jmění rozmarilým životem rozplývali. Majetek Sestiův měl již přejíti pro dluhy do rukou věřitelův. Z pozůstalosti strýcovy nemohl také čekatí ničeho, protože se nalézal majetek jeho již v třetích rukou.

Tak byly plány ku zbudování budoucnosti Sestiovy často smělé a k provedení nemožné.

Sestius vida toto odřikání Achillovo pro něho, a jsa přesvědčen, že ho opustiti nemůže, aby neurazil hrubě jeho šlechtynost, stával se den ode dne smutnějším. Upadl v tajemný žal.

Nadarmo ho těšil Achilles; nadarmo mu dodával mysli rozličným vypravováním. Achilles mu jmenoval jména těch křesťanů, jimž byla pravda křesťanská tak drahou, že se raději odřekli domu otcovského a dědictví, sami se živíce namáhavě za skromnou mzdu, nebo bezrouce podporu od obce křesťanské. Ujišťoval ho, že tito chudšasové nevyhlížejí smutně, aniž si nařikají — ano oni jsou ducha jarého, hodrého, což jest odměnou těm, kteří jsou čistého srdce a kteří spoléhají na řízení božské.

Sestius obdivoval se tomuto odřikání a sebezapření. On znal mnohé ze jmenovaných osobně a věděl, že pocházejí z nejvznešenějších a nejbohatších domů římských. Vypravování Achillovo lilo mu do srdce hojivý balsám. Bohužel, že tato útěcha netrvala dlouho. Stará těžkomyslnost vrátila se zpět.

Achilles v péči o něho byl neunavný. Brával ho ku křesťanské bohoslužbě. Navštěvoval s ním kostely a znamenitostí křesťanského Říma. Často spolu ruku v ruce bloudili katakombami. Zvláště blahodárně působila na Sestia návštěva u vysloužilců v invalidovně.

Více než skvělé malby a mosaikové obrazy (vykládané obrazy). Jež krášlily tuto budovu, těšily ho příběhy starých bojovníků, líčení nebezpečí, z nichž šťastně vyvázli a zbožné nadšení pro svatou viru, jež z řecí jejich proudilo.

Všichni velebili císaře, že jim věnoval tutéž péči jako pohanům. Ano i vojínové pohanští chválili císaře, že jejich křesťanským druhům, v statečnosti proslaveným, poskytl útulku na stará léta.

Dobří tito lidé věřili, že nastává blažený čas a že spravedlnost zase se k lidem vrátí.

Či to nebylo šťastným znamením, když občané těm, kteří hájili statečně hranice proti barbarům, připravili bezstarostné dny v stáří?

A jestliže kdo nedůvěřoval lásce vlády a dobročinnosti občanů, měli vysloužilci hned pádný důkaz na snadě.

Uvedli nevěrce do večeraďla a ukázali mu zde skvostné dary od císaře, od jeho matky. Zvláště dva znamenité obrazy mosaikové, které jim darovala rodina cecilská, je těšily. Neboť tak vzácné známky vážnosti a blahosklonnosti nedala by snadno ta rodina, z níž vyšlo tak mnoho výtečných vojevůdcův. Avšak na to byli vysloužilci hrdými a pokládali za nemožné, kdyby někdo pochyboval o šťastné jejich budoucnosti. Žel, že v krátku ochladla mysl a naděje všech dobře smýšlejících!

Pohanští kněží a úředníci, jakož učenci nelibě nesli, že císař zahrnuje přízní svou i křesťany. Oni domnívali se, že se stát římský udržeti může toliko vyhlazením křesťanského učení. Neboť vzdáli se vládař politiky svých výtečných předchůdců, ba zaměnili ji docela, musí vše uvedeno býti ve hrozný zmatek. Události doby zdály se tomu nasvědčovati.

Na dalekém východě byla ztroskotána říše partská Artaxerxem Sassa-

novcem a na místě jejím vstala omládlá říše perská, jakouž měl druhdy Cyrus.

Nešťastnou náhodou byly legie na hranicích perských promíchány valně pohanskými barbary. Jim veleli vůdcové, kteří se zřejmě postavili proti císaři. Pokusy vlády k nápravě stupňovaly jenom rozhořčení, a dříve nežli se mohla broziva bouře potlačit, rozléta se Jobova zvěst, že se legie v Mesopotamii spojily s Persany, aby svrhly císaře. Povstání sice podařilo se udusit, ale zlý příklad byl dán.

Ted' se ukazovaly ve všech pevnostech a vojenských koloniích povážlivé známky odporu.

Buřičti vojáci sváděli veškerý nezdar státní na ministra císařova, šlechtného Ulpiana, který vládci svému byl dobrou radou nápomocen. Ulpiana nenáviděli nejvíce pretoriané. Těmto nevázaným hordám zdál se život císařův již příliš dlouhým a ctnost přítele jeho nesnesitelná.

Ne, nemohli déle strpěti takového velitele, jakým byl Ulpian! On soudil spravedlivě, on pečoval o pořádek. Musel býti od podřízených jat, za divokého pokřiku před císařský palác přivlečen a tu před očima mocnářovými ad zuřivcův ukrutně zavražděn!

Smrt Ulpianova byla heslem k dalším přehmatům, zvláště pak k drzému pronásledování křesťanů. Nářky jich rvaly sice srdce císařovo, ale pomoci se nemohli dovolati. Rozvášněné tlupy vojenské pokládaly se za všemocné.

Nastalé války volaly císaře hned do Mesopotamie, hned ku břehům rýnským. Tím zupnost vojska se ještě více zvyšovala a křesťanům nesnáze rostly.

Konečně i císař, jediná podpora křesťanův, klesl pod meči pretorian-skými.

Nepřátelé kříže jásali. Hned chápali se zbraní, aby vyhladili nenáviděné

křesťany. Mnozí je pronásledovali z bázně, většina však z lakoty.

Nic nebylo křesťanům nebezpečnějšího, jako nezadlužený dům, nebo jmění slibující bezstarostný život...

Opět se hledaly katakomby. Opět slavily se posvátné bohoslužby ze strachu před potupou v útrobách zemských. Tak jako tvrdá ocel z křemene úderem jiskry vyloudí, jež svítí a zapalují, tak i pronásledování křesťanů vyloudilo rozkvět nových ctností a vzbudilo větší horlivost ve víře. A tato horlivost přinášela jim každodenně nové údy, tak že símě Kristova učení vzrůstalo blahodárněji.

Sestius nemohl se ubrániti hlubokému dojmutí, vida tuto obětovnou mysl křesťanskou. S úžasem pozoroval, jak roste počet katechumenův — jak mohutní vítězíci síla církve. Ponenáhlu počal věřiti, že přece jednou zvítězí křesťanství a pohanství zanikne. Často mu vstoupila do duše myšlenka, že jest to bezprávi chtíti cesty prozřetelnosti skřížiti a násilně toužiti po změně poměrů, které jsou nutny k zajištění šťastné budoucnosti. On slyšel v kázáních, že jest to hříchem bažiti po životě nepříteli. Viděl, že lpěli křesťané na této zásadě s velikou věrností. Křesťanští vojínové nepáchtili se po kořisti. Křesťanští občané dali se od nespravedlivých úředníkův utlačovati, aniž kdy se jim slova kletby z úst ozvala. Ponenáhlu se zamyslel nad tím, jestli nebylo dřívější neblahé spiknutí, v němž se zúčastnil, hříchem, který ho připravil o pokoj duše a o všečen zdar.

Achilles pozoroval zcela dobře toto neobyčejné pohnutí přítele, ale příčinu toho nevěděl. Až konečně mu vše objasnila zvláštní událost.

V Římě se rozšiřovala zpráva, že Cecilie, dědička domu cecilského, má se zasnoubiti s bohatým Valerianem. Pohané záviděli mladému páru nesmírně jmění,

kteří ho čekali. Křesťané však nevěřili té zvěsti, protože Valerian byl pohan a Cecilie věrná křesťanka, která slíbila Bohu, obětovati život svůj v panenské čistotě. Vypravovalo se, že otec její usiloval, aby se stal Valerian jeho zetěm. Všichni byli plni napnutí, co se stane. Cecilie poslechla rodičův a vznešený svět chválil ji. V tom se rozneslo, že Cecilie přemluvila Valeriana, by se zasvětil Bohu. A skutečně, Valerian prosil papeže Urbana o křest, a také jej obdržel.

To byla v očích pohanských rodin šlechtických potupa neodpuštělná. Jakou budoucnost zkazil si tento mladý muž tímto krokem! Litovali ho, že se tak dal zaslepit. Avšak ještě se těšili, že aspoň mladší bratr jeho Tiburtius bude jim zachován, aby rod tento dosáhl ve státě té důstojnosti, které mu příslušelo dle slávy a bohatství.

Ale jaké je čekalo sklamání! I Tiburtius byl od Urbana pokřtěn, a prodal veškeren svůj majetek. Teď se tupila veřejně taková lehkomyšlnost. Almachius, městský prefekt, byl vyzván z mnoha stran, aby bděl, aby bohatství římské šlechty nepřipadlo křesťanům, kteří by je obrátili ku zkáze státu.

Prefekt touže po zlatě, neotálel. Sestius, který oba bratry dobře znal a vždy jen dobré o nich slyšel, sledoval tuto záležitost s velikou pozorností.

Mladicky sličné postavy, járá mysl a vzájemná láska bratrská, která se jevila v každém slově jejich, způsobovaly mu blahé potěšení. Jich odpovědi zněly mužně a určitě, tak že on sám uznal, že by nejnak odpověděl. Oni tvrdili, že nikdo nemá práva jim zabráňovati v uctění pravého Boha a že mohou dle své libosti s majetkem svým nakládati. Hrdinsky odolávali všemu lichocení a lákání Almachiovu, jakož i hrozbám jeho.

Sestius znal určitě výsledek tohoto vyšetřování. Věděl, že staré zákony, které

vrhaly křesťany do klatby, nebyly dosud zrušeny; mohla tedy jenom smrt vtrvalých bratří zášť prefektovu zmírniti. Věc se protahovala jen proto, že chtěl Almachius zvěděti, kam se poděly poklady Valerianovy a Tiburtiovy. Poněvadž se toho ani utrpením nedověděl, odsoudil je k smrti. Sestius je viděl radostně pro Krista umíratí a chválil jich hrdinskou mysl v rozmluvě své s Achillem. Ba zval je pravými Římany, kteří si vážili více svobody, než života.

Achilles děkoval Bohu, že změnil smýšlení přítelovů, že jej naplnil novou nadějí blížícího se štěstí. Stará těžkomyšlnost a sklíčenost dostavovala se řidčeji, avšak nikdy v té hořkosti jako prve.

Almachius mezitím pátral po pokladech popravených bratří. Tu mu prozradila podlá duše, že je přijala Cecilie. Hrabivost neznala ohledu. Krátce na to byla něžná panna přivedena před soud. Na otázku, kam uschoval Valerian jmění své, odvětila, že je rozdal chudým. Tím ovšem byla naděje na jmění odsouzených ta tam, a proto také soud dlouho se nerozpakoval. Cecilie odsouzena k smrti. Z úcty k rodině dala se poprava její ve vlastním obydlí.

Mučenice byla odvedena do lázni, aby tam byla upálena. Avšak plameny se svaté panny nedotekly. Musil přijíti poprávce. Trikrát se pokusil hlavu její od šije oddělití, ale marně. Hlava zdála se s tělem býti věčně srostlá. Katan hrůzou jat utekl. Teprve po třech dnech vypustila Cecilie svého ducha, by přijala z rukou nebeského chotě svého korunu věčné slávy.

Křesťané vělebili prozřetelnost Boží, která smrtí Cecilinou získala jim mnoho údů pro život věčný, která nedopustila, by meč jí hrdlo rozťal, z něhož lila se tak často zbožná píseň k trůnu božského Spasitele.

Sestius a Achilles teprve po smrti

slavné mučenice zvěděli, jak velikých si získala zásluh o rozšíření křesťanského učení a o zmírnění bíd mezi římskou chudinou. Již nepochybovali, že taková tichá, ale stálá činnost církve jest blahodárnější a že je tím jistěji zbaví tyranství — než nejsmělejší činy mužů, kteří v zplnutí bouře chtí dosáhnouti svobody nepozorujíce, že ničí spolu to, co navykli jako největší dobro lidstva ctíti.

Křesťanství muselo proto již svobody dosíci, že spoléhalo na Boha a nikoliv na lidi, kteří často pomáhají za tím účelem, aby mohli miláčekové jejich vládnouti.

Uprostřed těchto bouří dal se Sestius pokřtiti a tak našel v křesťanské obci toho pokoje, který hledal marně na slunci štěstí, anebo v bouři neštěstí. Oba

přátelé od té doby častěji v pozdních večerních hodinách přicházeli ke kostelu Panny Marie. Na dané znamení se jim vždy otevřely zavřené dveře.

Tam poklekli před obrazem čisté Bohorodičky, před níž klečela tak často i Cecilie, poroučejíc se do ochrany mocné nebes Královny.

Tam prosili Boha, by chránil slavnou Romu, aby ji vysvobodil z jařma pohanství a z kruté poroby.

A jestli nedosáhli té milosti, viděti den, kdy církev volně si oddychla, unírali s tím pevným přesvědčením, že dnové pohanství jsou již sečteny a že v nejbližším čase protivníci pravé víry budou přinuceni, zášti svého buďto zcela se vzdáti, aneb hněv svůj k ní do nejhlubších závitů srdce svého ukrýti.

Třetí řád premonstrátský.

(Část další.)

Ritus benedicendi et induendi brevia scapularia in tertio sacro ordine praemonstratensi.

Cum autem, sicut eadem expositio subjungebat, dictus Josephus, abbas et visitator generalis, quo praeinsertae Regulae firmitus subsistant et servantur exactius, Apostolicae Confirmationis nostrae patrocinio communiri summopere desideret: Nobis propterea humiliter supplicari fecit, ut sibi in praemissis opportune providere, et ut infra indulgere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur ipsum Josephum abbatem et visitatorem generalem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a jure vel ab homine quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus extitit, ad effectum praesentium tantum consequendum harum serie absolventes et absolutum fore censentes, hujusmodi supplicationibus inclinati, de Venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium, negotiis et consultationibus

Ježto pak, jakož v uvedené prosbě se dokládá, řečený opat a vrchní dohlizitel Josef snažně si žádá, bychom ona pravidla výše uvedená záštitou papežského stvrzení našeho upevnili k tomu cíli, aby řehole ta byla trvaleji založena i bedlivěji plněna: protož dal nám přednésti pokornou prosbu, abychom jemu v této příčině byli vhodně nápomocni a ráčili jemu propůjčiti laskavé svolení, jakož dále následuje. My tedy, chtějíce zvláštní milost a přízeň prokázati jmenovanému opatu a vrchnímu dohliziteli: pro dosažení této pouze milosti zhavujeme ho a za zbavena jej pokládáme tímto ustanovením všech církevních výroků, trestův a pokut, jakož jsou: vyobcování, sesazení a záповěď i jiné, kteréž by buďto zněním zákona nebo rozhodnutím soudním byly proti němu vyneseny za kterékoliv okolnosti nebo z jakékoli příčiny; ačli vůbec jest některými tresty stížen. A nakloněni jsouce těmto prosbám jeho na radu ve

Episcoporum et Regularium praepositorum, ad quos supplicem libellum nobis porrectum remisimus, consilio: praeinsertas pro dicto Tertio Ordine praemonstratensi accomodatas regulas auctoritate apostolica tenore praesentium approbamus et confirmamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adjicimus, salva tamen semper in praemissis auctoritate memoratae Congregationis Cardinalium; decernentes easdem praesentes litteras firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac illis, ad quos spectat et pro tempore quando-cunque spectabit, plenissime suffragari; sicque in praemissis per quoscunque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dicti ordinis etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis statutis et consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis. Quibus omnibus et singulis illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis, ac de verbo ad verbum insertis habentes illis alias in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter et expresse derogamus, caeterisque contrariis quibuscunque.

Datum Romae apud sanctam Mariam Majorem sub annulo piscatoris die 22. Maji 1751, pontificatus nostri anno undecimo.

(Loco annuli
Piscatoris.)

D. Cardinalis Passionaeus.

(Pečeť prstenu
rybářského.)

D. kardinal Passionaeus.

lebných bratří našich, kardinálů sv. církve římské, kterým svěřeny jsou věci a zájmy biskupův i řeholníkův, a jimžto jsme odeslali prosebný spis nám podaný: schvalujeme a stvrzujeme tímto listem výše uvedená pravidla, upravená pro třetí řád premonstrátský a propůjčujeme jim moc nezrušitelného stvrzení papežského; ale vždy bez ujmy práv, kteráž v této příčině má sbor zmíněných kardinálů. Dále ustanovujeme, že tato naše listina má platnost, moc a účinek míti jak nyní tak i v budoucnosti a že má plné a nezkrácené platnosti nabyti a ji podržeti; těm pak, jimžto svědčí nebo v budoucnosti jakkoli bude svědčiti, že má v celém obsahu býti na prospěch: a podle toho mají v této věci souditi a výroky pronášeti všichni soudcové jak řádní tak i splnomocnění, i také ti, kteří projednávají věci dvoru papežského: a neplatné a bezprávné budiž, kdyby kdokoli o tomto předmětu osmělil se jinak rozhodovati jakýmkoli právem, vřelomě nebo z neznalosti věci. A nesmí tu překážkou býti ustanovení a nařízení papežská, ani statuty a obyčeje jmenovaného řádu, byť i stvrzeny byly přísahou, schválením papežským aneb jakoukoli mocí; aniž výsady, dovolení a listiny apoštolské, kteréž by v odporu s tímto listem byly jakkoliv uděleny, stvrzeny a obnoveny. Těmto zajisté všemhlem i každé zvlášť pro dosažení uvedené milosti v tomto jediném případě (kdežto jinak mají podržeti svou platnost) výslovně a zřejmě platnost odjímáme, tak jakoby jejich znění v tomto listě našem bylo úplna i dostatečně vyjádřeno a od slova k slovu zde uvedeno. Aniž co jiného budiž ostatně této výsadě na odpor.

Dáno v Římě u Panny Marie Veliké pod prstenem rybářským dne 22. května l. P. 1751. v 11. roce papežské vlády naší.

Nanebevzetí blahoslavené Panny Marie.

Dráhou vlastní nevinností prokletěnou
v stánek Syna ubíráš se odvěký;
mateřského Srdce lásku drahocennou
unášíš nám -- toužit' budem' po věky.

Nech, ach, rajskou bránu, Máti, otevřenou,
ať nám nezapadne s Tebou na věky!
Pospíšíme, kde se prahy nebes klenou,
pospíšíme, jakkoliv cíl daleký!

A když nohy klesnou, hlava k prsům
padne,
vzdech přec, z duše lina, k Tobě poletí,
'Tobě srdce tlouci bude i kdy zvaadne.

A Ty uslyšíš jej z nebes brány ladné,
podáš ruky mocné svému dítěti --
srdce matky z kraje světa odvěti.

P. Š. Senický.

P o s m r t i.

V noc vyletla duše z chorého těla,
na síně rety tiše si sedla;
ve matném světle svícené svíčky,
po temné jizbě pohlédla plaše.

V kout zažadlý lože ku stěně vlhké
s bývalou schránkou její se tlačí. --
Ha! jak je děsné hubené tělo,
zprzněné vášní, nemocí zvadlé!

Tak toli je říše, kterou let tolik
v pýše a lásce bezmezne vládla?
Toli je palác, který si s péčí
stavěla, jak by na tisíc věků?

Ach! teď teprv vidí veškeru slávu,
v šilené již se šatila touze:
zvadla jí, zplížila, ztrouchněla, zhuila --
Kamž nyní schýlí smutné své kroky?

Bez svatební šaty na svatbu nelze.
Slabostí temné halí ji stíny,
řasnaté roucho chybiček všakých
k ozdobě druhdy, šeredou vlaje.

A mněla se čistu, skvělící ctností,
dobroty krásou věnčenu ladně --!
Sklamání trpké! -- Kdež je teď pramen,
v němžto by smyla ohavnou tvář?

S rtů v zármutku slétla do středu jizby,
na okraj stoupla kolébky smavé;
a vidíc vidí, v těličku malém
s úsměvem hrá si mladičká duše.

K ní křídlatý, jasný paprsek se kloní,
hlavičku oblak objímá zlatý,
jímžto se rojí veselé stíny;
dušinka hrá s ním, hrá s ním a plesá.

Hle! její to dítě, -- život mu dala! --
Prohlédlo -- „mama“ -- ze sna si šeptá,
ručinky vzpíná. -- Máli je žehnat?
Dechem svým zhoubným nevinnost' tráví?

Tu vzpomněla, jak je mívala ráda,
s jakou je péčí chovala, střehla; --
shýbla se, k růžovým tiskla se líčkům,
jak když je vůně libezná hladí.

Div! jako sníh skvělý zableskla duše,
kde se jí útlé ručinky dotkly;
zplesala, „s Bohem“ malému snílku
naposled šeptla, mihla se k oknu.

Však ohlédla zpět se po blahém bytu;
a hle, tam k loži manžel si sedá, --
slasti i strasti zažili spolu --
za ruku běre zsinale tělo.

Vzkřik, s bolestí pad na bezduchou schránku, --
jak jen jí lze tak šeredně líbat? --
do hrudi prázdne život zpět volá.
Nesvoláš ty ho, nesvoláš, milý.

Tu od okna slétla, těšit ho chtějíc,
bliž k němu tiše, v oko mu smutné
litosně vzhledla, vidí, jak bol mu
zmužilou duši urputně drásá.

A kolik že lásky choval k ní věrně,
poznává jasně; -- kéž by zpět mohla! --
Marno vše přání, loučit se nutno
na věky -- ne, ne! na krátko „s Bohem!“

Co duše se vine k bytosti drahé,
bobotá slza, bobotá láskou,
plamenem žhoucí skanula na ni,
pálí ji, pálí výčitkou tichou.

A po ní, hle! skvrna široká, bílá,
zářící sluncem, na duši zbyla; —
s radostí hledí, jak už se úží
hříchu pláště řasný očistou dvojí.

Ted' proletla jizbou, naposled vzdala
všemu dík vřelý, poslední „s Bohem!“
a už se okuem na šeré jitro
vyhoupla lehce v obláčku páry.

A jak se tak vzduchem třepotně vznáší,
k modrému nebi po vánku pluje,
stařenku shlédne v komůrce prosté,
stařenku matku, předrahou hlavu.

I zakroužíc letí s radostí spěšnou
k milému srdci v posled se stulit.
Matička chorá u lůžka klečí,
ne svého zdraví, dceřina prosí.

Přes zvadlé rty tichá modlitba line,
vřelá, jak matka modlit se může,
z vyhaslých zraků slza jí kauc.
upřímná, jak máť plakati může.

I ovívá duše pohnuta zjevem
šedivou hlavu ve vánku libém,
zbožný dech matčin, jak v nebe letí,
slívá se s její bytostí vzdušnou.

Ba mocna je, mocna modlitba matky,
láska pak její zázraky tvoří: —
kde tkuc dech její dceřiny duše,
v blesku se koupá každíček mráček.

V tom z červánků klínu vyběsklo slunce,
se září jeho duše lesk splývá.
Čista jak oko vesmíru zlaté
po proudu světla v blankyt se hrouží.

P. Š. Semický.

Zprávy z misí katolických.

Jižní Afrika. Misie na dolním Sambesi. O pokroku sirotčince v Boromé máme od P. Czimmermanna tři psaní. z nichž stručný obsah čtenářům svým sdělití chceme.

První psaní datováno v Boromé dne 1. listop. 1888. obsahuje zajímavý popis cesty po Sambesi až k velikým jeho vodopádům. Jelikož milodary z Evropy ve značném počtu obdržel, mohl ještě několik sirotek do ústavu svého přijmouti, a proto podnikl cestu, již popisuje; list končí takto:

»Když jsme na své cestě malého černocha a později ještě čtyři, každého za kus plátna v ceně 9—12 zl. koupili, vrátili jsme se do Boromy, již jsme našli v hrozném stavu. Černoši na celém území dolního Sambesi od Massangany až k Pansu se vzbouřili proti Portugalcům a nemohli býti podmaněni. Také kmen Makanganů chopil se zbraně a několik set jich přitáhlo k Boromé, kdež nedaleko našeho obydlí došlo k boji. Najednou jsem slyšel několik ran z ručnic; vyjdu tedy ven a vidím s jedné strany povstalece

střílet do města, jež černoši boromští bránili. Bitva netrvala sice dlouho; jelikož jsem se obával, že povstalci vrazí do města, chtěl jsem zásoby obilí zachrániti; naložili jsme do loďky žita a chtěli jsme je poslati do Tety. Brzy však fičely nepřátelské koule kolem nás, tak že jsme museli nechat loďku státi a večer teprve na další cestu se vydati. Celý břeh Sambesi je zpustošen, všechny domky jsou spáleny. Jak povstání skončí, ještě nevíme; modlíme se však společně, aby co nejdříve nastaly pokojné časy.»

Druhé psaní obsahuje zprávy o pokroku misí a o ukončení války:

»Jako před dvěma lety tak jsem chtěl i letos svátky vánoční oslavit; naše obec křesťanská jest dosti malá, čítá jen 40 členů, z nichž jen 10 jest odrostlých; přece jsme důstojně oslavili Narození Páně. Připravil jsem 13 dítek, z otroctví vykoupených, ku přijetí do lůna církve a udělil jsem jim a třem jiným svátost sv. křtu. Na to jsem vykládal novopokřtěným jakož i ostatním přítomným pohanům, jakých milostí

krtem sv. získali, že se stali dědici království nebeského a Pannu Marii obdrželi za matku. Na svátek vánoční přistoupilo všech 31 hochů ke sv. přijímání.

Několik neděl před svátky vánočními měli jsme vzácnou návštěvu. Jeho Excell. generální guvernér, jenž osobně vede válku proti povstaleckým černochům, navštívil z ležení u Massangany též Tete a přišel pak i do Boromy, aby si náš sirotčinec prohlédl. Shromáždil jsem všech 46 chovanců ve škole a zkoušel jsem je z náboženství, čtení, psaní, počtův a ze zpěvu. Jeho Excellence guvernér s velikou pozorností naslouchal odpovědím chovancův a měl velikou radost ze zpěvu, v němž synové pouště značného úspěchu docílili. Chvála pili a pokrok malých černochův a divil se, že se za dva roky tak mnoho naučili. Kdyby byly časy pokojnější, mohli bychom počet chovanců zvýšiti, avšak v bouřlivých dobách nynějších to nejde, neboť ustavičné rozbroje zdržují každý značnější pokrok.

Další průběh války. Povstalečtí Bongové pod vedením náčelníka Mutontory rozložili se na pravém břehu Sambesi u Massangany táborem, jež opevnili, což nazývají „aringou.“ Aringa jest tábor, v němž černoši co nejtěsněji stany své sestaví, a jež pak ohradí silným, dosti vysokým plotem. Majili dosti času, utvoří si dvojité, ano i trojitě ohrazení. Ploty ty jsou z velmi tvrdého dřeva, na metr silné, tak že každá koule z ručnice se odráží a koule z děla jen malou škodu udělá. Portugalské vojsko obsadilo aringu Bongův a čtyry jiné aringy povstalců. Zbahelostí portugalského vojska, jež hlavně z najatých černochů sestává, trvalo obležení aringů přes tři měsíce, aniž by se bylo něco proti povstalcům podniklo. Černoši jsou velcí zbahelci; objevili se nepřítel, míří a vystřelí, pak se dají na

útěk směrem opačným. Dříve žádný ručnice nenabíje, dokud jest ještě na dostřel. Povedeli se jim zmocniti se nepřitele, nakládají s ním ukrutně. Napřed mu prořežou hrdlo nějakým tupým nástrojem, krev schovávají v nádobách k pověřeným účelům. Hlavu pak přiváží ke kolu a dají ji nějaké vznešené osobě darem.

Kdyby měla vláda portugalská místo 1000 vojáků najatých jen 100 vojnův evropských, byla by za několik dní vzpouru potlačila; tak však stály obě strany po několik měsíců proti sobě, neboť jedni měli více strachu než druzi. Když konečně nastaly deště, odhodlaly se portugalské najaté sbory k útoku; povstalci po nějakou dobu útok odraželi, když pak nastala příhodná chvíle, dali se na útěk, tak že ani jeden z hlavních náčelníků povstaleckých nebyl chycen. Aringy ovšem dobyli, nenalezli tam však nic než mrtvoly žen a dětí, jež hladem umřely, a pak několik hladem umírajících. Vítězní černoši neměli nic pilnějšího, než aby ubohým hladovým dle svého způsobu hlavy uřezali. Povstalci se zatím opět spojili s novým kmenem černochů, jež portugalské úředníky zavraždil. Vláda se teď hlavně stará o lepší ozbrojení a lepší vojsko, aby mohla v brzkou povstalec potrestati, a tak stojíme na začátku nové války. Takovým způsobem roste nedůvěra černochů k nám, zločiny se množí, krajiny se pustoší; muži prodávají ženy a dítky do otroctví, jen aby neumřeli hladem. — Doufáme, končí Czimermann svou zprávu, že Bůh nám brzy popřeje časů pokojných, aby misie naše novou činností rozvinouti mohla. Zatím chceme dary nám zaslányi počet chovanců rozmnožiti a je na katechisty vychovati, aby nám jedenkrátě při naší práci nápomocni byli.

Aphorismy z denníku P. Bedřicha Rinna, T. J.

(Část další.)

Svatý zármutek. »Blahoslavení lkající: neboť oni potěšeni budou.« (Mat. 5, 5.) Velebitané, útěchypné slovo! právě mne dnes také v zármutku zastalo. Zdali však jest nyní můj zármutek takový, jenž blahověčen jest od Pána? Chci Ducha svatého vzývat a přemýšlet, kdy jest zármutek blahoslaven, jak bych posvětili měl skličenosť svou, která stala by se mně záslužnou. »Zármutek, který jest podle Boha, působí stále pokání ke spasení: ale zármutek světa způsobuje smrt« (2. Kor. 7, 10.).

Jest tedy zármutek ke spasení a zármutek ke zkáze. Svátý, spasitelný zármutek jest tento:

1. Bolesť nade spáchanými hříchy.

2. Bázeň. považímeli, že jsme v nebezpečnosti, Boha uraziti a ztratiti. V té příčině volá svatý žalmista Páně:

»Zbodni bázní svou tělo mé: neboť soudň Tvých bál jsem se« (Ž. 118, 120.).

3. Zármutek nade zkázou, v jaké veliká část lidstva se nalézá.

4. Láskyplná soustrast s trpícím bližním.

5. Touha, dostat se do vlasti nebeské z tohoto slzavého údolí.

Shlédni na mne, ó Ježíši, jako jsi shlédli na Petra! »Nedala se potěšiti duše má, zpomínal jsem na Boha, a kochal jsem se v něm« (Ž. 76, 3. 4.).

Měj vždy hříchy své před očima, pocituj z nich vždy svatý zármutek; při tom však důvěřuj se v milosrdenství Boží skrze zásluhy Ježíše Krista. Tento zármutek, tato radost přebývejtež stále v mysli tvé, buďtež základním tónem písní, již zpívati chceš Pánu Bohu ve svém životě. (Příště dále.)

Různé zprávy a drobnosti.

Královno apoštolův, oroduj za nás!

Mnohý čtenář jistě potěší, se uslyšeli aspoň několik slov o novém ústavu řeholním, jehož snahou jest čest boží rozšiřovati a o spásu nesmrtelných duší pracovati, kteréžto snahy účastniti se mohou všechny třídy lidské společnosti. Tímto ústavem jest »katolická vyučovací společnost« založená roku 1881. vele důstojným p. P. Jordanem. Kdo státi se chce pravým řeholníkem a horlivým apoštolem a o blaho duševní svých spolu-bližních se starati, nechať uchýlí se k prvému řádu společnosti, stana se buď knězem anebo prostým bratrem. Panny dychtící po dobročinných skutečích lásky křesťanské mohou vstoupiti jako klášterní sestry do druhého řádu téže společnosti, účastenství majíce ve snaze řádu prvního.

Oba jmenované řády jsou již biskupsky schváleny.

Komu však by nebylo dopřáno z jakýchkoliv příčin účastnu býti tohoto štěstí, ten může buď přistoupeni za člena k třetímu řádu, a sice, jeli dostatečně vzdělán, k »Akademii pro katolickou vědu,« bez pochyby však může buď jako »spolupracovník« nebo, máli obzvláštní horlivost, jako »spolurozšiřovatel« společnosti napomáhati. Ditky až do 14. roku tvoří u nás »Andělský spolek,« který též jest od církevní vrchnosti potvrzen. Mnozí asi mají pravé povolání k našemu řádu, nuže jen se přihlaste! Podmínkou ku přijetí do I. řádu (do něhož hochův nemajících 14 let nepřijímáme), jest pravé, apoštolské povolání. Kdo má toto povolání, t. j. kdo jest schopen a hotov,

vyjma horlivou snahu po vlastní spáse, poután jsa věčnými sliby: dobrovolné chudoby, ustavičné čistoty a dokonalé poslušnosti, neunavně pracovati o duševní prospěch. ten nebude zajisté odmítnut

Chtěli by kdo míti podrobnější zprávy o společnosti, obrať se na veleředstojného p. P. Jordana, vrchního převora celého řádu.

Roma, Borgo Vecchio-165. (Italia.)

Milodary Božského Srdce Páně.

Z Mor. Olešnice. Z nehlubších útrob srdce svého volám: »Velebí duše má Pána;« neboť veliké věci učinil mně v těchto dnech. Dne 11. května t. r. podrobila jsem se operaci v zemské nemocnici brněnské. Byla to strašná chvíle: vzdýť sami lékaři pochybovali o šťastném výsledku jejím. Věru, jenom z lásky k svému chotě a svým čtyřem dítčám odhodlala jsem se kroku toho; jinak byla jsem raději připravena dočkatí smrti. V této veliké úzkosti vzala jsem útočiště ku Královně mučnicků, Panně Marii, a k ženichu jejimu, sv. Josefu, a v důvěře této nezvratně odporučujíc se do modliteb svého milého chotě, svých dítek a věrných přátel z třetího řádu sv. Františka, odevzdána do vůle Boží podstoupila jsem bolestnou tu hodinu; a díky Bohu, na slavný hod Boží svatodušní propuštěna jsem byla ze smutných a trudných špitálních zdí zahojena, a první cesta vedla mne do chrámu Páně u ct. OO. kapucínů k dikůvzdání. Ejhle, zde splnilo se, že kdo v Boha doufá, nebude zahanben; kdo Matku Boží, Pannu Marii, a jejího panického chotě důvěrně vzývá, není slyšáno, že by koho opustili a pak že i společná modlitba více zmůže než jednoho samého. Ó nechť každý v případech beznadějných, když svět ramenoma krčí a žádné naděje dáti nemůže, obrátí se vzhůru; tam v nebi je pro takové případy dosti levná lékárna. Kdo chceš něco obdržeti, vezmi si hodně mnoho důvěry a modlitby a zajisté neodejdeš s prázdnou, čehož důkazem

k větší cti a slávě Boží, Panny Marie a sv. Josefa budiž i toto mé pokorné vyznání. Díky Bohu! *Marie Konrádová.*

Z Černé Hory. Jsouc po delší dobu na duši i těle skličena, vzala jsem devítidenní pobožnost k B. S. P. jakož i k Matce Boží Filipsdorfské a sv. Josefu s tím úmyslem, že, buduli vyslyšena, ihned to ve »Škole B. S. P.« uveřejním, jak jsem to již jednou, kdy tímto způsobem mi pomozeno bylo, učinila. a hle, nebyla jsem sklamána. Již na počátku pobožnosti počal se stav můj lepší a cítím se opět zdravější a spokojenější jak na těle tak na duši. Tudíž konám svou povinnost, plnit takto daný slib a vzdávám nejvroucenější díky B. S. P. jakož i Matce Boží nejbl. Panně Marii Filipsdorské a sv. Josefu za poskytnutou mi pomoc a útěchu. Ó kéž všickni k témuž B. Srdci Páně a blahoslavené Panně Matce Boží a ku pěstounu Kristovu, sv. Josefu, s důvěrou se vždy utíkají a budou jistě jako já nehodná vyslyšeni. *A. J.*

Z Prahy. Jsa členkou »Školy B. S. P.« dovidám se o mnohých a častých vyslyšeních modliteb v přerozmanitých záležitostech. I žádám tudíž snažně, byste laskavě popřáli ráčil místa ve Vašnostině časopise i následujícímu vyslyšení, které se stalo v posledních dnech v naší královské Praze. Velice zbožná dáma, paní P. W., stížena byla zlou nemocí, tak že po dlouhý čas na lůžko poutána byla, majíc zvláště nohy k neuvěření oteké a zanícené. Práce lékařů při-

volaných jen pozvolna a obtížně se dařila. I konala na úmysl uzdravení její celá rodina devítidenní pobožnost ke cti blahoslaveného Klimenta (Hofbauera). a hle, za několik dní otok zmizel, až paní úplně se pozdravila. Jelikož také slíbeno bylo v případě vyslyšení modliteb, toto nápadné, ať nedím zázračné uzdravení, uveřejniti v některém katolickém časopise, a jelikož v plné míře sám Pán

Bůh div učinil, žádám slušně Vaši Důstojnost za vyhovění pokorné žádosti mé.
J. K.

Z Janovic. Za zachránění cti a dobrého jména vřelě díky vzdávám B. S. P. a Panně Marii, jakož i všem svatým za jich přimluvu.
J. L.

Z Velké Byteše. Díky vroucí vzdávám za uzdravení z těžké a dlouhé nemoci nejsv. Srdci Páně, Panně Marii Filip-

dorfské, sv. Josefu a sv. Janu Nepom., a odporučím se vroucným modlitbám všech čtenářů »Školy.«
M. B.

Z farnosti Rajhradské. Díky vroucí buďtež nejsv. Srdci Páně, Panně Marii Lúrdské, sv. Josefu a sv. Benediktu za uzdravení z nemoci.
M. S.

Z Bosonoh. Vzdávám tímto veřejný dik nejsl. Srdci Pána Ježíše a Rodičce Boží Panně Marii za dočkání se jisté duchovní radosti na svém manželci na přimluvu sv. Antonína.
P. Š.

Z Ném. Bělé. J. H. vzdává vřelý dik B. S. P. za dobrotivé a rychlé vyslyšení v jisté záležitosti. Kým jen každý utíká se ihned k tomuto přelaskavému Srdci, když nějaké nebezpečí jak duši tak tělu hrozí, a nebude volati nadarmo!

Ze Žďanic vzdává jistá osoba vroucí díky B. S. P. a neposkvrněnému Srdci Panny Marie, že na její mocnou přimluvu a na přimluvu sv. Josefa, sv. Františka R. a sv. Vincence uzdraven byl jistý spolubližní.
V. J.

Z farnosti Mistřínské. Konám tímto povinnost svou, slibiv, že, buduli vyslyšen a vysvobozen, uveřejním to ve »Škole.« Dostalo se mi v bídě úlevy a pomoci, a soudní záležitost dopadla v můj prospěch. Protož chváleno budiž, ctěno a milováno nejsv. Srdce Pána Ježíše a neposkvrněné Srdce Panny Marie. *M. K.*

Z Jilemnice. Jistá zbožná paní učinila slib B. S. P. a nejbl. Panně Marii Lúrdské, že, když se její pán uzdraví z těžké nemoci, na poděkování vykoupí jedno pohanské dítě. Jsouc však odevzdána úplně do vůle Nejvyššího, zasílá 10 zl. na vykoupení dítěte a prosí, aby bylo křtěno na jméno »Josef.« *J. J.*

Z farnosti Újezdské u Brna. Nej-srdečnější díky vzdávám B. S. P. a neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefu za milost, které se mi po dvakráte dostalo. *V. O.*

Z farnosti Dolno-Újezdské. Jistá rodina vzdává srdečné díky B. S. P., neposkvrněnému Srdci Panny Marie a sv. Josefu za uzdravení dcery z těžké nemoci. *F. M.*

Prosbá. Prosím snažně o pomoc a přispění B. S. P., Panny Marie a sv. Josefa za jistého studujícího, který po delší čas nemocí skličěn byl, aby při zkoušce obstál. Vyslyšení modlitby se uveřejní. *Představení kláštera.*

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Pověstný nový trestní zákon, o kterémž jsme se již zmínili a který svým ostřím namířen jest hlavně proti katolickému duchovenstvu, nabyl platnost dnem prvního července. — Po-vážlivý stav, v němž nalezá se církev katolická v Itálii, zemi revoluce, dosvěd-čuje následující událost. V Torre Annun-ciata došlo 10. července, když odvěti katolického spolku »federazione napole-tane leone« pořádalo ustavující schůzi, mezi 400 členy spolku a obyvatelstvem ke krvavým výtržnostem. Bylot na členy spolku házeno kamením; přes dvacet osob bylo poraněno; vojsko musilo býti povoláno ku zjednání pořádku. Prefekt za tou příčinou rozpustil všechny kato-lické spolky v Neapoli, avšak vatikánské listy činí vládu zodpovědnou za tyto vý-tržnosti. — V politických kruzích Qui-rinálu panovalo veliké rozčilení. Dne 1. července rozšiřovala se zpráva po celém městě, že papež hodlá opustiti Řím. Obsah allokuce však, již oslovil sv. Otec kardinály, kteří přítomni byli

tajnému konsistoriu, konanému 30. června, upokojil Římány. Mluvil sv. Otec o po-měru katolické církve k vládě italské; pravi, že od té doby, co italská vláda dobyla Říma, utrpělo náboženství a trůn papežský dlouhou řadu potupení. Zed-nárství neustalo v práci podvrátiti církev, a v nejnovější době, aby dílo své na vrchol vyhnalo, vyvolilo sobě jeden z největších a nejslavnějších svátků církevních a zří-dilo v ten den pomník knězi odpadliku jako znamení války proti náboženství katolickému. A vláda zjevně podporovala řádění toto. Vláda podporuje válku tu proti papežství, ano povzbuzuje ne-přátelské vášně; i vyslovil sv. Otec obavu, že nebude vždy lze udržeti těchto vášní v jistých mezích. Papež však přes vysoké své stáří odhodlán jest pokračo-vati v boji tomtu, i vyzývá italské biskupy, aby poučovali lid o událostech těch, a napomíná Římány, by setrvali ve své oddanosti ke stolici apoštolské. — Na slavnost sv. Petra a Pavla dosvědčili také katoličtí Římané oddanost svou a

lasku k papeži skvělým osvětlením celého města, předně však náměstí zvaného Campo dei fiori, kteréž krátce před tím bylo svědkem hanebného onoho skutku římských zednářův. A důstojným protiobrazem ku postavení pomníku Giordana Bruna jest úmysl členů spolku katolických mladíků římských postaviti pomník apoštolu a patronu města Říma, sv. Filipu z Neri, na oslavu stoleté památky jeho úmrtí (zemřel 26. května 1795.). Za poslední dobu došlo do Vatikánu množství soustrastných telegramů, protestujících proti nadzminěné slavnosti. Dne 4. července došlo z jediného Vorarlberku dvacet telegramů. Kromě císaře rakouského projevíli papeži soustrast i císař brasílský, královna španělská a kníže z Monako; také jiné vlády prostřednictvím svých vyslanců projevíly soustrast. Celý učitelský sbor university Lavalské v Quebecu (Canada) odeslal sv. Otci přepis holdující, ve kterémž důraznými slovy žádá za znovuzřízení světské moci papežovy. — V poslední době začíná se čím dále více a jasněji mluvit o odjezdu sv. Otce z Říma. Noviny piší, že zprávy o diplomatickém vyjednávání stran pobytu papežova v případě války aneb nepokojů se potvrzuje. Konsistorium odhývané 30. června zabývalo se prý také tímto případným odjezdem sv. Otce z Říma. Ovšem jest tato v liberálních listech rozšířená zpráva odůvodněna postavením sv. Otce v Římě. Kdy a jak opustí sv. Otec Řím, o tom nikdo ničeho neví. Jen v případě války neb nepokojů by opustil sv. Otec Řím, nikterak ale proto, že někteří „nesmířitelní“ již dnes prohlašují pobyt v Římě za nedůstojný a nesnesitelný. V případě války však stane se postavení papežovo naproti vládě italské velice obtížným. Crispi sám nazval sv. Otce vlastizrádcem a úhlavním nepřitelem Italic. Vypuknutí válka, nedovoli vláda, by vyslanec nepřátelské říše zůstal

v Římě u papeže. bude tedy papež nucen, přerušiti styky s nepřátelskou říší. Mluví se také již o tom, že by sv. Otec v případě války přesídlil do Španělska, z něhož neutrální, a že se strany Španělska došly Vatikánu nabídky. Italská vláda nezdá se však býti spokojena s odjezdem papežovým. Crispi v tom případě zamýšlí ihned obsaditi Vatikán a zrušiti garanční zákon; ovšem jinou jest otázkou, zdaliž by to připustily jiné mocnosti. Crispi prohlásil též, že by případně i násilím zakročil, kdyby některé umělecké předměty měly býti z Vatikánu odstraněny, poněvadž prý jsou majetkem národa.

Rakousko. V Čechách dostalo se Mladočechům v obcích venkovských rozhodného vítězství; v kurii venkovských obcí mají nyní většinu (30 mezi 49). — Hnutí protitrokářské v Rakousku jen velmi pomalu pokračuje. Kéž by všichni vzdělaní a zámožní katolíci rakouští následovali příkladu oné chudé vesnice poblíže Krakova, kde za dva dny založeno bylo odvětví krakovského spolku protitrokářského!

Sjezd **bavorských** katolíků sejde se již letos v druhé polovici měsíce září; kníže Karel z Löwensteinu stojí v čele přípravného komitétu. Sjezd zabýváti se bude vedle církevně-politické otázky bavorské i postavením sv. Otce a posledními událostmi v Římě.

Komora vyslanců **virtemberských** přijala dodatek k hlavnímu rozvrhu financí, týkající se zlepšení platů katolických a protestantských duchovních 84 proti 1 hlasu; bylo povoleno 280.000 marků.

Amerika. Letos slaví spojené státy americké stoleté jubileum zřízení katolické hierarchie. Roku 1789. dal papež Pius VI. katolíkům soustátí amerického prvního biskupa, jezuitu Carolla; kněží a kostelů bylo velmi málo, žádný klášter, žádná škola ještě tu nebyla. Než po desíti letech neunavné práce měl zasloužitý

onen biskup již 70 kněží, kteříž v 80 s jednou prefekturou, na 7.800 kněží a kostelích pečovali o duchovní spásu přes 7½ milionu katolíků. V nejbližší době bude prý zřízeno nové biskupství ve spojených státech 13 arcibiskupství, v Minnesotě.
59 biskupství, 7 apoštolských vikariátů

V měsíci srpnu modleme se za zrušení otroctví.

Největší svobodou obdarovalo lidstvo křesťanství. Nehledě ani k velikému dílu vykoupení skrze Krista, Syna Božího, jenž přišel, aby nás zbavil pout trojího duchovního otroctví (ďábla, světa a těla), zrušila církev Kristova nejsmutnější stav člověka, otroctví. Neučinila tak násilím, nýbrž duchovním vlivem svatého učení svého dle výroku Páně: »Poznáte pravdu a pravda osvobodí vás« (Jan 8. 32.). Jest opravdu zajímavé zvědět o průběhu otroctví, o smutném stavu ubohých lidí, aby jedenkaždý lidumil přičinil se všemi silami, zvláště pak obětmi a modlitbou, aby otroctví zrušeno bylo, k čemuž sv. Otec Lev XIII. ve zvláštním okružním listu vybízí veškeré křesťanstvo.

Na počátku nebylo žádného otroctví mezi lidmi. Byl v lidstvu poměr patriarchální, v němž ovšem i služební byli, ale patřili k rodině. Dějiny svatých patriarchů podávají nám věrný obraz poměru toho mezi hlavou a poddanými. O nějakém otroctví nebylo ani zdání. U židů byly tři třídy služebníků či otroků; stali se jimi jako obyvatelé dobyté země anebo jako zajatci nebo jako velcí dlužníci; avšak zákon chránil je před všelikou ukrutností a poskytoval jim svobodu v tak řečeném roce jubilejním.

Za to u pohanů, kteří ztratili vědomí o Bohu, o vznešenosti duše lidské, o nesmrtelnosti a životě věčném, vyvinulo se právě otroctví, kterým byl ubohý člověk snižen až na roveň němému zvířeti. U pohanů byl otrok horším člověkem než jeho pán, horšího těla, sprostější duše, a proto se s nim zacházelo jako s opravdovým majetkem, s nímž může dělati pán, co chce. Nelze říci, jak byli u pohanů otroci týráni a zneužíváni od pánů svých, kteří často tisíce otroků čítali. Mnozí učení pohané ujímali se otrokův, ale marně.

Teprve učení Pána Ježíše vymanilo otroky z pout jejich svou duchovní mocí. Křesťanům se zdálo otroctví následkem a trestem prvotního hříchu, protože hřích jest otroctvím a vede do otroctví. A proto kam učení Kristovo vniklo, ať u židů nebo pohanů, tam bojovalo proti otroctví, hlásajíc rovnost všech před Bohem, napomínajíc pány k lásce, pokoře, bázni Boží, a otrokům připomínajíc trpělivost, poslušnost a úctu k pánům. »Tu již není žid ani pohan, není služebník ani svobodný, není muž ani žena; neboť všickni vy jedno jste v Kristu Ježíši« (Gal. 3. 28.). Rozumí se samo sebou, že radostné poselství našeho vykoupení nalezlo mezi chudými i bohatými své příznivce, což nezástalo bez blahých následků i na rodinné i na otročké poměry. Otroci křesťan nalezl u pána křesťana mírnost, laskavost a často svobodu skutečnou. Církev ujala se bídných otrokův a chránila je proti všelikému násilí, tak že v křesťanských zemích otroctví přestalo. Ano, založeny řady a bratrstva k vysvobození otroků

nebo křesťanů v otroctví se nacházejících. Sv. Jan z Maty, sv. Petr Nolascus a jiní mnoho přispěli ku zrušení otroctví.

V XVI. století nastal však pravý obchod s lidmi, který po 300 let na křesťanství hanu metal. Po objevení Ameriky napadlo r. 1503. Portugalce, aby silnější černoši z Afriky k obdělávání polí do Ameriky dopravováni byli. Tak nastal r. 1517. pravý obchod s africkými černochy, kteří byli jako dravá zvěř chytáni, kupováni a po lodích jako otroci do Ameriky dopraveni. Nelze vyléčiti utrpení těchto ubohých lidí, jimž na břehu Ameriky sv. Petr Claver, misionář Tovaryšstva Ježíšova, všecku péči věnoval. Biskupové brasiliští podali sv. Otci v jubilejním roce 1888. potěšitelný dar, zrušení otroctví. Západ jest tedy již prost malomocenství onoho!

Ale Afrika otevřena jest otrokářům, kteří kolem 400.000 otroků ročně dovážejí na trh do Asie. Způsobem nad míru ukrutným jednáno s ubohými černochy, oběťmi chťichv a prospěchu lidí bezcitných, až se jich ujal šlechtný muž, jenž prohlásil křížovou válku v našem století, a sice proti obchodníkům s otroky. Je to Karel Marcial Lavigerie, kardinál, arcibiskup karthaginský a primas Afriky. Založil misie v rovníkových krajinách horké Afriky a přišel se sv. Otci Lvu XIII. poděkovat i s několika černochy za laskavou jeho péči, osvědčenou zvláštní encyklikou proti obchodu s otroky, vydanou dne 5. května 1888., v níž ku konci praví: »Ó kéž by všichni, kdo vynikají moci a panováním, všichni, jimžto svatou je lidskost a práva národů, všichni, kdo zajímají se o to, by rozšířilo se náboženství katolické, poslechli našich proseb a napominání a společně působili všemi silami k tomu konci, aby potlačen, zamezen a úplně zničen byl tento hanebný a zločinný obchod!« To dodalo kardinálu Lavigeriemu odvahy, že cestoval po celé Evropě, ličil nevýslovné útrapy černochův a vybízel celý svět křesťanský ku zrušení hanebného obchodu s lidmi. Kardinál Lavigerie nekonal cesty nadarmo, neboť jak prosti tak vznešení přispívají jemu hojně. Nechat po celé Evropě rozletí se prosebné volání kardinála, nechat celá Evropa jej štědou rukou podaruje!

Všemohoucí Bůh vyslyší zajisté prosby kardinála Lavigerieho tím dříve, jestliže i všickni údobé apoštolátu modlitby stanou se pomocníky jeho, a to vroucí modlitbou k nejsv. Srdci Páně.

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkrvněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za vysvobození obětí otroctví a za zdar křížové války proti hanebnému obchodu s lidmi. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou! Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

HospoDín zaChoVáVeJ Císaře a krále Františka Josefa I. Ve své MILosti, ať panuje V sLáVě, štěstí I pokojI!

Anděl strážný.

Když ráno slunce zlaté chmýří
se trousit počne po obzoru;
líce dosud svěžím snem se pýří,
noc vláhá dumá na dně zoru,
a hlava klesá v lože zpět:
kdo modlitbou tvou mysl vzvíří
a zbožný šepot klade v ret?
Kdo píseň budí ve všem tvoru,
že Tvůrce chválí celý svět? —
Toť anděl strážný.

Když v úpalu a v potu znoji
tvá bedra trpká práce tíží,
když v života tom vážném boji
se v odměnu ti běda blíží,
a tělo hlodá nemoc, hlad:
kdo mozoly tvé těchou hojí?
že duše mír tvé práce plat,
že nebe mzdou tvou v každém kříži,
kdo uří tebe vzpomínat?
Tvůj anděl strážný.

Když za hory se slunce kloní
a cíl již kyne tvoji práci,
když u věčnost se život roní,
tuch zemských roj se v temnu ztrácí.
když všecko, všecko's dokonat:
Kdo perutí svou tebe cloní,
bys tiše, blaze, sladce spal?
Kdo zhaslý zrak v zdroj světla vrací,
bys viděl pravý život dál?
Tvůj anděl strážný.

P. Š. Senický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Pokora Srdce Ježíšova.

1. Ježíš jest nám příkladem pokory. 2. V čem pokora záleží. 3. Ovoce pokory.

1. Poučení o ctnosti pokory měl by člověk jistě nejméně potřebovati, a přece jest mu právě nauky této nejvíce třeba. Proto také praví Spasitel náš: »Učte se

ode mne, neboť jsem pokorný srdcem.« Sebe poznati tak, jaký kdo jest, sebe dle skutečné své hodnoty posouditi a sebe milovati, jak toho zasluhuje, v tom záleží pokora. Ježíš jest Bůh; on jest tedy svatý, bezvinný a tudíž vši cti hodný; ale on jest také člověk, ano on i hříchy naše na se vzal, a z této dvojí

příčiny musel také pokorným býti. Vždyť on lépe než všickni ostatní poznával nízkost stvoření; lépe než všickni ostatní pocítoval, jak pokořuje a zahanbuje hřích: »Přikrylo zardění tvář mou« (Žl. 68.). Mimo to bez přetržky bylo Srdce jeho ve stavu snižování se před Otcem nebeským a poddanosti i závislosti oproti lidem: »Neprisel, aby mu bylo slouženo, ale aby sloužil« (Mat. 20.). Sám pak sobě byl nejnižším. Sv. Pavel celý jeho život v kratinká tato poji

slova: »Sebe samého zmařil« (Fil. 2.). On toliko pro čest nebeského Otce a pro spásu lidu žil, pracoval a trpěl. »Sláva má nic není« (Jan 8.), dí on sám. Za tím dvojím účelem toliko všechno v oběť přinášel. Ale chceš ještě lépe poznati nepochopitelnou pokoru svého Vykupitele? Pohleď tedy na oltář. Ó Ježíši, mohli jsi nám důtklivěji hlásati ctnost tuto, nežli že jsi se v nejsvětější Svátosti oltářní takorůzka zmařil? Kdež jest, můj Spasiteli, vznešenost tvá? Kdež tvoje velikost a moc? Kdež božství tvé?

V Egyptě a na kříži toliko božství tvé skryto bylo, ale tu pod nepatrnými způsobami již nespátrují ani tvé svaté člověčenství. Ó človče, kterak ještě můžeš hrdým býti? A ty, hříšníče, nezardíváš se? Kam bych měl sestoupiti a jak se snižiti, abych uctil Boha, kterýž pro spasení mé tak hluboko se ponižil? Především žádá od nás Ježíš pokoru; bez ní nemůžeš líbiti se jemu. Jeho Srdce daleko od sebe

odstrkuje pyšné a vysokomyslné: »Rozptýlil pyšné v mysli srdce jejich« (Luk. 1.). A právě, aby nám naučení o pokoře dal, tak velice pokořil a ponižil sebe sama.

2. V čem záleží pokora?

Opravdu pokorný poznává svou bídu, aniž by nad ní užásal; on vidí své nedokonalosti, ano i chyby své, aniž tím o zmužilost připraviti by se dal. On nemoudří se z toho, že druhí poznávají, jakým skutečně jest; nežádá si, cťenu a

milovánu býti; vždyť předobře ví, že toho nezasluhuje. On, když také ne vesele, tedy aspoň trpělivě hledí na to, jak opovrhován a málo všimán jest. Nad chybami svých bližních se nepozastavuje a ničeho si na tom nezakládá, že jich prost jest; neboť předobře pamětliv je toho, že nestává zločinu, jehož by se rovně snadno dopustiti nemohl, kdyby třeba jen na okamžik Bůh ponechal ho jeho slabosti a ho nepodporoval milostí svou mocnou. Protož věrně vzdává čest Bohu za

všecko dobré, jež na sobě má; ochotně podrobuje se druhým a dává úsudkům jejich přednost před úsudky svými. On libuje si v nejnižších službách a má se za menšího všech ostatních.

Ano, raduje se, když dáno mu, podíl míti na sniženích a pokořeních Syna Božího, a žádá si, v tom jemu podobným býti. Zpytuj se o rozličných těchto věcech a rozvažuj, jak to s tebou co do nich stojí. Ó Pane, jak vzdálen jsem od pocitů takových, a proto jak vzdálen i od

ducha tvého! Ne, neznám se ještě, sice musel bych sebou pohrdati. Pane, ach, když bych dobře poznal tebe a také sebe! (Sv. Aug.)

3. Jaké jest ovoce pokory? Pozoruj zase Srdce Ježíšovo. Sotva že se božský Vykupitel tak ponižil, že v bídném chlévě zroditi se volil, již také zazníval přepodivný zpěv andělů: «Sláva na výsostech Bohu, a, na zemi pokoj lidem dobré vůle!» Ó vznešené ovoce snižení se našeho božského Vykupitele! Jestli Bohu ke slávě, člověku ke spáse! Kristus vrací svému nebeskému Otci svou pokorou čest, již jemu Adam svou vysokomyslností odňal; krivda Bohu od člověka učiněná usmíruje se samým Bohem; Srdce božského Vykupitele kaje se za naši hříšnou marnivost, ano se snižuje způsobem Bohu milým. Přeješ si upřímně, Pánu a Stvořiteli svému vzdáti náležitou čest? Pokoř se a splní se ono: Sláva na výsostech Bohu! Žádáš si, s prospěchem pracovati o spásu duší? Pokoř se a užitek z toho bude: Na zemi pokoj lidem! Chceš hodně a rychle pokračovati v dokonalosti? «Ponižuj se ve

všech věcech a nalezneš milost před Bohem» (Sir. 3.). Pokora jest klíč, jímž sobě Srdce Ježíšovo otevřeš a převzácné jeho milosti přístupny učiníš. «Bůh,» dí Duch sv., «se pyšným protivi» (1. Petr 5.). On pohrdá pyšným chudým. Jelikož chud jsi na statcích duchovních, nebuď aspoň pyšným. Pros o milost pokory, kdykoli přijímáš a kdykoli navštěvuješ Boha svého, v nejsv. Svátosti zakrytého.

Když však při sv. přijímání s osobou Ježíše Krista pokoru do srdce svého takorčka jsem přijal, mohl bych v něm ještě pocity pýchy chovati, s příslušnou samolibostí mluvíti anebo nad jiné se vynášeti? «Proč pýchá země a popel?» (Sir. 10.) Země a popel, čím se chceš pyšnit? Pokládej se za šťastna, neznánu a za nic pokládánu byti ke cti Ježíše: pak budeš následovníkem příkladu jeho v Egyptě. «Obližuj si v tom, abys od jiných neznán a za nic pokládán byl» (Násl. Kr.).

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Knihla III. Hlava II.)

(Přístě dále.)

Devatero služeb k uctění Božského Srdce Ježíšova.

(Část I. a II.)

III. Služba.

Rozšiřovatel.

„Oheň jsem přinesl na zem, a co chci, než aby hořel.“
(Isa. 12. 49.)

„Poznáno a milováno, chváleno a požehnáno, ctěno a oslavováno buď nejsv. Srdce Ježíšovo!“

Příprava.

Rozšiřovatel Božského Srdce Páně; jemuž tato úloha «Rozšiřovatele» přidělena, má vroucně prositi Otce nebeského, aby milostí svou osvětlil ne-sčíslná srdce lidská, která o Srdci Ježíšovu posud ničeho neví, a přivedl je

k poznání tomu. Podobně prositi má i Ducha sv., aby ohněm svým roznil ve všech srdcích lidských oheň vroucí lásky k témuž Srdci Ježíšovu, a konečně má prositi i Rodičku Boží Marii Pannu, by svou laskavou přímluvou k tomu působila, by všickni, již se k nejsv. Srdci Páně utíkají, na sobě jeho moci zakusili a čeho si žádají, u něho dosli.

Hleďž tedy, «Rozšiřovateli,» častěji za den do svatyně Božského Srdce se uchýlití a s ním vždy u nejvroucenější lásky se spojití. Za pomocníky u vykonávání této služby zvol si andělský kůr

»Trůnův« a spoj se s nimi duchovně k uctívání nejsv. Srdce Páně.

Navštív též častěji — neníli možno dle těla, tedy aspoň duchovně — nejsv. Svátost oltární a modli se tu pobožně za rozšíření a vzrůst pobožnosti k nejsv. Srdci Páně; obzvláště odporoučej Spasiteli své bližní, příbuzné, údy spolku nebo společenstva, jemuž přináležíš, aby on sám je sobě získal a žezlu svému podmanil. Pomodli se na úmysl ten alespoň třikrát »Sláva Otci i Synu i Duchu sv.« atd. a tolikéž Zdravasů. Za obzvláštní svou ctnost považuj rozmluvami a vlastním příkladem tak působiti na jiné, aby přišli k poznání Božského Srdce Ježíšova, a jestliže již mají známost o pobožnosti této, aby v ní utvrzeni a čím dále tím více různiceni byli. Ó přestastna jsi, duše drahá, jejíž údělem jest tato služba! Božský Spasitel bude zvláštním prostředníkem tvým u Boha, jak to byl blah. Markétě Alacoque připověděl. — Neboť věz, že jako ten, jenž jiné svede k ne-

ctnému skutku, těžkého hříchu se dopouští, podobně zase ten, kdo se snaží bližního svého slovem, modlitbou nebo příkladem povzbudit k pobožnosti a svatosti života, velikých zásluh si získá u Boha!

Nyní si představ, jakoby Spasitel mluvil k tobě ona slova, jako k blahosl. Markétě: »Ujišťuji tě, dcero má, že se rozšíří Srdce moje, aby vylilo náplň lásky své na všechny, kteří tuto vůli mou (aby uctíváno bylo Srdce mé) budou plniti a se přičiňovati, aby i jiní totéž činili. Ano, jména osob, jež uctění Srdce

mého rozšiřují, zapsána budou v Srdci mém a nikdy z něho nevymizí.« Pros co nejvroucněji Božské Srdce, aby ti dalo pravého ducha této třetí služby náležitě pochopiti a poznati, s jakou láskou a horlivostí bys se měl této bohumilé úloze věnovati; pak aby posílilo i vůli tvou k věrnému uskutečnění toho, co jsi byl poznal, a rei: »Pro neskonanou dobrotivost svou učíň, ó nejlaskavější Ježíši, aby všickni lidé poznali nevýslovné přednosti tvého nejsv. Srdce, aby odřeknuvše se klamných a nicotných rozkoší světa, okusili oněch přesladkých rozkoší, jež připravuješ všem, kteří tě milují! Ty pak, ó Maria, jejížto Srdce mateřské neznalo větší touhy nad tu, viděti božského Syna svého ode všech lidí poznánu a milovánu: nedopusť, aby hříchy a nepravosti mé byly mi na překážku u rozšiřování pobožnosti k nejsv. Srdci mezi bližními; ale pomoz, aby aspoň částečně zmařeny byly snahy oněch bezbožníků, kteří by toto Božské Srdce rádi vi-

děli povržené, zapomenuté, zneuctělé, pohané — probodené!«

Patronem a pomocníkem u vykonávání této služby zvol sobě svatého Františka Saleského, jehož neuvávnou horlivost u rozšiřování této pobožnosti hledíš následovati.

Rozjímání.

Misie nejsv. Srdce Ježíšova.

1. Co má býti vlastně úlohou »Rozšiřovatele«? On se má přičiňovati, aby splnil třetí žádost Ježíšovu, kterouž při zavedení této pobožnosti k Srdci

svému byl vyjevil blah. Markétě Alacoque. Žádát totiž výslovně, aby ctitelové Božského Srdce jeho snažili se i jiných přivést k poznání, uctívání a milování téhož Srdce. A o tom má »Rozšiřovatel« pracovat.

Jest vůbec známo, že každý továrník a průmyslník, chceli, aby obchod jeho zkvétal a se širil, vydržuje si své cestující, agenty čili jednatele, jichž úlohou zájmy pána svého v jiných městech a zemích zastávat, všemožně podporovali a ve prospěch jeho pracovat.

A jen Božské Srdce Páně nemá mítí žádných agentův a jednatelů svých? Řekneš snad, milý čtenáři, to že jsou beztoho jeho kněží, těch že jest to věcí a povinností v zájmech Ježíšových pracovat, ti že jsou povolánými rozšiřovateli i této pobožnosti k Božskému Srdci Páně mezi lidem! Ovšem, máš pravdu. Ale i k tomu mi přisvědčíš, že vliv kněží na lid jim svěřený v těchto smutných časech značně jest ochromen a zkrácen, že působení jejich nemůže zasahovati tak do vnitřního života rodin, jak by si přáli, ano, že jsou mnohé poměry a okolnosti, které kněží zavírají cestu k srdcím oveček jeho, ba že jsou i mnozí lidé, na něž kněz působiti ani nemůže, poněvadž se mu vyhýbají, po celá léta na žádné kázání, ba snad ani do kostela vůbec nejdu a tak po celý život svůj s knězem ani do styku nepřijdu. Jest tedy nutno a nanejvýš záslužno, aby křesťané uvědoměli, duše osvícenější, kněží v ohledu tom nápomocní byli a pobožnost k nejsv. Srdci Ježíšovu ve svém okolí hojně rozšiřovali.

2. Budeš se snad ptáti, milý čtenáři: »A co mám činiti, chtě býti »Rozšiřovatelem« účty k Božskému Srdci?«

Především snaž se horlivě, abys u pobožnosti této prospíval, t. j. abys čím dále tím dokonaleji poznával, jak důstojné, svaté a vši lásky hodné jest Božské Srdce

Páně, abys je pak dle toho náležitě ctil, miloval, v ně věřil a doufal.

Okusiv pak, jak sladká a blaživá jest pobožnost tato, přičiňuj a zasazuj se o to, aby i jiní lidé Božské Srdce v celé jeho důstojnosti a vznešenosti poznali, je ctili, milovali, o pomoc vzývali, nebo po případě, majili v tom již známost, aby v započaté pobožnosti této se utvrdili a setrvali. (Toto, milý čtenáři, si dobře přečti a rozvaž, a pak teprve, když jsi byl povinnost svou náležitě pochopil, čti dále.)

3. Jakým způsobem bys měl sám v poznávání, v milování nejsv. Srdce pokračovati a tím spolu účtu jeho roznožovati?

Abys především sám, milý čtenáři, pokrok učinil v poznání Srdce Ježíšova a tím i svou lásku k němu rozhojnil, hleď v tomto měsíci častěji o něm rozjímati, zejména uvažuj jeho lásku, pokoru, dobrotivost, čistotu, svatosť, tichost atd. Nedělní sv. evangelium poskytně ti dosti látky k uvažování o tom, co asi Kristus Pán při té a oné příležitosti, o níž právě evangelium vypravuje, myslil, ctil, žádal si a přál. Vedle toho čítej pilně v tomto měsíci z některé knihy o nejsv. Srdci Páně, jako jsou na př. »Štěpnice Božského Srdce Ježíšova« nebo »Následování nejsvětějšího Srdce Páně« a jiné; ale čti zdlouha a s rozvahou tak, aby i duše a srdce podílu braly na tom, co ústa čtou.

Poněvadž všechno umění lidské jen cvikem se dobývá a »cvik jen mistra dělá,« tedy i uctívání, milování a důvěrné vzývání nejsv. Srdce Ježíšova chce býti cvičeno a častým cvikem zdokonalováno. Proto vzbuzuj i ty častěji za den víru, naději a lásku k Srdci Ježíšovu. Ale při všem tom snažení se své strany pros Božské Srdce, aby ono samo v srdci tvém rozhojňovalo čím dále tím více víru, účtu a lásku onu. Nauč se z paměti a uživej začasť těch zbožných povzdechův a střeňných modlitbiček, jako na př.:

»Ježíši, tvou lásku, tvou milost mi dej, a mám dosti!« aneb: »Ó nejsladší Ježíšovo Srdce, dej, ať tě miluji vždy víc a více!« a p. Aby tě Božské Srdce tím spíše vyslyšelo, posli k němu za sebe jakožto orodovnicka a přimluvčího sv. Františka Saleského, t. j. pros jej za přimluvu u této věci.

4. Abys pak jiných přivedl k poznání Božského Srdce Ježíšova a v nich roznitil úctu a lásku k němu, použij k tomu především rozmluv s důvěrnými přáteli svými a vůbec s takovými katolíky, o nichžto víš, že jeví náklonnost k věcem duchovním a horlivě vyhledávají spasení své. Rozmlouvaje pak s nimi, začni mluvit o Srdci Ježíšově, vyličuj jim jeho dokonalosti, ctnosti a všechny dobré vlastnosti, pobádej jich, aby jen je vroucně ctili a milovali.

Můžeš pak na ně účinkovati netoliko krásnými slovy, ale i vlastním příkladem; neboť i zde platí podnes staré pravidlo: »Slova pobízejí, ale příklady táhnou.« Neboť varuješli se z lásky k Srdci Ježíšovu pilně všeho hříchu, vydáváš tím svědectví o svatosti téhož Srdce; jsili Božskému Srdci cele láskou oddán, poznají z toho lidé jeho líbeznost, která je nade všechno pomýšlení; jevíšli na sobě tichost, mírnost, pokoru a ostatní ctnosti Ježíšovy, budou i tím lidé vedeni k poznání a následování téhož nejsv. Srdce; a budou lidé vůkol tebe znamenati, že ve všelikých potřebách a záležitostech svých běřeš útočiště k nejlaskavějšímu Srdci Ježíšovu a uvidili, že také skutečně nalezáš vždy u něho pomoci a útěchy aneb alespoň trpělivosti v křížích svých, budou tě brzy i v tom následovati a neoblomnou naději svou v nejsv. Srdce skládati.

Hle, tím způsobem bude život tvůj ustavičným kázáním a povzbuzováním k účtě nejsv. Srdce Páně. Tak právě hlásala a kázala i blah. Markéta

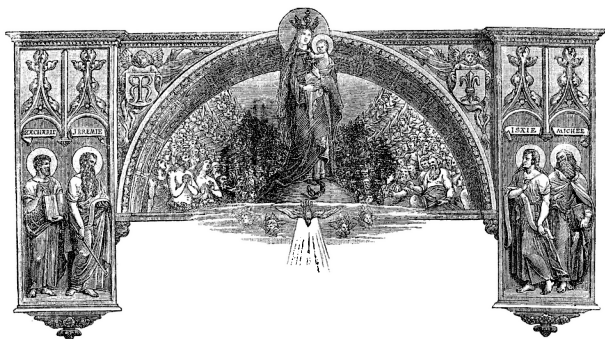
Alaquoque svou ctností a svatostí úctu k nejsv. Srdci již dříve, než o něm sestrám něco byla pověděla; ano slova její byla by s těžší nalezla ohlas a přijetí u sester ostatních, kdyby se nebyly dříve ze života jejího o pravdě jejich přesvědčily.

Nuže, má duše drahá, ohleďni se jen ve svém okolí a nalezneš jistě tu neb onu osobu, k níž tě pojí úzká páska přátelství nebo zvláštní shoda ve smýšlení, která však nezná ještě utěšenou, pro nás útěchynou a Kristu Ježíši tak příjemnou pobožnost k Božskému Srdci jeho. Ó viz, zde se ti naskytuje výborné pole, na němž v tomto měsíci můžeš slovení i příkladem zasévatí simé úcty k nejsv. Srdci Ježíšovu. Ó učiň, učiň tak!

Avšak netoliko poučováním a dobrým příkladem můžeš přispěti k rozšíření této úcty, nýbrž i také zapůjčením knih a spisův o nejsv. Srdci jednajících, které máš, na př. »Školy B. S. P.« Ó kolik nalezneš ještě katolíků, kteří »Školu« ani neznají a o Srdci Ježíšovu ničeho neví! Ó jdi, duše drahá, a dones jim spisy takové nebo jim sama z nich předčítej. Jestliže tě někde se »Školou« zhurta a hrubě odbydou, nenech se zastrašiti, ale opakuj při vhodné příležitosti pokus svůj. Dostaneli se ti však na této »misii« urážlivého odmítnutí, nehorsí, nehněvej se, ale polituj takové zaslepené a zatvrzelé duše a tím horlivěji se za ně pomodli.

Nemášli však prazádné příležitosti k takovému rozšiřování úcty Božského Srdce Páně, zbývá ti přece ještě jeden mocný prostředek k cíli tomu, a to jest modlitba. Ó modli se aspoň k Otci nebeskému za rozšíření této pobožnosti, pros též Rodičku Boží a vyplniš tak značnou část apoštolátu modlitby. Budiž tedy každodenní tvou modlitbou: »Poznáno a milováno, chváleno a požehnáno, ctěno a oslavováno budiž vždy a všude Božské Srdce Ježíše Krista!«

(Příště dále.)

Křesťanství a úcta Marie Panny.

„Jakob pak zplodil Josefa, muže Marie, z nížto se narodil Ježíš, jenž slove Kristus.“ (Mat. 1. 16.)

Veliká a rozličná jest úcta Marie Panny v církvi katolické. Pozdravujeme s radostí příchod její na tento svět a žehnáme odchod její z tohoto světa; při každé příležitosti z jejího pozemského života dáváme svou radost a úctu na jevo, velebíme její důstojnost, její ctnosti, její svatost a plní důvěry utíkáme se pod ochranu její. Proč tak činíme? Příčinou této úcty k Marii Panně jest, že se z ní narodil Ježíš, jenž slove Kristus. On jest Bůh věčný, on jest jednorozený Syn Boží, on jest Bůh a spolu člověk, on jest náš Spasitel, on bude i naším soudcem. A toho Ježíše Krista, Pána nebes a země, počala Maria Panna z Ducha sv. a porodila v Betlémě ve chlévě. Kdo ví, kým Ježíš Kristus jest, ten jej také jak náleží cti, ten také patřičnou úctu Matce jeho prokáže. Kdo ví, že z Marie Panny narodil se Syn Boží, Spasitel světa, kdož jí úctu, jakou zasluhuje, odeprě? Komu však Kristus není více než syn Davidův, než člověk, ten také Marii uctívati nebude. My však jako katoličtí křesťané pevně věříme s celou církví katol., že

Ježíš Kristus jest pravý Bůh a že tudíž Maria jest pravou Matkou Boží. Toť základ celého křesťanství, že Syn Boží člověkem učiněn jest, aby spasil svět. Jestliže toto jest naše jediná a pravá víra, kterak bychom neměli onu vyvolenou nádobu milosti uctívati, z níž narodil se Ježíš, jenž slove Kristus? Tak věřili vsickni křesťané od prvních dob, tak věříme i my. A jako první křesťané scházeli se k oslavení Matky Boží ve chrámech, tak scházíme se i my k oslavení jejímu. Tato úcta Matky Boží co nejúžeji jest spojena s křesťanstvím, neboť kde nectí Marii, tam není křesťanství, a naopak, kde vzkvétá úcta Matky Boží, tam vzkvétá i víra v Krista, tam vzkvétá křesťanství. Křesťanství a úcta Marie Panny jsou nerozlučně spojeny, jedno bez druhého býti nemůže.

Kde pravé křesťanství jest, tam jest i horlivá, srdečná pobožnost k Marii, panenské Matce Ježíše Krista. To do-
svědčují dějiny od časů Kristových až podnes. Zajdeme v duchu na počátek církve sv. do prvního století a pozorujme první vyznávače křesťanské. S jakou

nadšenosti a horlivosti přijali od apoštolů všickni viru! Jak byli proniknuti pravdami sv. náboženství, tak že všecko, i život, za svou viru obětovali. Jestliže měli tak pevnou viru v Ježíše pravého Boha, jak asi smýšleli o Marii, nejsv. Panně, která jej porodila? Kéž byste viděli jen sv. apoštoly, jak ctili Matku Boží! A proč by ji nectili, vždyť byla Matkou jejich nejmilejšího Mistra a Pána. Jim bylo dobře známo, že Marii uctil archanděl Gabriel slovy: »Zdráva buď milosti plná, požehnaná mezi ženami«; oni věděli, že Marii uctila sv. Alžběta, když zvolala: »Požehnaná jsi mezi ženami a požehnaný plod života tvého.« Oni slyšeli, jak Marii Pannu blahoslavila žena ze zástupu, volajíc: »Blahoslavený život, který tebe nosil.« Oni ji ctili i po nanebevstoupení Páně, vždyť se okolo ní shromažďovali ne jinak než jako ditky okolo své matky nebo jako poddaní okolo své královny, jak o tom čteme ve skutečích apoštolských; »neboť trvali apoštolé jednomyšlně na modlitbách s Marii, Matkou Ježíšovou.« Jako sv. apoštolé rozšiřovali viru v Ježíše Krista, tak zároveň šířili i úctu k Matce Boží. Čím více církev se zvelebovala, tím více rostla pobožnost k Marii Panně. O tom nám svědčí svatí Otcové z nejstarších dob křesťanství. Sv. Ignác, biskup antiochenský, učeník sv. apoštola Jana, který roku 107. viru svou smrtí mučnickou potvrdil a v Římě ode lvů roztrhán byl, praví: »Čím více Marii milujeme, tím větší lásku ona k nám má,« a nazývá Marii »Pannou.« Sv. Justin, mudrc a mučník, jenž zemřel r. 167., praví: »Ježíš Kristus, Syn Boží, narodil se bez hříchu z Panny pocházející z rodu Abrahamova; Maria jest nová Eva, neboť jako Eva přijala slovo hada a smrt porodila, tak Maria porodila nám život.«

Tak se zakládá úcta k Marii Panně jako celé křesťanství v písmě sv. Jako

křesťanství pochází od Krista, tak i úcta k Marii Panně pochází od samého Syna Božího, jenž svou Matku ctíl, o němž čteme, že »byl svých rodičů poslušen.« Víme tedy, že za nejprvnějších dob křesťanství, za času krvavých pronásledování všickni křesťané Marii, Matku Boží, uctívali. A jak to bylo v pozdějších dobách, když mohl každý svobodně viru svou vyznávat? Uctívali též Matku Páně, vzdávali jí po Bohu největší čest? Tenkrát ji nejkrásnější věnce vili, tenkrát ji nejkrásnějšími chvalořečmi velebili svatí Otcové. Nesčíslný počet jest těch, již Marii ctili a velebili. Kdož jest s to, by všecko vypověděl, co nejslavnější papežové, sv. biskupové, vznešení mocnáři, císařové a králové, největší učenci a i ty prosté, zbožné duše o Marii krásného napsali a nám zanechali! Poslechněte, co praví sv. Efrém, biskup: »Ó svatá a neposkvrněná Panno, Maria, Matko Boží! Tys Královna nebes a země, tys naděje zarmoucených, naše ochrankyně, plná milosti, slávy a ctnosti! Svatá Panno, mocná utěšitelkyně, nejsvětější a nejdokonalejší ze všech tvorů! komu mám tebe přirovnati? Tys onen hořící keř, jenž nikdy neshoří, tys kmen Jesse, z něhož vyšel nejkrásnější květ, a tento květ jest tvůj Syn, a tento Syn jest Bůh a spolu člověk a tys jeho Matkou! Přicházíme k tobě, Matko Boží, pod ochranu tvou se utíkáme! Sv. Method, biskup, jenž r. 312. smrtí mučnickou zemřel, těmito slovy velebí Marii, Matku Páně: »Kterak mám tvou slávu slovy vyjádřiti? Ó mateřská Panno a panenská Matko! Tys příliš nad všechny lidi vznešená, by tě všickni jazykové náležitě chváliti mohli. Dcero Davidova, Matko Pána a Boha mého, chci tě chváliti slovy praotců svých, slovy písmá sv. Šťastná ratolesti na kmenu Jesse! Pán jest s tebou; onť připravil si v tobě příbytek. Tys, ó Maria, v níž všechny sliby,

všecka proroctví se naplnila. Z tebe vzal na sebe Syn Boží člověčenství. Což může býti většího a vznešenějšího! Tys chrám Boha nejvyššího, ty v pravdě zázračná svatyně, v níž sám Bůh přebýváti ráčil!

Ne marnými slovy velebíme tebe, ne marnými chválami uctíváme tebe, ale zvěstujeme skutečné věci, kteréž jsou k oslavě tvé! Sv. Augustin pravi v den narození Panny Marie: »Aj, již přišel

Joachim a Anna obětují Marii ve chrámě.

k nám, nejmilejší, žádaný den blahosl. a ctihodné vždy Panny Marie; protože s největším plesáním nechť se raduje země naše. jsouc takové Panny narozením oslavena. Ona jest totiž kvitko plná, z něhož vyrostla drahocenná lilie

údolní, skrze jejíž porození změněna jest přirozenost prvních lidí a smazána jest vina...« Ať plesá nyní Maria na nástrojích hudebních, ať zazní v rychlých zvucích hudba Rodičky. Ať spolu zpěvují plesající kůrové, ať se spojí ve

zvučné písně. Slyšte tedy, jak Maria prozpěvovala! Praví totiž: »Velebí duše má Hospodina a zplesal duch můj v Bohu Spasiteli mém, že vzhlédl na poníženost děvky své; aj, od této chvíle zajisté blahoslavenou mne nazývati budou všickni národové, neboť veliké věci mi učinil ten, jenž mocný jest.« Tak vroucně uctívali Matku Páně v dobách, kdy křesťanství nejvíce kvetlo, a to trvalo skoro 1000 let. Každý se cítil šťastným ve víře Kristově a tím byl též nucen uctívatí onu, jež byla vyvolena od věčnosti za Matku Syna Božího. Čím pevnější a živější byla víra v Krista, tím vroucnější, srdečnější a rozšířenější byla i úcta Marie Panny.

Později však (v XVI. století) strhla se veliká bouře. Chtělť totiž mnozí přepjatí lidé křesťanství vylepšiti, nechtěli je míti takové, jaké nám Bůh zjevil, jaké Kristus učil, jaké sv. apoštolé hlásali. Oni chtěli jen Krista jediného, jemu jedinému chtěli vzdávati božskou úctu a žádnému jinému; následkem toho povrhli svatými, neuctívali je. A jelikož Maria též mezi svaté náleží, povrhli i ji. Ale Maria jest co nejužší spojena s Ježíšem Kristem. Jestliže neuznávali Marii za Matku Boží, pak nevěřili v hořství Ježíše; nebylli Ježíš pravý Bůh, pak nezasluhuje největší úcty, a následek toho všeho mudrcování byl, že zavrhli všechno, celou víru. Tak úzce souvisí s křesťanstvím úcta Marie Panny; kde tato úcta přestává, tam hyne křesťanství, a kde ona zkvétá, tam kvete i křesťanství. Nechci vám líčiti smutné následky reformace, ony jsou tuze smutné, než abychom se jimi zabývali. My jakožto pravověřící křesťané nedáme se másti žádnými řečmi a raději voláme se sv. Pavlem: »Nic nás neodloučí od lásky Ježíše Krista, ani život ani smrt, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádné stvoření.« Tyto smutné následky nevěry dobře poznali dobří křesťané, již v Kristu jediné spásu

svou doufají, a povzbudili se k nové horlivosti, k novému křesťanskému životu. Přes všechny boje církev sv. zvítězila a objevila se v nové kráse. Mát ona papeže, jenž trápením a láskou jest pravým zástupcem Ježíše Krista. Ona má horlivé biskupy, jakých mnohé století nevidělo; má apoštolské muže ve slovích i skutcích; má horlivé kněze, již se duchovní správě s tělem i s duší obětují. Čítá sta a tisíce nábožných lidí všech stavů, kteří v rozličných spolcích a bratrstvech křesťanský život povzbuzují a rozšiřují.

A co nejvíce za nové doby do očí padá? Jestliť to k novému životu povstávající úcta a pobožnost k Marii Panně. Jestliť, jakoby každý přesvědčen byl o pravdě: »Bez Marie žádný Kristus, bez uctívání panenské, přесvaté Matky Boží žádný božský Spasitel!« Jest to podivná věc, že sláva a úcta Matky Boží takofka základem jest k novému životu probuzené víry. Co první křesťané cítili, to cítí i nyní horliví křesťané, jak tenkrát uctívali Matku Boží, tak ji ctí i nyní. Celá země a celé národy velebí Marii; nesčíslné spolky a pobožnosti povstaly pod ochranou Marie. Kdož může všechny ty modlitby spočítati, jaké během století ke cti a chvále nejblahoslavenější Panny povstaly a ze srdcí věřících k nebesům se vznášely! Třikrát za den oslavujeme pozdravením andělským největší čest Marie jako Matky Boží. Růženec, jedna z nejkrásnějších pobožností, vplétá všechny radosti a žalosti života jejího ve své rozjímání. Lauretanská litanie obsypává ji takofka chválou jako nejdražšími draho-kamy. Vždy nové a nové věnce vroucí úcty věnuje věřící lid křesťanský nejvznešenější Panně a Královně nebes. Nejkrásnější titul však dala církev sv. Marii Panně, když vyřkla, že jest Maria Panna bez poskvrny hříchu prvotného počatá. Jak plesal celý katolický svět nad touto slávou Rodičky Boží!

Zdali pak nevidíme, že všude, kde jsou praví katolíci, s novou horlivostí svátky Mariánské světi, pobožnosti Mariánské pěstují, písně Mariánské zpívají a mnohým jiným způsobem lásku a úctu k Matce Boží projevují. Ty četné poutě na zázračná místa Mariánská, ty pobožnosti májové, častější přistupování ke stolu Páně, aby tu s Ježíšem tak se spojili, jako Maria s ním sjednocena byla, by v tomto spolku s Ježíšem a Marií žili a umřeli: zdaliž to nejsou patrné důkazy, že povstal nový život křesťanský skrze uctívání Marie Panny?

Když tedy sám Ježíš Kristus Matku svou ctil, když sv. apoštolé Marii ctili, dokud žila na zemi, i po jejím nanebevzetí, když tak vznešení mužové a tak velcí světci, jako sv. Ignác, sv. Efrém, sv. Justin, sv. Method, sv. Augustin, sv. Bernard a nesčíslný počet jiných svatých

a nábožných, vznešených a učených křesťanů blah. Pannu Marii ctili a ji po Bohu nej přednější čest vzdávali, kdož by z nás nechtěl Pannu Marii ctiti? Jestliže však těmito sv. muži křesťanství se rozšiřovalo, zdali se nerozšiřovala zároveň úcta Marie Panny? Zdali tedy nesouvisí co nejužší úcta Marie Panny s křesťanstvím? Odpadnutí od úcty Marie Panny táhne za sebou pomalu odpadnutí od Krista, a naopak rozmnožení úcty Marie, Matky Boží, působí též rozmnožení víry a lásky k Ježíši Kristu, Spasiteli našemu. Doufám, že každý ze čtenářů pevně předsevzetí učiní, a sice toto: Co svatí apoštolé, první křesťané, sv. Otcové činili, to chceme i my po celý život činiti; kláníme se Pánu a Spasiteli našemu, v něj všecku svou důvěru skládáme a zároveň vlebíme Marii, jeho nejsv. Matku, v jejíž ochranu a přímělu se poručíme.

Nebeský chléb.

(V rouse českém podává P. Fr. Klíma. — Č. d.)

4. Veliké zlo, jež nám lidem vzešlo požíváním zapovězeného ovoce rajskeho.

Veliké jsou milosti, ba lze právem říci, že větších ani pomysleti nelze nad ony dary, jichž nám se dostává převelebnou Svátostí. A nutno, abychom velkého osvícení s hůry žádali, kterýmž bychom mohli milosti tyto poznati; neboť jinak přesnadno může se státi, že přijímání těla Kristova nevďčné a nenáležitě bude nám k zahynutí, ač by vdčné a hodně přijato byvši, přehojnými milostmi nás naplnilo. Přehojných milostí uštěďruje nám Pán svatým přijímáním, kteréž jest účinným lékem k vyhojení všelikého zla, a protož nebude nemístno i o tomto promluvit, bychom tím horlivěji milosti svátostné zachováti se snažili.

Když byl Hospodin stvořil prarodiče

naše Adama a Evu, vykázav jim za obydlí pozemský ráj, opatřil je potřebným pokrmem, jimž by tělo silili, a určil jim i také zaměstnání, aby v ráji nezažáleli.

Pěčujeli každý otec všemožně, by dítkám potřebné živnosti opatřil, nemůže mu nikterak býti lhostejno, zahálili dítě nebo snad i něčím zlým se obírá. A nelzeť věru nížádné práce a nížádného času zahálkou nazvati, nenili zahálkou zaměstnání hříšné. Vždyť práce hříšná mnohem více musí býti trestána, nežli samotná zahálka. Tak také uložil Hospodin práci obyvatelům ráje, kteráž byla jim více zábavou a ostrahou před zahálčivostí, a nikoliv prací a námahou. Neboť kdyby hříchu nebylo, tuť by nebylo ani těžké práce a trudného klopocení. A taktéž obdařil je Hospodin pokrmem, dovoliv jim, by mohli požívatí ovoce se všeho

stromu rajskeho, jeden jediný strom pouze vyloučiv.

Ale proč, ó Pane, nedovoluješ požívatí ovoce tohoto stromu? Snad že v ovoci onom jest nákaza, kteráž by mohla přivoditi tomu, kdož je požívá, smrt, nemoci a choroby? Zajisté, že ne. Vždyť jsi, ó Pane, smrti neučinil, ani nemoci, aniž bylo ve tvorstvu tvém něco, čím by mohla býti způsobena. Nikterak. Pane, ne z té příčiny, aniž snad z nedostatku dobroty a lásky, neboť nejsi podoben těm, kteří sotva že malou přízní někoho oblažili, již se domnívají, že přes příliš byli štědrými a laskavými. Tys nejvš dobrotivý. A kdokoli vůli tvou dobře zná, tenť uzná, že odejmešli něco, že se tak děje pouze z té příčiny, abys něco lepšího a znamenitějšího mohl uštědřiti.

»S každého stromu rajskeho,« pravi Hospodin, »můžeš jísti, jediné s tohoto zde jísti nesmíš.« — Ne snad proto, že bys hladem musel umřít, nýbrž aby život tvůj požíváním ovoce dovolených stromů byl zachován, a abys nepožíraje z tohoto stromu, zachoval duši svou, a aby duše tvá žijíc stále, žila ve mně a průčastněna byla kdysi slávy věčné.

Mášli, ó Pane, na zřeteli úplné naše tobě se oddání, kdykoliv nás něčeho pozbavuješ, nuže, pak celým srdcem voláme k tobě, bys nás všeho zhostil, aby duše naše všeho jsouc prosta a prázdná, tím hojněji tebou byla naplněna. Neboť nemůže tobě sloužiti duše nepoddajná. Avšak nemůže také člověk poddanosti své jinak osvědčiti, pokud nemá rozkazu, by to neb ono činil. A proto přikázal Hospodin prarodičům, aby chtivost po ovoci zapovězeném krotili, a z ovoce stromu onoho nepožívali. Mělit tím i lásku i vděčnost k Pánu dokázati.

Takový byl záměr Hospodinův při tomto přikázání, a takové mělo se jim dostati odměny, kdyby přikaz Páně byli

zachovali. Ano Hospodin i trestem smrti jim hrozil, kdyby rozkazu jeho neuposlechli. »V kterýkoliv den z něho jísti budeš, smrti umřeš.« Ach té slabosti a mdloby lidské, kteráž tak krátkou dobu jenom v dobrém setrvavši, pranepatrnou příčinou klesá, a raději hněv Boží si strojí, než aby v milosti a lásce božské setrvala!

Žena prochází se po ráji. Ó té nebezpečné procházky!

Jak mnohem lépe a bezpečněji bylo by ženě po straně mužově, právě jako ovečce, kteráž jest u samotného pastýře. Ale tato ovečka jest osamocena, a samoty její používá pokušitel, aby ji mohl napadnouti, dobře věda, že dá se snadno obelstíti žena nezkušená a vrtkává, pozbavena jsouc muže, který by místo ní byl pokušitele mužnou odpovědi navždy zahnal. »Proč přikázal vám Bůh,« tak táže se pokušitel, »abyste nepožívali se všelikého stromu rajskeho?« — »Se všech stromů jíme,« odpověděla Eva, »ale s tohoto stromu nesmíme jísti, ba nesmíme se ani tohoto stromu dotýkati, abychom snad nezemřeli.«

Ó matko naše, samozřejmo, že jsi nás tímto přikázáním Božím obtížila, neboť jsi v nevrlosti nad tím (že nesmíte požívatí s toho stromu), připojila, že řekl Hospodin, abyste se stromu onoho ani nedotýkali. Jsmeť zajisté všickni tělesně tvými dítkami, a dal by Hospodin, abychom nebyli tvými dítkami proto, že přikázání předků zdají se nám nenesitelná, a že na váhu spravedlnosti tak těžce padají, že jsme jimi odsoudili původce veškeré spravedlnosti.

Kéž by zlo toto nerostlo a nerozmahalo se, a aby hojně bylo těch, kteří jsou nespokojeni se zákonem, přikazujícím čistotu, střídmost, prominutí krivd atd., a kteří jsou na Pána rozhněváni, že takové rozkazy dal. Kéž by nikdo neoblevoval v poslušnosti, »protože po-

slušnost,« dle vývodu sv. Augustina, »jest pro rozumnou bytost' nevyhnutelnou ctností.«

Matka naše přidává ku příkazu Božímu, leč o trestu, jakýmž Bůh přestupníkům hrozí, promlouvá úsečně, čím prve plýtvala, tím nyní skrbí. Vždyť Hospodin zřejmě a určitě praví, v kterýkoliv den jísti budete, smrti umřete, Eva nicméně výrok Páně pochybováním chce seslabiti. »Rozkázal nám Bůh,« odvětila pokusiteli, »že nemáme ovoce tohoto stromu požívati, bychom snad nezemřeli. Ty ubohá matko naše pochybuješ o pravdivosti výroku Páně? Tak už nejsi daleko, že pravdu Páně úplně potratíš, a my ditky tvoje také obyčejně o pravdivosti výroků božských pochybujeme. My všickni pocítujeme brímě přikázání Božích, my dychtime, bychom mohli chtítě své ukójiti, a ač dobře nám známa pohrůžka Páně, že kdokoliv příkaz Boží přestoupí, u věčnou záhubu spěchá, nicméně vzpíráme se proti tomu, jakoby Pán nebyl nejvyšším pravdomluvným, ano i tím hledíme se ukonejšiti, že milosrdenství Boží převeliké nedopustí, aby hrozba Páně na nás se vyplnila. Leč tím rouháme se Bohu, jelikož pravda Boží tak jest veliká a nestihlá, jako jeho milosrdenství.

Jak se těšil a radoval pokusitel, uznámenav tuto pochybnost v srdci matky naší, a jak důvěrně s ní rozmlouvá věda, že touto brankou snadno vkrade a vloudí se v nitro její, a že mu nyní věci přesnadnou oloupiti ji o milost Boží a pozbaviti ji života věčného. Protož neoddávej se nikdo klamně naději, neměj i všední hřích za pouhou malichernost, vždyť nepřítel náš tak lestně si vede, že jakmile někdo maličko jenom bránku k srdci pootevře, ihned tam se vkrade a v nitru se usadí.

Nuže a byť vám i Bůh byl pohrozil, že zemřete, nevěřte mu, ale vězte, že jakmile ovoce stromu tohoto požijete,

nikterak nezemřete. Naopak, ve stromu i v ovoci jeho taková divotvorná moc jest utajena, že ovoce toto, ač zdá se býti pouze pokrmem pro tělo, nicméně tak jest účinné, že požíváním v moudrosti Bohu budete rovni, rozeznávající dobré i zlé, věduce sami, co byste měli činiti a čeho se chrániti. Nebudeť vám třeba na Boha dbáti a teprve se ho dotazovati, ale sami poznáte, co vám k dobru tělesnému i duchovnímu může prospěti.

A Eva věří, ba srdce její plesá nad tímto zaslíbením, že Bohu bude rovna, a tak naplněno nyní, co později propověděno. Srdce před pádem se veselí. Taktéž Eva pečlivě ukládá v srdce pekelné semě i s ovocem, z něho pučícím, jež anděl zlý v nitro její zasel pozdvihující zraky ku stromu zapovězenému.

Tento strom, uslechtilý krásou a pňvabem, jakýž mu Bůh s ostatním stromovím rajským uštědřil, zvýšen nad to domnělým leskem, jakýmž ďábel jej ozdobil, převelmi se Evě zamlouval. I domýšlela se, jak sladké musí býti teprve ovoce jeho, tak že neradíc se ani muže, nedbajíc také toho, že ďábel s ní rozmlouvá, nežádajíc ani od Boha osvěcení, zapomenouc úplně na hrozbu Páně, ruku po ovoci vztáhla, a utrhlí je, nejenom sama je požíla, nýbrž i muži k požívání nabídl.

Ó ženo, bys byla věděla, jak draze bude muset spláceti ovoce tvé neposlušnosti Onen, jenž nikdy neposlušnosti na Otci svém se neprohřešil! Ó bys byla pocítila, jak sladkost ovoce tohoto změni se Pánu v trpkost, jižto zakusil tehda, když podán ústům jeho ocet, smíchan se žlučí. Ó kež bys byla alespoň se lekla onoho obrazu, jakýž představovala ramena tvá, vztažená po ovoci stromu zapovězeného! Žes pak nikterak nepoznala, jakou podobu a jaký obraz roztažené rámě značilo, tyť bys zajisté byla nemohla míti tak zatvrzelého srdce, ty bys

snad byla ústům pomlsek tak zhoubný neposkytla, abys ušetřila Pánu a Tvůrci svému žalu a bolesti.

Sotva jsi ruce po ovoci zapovězeném vztáhla, sotva jsi ovoce rukou uchopila, ó považ přece, že jsi tehda Syna Božího už ukřižovala. Ó považ přece, že i Pán právě

jako ty, musel ramena roztáhnouti, musel ruce tupými hřeby na dřevo kříže dát upevniti, na dřevo převelmi tvrdé a suché, na strom bezlistný, kdež nemohl ve stínu jeho odpočinouti, kdež nemohl ani nejmenšího občerstvení požíti.

Ach, proč musí Pán v bolestech a

trápení tvou rozkoš a smyslnost spláceti! Evo, tys byla příčinou smrti Kristovy! Onť bude dle těla tvým synem, dle božství tvým Tvůrcem.

Uvažuj, co jsi učinila, bylať jsi vražednicí vlastního syna svého! Ano více ještě věz, žeš usmrtila Boha svého! Ten, jenž dle těla jest tvým synem, jest zároveň Bohem, sloučiv v jednotě božské

osoby přirozenost božskou i lidskou. Ač neumře Pán jako Bůh, přece nicméně umře jako Bůhčelověk.

Ó křesťane, nezval tě ještě nikdy kníže temnosti, anebo tělo tvé, anebo bližní tvůj ku požívání zapovězeného ovoce? Chci říci: nikdy ještě nebyls zván ke hříchu? Popatřil jsi už někdy na strom zapovězený? Snad se ti pozdával

hřích býti lákavým! A tys snad přivolením ruku po něm vztáhl a snad musíš se přiznati: Ano, ne pouze žádost ozývala se v nitru mém, já jsem úplně zapomenul na přikázání Boží.

Ó nebesa, co že přislubuje Pán těm, kteří přikázání jeho zachovávají? Že patřiti budou na Boha v nezkaleném klidu a že užijí nepřeborných slastí, jež v Bohu jsou sloučeny. A naopak pekla dostane se v úděl všem, kteří Boha urážejí, a peklo tak dlouho bude místem útrap, pokud Bůh Bohem bude. Proto také musí hříšník hřích platiti trestem nepochopitelným. Máš zajisté, hříšníče, zrak zatemněný jako nerozumné zvíře, poněvadž se nevaruješ toho, čím o mnohé dobro býváš oloupen.

Nevad' se tedy s Evou, ale sám s sebou se vad'; vždyť Eva hřešila z nevědomosti. Netušiliť prarodičové naši, že by Bůh pro přestupek onen tak se na ně rozhněval a že by takovému trestu mohli propadnouti. Z té příčiny, že nebylo jim doposud známo, jak přísně a neuprosně Bůh hříchy trestává, domýšleli se, že hřích jest pouze pranepatrnou věcí, a sice ne pouze Eva, nýbrž i Adam, o němž sv. Augustin dí, že přestupek proti přikázání Božímu měl za věc nepatrnou.

Leč tomu, kdo ví, že čin jeho jest činem zlým, není prážádné omluvy, byť i také nevěděl, jak velikým trestem bude postižen. Leč čím ty, bratře, se omluviš, kolikrátkoli proti přikázání Božímu se prohřešuješ, dobře věda, že Bůh činu zlému vyhrožuje věčným trestem, o čemž prarodiče neměli ani tušení, nevěděliť také, že hříchy Syna Božího na kříž přibíli, a přece nicméně novými hříchy Spasitele svého nanovo křížuješ.

Skloňmež tedy všickni hlav svých, proniknutí litostí nad hříchy! Kéž by nitro naše zraněno bylo srdečnou litostí! Přiznejmež se k provině své; vždyť jsme vesměs od počátku až do skonání světa Syna Božího a blahosl. Matku jeho mnohými hříchy uráželi, byť i jedni měrou větší, jiní měrou menší. Všichni jsme také zavinili bídý pozemské, jsmeť tolikéž příčinou smrti Kristovy, protože jsme hříchy volali: „Ukřižuj Krista!“ Vždyť Kristus po výroku apoštola národů za nás za všechny umřel, učiniv zadost' za hříchy všech lidí. Což jsme snad i my požívali ovoce se stromu zapovězeného? Tak jest, a proto jsme propadli smrti časné i věčné po výroku žalmisty Páně: „Kde jest člověk, jenž by byl živ, neuzřev smrti?“ (Přistěž dále.)

Malchus.

(Ze spisů svatého Jarolíma.)

Maronia jest nevelká vesnice, asi 30 mil od Antiochie, města syrského, vzdálena. Přišla po mnohých buď pánech, buď ochrancích, kteří ji dříve měli, v držení biskupa Evagria, mého příbuzného, právě když jsem já¹⁾ v Syrii jako mladík dlel; což proto jsem poznamenal, abych ukázal,

odkud vím, co budu psáti. Byl tam jeden kmet, jménem Malchus, jemuž bychom my po česku říkali „Kráľ“, dle národu a řeči Syran. V jeho společnosti byla také jedna žena, věkem velmi sešlá a jednou nohou již v hrobě. Byliť oba tak zbožní a »spravedliví před obličejem Božím, chodíce ve všech přikázáních a

¹⁾ To jest: svatý Jarolím, otec církevní (narodil se kolem r. 346. a zemřel r. 420.). Viz jeho „Epistolae selectae“, lib. III. ep. 3. „De vita

Malchi, captivi monachi.“ Ta povídka není vymyšlena, nýbrž pravdivá i velmi vzácná, poněvadž sám sv. Otec ji vypravuje.

spravedlnostech Páně bez úhony« (Luk. 1. 6.), že se zdáli býti jako Zachariáš a Alžběta v Evangelii, jen že Jana mezi nimi nebylo. Když jsem se sousedních obyvatelů tázal, v jakém poměru by spolu byli, zda jsou manželé, či bratr a sestra, či duchovně spojeni: všichni jedním hlasem odpověděli, že jsou to osoby velmi svaté, Bohu milé, a vypravovali o nich všelicos podivného. Jsa žádostiv, od nich samých se toho dovědět, šel jsem ke kmetovi a vyptal se ho na všecko; on pak jal se mi takto vypravovati:

Milý synu, vzdělával jsem v Maronii roličku a poněvadž jsem byl jediný potomek svých rodičů, nutili mne k manželství; ale já jsem jim odpověděl, že raději se stanu mnichem. Abych byl připraven o panictví, otec pohrůžkami a matka lahodami tak na mne dotírali, že jsem domov opustiv, od nich utekl. Nemoha však k východu jíti, poněvadž tam byla Persie blízka i Římané měli vojenskou stráž rozloženou, obrátil jsem se k západu, vzav s sebou tolik pokrmu na cestu, co bych hladem nezahynul. K čemu však mnoho slov? Přišel jsem k poustevně chalcidské, která mezi Immou a Essou¹⁾ více k jihu leží, a našed tu mnichy, poddal jsem se jejich správě, živil jsem se ruční prací a krotil jsem postem žádosti těla. — Po mnohých letech přišla mi touha, bych šel domů, a matku, která (jak jsem slyšel) ovdověla, potěšil, potom prodal malý majetek svůj, částku rozdal chudým, částku ponechal klášteru, částku konečně — proč bych se styděl, vyznati nevěrnost svou? — sobě zadržel ku svému pohodlí a obveselení. Můj opát, uslyšev o mém úmyslu, okřikoval mne, že je to pokušení od ďábla, jenž pod pláštěm počestné věci skrývá svá osidla; že se podobám psu (Přísl. 26, 11), který se ku svému vývratku navrácuje; tak prý byl již

mnohý mnich oklamán: ďábel se nikdy s otevřeným čelem neukazuje. Předkládal mi přemnohé příklady z písma sv., mezi nimiž i onen, že Adama i Evu, lživě jim předstíraje božství, k pádu přivedl (Gen. 3, 5.). A když se mu nepodařilo, mne ku svému zdání nakloniti, padl přede mnou na kolena a pro Boha mne prosil. abych ho neopouštěl, sebe v záhubu neuváděl a vztáhnuv jednou ruku svou k pluhu, se nazpět neohlídal (Luk. 9, 62.). Bohužel, přemohl jsem nešťastným vítězstvím toho, který mne tak otcovsky napomínal, domnívaje se, že hledá jen vlastní útěchu, nikoli moje spasení. Šel se mnou z kláštera, jakoby můj pohřeb vyprovázal, a dal mi na konci »S Pánem Bohem,« říka: »Uvidim, milý synu, kterak ty, poslouchaje duchů bludných a učení ďábelských, budeš mítí cejchované svědomí« (1. k Tim. 4, 2.); neťáží se po přičinách, výmluv nepřipouštím. Ovečka, která z ovčince jde, ihned vydána jest hltavým vlkům²⁾.

Nedaleko od veřejné cesty, která z Berie¹⁾ do Essy vede, jest pusté místo, po němž kočovní Saraceni neustále sem a tam se toulají; strach před nimi působí, že cestující u větším množství se scházejí, aby sobě v nastalém nebezpečení navzájem pomáhali. Bylť v mém průvodu mužové, ženy, starci, mládenci a děti, celkem asi sedmdesát. A hle, skok na skok přiletí Ismaelitě, sedí na koních a velbloudech; mají dlouhé vlasy, hlavu vztužkou ovinutou a tělo polonahé, vlekou za sebou pláště a široké nohavice; visí jim s ramenou touly, nosí dlouhá oštěpiska, švihají neutaženými luky; neboť nevytáhli k boji, nýbrž uhonit kořisti. Mžíkem nás přepadnou, rozpláší, zajmou a na různá místa odvedou. Já octnu se spolu s jistou ženou v otroctví jednoho pána, ovšem pozdě pykaje svého úmyslu, domů se vrátiti. Nosili nás skrze

¹⁾ Jinak: mezi mořem a Beroeou.

²⁾ Jinak: z Beroe do Elessy.

širošírou poušť velbloudové, na kterých jsme vysoko seděli nebo spíše viseli, neustále o svou hlavu se bojíce. Syrové maso bylo naším pokrmem a mléko velbloudů naším nápojem. Posléze přelavivše velkou řeku, dostali jsme se do vnitřní poušti, kde byla naše paní a její děti, před kterými jsme se dle zvyku onoho národu a na rozkaz pána sklonili, sehnuvše hlavu k zemi. Zde, jako do žaláře zavřen, přeměnil jsem svůj oblek, t. j. učím se nahým tělem choditi, neboť i tamni ponebí nepřipouštělo zakrytí, než spodní část těla. Dávají mi pásti ovce a uprostřed svých strastí mám to potěšení, že své pány a spolusloužící řidčeji vidím. Zdálo mi se, jako bych měl jakousi podobnost se sv. Jakubem, vzpomínal jsem na Mojžíše, kteří oba jednou na poušti též pastýři byli; jídal jsem čerstvý sýr a mléko. Modlival jsem se ustavičně, zpíval jsem žalmy, kterým jsem se v klášteře přiučil; těšil se z vězení svého; děkoval jsem soudům Božím, že jsem na poušti zase našel mnicha, kterého bych byl ve vlasti ztratil. Ale ach, nic není nikdy bezpečno před ďáblem! Ó těch mnohonásobných a nevýslovných léček, které umí strojit! Tak se stalo, že i mne skrytého dosáhla jeho závisť. Když pán můj pozoroval, jak mu stáda přibývá a nenaleznuv ve mně žádného podvodu (neboť věděl jsem, že dle příkazu apoštolova se má pánům tak věrně sloužiti jako Bohu) a chtěje se mi odměniti, aby mne ještě věrnějším učinil: odevzdal mi onu spoluslužebnici, druhdy spoluvěznou, za manželku. A když jsem mu odepřel a řekl, že jsem křesťan a že mi není dovoleno vzíti sobě manželku žijícího muže (neboť manžel její byl zároveň s námi zatčen a od jiného pána odvečen): tu se onen divoký a neusmířitelný člověk rozvzteklil a vytasil meč, hnal se na mne. Kdybych nebyl v tom okamžení vztáhl ruky a před ním chránil ženu, hned by

byl krev vylil. Již se blížila noc, která byla tmavší, než obyčejně a pro mne příliš před časem. Vedu polomrtvou novou manželku do jeskyně, a kdežto truchlivost byla naší svatosvatkou, oba nabízený sňatek odmítáme, nic o tom neřeknouce. Tehdy jsem trpce pocítil své vězení a uvrhnuv se na zemi, oplakával jsem mnicha, jehož jsem ztratil, říka: »Tedy k tomu jsem se já ubohý zachoval? K tomu nepravosti moje mne přivedly, abych já jakožto paníc s hlavou již sesedivělou stal se manželem? Co bylo platno, rodiče, vlast a domácnost opustiti, jestliže teď svolím právě v tutéž věc, které jsem se, všechno zanechav, vyhybal? Snad jest mi to proto trpěti, že jsem (nedovoleně) po vlasti toužil. Co tedy, ó duše, učiníme? Zda zahyneme či zvíťezíme? Máme-li čekati na ruku Páně či vlastní rukou a dýkou se probodnouti? Obrát (raději) proti sobě meč: tvé (t. j. duše) smrti jest se více obávati než těla. I zachovaná čistota jest jakési mučeníctví; nechť vyznavač Kristův nepohřbený leží na poušti; já sám budu svým pronásledovníkem a mučitelem. Takto promluviv, vytasil jsem ve tmách též lesknoucí se meč a jeho ostrou stranu k sobě obrátiv, pravil jsem: »S Bohem, ó nešťastná ženo, považuj mne raději za mučenika než za manžela.« Na to žena padla k nohám mým a pravila: »Prosím tě pro Ježíše Krista i pro osudnou moc této hodiny, neprolévej vinou mou krve své; aneb, libolí umřítí, nejprve proti mně obrát meč: nechť raději tak se spojíme. Byť i muž můj se ke mně navrátil, zachovala bych čistotu, které mne vězení učilo, nebo spíše bych volila zahynouti, než ji ztratiti. Proč ti sobě volíš smrt, abys se mnou nebyl jako manžel spojen? Já bych umřela, kdybys se mnou chtěl býti spojen. Věz, že jsem manželka, která si svatou čistotu oblibuje, a méjž ke mně lásku spíše duchovní, než

tělesnou. Nechť naši páni tebe považují za mého manžela, Kristus ví, že jsi mým bratrem; snadno je přivedeme ku přesvědčení, že jsme manželé, když uvidí, jak se vespolek milujeme.»

Přiznávám se (pravil), že jsem ustrnul: a podiviv se ctnosti této ženy, miloval jsem ji více než manžel manželku. Ale nikdy jsem nepohleděl na její tělo, nikdy se ho nedotekl, obávaje se, abych v pokoji neztratil, co jsem v boji zachoval. Pominuly v takovém manželství dny mnohé a mnohé; milejší jsme byli našim pánům pro tento sňatek a nepřišlo jim žádné podezření, že bychom jim utekli; ob čas býval jsem celý měsíc od nich vzdálen, hlídaje na poušti jako věrný pastýř stáda. Po drahném čase, když tak sám a sám na poušti sedím a krom nebe a země nic jiného nespatriv, tiše o tom a onom přemýšlím, tu tane mi mimo jiné i společný život mnichů na mysli, obzvláště vážná tvář mého milého otce, opata, který mne vychoval, starostlivě vedl a konečně ztratil. Pohrouživ se do takových myšlének, vidím mnoho mravenců na úzkém chodníku se hemžiti a větší břemena nositi, než jsou jejich tělíčka: jedni vlekou svými kousadly některá rostlinná semínka; druzí vynášejí hlínu z jam a zastavují hrázkami tekoucí vodu; jiní pamatující na nastávající zimu, usekají z předu nanosená semínka, by vlhká země skladiště neobrátila v trávu; zase jiní odnášejí v slavném smutku mrtvá tělíčka. Ještě podivnější jest, že v takovém množství vycházejících a veházejících mravenců jedni druhým v cestě nevadí, ano podstavivše svá raménka vespolek si pomáhají, když vidí, že někteří svému těžkému balíčku podléhají. Co mám se o tom mnoho šířiti? Zkrátka, onen den poskytl mi překrásnou podívanou a připomněl mi Šalomouna, který nás k pilným mravencům posýlá

a lenivé duše jejich příkladem k horlivosti budí; znechutilo mi se vězení, hledal jsem v duchu jizbičky (cely) klášterní a toužil jsem po životě oněch mnichů, kteří jako mravenci žijí, v obecný prospěch pracují a nic vlastního nemají; neboť všecko všem náleží.

Když jsem se na své ložiště vrátil, přichází žena; nemohu jí zármutek srdce svého zatajiti; ona se láže, proč jsem tak pomaten a zkormoucen. Slyší přičinu a radí k útěku. Radu přijímám, prosím, aby mlčela; neustále kolisáme se brzy nadějí, brzy strachem. V stádu jsem měl dva berany ku podivu velké; hned jsou zabiti, dva usníky zhotoveny a maso na cestu připraveno; a k večeru, když se páni domnívají, že spíme, dáváme se na cestu, nesouce s sebou usníky a maso. Za deset minut přisedše k jisté řece, nadýmáme usníky, sedáme na ně, svěrujeme se vlnám, veslujeme pomalu nohama, by řeka nás dolů nesouc, na protější, ale mnohem vzdálenější břeh vysadila a tak za námi jdoucí naši stopu ztratili. Zatím však maso rozmoklo a z největší částky do vody spadlo, tak že nám sotva na tři dny zbylo. Pili jsme vody až do syta, připravivše se na nastávající žízeň. Spěcháme, ustavičně se ohlédáme; pro úklady Saracenů v šíř i v šíř se toulajících nebo pro přílišné vedro sluneční v noci více ku předu přicházíme. Já ubohý i teď se po celém těle třesu, když to vypravuji, jakkoli celou duší klidný jsem. Po třetím pak dni dozíráme v dálce okem ještě nejistým dvou mužův, ani na velbloudech sedí a rychle se k nám ženou. V tu chvíli cítíme hrozící nám neštěstí, že pán zamýšlí naši záhubu; slunce se již k západu chýlí. Když se tak strachujeme a si myslíme, že stopy v písku pro prozradily, vyskytne se nám v pravo jeskyně, která hluboko do země vedla. Bojce se jedovatých zvířat (neboť zmije, štírové a

těm podobná, vyhnuvše se vedru slunečnímu do chládku zalézají) vkročili jsme sice do jeskyně, ale schovali jsme se hned u samého vchodu v levé jámě a nešli jsme dále, abychom se smrti vyhýbající, nepodpadali smrti a mysli jsme u sebe: jestliže Bůh nám bídným pomůže, dobře pochodíme; jestliže nás hříšné opustí, jáma bude naším hrobem. Co miniš, jak nám bylo u srdce a jaká hrůza nás pojala, když před jeskyní nedaleko od nás stáli pán a jeden spolumužník a sledující naše stopy, již již k našemu úkrytu se blížili? Ó mnohem obtížnější bývá smrt očekávaná, než náhle způsobená! Slyšíme pána křičeti; my ani nehlesneme; pošle sluhu do vnitř, aby nás vytáhl; sám drží velbloudy a vytasívá meč, čeká našeho příchodu. Zatím vkročí sluha do skrýše a jde několik kroků do ní; my vidíme z úkrytu svého záda jeho, on nic (poněvadž očím ze slunce do stinného místa přicházejícím zdají se věci býti tmavé); hlas jeho se po sluji rozléhá. »Vy holomci!« křičel. »ven k smrti! Co tu stojíte? co meškáte? Klidte se ven! ven!« Pán volá, trpělivě čeká. Sluha ještě křičí, a hle, tu spatříme, jak lvice ho popadne, zardousí a polkne. Ó dobrý Ježíši, jaká hrůza nás tehdy pojala i jaká zároveň radost! Pozorovali jsme, že nepřítel náš bez vědomí pána zahynul. Tento vidí, že onen dlouho mešká, domýšlí se, že dva činí jednomu odpor, nemůže prudký hněv svůj zadržeti, přistoupí s mečem v ruce k jeskyni, jako vztekly zahřmí na nerozumného sluhu; ale tu lvice na něj: skok a roztrhá ho na kusy.

Kdo by tomu věřil, že by šelma před očima našima za nás bojovala? Ale když po prvním strachu bylo, hro-

zila i nám podobná záhuba, leda že se snad s menším nebezpečím snášel vztek nějaké lvice, než hněv jednoho člověka. Celí jsme poděšeni; ani se hnouti netroufáme; čekáme, co bude; toliko svědomí bylo v takovém nebezpečí ochranou cudnosti. Lvice hojce se léček a pozorující, že jest objevena, tlamou sebrala mláďata svá i vynesla je, popustivši nám samým hostinný byt. My však přece nedůvěřující ji, hned z jámy naši vyskočíme; ale čekáme dlouho, jsouce na rozpacích, zdali z jeskyně vkročíme máme; vždyť strach nás trápí, že snad se s ní setkáme. Když pak bylo po strachu a jeden den minul, vyšli jsme k večeru a viděli jsme před sebou velbloudy státi (kterým pro přílišnou rychlost »dromedáři« říkají) a požívanou potravu v tlamách přezvykovati. Sedli jsme na ně a občerstvení novým pokrmem dojeli jsme přes poušť desátého dne k římskému ležení; přivedení k tribunovi vypravovali jsme mu všecko podrobně. Odtud byli jsme dopraveni k Sabinovi. vůdci mesopotamskému; velbloudy nám zaplatili. Poněvadž můj bývalý opat v Pánu zesnul, přivedli mne sem na toto místo; ale vrátím se k mnichům a tuto ženu odevzdám Bohu zasvěceným pannám, maje k ní lásku jako k manželce, avšak nesvětiv se jí jinak, než sestře.*

Toto vypravoval Malchus kmet mně mladenci: totéž i já vám vypravoval jako kmet, podáv uším čistým rozprávku čistou; napominám panny, aby si panenství zachovaly. Vy pak, milí čtenáři, vypravujte ji potomkům svým, aby věděli, že čistota uprostřed mečů, pustin a šelem nikdy není pouty okována, a že člověk Kristu zasvěcený může umřít, ale nemůže býti přemožen.

Fr. X. Zimmerhackel, T. J.

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

(Časť dalši.)

Sv. Řehoř Veliký.

Ka císaře Konstantina Velikého sláva církev křesťanská své vítězství nad pohanstvem, vzťahala a šířila se vždy dál a dále; mužové veliké svatosti a neobyčejné moudrosti a učnosti zářili v ní jako jasné hvězdy na obloze nebeské; ale bohužel, že po těchto skvělých dobách nastaly pro církev opět trudné časy.

Zmírající pohanstvo bylo již tak chabé, že nemohlo již pravou bouří proti křesťanům vyvolat, proto však přece ještě kalilo jasný obzor sv. církve a otravovalo svým hrobovým puchem čistý vzduch křesťanstva. Kacířství a rozkol uvnitř církve, ač šťastně odstraněny, nasejaly přece daleko a široko koukole, porušily a otrávilily namnoze křesťanské mravy. Mravní nákaza chtěla se z pohanstva v křesťanský svět vplížit, neušla bdělým zrakům strážců církevních, jakými byli sv. Ambrož a sv. Jan Zlat., i zabráněno, by dále se šířila. Bludy všeho druhu vznikající poráželi vítězně svatý Athanas, svatý Augustin a svatý Cyrill; obzvláště však byla to skála Petrova, které brány pevné nemohly odolati; s výšin skály této bděli nástupcové sv. Petra nad čistotou učení a mravů. Tu však započal nepřítel jiného druhu boj, nemohla ji v přítomnosti uskoditi, ohrožoval ji v budoucnosti.

Na jihu a východu vzťáhá se nové pohanství mohamedanismus —, na severu a západu ovládá blud čerstvé kmeny, které, jak se zdá, jsou určeny nad světem vládnouti. Vůkol bouří se národové, a sice hlavně proti své dosavadní hlavě, hrdému Římu, proti římské veleřiši; padneli Řím, musí padnouti — tak se aspoň podobá — i říše Kristova, která na jeho půdě povstala, se roz-

šířila, po dlouhém boji s Římem mír uzavřela a od toho času s ním takoruka splynula. Avšak stalo se jinak; kdežto vůkol vše hyne, církev zůstává neporušena; ano vzťáhá se a šíří se do všech uhlů světa, a když proudu stěhování národů mocnými francouzskými panovníky meze učiněny, tu pak za Karla Velikého mohla se slova, která druhdy sv. Jarolim po církevním sněmu o Rimini napsal: »Zasténal celý okrslek země a divil se, že se stal arianským« obrátiti a praviti: »Zaplesal celý okrslek země a zaradoval se, že se stal křesťanským.«

A jak se to mohlo státi?

Snad mečem? Ovšem toho prostředku používali právě nepřátelé Ježíše Krista, pohaní a kacíři, ti postupovali vítězně na všech stranách.

Snad divy a zázraky? Nikoliv, praví sv. Řehoř Veliký; těch bylo jen na počátku církve potřebí, aby utla bylinka víry vzrostla, a není pochybnosti, že, byť také i nyní mnohé divy a zázraky se staly, neděje se tak často a tou měrou, jako za časů apoštolských, jejichžto kazání Pán dle svého příslibení bezprostředně následujícími zázraky potvrzoval.

Snad hlubokou moudrostí a uměním? Ovšem, že má i tato doba své hvězdy a jasná světla a Řehoř jest největší z nich, ale nedá se přece ku předešlé době přirovnati.

Jedno však církvi přece zůstalo: duch milosti a modlitby, a ten stačil, tvářnost země obnoviti a ony vnitřní, duchovní zázraky křesťanského života a křesťanské lásky působiti, které, jak praví sv. Řehoř, jediné k poučení a posvěcení dostačují, poněvadž učení Kristovo již zvestnějšími, tělesnými zázraky bylo pověřeno; ty právě jsou větší, poněvadž jimi duše a nikoliv těla k životu

bývají probouzeny, poněvadž nevěrci nejen sv. víře získají, nýbrž je spolu s věřícími v lásku podporují, neboť jsou nejen znaky svátosti, jako tělesné (a tyto nejsou ani neklamným znakem svátosti, vždyť i zli mohou mít dar zázraky činiti), nýbrž svátost sama.

Za tohoto ducha milosti a modlitby, a že se duch ten udržuje a rozšiřuje, jsme díky povinni Pánu, který za svou církev se modlí, a církvi, která s ním se modlí. »Modli se,« dí sv. Řehoř, »hlava za úd, Kristus za církev, síla za slabost. Modli se totiž, aby (údiv) nebyli přísně souzeni, nýbrž milosrdně byli (od Otce) vyslyšeni. Neboť i v této době pronásleduje rozkol tělo Kristovo a bludy brojí proti jeho církvi a nevěra snaží se jednotu porušiti. Ale církev volá k Bohu, s Kristem svou hlavou spojena. A volá každého času k Bohu, čini tak obzvláště v dobách soužení.« Svatá, katolická církev ve své lepší části již upevněna

v naději na odměnu v nebesích, nicméně má příčinu za své vyvolené syny Boha prositi, aby jí zachováni byli, a za své slabé dítky se modliti, aby Bůh jim odpustil; neboť ví, že všem, kteří v trampotách tohoto neblahého života úpějí, pomoci Boží potřebí jest, poněvadž ani spravedlivý v nebezpečí nesmí se za bezpečného míti a hříšník jen milost a milosrdenství Boží rozhrěšuje. Bojíc a starajíc se jak o spravedlivé tak hříšníky, modlí se ona i za ty, kteří cestou Páně krácejí, aby cíle svého došli, i za ty, kteří se od té cesty odchýlili, aby opět po ní kráčet počali.

Když Pán svým učeníkům doporučoval onen apoštolát, o němž sv. Řehoř praví, že pro budoucí časy, kdy již božská

víra divy a zázraky byla utvrzena, jediné dostačiti může, svět učiti a posvěcovati, apoštolát to skrze skutky křesťanského života a křesťanské lásky, tu pravil:

»Vy jste sůl země. Jestliže se sůl zmaří, čím se osolí? K ničemuž nehodí se více, než aby se vyvrhla ven a poslapala od lidí.« Ale taková apoštolská čerstvost, která sama v sobě silná zůstává, a vše jiné před hnilobou hříchu ochraňuje, jest dílo milosti a modlitby. Opět: »Vy jste světlo světa. Nemůže se ukryti město na hoře postavené: aniž rozžehují svíce a stavi ji pod kheelc, nýbrž na svícen, aby svítila všechněm,

kteří v domě jsou. Tak zasvit světlo vaše, ať vidí skutky vaše dobré a velcí otce vašeho, jenž jest v nebesích.« Takové dobré skutky jsou však ovocem milosti a modlitby. Opět praví Pán: »Podle toho poznají, že jste moji učeníci, budete-li se vespolek milovati.« Ale i tento znak učeníctví

Kristova, pravého křesťanství, tento největší všech darů, jak ku vzdělání věřících, tak ku poučení a obrácení nevěřících, — láska, jest ovocem milosti a modlitby: milosti, která s hůry od Otce světél přichází, od kteréhož každé dobré dání a každý dokonalý dar pochází, který dobrého ducha dává těm, kteří oň prosí.

A i modlitba sama nabývá nejvyššího stupně dokonalosti teprve láskou. Kdy modlíci se takorba sám na sebe zapomíná a počíná se za jiné modliti, za všechny; kdy z lásky k Bohu a k lidem tak svou modlitbou čest Boží, spasení svých bližních, království Boží a spravedlnost jeho vyhledává, t. j. když modlitba jeho je modlitba přímlovná, pak jest to dokonalá modlitba. Proto se mo-

dlíme v Otčenáši: »Přijď království tvé; buď vůle tvá, jako v nebi tak i na zemi.« Co jiného těmi slovy žádáme, leč aby Bůh si podrobil ty, kteří nejsou mu ještě podrobeni, a aby jako andělé v nebesích, tak i lidé na zemi sobě sluhy své vůle učinil? Prosíme o takové věci, milujeme Boha a milujeme též bližního; a není rozdílná, nýbrž jedna láska v nás, žádáme-li, aby sluha sloužil, Pán aby panoval. (Sv. Lev Vel. ser. XC. c. 3.)

Dokonalost pravé modlitby, dí sv. Řehoř, je výška lásky. Opět: »Tím hbitěji vznáší se naše modlitby ke sluchu milosrdného Pána, čím více vzlet jejich oheň lásky urychluje, s kterou je vzájemně za sebe konáme.« Kdo se i za jiné modlí, působí, že i pro něho je modlitba účinnější; neboť obět modlitby je Bohu tím milejší, jeli s ní sdružena také láska k bližnímu. V pravdě a dokonale se modlí, kdo se i za své nepřátele modlí. A to žádá i náš božský Mistr, an poroučí: »Modlete se za ty, kteří vám protivenství činí a utrhnají vám.«

Není pak divu, že náš svatý k svému příteli o modlitbě přimluvně takto se pronáší: »Nejmilejší bratře, vyzývám tebe před budoucím naším Soudcem, před zástupem mnoha tisíc andělů, před církví prvorozených, kteří již v království Božím zaznamenáni jsou, přispěj mi, který pod tíží pastýřských starostí se cítím unaveným, ku pomoci svou přimluvnou modlitbou, abych pod tíží, kterou jsem nad své síly na sebe přijmouti musel, neklesnul. Pamětliv však toho, co psáno jest: »Modlete se za sebe, abyste byli spaseni« (Jak. 5, 16.) chci i já dáti tobě, oč tebe prosím. Neboť spojímeli se s pomocí modlitby, držíme se, abych tak řekl, na kluzké cestě za ruce, a tato péče vzájemné lásky působí, že oba přátelé tím pevněji stojí, čím více jeden o druhého se opírá.«

S tímto učením souhlasil i život

v církvi: modlitba jeví se jako vlastní její životní živel. Bývalo sice tak vždy, ale v této době ukazuje se to jasněji u veřejném životě, především u poustevníků, kteří na pouštích a u mnichů, kteří v klášterních společnostech sice nepřetržitě modlitbě žili, mimo to však každého dne a každé noci sedmkrát v určitou hodinu Boha vzývali za sebe a za všechny. Ale i veškeré kněžstvo, jak to Řehoř podle starého podání zařídil a ustanovil, modlí se sedmkrát denně v církevních hodinkách za sebe a za všechny ve jménu církve, a i věřící lid hrne se na znamení zvony do chrámů Páně ku společné modlitbě kněží a mnichů; neboť Řehoř uměl veškerou bohoslužbu takovým leskem a důstojností zaříditi, že nejen srdce obětujících a zpívajících, nýbrž i pozorujících a poslouchajících mocně k modlitbě povznese.

A nikoliv nadarmo. Z pouští, z klášterů, ze chrámů k nábožné modlitbě naplněných vycházejí svatí věrověstcové, svatí kněží, biskupové a papežové, kteří ku rozšiřování království Božího napomáhají; vycházejí ony nábožné paní, které, jako svatá Genovéfa, svou modlitbou záhubu od lidí odvracejí, které, jako Theodelinda a Klotilda, celým národům přinášejí spásu: Theodelinda svou modlitbou získala svého královského manžela Agilolfa a s ním národ Longobardů pravé víře; na modlitbu Klotildy přijal Chlodvig s národem Franků víru Kristovu. Hrdí výbojníci stávají se sluhy Kristovými a veškeren křesťanský lid ukazuje se konečně jako národ modlící. Ale byť byli sluhové Kristovi, přece zůstávají udatnými bojovníky, a jako v počátečních letech před Bohem sklánějí, přece mečem svým jsou postrachem nepřátel, a když jejich králové ve chrámu Páně ducha Páně si osvojili, vystupují, aby silným ramenem jeho církev hájili a hranice jeho království na všech stranách rozšiřovali.

Naproti těm zevnějším bouřím osvědčuje se slovo Řehořovo: »Množí se vojska panovníků proti nepřítelům, jako se množí vojsko Boží těch, kteří se modlí«

a uvnitř ukazuje se podle slov sv. Lva zbožnost tím účinnější a světlejší, čím více ve skutečích zbožných celé církve panuje jedno srdce a jedna mysl.« (P. d.)

Třetí řád premonstrátský.

(Část dalki.)

Na základě uvedeně listiny papežské znovuzřízený třetí řád premonstrátský trval v Německu i v jiných zemích a vzkvétal utěšeně zejména v Belgii, kdež nepřetržitě jeho trvání alespoň od XV. století dokazati možno. Ale když právě před sto lety nastala doba brozných převratů francouzských, tu stihly pohromy nejžalostnější řád sv. Norberta ve střední Evropě. Všechna opatství prem. ve Francii, kterých se čítalo celé sto, byla zrušena; a nejinak vedlo se bílému řádu v zemích poblížkých: vyhlazení téměř do kořene jak v Německu tak i v Nizozemích. Teprve r. 1833. vzešly opět lepší časy dítkám sv. Norberta v zemi belgické, kdežto řeholníci prem., po tu dobu žijící po různu, pokusili se obnoviti několik domů řádových. Psali v té věci do Říma i bývalému gen. opatovi Janu Křt. L'Euey: tento zvláště se zarádoval nad zbožným podnikem tím a povzbuzoval všemožně uslechtilé snahy jejich. A skutečně během času povstalo tam pět opatství, z nichž prvním bylo Averbodium (r. 1834.); v Holandsku pak vznikly dva kláštery.

Tak se vedlo řádu vlastnímu: rovněž pak i třetí řád sv. Norberta v tamnějších krajinách divem takměř přežil všechny tyto pohromy. Před bouřemi, způsobenými vzrušením francouzským i v zemi belgické, vedli řeholníci předního kláštera tamnějšího (Tongerloo) duchovní správu při 40 farách a řídili všude třetí řád prem.; po zrušení řádu v Belgii podrželi bývalí premonstráti většinou místa svá v duchovní správě: a když postupem času odumírali a na jejich místa přicházeli kněží církevní, uznali tito za vhodné a prospěšné: pečlivě zachovati díla jejich a zvláště třetí řád sv. Norberta, kdekoliv tento byl zřízen. Činili tak pro velikou náklonnost lidu věřícího, kterýž nikdy nezapomněl na bývalé premonstráty a jako drahý odkaz věrně zachoval třetí řád jejich. Tak láska zbožného lidu věřícího jako nejpevnější most spojuje dobu před zrušením klášterů tamních se stoletím našim a jako duha míru klene se nad velikou propastí pohrom, do nichžto byl nvržen řád bledostný!

Na zbylých takto podkladech jali se znova pracovati řeholníci nově zřízených klášterů v Belgii a povznegli opět starobylý třetí řád sv. Norberta. Této myšlénky ujali se později též kněží obnovených klášterů prem. ve Francii, odkudž přeneseno zřízení to i do Anglie. Úsilím těchto všech horlivých synů sv. Norberta učiněn pak důležitý krok další k rozvoji třetího řádu prem.: provedena totiž změna v pravidle XI. řehole terciářů našich, kteréž původně stanovilo, že toliko opat anebo kněz v jednotlivých případech k tomu zvláště od opata určený může přijímati nové údy do třetího řádu.

Z toho vyplývalo, že vlastně střediskem terciářů našich mohly býti pouze kláštery samostatné, nikoli však místa od nich vzdálená nebo kostely pouze farní. Toť byla nemalá překážka šíření tohoto třetího řádu: zvláště když tento v Belgii

došel takové obliby, že již opatové sami nemohli vhodně odbývatí přijetí a oblékání nových členův. I vymohl nově zvolený nejđ. p. generální opat při své návštěvě Říma (na jaře r. 1884.) potřebnou změnu řehole třetího řádu sv. Norberta, což se stalo následující listinou, kteráž obsahuje jak přednesenou žádost tak i příznivou odpověď sv. Otce nynějšího.

Beatissime Pater!

Sigismundus Starý, abbas Pragensis nec non Generalis ordinis Praemonstratensis, ad pedes Sanctitatis Vestrae pro-volutus humillime exponit ut sequitur:

Juxta regulas à S. Sede approbatas pro III. ordine s. Norberti injungitur nr. XI. ut solus abbas aut cui ille id pro speciali casu demandaverit, fratrem vel sororem in dictum III. ordinem admittere possit. Cum vero numerus admittendorum in dies crescit, vix possibile est, ut solus abbas hoc opus peragat; qua de re suppliciter petit orator, ut dignetur Beatitudo Vestra concedere, ut in posterum in omni casu ad hoc suos subditos sacerdotes delegare valeant abbates.

Quam gratiam ---

Ex audientia Sanctissimi habita ab infrascripto secretario S. Congr. Episcop. et Regularium sub die 23. Maji 1884 Sanctitas Sua perpensis universis rerum adjunctis, precibus oratoris abbatis generalis ord. praem. benigne annuit pro petita extensione facultatis admittendi postulantes ad III. ordinem s. Norberti ad omnes et singulos abbates legitime constitutos, facta eis potestate ad id sacerdotes suos subditos delegandi in omnibus juxta preces: non obstante dispositione sub nr. XI. contenta Litterarum apostolicarum in forma Brevis Benedicti XIV. diei 22. Maji 1751. aliisque contrariis quibuscunque non obstantibus.

Romae d. 23. Maji 1884.

J. Card. Ferrieri,
Praef.

(L. * S.)

J. Masotti,
secret.

Sigismundus,
abbas gen.

Svatý Otče!

Sigismund Starý, opat z Prahy a generál (vrchní představený) řádu prem., padaje k nohám Vaší Svatosti pokorně přednáší záležitost následující:

Podle pravidel schválených od svatě stolice apošt. pro třetí řád sv. Norberta stanoveno jest v odst. XI., aby jediný opat anebo ten, komu to v jednotlivém případě opat svěří, mohl přijati bratra nebo sestru do řečeného třetího řádu. Ježto však počet přijímaných denně vzrůstá, jestiž to skoro nemožno, aby samotný opat přijeti vykonával; pročež pokorně prosí žadatel, aby Vaše Svatost ráčila dovoliti, by přístě pro všechny případy mohli opatové zplnomocniti k tomuto úkonu podřízené kněze své. Za kteroužto milost ---

Při slyšení u sv. Otce, kteréž měl podepsaný tajemník sv. sboru pro věci biskupův a řeholníků dne 23. května 1884., Jeho Svatost pap. uvážila všechny okolnosti v této příčině a podle prosby žadatele, generálního opata řádu prem., dohoditě přivolila k žádanému rozšíření té moci: přijímati nové členy do třetího řádu sv. Norberta pro všechny jednotlivé opaty řádně ustanovené, a dává jim právo, aby k tomu zplnomocniti mohli podřízené kněze své právě tak, jakož o to bylo žádáno. Čemuž nemá překážeti ustanovení pod č. XI. obsažené v listině papežské, jižto dal ve způsobě breve papež Benedikt XIV. dne 22. května 1751. Aníž které ustanovení jiné smí býti tomuto na překážku.

Dáno v Římě dne 23. května 1884.

J. kard. Ferrieri,
předst.

(M. * p.)

J. Masotti,
tajemník.

Sigismund,
generální opat.

Různé zprávy a drobnosti.

Zpráva o generální kapitole řádu premonstrátského. Ve dnech od 17.---19. června t. r. konalo se toto shromáždění v belgickém opatství Tongerlo. Dostavili se všichni prelátové z tamního okresu řádového; z Rakouska pak nejd. p. gen. opat S. Starý z Prahy, jakož i vdpp. opati z Teplé v Čechách a z Drkolny v H. Rakousích; ostatní kláštery vyslaly své zástupce.

V pondělí dne 17. června v 8 hodin ráno shromáždil se četný konvent opatství tongerlooského ve svém chrámu Páně, kterýž jest nádherný a zbudovaný ve starobylém slohu (čistě gothický); zde očekávali řeholníci příchodu nejd. p. gen. opata, kterýž zatím ze svého příbytku od ostatního duchovenstva slavně byl veden do kostela: nejprve bral se k oltáři, kdež se chová nejsv. Svátost oltářní, a odtud po krátké pobožnosti k oltáři hlavnímu, kdežto na křesle oblékl se v posv. roucha. Při tom zazníval hlahol všech zvonův a kostelem se rozléhaly nejslavnější zvuky varhan, na něž hrál prem. kanovník P. S. Daems, člen král. akademie. Jakmile p. gen. opat vzal si pluvíal, mitru a berlu, přiblížili se k oltáři opatové tepelský, drkolinský a tongerlooský, odění jsouce též v rouchu velekněžském; a nyní vyšlo procesí od oltáře, aby do chrámu Páně uvedli všechny účastníky generálního shromáždění, kteří se byli shromáždili v předsíni na opatství. U vchodu kostela pokropil p. gen. opat všechny přítomné a okouřil je kadidlem. Potom vešel průvod do chrámu Páně, při němž konvent zpíval t. zv. B. »Již vás nebudu nazývatí sluhy, ale přátely svými.« Byl to úchvatný pohled na ty dvě dlouhé řady kanovníků (bylot jich přes 60) v krásném bílém oděvu řádovém, na preláty v rochetě a mozzettě a pak na čtyry přední opaty v rouše biskupském s jejich četnou družinou přísluhujícího duchovenstva; na shromážděné věřící činil tento zjev zřejmě patrný dojem. Když přišel průvod k oltáři, vstoupili kanovníci do svých křesel, p. gen. opat však bral se k oltáři a vyměniv pluvíal za roucha mešní počal slavnou mši sv. o Duchu sv., kteráž konala se podle zvláštních obřadů premonstr. Po skončení mši

svatě shromáždili se všichni členové v poradní síni, kdež p. generál nejprve zapěl vyzvání Ducha sv. (»Přiď, ó Duše Stvořitel«), kterýžto chvalozpěv přítomní slavnostně zpívali dále. Potom učinil nejd. p. gen. opat latinskou promluvu, načež opustili siň ti, kdož nebyli oprávněni bráti podíl při kapitole. Porady trvaly pak po celé tři dni a zasedalo i rokovalo se vždy po více hodin ráno i odpoledne. Kromě rozmanitých ustanovení, vztahujících se na správu a kážeň řádu, bylo uzavřeno z moci generální kapitoly vytisknouti nové opravené knihy bohoslužebné (breviře a missály) k potřebě řádu. Prelátové z Teplé, Jaszova a Tongerlo byli jmenováni náměstky generálními a prelátové z Drkolny a z Averbodu vrchními dohlížiteli. Dále byla učiněna mnohá usnesení o třetím řádě sv. Norberta. A posléze žádan p. gen. opat, aby zaslal sv. Otci Lvu XIII. pokorný list, v němž by nejen co nejhlubší oddanost řádu, nýbrž i upřímná soustrast nad nynějším smutným stavem sv. Otce byla vyjádřena jménem veškeré gen. kapitoly.

Ve středu ráno slavil p. opat z Teplé prelátskou mši sv. ke cti sv. Norberta, odpoledne pak v týž den byla kapitola uzavřena opětou řečí a slavným požehnáním nejd. p. gen. opata. Potom odebrali se kapitulárové při poradách súčastnění mezi ostatní řeholníky, aby se v utěšeném kruhu jejich osvěžili po třech namáhavých dnech volným rozhovorem a osvědčili pravdivost výroku žalmistova: »Hle, kterak dobré to jest a kterak utěšené, když přebývají bratři v jednotě!«

Celému pak dílu byla vstavena koruna přeslavnou mši sv. v následující den Božího Těla, kterou konal p. opat z Drkolny. Při průvodu odění byli všickni přítomní kněží v pluvíalech. Po mši sv. před posledním požehnáním objevil se nejd. p. gen. opat v průvodu pp. prelátů z Teplé a z Tongerlo u hlavního oltáře a zaslavěl před vystavenou nejsv. Svátostí oltářní celý řád co nejslavněji Božskému Srdci Páně modlitbou zvláště k tomu sestavenou. Tím byly slavnosti ukončeny.

Supřímným zármutkem patřili v pátek dne 21. června řeholníci tongerloosí,

kteřak bratři jejich z cizích zemí, již sobě v krátké době byli získali srdečnou lásku všech domácích. připravovali se k odjezdu. Nezapomenutelnými zůstanou tyto dni srdcím jejich i všech přítomných a skvělým písmem zapsány budou v dějinách staroslavného kláštera tongerlooského. Dejž Bůh, aby všechna ustanovení, kteráž tam byla moudře učiněna, byla též šťastně v život uvedena ke cti a slávě Boží a ke blahu celého řádu sv. Norberta! Ze „St. Norbertus-Blatt.“

Zázračná událost. Na přímluvu sv. Antonia Pad. událo se dne 13. června t. r. v Sinj (v Dalmacii) něco podivuhodného, což zvěstují noviny „Katolicka Dalmacija“ a což očití svědkové, ano celé město potvrzují. Jen uveřejnění se opozdilo. Mikuláš Krste a jeho manželka Maria, rozená Dczako, mají více dětí a mezi nimi synka, jménem Anton, jenž se narodil dne 1. května 1885. Ale ubožáček nemohl od narození nikdy rovně státí, protože nohy měl křížem přeložené a zdálo se, že nohy nemají žádného spojení s ostatním tělem; byly jaksi bez životní síly. Proto mohl jen po kolenou a po rukou lžiti. Rodiče to bolelo; stavěli jej na nohy, ale ubohý synáček vždy klesl k zemi a na nohou státi nemohl. I když jej za ruce drželi, zůstaly nohy zkrivené. Někdy to hoch zkoušel sám, postaviti se, držel se stěny, namáhal se, ale klesl hned na zem. Matka, velmi nad tím zarmoucená, prosila Pána Boha, by nuřto chlapce k sobě povolal anebo se smíloval nad ním a uzdravil ho. Slibila, že po celý rok každého úterý bude se přísne postiti ke cti a chvále sv. Antonia Paduanského, aby jeho přímluvou byl synáček její uzdraven. A ejhle, jak mocná jest přímluva sv. Antonia! Právě v den památky jeho, dne 13. června 1889., když nábožný lid v kostele před jeho oltářem a obrazem klečel, když se zvonilo „Anděl Páně,“ když rodiče ubohého chlapce k obědu se chystali, vykřiknul najednou před domem radostně chlapec: „Matinko, viz, já chodím sám!“ A skutečně zdrav a rovně kráčeje přišel hoch domů. Otec i matka radostí plesali a sepjatýma rukama sv. Antonia Paduanského velebili, že uzdraven jest jejich synáček Matka velikou radostí až plakala. Otec pak s podivením hleděl na synka, jak obchází

sousedstvo, jak jde pevným krokem od domu k domu. Všichni sousedé děkovali vroucně sv. Antoniu, že vyslyšeny jsou vroucí modlitby zkmoucené matky. Odpoledne šel otec s uzdraveným synkem do kostela, by tam před obrazem sv. Antonia se poděkovali za milost uzdravení. Při slavném průvodu vedl otec uzdraveného syna za ruku. Oči všech patřily na ně, vidouce patrný zázrak, jaký učinil sv. Antonius, veliký divotvorce. Toto všecko dosvědčují rodiče uzdraveného hochu, a sice přisahou; rovněž sousedé, ano celé rodiny (následují jména jejich) a mnozí jiní. Všichni vědí dobře jako očití svědkové, že Anton Krste nemohl se nikdy na nohy postaviti a rovně státí, a že také viděli dne 13. června, jak byl zázračně uzdraven. že mohl bez pomoci jiného sám rovně choditi.

Proto ctěme s důvěrou sv. Antonia Pad. a s důvěrou k němu se utíkejme!

Ruka Páně přisné trestá rouhače. Trest Boží stihá ty, kteří si tropí posměch ze zařízení církve svaté. Děkazů toho máme v dějinách dosti. A v měsíci červenci t. r. přinesl vídeňský „Vaterland“ zprávu, jež hrůzou naplňuje každého upřímného katolika, ale zastráší i mnohého liberálního posměvače zřízení Božího. Aby i naše čtenářstvo zvědělo, jak ruka Páně trestá rouhače, proto neváháme jim tuto nejnovější zprávu sdělit. Jest zaslána z Bonnu, a sice takto: Když se hrálo r. 1878. v Bonnu (v rýnské provincii pruské) v tamním „čtenářsko-zábavném“ spolku v Boží hod velikonoční „Konklave a volba papeže,“ a když mezi katolíky veliké rozhořčení z toho se jevilo, neťušil nikdo, že za několik roků stihne pořadatele oné papeže a církev hanobící komedie trest Boží tak hrozným způsobem. Členové tehdejšího tak zvaného „Konklave“ v rouchách kardinálských zvolili za papeže profesora Oberniera, který se zpravodajem těchto řádků kdysi na gymnasiu v Bonnu studoval. Zvolený dal si jméno „Nieret XI.“ Sklepnice, oděné trikem, nosily slovo „konklave“ na těle na místě, které blíže popsatí se nemůže; láhev vína představovala Ducha sv. atd. Ale Bůh nedal ze sebe tropiti posměch! Prof. Obernier onemocněl brzy potom a zemřel rakem žaludečním ve hrozných bolestech. Hlavní pořadatel této

»slavnosti.« málo vážený, bojuje se součtinami a padl jím snad již za oběť. Jeden účastník oné bezbožné komedie byl na téměř místě, kde se tak zvaná »slavnost« konala, raněn mrtvici a mrtev domů dopraven. Jiného našli před bytem mrtvého vedle psa ležeti. Jiný zase jest tak schromen, že se sotva udržuje na živu stravou rostlinnou. Úředník, který spoluúčinkoval, klesl mrtev na ulici k zemi a jiný umřel ve dvou dnech. Jiný účastník »slavnosti« leží již po několik měsícův úplně zchromlý na loži a očekává, že bude smrti sprostěn svých útrap. Tři z oněch »kulturních bojovníkův« upadli v konkurs, jehož ukončení se jeden z nich — na své štěstí! — nedočkal. Druhý, dříve samostatný kupec, protlouká

se životem jako cestující. Třetí konečně udělal bankrot se dluhy 200.000 marek a byl zatčen pro podvod. To jsou události, které by i toho, kdo Boha zapírá, podivem naplnily! Ale katolickému křesťanu stavi jednak spravedlnost Boží do jasného světla, jednak také potvrzují podivuhodným způsobem větu, dějinami potvrzenou: »Qui mange du Pape en meurt« (kdo jí papeže, t. j. kdo ho tne, zemře tím). Zpravodaj, jehož zprávy zde opakujeme, jest pán velmi vzdělaný a důvěry hodný, jenž se osobně o těchto případech dověděl. Tu mané připadá člověku na mysl, jak asi bude nynějším posměvačům a pronásledovatelům sv. Otce Lva XIII.? Zda-li ujdou trestu Božím? Solva! »Qui mange du Pape en meurt!«

Milodary Božského Srdce Páně.

Z jižních Čech. Povzbuzena tolika veřejnými projevy vděčnosti nejsv. Srdci, osměluji se i já vzdáti témuž nejsv. Srdci svůj veřejný, nehodný dík za milosti mně nezasloužené prokázané. Aby laskavi čtenářové cítili se mnou nestihlé milosrdenství Páně, musím učiniti malý nástin svého duševního života. Pobýdouc nějaký čas v klášteře a majíc zálibu v duchovním čtení, stalo se, že v 16 letech byla jsem nadšenou pro vznešený nábožensko-mravní život, jemuž toužila jsem se opravdově zasvětili. Různými však styky společenskými a čtením svobodomyšlné lektury pojednou zápal můj úplně schladl. Srdce mé oddalo se pýše a tak stalo se během času, že právě opačné náhledy a touhy mě opanovaly — co mělo mně býti svaté, to šlapala jsem nohama. Pět let trvala z toho se rodící rozervanost a duševní rozladění, z něhož nemohla jsem se vymaniti. Zklamání za zklamáním mě unavovalo a konečně mě úplně zdrtilo: probudila jsem se a seznala jsem, že mé duševní síly velmi ochably, naděje, jež jsem vzbuzovala, se nevyplnily a veliká sklíčenost se mne

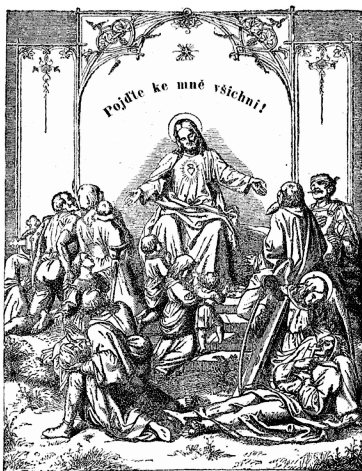
zmocnila. Avšak nemohla jsem ustáti, dále žijíc po způsobu lidí, kteří chtějí sloužiti Bohu, zároveň neradi odřikají se svých zlých návyků. Tu však v takovéto trpké době přišla mi do rukou knížечka o ustavičné účtě k nejsv. Srdci Páně, která se mi tak zalíbila, že jsem si ji vyžádala. Za rok přes vše obtíže šla jsem v oktávě nejsv. Srdce k sv. zpovědi s touhou, patřiti do nějakého bratrstva. Tento pranepatrný důkaz mé lásky Božské Srdce Páně velmi mnoho odněnilo, neboť za rok patřila jsem nejen k bratrstvu nejsv. Srdce Páně, ale i k třetímu řádu sv. Františka. Nyní dosáhla jsem klidu a doufám pod ochranou dobrotivého Srdce Ježíšova nikdy již neustoupiti s pravé cesty. A proto z plna srdce doporučuji všem, obzvláště duševně trpícím, účtu k nejsv. Srdci, které nás věčnou láskou miluje!

N. N.

Od Moravce. Přesvědčil jsem se, že Bůh žádného neopustí, kdož se k němu důvěrně utíká, jež vroucně a pokorně žádá — Bůh jeho prosbu vyslyší a oč žádá, také od něho obdrží. Jsem otec rodiny, pozůstávající ze šesti dětí. Žena

a já upadli jsme jakýmsi nepochopitelným způsobem do veliké chudoby. Najednou jsme něčehož neměli k výživě naší: byl jsem tedy nucen chopiti se práce nádenické; každý může pochopiti, že jsem mnoho nevydělal, a žena mi nemohla v ničem nápomocna býti, neboť byla více méně churava; následkem toho nastala u nás bída největší. U lidí bylo vše marne nějaké pomoci hledati; nezbyvalo

tedy něčehož v naší bídě a nedostatku, nežli se obrátiti k Tomu, který vším vládne, všechno živi a spravuje, a bez jeho vůle ani vlas s hlavy nesejde: a to jest laskavý, dobrotivý, trojjediný Bůh. Ačkoli bychom od Boha te lásky a dobrot nikdy nezasluhovali pro náš nevděk a naše nesčíslné hříchy, kterými často tak láskyplného Boha hněvame, přece Bůh nechce, aby někdo zahynul, nýbrž aby

se obrátil a živ byl. A skutečně Bůh nás nenechal ani tělesně zahynouti. Vzali jsme útočiště k laskavému Srdci Pána Ježíše a neposkrvněnému Srdci Panny Marie, ke sv. Josefu, sv. Janu Nep. a sv. Antonínu, a nebyli jsme ve své prosbě oslyšeni. Zde se splnila slova Krista Pána: »Proste a bude vám dáno. hleďte a naleznete, tlučte a bude vám otevřeno.« Již jest tomu nyní rok, co nás Bůh takorůž zázračně živi a z mnohých nebezpečí nás již vytrhl. Protož doufáme v Boha pevně, že i na dále nám

hladem zemřítí nedá. Vzdáváme tedy srdečné díky Božskému Srdci Pána Ježíše, neposkrvněnému Srdci Panny Marie a všem Svatým nahoře a chceme jich vroucně i dále vzývati za jejich mocnou přímluvu u Boha v potřebách našich jak tělesných tak duševních. A. K.

Ze Tvrdonic. Začátkem března onemocněla těžce moje manželka při porodu a krátce na to novorozený chlapeček zemřel. An manželka moje k loži připoutána byla, onemocněly mé tři dítky na osýpky a brzy na to 2 léta starý

chlapeček zemřel. Lékař nedával žádné naděje na uzdravení děvčete 4 1/4 roku starého, jen několik málo hodin žiti předpovídal, ano, sám jsem v pravdě opakoval stokrát slova v největším bolu srdce: »Zázrak trojjediného Boha se stane, když toto dobré, až ku podivu zbožné děvče při životě zůstane!« Skličěn velikým hořem padl jsem k nohoun Tvým, Máti milostivá, vzývaje Srdce tvé dobrotivé, aby se u Božského Srdce Páně přimluvil a život jižij zhasínající milovanému dítku vyprosilo. Jako poděkování slibil jsem sto růženců se vymodlití ke cti a slávě tvoji, ó Maria! a uveřejnit tento tak patrný zázrak v časopise »Škola B. S. P.« A hle, byl jsem vyslyšen k nustrnutí všech, k radosti rodiny své! Obržel jsem, oč jsem tebe, Panno přesvatá, žádal! Všemohoucí, dobrotivý, trojjediný Bůh budiž co nejvroucněji veleben, že nám tak mocnou a dobrotivou Paní za pomocnici dáti ráčil! Tobě pak, Panno přesvatá, tobě budiž dik nejvřeější! Panno Maria neposkvrněná, buď tobě věčná čest a sláva na věky věkův.

A. W.

Z Raketnice u Přerova. Po čtyři léta trpěla jsem veliké bolesti v nohou i v ruku, tak že mi nebylo lze ani domáci povinnosti a práce zastati. Užívala jsem všech lékařských prostředků, ale při tom měla jsem důvěru velikou v nejsv. Srdce Páně a v Pannu Marii Lúrdskou a sv.-Hostýnskou, jakož i ve sv. Annu a sv. Josefa, prosíc je za mocnou přimluvu s tím slibem, že, budou vyslyšena, uveřejním to ve »Škole B. S. P.« Konám nyní povinnost tuto a vzdávám vroucné díky za vyslyšení proseb.

A. P.

Z Úpic. Jistý mladík děkuje za vyslyšení v jeho nesnázi velké a vzdává vroucné díky B. Srdci Páně.

R. B.

Z Raketnice. Vroucné díky B. Srdci P. Ježíše za tak náhlé uzdravení z nebezpečné choroby.

A.

Z Hustopeče. Jistá rodina děkuje B. Srdci Páně za vysvobození z veliké nesnáze. V tísní své volali jsme k nejsv. Srdci Ježíše, k jeho přesv. Matce Marii Panně, ke sv. Josefu, pěstounu jeho, sv. Joachimů a Anně a sv. Filomeně, a hle! mimo nadání bylo zlo odvráceno: ano ještě více udělilo nám to Božské Srdce, než jsme v nehodnosti své doufati se odvážili.

M. P.

Z Olomouce. Tisíce díky buďtež vzdány trojjedinému Bohu a Královně sv. růžence a sv. Dominiku za uzdravení jisté osoby.

A. S.

Z Bosonoh. Jistá osoba vzdává nejvroucnější díky B. Srdci Páně a nejposkv. Srdci P. Marie, jakož i sv. Josefu, sv. Anně, sv. Františku Římské a sv. Antonínu Pad. za poznání nejsv. vůle Boží a uspokojení srdce.

Fr. K.

Od sv. Hostýna. C. M. v B. obrátila se v jisté velmi nálehavé záležitosti k B. Srdci Páně a Panně Marii Hostýnské a »Ustavičné pomoci« a zároveň k sv. Josefu; i byla nápadně vyslyšena a pomoc jí poskytnuta. A poněvadž přislíbila, že to vyslyšení ve »Škole B. S. P.« uveřejní, hledí tímto slibu svému dostáti.

Z Prahy. Jistá osoba vzdává vroucí díky B. Srdci Páně za velmi brzké uzdravení v těžké pakostniční nemoci.

M. S.

Z Lipníka. Jistí rodiče vzdávají B. Srdci Páně a P. Marii svatohostýnské nejvroucnější díky za uzdravení své milé dcerušky ze dvojí nebezpečné nemoci.

F. K.

Z Krčína. Jistý muž odporoučí vroucným modlitbám apoštolátu modlitby a všech zbožných osob, modlitbám řádu sv. Benedikta všechny své časné i duševní potřeby, nacházejí se u veliké tísní.

J. D.

Došly nás dopisy s dikůčiněním nejsv. Srdci Páně, a sice: Z Prahy: A. H. — Z Polehradic: J. Č. — Z Kladna. — Z Nemotic: M. K. — Z neudaného místa: H. M.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rím a Itálie. Projevův oddanosti ke sv. stolici a odporu proti utiskování dostalo se sv. Otci zejména za příčinou odhalení pomníku kněze-odpadlíka (Giordana Bruna) četné množství, nejvíce ze Španělska a z Německa; Rakousko jest poměrně velice slabě zastoupeno. Sv. Otec nařídil, aby všechny tyto projevy a telegramy ve vatikánské tiskárně byly sbírány a tištěny, pak aby rozeslány byly všem mocnárům a biskupům. — Co se týče otázky, o které časopisy v poslední době tak často se rozepisovaly, zdaliž sv. Otec hodlá opustiti Řím, toliko jisto jest, že apoštolská stolice poslala okružní list všem mocnárům katolickým, v němž stěžuje si na nynější smutné postavení a poukazuje zvláště k tomu, že v případě války neb i revoluce — jejížto možnost za nynějších rozháraných poměrův italských není vyloučena — život papežův byl by velice ohrožen, a že ohledem k tomu sbor kardinálský rokoval o případném odjezdu papeže z Říma. Ovšem bez pomoci některé mocnosti nebylo by možno papeži Řím opustiti; Vatikán jest střežen tajnými policisty. Jak noviny oznamují, rozhodně prý zrazovalo Rakousko papeže z odjezdu. — Itálie čím dále ostřeji vystupuje proti sv. stolici. Dne 1. července byl vyhlášen nový trestní zákon. Jehožto ostří, jak jsme o tom již podali zprávu, namířeno hlavně proti kněžím, neboť obsahuje celou řadu článků, které odporují právům a svobodě církve sv. Zákon tento nabude platnosti 1. lednem. V senátě prohlásil Crispi, že nabyl přesvědčení, že smíření mezi papežem a státem italským jest věci nemožnou, ano že by bylo leda na úkor svobody státu. — Dne 17. července byla již světnice panického světce Stanislava Kostky, jež byla upravena v kapli, strhnuta. — Jak rovněž jsme již podali zprávu, byly t. zv. opery pie (nadace na zbožné účely) podrobeny správě státní. Příčinu toho snadno poznati; stát čím dále více potřebuje peněz. Jak vysvitá z vyšetřování generálního inspektora statistiky, cení se jmění těchto nadací na 1732 milionův; od r. 1881. až do roku 1887. sebralo se peněz jen

z odkazů více než sto milionův. A přese všechny tyto krádeže Itálie nyní více než kdy jindy obližena jest dluhy, země ochuzena, lid v pravém slova smyslu trpí hlad, jak v nejnovější době na Circo Agonale jistá žena hladem umřela. Ovšem na nešťastnou politiku vládní v kolonitích a na vystavění pomníků liberálním »velikánům« nikdy se peněz nenedostává. — Kongregace t. zv. de propaganda fide (ustanovená k rozšiřování sv. víry) vydala svou letošní zprávu o katolických misiích. Za poslední rok bylo zřízeno v Africe na řece Congo jedno apoštolské vikářství, v Americe biskupství svatopavelské povýšeno na arcibiskupství a jemu podřízena posavadní apošt. vikářství v Dakotě a Minnesotě jako biskupství; v Australii biskupství Hobart povýšeno bylo na arcibiskupství a apošt. vikářství v Malakce v Indii na biskupství. Nově zřízeny byly misie v I-li v Číně.

Španělsko. Radostným zjevem nově zkvétajícího života katol. ve Španělsku jsou církevní sněmy, jaké se odbyvaly za poslední doby ve Valladolidě, v Saragose, Oviedě a jiných městech. Jiný opět radostný zjev jest založení nových klášterův a ústavů dobročinných, a to prostředky nikoli veřejnými, nýbrž soukromými. Uvedeme ještě za důkaz, že život katolický ve Španělsku opět nově zkvěta, vřelou účast Španělův v činnosti misionářské. Tak v první polovici měsíce července opustilo vlast svou čtrnáct otcův augustiniánův a dvacet dominikánův, aby na ostrovech filipinských hlásali sv. viru. Zvláštním druhem misionářským lze nazvati též ony katolické učitelky a učitelky (vesměs světské), kteří již od nového roku — celkem přes sto — odebrali se do Ameriky do republiky argentinské, aby na školách tamějších působili. — Nevšedním ještě důkazem jest studentstvo na universitách španělských. Studující na universitách madridské, barcelonské a jiných odeslali sv. Otci adresu oddanosti a důrazně si stěžovali do utiskování sv. stolice. Kež bychom to též také mohli psáti o vysokých školách našich!

Přidejme tu hned i zprávu utěšitelnou o studujících na katol. universitě v Lovani

v Belgii, kteroužto v roku minulém navštěvovalo přes 1700 studujících. Tam zařídili sobě studující spolek sv. Vincence a Karla Borromejského, který čítá nyní 400 členů. Spolek tento věnuje ročně několik tisíc zlatých chudým a nemocným. Zvláště záslužné dílo spolku jest večerní škola pro třídy pracující, v níž vyučuje se mezi jiným počtům, zeměpisu a dějinám. Tak studující katoličtí v Belgii přispívají k rozřešení sociální otázky nejen radou, nýbrž i skutkem.

Francie. Boj proti církvi katol. vede se dále v soukromí i veřejně. — Dne 22. září odebere se veliké množství francouzských poutníků do Říma; jsou to veskrz dělníci. Sv. Otec při té příležitosti hodlá vydati svůj okružní list o otázce sociální. — Dne 14. července, v den, kdy konala se pověstná národní

slavnost republiky francouzské, shromáždilo se přes tisíc dělníků katol. ve chrámu nejsv. Srdce Ježíšova v Paříži a znova zasvětili se Božskému Srdci. — Zajímavé jest, že Ferry, původce beznáboženské školy ve Francii, ve sněmu měl řeč, v nížto zastává se republikánského vyučování, ale zrazuje s veřejného boje proti církvi a doporučuje snášlivost náboženskou. Ve Francii bylo ku konci školního roku 1886.—1887. celkem 81.120 škol obecních, z nichžto bylo škol veřejných (beznáboženských) přes 67.000 a jen 13.000 škol svobodných (katolických), o 479 více než roku 1887. Jest to sice důkazem dobré vůle rozhodných katolíků francouzských, ale i důkazem, že sotva pětina mládeže v takových školách křesťanských vychovává bývá.

V měsíci září modleme se za církev na východě.

Každá nesjednocenost, každá roztržka má zlé následky. Radost jest podívati se na rodinu, kde všickni členové jsou jedno srdce, jedna duše; ale patřiti na rodinu, kde zuří svary, různice, jest bolestno. A jako v rodině se stává často roztržka, tak se stává také v obci. Kde všickni občané o blaho obce stejně se starají, jedné mysele jsou, tam jest zajisté štěstí, blahobyť a spokojenost. Ale v obci, kde jsou dvě strany, kde mysele jsou rozděleny, jak nůžce blahobyť prospívají? Běda pak těm, kdož bývají příčinou takových roztržek! Jako svorností malé věci k velikým dospívají, tak nesvorností veliké se rozpadají. Jak to bylo krásné, když byli z počátku křesťané jedna mysl, jedno srdce! Ale tu najednou nasehl nepřítel zlý koukole mezi pšenici; povstali totiž bludaři a způsobili roztržky mezi křesťany co do učení víry, jak již zmiňuje se o tom sv. apoštol Pavel, řka: »Prosím pak vás, bratři, pro jméno Pána našeho Ježíše Krista, byste jednostejně všickni mluvili, a aby nebylo mezi vámi roztržek: ale abyste byli dokonali v jednostejném smyslu a v jednostejném mínění« (1. Kor. 1. 10.). Takové roztržky ruší vespolehnou lásku, na níž zakládá se jednota církve. Taková odříkají se jednoty církevní, jejíž zástupcem jest náměstek Krista Pána, římský papež, trhají pouto lásky, jinž všickni vykoupení v jedno duchovní tělo spojení jsou.

Rozkolnictví nemůže nikterak k dobru prospívati, obzvláště pak těm, již příčinou byli takového rozkolu. Rozkol ten způsobily církve na východě, jenž trvá, s malými přestávkami, již několik století. Vypovězení poslušnosti apoštolské stolici samo sebou již zapírá primat či nejvyšší moc sv. Petra a jeho nástupců. K tomu se přidružily rozličné vymyšlené výmluvy co do učení o Duchu sv., o očištění, o nepodmíněné nerozlučitelnosti manželství a jiné. Následek tohoto rozkolu jest, že všechny východní církve, jež neuznávají římského papeže za nejvyšší hlavu, zůstaly ve všem pozadu, nemohly se duševně vyvinouti, jak se na západě národové pod ochranou a za vedení církve římské vyvinuli. A jak se stal takový rozkol v ovčinci Kristovu, jenž přece pravil, že chce, aby byl jeden ovčinec a jeden pastýř?

Již ve čtvrtém století jevila se jakási revnivost mezi biskupy východních zemí a mezi biskupy zemí západních. Zřejmě se objevila na sněmu v Sardie (347.)

a strhla východní biskupy v Cařihradě shromážděné (381.) k nepřátelství naproti západu, neboť se vyjádřili, že církev východní má přednost, protože Ježíš Kristus na východě chtěl na svět přijíti. Takové vyjádření podněcovalo řevnivost biskupů východních ještě více proti římské církvi, což vedlo ku větší roztržce až k úplnému odloučení se východu od západu, a sice založením Cařihradu a přenesením moci světské do tohoto města. K tomu přidaly se boje o učení víry, v nichž římstí papežové vždycky jako nejvyšší hlavy církve rozhodovali a za takové uznáni byli. Mimo to míchali se také císařové do záležitostí církevních, čímž se rozkol stával vždy větším a větším. Bylo jen třeba pýchy, jakou měl Photius, aby se církev východní úplně odloučila od Říma. Když byl pravomocný patriarcha Ignác zahrán a přičiněním císaře Michaela III. nepravým způsobem Photius na stolec povýšen, tu povolal tento synodu do Cařihradu (866.), kdež vystoupil jako žalobník proti římskému papeži, že se na západu postí v neděli, že postní dobu o týden zkracují, že požívají v postě pokrmů z mléka, že pohrdají kněžími v počestném manželství žijícími, že břímování pohyem knězem udělené neuznávají, že na sněmech vyznání víry porušili přidavky a jiné. (Viz článek v č. 7. »Školy« t. r.) Zlo, jehož původcem byl Photius, nepřestalo s jeho smrtí, nýbrž trvá dosud a zachvátilo všechny národy na východě, také národy rodiny slovanské; jsou to: Bulhaři, Srbové, hlavně pak Rusové. Pravoslavní tito křesťané, čili rozkolníci, mají zvláštní obřady, zvláštní chrámy; jinak křtí, jinak břímují, přijímají pod obojí, hlavně pak popírají primat sv. Petra a jeho nástupců, římských papežů.

Krásné by zajisté bylo, kdyby ty miliony rozkolných křesťanů vrátili se do pravého ovčince Kristova, byli spojeni s námi pod jednou viditelnou nejvyšší hlavou, římským papežem! Toť bylo snahou všech papežů římských a jest zvláště nyní slavně panujícího papeže Lva XIII. On vyjednáva ustavičně s vládami národů slovanských, aby je sobě naklonil, aby zanechali rozkolu a spojili se v jedné, pravé církvi římsko-katolické. Vydal tu věčně krásnou encykliku »Grande munus,« v níž velebí sv. apostoły naše, Cyrilla a Methoda, jejichž slavná památka konati se má po celém světě. Ano, mnozí biskupové na východě s radostí uvítali tento okružní list sv. Otce!

Kéž by tedy zatoužili rozkolní Slované a církve východní připojit se ku středu církve, pro níž tolik sv. apostoły naši, Cyrill a Method, pracovali a jí náš lid česko-moravský a jiné národy slovanské získali a přivtělili. Pán Ježíš se večer před svým utrpením modlil za jednotu svých věřících, »aby jedno byli«; modleme se i my nyní vroucně, aby všechny církve na východě s římskou církví jedno byly, jako jest jeden Pán, jedna víra, jeden křest.

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkrvněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za církev na východě, aby zanechavše rozkolu a bludu, vrátily se ku pravé církvi římsko-katolické. Amen.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

ANDELE SVATÍ STRÁŽCOVÉ ZBAVUJTE NÁS VŠEHO ZLEHO A DOVEĎTE NÁS K POŽÍVÁNÍ VĚČNÉ SLASTI!

Okružník sv. Otce papeže Lva XIII.

ku patriarchům, primátům, arcibiskupům, biskupům a jejich
řeholníkům

o vzývání sv. Josefa a blahosl. Panny Marie v tísní nynější.

Ctihodní bratří!

Pozdravení a apoštolské požehnání!

Ačkoli nařídili jsme již častokráte zvláštní modlitby na celém světě za příčinou příležitostnějšího odporučování katolické věci v ochranu božskou, nediv se nikdo tomu, uznávámeli za dobré, abychom právě tuto povinnost všípili v myslí poznovu. Neboť církev vzývá vždycky ve svých nesnázích, zvláště když „moci temností“ mají za to, že všeho na záhubu křesťanského jména se odvážiti smějí, Boha, svého původce a soudce, s větší horlivostí a s větší vytrvalostí, a vzývá také svaté nebeské, zvláště však vznešenou panenskou Matku Boží, v jejíž přímlové vidí svou podporu nejmocnější. Ovoce takovýchto nábožných modliteb a naděje v dobrotivost Boží položené ukazují se vždy dříve nebo později. Vy pak, ctihodní bratří, naši dobu znáte; neníť pro křesťanství o nic méně nebláhá, nežli nejhorší doby časů minulých. Vidíme u mnohých hynouti prapůvod všech křesťanských ctností, víru; chladnouti lásku; mládež odrůstati ve zkažených mravech a zásadách; vidíme, že proti církvi Ježíše Krista bojováno na všech stranách lstí a násilím; že veden prudký boj proti papežství, ano že i základy náboženství denně rostoucí pýchou otrávány.

Jak daleko to v době nejnovější došlo a kam ještě dále pokročiti usilováno, jest známo až příliš, tak že dalšího vysvětlování netřeba.

Poněvadž v tomto těžkém a strastném položení jest zlo nad lidské léky mocnější, lze očekávati pomoci již jen od síly Boží. Proto jsme uznali za potřebno, povzbuditi nábožnost křesťanského lidu k horlivějšímu a stálejšímu vzývání Boha všemohoucího. Upozorňujeme proto co nejdůtklivěji na to, aby blížící se měsíc říjen, který jsme již dříve ku zvláštnímu uctívání nejblahoslavenější Panny růžencové

určili, slaven byl zcela a zcela s nejmožnější zbožností a za nejčtetnějšího účastenství také v roce tomto. — Víme, že nalézáme u materské dobroty Panny Marie útočiště vždycky a jsme přesvědčeni, že naše naděje marně jsme v ni nepoložili. Jestliže pomohla křesťanstvu v těžké době tak často, proč bychom pochybovali o tom, že ukáže své moci a svou pomoc opět, budeli za to v pokoře a stále společnými prosbami vzývána? Ano, My věříme, že ukáže se tím zázračnější, čím déle se vzývati dá.

Chováme však ještě jiný úmysl, kterýž Vy, ctihodní bratří, s obvyklou horlivostí podporovati budete.

Abý totiž Bůh byl tím více nakloněn k vyslyšení modliteb našich a aby následkem prosb více orodovníků své církvi rychleji a účinně na pomoc přišel, máme za velmi užitečno, aby křesťanský lid vzýval s nejčistotnější Pannou a Matkou Boží se zvláštní vroucností a důvěrou také její ženicha, sv. Josefa, a máme jisté důvody pro to, že to nejbíhoslavenější Panně samé jest zcela milo a vítáno. — Známe v tomto ohledu, o kterém se teď poprvé veřejně vyslovujeme, nejen zbožnou ochotu křesťanského lidu, nýbrž také její skoro samovolný pokrok; vidímeť přece, která úcta sv. Josefa, kterou římsí papežové již v dobách dřívějších rozmnožiti a rozšířiti se snažili, nepochybně všude se zvelebují, zvláště od té doby, co Náš předchůdce blahé paměti, Pius IX., prohlásil na prosby velmi mnohých biskupů vysoce svatého patriarchu za patrona církve katol. Poněvadž však jest velmi důležité, aby jeho úcta zapustila ve veškerém životě katolíků kořeny hluboké, chceme, aby křesťanský lid pohnut byl k tomu především hlasem a autoritou Naší.

Zvláštní příčiny, pro které vzýván sv. Josef výslovně jakožto patron církve katolické, a pro kteréž církev na jeho ochranu a záštitu tak mnoho spoléhá, záleží v tom, že byl chotěm Marie Panny a pěstounem Ježíše Krista. Odtud přicházejí všechna jeho důstojenství, hojnost milostí, svatost a velebnost. Ovšem stojí důstojenství Matky Boží tak vysoko, že nic většího býti nemůže. Poněvadž však byl Josef spoután s nejbíl. Pannou svazkem manželství, není pochybnosti, že onoho převznešeného důstojenství, kterým Matka Boží všechny ostatní tvory daleko převyšuje, dosahuje tak blízko, jako nikdo jiný. Neboť manželství jest ze všeho společenství a spojení nejvroucnější a žádá podle povahy své také vzájemného společenství statků. Dalli tedy Bůh nejbíl. Panně Josefa za ženicha, dal jí tím nejen soudruha života, svědka její panenství a strážce její cti, nýbrž také následkem svazku manželského účastníka její důstojenství vznešeného. I vyniká podobně svou velikostí a svým důstojenstvím nad všechny lidi tím, že byl podle úřady božské ochráncem Syna Božího a od lidí za jeho otce považován. Odtud vyplynulo, že Slovo Boží bylo Josefu pokorně poddáno a poslušno a že mu všechnu úctu vzdávalo, kterou dítky svým rodičům povinny jsou. Z tohoto dvojího důstojenství vyplývaly dále povinnosti, jež příroda předpisuje hospodářům domácím, tak že byl Josef pravým a přirozeným strážcem a ochráncem domu Božího, jemuž v čele stál. Tyto povinnosti a úřady vykonával

také po celou dobu svého života smrtelného. On ochraňoval pilně svou choť a božské dítě se vši láskou a ustavičně; snažil se, aby kryl jejich životní potřeby svou prací; zachránil je na bezpečné útočiště před nebezpečenstvím života, jež zášť Herodesova připravovala, a byl v protivenstvích cesty a v hořkosti vyhnanství ustavičným průvodcem, pomocníkem a utěшитelem Ježíše a Marie. Tak však obsahoval dům Boží, který Josef otcovskou mocí spravoval, počátky církve povstávající. Jako jest nejsv. Panna Rodičkou Ježíše Krista, jest také Matkou všech křesťanů, kteréž porodila na hoře Kalvarii uprostřed největších muk Vykupitelových; tak také jest Ježíš Kristus jako prvorozencem křesťanů, kteříž přijetím na místě dětí a vykoupením jsou jeho bratry.

Ta jest příčina, proč sv. patriarcha považuje množství křesťanů, z nichž církev sestává, ve zvláštním způsobu jako za své chráněnce, neboť jest onou, po všech zemích rozšířenou — nespočetnou rodinou, nad kterou choť Marie a otec Ježíše Krista jakousi otcovskou moc provozuje. Je tudíž zcela přiměřeno a sv. Josefa hodno, aby, jakož pečoval jednou co nejsvědomitěji o všechny potřeby rodiny v Nazaretě, nebeskou ochranou bránil a hájil také nyní církev Kristovu.

Víte dobře, ctihodní bratří, že, co tu praveno, dochází posily také míněním mnohých církevních otců i ve sv. liturgii potvrzeným, že totiž Josef, syn patriarchy Jakuba, byl prvoobrazem osoby a úřadů našeho Josefa a svou slávou naznačil velikost budoucího strážce svaté rodiny. Mimo významuplné společné jméno jsou, jak známo, mezi oběma ještě zřejmé podobnosti: nejdříve, že dosáhl zvláštní přízně a milosti svého pána; neboť když byl od něho v čelo postaven veškeré domácí správě jeho, vyrůstaly z vůle Josefovy královskému domu štěstí a přebytek. Ještě důležitější jest, že vykonával k rozkazu královu nejvyšší moc nad celou říší a v době neúrody staral se o Egyptany a jejich sousedy s tak moudrou opatrností, že propůjčil mu král jména „Spasitel světa.“ I vidíme tudíž v patriarchovi starého zákona skutečně prvoobraz našeho sv. Josefa. Neboť jako jeden přinesl domu svého pána štěstí a spásu, tak lze za to míti, že druhý, určen jsa ku střežení jména křesťanského, ochraňuje a hájí církev, kteráž jest opravdu domem Páně a říší Boží na zemi. Všichni, ať kteréhokoli stavu jsou, mají příčinu, v ochranu sv. Josefa se poroučeti. Otcové rodin mají v Josefovi nejvznešenější vzor otcovské bdělosti a péče; manželé dokonalý vzor manželské lásky, svornosti a věrnosti; panny příklad a ochrance panenské čistoty. Zehudlí šlechticové mohou učiti se z příkladu Josefova zachovávatí svou důstojnost i v neštěstí, boháči však mohou vyzkoušeti, po kterých statcích především ze všech sil toužiti dlužno. Nemajetní však, dělníci a všichni nuzní mají zvláštní právo na ochranu a následování Josefovo. Neboť on, ačkoli rodu královského, choť největší a nejsvětější ze všech žen a pěstoun Syna Božího, „tráví život svůj v práci a opatřuje prací rukou svých vše, čeho potřebuje rodina jeho. Povolání nízkých není tedy, pozorujeme-li je správně, nikterak povržení hodno; ono není nejen nečestno, nýbrž každé řemeslo může býti ctností zeshlechtěno.

Josef, spokojen jsa tím málem, co bylo jeho, snášel své skrovné postavení lhostejně a velkomyslně podle příkladu svého Syna, kterýž přijal podobu sluhy, ačkoli byl pánem všeho, a dobrovolně vzal na se bídu a nouzi nejvyšší. Takovýmto uvažováním mají zmužilosti nabyti, kdož tu strádají a své živobytí prací svých rukou vydržují; mohouť, možnoli to bez porušení spravedlnosti, dojiti ze své chudoby lepšího životního postavení, avšak zvracetí pořádek Prozřetelností Boží ustanovený, rozum a spravedlnost nedovolují. Ba, sáhati k násilí a vzpouře, jest počínáním pošetilým a způsobuje po většině také horší zla, nežli jsou ta, o jejichž odstranění se jedná. Nuzní nedůvěřujte proto ve sliby lidí buřičských, nýbrž ve příklad a ochranu sv. Josefa jakož i v mateřskou lásku církve, jež o jejich postavení pečuje vždy víc a více.

Slibující si tedy, ctihodní bratří, velmi mnoho od Vaší autority a péče biskupské a očekávající s důvěrou, že dobří a zbožní budou konati dobrovolně více a skutky větší, nežli My kážeme, nařizujeme, aby po celý měsíc říjen při modlení se růžence, o čemž jsme předpisy již dříve vydali, připojována byla modlitba ku sv. Josefu, jejíž formule dojde Vás zároveň s tímto psaním, a to děj se pak rok co rok. Těm však, kdož jmenovanou modlitbu pobožně vykonají, udělujeme pro pokaždé sedmiletí a rovněž pro tolik sedmidenní odpustky.

Velmi spasitelná a chvalitebná je také, jak na některých místech zavedeno, světiti ku počtu svatého patriarchy denními skutky pobožnosti měsíc březen. Kde se to státi nemůže, tam nechať odbývá se v hlavním kostele každého města před jeho svátkem alespoň triduum. Kde není svátek sv. Josefa žádným naporučeným dnem svátečním, tam napomínáme všech, aby přece den tento světili, jakoby dnem svátečním byl.

Zatím udělujeme láskyplně Vám, ctihodní bratří, jakož i duchovenstvu a lidu Vašemu jako záruku nebeských statkův a znamení Naší blahovlnosti v Pánu apoštolské požehnání.

Dáno v Římě u sv. Petra dne 15. srpna 1889., v dvanáctém roce Našeho Pontifikátu.

Růženec.

Kdo zná ten keř překrásných růží,
jenž v létě, v zimě kráší sad,
jenž poupat strž s hvězd blesky druží,
ba vzrůstá výš až v nebes hrad?

Kdo zná tu kytku sladké vůně,
jež zpájí srdce blahým snem,
kdo okusil, že po ní stůně
a novou váže s povzdechem?

Kdo zná ten věnec ladně svitý,
ježž ráda zbožná víje dlaň,
jímž duše vroucí svaté vzechy
všech Panen Panně věnčí skráň?

Vy všichni keř ten krásný znáte,
jenž ze srdce vám vykvétá,
své city v kytku pojiváte,
dlaň vaše věnec uplétá.

Ó plette rádi z tužeb, vzdechů,
jež tíží boluplnou hrud',
ten věnec svatý, lidstva téchu, —
vždy růženec vám zdobou buď!

On korunou buď duše vaší,
jíž ovládnete nebesa; —
tu věnec ten ať smutek plaší,
i tam skráň pod ním zaplesá.

P. Š. Senický.

Triatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Láska Ježíšova k Otci nebeskému jest 1. věrná láska; 2. čistá a dokonalá láska; 3. ustavičná, věčná láska.

1. Láska Ježíšova k Otci nebeskému jest věrná láska. U vroucí lásce Bohu docela se obětovati, to mělo by býti nejprvnějším skutkem dítky, když k užívání svého rozumu přijde. Ježíš měl hned od prvního okamžiku početi svého nejúplnější užívání všech svých schopností, i hltě prvním skutkem vtěleného Syna Božího úkon lásky. Dříve ještě než andělé nebesí to zapěli, říkal on v Srdci svém: »Sláva na výsostech Bohu!« Toť bylo prvním povzdechem jeho duše, toť prvním zvukem z úst jeho: Ano, »milovati budu tebe, Hospodine, silo má. Hospodin tvrz má a útočiště mé« (Žl. 17.). Posledním jeho slovem na kříži brzo také bude ono: »Otče, v ruce tvé poroučím ducha svého.« — Bůh od člověka, když ho stvořil a dobrodiním zahrnul, za všechno dobro jediné to žádal: »Synu můj, mluvil k němu laskavě, »dej mi srdce své.« Avšak člověk nevděčný odepřel Bohu toho. Na to nařiká si Pán ústy proroka: »Syny jsem vychoval a povýšil: oni pak pohrdli mnou.« Nevděčníci! »Zná vůl hospodáře svého a osel jesle pána svého: Israel pak mne nepoznal« (Is. 1.). Rozvaž, jak vyhlíželo to za doby, kdy vtělil se Syn Boží. Jaká to hrozná zatemnělost, jaké to hrubé bludy! Jak strašlivá to zkáza, jaká bezbožnost! Ale potěšme se opět: vzdýť jest tu Srdce, jež Pána miluje a jemu náhradu dává za lhotežnost tak mnohých. Ó Ježíši, ó Srdce milování hodného Vykupitele mého, buďž požehnáno! Ó jak mi toho potřebí, abys za mne miloval, aby láska tvá vstoupila na místo studenosti mé! Ó Pane, pozdě

jsem tě poznal, pozdě tebe miloval! (Aug.) Ó přenešťastná doba, již uplynouti jsem nechal, aniž bych byl Boha svého miloval! Ó smutná léta, jež jsem ba i v nepřátelství proti Vykupiteli svému prožil! I chci tedy aspoň dnes začít. Ano, Bože můj, já tebe miluji!

2. Láska Ježíše Krista jest čistá a dokonalá. Srdce Ježíšovo učí nás netoliko věrně a bez odkladu milovati, ale i čistě a dokonale. Aby Bůh hodně milován byl, k tomu opravdu potřeba bylo Boha samého. Což jest všeliká roznicenost lásky serafinů, což láska všech svatých a všech andělů proti dobrotě Boží neskončené? Avšak tu jest ono nové Srdce, jež Bůh přislíbil, řka: »Dám vám srdce nové« (Ez. 36.). Rozniceno plápolem božské lásky, vyselehne plameny jeho vzhůru k nebi a věnuje Bohu lásku. Ježíš původem Bůh sám jest. »Milovati budeš Pána Boha svého z celého srdce svého.« Toté největší a první přikázání: kdož však je vyplní v plné míře? Kdož bude milovati Pána touto čistou a dokonalou láskou, jakou z tolika příčin zaslужuje a od svého stvoření i žádá? Přiznejme se: nám nedostává se šlechtemylnosti a obětovnosti pro Boha. Srdce naše nepatrné jest, hříchem zkaženo a tudíž nehodno neskončené Velebnosti. Ó kdybychom aspoň to malé, nehodné srdce chtěli jemu darovati celé! Ale bohužel, kde jsou, již beze všeho vyhrazení Bohu by se oddali? Kde jsou srdce, jež Boha pro něho samého milují, vším ostatním i sebou pohrdajíce, jež ve službě jeho nehledají náklonnosti a prospěchů svých, ani osobního uspokojení svého? Kdež srdce, kteráž by jemu věrná zůstala v bídě a zármutku, jako za nejsladší útěchy? »Kde se najde takový,

jenž by chtěl Bohu sloužiti darmo? Zdaleka a z posledních končin jest cena jeho* (Násl. Kr.).

Ale já mám aspoň v pokoře uznati, že jsem posud tak daleko nedospěl. Jsem tedy napořád ještě nájemníkem? Styděti se za to musím, ale tak tomu jest. Můj Bože, kdy budu tebe milovati, jak milovati mám?

3. Láska Ježíšova jest stálá a věčná. Tať třetí vlastnost lásky nejsv. Srdce Ježíšova. Onen první výkon lásky, jíž Otci nebeskému se odevzdal a s ním co nejužej se spojil, napořád trval a nikdy nepřestane. Ježíš miloval po celý svůj život, v každém okamžiku, ve všem svém jednání. Nic nebylo s to, by jej od lásky té odvedlo, zastavilo neb umenšilo. I nyní ještě v nejsv. Svátosti oltární pokračuje v milování svém až do skonání světa, a po celou věčnost milovati nepřestane. Zaníceno plápoem oné ne-

skončené, věčné lásky, jíž Bůh sám jest, povždy hořeti bude Srdce Ježíšovo v božských těch plamenech.

Jak musí to býti k mému ponaučení a zároveň k mému pokolení! Obětují se i někdy Bohu, hned zase nazpět beru dar, jež jsem sotva byl přinesl. Když také oheň lásky paprsky svými srdce mé rozehrál, ač, brzo zase zhasíná neb aspoň docela slabne! — Žádáš si prostředku proti nestálosti své, pomoci proti své slabosti? Spojíš se se Srdcem Ježíše. Z něho čerpati můžeš lásku čistou a dokonalou, pevnou a stálou. Toť jediným prostředkem pro tebe, abys Bohu miloval, jak toho zasluhuje. Bůh chce milován býti bez odkladu, bez vyhrazení a bez konce. Dobře rozvaž tato tři slova: Což spravedlivějšího, což sladšího, což spasitelnějšího — než milovati Boha?

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Knihb III. Hlava 34.)

(Příště dále.)

Devatero služeb k uctění Božského Srdce Ježíšova.

(Časť další.)

Abys pak, milý křesťane, tím horlivěji tuto službu »Rozšiřovatele« konal, čti a rozjímaj častěji v tomto měsíci v následujících řádcích, jak mocné pobudky tě k tomu dohánějí.

Předně. Uvaž, že jest to Kristus Ježíš sám, jenž touží a dychtí po tom, aby viděl lásku svou v srdcích lidských růsti, šířiti a zmáhati se. On sám přišel, aby přinesl na zem tento oheň své lásky, a co chce, co si přeje jiného více, než aby oheň ten hořel, se zmáhal a šířil po všech srdcích lidských. Jen k tomu cíli sdělil lidem tuto pobožnost ke svému Srdci, jak dí blahosl. Markéta Alacoque, »jakožto nejlepší a nejvhodnější prostředek, jímž lze lidi pobuditi k tomu, aby jej milovali a v lásce té setrvali.« A tuto touhu,

tohoto přání svého Spasitele můžeš, milý křesťane, pomoci uskutečniti, pomáhášli modlitbou, slovem a příkladem svým ku rozšiřování této pobožnosti a tím samým i ku rozhojnění lásky ku Kristu Ježíši. Ó uvaž, člověče, jen dost málo, jaká to pro tebe česť, jaké štěstí! Nuže, a ty bys snad chtěl odřici Srdci Kristovu splnění nejvšelejšího přání jeho?

Za druhé. Uvaž dále, jaká odměna bude tě jedenkrát jakožto věrného a horlivého »Rozšiřovatele« této pobožnosti očekávati! Považ, že si k díkům zavážeš Spasitele svého, t. j. Bůh všemohoucí, nejvyšší dobrotivý a tebe milující bude dlužníkem tvým! Abys pak nemyslí, milý příteli, že ti dělám jen lichou naději, poslyš, co o tom připověděl sám Kristus Pán. Blahosl. Markéta

píše o tom následovně: »Náš Pán ukázal mi poklady lásky a milosti, kteréž chce udělití těm, již se odhodlají k tomu všemožnou úctu, lásku a oslavu Božskému Srdci prokazovati a i od jiných mu získati; ale poklady takového množství, že to ani vysloviti nemohu.« Jinde opět píše: »Ó jak jsme šťastni a k jakým díkům zavázáni tomuto Božskému Srdci za to, že se tak ponižilo, užiti nás k zavedení této pobožnosti; neboť nevýslovných pokladův uschovává všem, již se ze všech sil o rozšíření její zasazují.«

Za třetí. Uvaž dále, milý křesťane, kdo že jest ten, jehož zájmy jakožto »Rozšiřovatel« zastupuješ a podporuješ! Opětně volám: Jaká to čest pro tebe, ó člověče! A jak může Otec nebeský a blahosl. Rodička Boží oslyšeti prosby tvé, když je prositi budeš o rozšíření a rozhojnění lásky k Synu, v němžto Otec sám největší má zalíbení a jehož Maria nejnejnější láskou mateřskou miluje?!

Za čtvrté. Jsili, milý čtenáři, údem »Apoštolátu modlitby,« ó pak se výborně spojití dá s tím tvoje úloha jakožto »Rozšiřovatele«; neboť k čemu jinému směřuje spolek tento, než aby modlitbami vyprosil lidem milost pravé lásky k Ježíši Kristu?! A čím rozněcuje se láska tato tak zdárně, jako právě uctíváním nejsv. Srdce Páně?

Tedy čím lépe budeš plnití úlohu svou jakožto »Rozšiřovatel,« tím hlouběji vnikneš v ducha apoštolátu modlitby,

tím větší podíl připadne ti na ovoci spolku toho.

Za páté. Uvaž jen, s jakou horlivostí a obětavostí ujali se apoštolé svého vznešeného úkoju a jak se vynasnažovali donéstí cizím a pohanským národům poznání a lásku k Ježíši Kristu. A čítej, co podnikají až podnes mužové láskou ku Kristu nadechnutí, ježto misionáře nazýváme, aby pohany naučili Krista Pána znáti a milovati! Jakým se pod-

robuji nesnáším, námahám a útrapám, když v pralesích pustých a neschůdných vyhledávají divochy, aby jim vstúpili do srdce lásku Boží: a ty, ty bys nechtěl obětovati několik kroků, několik slov pro svého Ježíše?

Za šesté. Pohleď jen a viz, co čini nepřátelé Kristovi, kterak ze všech sil přičiňují se o to, aby Krista Ježíše přivedli u lidí v nenávisť, nečest a zapomenutí, kterak se nestítí ani nejpodlejších prostředků, jen aby Bož-

skému Srdci co nejholestnější rány zasadili, je potupili a pohanili; kterak neunavně pracují slovem i tiskem na tomto ďábelském díle podkopati a vyvrátiti na zemi Kristovo království lásky! Aj, nemusiliž tato zimničnī horlivost nepřátel Kristových každého upřímného přítele a ctitele Božského Srdce Ježíšova roznititi k horlení o čest a slávu jeho? Má snad i v této věci platiti slovo Páně, »že synové tohoto světa opatrnější, horlivější a přičiňlivější jsou v díle svém, nežli synové světla«?! Zajisté však platí zde onen výrok Kristův:

»Kdo není se mnou, proti mně jest!« t. j. kdo není při Kristu Pánu, čítá se k jeho nepřátelům. S Kristem býti jest však tolik, jako zájmy jeho podporovati a pro ně pracovati. A na čem má Kristus většího zájmu, oč stojí více, než aby láska jeho v lidu se víc a více šířila a vzrůstala. Horlivý tedy podporovatel této jeho snahy jest dojista »s Kristem Pánem«!

Za sedmé. Pomni též, milý příteli, že nemůžeš svému bližnímu prokázati většího dobrodiní nad to, když jej uvedeš do svatyně Božského Srdce Páně, když jej seznámíš s touto pokladnicí všech pokladův a naučíš jej znáti, ctiti, milovati a vzývati nejsv. Srdce Ježíšovo! Ó jak ti bude za to jedenkrátě děkovati, až pochopí a pozná, jaké nevyčerpatelné poklady jsi mu odkryl a jakých milostí odtud čerpati může! Uvaž dále, jak často-krátě člověk takový, poučen o lásce Kristově, opět jiných na sta, ba snad tisíce přivede k Ježíši, jako to učinil na př. sv. František Xav., jehož byl sv. Ignác obrátil! Ó jaká to bude pro tebe radost, uvidíš-li, že tvým přičiněním, tvou modlitbou, tvým příkladem, tvým poučením a pobádáním ta neb ona duše, celá rodina, škola, obec nebo duchovní dům přivedeny jsou k lásce Ježíše Krista a v lásce té naleznou pravý pokoj Boží zde na zemi a jednou věčného spasení! Timto způsobem budeš jakožto »Rozšiřovatel« účty k Božskému Srdci vykonávati zároveň nejdokonalejší lásku k bližnímu podle slov apoštolových: »Milujmež se vespolek, bratři, ale netoliko slovy, nýbrž i skutky!«

Za osmé. Konečně uč se od samého Božského Srdce Ježíšova, jak daleko má jíti tvá horlivost u rozšiřování cti a slávy Boží. Jest to úloha tak veliká, tak vznešená, že si ji Syn Boží sám postavil za nejpřednější úlohu svého života a na ni celým zápallem Srdce svého pracoval a podnes pracuje. Rozpomeň se, jak se

přičiňoval Spasitel o to, aby přinesl a rozšířil v člověčenstvu poznání Boha pravého a lásku k němu! S nebe přišel na zemi, kázal a učil slovem i příkladem po celý život svůj, modlil se tak často a horlivě, trpěl a zemřel jedině v té snaze rozšířiti a rozmnožiti v lidu známost a lásku k Otci nebeskému. A podnes pokračuje v tomto díle svém, an v nejsv. Svátosti přebýváje vnitřním a tajuplným způsobem na srdce lidská účinkuje ku rozmnožení cti Otce svého. Ó poznej z tohoto příkladu Ježíšova, jak vznešená a důležitá úloha v tomto městci tobě vykázána a s jakou neunavnou horlivostí službu »Rozšiřovatele« vykonávati máš!

Zpytování sebe.

Rozpomeň se a zpytuj, zdali jsi snad v minulém čase nesvedl jiných buďto svým špatným příkladem a nectnými řečmi nebo přijčováním špatných knih, anebo vůbec svým nekřesťanským životem a lenivostí u plnění svých povinností atd. ke hříchům a k urážení Boha a tak lásce Kristově je neodecizil?

(**D o u š k a.** Při těchto a následujících otázkách nedívej se již, milý čtenáři, do listu toho, ale zakryj rukama oči a nazejř v nitro duše své a pozjř zpět na minulý život svůj, a přijde-li ti tu něco na oči, co uznáš jako svůj skutek, který však nyní ošklivost a hnus v tobě vzbuzuje, ó pak nezavírej před nim oči svých, ale podívej se naň jen hezky zpřímá, a čím větší odpor a ošklivost pocítíš, tím lépe bude pro tebe!)

Zpytuj pak dále, co asi příčinou toho, že ve vlastním srdci tvém láska Ježíšova neroste a nepřibývá? Hledej a pátrej, která asi skrytá chyba tu vadí, zdali snad lenivost, světská mysl, marnivost, smyslnost, či nepokoj srdce, hněv, zášť, nepřátelství nebo něco podobného?

Dále, dbali jsi toho, abys v po-

božnosti k nejsv. Srdci Páně prospíval a rostl, a jakých prostředků jsi k tomu užíval? Či snad ti na tom nezáleželo, snad jsi na to ani nevzpomněl? Snad uplynuly celé dny a téhodny, aniž bys byl jen jednou v srdci svém vzbudil

lásku ke Kristu Ježíši? Kdy asi naposledy mluvil jsi s jinými o účtě k nejsv. Srdci? A co miníš učiniti dnes a v tomto měsíci, abys vykázanou ti službu »Rozšiřovatele« náležitě a se zdarem konal? (Přistěť dále.)

Netřeba se mužům za modlitbu sv. růžence stydět.

Máme nyní měsíc říjen. Měsíc tento zasvětil nynější sv. Otec Lev XIII. počtě nebes Královny a nařídil, aby ve všech katolických chrámech po celém světě každodenně při mši sv. uctívána byla Panna Maria sv. růžencem a litanii lauretanskou. Jsou to způsoby účty nejsvětější Panny každému věrnému katoliku známé, zvláště modlitba sv. růžence. Nemyslím tuto vysvětlovati podstatu modlitby sv. růžence čili ukazovati, jak se růženec modlí. Vždyť již ditky učí se modlitbě sv. růžence neli doma od svých rodičů, jistě ve škole od svých katechetů. Růženec se modlíáme veřejně v kostele při průvodech konaných na poutnická místa; v nábožných křesťanských rodinách modlivají se společně růženec v době adventní a svatopostní; růženec se modlivají každodenně údové spolku živého růžence i u nás rozšířeného, neboť solva bude sebe odlehlejší vesničky, ve které by nebyla jedna nebo více růží.

Směle můžeme tvrditi, že růženec je světoznámá modlitba. Jak by ji tedy neznali čtenářové našeho časopisu »Školy Božského Srdce Páně,« tím spíše, an časopis tento v dřívějších svých ročnících o růženci všestranně pojednával.

Dost možno, že jsou lidé, kteří modlitbu sv. růžence přeceňují domnívajíce se, že když hodně mnoho růženceů se pomodlí, třebaš by ani na to, co se modlí, nemysleli, již proto místočko v nebi si uloví. Ti však zapomínají na slova

Spasitelova: »Ne každý, kdo m říká: Pane, Pane, vejde do života věčného.« (Mat. 7, 22.) Jsou však také lidé, kteří modlitbě této z neznalosti nebo také ze zlomyslnosti se posnivají a ji jako pověrečnou zavrhuji. Ale takovým bývá každá pobožnost odporná, každá modlitba nepohodlná, neli sv. růženec. Jsou ještě i jiní, jinak hodní křesťané, kteří sice růžencem nepovrhují, ale pro jakousi pýchu zdá se jim nedůstojno tak prostičkou modlitbu, v níž se pořád »Otčenáše« a »Ždrávasy« opakuji, se modlit a styděl by se to, čemu my říkáme růženec, při sobě nositi. My pak pravíme, že růženec, kterým se vyplňuje, co sama Panna Maria o sobě předpověděla: »Od této chvíle blahoslavití mne budou všichni národové,« jest výborná a duchaplná modlitba, za níž nikdo nemusí se stydět. Tím však netvrdíme, že by růženec byl základem našeho spasení a že kdo růženec se nemodlí, do nebe nemůže přijiti.

Nedá se upříti, že ženské pohlaví je nábožnější a že si modlitby sv. růžence více hledí než mužské a každý duchovní správce by dosvědčil, že, máli ve své farnosti spolek živého růžence, pozůstává týž obyčejně většinou ze členů ženského pohlaví; ale tím opět nepravíme, že by mezi mužskými nebylo horlivých ctitelů Mariánských, kterým sv. růženec je prostředkem, jehož rádi a často používají, aby nebes Královnu uctívali, čest a slávu její rozšiřovali.

Rád bych těmito řádky i méně horlivě povzbudil, aby si více výborné modlitby sv. růžence všimali a často ji se nábožně modlili. A poněvadž, jak staré latinské přísloví praví, slova povzbuzují, příklady pak táhnou, ukáži v příkladech, kterak i korunované hlavy, a nejvýtečnější mužové rozličných stavů růženec se modlili a s tím se netajili.

Ludvik zhožný, druhý německý císař, rád se modlival růženec, který povždy u sebe nosil. A když jedenkrát u Hildesheimu svůj růženec ztratil, velice byl nerad a naleznuv jej opět, dal na místě tom vystavěti kapličku. Roku 1884. zemřela císařovna Anna, pro svou dobročinnost obzvláště v Praze ctěná a od chudiny milovaná, nosila i na procházkách s sebou růženec, a její jemné a dobročinné ruce často denně po růženci sáhaly.

Že i znamenití a učení mužové kněžského stavu růženec se modlili a modlí, jest pochopitelné, vždyť každý horlivý katolický kněz snaží se, aby všemožně nehes Královnu uctíval a úctu její rozšiřoval. A jeden z nejznámějších způsobů, nejsvětější Pannu uctívati, jest modlitba sv. růžence. Bl. Petr Kanisius, který sestavil náš katechismus, podle něhož až dosavad dítky v národních školách svatému náboženství se učí, každého k modlení se růžence povzbuzoval a také sám každodenně modlil se růženec za dušičky. — Velikým ctitelem sv. růžence byl též ctihodný J. Berchmans, který vždy růženec při sobě měl. »Tri poklady mám,« pravil jedenkrát, »s nimiž bych rád umřel: kříž, růženec a řeholní knihu.« A přání jeho se vyplnilo, neboť zesnul v Pánu, maje růženec v ruce. — Věhlasný kazatel a učenec Jan evang. Veit, který ze židovství na katolickou viru se obrátil, nestydl se každodenně na kolenou modlit se růženec. — A že veliký a učený nynější svatý Otec

Lev XIII. jest ctitelem sv. růžence, netřeba připomínati.

Ale i ve stavech, kde by se toho člověk nejméně nadál, shledáváme příklady, že mužové, světové pověsti, růženec se modlili. Zajisté světovou pověst mezi hudebníky a hudebními skladateli mají Kristof Gluck a Mozart. O prvnějším se vypravuje, že jako pacholík zpíval velmi krásně v jistém kostele, začez od bratra Anselma dostal pěkný růženec s tím podotknutím, aby se jej pilině modlil, že se pak stane znamenitým hudebníkem. Kristof uctivě přijal růženec a přislíbil, že se jej bude denně modlívati, a slibu svému věrně dostál. Maje v ruce růženec skládal nejznamenitější díla svá a když mrtvici raněn zemřel, našli na jeho ruce růženec. — I druhý mistr hudby Mozart modlival se růženec. Po skvělém výsledku symfonie ve skladbě »Concert spirituel« pomodlil se na poděkování růženec.

Jeden z nejvýtečnějších vojevůdců rakouského vojska v minulém století, postrach nepřátel křesťanstva, fanatických Turků, byl zajisté princ Eugen Savojský, a hle, ten vedle meče povždy nosil růženec, aby kdykoliv mohl se ho modlil.

A komu by bylo neznámo jméno Radecký, o němž každý starý voják se slzami v oku rád hovořívá, kterého vojáci jako svého otce ctili, jej svým tatínkem nazývajíce, a když později nepřátelé nad Rakouskem vítězili, říkali tito veteráni, že nám schází Radecký — a hle, tento veliký generál nosil u sebe a modlival se růženec.

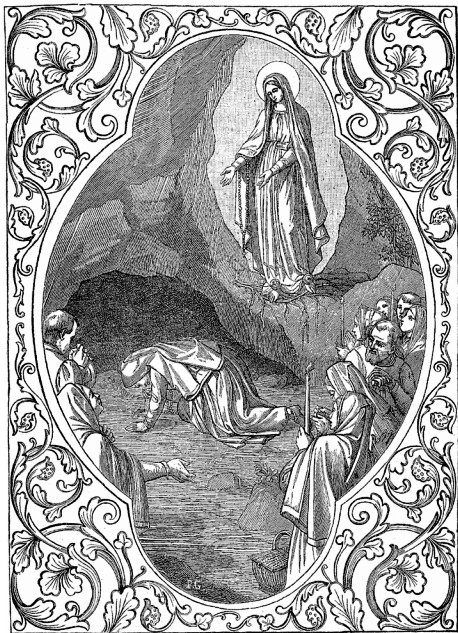
Letopisy dobročinnu sv. dětství od r. 1888., č. 2., v německém jazyku mají článek o růženci, kterýž tuto ještě v překladech podáváme.

Jistý lékař, dobrý křesťan, vypravuje, kterak se podívil, slyše jedenkrát věhlasného lékaře Rekamiéra v Paříži praviti,

že si to pokládá za velikou čest, muželi denně růženec se modliti.

»V mladém svém věku.« vypravuje týž lékař, »byl jsem náhodou u jistého nemocného, kterého Rekamiér léčil. Před tím nikdy jsem Rekamiéra neviděl, ale podle pověsti znal jsem jej jako zname-

nitěho profesora a učence věhlasného. Vstoupil do bytu, pozdravil velice vřdně a počal nenuceně rozmlouvat. Já pozorně jsem naslouchal, aby ani jedinké slovo mi neušlo. Po lékařské poradě vstal a hotovil se k odchodu; v tom však se obrátil, jakoby ho bylo ještě něco na-

padlo; postavil klobouk na stůl, vstrčil ruku do kapsy a pravil:

»Brzo bych byl na velice důležitou věc zapomněl!«

»A co je to?« tázal se přítomný duchovní, přítel nemocného a dobrý známý lékařův.

»Přihodilo se mi neštěstí, velehny

pane, neštěstí, kterému jedině vy můžete odpomoci.«

»A jaké neštěstí, pane doktore?«

»Je to nepatrná zlamanina, kterou vy můžete vyhojiti, třeba jen malé operace, a tu račte vy vykonati!« A věhlasný lékař vytáhl z kapsy ruku a v ruce držel růženec.

Přiznávám se, že jsem se podivil. On, veliký lékař Rekamiér světové pověsti, nosil růženec a modlil se růženec!

»Ovšem, že se modlím růženec,« pravil s libeznou dobromyslností, usmívaje se při tom. »Působili mi některý nemocný mnoho starosti, nechtěli léky účinkovati, tu беру útočiště k tomu velikému lékaři, který všechny nemoce může vyhojiti; poněvadž pro mnohé práce nezbyvá mi času, abych tak prosil, jak toho třeba, používám milou, svatou Pannu za prostřednici; a jdulí k některému nemocnému, modlím se jeden anebo dva desátky sv. růžence. Rozumíte, není nic snadnějšího, jako to. Sedím tiše ve svém voze, strčím ruku do kapsy a začnu rozmlouvati. Růženec jest mým tlumočníkem. A poněvadž ho často používám, jest unaven, velebný pane, jest nemocen, a proto prosím vás, abyste jej prohlédl a uzdravil.

Duchovní přijal usmívaje se přetrhnutý růženec a slibil, že jej co nejdříve spraví, a lékař Rekamiér se odporučil.

»Milý příteli,« pravil mi později týž lékař, »růženec je zvonkem; každé Zdravas Maria jest upomínka nebo raději prosba. Bychom do paláce nějakého knížete se dostali neb jen k nějakému ministrovi připuštění byli, musíme míti nějakého přimluvčího, musíme o slyšení prositi, třeba i jiných nekonečných příprav. A naopak nic není snadnějšího, jako s nejsv. Pannou rozmlouvati. Potáhneme za zvonec, t. j. vezmeme růženec do ruky, dveře se hbitě otevrou, podáme svou prosbu, a nejsv. Panna je tak dobrotivá a působí, že, nenlí obzvláštních

příčin proti vyslyšení, modlitbě naší hned se vyhová.«

Jen nevědomci a zhýralci posmívají se modlitbě sv. růžence, vůbec každé pobožnosti. Byť se domnívali, že jsou sama moudrost a že nad jejich rozum není, přece v tom ohledu jsou praví blbeci. A nezdídka posměvači v srdci docela jinak cítí, než jak to zevně ukazují.

Jednoho dne podniknul jakýsi pán Volney, svou bezbožností a rouháním v minulém století pověstný, ve společnosti několika tak zvaných silných duchů, jakým byl sám, na malé lodiici plavbu po moři pro zábavu. Bylo to v Americe v přístavu baltimorském. Najednou strhl se víchr a prudká bouře uvrhla společnost u veliké nebezpečí života. Čím více bouře zuřila, čím větší bylo nebezpečí, tím více ubývalo těmto silným duchům nevěry; a brzy klečeli všichni na kolenou, vzývali Boha, prosili o slitování, slibovali obětovati svíce atd. Volney sám chopil se růžence a modlil se hlasitě, nic se nestydě. Když nebezpečí minulo, pravila jistá přítomná paní uštěpačně: »Pane Volneyi, koho pak jste o pomoc vzýval?«

»Inu, inu,« odvětil někdejší rouhač, »co vás napadá, ono se to dobře posmívá ve světnici, kde je bezpečno, ale neradno se posmívati na moři při bouři.«

Až jedenkrát umřeme, dají nám s sebou do hrobu růženec, nestydíme se tedy za života jej nejen při sobě nositi, nýbrž uctivejme jím často a nábožně Královnu sv. růžence a napomahejme, aby se plnila slova, která ona sama o sobě propověděla: »Od této chvíle velebiti mne budou všichni národové.«

J. D.,

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

(Část další.)

Světlý den.

Nestliže hospodáře belzebubem nazývali, čím více domácí jeho? (Mat. 10, 25.) praví Pán. Komu by bylo tedy divno, nazývali a nazývali snad ještě dosavad papeže antikristem; což divu, jestli Řím sv. Petra Babylonem a jeho církev školou ďablovou jmenují, anebo jestli nevěra a lichá osvěta hned celou dobu, která jen Krista znala a vyznávala, zatemnělým středověkem nazývá. Ovšem, že to klam, že to lež, které ani sami osvětáři nevěří. Jako hospodář Spasitel Ježíš Kristus není belzebubem a sv. římská církev není školou ďablovou, nýbrž shromáždění všech pravověřících, církví Boží, sloupem a utvrzením pravdy, Řím není Babylonem, nýbrž nebeským Jerusalemem, a papež Kristův zástupce a nikoliv jeho odpůrce, tak není ani středověk zatemnělou dobou, nýbrž světlý den křesťanské víry a křesťanského života a proto také modlitby.

Avšak nejen rolnický stav, nábožný venkovský lid volali tehdy: Chléb náš vezdejší dej nám dnes! a ve společné, veřejné modlitbě prosili: „abyš úrody zemské dáti a zachovati ráčil, tě prosíme, uslyš nás! — ovšem rolníci musí bezprostředně s tou hroudou zemskou bojovati, aby v potu tváře jí denní chléb vynutili, proto jsou vždy náchylnější, svou nedostatečnost uznávají a Boha o pomoc a poželání prositi — nýbrž i branný stav, vojín, kteří vítězství tak rádi jedině svému ostrovtipu, své hrdlinosti, své síle a výborné zbraní připisují, i ti v této době, ač udatní a hrdinní, jako solva kdy jindy, pokorně se modlí, před bojem za sebe a jiné Boha prosí a po boji Bohu pak modlitbou díky vzdávají.

»Boží vůle to! tot heslo, kterým

křesťanští vojínové, roznícení plamenými slovy poustevníka Petra Amienského neb osvěceného učitele Bernarda, nebo nejvyššího zástupce Kristova, papeže, zbraně své posvěcují, a znakem kříže se ozdobují a vůli Boží vítězně silným ramenem plní, ale především ve jménu Páně, k němuž se modlí, k němuž i jejich spolubratři v Kristu volají: Buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi! A ona se stala; svatá země byla vybojována. — Že křesťanští vojínové, ač udatní, modlitbou se silili, důkazy toho máme i v naší vlasti z XIII. století. R. 1241. zaplavili Tataři téměř celou Moravu, pálili a plenili hrady, města a dědiny. Král Václav poslal proti nim osvědčeného válečníka Jaroše ze Slivna čili Jaroslava ze Šternberka. Týž uzavřel se se svým nečetným vojskem v Olomouci. Olomouc od Tatarů jest obléhána. Vypravuje se, že po zevrubné poradě usneseno, na Tatary výpad učiniti. Dříve však, než v boj se pustili křesť. vojínové, v čele jejich vůdce Jaroš ze Slivna, vzývali vroucně Boha v jednom z chrámův Olomouckých — tak vypravuje pověst, a vydobyli nejskvělejšího vítězství. — A kdo nezná nás posvátný Hostýn? Již před r. 1241. zdobil kopec tento kostelík Mariánský, jak rukopis královstorský vypravuje. Také sem utekl se houfec věřících křesťanů a statně se bránili proti krutým Tatarům. Trápení žizni chtěli se již vzdáti. Avšak nedošlo k tomu. Vratislav vyzývá k modlitbě a zástup odloživ zbraně a shluknův se kolem kostelíčka modlí se:

»Vstaň, ó Hospodine! v hněvě svojem, I povýš ny (nás) v krajinách nad vrah, Vyprošť ny (nás) z osídí krutých Tatar I daj svlaženie útrobám našim; Potří v zemích našich nepřátely, Shlad' je u věk a věky věkoma!«

A jak známo, modlitba jejich byla vyslyšána, bylo jim spomoženo. (Dudík, «Dějiny Moravy», kn. VI. hl. 3.) Tak i r. 1456 byl Bělehrad vybojován a ohromné turecké vojsko zničeno křesťanským vojskem, pozůstávajícím z rolníků, řemeslníků a studentů, kteří však byli povzbuzováni od výmluvného sv. Jana Kapistrána

a vedeni hrdinou Janem Huňadym. Když Huňadymu blížila se poslední hodinka, dal se, aby Spasitel nemusel k němu přijíti, donést do kostela, aby tam svátosti umírajících přijal; následoval skutkem onoho pohanského setníka, pravivšího ku Spasiteli: «Pane, nejsem hoden, abys vešel pod střechu mou!»

Jiří Kastriot, kníže Epirský a Albanský a vojin Ježíše Krista, jak se sám obyčejně nazýval, odrážel po mnohá léta v čele svých udatných horalů vítězně všechny útoky spojené turecké moci válečné a umřel, aniž by byl kdy poražen a umíraje děkoval svému božskému vojevůdci za dobyté skvělé vítězství dne 17. ledna 1467. A týž udatný

hrdina, který i nad největší válečnou moci vždy vítězil, tak že konečně již pouhé jeho jméno stačilo a Turci dávali se na útěk, nikdy nepustil se do boje, aniž by byl dříve se pomodlil, a po vítězství vždy také Bohu díky vzdával. Sultán uslyšev o jeho smrti zvolal: «Konečně patří Evropa a Asie mně! Běda křesťanům! Pozbyli svůj meč a svůj štít.»

Ale klamal se. Byť také církev křesťanská jednoho ze svých lidí pozbyla, proto přece zůstal jí ten duch, který proud života v ní udržuje a jí vždy čerstvosti a zdraví dodává a novým vzrůstem oblažuje, duch to modlitby: uctívání a vzývání Svatých, přimluva za živé i zemřelé, odpustky, poutě, mo-

dlitba klášterů, zvláště modlitba tak zvaných rozjímavých řádů.

«To bylo hlavní zásluhou klášterů v středověku,» praví J. Albertus v II. knize 10 hl. svého výborného díla «Sociální politika církve,» že nepřetržitými modlitbami ve spojení s cvičbou všech ctností tepna v církvi bez přirovnání

mocněji proudila než v následujících stoletích mdlých u víře. A tyto modlitby, které o půl noci z choru klášterního kostela k nebi vstupovaly, chránily život vojinů, kteří v dalekých krajích na bojišti bojovali nebo v bouři na moři se smrti zápasili. Když loďstvo Filipa Augusta, krále francouzského, na cestě do svaté země na výšinách u Sicílie hroznou bouří

bylo zachváčeno, povzbuzoval král plavce, aby v namáhavé práci, lodě zachrániti, až do půlnoci vytrvali; pak že bouře ustane. «Neboť o půl noci,» pravil král, «je hodina, kdy mniši Klervostí vstávají, aby se modlili. Tito nábožní mniši nezapomenou na nás; udobří Krista, pomodlí se za nás; a prosby jejich nás z nebezpečí vysvobodí.»

•Řečistě tohoto mocného veletoku, který po století vlnám nepřetržitě, účinně a přimluvně modlitby dal prouditi, vyschlo nyní, právem nařiká šlechetný Montalembert. Neboť mniši byli, abychom slov duchaplného Dupanloup použili, vycvičeným neunavným předvojem ve svatém. nepřetržitěm boji modlitbou s božskou všemohoucností: s Bohem bojující Israel.«

A týž Israel zápasil nejen ve spolení se stavem rolnickým a vojenským a pro tyto stavy o ochranu života a jeho pohřeb. nýbrž i se stavem učitelským a pro tento stav především o království boží a jeho spravedlnost, o světlo světa, aby všem lidem svítilo; a hojně se účastnil snah tohoto stavu. Tehdáž škola a křesťanství, a také škola a život byly od sebe nerozlučitelný. Čemu se učilo a co se učilo, bylo křesťanské; učilo se na základě křesťanských zásad, křesťanské předpisy se zachovávaly a vše čelilo konečně k tomu, křesťanský život podporovati a tím k životu věčnému přiváděti. Tak jak věřili, aby byli živi, t. j. aby života věčného došli, tak chtěli též věděti, nikoliv aby věděli, nýbrž aby žili, t. j. dokonaleji žili, aby měli hojný život. Všeckožně se přičiňovali věděni své množiti, ale nezapomínali, že zvláště dar onoho věděni, které do nebe má věsti, pochází shůry, od otce světél, a proto se modlili, aby Pán své světlo a pravdu uděliti ráčil:

Přijď, ó Duše přesvatý. — světla svého bohatý — paprsek rač na nás lit. — Rač nás, v tebe věřící a tě vroucně prosící, dary sedmi podělit. — Uděl v ctnosti prospěchu, v smrti blahou útěchu, a dej v radost věčnou vjit. •

A tak se stalo. Opět vzešla na obzoru církevním slavná řada světél moudrosti a vědy, svatí učitelé, kteří bohaté dědictví svatých otců národům rozdělovali. A světlo, které jako dar shůry skrze modlitbu bylo uděleno, pa-

dalo opět zpět na učení o modlitbě samé, zvláště o modlitbě přimluvné.

Modlitba přimluvná jest to, uči sv. Anselm, prvé světlo této doby a otec křesťanské školy a s ním láskou horící sv. Bernard, kterou věřící vůli Boží vsťric přicházejí a tato vůle jest, aby všichni lidé spaseni byli. Podle milosrdenství srdce svého chce to Bůh a působí, že věřící chtějí, aby všichni spaseni byli, což vlastně jeho vůle jest, t. j. jeho nařizením. Věřícím pak uděluje tuto vůli, an jim lásku k Bohu a k bližním vlévá. a tonto láskou oživeni konají věřící v církvi tak příhodně modlitby za odštěpené a bloudící, ano i za židy a pohany.

Anselm zanechal nám — a to váží více než pouhé učení — celou řadu, od něho pocházejících písní a modliteb přimluvných; tak mezi jinými modlitbu k nejsvětější Trojici, v níž takto praví:

•Rač se smilovati, ó Pane, nade všemi pravověřícími, živými i zemřelými. Rač ku pomoci přispěti dokonalým, aby v dokonalosti vytrvali; rač se slitovati nad dobrými i středními, aby dále pokračovali; rač pomoci těm, kteří zle jednají a chybují, aby se hbitě polepšili. Rač býti milostiv, ó Pane, i bloudícím a odštěpeným, židům a pohanům, aby zlé své cesty opustili a poznali tebe, živého a pravého Boha, který nebe a země učinil a moře a vše, co v něm jest. Rač se slitovati nade všemi pravověřícími zemřelými a pro své milosrdenství popřejž jim věčné blaženosti. •

V modlitbě ke Kristu za své přátely: •Sladký a dobrořivý Pane Ježíši Kriste, který jsi takovou láskou projevil, že nikdo větší nemá, ano podobnou míti nemůže; který jsi smrti něčeho nebyl povinen, nicméně svou svatou duši za své sluhy a za hříšníky obětoval, ano za své vrahy se modlil, abys je svými bratry a spravedlivými učinil a je s milo-

srdným svým otcem a se sebou smířil: ty, ó Pane, jenž jsi takovou lásku ke svým nepřátelům ukázal, ty sám učinils svým přátelům lásku příkazím... Ó dobrý člověče, ó dobrý Bože, ó dobrý Pane, ó dobrý příteli, ó ty vše dobré, kterým ty jsi, tvůj pokorný a ponížený služebník chce tvého příkazím býti poslušen, a že všechny lidi v tobě a pro tebe miluji, ovšem ne tou měrou, jak bych měl a jak bych chtěl, prosím všem o tvé smilování.*

V modlitbě přede mši svatou:

•Právem prikazuješ nám, bližního milovati, jako sebe samy a neprávem nemilujeme jej tak, jak nařizuješ; neboť stejnou láskou nás všechny stvořils, a stejnou láskou za nás všechny trpěls, a stejnou láskou připravils všem život věčný. Rač, ó nejdobrotivější Otče všem, kteří pravou viru mají, pravý a svatý život uděliti, aby v ničem od tvých příkazím se neodchýlili; těm však, kteří ještě nevěří, rač popřáti, aby dříve než se s tímto životem rozloučí, viru a lásku tvého nejsv. jména dosáhli a osvojenou aby čistou a neporušenou až do konce zachovali. Za všechny živé a zemřelé buďž oběť tvého těla a krve k odpustění hříchů.*

V modlitbě přede mši sv., která dle římského missálu sv. Anselmu se přispuje:

•Prosím tebe, ó Pane, rač milostivě na nás shlédnouti — na soužení a nebezpečí národů, na povzdechů zajatých,

na bídu sirotků, na nouzi pcectných, na nedostatky slabých, na beznadějnost nemocných, na křehkostí starců, na touhy mládenců, na přání panen, na slzy vdov. Neboť ty, ó Pane, nade všemi se smilovávaš a nenávidíš ničeho z toho, co jsi učinil. Prosíme tebe, ó Pane, svatý Otče, za duše zemřelých pravověřících, aby jim toto veliké tajemství lásky bylo ku spáse, ku zdraví, k radosti a občerstvení. Ó Pane, Bože můj, dnes buďž jim veliká hostina od tebe, živého chleba, který jsi s nebe přišel a světu život dávaš: z tvého svatého a požehnaného těla, totiž neposkvrněného Beránka, který snímá břichy světa, kterého nejsv. Panna Maria z Ducha sv. počala a v Bellémě porodila: a z onoho pramene lásky, který hodnutím kopí z tvého boku vytryskl; aby tak posilnění a nasycení, občerstvení a potěšení, tvou chválu a slávu hlásali.*

A v modlitbě k Panně Marii:

•Vyslyš, ó slavná Panno Maria, vesměs všechny, kteří tebe vzývají; všem přispěj ku pomoci, všem pomáhej; všichni, kteří věří, že jsi Rolička Boží, ať ve svých souženích a bídách tebe jako pomocnici zkusi. Obzvláště však tvá každodenní a nepřetržitá modlitba podporujž ty, jejichžto pobožnost k tobě je horlivější, a kteří tebe jsou pamětlivi zde na zemi, těch buďž pamětlivi v nebesích u svého nejsv. Syna, Pána našeho; naše paní, naše prostřednice, odporuč nás svému Synu, smiř nás se svým Synem, představ nás svému Synu.* J. D.

O katolickém duchu v armádě rakouské.

Na druhém sjezdu katolickém ve Vídni účastnili se také někteří generálové naší armády, což bylo velmi potěšitelným znamením. Avšak mimovůně si pomyslí každý katolík: kýž by i nižší naše vojsko mělo ducha oprávdu katolického! Ku povzbuzení mužů,

by za zbožnost a sv. viru se nestyděli, podáváme následující zajímavé zprávy.

Zbožní vojevůdcové.

Poslední léta právě zemřelého hraběte Huyna, který netoliko jako vojín, nýbrž i svou zbožností proslul, spadají

v dobu, kdy ustavičně boje proti náboženství a zvláště proti všemu katolickému k denním událostem náležejí. V liberálním táboře nemůže bohužel tak mnohý katolík pochopiti, jak někdo ve svém oboru vynikati a přece v srdci vroucí zbožnost a pevnou víru chovati může. Hrabě Huyn celým životem svým jasně dokázal, že víra a vědění jakož i v pravdě křesťanský život a zdárné působení ve světě docela dobře srovnati se mohou. Náležel k onomu bohužel velmi nepatrnému počtu důstojníkův armády naší, kteří s modlitební knihou v rukou službám Božím zbožně obcovali. Co u pruské, anglické a ruské armády zcela obyčejným jest, bylo u nás pravým divem a vynutilo hraběti úctu a vážnost všech katolíků, kteří přece všim právem věří, že nás neštěstí ve válce jen proto pronásleduje, že vojínové naši tak málo se modlí. Hrabě Huyn nenáležel k takovým a může se věru znamenitými úspěchy na poli válečném vykáhati. Šťastně si vedl u Novary. Byl členem armády zbožného arcivévodý Albrechta, který vojsku našemu vítězství a tím celé říši bezpečné trvání zajistil.

Velmi povšimnutí hodna, avšak od našich ministrů vojenských — zvláště těch, kteří stran školské otázky na straně liberálů stojí — až příliš málo oceňována ta okolnost, že vojáci, kteří modliti se uměli, také vítězství na bojišti dobývali.

Budiž tedy v době, kdy smrt hraběte Huyna každému horlivému katolíku těžce asi na srdce dopadá, poukázáno na ony vojevůdce a generály, kteří netoliko jména slechetných zástupců víry naší, nýbrž také vítězův a hrdinův v plné míře si zasloužili.

Jak povznášející jsou slova, jimiž veliký hrdina Jiří z Frundsberku (zemřel 1528.) před bitvou vojiny své oslovil: »Děti, zvolal, «k nebi nejprve zraku svého pozdvihněme a pak teprv upřeme jej na nepřítele!« a když všichni na kolena padli, pravil dále: »Nuže — ve jménu Páně!« A před bitvou u Pavie (25. února 1525.) dal vojsko do kruhu svolati a vstoupiv do prostřed, pravil: »Milení bratři a synové! Veškeré vojsko, Vlachové i Španělové, pěchota i jízda, všichni hotovi jsou vévodství Milánského proti Francouzům a prospěch císařův

hájiti. A já za týmž účelem jsem přišel. Doufám tedy, že všichni, jak se na zbožné vojiny sluší, pevně při mně státi budete. Ovšem mocný nepřítel stojí proti nám, ale zdali jste i nejsilnější vojevůdce a nejvycvičenější vojsko jeho již vícekrát neporazili a zdali proto doufati nemůžeme, že i tentokráte Bůh milostivě k vítězství nám dopomůže? Ruku vzhůru, kdo se mnou tak smýšlí! — Tu pozdvihli všichni rukou svých a jedněmi ústy volali: »S Bohem! Pane Jiří, ty jsi našim otcem, s tebou životy své ochotně obětovati chceme.«

Jan Therclaes hrabě Tilly, známý hrdina z války tricetileté, náležel netoliko k nejznamenitějším, nýbrž i k nejzbožnějším vojevůdcům své doby. Velmi pozoruhodno jest, že vojevůdce tento právě od Jesuitů byl vychován a že bojoval a vítězil s toutéž zásadou, kterou Jesuité se řídili a kterou i on pravidlem života svého si byl učinil: Omnia ad majorem Dei gloriam. (Vše k větší slávě Boží.) Tento v pravdě katolický, nesobecký a v ohledu mravním velmi přísný vojevůdce, který v 36 bitvách slavně zvítězil, pohlédl umíraje (1632.) na kříž poblíž smrtelného lůžka jeho umístěný se slovy: »Tobě, Pane, jsem důvěroval, nebudu proto zahánben na věky!«

Jiný hrdina války tricetileté, Gottfried Jindřich hrabě Pappenheim (padl u Lična 1632.), hrůzu působící to ráme Tillyho, pro svou bezměrnou odvahu také «katolickým Bayardem tricetileté války» nazvaný, byl více katolické neméně nežli císaři svému oddán. Úcta a láska k muži tomuto nemění zaujímala místo v srdci každého vojína jeho než bázeň, s kterou každý k němu se blížil. Když vojevůdce tento na smrt raněn z vřavy válečné byl odnesen a zvěděl, že také protivník jeho, Gustav Adolf, král švédský, v bitvě padl, s radostným pohledem prý zvolal: »Bohu díky! Mohu tedy v pokoji odejiti, jelikož tomuto úhlavnímu nepříteli víry katolické přede mnou ještě umřítí bylo!«

Slavný generál Jan hrabě z Aldringů (padl u Landsшту r. 1634.) měl ten zbožný obyčej, že s sebou do války růženec brával a jej na pochodech se modlival. Vzácnou zajisté památku tuto po muži onom zbožném chová rodina hrabat Podstatský-Lichtenstein (jelikož hraběnka Aunale

Podstatský jest rozenou hrab. z Aldringů). Dům svůj při dvoře ve Vidni odkázal zbožný generál sv. Otci pro papežskou nunciaturu.

Generál Raimund kníže Montecucculi, hrdina neobyčejně zbožný, dbal s velikou zevrubností příkazů církevních a neopomenul nikdy příkazaneho postu co nejprísněji zachovávat. Malý přestupek v této příčině zavdal prý podnět k pořeckadlu, které až dosud se udrželo. Jednoho pátku dal si totiž generál na stůl přinést obyčejný pokrm vaječný, když ho pojednou napadlo, kousek slaniny dát do něho rozpustiti a takto pokrm postní chutnějším učiniti. Tu však vypukla pojednou bouře a hlasitě udeření hromu slyšeti bylo právě v tu chvíli, kdy pokrm slaninou omáštěný byl přinášen. Okolnost tato připomenula mu jeho přestupek proti církevnímu příkazání, i vstal klidně, uchopil pokrm a vyhodil oknem. Potom, kolísaje mezi mrzutostí, že bez oběda zůstane, a zbožným upokojením, že příkazání nepřestoupil, zvolal: *«Voilà bien du bruit pour une omelette!»* (Nevidáno, tolik hluku pro trochu vaječnice!)

Hrabě J. Špork, vedle Jana de Verth nejmělejší a nejstatnější velitel jízdy v císařském vojskě (zemřel v Hefm. Městci v Čechách 1679.), byl neobyčejně zbožným a neopomenul nikdy před bitvou před očima vojáků svých vroucí modlitbu k Bohu vyslati, která často dosti divně s vojenskými jeho zvyky se shodovala. Tak na př. v bitvě u Sv. Gottharda (1664.) sestoupil jak obyčejně s koně, obnažil šedivou hlavu (bylo mu 64 let) a zvolal k nebi: *«Nejmocnější Generalissime tam na nebi, nechceš nám, pravověrným dítkám svým, dnes pomoci, nepomáhej také nevěřícím Turkům, a budeš z toho mít radost!»*

A princ Eugen Savojský, hrdina slávy nehynoucí, modlil se netoliko před každou bitvou, netoliko v nejprudší seči, ale i každého dne zrána. dříve než pracemi povolání svého zanášeti se počal.

Vrstevník jeho. G. Ernst z Vatgenau (narozen ve Slezsku 1673., zemř. v Rábu 1736.) byl rovněž mužem příkladně zbožným, který každodenně, většinou hlasitě, pldruhdy hodiny v uzavřeném pokoji se modlil, kterýžto zbožný obyčej i v čase obléžení zachovával, třeba mnohdy mo-

dlitba jeho hromovým rachotem děl provázena byla. Potom chodil v nejprudším dešti kulovém se svým dalekohledem tak klidně po hradbách, jakoby ani nejmenší nebezpečí odnikud nehrozilo. Padlali koule poblíž něho, aniž by mu byla ublížila, pozdvihl oči k nebi a zvolal s dikem: *«Budiž Bohu dik, česť a chvála!»* Velmi se horsil, viděli někoho úzkostlivě koulím se vyhýbat. *«Zůstaň jen klidně státi, synu,»* říkával takovému, *«nemáme se čeho báti, vždyť Bůh jest naší záštitou.»* Ale přes to vše nebyl nikterak *«pobožnůstkářem.»* jak se obyčejně nyní zbožným lidem spílá, naopak, byl společníkem nade vše milým a veselým, a jakožto důvod, proč P. Abraham a Santa Clara tak vítaným hostem v domě jeho býval, nejen kněžská důstojnost, nýbrž více ještě neobyčejný humor cti-hodného Augustiniána toho uvéstí dlužno.

Velký vítěz u Kolína (1757.), maršál Leopold hrabě Daun (zemřel 1766.), byl horlivým katolíkem, který i v nejprudší vřavě válečné modlitbou neustale v duchu Stvořitelem svým se obíral. I nepřítelům jeho v Prusku dosvědčiti bylo, že *«Daun byl mužem nanejvýš poctivým, v povolání svém neunavně činným, při tom však vroucně zbožným, ba na konci života svého takorba úzkostlivým v zachovávaní církevních předpisů.»*

Zbožnost generála Gideona barona Laudona rovněž jest známa, to však asi nepovědomo, že muž tento sám *«Katolickou knížku modlitebni»* složil a ji vojiny své podělovati kázal (1789.).

Jak zbožným hrdinou byl arcivévoda Karel, vítěz u Ašperů! Jest známo, že zbožná jeho mysl, jeho pevná důvěra v Boha neustále jej provázela, jak ve válce tak v míru, a že hrdina tento dříve do boje nešel, dokud nebyl myslí své vroucí modlitbou ke Stvořiteli svému pozdvihl. Jeho posledním přáním, s kterým se obrátil na zpovědníka svého, bylo: *«Neráče mi, cti-hodný otče, hodinku odchodu mého z tohoto světa, kterou jini často lépe znamenají, zatajiti. Řete mi pak zcela bez obalu: Vzhůru, starý vojine, připrav se, hodina k pochodu se blíží!»*

Otec Radecký náleží bez odporu k nejzbožnějším vojevůdcům všech časů. Před každou bitvou oslovil vojiny své v duchu náboženství, povzbuzuje jich

důvěře ve všemocného Boha. Velmi rád modlival se růženec. Jednou seděl na lávce v zámku v Miláně, když tu pojednou objevilo se několik procházejících se vojinů. Radecký, poněvadž dovolil vojinům, aby zámku k procházkám používali, vzdálil se, nechť je jich vyrušovati. Za několik okamžiků se však vrátil k místu, na němž byl dříve odpočíval, a pozoroval, že vojáci nějaký předmět se smíchem sobě ukazující, potupné poznámky pronášejí. — »Čemu pak se smějete, soudruhové?« otázal se pozdravujících jej vojáků. — »Otče,« byla odpověď, »nalezi jsme na této lávce růženec. Rádi bychom viděli vojina, který se růženec modlivá.« — »Ó pak jej dejte

jen sem,« odvětil suše Radecký, »růženec tento já jsem zde zapomněl a právě ho pohřešuji.«

Mohli bychom ještě mnoho slavných, zbožných vojevůdců uvést, kdybychom se neobávali, že tím čtenáře své unavíme. Jest mnoho jiných vojevůdců cizozemských, kteří zbožností svou prosluli — na prvním místě ovšem stojí známý král Jan III. Sobieski — a kteří, podobně jako naši zbožní hrdinové, důkaz podávají, že ten, kdo všeobecně »veleduchem« jmin bývá, vymykali se z mezí všeho náboženství, v pravdě »malíčkým vojákem« býti může, kdežto oni, kteří vědomi si byli, že mocný Bůh nad nimi vládne, stali se velikými vojevůdci. *Vld.*

Třetí řád premonstrátský.

(Číst dále.)

Zavedení jeho na Moravě.

Kéž Bůh všemohoucí říditi ráčí srdce a myslí našich českých otců premonstrátských, aby znovuzřízením tohoto našeho řádu výpomocného (třetího řádu sv. Norberta) uvedli novou sílu bojovní na vinici Paně v našich vlastech českomoravských! Takto končila první zpráva o třetím řádě premonstrátském, před 4 lety podaná veřejnosti naší v těchto právě listech.

Slova tato zůstala zbožným přáním po krátký jenom čas: neboť když z jara r. 1887. začaly se konati první přípravy k oslavě kněžských druhotín sv. Otce našeho Lva XIII. a když jeden z vrchních pastýřů našich povzbuzoval věřící své, aby použili vhodné příležitosti této k zakládání spolků církevních: vznikla v řádě našem ta myšlénka, že nejvhodnějším způsobem k trvalé oslavě tohoto dne papežského se strany naší bude: zavésti zde třetí řád sv. Norberta. Neboť sv. Otec nynější slavně a důrazně doporučil třetí řady veškerému světu katolickému, ano i sám jest předním terciářem. Že pak tento třetí řád měl býti nově uveden do zemi našich, to zajisté nikomu nebude se zdáti nevhodným, když připomeneme, kterak řád premonstrátský vůbec veliké oblibě se těší ve vlastech našich a jest zde nejčetněji zastoupen; kterak dále třetí řád sv. Norberta zvláště získal si lásku věřících a zachoval si ji až po naše dny, jakož jsme pravili o zemi belgické; kterak podle známých slov velikého myslitele záleží krása církve katolické právě v rozmanitosti všelikých zřízení jejích; kterak nepřiměřené bylo by žádati, aby synové sv. Norberta nevšímajíce sobě díla sv. zakladatele svého jinam obraceli zřetel svůj a zanedbávali utěšenou ratolest řehole své (kdežto přece pravá česká řeholníka záleží v tom, aby všemu řádu věnoval veškeré síly své, o jeho rozkvět se přičinil, pro jeho slávu byl nadšen); a posléze: tento třetí řád výhody zcela zvláštní poskytuje členům svým a může je velice podporovati v upřímné snaze po dokonalosti křesťanské. Z těchto tedy důvodů pomýšleno zříditi třetí řád premonstrátský v krajích našich; a kde se to mělo státi?

Pro krásný obraz třeba též krásného rámce: pro zavedení ušlechtilého díla svato-Norbertského zvoleno též místo vznešené, totiž slavné místo poutní Svata Hora Praemonstrát čili sv. Kopeček u Olomouce, vzácný to skvost a chloubka veškerého vůkolí svého a perla mezi krásnými kostely marianskými.

Zde pod záštitou mocné Královny nebes mělo býti zaštipeno dílo svatého Norberta, něžného ctitele Rodičky Boží, dílo, jež pěstovati a zvelebovati účtu nejblahosl. Marie Panny má za svůj přední účel. Nejd. p. generální opat veškerého řádu premonstrátského dal milostivě dovolení k vykonání příprav potřebných za touto příčinou již dne 11. listopadu 1887. Ježto však se očekávalo, že bude možno již r. 1888. slaviti generální kapitulu řádovou, jižto věci tak důležité, jako jest zvelebení třetího řádu, bývají předkládány ku projednání: protož bylo samo zavedení třetího řádu sv. Norberta ještě na čas poodloženo přípisem Jeho Milosti opatské ze dne 24. ledna 1888. Když však během léta nesplnilo se zmíněné očekávání: dal nejd. p. generál dne 21. listopadu 1888. dovolení své, aby s jeho vědomím přikročilo se k založení třetího řádu našeho, což se i také stalo: na samém sklonku jubilejního roku papežského, jehož trvalou památkou má dílo to býti, dne 23. prosince r. 1888. byly přijaty prvě osoby žádající za přivtělení k třetímu řádu premonstrátskému.

Když pak počet žadatelů vždy více vzrůstal, doplnil a rozšířil nejd. p. generál moc propůjčenou zástupci svému ve správě třetího řádu; upravil také trvale poměry tohoto zřízení na Sv. Hoře naší a vydal za tou příčinou následující listinu:

Veled. panu proboštoví na Sv. Kopečku!

S upřímnou radostí přijali jsme zprávu, že ve farnosti Vaší některé osoby zbožné chovají zvláštní účtu ke sv. zakladateli našemu Norbertu a že sobě od Vaší Důstojnosti snažně žádají té milosti, aby přijaty byly do třetího řádu premonstrátského.

Ježto pak nejpřednější péči naší jest, aby jasný řád náš horlivým konáním těch ctností, jimiž nad jiné vynikl sv. Norbert, blahodárně vzkvétal a vzmáhal se mezi věřícími (jakož podle bezpečných zpráv skutečně se děje za doby naší v některých krajinách Francie a Nizozemí následkem zvláštního zbožného úsilí několika řeholních bratří našich): protož ochotně a radostně jsme se naklonili k žádosti Vaší, jež nám byla v této příčině podána.

Zejména tedy udělujeme Vaší Důstojnosti moc: oblékati muže i ženy ve světě žijící a v pravdě zbožné v bílé škapulíře, před tím posvěcené, a přijímati je takto do řečeného třetího řádu zvláštním obřadem, kterýž jest předepsán v knize: »Obraz a pravý pojem starobylého třetího řádu sv. Norberta« vyd. v Řezně 1754. — až by v této věci generální kapitola řádová jinak ustanovila.

A tuto moc propůjčujeme Vaší Důstojnosti též i s právem ustanoviti sobě zástupce; zároveň pak ukládáme Vám, abyste s povinnou úctou podal o tomto dovolení zprávu nejd. knížecí arcibiskupské konsistoři v Olomouci.

Posléze projevujeme nejsrdečnější přání, aby snahy Vaše šťastně se dařily a přispěly k duchovnímu blahu věřících i ke cti posv. řádu premonstrátského.

Dáno v Praze na Strahově dne 19. března 1889.

✱ *Sigismund,*
opat generální.

Když pak zmíněná luto zpráva podána byla, jakož v přípise ustanoveno, k nejd. kn.-arcib. konsistoři, dala tato zkoumati pravidla třetího řádu, jakož i obě listiny papežské (z r. 1751. a 1884.), načež Jeho Eminenci nejd. p. kardinál arcibiskup Bedřich prohlásil dne 25. května 1889. pod čís. ord. 559, že svoluje, aby třetí řád sv. Norberta církevně zřízený trval na Svatém Kopečku: taktéž projevuje ochotu, že svolení to bude ještě rozšířeno, jestliže se okáže toho potřeba. Toto milostivé rozhodnutí bylo pak listem konsistorním, daným dne 29. května t. r., oznámeno duchovní správě na Sv. Kopečku.

Takto tedy provedeno jest úplná církevní zařízení třetího řádu sv. Norberta na Sv. Hoře Praemonstratu.

Zprávy z misí katolických.

Oceanie. Apoštolské vikářství na ostrovech sandwichských. Na ostrově Molokai v Kalavao zemřel 15. dubna P. Damian Deveuster, apoštol málomocných, jakožto oběť svého povolání. Josef Deveuster narodil se 3. ledna 1840. v Tremelou, malé dědině v Belgii. Křesťanství jeho rodiče vedli ho od útlého mládí ku konání skutků dobrých a ctnostných. Kázání misionářů, jež slyšel ve svém rodišti, utvrdilo v něm úmysl, následovati staršího svého bratra a vstoupiti do kongregace Božského Srdce. Tak vstoupil dne 2. února 1859. do noviciátu a složil dne 8. října 1861. sliby; klášterní jméno jeho jest Damian. Ukončiv studia byl poslán místo nemocného bratra na daleké ostrovy sandwichské v Tichém moři.

Z Brém vyjel 29. října 1863. a 19. března 1864. přibyl do Honolulu, kdež byl 21. května od msgr. Maigretsa vysvěcen na kněze. Působil jakožto misionář na rozličných místech v Puně Kohale a Kamakue, až ho Bůh na vlastní jeho přisobíště povolal; 16. května 1873. doprovázel msgr. Maigretsa na ostrov Molokai k málomocným. Nejvš smutný stav a úplná opustěnost těchto ubožáků hluboce dojala srdce jeho, láskou nadpřirozenou oplývající, tak že se rozhodl, život svůj pro ubohé nemocné obětovati.

Prosba jeho byla mu vyplněna a on se odebral na začátku června 1873. na Molokai, jsa 33 let star. Nikdy později nelitoval P. Damian svého rozhodného kroku, žil uprostřed málomocných, jakoby byl od prvního dne nemocí nakažen; stavěl jim kaple, školy, obydlí, vymýval a zavazoval jejich rány, těšil je v životě i při smrti, vykopával hroby a pochovával mrtvé. Před šesti lety byl, jak se dalo předvídati, i on malomocenstvím stížen, nepřestal však své nemocné bratry těšiti a o ně se starati, až ho konečně Bůh povolal do věčných stanův, aby odměnu obdržel z ruky Jeho.

O posledních trapných dnech P. Deveustera píše společník jeho P. Vendelin Möllers:

»V sobotu 23. března P. Damian ještě chodil, od 28. nemohl však již světnici opustiti. Téhož dne spořádal své účty a podepsav je pravil mi: »Jak jsem šťasten, že jsem vše odevzdal do rukou nejdůst. p. biskupa!« V sobotu 30. března připravoval se na svou smrt. Vykonal generální zpověď, načež jsme oba své sliby obnovili; celý den byl vesel. »Vizte mé oči,« pravil, »tak často jsem viděl málomocné umirati, tak že se nemylim mluvě o brzké smrti. Rád bych ještě viděl našeho p. biskupa, avšak Bůh mne volá, abych s ním slavil velikonoce.

Buď za to Bohu dík!« Druhého dubna obdržel od P. Conrardyho poslední pomazání. »Jak laskav jest Bůh,« pravil, »jenž mne tak dlouho na živu zachoval, aby dva kněží v poslední hodině při mě stáli. A pak vím, že se již nalezejí milosrdné sestry v ústavu málomocných; ústav tento jest již zabezpečen a proto není mne tu již třeba, brzy půjdu do nebe.« »Až budete v nebi,« odvětil jsem mu, »nezapomeňte na ty, jež jste zanechal na zemi.« »Nikoliv, jestliže u Boha něco vymohu, budu prositi za všechny, již patří k ústavu málomocných.«

Následující dny bylo mu trochu lépe a my jsme doufali, že ještě delší dobu na živu zůstane; milosrdné sestry, za něž se tak často modlil, často ho navštěvovaly. Čemu jsem se při něm nejvíce divil, byla jeho trpělivost. Jako nejchudší a nejnepatrnější málomocný ležel na zemi na slamníku a dlouho trvalo, než jsme ho přemluvili, aby si lehl na lůžko. On, jenž tolik peněz dostával pro málomocné, o sebe tak málo se staral, že neměl potřebného prádla, aby se mohl častěji převléci.

V sobotu 13. dubna stav jeho se velmi zhoršil; po půlnoci přijal naposledy Tělo Páně; chvílemi ležel úplně bez vědomí. Když jsem ho navštívil, poznal mne, mluvil se mnou a rozloučili jsme se, neboť jsem musel druhý den 14. v Kalaupapě sloužit mši sv.; navrátil se nalezl jsem P. Damiana ještě při vědomí, ačkoliv mluvit již nemohl. V pondělí 15. dubna poslal mi P. Conrardy listek, že se blíží okamžik smrti. Spěchám k němu, na cestě však již mne potkal posel se zprávou, že P. Damiana není již mezi živými. Umřel jakožto dobrý pastýř za své ovce. Všechny stopy málomocenství na obličeji se ztratily, též i rány otevřené vyschly. Asi o 11. hodině zanesli jsme mrtvolu spolubratra do kostela, kdež zůstala až do 8 hodin

ráno; málomocní se ustavičně modlili za dobrého svého otce. V pondělí odpoledne okrášlily milosrdné sestry jeho rakev; vnitřek byl vyložen bílým hedvábím, zevnějšek obložen černým sukem, na němž byl vyšíl bílý kříž. Druhého dne sloužil jsem za zemřelého spolubratra mši sv., načež se ubíral průvod na hřbitov. Napřed šli hned za křížem hudebníci, pak milosrdné sestry se ženami a dívkami, 8 bíle oděných málomocných neslo rakev, za níž následovali kněz s ministranty, P. Conrardy, a konečně bratři s hochy a muži.

P. Damian Deveuster započal svůj život na Molokai v největší chudobě; první noci spával pod stromem, kdež též dle svého přání byl pochován. Tam odpočívá apoštol málomocných očekávaje slavné z mrtvých vstání. Několik dní později sloužil apoštolský vikář ostrovů sandwichských msgr. Heřman Kōkemanns v Honolulu za zemřelého slavné requiem.

Jakých zásluh si dobyt zvěčnělý P. Damian, uznávají i nepřátelé církve katol., zvláště protestanté. Tak píše lutheranský časopis:

»Hrdina křesťanský stal se nedávno obětí svého povolání; 10. dubna zemřel v Kalavau římsko-katolický misionář P. Damian v 48. roce věku svého. Rodem byl Belgičan z bohaté a vážené rodiny. Následovav staršího bratra vstoupil v 19. roku do semináře misionářského. Bratr jeho měl se odebrati na ostrovy »Tichého moře,« byl však zachvácen horečkou. Mladší Damian prosil představené, aby mohl býti na jeho místo dosazen a ačkoliv ještě studia theologická neukončil, přece přání jeho se vyplnilo. Deset let pracoval na ostrovech neliše se v ničem od svých spolubratrů. Pak ale uslyšev o nešťastných malomocných na ostrově Molokai nepřestal představené prositi, až mu dovolili k ubohým nemocným se odebrati. Deset let žil mezi málomocnými, aniž by byl

nemoci nakažen. Konečně i jej zachvátila osudná rána, on však celých šest let snášel s trpělivostí nezhojitelnou nemoc a nedal se ve své činnosti rušiti; staral se totiž o tělesné i duševní blaho málomocných. Vystavěl dva kostely v Kalanao a Kalaupapě a přesvědčil málomocné, že nejsou docela opuštěni ani od lidí, tím méně od Boha. Nyní se nalezá na Molokai již několik kněží a též i 3 milosrdné sestry. P. Damianovi náleží zásluha, že první pomyslel, jak by stav ubohých nemocných zlepšil.

Jakkoliv jsme víry rozdílné a cokoliv si myslíme o propagandě římsko-katolické na ostrovech sandwichských, musíme přece

uznati a obdivovati projev křesťanské lásky, jež za své bližní trpící život svůj obětuje; ano ani v naší době nescházejí hrdinové a mučelníci. Největšího uznání dostalo se P. Damianovi v Anglii jak u katolíků tak i u protestantův. Angličané chtějí mu z vděčnosti postavit pomník; výbor k tomu účelu již sestaven a předsedá mu princ walesský. Pomník ten by měl pozůstavati v nějakém ústavu dobročinném, jež by na památku zvětšeného P. Damiana Devenstera národ anglický vystavěl. Ve výboru jsou zastoupena všechna vyznání, kardinál Manning, anglikánský arcibiskup z Canterbury, Gladstone, Morley a Hartington.

„Kat. misie.“

Různé zprávy a drobnosti.

Statistika misí církve katolické za rok 1888. Propaganda de Fide vydala právě svou výroční zprávu za r. 1888., v níž obsaženy jsou velmi důležité zprávy o rozšíření víry v celém světě. V tomto roce zřídila propaganda apošt. vikariát v zemi Kongo, diecési Sv. Pavla v Americe povýšila na metropoli a apošt. vikariáty Dakotu a Minnesotu přeměnila v suffragánní diecése. Misie vikariátu v Jamaice v Americe byly rozděleny a zřízena praefektura Honduras. Hobart Town v Australii stal se metropolí, apoštolský vikariát v Mallacce v Indii povýšen na biskupství, v Číně byla založena misie Jali, v Albanii znova zřízeno opatství sv. Alexandra a přidělena mu část diecése Alessio. dále byl apoštolský vikariát Melanesie a Mikronesie v Oceánii rozdělen na dva vikariáty.

Koleje pro misie pod propagandou stojící jsou: Kolej de propaganda Fide v Římě se 136 alumny; kolej sv. Petra a Pavla pro misie v Římě s 13 alumny; kolej Angličanů v Římě s 19 alumny; irská kolej v Římě se 30 alumny; škotská

kolej v Římě se 24 alumny; americká kolej se 70 alumny; nově zřízená kanadská kolej s 13 alumny; seminář pro africké misie v Lyoně s 65 alumny; milánský seminář pro misie s 15 alumny; seminář de Missions Etrangères v Paříži s 237 alumny; seminář pro misie v Nigritii ve Veroně s 10 alumny; papežská kolej v Albanii s 27 alumny; americká kolej v Loessenus s 53 alumny; anglická kolej v Lissabonu s 41 alumny; anglická kolej ve Valladolidu s 32 alumny; kolej Briguole Sale v Janově s 21 alumny; irská kolej v Paříži se 100 alumny; generální kolej pařížské společnosti v Pulo Pinanz s 99 alumny; čínská kolej v Neapoli s 8 alumny; škotská kolej ve Valladolidu s 23 alumny; sv.-Josefský seminář v Mill Hillu u Londýna s 54 alumny; Steylský seminář v Nizozemí s 262 alumny. Mimo to jsou ještě některé řádové semináře pro misie: Františkánů, Kapucínův, Augustiniánův a též dvě koleje pro východní ritus. Řeckoruthenská kolej v Římě s 23 alumny; armenská kolej v Římě s 21 alumny.

Taž výroční zpráva obsahuje obšírnou statistiku všech misijních zemí pod Propagandou stojících, z níž vyjímáme:

I. Evropa.

Anglie: 1 arcidiecése, 14 diecézí, 25,336.899 obyvatelů, 1,353.455 katol., 2340 kněží, 1261 kostelů.

Škotsko: 2 arcidiecése, 4 diecézí, 3,608.803 obyvatelů, 338.643 katoliků, 329 kněží, 295 kostelů.

Irsko: 2 arcidiecése, 23 diecézí, asi 5 millionů obyvatelů, 3,792.357 katol., 3254 kněží, 2547 kostelů.

Norvéžsko: 1 apoštolská praefektura, 1840 katoliků, 17 kněží, 12 kostelů.

Švédsko: 1 apoštolský vikariát, 1100 katoliků, 9 kněží, 8 kostelů.

Dánsko: 1 apoštolská praefektura, 3700 katoliků, 37 kněží, 22 kostelů.

Německo: Misie od propagandy závislé jsou v Anhaltě, v Šlesviku-Holštýně, v Sasku, v Lužici a v části severního Německa: 3 apošt. vikariáty, 2 praefektury, 46,247.563 obyvatelů, 131.894 katoliků, 134 kněží, 96 kostelů.

Nizozemí a Lucemburg: 1 arcidiecése, 5 diecézí, 4,351.615 obyvatelů, 1,711.883 katoliků, 3334 kněží, 1227 far.

Švýcarsko: 2 praefektury, 15.000 obyvatelů, 12.291 katoliků, 63 kněží, 69 kostelů.

Balkánský poloostrov: 5 arcidiecézí, 9 diecézí, 1 patriarchální vikariát, 1 apošt. vikariát, 15,365.707 obyvatelů, 545.769 katoliků, 624 kněží, 611 kostelů.

Řecko: 3 arcidiecése, 5 diecézí, 1,683.400 obyvatelů, 36.000 katoliků, 102 kněží, 170 kostelů.

Gibraltar: 1 apoštolský vikariát, 25 700 obyvatelů, 15.300 katoliků, 12 kněží, 7 kostelů.

Kandie: 1 diecése, 360.000 obyvatelů, 600 katoliků, 5 kněží, 5 kostelů.

II. Asie:

Asijské Turecko: 2 arcidiecése, babylonská s 3 praefekturami, 1 patriarchát, 1 apoštolský vikariát, 6,798.000 obyvatelů, 135.550 katoliků (vyjímaje tu katolíky, kteří nejsou latinského ritu), asi 514 kněží a řeholníků rozličných obřadů, 171 kostelů.

Persie: 1 latinská diecése, 5,000.000 obyvatelů, 150 katoliků latinského ritu, 11 kněží.

Arabie: vikariát Aden, 10,000.000 obyvatelů, 1100 katoliků, 11 kněží, 5 kostelů.

Indie: 7 arcidiecézí, 15 diecézí, 1 apošt. praefektura, 326,946.460 obyvatelů, 976.943 katoliků, 1022 kněží a misionářů, 2765 kostelů. Z toho jest vyňata diecése Goa s 3 suffragány pod protektoratem Portugalů s 350 katolíky.

Indo-Čína: 1 diecése, 13 vikariátů, 47.930.000 obyvatelů, 535.839 katoliků, 621 kněží a misionářů, 1594 kostelů.

Malesie: 1 apošt. praefektura, 1 apošt. vikariát, 26,216.000 obyvatelů, 46.651 katoliků, 46 kněží.

Čína: 34 apošt. vikariátů, 2 praefektury, 1 misie, 436,000.000 obyvatelů, 544.370 katoliků, 952 kněží a misionářů, 3075 kostelů.

Korea a Japan: 4 apoštolské vikariáty, 46,570.000 obyvatelů, 39.296 katoliků, 88 kněží a misionářů, 114 kostelů.

III. Afrika:

1 arcidiecése, 1 diecése, 16 praefektur, 21 apošt. vikariátů, 362.141 katoliků, 704 kněží a misionářů (vyjímaje z toho diecése, které nejsou pod propagandou).

IV. Amerika:

Brit. severní Amerika: 6 arcibiskupství, 17 diecézí, 3 praefektury, 3 apošt. vikariáty, 4,324.810 obyvatelů, 2,027.881 katoliků, 3352 kněží, 2067 kostelů.

Spojené státy: 12 arcibiskupství, 61 biskupství, 7 praefektur, 6 apošt. vikariátů, 50,500.000 obyvatelů, 7,716.168 katolíků, 7644 kněží, 8595 kostelů.

Antilly a Guyana: 1 arcibiskupství, 3 diecése, 2 praefektury, 3 apošt. vikariáty, 1,366.800 obyvatelů, 340 157 katolíků, 188 kněží, 333 kostelů.

Patagonie: 1 apošt. vikariat, 1 praefektura, 56.800 obyvatelů, 28.000 katolíků, 32 kněží.

V. Oceanie.

Austrálie: 4 arcibiskupství, 14 biskupství, 3 vikariáty, 1 opatství, 2,400.000 obyvatelů, 603.560 katolíků, 261 kněží, 641 kostelů.

Oceánské ostrovy: 1 arcibiskupství, 3 biskupství, 8 vikariátů, 1,092.620 obyvatelů, 171.562 katolíků, 261 kněží, 641 kostelů.

Tento přehled kostelův a misii, pod vedením propagandy stojící, ukazuje nám, jak velice důležité by bylo, kdyby tato kongregace volně a bez míchání se vlády italské peníze své spravovati mohla. Avšak od oloupení jmění propagandy byly to z většiny dobrovolné dary, které tyto misie vydržovaly, z nichž velikou část daroval sv. Otec Lev XIII. „*Blahověst.*“

Z Mistku na Moravě. (O slavné vykonané pouti na sv. Hostýn.) Jako loni, tak též i letos dne 3. srpna vypraven byl od nás zvláštní poutnický vlak. Ačkoli bylo před tím velmi nepříznivé počasí, přece nade vše očekávání sešlo se 560 účastníků. Zbožní poutníci láskou a úctou naplnění nedali se odvrátiti žádnou nepohodou, aby neputovali na sv. Hostýn, který jest světo-slavným pomníkem naší milé vlasti, kdež Bůh na přímluvu Matky Boží, která „tamo divy tvoří,“ našim předkům, kteří spojení s Čechy udatně bojovali proti ukrutným Tatarům, dal dobytí slavného vítězství. Odhodlání jsouce jakékoliv obtíže snášeti v duchu kajenosti a z lásky k Panně

Marii, shromáždili jsme se téhož dne o 7. hodině ráno v našem chrámu Páně, kdež nám náš vld. p. děkan sloužil mši svatou. Obdrževše požehnání s velelnou Svátostí, ubírali jsme se ve hrozném lijáku na nádraží, abychom v určitém hodinu dorazili ke vlaku, který měl splniti tužbu srdce našeho. Vykázavše se jízdními lístky, ujížděli jsme k Bystřici pod Hostýnem. Když jsme se blížili k Val. Meziríči, tu k radosti všech vyjasnila se dosud zamračená obloha a teplé sluneční paprsky ozařovaly zmoklé květy na nivách moravských a snad — i srdce kajícího poutníka. Po 11. hod. k poledni dospěli jsme cíle své cesty. Bystřický p. farář přišel nás uvítati a za hlaholu zvonů dovedl nás do chrámu Páně před milostný obraz Panny Marie, ku kterému se naši předkové ve hrozně tisni utíkali, když obklíčení byli krutými Tatury. Vykonavše zbožné modlitby společně, rozešli jsme se poobědvat, neboť o 2. hod. měli jsme jíti nahoru. Sv. Hostýn jest jako podivné kouzlo, které srdce Moravanů k sobě táhne, a tak i nás to po té obtížné cestě pobádalo a bylo viděti, že lid z lásky k Rodičce Boží rád nehody snáší; neboť bylo slyšeti, jak mnozí říkali: „Čím více trpíme, tím větší budeme míti zásluhu.“ Radost naše neměla mezí, když jsme dospěli na vrch chlumu, byvše opět uvítáni jedním ze ctihodných Otců z Tov. Ježíšova a uvedeni do Mariánského chrámu. O krásném chrámě a o bohatém vyzdobení jeho bylo již dosti v tomto časopisu pojednáno; chci se aspoň zmíniti o nápisu, který pod římsami okolo kostelní lodě se táhne a každému do chrámu vstupujícímu do očí bije. Nápis jest velkými zlatými literami malován a zní takto: „Zdravas vítězná ochrano Moravy! Zůstaň Matkou lidu svému!“

Ó drazí ctitelové Božského Srdce Páně, vším právem máme nyní příčinu volati takto k Matičce Hostýnské, kdežto

jiní nepřátelé než Tataři záhubně ve vlastech našich působí, kteří zlým příkladem, slovem a zhoubnými spisy všemožně se přičiňují, aby lidu nejdražší poklad sv. víry vyrvali a jej pod jařmo nevěrectví a náboženské netečnosti přivedli. Ó zajisté máme příčinu volati, jak ten nápis povídá: „Zůstaň Matkou lidu svému!“

Na ten den připutovali také jiné průvody na sv. Hostýn; přišli jako my se svými duchovními správci, což nám dělalo radost, že bude více mši sv.; ale také byl mnohem větší nátlak u sv. zpovědi. Horliví zpovědníci dlouho, dlouho do noci s neúmornou pílí konali svůj těžký úrad.

Vykonavše své pobožnosti a očistivše svědomí své od hříchů, poohlédli jsme se po nějakém noclehu a našli jsme hned ne právě pohodlný, přece, jak píše sv. apoštol, že láska přemáhá všechno, spokojili jsme se i s málem; někteří se vyspali na cementové podlaze v podsíňkách, jiní opět v hospodě a jiní neunavně celou noc probděli v kostele na modlení a zpěvu; ale to vše nám nic neuškodilo. Časně ráno slouženy mše sv. a podáváno Tělo Páně až do 8. hod., načež bylo kázání. Druhé kázání bylo o 10. hod. a po něm velká mše sv., kterou sloužil náš zasloužilý p. kaplan P. Fr. Gogela a náš p. ředitel kůru Fr. Kolářik s pěveckým spolkem provedl při ní krásné a důstojné

církevní zpěvy. Když nastala doba sv. pozdvihování a hudba umkla, všichni přítomní padli na kolena ve svatém zasnění a když hlas zvonku u oltáře zvěstoval, že čistý a neviný Beránek Boží sestoupil na oltář, tu tisíce přítomných jako jedním ústý oslavovali milosrdenství a dobrotu Boží a vysílali před trůn svrchovaného Slitovníka lkajícími vzdechy své zvláštní prosby.

Po vykonané pobožnosti ubírali jsme se s bolestným srdcem, že již musíme se loučiti s tou světoznámou chloubou naší vlasti, kde předkové naši hrdinskou krev svou vycedili za sv. víru; avšak důvěra, že Bůh na přimluvu Matky Boží neoslyší prosby naše, dodávala nám zmužilosti a my s plesáním a zmužilostí sestupovali jsme se sv. hory. Občerstvivše se a naplnivše baňky své posvátnou vodou ze zázračné studánky, spěchali jsme do Bystřice poobědvati a nakoupiti něco pro své domácí na památku. Po 2. hod. odpol. za hlaholu zvonův ubírali jsme se ve vzorném pořádku k nádraží a rychlý vlak ujížděl s námi zpáteční cestou, jako kdyby věděl, že se již již chceme sejít se svými domácími, bychom jim spohnutým srdcem vypravovali o slavnosti a radosti, které jsme zažili na sv. Hostýně.

Kéž by úcta a láska ku sv. Hostýně vždy víc a více mezi křesťany, zvláště Moravany se rozšiřovala!

J. T. z Místku.

Aphorismy z denníku P. Bedřicha Rinna, T. J.

(Část další.)

● **smrti.** Ó svatá chudobo! blahoslavené zřeknutí se všech tvorů! Blažen, komu Bůh síly dopřává, by dobrovolně opustil, co jednou opustit bude museti.

To jest největší hořost smrti, když srdce teprve v poslední chvíli ode všech tvorů násilně odtrženo býti musí. — Neputej tedy srdce své na nějakého tvora.

• Dělejte sobě měšce, kteříž nevetereji; nehynoucí poklad v nebesích: kdežto se zloděj nepřiblížuje, ani mol kazí. (Luk. 32, 33.)

Ó svatá, moudrá příčinlivost těch, kteří pro hodinu smrti shromažďují!

Den smrti jest neznám, abys po všechny dny bedliv byl.

„Hrozný jest upadnouti v ruce Boha živého.“ (Žid. 10. 31.) Smiluj se, ó dobrý Ježíši, smiluj se nad loučící se duší mou, kterou jsi drahou krvi svou vykoupiti ráčil. Reči, až umírati budu, Otci svému: „Otče, odpusť mi!“ Reči duši mé: „Ještě dnes budeš se mnou v ráji!“

Dej mi jedno potřebné: dobrou smrt, a odpočínutí věčné. Amen.

Jediný osten, jímž smrt hodati může, jest hřích; zlomilši osten tento, dokud žiješ, nemá smrt, čím by tě bodala.

Ó Bože, přál bych si zemřítí, prost jsa tvorb, kteří srdce mé k tvé urážce pouťají! Ejhle, zřikám se jich už nyní! Přál bych si zemřítí litostí a hlubokou ošklivostí nade hříchy svými. Ejhle, lituju jich a ošklivím si je už nyní, a chci denně litost vzbuzovati. Přál bych si zemřítí upřímně se vyzpovídáv. Ejhle, činím předsevzetí, od nynějška tak se zpovídati, jakoby to bylo naposled. Přál bych si zemřítí, kde a jak se tobě líbí, jenom když v tobě, ó Ježíši, zemru, abych skrze tebe z mrtvých vstal, s tebou žil a spojen byl na věky! Amen.

Měj připravený olej v lampě své! Ille, ženich přichází!

Příprava k dobré smrti. 1. Sporaďej minulosť upřímnou zpovědi,

častou litostí! 2. Prchej věrně před příležitostí těžkého hříchu! 3. Pečuj denně, bys i všedních hříchů se vyvaroval, a vnuknutí Božích poslouchal! 4. Každý večer smrt si připomeň! 5. Den ze dne modli se za pomoc Boží, odporoučej se v přimluvu sv. patronů, abys šťastnou měl hodinku smrti! 6. V též úmyslu konej skutky milosrdenství, navštěvuj nemocné, pomáhej umírajícím, modli se za duše v očistci! 7. Častěji vzbuzuj viru, naději, lásku, litost! 8. Buď trpěliv, ctišli se opuštěným. 9. Rozjmej často utrpení Pána Krista, vzdychej k Matce sedmibolestné! 10. Vyrhni ze srdce nezřízenou lásku ke tvorb! 11. Vítěziz nad sebou sebezapíráním, nad ďáblem silnou věrou, ustavičnou modlitbou! 12. Touží po vlasti nebeské, přej si, býti rozloučenu a přebývatí s Kristem!

„Jestli Bůh s námi, kdo proti nám?“ (Řim. 8, 31.)

„Bycht pak chodil uprostřed stínu smrti, nebudu se báti zlého: nebo Ty se mnou jsi, Hospodine.“ (Ž. 22, 4.)

„Trestaje potrestal mne Hospodin: avšak smrti nevydal mne... Neumruť, ale živ budu: a vypravovati budu skutky Hospodinovy.“ (Ž. 117. 18, 17.) Amen. Deo gratias! Bohu díky!

Milodary Božského Srdce Páně.

Z Čech. Veliký měl jsem strach před zkouškami na konci tohoto roku, ano někdy myslil jsem, že nejsem ani s to. bych překonal všechnu tu práci. Povzbuzen četnými příklady, jaké ve Škole B. S. P. jsem četl, obrátil jsem se v modlitbě k Božskému Srdci Ježíše Krista o pomoc s úmyslem, že uveřejním šťastný výsledek. A hle, dvakráte po devět dní modlil jsem se k Božskému Srdci Ježíše Krista, a výsledek zkoušky byl lepší než jsem se nadál. Činím tedy tímto zadosť slibu svému k povzbuzení všech křesť. jinochův, aby práci svou vždy s modlitbou, zvláště k Božskému Srdci Páně, spojovali, tak práci svou posvěcovali a šťastného konce dosáhli. V. S.

Z Vídne. Vroucí díky vzdávám Bohu, že na přimluvu sv. Antonia, velkého

divotvorce, mého starického otce z těžké a povážlivé nemoci během devítidenní pobožnosti milostivě uzdravil. T. B.

Z Úpice. Jistý mladík vzdává nejserdečnější díky B. S. P. za vyslyšení v největší nouzi a doporučuje všem, kteří se v jakýchkoli nesnázích a potřebách nalézají, aby hledali útočiště u B. S. P., a dojdou vyslyšení. R. B.

— Jistá osoba z Ameriky činí tímto zadosť slibu svému a děkuje veřejně blah. Panně Marii Filipsofské za uzdravení syna. E. Sch.

Ze Ždánic. Vzdávám vroucí díky B. S. P. a neposkrvněnému Srdci Panny Marie za vyslyšení prosby mé a uzdravení nebezpečné rány. Buďtež díky vzdány též sv. Josefů, sv. Františka Řím. a sv. apošt. Cyriliu a Methodu. J. V.

Z Rakous. Majíc sestru těžce nemocnou, vzývala jsem Božské Srdce Páně, by se smilovali račilo a jí zdraví, jestli to vůle Boží, vrátilo. Ona učinila totéž. Já zároveň jsem si umínila uveřejnění vyslyšení prosby ve „Škole B. S. P.“ Protož nyní konám svou povinnost, ježto sestra z nemoci vyvázla, a vzdávám B. Srdci P. nejvřelejší dík. *Fr. M.*

Ze Žďanic. Vzdávám nejvroucnější díky B. Srdci Páně a neposkvr. Srdci P. Marie za vyslyšení ve velikém protivství. *M. G.*

Z Třeboně. V jisté velmi důležité záležitosti, ve které jsem si již nevěděla nijaké pomoci, vzala jsem útočiště k Božskému Srdci Pána Ježíše, k Panně Marii Lúrdské, sv. Janu Nep., sv. Antonínu Pad. a k sv. Augustinu. Konala jsem devítidenní pobožnost k sv. Josefu, a hle, ještě jsem nedokonala pobožnost třetí, byla jsem na mocnou přimluvu těchto milých svatých vyslyšena, zvláště však na přimluvu sv. Josefa. Také jsem obětovala několik mší sv. za duše v očistci; i prosila jsem v modlitbách svých zá-

zračnou Rodičku Boží, Pannu Marii Lúrdskou, že, budeli prosba má na její přimluvu vyslyšena, na důkaz vděčnosti k její účtě každodenně se budu modliti sv. růženec, neboť jsem přesvědčena, že modlitba sv. růžence jest nejmocnější. *M. K.*

Z Blažejovic. Jistá osoba vzdává vroucí díky B. S. P. a neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Florianu, sv. Janu Nepom., sv. Josefu a blah. Janu Sark. za vyslyšení prosby, kterou přednášela, jsouc ve veliké tísní postavena. *V. K.*

Z Brna. Tisícere díky vzdávám Božskému Srdci Páně a Panně Marii za vyslyšení mých prosb v důležité záleži-

tosti. Kež by všichni, jichž nějaký bol tísní nebo starost mysl sklíčuje, v každé záležitosti srdce svého se obrátili se vsi důvěrou k nejdobrotivějšimu Srdci Pána Ježíše a k milostiplné Panně Marii, kde každý milost obdrží. Z vděčnosti daruji 1 zl. na opravu sv. Hostýna. *A. L.*

Z Králík. Dle učiněného slibu vzdávám tuto vroucí díky nejsv. Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za vyslyšení prosby. *V. D.*

Z Dřevnic. Vroucí díky B. S. P., Panně Marii Filipsofské a sv. Filoméně za uzdravení dvou osob a přispění Boží. *A. P.*

Z Nov. Bydžova. Nejupřímnější a nejvřelejší díky vyslovuji nejsv. Srdci Pána Ježíše a neposkvrněnému Srdci Panny Marie za mnohé milosti, kterých se mi po vícekráte na přímluvu sv. Josefa, pěstouna Páně, dostalo. *A. J.*

Ze Zďanic. Nejvroucnější díky vzdávám blah. Panně Marii a sv. Josefu, že

nám u Božského Srdce Páně vyprosili pohodlného a tichého deště, za který jsme v letní době vroucně prosili. jakož i za vyslyšení v jisté prosbě. Sláva a čest budiž Královně nebes!

Do Nemotic. Obdrželi jsme díkůvzdání, avšak nepodepsáno, a proto nelze uveřejnit.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Rim a Itálie. Až posud docházejí do Říma ode všech stran protesty proti slavnosti Giordana Bruna a projevy oddanosti ke sv. stolici. Tak celý episkopát bavorský, belgický a španělský ujistily sv. Otce svou dětinou oddaností a láskou. protestující proti urážkám, jež učinili jemu svobodní zednáři vlastní touto slavností. Také spolek katolických šlechticů německých odeslal sv. Otci přepis, v němž odsuzuje slavnost tuto. Zvláštní však radost působil sv. Otci telegram katol. товаришův a dělníků. Vždyť jest známo, jak velice pečuje sv. Otec o blaho dělníkův a jak snaží se rozřešiti otázku sociální. Spolek katolických товаришů, jež založil, jak známo, kolínský kněz, Adolf Kolping, jest rozšířen již nejen v Německu, nýbrž také v Rakousku, Švýcarsku, v Belgii a v Uhrách. Celkem jest spolků těchto na 700 s údy přes 10 000; na Moravě, v Čechách a ve Slezsku jest nyní spolků katol. товаришů 49. Předseda velkého vlašského spolku katol. jinochů vyzval všecky údy k pouti do Říma, by takto projeвили sv. Otci lásku a oddanost a poskytovali útěchu ve strastech jeho. — Mnoho mluví a píše se dosud i o tom, zdaž hodlá sv. Otec opustiti Řím. De Cesare, známý spisovatel vlašský, píše, že nynější papež odhodlán jest zůstat v Římě, že však kardinálové již všecko připravili, aby v případě smrti papežovy Řím opustili. V poslední době došel sv. Otce dopis i z ostrova Majorky, podepsaný 15.000 podpisy, v němž se sv. Otec žádá, by, musili by Řím opustiti, jejich ostrovu přednost dával. — Liberální časopisy vlašské velice jsou rozzlobeny proto, že prý císař rakouský byl v Berlíně srdečněji uvítán než král italský. Jest to směšné, jak sobě po-

činají Vlaši na venek, považujeme-li rozepře vnitřní a chudobu. Magistrát města Osimy vložil daň i na zastavní domy, tak že chudák i za povolení, že smí dáti svoje věci do zastavárny, bude musít platiti daň. — V Loretě, proslulém to poutním místě, byl zrušen klášter panenský sv. Františka. Vláda ponechala řeholnicím jen malou pensi, denně asi po 14 kr. Také peníze, které poutníci v Loretě obětují, vláda sobě přivlastnila. Za to však povolila z těchto obětí peníze na př. na poprsí Garibaldiho z bílého mramoru, jež postaveno bylo na hlavním náměstí v Loretě. — Ministr Lacava nařídil, aby sakristie krásného chrámu v Římě, sopra Minerva, hlavního sídla oteč řádu sv. Dominika, proměněn byl v úřadovnu poštovní. Krásně ozdobené skříně jen byly ponechány, avšak použity k uschování poštovních listin. Takovým způsobem byla znečtěna i světnice sv. Kateřiny Sienské, kterážto spojena byla se sakristií. — V noci před svátkem Nanebevzetí Panny Marie byly dvěře chrámu sv. Augustina, kde velice uctíván bývá obraz Panny Marie, natřeny petrolejem a lihem a pak zapáleny. A v Katanii byly vylomeny dvěře hlavního chrámu Páně a odcizeny věci v ceně přes 100.000 zl.

Rakousko. Zemské sněmy svolány budou určitě v první polovici měsíce října. Veškerí předsedové zemští pozváni jsou ministerským předsedou k poradě před zahájením sněmovního období. — Třetí sjezd katolíků severočeských odhýván dne 1. září ve Šlukenavě. Rokováno tam bylo také o škole a o časopisectvu katolickém a odeslána holdovací adresa sv. Otci. Také katolíci slezští měli v poslední době svou schůzi. Jest

to radostný zjev katolického života: schůze v Čechách a ve Slezsku. Avšak zbývá ještě mnoho práce. Německý politický spolek školský na př. měl dne 8. září svou letošní schůzi v Karlových Varech. Příjmů měl spolek v minulém roce na 300.000 zl. Porovnáme-li k tomu spolek na rozšíření sv. víry, tu z Rakouska sešlo se r. 1886. pouze 35.000 zl., z Uher jen 1600 zl., kdežto Francie přispěla 1.742.000 zl., malá Belgie 143.000 zl. A ne lépe daří se časopisům a novinám katolickým v Rakousku; nemají ani čtvrtý díl odběratelů listů nekatolických.

Německo. V posledních dnech měsíce srpna odbyván byl 36. hlavní sjezd katolíků německých ve vestfálském městě Bochumu.

U příležitosti tohoto sjezdu uspořádána byla letos poprvé i schůze katolických učitelů za příčinou založení spolku katol. učitelů pruských. Ačkoli poměry školské v Prusku záspupecům katolického lidu mnoho starostí působí, přece jest nám tu znamenati radostný zjev. Ministr vyučování dovolil na žádost arcibiskupa kolínského pátou hodinu k vyučování v náboženství, která věnována bude vyučování v biblické dějepřevě a výkladu nedělních a svátečních evangelií a písní církevních. — Také schůze katolické ve Frýburku hojně se účastnili katolíci bádenští; žádali především křesťanskou školu a znovuzavedení řádů církevních.

Rusko. O vyjednávání mezi svatou stolicí a Ruskem kolovaly v poslední době zprávy co nejvíce si odporující. Jedni ujišťovali, že dohodnutí mezi Lvem XIII. a vyslancem carovým stalo se skutkem. Druzí naproti tomu tvrdili, že započaté vyjednávání bylo přerušeno. Pravda jest, že úplného dorozumění dosud nebylo docíleno. Rusko nechce na neštěstí rozuměti, že apošolská stolice neobětuje nikdy prospěchů katolické církve v Rusku. Smutno, že ruská vláda nechápe dalekosáhlosti svého pronásledování, kteréž může prospívati jen moci cizí. Ruské úřady, jak známo, naléhají na to, aby katolická mládež v Polsku za slavnostních příležitostí účastnila se bohoslužby ve chrámu ruském. Odpor proti tomuto nařízení byl příčinou, že biskupovi Palulonovi zkrácen byl plat a několik učitelů náboženství zhaveno svého úřadu, ano i do Sibíře vypovězeno.

Amerika. Dne 12. října 1892. bude tomu čtyři sta let, co Krištof Kolumbus objevil Ameriku. 850 patriarchův, arcibiskupův a biskupů podalo žádost sv. Otci, aby muži tomuto proslulému ctnostmi vskutku křesťanskými přikrnut byl titul „ctihodný.“ první to stupeň ku svatořečení. Španělsko a Amerika chystají velikolepé slavnosti. — Před rokem smluvila se republika Ecuador v jižní Americe se sv. stolicí o konkordát. Nyní přichází zpráva, že i republika Venezuela chce následovati chvalitebný tento příklad.

V měsíci říjnu modleme se za ponížení nepřátel církve.

Krutá jest doba naše, velmi nepříznivá církvi svaté. Bylať máti naše vždycky nepřátely obkličena, vezdy bylo jí hojovati a hájiti pravdu Boží a své božské poslání; avšak nikdy snad nebyla nepřátely tak ze všech stran, zevnitř i uvnitř sevřena, jako ve století tomto. Dřívější pronásledování nebo bludařství byly více obmezeny na jednotlivé země, ale nyní duch nepřátelský jest rozšířen po všech dílech světa, protivě se zjevení Božímu a strážkyni jeho — církvi svaté. Záhubné zásady hmotářství, starající se jen o pozemské věci, lpějící jen na té hrudě zemské, na požitkářství a penězích; zásady nihilistické, kteréž popírají všecken pozitivní řád Boží i křesťanský; zásady bezbožecké, popírající jsoucnost Boží samého a zjevení jeho; zásady zednářské, podvracející veškeren řád společenský, otlášající i samými trůny panovníků, šíří se jako proud lávy do celého světa; k tomu ke všemu zvrhlá a nemravná literatura a spustlý tisk: všecko to hledá spásu svou ve ztroskotání církve katolické, ve zničení křesťanství, na jehož místo zbudovati se má novomodní pohanstvo, horší dřívějšího ve starém věku.

Vykvét ducha nepřátelského proti církvi a její hlavě bylo zajisté o svato-

dušních svátcích odhalení pomníku odpadlíka, nevěrce, zarytého nepřítele sv. víry, Giordana Bruna, v Římě naproti Vatikánu. Luza všelijaká veřejně pohoršení toto oslavovala, a vláda italská v ničem nezabránila, ano ona ještě podporuje nepřátely církve svaté. Všeobecným heslem nepřátel církve jest: »Řím musí zahynouti!« Boj proti Bohu jest pravý pokrok. Pryč s Bohem, pryč s církví, pryč s náboženstvím! Tak volají zpupní nepřátelé. Jaké budou následky takového si počínání nepřátel našich? Kdo je chce poznati, vzpomeň si na hroznou revoluci francouzskou, kterou liberálové oslavují letos pařížskou výstavou. Následky ducha nepřátelského již viděti na mládeži, která si čím dále hůře počíná, kostelu se vyhlýbá, za to do hospod zalezá a nemravnosti všecku uzdu pouští; viděti tyto smutné následky i na starších lidech, že jsou liknavi čím dále více; a vzdělanci jsou, až na nepatrné výminky, všickni nepřátelsky smýšlející a dávají je na jevo jak ve spisech svých, tak za stolky v učirách. Ze všech stran stahují se mračna černá, hrozící bouří církvi katolické a její nejvyšší hlavě.

Ale nezoufejme! Ten, jenž založil církev svou na skále, nedá ji zahynouti ani tehdy, kdyby všechny mocnosti pekelné proti ní se vychrlily. Nechává církvi své zakoušeti veliká protivenství, aby tím zřejmějše ukázal zaslepenému světu, jak mocným Zakladatel její jest, že pravdiva jsou a zůstanou slova jeho: »Aj, já s vámi jsem po všechny dny až do skonání světa.«

Velmi příhodná jsou slova žalmisty Páně za naší doby: »Proč se vzbouřili národové, a lidé proč smyslili marné věci? Postavili se králové země, a knížata sešla se v jedno, proti Hospodinu a proti Pomazanému jeho. Roztrhejme svazky jejich a vrzme od sebe jho jejich.« Ale všechno do času! »Ten, jenž přebývá v nebesích, směje se jim a Hospodin posmívá se jim. Tehdáž mluviti bude k nim ve hněvu svém a v prehlivosti své zkormoutí je« (Žalm 2.) Ukažme nyní v bouři této věrnost k Pánu Bohu a jeho svaté církvi, a prosme vroucně nejsv. Srdce Páně, aby se smilovalo nad chotí svou, kterou si tak drazo vydobylo na kříži. K modlitbě vroucí napomíná sv. Otec všech věřících, povzbuzuje k horlivé účtě Bohorodičky, Marie Panny, a jejího panického ženicha, sv. Josefa, by urychleno bylo vítězství svaté církve, aby hlava její vysvobozena byla ze žaláře a volně říditi a spravovati mohla všechny své poddané po celém světě katolickém. V nekrutějších dobách pomáhala církvi vezdy »Pomocnice křesťanův,« a proto sv. Otec naznačil, jakou modlitbou nejlépe lze k Bohorodičce volati o pomoc. Jestli to »svatý růženec,« o němž praví sv. Otec, »že si přeje, aby modlitba tato s velikou horlivostí po všem katolickém světě pro své účinky k mocné Panně vysílána byla.«

Prosme tedy po celý tento měsíc nejsv. Srdce Páně, Rodičku Boží a sv. Josefa, by církvi svaté přispěli, aby nepřátelé její ponížení a zahanbení byli a poznali, že proti Bohu a jeho zřízení marné bojování jejich.

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za rychlé ponížení nepřátel Tvé svaté církve, aby uznána byla práva její a svobodně mohla konati posláni své. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rukou svou a vlast naší česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, buďž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

**Modlete se Věrně po přání svatého Otce svatého Václava
za povýšení naší svaté Církve!**

Na hřbitově na den dušiček.

Dnes šumí to tu, plane, blýská,
a křížů les se v zářích rdí;
zdaž z rozpuklých to hrobů tryská
sen těch, již v říši klidu spí?

Lesk očí vidím smutkem zvlhlý,
tvář citem vážným přibledlou;
dnes k duším, jež u věčnosti sklhlý
svět živých přišel návštěvou.

A každý rov dnes světlem hoří,
žhne slzou aspoň jedinou;
a v každý drahý krok se boří,
žhne každý láskou rodinnou.

Jak život se tu s hrobem míchá,
vše zdá se mi tu šepat: „Smrť!“
mír rovův i ta hrud', jež vzdychá,
i srdce v bázní volat: „Smrť!“

Však světla ta, jež hustě planou,
v sluch sladce líjí: „Vzkříšení!“
jak světla čistá mrtví vstanou! —
„Smrť, smrť! — však po ní vzkříšení!“

P. Š. Senický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (Č. d.)

Rozjímání.

Něžnost Srdce Ježíšova k lidem.
1. Ježíš jest přítel náš. 2. Jest bratr
náš. 3. Jest náš otec. 4. Jest náš ženich.

1. Z lásky k Bohu nevyhnutelně
vzniká láska k lidem, kteřížto jsou dítky
Boží. Ježíš má pro nás Srdce přítele;
on má netoliko jméno přítele, nýbrž i
jeho něžnou všímavost, věrnost a od-
danost. Ó přesladké slovo! Ó jméno mi-
lování hodné! Příklad věrný jest nevy-
rovnatelně vznešený statek. Nedá se od-
vážiti zlatem ani stříbrem. »K příteli
věrnému žádného není přirov-

nání, a není hodné odvážení
zlata i stříbra proti dobrotě
viry jeho« (Sir. 6.). Ó přeshťastný uče-
níku, jenž jsi na Srdci Ježíšově spočinul,
pověz nám, zdali nás božský Vykupitel
opravdu miluje? Ano, Ježíš jest ten pravý
přítel, jenž přátelům svým život a ne-
smrtelnost uděluje, jich chrání a hájí.
»Přítel věrný jest obrana mocná.
jest lékařství života a nesmrtel-
nosti« (Sir. 6.).

On jest přítel pravý, který nás
nikdy neopustí, ani v neštěstí, ani ve smrti;
jenž toliko našich prospěchů hledá, a

nás miluje čistou, nezištnou láskou. Ale jak jsem já posud božské to přátelství splácel? Ó můj Bože, jak vnímavé jest srdce mě pro stvoření, a jak nepřístupné pro tebe! Ó kým bych aspoň nikdy nebyl opustil přítele takového, kým bych jej nikdy nebyl zradil! Odpusť, ó Ježíši, odpusť!

2. Srdce Ježíšovo jest Srdce bratrské. K názvu přítele přidává Ježíš ještě i jiný, název ještě sladší, totiž název bratra. »Nestydí se,« praví sv. Pavel, »jich nazývati bratřími« (Žid. 2.). Což jest sladšího nad lásku bratrskou? Který svazek jest užší nad svazek, dva bratry mezi sebou pojící? »Jdi k bratrům svým« (rozuměj apoštoly a učeníky Páně), řekl Ježíš Magdaleně, »a pověz jim: Vstupuj k Otci svému a k Otci vašemu« (Jan 20.). Ale název ten není v ústech jeho slovem planým. Nikoliv! Nybrž on chce jako opravdový bratr rozdělit se s námi o své statky a čini nás »spoludědici« svými. — Ale v jasnějším ještě světle ukazuje se nám láska Ježíšova, když pomníme na svou nehodnost, nízkost a na svou nevděčnost. Pohrdli jsme jím a od sebe odstrčili: ublížili jsme jemu a na smrt ho vydali. A on nás přece miloval, zase nás vyhledal a pekl vyrvál; byli jsme zavržené děti smrti; ale on učinil nás opět dítkami Božími a brány nebeské nám otevřel. Chcešli skutkem prokázati jemu vděčnost za to, že učinil tě bratrem svým? Tedy miluj bližního svého; pomáhej Ježíši v údech jeho těla; vždyť chce, cokoliv

jsi jednomu z jeho nejmenších bratrů učinil, tak přijmouti, jako bys to byl učinil jemu samému (Mat. 25.). Ó jaké to pro tebe štěstí, že na takový způsob spláceli můžeš, co jsi Ježíši dlužen!

3. Srdce Ježíšovo jest nám Srdce otcovské. Svazky, vizící otec s dětmi, ještě užší jsou. A hle, Ježíš přijal i to sladké jméno otce našeho; Srdce jeho také nás miluje s něžností otcovskou. »Učiněn jsem Israelovi otcem, a Efraim jest prvorozený můj.« »Jestli mi Efraim syn poctivý a dítě rozkošné« (Jer. 31.), chce s ním šetrně zacházeti. Tento náš milování hodný otec vylil krev svou, aby nám život dal, ano živí nás i tělem svým velebení hodným; a proto mnohem více jemu náležíme, než dítka vlastní matce: »Aj já, a dítka moje, kteréž mi dal Bůh« (Žid. 2.). Čím však jsou povinny dítka milnému otci? Čím jsem tedy i já Ježíši zavázán? Což dnes pro něho učiním?

4. Srdce Ježíšovo jest nám jako Srdce ženicha. Jiný ještě převznesený a úzký jest svazek, jenž ovinnje nevěstu se ženichem. Ale úzký tento svazek spatřujeme též v tajuplném spojení stvoření s jeho Stvořitelem. Kdož byl by pomyslíl, že Syn Boží v lásce své k člověku padlému tolik učiní? Kdož byl by za možné pokládal, že srdci našemu, hříchem tolikráte zohavěnému, nedokonalosti tak plnému, ve svých náklonnostech tak opovrženlivému a v právních svých nespřádanému, že srdci tomuto bude lze s Bohem svým v tak

úzké spojení vejíti? A přece tomu tak! »Ranila jsi srdce mé, sestro má, choti« (P. Š. 4.), tak mluví Ježíš k duši naší. Prorok pak dí: »Raduje se radovati se budu v Hospodinu: neboť oblekl mne v roucho spasení, a oděvem spravedlnosti přioděl mne, jako ženicha okrášleného korunou, a jako nevěstu ozdobenou záponami svými« (Is. 61.). Ano, v tak srdečné spojení vchází Srdce Ježíšovo se srdcem lidským, a láska jest svazkem spojení toho. »Můj milý jest můj a já jsem jeho« (P. Š. 2.). Ale, ó můj Bože, kdož zá-

zračného toho spojení smí se nadíti? Spravedlnost, čistota a pokora nás k němu připravují, dobrota Boží nás v ně uvádí a my se v něm udrželi můžeme věrností nepřerušenou. Slysš tedy, duše moje, co Pán k tobě praví: »I zasnoubím tě sobě na věky: a zasnoubím tě sobě v spravedlnosti a soudu, a v milosrdenství, a v slitováních. A zasnoubím tě sobě u víře: i budeš věděti, že já Hospodin« (Os. 2, 19.).

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kniha II. Hlava 7. a 8.)

(Přístě dále.)

Devatero služeb k uctění Božského Srdce Ježíšova.

(Část dalsí.)

Svatý František Saleský

jakožto patron „Rozšiřovatelů.“

Představ si, milý čtenáři, že se ti v této chvíli sv. biskup tento sám stavi před oči a volá k tobě slovy sv. Pavla: »Prosím vás, abyste byli následovníci moji, jakož i já jsem následovník Kristův!« A upoutali jeho obraz a slovo pozornost tvou, pak ti ukáže, kterak bys službu »Rozšiřovatele« v jeho duchu a s takovým výsledkem konati mohl, s jakým ji on konal. Závisit takový výsledek často na maličkostech, kteréž nelze ani tak slovy vyjádřit, ale spíše na dokonalém vzoru shlédnouti a odtud se jim přiučiti. Proto i sv. František radí, abychom četali pilně životopisy takových světců, kteří náleželi témuž stavu, jakému náležíme i my, a v podobných okolnostech žili, v jakých my žijeme.

Ale buď si, milý čtenáři, kdo buď, mášli pevnou vůli konati horlivě úřad »Rozšiřovatele« pobožnosti k nejsv. Srdci, pak vstupuješ tím samým v jakési duchovní přibuzenství a podobnost se sv.

Františkem Saleským a v jistý obor křesťanského života, ve kterém ti jeho život za nejlepší vzor sloužiti může. Neboť to, co ti on postavil za úlohu celého života svého, bylo: Ježíše Krista čím dále vroucněji v srdci milovati a neunaveně pracovati o tom, aby i celý svět jej miloval. A poněvadž osvícen a poučen Duchem sv. seznal, že právě ten nejhlavnější zdroj božské, vše podmaňující lásky se nalezá v nejsv. Srdci Ježíšovu, obracel vždy hlavní zřetel svůj k tomuto Srdci.

S tímto nejsv. Srdcem pracoval a se modlil, v tomto Srdci odpočíval od prací svých. Píseť sám takto: »Ó jak předobré, jak přelaskavé jest Srdce tvé! Ó kým bych povždy zůstal v tomto svatém přibytku!« A jinde opět píše: »Ó kým by Srdce Ježíšovo vezdy žilo v srdci našem!« Podobně i řeholnice »Navštívení Panny Marie« (kterýžto řád sám byl založil) nazýval významně »Dcery Božského Srdce,« aby tak ustavičně na paměti měly svůj cíl, anť prý svůj život a síly své, svou dokonalost a svatost, ba celé

šťěstí své jedině tomuto Božskému Srdci Páně mají co děkovati.

Jak vidíš, jest tedy světec tento všim právem postaven za vzor »Rozšiřovatelů.« Nemohu tě tedy, milý čtenáři, dosti důtklivě napomenouti (jak on sám činíval), abys tomuto členi duchovnímu všecku pili a zbožnost věnoval, abys považoval je za psaní, jež ti on s nebe posílá a jímž ti chce ukázati cestu, kterou se bráti máš.

Kdyby slunce nemělo v sobě světla a tepla, nemohlo by také ani jedno ani druhé poskytovat našší zemi, rostlinám, živočichům a lidem, nemohlo by jim svítiti, je zahřívati a tak život a vzrůst jim dávati. Neboť jest jisto, že, čeho člověk nemá, nemůže také dáti jiným. Přesvědčen o pravdě této obrátil tedy svatý František Sal. především všecku svou snahu k tomu, aby ve vlastním srdci rozničil a rozmnožil oheň lásky ke Kristu Ježíši. Tu mu

platila zásada, již častěji opakoval: »Komu běží o to, aby se v srdci jeho rozhojnila láska Boží, ten musí především vzbuzovati a chovati opravdovou žádost po ní, a aby žádost tato v něm rostla, musejí nutně všechny ostatní žádosti umlkati.«

Mimo tuto vroucí žádost po lásce Boží naznačil sv. František tři prostředky za nejvhodnější k rozhojnění téže lásky, a sice za první prostředek považoval rozjímání o utrpení a smrti Ježíše Krista. »Nenif,« říkával, »mocnější pobudky k horlivé lásce k Ježíši nad ono rozjímání.« Ano, on je nazýval »nejsladší a nejmocnější pohnutkou ke zbožnosti.« A proto posílal všechny po Bohu toužící duše do zahrady Getsemane a na horu Kalvarii, tam že se naučí Krista

milovati. »Viz,« píše ve své »Filothee,« »jisto jest, že Srdci našeho milého Pána Ježíše již na dřevě kříže tvé srdce patrilo a je milovalo, a že z toho milování ti všechno dobro vzniklo i všechny milosti, jichž se ti kdy dostane... Neboť jako pečlivá matka kolébku, plénky atd. záhy připravuje nemluvnátku svému, kteréhož se naděje, tak Vykupitel již na dřevě kříže nám připravil všechny prostředky spasení, dobrá vnuknutí a milosti, jimiž teď duši naši vede a k dokonalosti přivésti chce. Ó jest to zajisté přetučněná myšlénka: nejlaskavější a nejdobrotivější Srdce Boha mého pamatovalo na ubohou

Filotheu a milovalo ji a tisíce prostředků jí k spasení připravilo, a to tak pečlivě, jakoby žádné jiné duše na širém světě nebylo, na kterouž by mysliti mělo! Jako slunce nějaký kus země osvěčující tak jej osvěcuje, jakoby žádný jiný než ten jediný osvěcovalo: podobně Pán a Spasitel náš, Ježíš Kri-

stus, o všechny dítky své takovou péčí měl, že na každé z nich tak vřele a upřímně myslil, jakoby jen to jediné dítko měl, a na všechny ostatní nemyslíl. »Miloval mne,« pravil apoštol Pavel, »a sebe samého za mne vydal,« jakoby řekl: »Na mne samého tolik vynaložil, jakoby pro jiné ničeho nebyl učinil! To, Filotheo, musí hluboko v duši tvé utkvěti, abys si svého dobrého předsevzetí (Boha dokonale milovati), jež Srdci tvého Spasitele tak milé bylo, drahně vážila, je milovala a živila!«

Tak uměl sv. František v trpícím a umírajícím Srdci Ježíšovu dobývat onen oheň, k jehož zanícení byl Spasitel přišel na svět. Aby však toto rozjímání o Ukřižovaném mohlo v srdci působiti a ovoce

nésti, považoval sv. biskup druhý prostředek za nevyhnutelný, totiž odtržení srdce ode všech žádostí pozemských, které by lásce Boží na překážku byly. »Nebot,« píše, »v tom právě záleží sláva a výbornost této lásky, že potlačí a zničí v srdci člověka vše, co není Bůh, a že vše na Boha vztahuje a v něho takorak přeměňuje.« Ovšem cítil i sv. František dobře nemalé obtíže, znal i boje, jež vedla v srdci jeho láska k Bohu a láska k světu; ale pohled na onu korunu, jež připravena jest bojovníku statečnému, podněcoval a pobádal jej k vytrvalosti. Říkal: »Kdo v boji tomto nevyhraje, ten prohrává! Kdo na tomto žebříku nestoupá vzhůru, ten sestupuje nutně dolů; kdo tu nevitězí, ten podléhá. Žijeme se svými nepřáteli, pokud jsme na zemi, v ustavičném boji; neodpíráme jim statečně, jsme ztraceni! Jestliže odpíráme, přemůžeme je, přemůžeme, vítězíme; po vítězství však následuje koruna slávy.«

Těmito myšlenkami nadchnut jal se sv. František záhy očistovati srdce své ode všech nezřízených náklonností a zejména krotit v sobě ony dvě náruživosti, jichžto přemožení, jak sám vyznal, největší námahy jej stálo, totiž lásku a hněv. Důvěrný přítel jeho, Camus, biskup z Belley, vypravuje o tom následovně: »První z těchto dvou náruživosti překonal lstí, druhou pak velikým násilím, při čemž, jak sám říkal, uchopil srdce své oběma rukama. Lest pak, již překonal první náruživost, záležela v tom, že ji podstrčil jiný předmět. Poněvadž srdce lidské touží ustavičně po lásce a žádá si někoho milovati a také milovánu býti, záleží celé tajemství v tom, poskytnouti mu jen dobrou, svatou, čistotnou lásku. Nebot vůle člověka jest vždy taková, jaká jest láska jeho. »Milujemeli svět, jest i vůle naše světská; milujemeli nebe, jest i vůle nebeská;

milujemeli Boha, jest božská, herouc v Bohu podílu.« Tak spořádal sv. biskup první náruživost. S druhou pak, hněvem, k němuž byl obzvláště nakloněn, pustil se v otevřený zápas a potíral ji s takovou zmužilostí a vytrvalostí, či vlastně s takovým násilím, že se i po jeho smrti ukázaly toho stopy. Nebot při pytvání mrtvoly jeho nalezeno množství kaménků ve žluči, což lékaři odtud vysvětlovali, že všeliké hnutí hněvu v sobě potlačoval tím svatým násilím, kteréž nebe uchvacuje.«

Zásady pak, které našeho světce při tomto boji vnitřním vedly, vypsal sám ve svých spisech k poučení jiných. Jedna z hlavních zásad byla, již vykládá ve své »Filothee,« kde píše: »Obyčejně buď na těle nebo na duši očistění a posvěcení děje se jen pozvolna a postupně, krok za krokem, prací a během delšího času. Mělit sice andělé na žebříku Jakubově křídla, ale nelítali, nýbrž postupovali v pořádku se stupně na stupeň. Podobně i duše, chtěje ze hříchu ke zbožnosti se povznést, podobá se rannímu svitání, kteréž nikoliv okamžitě tmy noční přemáhá, nýbrž pomalu a zvolna je zapuzuje. I uzdravení těla, jak lékaři tvrdí, jest vždy bezpečnější, když se zvolna nabývá, než když náhle nastane. Nemoci duchovní i tělesné přikvačí na člověka jako poštou; ale odcházejí od něho pěšky a krokem tak malým, že sotva noha nohu mine. A tudíž, milá Filotheo, musíš býti ve svém předsevzetí nejen statečná, ale i trpělivá. Očistování a zdokonalování duše naší má a může teprve končiti smrtí naší. Proto nebudme málomyšní, pozorujemeli na sobě ještě duchovní nedostatky a vady; neboť právě v odpírání jim záleží dokonalost naše...« Často uváděl i toto podobenství: »Stromy, které své kořeny hluboko do země zapustily, nelze tak snadno vyňati a na jiné místo přesaditi. Kdo tak chce učiniti, musí velmi ohežle a pomalu kořen po

kořenu ze země vytáhnouti. Poněvadž i my máme býti jedenkrát z této země přesazeni do »země živých,« musíme záhy své náklonnosti k tomuto světu jednu po druhé přetrhati a přerušiti. Nepravím, že bychom měli všechny vazby, jež nás ke světu poutají, najednou surovou rukou přetrhati, neboť k tomu třeba sil obrovských, nadlidských, nýbrž máme zvolna je uvolňovati a jich se sprostovati.«

Šetřením těchto zásad a zvláštním způsobem, jakým si počínal při odlučování svého srdce od nezřízené lásky ke světu, podařilo se Františkovi s pomocí Boží roznititi v sobě onen oheň lásky k Ježíši Kristu, jímžto Srdce jeho vždy plápolalo a jehož jiskry i na své okolí vrhalo. Jedno slovo, kteréž v zanicení ducha svého byl pronesl k jisté důvěrné osobě, dává nám nahlédnouti do jeho duše a poznati, jak onoho prostředku užíval. »Zajisté,« pravil, »kdybych nalezl v srdci mém jen jedinou žilku, jediné hnutí citu, který by nebyl od Boha, v Bohu a pro Boha, nemeškal bych ihned jej vytrhnouti a raději chtěl bych se zřici života, nežli nenáležeti cele a bezvýmínečně Bohu! A kdybych nalezl na sobě nejmenší částku, která by neměla znaku Kristova, okamžitě bych ji odstranil, podle slov písma, »že máme vyloupnouti i oko, utnouti i ruku nebo nohu, pohoršujeli nás.« Proto také slyšeli jej často volati: »Buď milovati, nebo zemřítí!« A v jednom spisu svém píše opět: »Milovati nebo zemřítí! Ano, zemřítí i milovati! Umřítí všeliké jiné lásce, bychom jediné žili lásce Ježíšově, bychom nezemřeli na věky, ale žijíce v lásce tvé, ó Vykupiteli duší našich, na věky mohli opakovati: Necht žije Ježíš! Miluji Ježíše, jenž žije a kraluje na věky věkův. Amen.«

Konečně třetím prostředkem, jímžto se snažil sv. František lásku k Ježíši Kristu ve svém srdci roznécovati, bylo

časté, ba neustálé vzbuzování této lásky zbožnými povzdechy, jakož i skutky, které výhradně směřovaly ku cti a chvále Boží. O tom se vyslovil příteli svému způsobem podivuhodným a nad jiné poučným. Když se ho totiž zmíněný již biskup Camus lázal, jak to má člověk začítí, aby Pána Boha miloval z celé duše své a bližního jako sebe samého, svatý biskup odpověděl: »Tož musí Boha milovati z celé duše své a bližního svého jako sama sebe!« Camus však dí na to: »Teď vím zase tolik, co jsem dříve věděl; vždyť to právě chci zvědětí, jakých má člověk užívatí prostředkův, aby Boha z celého srdce svého a bližního jako sebe sama miloval; to si přeji slyšeti!« A svatý František znova opakuje: »Ano, ano, rozumím; právě nejjistější, nejlehčí a nejlepší prostředek jest: milovati Boha nade všecko.« A když byl chvíli mlčel, vyslovil se určitěji a pravil: »Již mnozí tutéž otázku mi předložili chtějíce vědětí, jakým způsobem by dospěli k dokonalosti. I odpověděl jsem jim: Celé to tajemství a umění záleží v tom, abyste jen Boha z celého srdce milovali. A nic se nedivte; tajemství této lásky Boží jest právě v tom: milovati! Neboť jako se člověk přiučí studiím studováním, řeči mluvením, běhu běháním, plavbě plaváním, tak se i lásce přiučí jen milováním, milováním Boha i bližního, a kdo by chtěl jinou cestou této lásky dosíci — zbloudí! První tedy prostředek k lásce Boží není jiný, než abyste Boha den ode dne více milovali. Pokračujte jen ku předu a neohlížejte se za sebe na to, co jste již vykonali. Učeník necht jen se vši opravdivostí a horlivostí dá se do díla a pilným pokrokem dospěje jistě k mistrovství.«

Tu, milý čtenáři, se zase pozastav a učiň asi tak, jak dělávají ptáčekové, když u studánky pijí. Když nabereou ně-

kolik kapek do zobačku, zvedají pak hlavičku do výšky, aby jim tím lehčeji stekla voda do hrdélka a odtud do celého těla a sloužila jim k občerstvení a posílení. Ustaň tedy i ty, milý čtenáři, na chvíli v dalším čtení a zvedni také hlavu vzhůru a přemýšlej trochu o tom, co jsi až dosud četl, a rei k sobě: »Svatý František Saleský činil tak a tak — a já?« A pak teprve, když příklad světcův vzbudil v srdci tvém pevný úmysl, že se chceš vynasnažiti ode dneška tím aneb oním prostředkem lásku k Ježíši v sobě rozmnožovati, pak teprve vezmi zase »Školu« a čti dále. Neboť dříve, nežli začneš podle jeho příkladu v jiných vzbuzovati lásku k Ježíši, musí dříve tvé srdce, jako srdce Františkovo, toutéž láskou plápolati; jenom tak roznlí se od něho i jiní. A to právě bylo tajemstvím oných podivuhodných úspěchů, kterých svatý biskup ženevský u svých spolubližních docílil k rozmnožení cti a chvály Boží, vroucí láska k Ježíši, jež celé srdce jeho naplňovala; ta byla zřídlem, z něhož celý jeho život se prýštil; a všechny práce, jež podnikal k rozšíření této lásky v srdci jiných, byly jen potůčky z onoho zřídla vytékající. Poslyš jen, milý čtenáři, s jakou horlivostí se přičiňoval, aby i jiné duše přivedl k poznání Bóha a milování jeho nade všechno.

Jak živá byla v srdci jeho touha, aby byl Bůh nebeský ode všech lidí poznán, ctěn a milován, jevíly časté jeho vzdechy: »Ach, můj Bože, kdy přece budeš poznán od lidí, kdy tě budeme milovati tak, jak toho zasluhuješ?!« Když při modlitbě si vzpomenul na vysoký svůj úřad biskupský a veliké povinnosti o svěřené duše, s ním spojené, vzdychal: »Ó Bože, ó lásko, ó ubohé duše, ach, Bože, kým by mně jakožto biskupu a v úřadě mém, který mne nad anděly povyšuje, popřáno bylo zemřítí pro tebe

a pro všechny, za něž jsi umřítí ráčil! Ach, Bože, jak šťastni jsou ti, které si vyvolíš z lidu a ke svatému úřadu kněžskému povoláš!«

Hle, tak láska k Ježíši vedla sv. Františka přímo ku pravé lásce k bližnímu; neboť dobře byl pochopil a poznal, že bez lásky Boží nemůže býti člověk nikdy šťasten. A proto toužil a sténal jen po obrácení a oblažení duši lidských toutéž láskou.

Tehdy právě nastaly nad míru smutné časy pro katolickou církev. Kacířství Kalvínovo zaplavilo západní Švýcarsko a Francii všemi hrůzami občanské války, ohněm a mečem pustošíc celé kraje. Kostely a kláštery byly pobořeny a kněží pobiti nebo vyhnáni, církevní statky pobrány, tehdejší biskup ženevský byl násilím přinucen opustiti sídlo své a nescíslné množství lidí bylo svedeno na scestí bludů. Při pohledu na takovou bídu krvácelo srdce našeho světce a hořelo touhou pomoci. A brzy mělo se mu dostati příležitosti ku splnění touhy této. Již v Annecy, městě to tři hodiny od Ženevy vzdáleném, kamž se byl vypuzený biskup ženevský i s celou svou kapitolou utekl, bylo Františku Saleskému dříve ještě, než na kněžství posvěcen byl, svěřeno místo probosťa kapitolského. Již zde pracoval s velikou horlivostí na spásu duší, tak že za dvě leta mocným slovem svým přečetné zhloudilce přivedl zpět do lůna církve katolické. R. 1593. byl vysvěcen na kněze. A teď jej bylo vidati bez ustání brzy na kazatelně, brzy ve zpovědnici, brzy u lože nemocných ve městě i na venkově. Svou mírností a laskavostí získal si brzy lásku a důvěru lidu. Se zvláštní zálibou putoval od vesnice k vesnici, aby zubožený a nevědomý lid poučoval a těšil. Avšak na tom mu nebylo dosti; apoštolský duch jeho nalezl si brzy nové, a to v pravdě apoštolské působistě.

Vévoda savojský, který si tehdy zpět dobyl kraj chablaiský, od Švýcarů mu uloupený, odkud již po sedmdesáte let náboženství katolické vypuzeno bylo, žádal si a namahal se, aby sem katolictví zase zpět uvedeno bylo, ale ne hrubým násilím, mečem a ohněm, jako kalvinci své náboženství zaváděli, nýbrž cestou pokoje, cestou přesvědčení. To zajisté bylo přání krásné a křesťanského knížete hodno. Tím ochotněji tedy vyhověl mu ženevský biskup, Granier, a slíbil ihned horlivé misionáře tam poslati. František Saleský a jeho strýc, kanovník Ludvík, vzali na se tuto úlohu. Dne 9. září 1594. vydali se na cestu do země svých tužeb a přání. Došedše na hranice poklekli a modlili se k Bohu, aby požehnal pobytu jejich v zemi této. Pěšky se odebrali na pevnost Allinges, kdež od velitele co nejsrdečněji přijati byli. Vyvedl je na cimbuří vysokého hradu, odkud celou krajinu široko daleko bylo lze přehlédnouti. S hlubokou bolestí spatřil odtud František nesčíslné spálené kostely, zničené kláštery, zpusťovaná města a vesnice vypleněné, dílo to nezkraceného fanatismu kalvinců. Při pohledu tom zvolal se slzami v očích k nebesům: »Pane, národové, kteří povstali proti tobě a pomazanému tvému, vrhli se na dědictví tvé, zneuctili chrámy, svatyně tvé pobořili. Povstaň a rozsudek při tom, ale suď milosrdně a shovívavě!« Na to obrátiv se k veliteli, pravil: »Tak neobyčejné zlo vyžaduje také neobyčejnou pomoc; avšak Ten, jenž může všechno, může i zde pomoci!«

Misii svou započali v Thononu, ve hlavním městě provincie, kde tehdy pouze sedm katolíků bydlelo. Poněvadž nebylo radno ve městě tom přenocovati, docházel František na noc do pevnosti a ráno zase spěchal do města dvě hodiny vzdalého. Cestu tuto konal každodenně tam i zpět, a to při každém počasí, ač

byla téhož roku zima neobyčejně tuhá. Skoro již dvě leta konal šlechtelný kněz tuto každodenní svou pouť, ale, jak se zdálo, bez všelikého užitku; neboť ani jedině duše dosud nezískal pravdě. Ale ani tento zdánlivý nezdar práce, ani krutý nečas, ani hrozby a po apy, urážky a pomluvy nepřátel nezastrašily jej a neumensily horlivost jeho, ba nejednou vydal i život svůj v patrné nebezpečí. Kázal neunavně a rozmlouval i soukromně s lidem o náboženství. Když se někdy zloba nepřátel proti němu rozžula, tak že nucen byl násilí kacířův ustoupiti, utíkal se do lesův a hledal v temnu jejich úkrytu; ano nejednou, aby ušel úkladům stíhajících ho nepřátel, ukryl se v pecích a v jamách. Avšak jakmile nebezpečí pominulo a paprsek lepší naděje se ukázal, vrátil se ihned k dílu svému.

V témže čase obdržel František od sv. Otce zvláštním listem rozkaz, aby se pokusil obrátiti na katolickou víru tehdy proslulého kazatele protestantského Th. Bezu. Uposlechnuv rozkazu papežova odešel do Ženevy, kde se právě Beza zdržoval, a nabídnul mu společný rozhovor o člancích víry, což onen skutečně přijal. František Saleský vyšel sice z boje toho jako vítěz a soka svého až k slzám pohnul, avšak nedostalo se mu toho potěšení přiměti jej k navracení se do katolické církve. Bůh často ponechává takové zaslepence, kteří bezprávně a tvrdošíjně proti pravdě bojují, slepým vášním jejich srdce. Ale za bolest nad zatvrzelým kacířem odškodnil Bůh Františka Saleského jiným způsobem. Jehoneunavná apoštolská práce v Chablais počala vydávati hojně ovoce. Po čtyřletém namáhání a čekání, modlení a trpění korunována jsou jeho slova, jeho tichoš a láska, jižto zvláště v čas vypuknuvšího zde moru osvědčil, takovým skvělým výsledkem, že mohl napsati: »V těchto

65 farách, kde dříve ani sto katolíků nebylo, není teď ani sto helvétů!»

Mezitím vyžádal si sestář biskup ženevský na sv. Oci a knížeti země Františka Saleského za svého zástupce a také jej obdržel. A když brzy na to staří biskup zemřel, byl přinucen František Saleský nastoupiti po něm úřad biskupský. Nyní teprve neznala jeho horlivost v rozšiřování pravdy a lásky k Ježíši Kristu žádných mezí, tak že často v zanícení volával: »Dejte mi jen duše, ostatní vše si ponechte!«

Když se v choru zpíval žalm »Na řekách babylonských sedíce...« vzpomínal s vřelým soucitem ubohého města Ženevy, bývalého to sídla předchůdců jeho v úřadě biskupském; modlili se však brevít sám aneb se svými kaplany, zalévaly se při žalmu tom oči jeho hojnými slzami, poněvadž srdce jeho proniknuto bylo upřímnou bolestí nad zkázou tolika duší!

A právě tento živý a opravdový pocit pobádal jej k neunavné činnosti. Jakožto biskup jal se pěšky obcházeti města a vesnice celé své diecése, ačkoli cesty tyto s velikými obtížemi spojeny byly; neboť veliká část dědin ležela vysoko v horách sněhem a ledem pokrytých. Na těchto cestách apoštolských kázal, zpovídal, biřmoval a nemocné navštěvoval, jsa často přinucen v nejbídnější chatrči na slámě přenocovati. Brzy zase shromáždil kolem sebe své kněžstvo k poradám a ohnivými slovy snažil se nadchnouti je duchem svým; tu zase jal se napravovati pokleslou kázeň ve klášterech. Nejraději však namahal se o navrácení oněch pobloudilých oveček, které svedeny falešným učením Kalvínovým octlý se na bezcestí, spěchajíc jistě záhubě vstříc. Kázání jeho, v nichž více dokazoval pravdu katol. učení, nežli vyvracel bludy kacířů, přinašela nejhojnějšího ovoce. Jak vypočteno bylo a

vůbec v jeho svatořečení se dosvědčuje, navrátilo se přičiněním a apoštolskými pracemi jeho více než 72.000 bludařů do lůna katolické církve.

Pro svých visitačních cestách vypracoval sv. František Sal. onu podivuhodnou knihu »Filoteu,« již se duch jeho zvětšil, neboť jí četní protestanté jsou církvi katolické získáni a přemnozí vlašni katolíci uprostřed světa ke zbožnosti přivedeni. Nejsa však ani s tím spokojen chtěl tyto své práce o rozšíření lásky Ježíšovy i pro budoucnost pojistiti a rozmnožiti, a k tomu cíli založil se sv. Františkou ze Chantalů duchovní řád »Navštívení Panny Marie.« Údové řehole této neměli původně žádné klausury, nýbrž vyhledávali a navštěvovali v domech chudé nemocné, jimž tělesné i duševní pomoci poskytovali. Teprve později změnil sv. zakladatel původní účel řeholnic těchto a zavedl přísné přehýbání v kláštře. Tu přestalo navštěvování nemocných a řád převzal na se neméně záslužné dílo o vychovávání ženské mládeže.

Tím způsobem uplynul život sv. biskupa v neunavném namáhání k tomu cíli, aby známost a lásku k Ježíši Kristu všude rozšiřoval a budil; a hle, tělo jeho jindy dosti silné počalo velikým těmto námahám a útrapám podléhati. Předčasně mělo se mu dostati mzdy věrného a horlivého »Rozšiřovatele« lásky Kristovy. Ve stáří 56 let přivinul jej Pán k Srdci svému, pro něž byl na světě žil, pracoval a trpěl.

A nyní, milý »Rozšiřovateli« účty k nejsv. Srdci Ježíšovu, viděli jsi pak, jak si počínají mladí malíři, chtějíc napodobiti nějaké mistrovské dílo? Posadí se před obraz, pohlíží naň pilně a bedlivě, a tah za tahem přenášejí na své plátno, až je celý obraz věrně napodoben.

Nuže, milý příteli, jdi a učiň totéž! Vzor horlivého »Rozšiřovatele« lásky Je-

žisovy jsem ti tuto postavil před oči, ty pak, co jsi tu četl, nezapomeň, ale pokračuj podle sv. patrona vzdělávaje se

za horlivého »Rozšiřovatele.« a »hojná bude odplata tvá v nebesích!«

Malá procházka očistcem s nejsv. Srdcem Páně.

Od P. Viktora Joueta, misionáře nejsv. Srdce Páně.

Ú v o d.

Budete konati večer malou obchůzku očistcem s Božským Srdcem Páně,« prikazovala sv. Markéta Marie Alacoque svým novickám, »obětujícíce mu vše, cokoli vykonáte dobrého, a prosíce jej, aby přivlastnil své zásluhy svatým duším trpícím, které zase žádati budete, aby vám vymohly milost žiti a zemřiti v lásce a věrnosti k Božskému Srdci Páně.« Čtenáři přijmou s radostí toto nábožné cvičení, neboť:

Jest krátké — malinká procházka — doba jedné modlitby, zbožného pocitu, ohnivé střelné modlitbičky k úlevě duši v očistci.

Jest snadné — každému věku, stavu, v každé době, na každém místě.

Jest útěchy plné — sestoupiti v duchu na chvíli do očistce dobyti zásluh sobě samým, milosrdenství prokázati nešťastným duším, nalézajícím se ve skutečných plamenech, aniž by mohly něco pro sebe učiniti, pomoc jim poskytnouti, aby brzy došly slávy. pro kterou od Boha určeny jsou.

Jest svaté — shoduje se s přáním nejsv. Srdce, připojuje se k jeho úmyslům, vykonává se k jeho slávě ve spojení s ním, poněvadž se mu prokazuje, jakoby čestný průvod, podíl běře na jeho lásce, a přijímá od něho potěchy, úlevy, po koje uvězněným duším.

Jest šlechetné — obětujeť nejsv. Srdci, cokoli dobrého po celý den vykonáme: modlitby, kající skutky, almužny, všeho druhu přimluvy, spoléhajíc, že

Kristus sám jich užije ku blahu duši trpících.

Jest velké ceny — úpěnlivě prosí Božské Srdce, aby své zásluhy přivlastnilo duším v očistci. Kdo může vysloviti váhu takové modlitby, takového zbožného cvičení?

Jest nám prospěšno; vedle užitku duchovního, vycházejícího zespolku s nejsv. Srdcem Páně, dosahujeme uznalosti a vděčnosti duši v očistci, které se za nás potom budou přimlouvat, až přijdou do nebe, abychom žili a zemřeli v lásce Ježíše Krista. Nenili to svrchovaná milost?

Zasluguje býti rozšířeno. Křesťané, kdokoli jste, ať duchovní, ať řeholníci, ať zbožní lidé ve světě, kteří čtete tato slova, pojdte, spojme se ve svatý spolek modliteb, a ve združení s nejsv. Srdcem a Marií Pannou pod ochranou sv. Josefa, přítele Božského Srdce, a za příkladem blahosl. Markéty ustanovme se na tom všim možným způsobem úlevy skýtatí zarmouceným duším v očistci. Tak z prostředka plamenů s větší útěchou budou moci s námi ustavičně opakovati: »Ať jest všude milováno nejsv. Srdce Ježíšovo!«

První den — neděle.

Co oplakáváte, vy svaté duše trpící, ze země, kterou jste opustily?

Oplakávám ztracený čas. Nepokládala jsem jej za tak vzácný, rychlý, nenahraditelný. Solva polovici jsem ho prožila, než kolik jsem doufala. Kdybych

si byla tenkrát rozuměla! Kéž bych se směla vrátiti na zemi, jak dobře bych užívala času!

Čas drahocenný, dnes si tě vážím, jak zasluhuješ. Ty's vykoupěn byl drahou krví Kristovou. Mně se tebe dostalo, abych tě užívala k milování Boha, ke svému posvěcení, ku podpoře a vzdělání bližního. Zatím však vynaložila jsem tě ke hříchu, k marnostem, k zábavám, k věcem neužitečným, krásným snům, které mi nyní působí trpký bol.

Čas vzácný, čas ztracený, jak mne nyní pronásleduješ, jaký žal mi působí svévolné zneužití tebe! Čas tak rychlý na zemi a tak zdoluhavý v tomto ohnivém vězení, v těchto místech těžkého utrpení! Dříve jsi plynul rychle, jako když blesk se mihne; léta zdála se býti dny, celý život můj uplynul jako sen, a nyní jeho běh jest tak zdoluhavý, že hodiny zdají se býti roky a dnové stoleti.

Jest mi nyní trpěti, nařikati a čekati, dokud nenahradím ztraceného času až do nejposlednější vteřiny. Ó jak dlouhé jest vyhnanství mé!

Čas nenahraditelný! Na zemi se mi zdálo, jako bys konce neměl. Společala jsem se na poslední léta, že budu moci pokání činiti, a hle, nit dní mých přetata v okamžiku, kdy nejméně jsem se nadála.

Čas drahý, tak vhodný k získání pokladův a milostí pro nebe, ty's uplynul bez naděje, že bys se kdy navrátil.

Ó vy dosud na světě žijící, neztrácejte času, jenž stál tolik Pána Ježíše, a který i vás mnoho státi může ve plamenech očištěvacích!

Ó vy, kteří živi jste v době po výtce zasvěcené Božskému Srdci Páně, kdy Kristus podati chce největší důkaz lásky své, věnujte nám některý z těchto dní, několik z těchto hodin, když hojných milostí tak snadno získati můžete!

Kvítek. Tak veliký jest žal duší v očišti, že jeden den zdá se býti tisícem let. (Sv. Vincenc Ferrerský.)

Cvičení. Zasvěťte nějakou chvilku nejšv. Srdci k úlevě duší zemřelých.

Otče náš, Zdrávas, Odpočinutí věčné dej jim, Pane, a světlo věčné ať jim svítí. Odpočiňte v pokoji. Amen.

Druhý den — pondělí.

Nad čím z této země, kterou jste opustily, lidče, svaté duše v očišti?

Lkám nad promrhanými statky pozemskými. — Bohatství, zdraví, vloh, důstojnost, vliv na jiné, kterého jsem požívala, moji přátelé, služebníci, rodiče, vše bylo by k mému prospěchu, kdybych byla dovedla užiti toho ke cti a slávě Boží, a mocnou pobídkou k vlastnímu posvěcení. Kolik milostí tím způsobem byla bych k sobě přitáhla, ale nechtěla jsem! Všecky mé statky zmizely přede mnou v hodině smrti jako pára. Kéž bych dnes byla obdařena těmito statky pomíjejícími! Vše bych vynaložila, bych o jeden okamžik urychlila své vysvobození, abych zvětšiti mohla aspoň o jeden stupeň slávu mně připravenou na nebi, a abych rozšířila po světě úctu k Božskému Srdci Páně.

Ó vy, kteří dosud vládnete bohatstvím, užijte ho k podpoře bližního hojnými almužnami, vynaložte je ke slávě Boží zbožnými oběťmi k tomuto účelu učiněnými! Pomněte, co řekla blahosl. Markéta Alacoque jedné nábožné osobě, která dala malý příspěvek na zhotovení obrazu Srdce Ježíšova: „Tímto dárkem jste způsobila větší zalíbení jeho Srdci, než byste učinili mohla všemi jinými dobrými skutky po celý život váš.“

Kvítek. Almužně jsou brány nebes otevřeny. (Sv. Jan Zlat.)

Cvičení. Dejte nějaký dárek na rozšíření oslavy Srdce Páně.

Otče náš, Zdrávas atd.
Obětováni. Věčný Otče, obětujeme ti krev, umučení a smrt Ježíše Krista, bolesti

Panny Marie a sv. Josefa na odpuštění hříchů našich, za duše v očistci, za potřeby sv. matky církve a za obrácení hříšníkův. (Odpustky 100 dní jednou za den. Pius IX.)

Třetí den — úterý.

Nad čím z této země, kterou jste opustily, naříkáte, duše trpící?

Naříkám nad povrženou milostí Boží. Byla mi nabízena v hojnosti, v každé chvíli a s důtklivostí. Křesťanské zrození na křtu sv., povolání do mého stavu, svatosti, slovo Boží, svatá vnučutí, dobré příklady, mimořádná dobrodini: vyváznutí z nebezpečí, pomoci v pokušeních, odpuštění po pádu, odpustky tak snadné k dosažení! Zavrhl jsem jedny, chladně přijala jiné, zneužila větší části jejich ku své zkáze, k dobrému užila jsem s těžší nejmenší díl všech. Přednost jsem dala statkům časným před nebeskými. Jak jsem se oklamala!

Kěž mi dopráno na okamžik utišení žizeň u pramenů milosrdenství, prýsticích z nejsv. Srdce Páně, které lidé hříšní a lhotejní zneužívají!

Ó vy, kteří blízko sebe máte nevýčerpateľnou studnici milostí, proč nenabíráte aspoň krůpěj pro nás? Poslyšte blahosl. Markétu, která totéž k vám mluví s nebes, jako my ze středu těchto plamenů: »Jest zřejmo, že na světě není nikoho, komu by se nedostávalo všemožné duchovní podpory, Ineli láskou vděčnou a upřímnou k Srdci Kristově.«

Kvítek. Dar milosti nadpřirozený cennější jest nad dary přirozené celého světa.

Cvičení. Obětuj dnes duším v očistci nějaké odpustky připojené k modlitbám k nejsv. Srdci Páně.

Otče náš, Zdrávas atd.

Stělné modlitby. Milováno budiž všude nejsv. Srdce Páně! (Odpustky 100 dní. Pius IX.) Pochváleno, pozdraveno a milováno budiž Srdce Ježíšovo v nejsv. Svátosti po všechen čas, ve všech svatostáncích po světě až do skonání světa! Amen. (Odpustky 100 dní. Pius IX.)

Čtvrtý den — středa.

Nad čím z této země, ze které jste odešly, hořekujete, duše zarmoucené?

Hořekuji nad spáchanými špatnými skutky. Zdály se mi ve světě lehkými a příjemnými. Výchytky svědomí jsem konejšila v líně rozkoši. Dnes však mne tíží a hořkost jejich mne trápí, vzpomínka na ně mne pronásleduje a srdce mé rozežirá. Hříchy smrtelné odpuštěné, ne však odčiněné, nedostatky všední, menší nedokonalosti, příliš pozdě vás nenávidím! Spravedlivý trest dochází nyní volného průchodu. Kéž bych se směla vrátiti na svět! Žádný slib sebe lahodnější, žádné bohatství, žádné svědné slovo nebyly by s to, aby mne svedly k nejmenšímu hříchu. Ó vy, kteří dosud můžete voliti mezi Bohem a světem, obraťte zrak svůj na trny a plameny, které obklíčují Srdce Páně, ty povědi vám, jaký jest zármutek Kristův nad našimi vinami. Rozpomeňte se na žalost, kterou pro ně mítí budete v očistci, ale pozdě, a potom nic vás to státi nebude hříchu se varovati. Chceteli vždy odolati útokům ďábelským, uvažujte tato slova sv. Markéty: »Nemohu věriti, že by zahynuly osoby zasvěcené Srdci Ježíšově, ani že by smrtelným hříchem upadnouti mohly do tenat ďáblových, jen když ze všech sil je ctí, a snaží se jemu se připodobniti.«

Kvítek. Co platno člověku, kdyby veškeren svět získal, ale na duši své škodu trpěl? (Mat. 16, 26.)

Cvičení. Vzbuzení lítosti před obrazem Srdce Páně ve spojení s dušemi v očistci.

Otče náš, Zdrávas atd.

Ježíš, Josef, Maria, vám daruji srdce i duši svou!

Ježíš, Josef, Maria, přispějte mi v posledním zápasu!

Ježíš, Josef, Maria, ať vydechnu duši svou s vámi! (Odpustky 100 dní každá pro sebe. Pius VII.)

Pátý den — čtvrtek.

Nad čín z této země, kterou jste opustily, truchlíte, vy svaté duše v očistci?

Truchlím nad pohoršením, které jsem jiným dala. Kéž bych aspoň jen vlastní hříchy oplakávali mohla! Kéž bych byla mohla v poslední hodině zameziti všem smutným následkům všech pohoršení mnou způsobených! Kéž by mi možno bylo z tohoto temného místa zadržeti nad otvorem do propasti tolik nešťastných duší, které mého špatného příkladu a převrácených zásad následovaly! Ale není to možno! Mou vlastní vinou hříchy se ještě páchají, a to trvatí může po mnohá léta a staletí.

Nyní mám účet skládati i z těch nepravostí, jichž více nebo méně jsem příčinou.

Kéž by mi popráno bylo donéstí slovo mé až k mezím světovým a celou zemí je pronéstí! S jakou neunavností chodila bych od duše k duši odvracetí jich od hříchův a přiváděti ke ctnostem!

Ó vy všickni, kteří mne navštěvujete se Srdcem Kristovým v mém temném žaláři, kteří zrakům svým ukazujete zářící paprsek jeho milostivého světla, vy v něm nalezáte prostředek nejvydatnější a nejjistější k obrácení všech duší, které jsem hříchy svými pohoršila. Promluve k nim tato slova: »Božské Srdce Ježíšovo jest jisté a bezpečné útočiště všem, kteří hledají útulek před spravedlností Boží, jejíž hněv zahubil by všechny hříšníky i s jejich nepravostmi pro veliký jich počet, v jakém se páchají, a kterým spravedlivý hněv Boží proti sobě vyzývají.

Kvítek. Syn člověka odplatí jednomu-každému podle zásluh jeho. (Mat. 5, 26.)

Cvičení. Darujte dnes někomu obrázek nebo spis jednající o nejsv. Srdci Páně.

Otče náš, Zdrávas atd.

Věčný Otče, obětují ti nejdražší krev Ježíše Krista za zhlazení svých hříchův a za potřeby sv. církve. (Odpustky 100 dní. Pius VII.)

Šestý den — pátek.

Nad čín z této země, kterou jste zanechaly, žalostníte, vy svaté duše v očistci?

Žalostním nad zanedbaným pokáním. Jak lehkým bylo by bývalo na zemi, a jak trapným jest dnes v očistci! Zde nejmenší bolest větší jest než nejkřutější bolesti na zemi. Na světě jsem mohla přijímati, odevzdána jsouc do vůle Boží, nesnáze, bolesti, nepříjemnosti, tělo své uváděti v poddanství ducha, zřící se věci nadbytečných a chudým je darovati, dosti činiti za své hříchy, užitek a prospěch míti z odpustkův a všech zbožných duchovních cvičení. Což snazšího nad to? Za krátký život kající bych se byla uvarovala tolika rokům očišťovací. Kéž by mi Bůh dovolil změnití leta, která ještě ztříviti mám v tomto bolestném vyhnanství, v tolik roků na světě! Žádný rozkaz nezdál by se mi krušný, žádné utrpení by mne neděsilo, v nejpřísnějším pokání cítila bych jenom útěchu a radost, na tento plamen neuhasínající pomýšleje.

Ó vy, kteří dosud snášíte lehké břímě nesnází života pozemského, kteří požíváte chleba vašeho v potu tváře vaší, plesejte: nejlehčí utrpení, které snesete na dosti učinění spravedlnosti Boží a smazání hříchů svých, obětované nejsv. Srdci Páně, zbaví vás dlouhého a krutého očistce.

Poslechněte slova, která řekl božský Spasitel blahosl. Markétě, an ji své Srdce ukazoval a zval, aby do něho vstoupila: »To jest očistec, v němž očistili musíš dny života tvého pozemského, potom v něm najdeš přibýtek radostný a spojení se mnou.«

Kvítek. Přinášejte hodné ovoce pokání. (Luk. 3, 8.)

Cvičení. Přineste malé sebezapření nejsv. Srdci k úlevě duším v očistci.

Otče náš, Zdrávas atd.

Ó Ježíši, tichý a pokorný Srdcem, učiň srdce mé podobné tvému! (Odpustky 300 dní. Pius IX.)

Sedmý den — sobota.

Nad čem z této země, kterou jste opustili, smutníte, vy svaté duše trpící?

Lituji nepatrné lásky, kterou jsem chovala na zemi k dušičkám v očistci. Každý křesťan může poskytnouti útěchy, občerstvení, pokoje těmto věznům v jejich trapném postavení modlitbami, kajícími skutky, almužnou, sv. přijímáním a konečně, jeli duchovním, obětuje nejdražší oběť mše sv., aneb nenili jim, obcuje ji. Kdybych tak byla jednala, vyprosila bych si milost nedopustiti se hříchu žádného. Zasloužila bych si menší očistec, ne tak krutý, a nyní více by mi prospívaly modlitby, které se za nás po celém světě k nebesům vysílají. Kéž bych se mohla vrátiti na svět, nikdo více nade mne nestaral by se o vysvobození duší z očistce, vroucí modlitby bych za ně prolévala, a jiné bych vyhízela k soustrasti nad nimi!

Co činiti nyní nemohu, co jsem nečinila, když jsem mohla, činite tak, ó duše křesťanské! „Smilujte se nade mnou, smilujte se nade mnou aspoň vy, přátelé moji!“ Poslyšte zbožné pozvání, které vám dává blahosl. Markéta s výsosti nadhvězdne, jako to dříve činila svým

spolusestrám v oktávě všech věrných dušiček, a které jako modlitbu k vám z očistce vysíláme: „Zdajili se vám tyto zbožné skutky příliš těžké, nermuťte se proto; nemůžeteli jich konati jedním způsobem, vykonajte je na jiný způsob.“

Kvítek. Zaslouženě takto trpíme, poněvadž jsme zhřešili proti bratru svému, vidouce zármutek duše jeho, když prosil nás a nevyslyšeli jsme ho, proto přišlo na nás utrpení toto (I. Mojš. 42.). Tak volali bratří nevinného Josefa.

Cvičení. Rozšiřujte, pokud vám lze, tuto knížечku, a duše zemřelých budou vám vděčny.

Otče náš, Zdrávas atd.

Sladké Srdce Ježíšovo, učiň, abych tě vždy více miloval! (Odp. 300 dní. Pius IX.)

Vděčnost duší v očistci.

„Dnes (v neděli „Dobrého pastýře,“ druhé po velikonoci) časně ráno,“ praví blahosl. Markéta Alacoque, „přišly se se mnou rozloučiti dvě duše, jež dobrotivý Pastýř s více než s milionem jiných uváděl do svého ovčince, kamž se ubíraly s radostnými zpěvy. A když jsem je žádala, by nás pamětlivly byly, odvětily: Nevděk ještě nikdy nedostal se do nebe.“

St. III.

Jednota Svato-Alžbětská ve Znorovách na Moravě.

Zbožným bratřím a sestrám třetího řádu sv. Otce Františka Serafinského a všem ctitelům sv. Alžběty podává *P. Jan Mikulka*, t. č. kooperátor ve Znorovách a zakladatel té Jednoty.

Doufám, že se zavděčím a radost nemalou učiním všem zbožným terciářům, když jim v tomto měsíci listopadu, zasvěceném sv. Alžbětě, vdově z třetího řádu sv. Otce Františka, obšírnější zprávu o původu a rozkvětu Jednoty naší svato-Alžbětské podám.

Naše prastará osada Znorovy u Veselí na Moravě, dvě hodiny cesty od uherských hranic vzdálená, má rovněž

prastarý kostelíček, o němž již r. 1386. zmínka se činí. Kostelíček ten jest jediný ze všech 620 farních chrámů Páně rozsáhlé arcidiecése olomoucké zasvěcen sv. Alžbětě, vdově z třetího řádu. V krásné knížce „Život sv. Alžběty,“ kterou sepsal francouzský hrabě Montalembert a kterou pro „Dědictví Cyrillo-Methodějské“ v Brně přeložil kněz církevní Jakub Procházka, dočítáme se, že brzy po smrti sv. Alžběty,

zemřelé dne 19. listop. 1231.. klenul se překrásný, nádherný chrám nad hrobem jejím ve městě Marburku, a že ke cti sv. Alžběty stavěny i jinde mnohé krásné svatyně.

Jak již podotknuto, vystavěn i u nás ve Znorovách od zbožných předků našich svato-Alžbětský chrám Páně, jediný to v celé arcidiecési olomoucké: ale žel Bohu, že není tak velebný a krásný, jak by přece jediný sv.-Alžbětský chrám Páně rozlehlé arcidiecése býti měl, aby zřejmě mohl svědčiti o naší lásce a úctě k té velké světlici Boží, sv. Alžbětě, jejíž drahocenné ostatky u nás chováme.

R. 1880., hned po svém na kněžství vysvěcení, přišel jsem pln prvního zápalu a horlivosti jako kooperator do Znorov ke starému, stále churavému vdp. faráři, Janu Janáčkovi. Cítil jsem se v tomto našem chatrném, nízkém, nevhodným přístavkem r. 1872. znelvořeném kostelíčku velmi stísněným, asi jako když pták, navyklý na volnou přírodu, do malé klece uzavřen bývá. Bylo mi bolno, že svatá patronka našeho chrámu Páně žádného jiného, jí zasvěceného, v celé naší arcidiecési nemá, leč ten náš, tak nepatrný.

Bylo mi též lito našeho zbožného lidu, jenž tak sevřen a stlačen v kostelíčku tomto bývá a jemuž v této tlačenici službám Božím obcovati jest.

Proto hned prvního roku toho pojal jsem úmysl všecek tomu se oddati, aby u nás důstojnější a prostrannější chrám Páně svato-Alžbětský postaven byl. Narazil jsem však při tom na mnohé obtíže a překážky, a tak bylo vróucí mé snaze jako žhavému uhlí pod popelem jen doutnati, až konečně r. 1887. plamenem vyšlehl.

Čta totiž poprvé pastýřský list Jeho Eminence nejdůst. p. kardinála a kníže-arcibiskupa našeho, Bedřicha, ze dne 6. března 1887., v němž nám oznamoval,

jak bychom důstojně měli a mohli oslavití nastávající jubileum 50letého kněžství Jeho Svatosti papeže Lva XIII., a přijda na slova: »Pamatujme na chudé chrámy.« umínil jsem si konečně úmysl svůj památného roku tohoto ve skutek uvéstí a po radě našeho arcipastýře k radosti sv. Otce i s našimi farníky nejen na cizí — hlavně misionářské chrámy Páně — nýbrž i, a to popředně, obětavost a dobročinnost obrátiti k našemu vlastnímu, tak chatrnému a potřebnému kostelíčku, a jubilejní rok ten na vždy památným u nás tím učiniti, že v něm založena Jednota na zbudování nového svato-Alžbětského chrámu Páně u nás ve Znorovách.

I vymohl jsem si nejprve svolení svého vdp. faráře, abych jeho jménem onu Jednotu založiti a říditi směl; načež přednesl jsem dne 11. dubna 1887. v pondělí velikonoční farníkům našim s kazatelnou přiměřenou řeč, abych seznal, zdali myšlénka moje i u nich ohlas našla, a jaký.

Ó jak jsem byl potěšen a ve své snaze posílněn, shledav tu všeobecnou a velikou nadšenost k nové Jednotě té! Do 3 měsíců přihlásilo se u mne a zaplati se dalo 709 údů s měsíčním příspěvkem alespoň 2 kr., a mnozí dary značné jednou pro vždy věnovali. Tak uštědřil jistý dobrodinec jakožto první základ 1000 zl., a tím stalo se, že dne 11. července téhož roku měla naše Jednota svého jmění již 1803 zl. 17 kr.

Aby pak nadějná Jednota tato i za souhlasu církevní a světské vrchnosti k cíli žádanému působiti mohla, sestavil jsem přiměřené stanovy a zaslal je ku schválení nejdůst. kn.-arcib. konsistori a vys. c. k. moravskému místodržitelství. Obě vrchnosti přijaly a schválily ochotně stanovy ony, a sice vys. c. k. místodržitel dne 29. srpna 1887., č. 25.288. a nejd. kn.-arcib. konsistor dne 7. září 1887., č. 9553.

Podávám tuto alespoň některé para-grafy stanov těch:

§. 1. „Jednota na zbudování nového farního chrámu Páně ve Znorovách“ má sídlo své ve Znorovách, a účelem Jednoty jest: nashbíratí potřebný peněžitý fond na vystavění nutného, nového chrámu Páně ve Znorovách.

§. 2. Prostředky na dosažení cíle toho budou přispěvky řádných přispívajících údů Jednoty, dary, fundace a odkazy peněz aneb movitého a nemovitého jmění.

* §. 3. Údem čili řádným členem Jednoty může se státi každý katol křesťan, kterého-koli stáří a obojího pohlaví; údem se stane přihlášením se u předsedy Jednoty a zápisem do knihy údů, na farním úřadě znorovském chované.

§. 4. Každý úd běže na se závazek měsíčně 2 kr. čili ročně 24 kr. na výše udaný účel platiti. Přispěvky větší s díkem přijaty budou. Úd zavazuje se přispívati do své smrti aneb do ukončení stavby; avšak vystoupení z Jednoty nikomu zabráněno býti nemůže.

§. 5. Údové mají právo při ročních valných hromadách v účetní a zápisní knihu nahlédati, návrhy, výtky a jiné vhodné poznámky výboru Jednoty přednésti. — Valná hromada svolá se pravidelně jednou ročně ke konci měsíce listopadu; k usnášení jest oprávněna, když aspoň dvě desetiny ku hlasování oprávněných údů se sejdou. Kdyby se jich však tento počet nesešel, svolá se druhá valná hromada, která pak k usnášení nemusí se obmezovati na žádný určitý počet dostavivších se členů.

§. 6. Mimo údy řádné pomáhají k naznačenému účelu i dobrodincové Jednoty. Dobrodincem se stane každá osoba, která aspoň 1 zl. jednou pro vždy na zbudování nového chrámu Páně ve Znorovách ušetří.

§. 7. Za všechny živé i zemřelé údy a dobrodince Jednoty bude ročně v oktáv sv. Alžběty slavná mše svatá ve chrámu Páně znorovském obětována; na ně denně při mši sv. i na modlitbách pamatováno, a v budoucím novém kostele každého čtvrtletí vždy jedna mše sv. obětována.

§. 11. Členské přispěvky a jiné milodary přijímají a účtují předseda Jednoty a oba kostelní hospodáři; ostatní výbor má právo účty ty ve schůzích zkoumati.

§. 12. Trvání Jednoty závisí na obětavosti členův a dobrodinců, na hojnosti a velikosti darův a odkazů. Čím více bude se peněz

stékati, tím spíše bude se moci se stavbou počíti. O plánu stavebním bude se zvláštní výbor, údy Jednoty zvolený, se znalci raditi a jednati, až aspoň 30.000 zl. sebráno bude. Jednota se rozejde, když zamýšlená stavba vykonána bude, a všechny platy a účty při stavbě té zaplacený a vyrovnány budou.

Nyní teprve nastala řádná činnost Jednoty naší; údové noví neustále se přihlašovali, dobrodincové své milodary zasílali a mnoho značných závětních odkazů Jednotě se dostávalo, tak že koncem roku 1887. bylo řádných údů Jednoty dle §. 4. stanov 1056, a od nich a od ostatních dobrodinců dle §. 6. složených peněz 2667 zl. 22 kr.

Netušený to zdar! Když jsem Jednotu zakládal, pravil jsem si, že, budeli nám Pán Bůh žehnati, snad 500—600 zl. ročně seženeme — a zatím jak mile jsem byl zklamán v očekávání svém!

Nechyběli ovšem lidé, již mi pravili, abych se jenom příliš neradoval ze zdaru Jednoty, že horlivost údův a štedrota dobrodinců brzy, již příštího roku, ochábně a utuchne; ale Bohu díky, taci lidé neosvědčili se býti dobrými proroky. Novým rokem nová horlivost, nadšená obětavost!

Jen za měsíc leden složili údové Jednoty 71 zl. 82 kr., dobrodincové za různých příležitostí 259 zl. 78 kr., v kostelních pokladničkách nalezeno 11 zl. 2 kr. Obnášel tedy lednový příjem celkem 342 zl. 62 kr. Údů nových přihlásilo se 105. — Podobně pokračuje Jednota až podnes, tak že má nyní již 2258 přispívajících řádných údův a od nich a od přechetných dobrodinců složených peněz 9239 zl. 18 kr. — za 2¹/₂ roku trvání svého.

Jeho Eminence nejduš. p. kardinál olomoucký, Bedřich, račil naší svato-Alžbětské Jednotě své požehnání a zároveň značný dar na penězích laskavě uděliti; podobně dostalo se jí od Jeho Veličenstva našeho nejjasnějšího císaře 100 zl.; rovněž 100 zl. má co děkovati dobrotivosti Jeho c. k. Výsosti arcivévodovi

a polnímu maršálkovi Albrechtovi; 50 zl. uštědřila milostivě laskavá ruka korunni princezny vdovy Štěpánky; po 25 zl. poskytnuli milostivě Jeho c. k. Výsost arcivévoda Vilém a Rainer; a mnohé velmi vzácné a vznešené osoby duchovního i světského stavu prokázaly naši Jednotě tu milost' a česť, že se staly buď údy, buď dobrodinci jejími.

Obzvláštní též přízni a lásce — což snadno pochopitelné — těši se naše svato-Alžbětská Jednota u zbožných bratří a sester třetího řádu sv. Otce Františka. Jestliť svatá patroutka zdejšího farního chrámu Páně, sv. Alžběta, obzvláštní cti a ozdobou, pravou perlou svatého řádu, tak že láska terciářů k ní vztahuje se i ku chrámu Páně, ji zasvěcenému, jedinému v rozsáhlé olomoucké arcidiecési, a to velmi chabému.

Od kollatury třetího řádu v Uh. Skalici přihlásilo se snahou ředitele řádu, jenž byl zvláštním příznivcem naší svato-Alžbětské Jednoty, P. Klementa Intribusa, a představeného zbožného bratra Josefa Žizky ze Strážnice na 400 řádných údů přispívajících. Od kollatury třetího řádu v Uh. Hradišti přes 100 údů, zásluhou představeného řádu Jana Némce, dp. P. guardianiana kláštera Františkánů, paní Fr. Zelnitiusové, paní Anny Strakáčové, Anny Mazáčové a jiných zbožných duší.

Představený třetího řádu, zbožný bratr Štěpán Bačík z Tvarožné Lhoty, donesl první sbírku, mezi terciáři farnosti kněždubské pro naši sv.-Alžbětskou Jednotu učiněnou, v obnosu 20 zl. Podobně jednají i terciáři v Radějově a jinde. Především budtež zde jmenování následující bratří a sestry: V Radějově A. Salcák, v Klimkovicích Anna Majevských, ve Velkých Opatovicích Marie Rajblova, na Velehradě hospodářský adjunkt Jan Vitek, v Hodoníně Jan Saňa a sl. Regina Škrápkova, v Olomouci M. Nedomova, důstojný p. guardian kapucínské klá-

štera Hubert Ettl, v Prostějově dp. Adolf Honig, v Hulíně dp. Rudolf Hrdlička, v Holešově Jan Zakopal a mnozí jiní. Takovou lásku a přízeň ukazují k naší svato-Alžbětské Jednotě zbožní terciáři v blízkém okolí; i jsem pevně přesvědčen, že nejedni i vzdálenější terciáři těmito řádky, pro ně zvlášť napsanými, pohnuti a povzbuzeni budou, aby též nějakými milodary nebo vespolnou sbírkou přispěli té naší svato-Alžbětské Jednotě, o níž snad nic posud nebyli věděli. Vždyť posud naše Jednota působila jen zcela skromně a v úkrytu, jako pravý kvítek Alžbětský, bez hlučných reklam a zpráv časopiseckých, ku cti a chvále Boží a sv. Alžběty, té lihovanné fialky pokory. Avšak povzbuzení přízni, jakou tak mnozí ze všech stran Jednotu naši obdaňují, vystupujeme nyní z toho úkrytu s následující prosbou: Pomoz, kdo možnost a srdce máš, našemu nebohému lidu tak ideální dílo provést! Věru, nehodným naší dobrodince své daru nedají; a náš chudý a přece tak obětavý lid je zajisté podpory potřeбен a též hoden. Odvděči se vroucí modlitbou, kteráž za jeho dobrodince denně vystupovati bude ke trůnu Nejvyššího, a On jim to přehojně odmění.

Který zbožný terciář by také častěji nevzpomněl sv. Alžběty, této milé dcery sv. Otce Františka, které tento Otec ve své lásce vlastní plášť daroval. Tato vzpomínka bude asi pro mnohého pohnutkou, aby nějakým dárkem naší svato-Alžbětskou Jednotu laskavě podporoval. Neboť takto pomohou zbožní terciáři svými slechetnými dary nejen zdejšímu farníkům, Slovákům to většinou chudým a nemajetným, aby sobě potřebný a důstojný chrám Páně vystavili, nýbrž rozmnoží též česť a chválu velké světice, sv. Alžběty. Ostatně bude jejich obětavost odměněna nyní i budoucně hojnými duchovními milostmi a dary, jichž se dle

Řeč v pondělí velikonoční

dne 11. dubna 1887.

přednesená ve příčině Jednoty na zbudování nového farního chrámu Páně Tif. svatě Alžběty ve Znorovách na Moravě.

„I přinutili ho, říkouce: Zůstaň s námi! I vešel s nimi.“ Luk. 24, 29.

Dojemnou událost vypravuje nám dnes, nábožní posluchači, sv. evangelista Lukáš o Pánu Ježíši; solva že z mrtvých vstal, již stará se o věrné své, aby je bol a zármutek nesklíchoval. nýbrž aby všeliké srdce v něj věřící radostí nebeskou oplývalo.

Vidá dva učeníky své jíti do městečka Emaus tak ztápěné nad smrtí jeho, přiblíživ se k nim, šel s nimi. A oni nepoznali jej. Dovědév se příčiny zármutku jejich, počal jim cestu otvírati — vysvětlovali písmo sv. o Messiaši tak jasně a úchvatně, že, jak sami pak doznali, srdce v nich hořelo, když mluvil jim na cestě. Plní vděčnosti nutili za to Krista Pána u cíle své cesty, aby s nimi v jejich domě přenocoval, neboť se již připozdívalo a den se již nachýlil. A on učinil jim po vůli. I všel s nimi, zůstal s nimi, večerel s nimi, a dal se jim i poznati při žehnání a lámání chleba.

Nejmilejší, jaká to pocta pro onen dům v Emausích, ve kterýž Ježíš Kristus, pravý a živý Bůh, vejiti ráčil!

A hle, tutěž, ba ještě větší poctu činí podnes tentýž Ježíš Kristus každému katolickému chrámu Páně. Sem dává se on též pozvati a přebývá zde ne na chvíli jen krátkou, jako v Emausích, nýbrž stále a ustavičně k největší radosti a útěše svých věrných vyznavačů.

Když židovský král Šalomoun vystavěl Hospodinu překrásný chrám ve městě Jerusalemě a jej s velkou slávou byl vysvětil, padl před oltářem zápalným na kolena svá, vztáhl ruce své k nebi a modlil se, řka: »Hospodine, Bože israelský, není tobě podobného ani na nebi ani na zemi. Jestliže nebe i nebesa neobsahují tebe, čím méně dům tento, kterýž jsem vystavěl. Však přece vystavěl jsem ho, doufaje, že tu zvlášť vyslyšíš modlitbu lidu svého. Kdož by se modlil na tomto místě, vyslyš ho a buď mu milostiv.« (III. Kr. 8.)

I ukázal se mu Hospodin a řekl jemu: »Vyslyšel jsem modlitbu tvou a prosbu

§. 7. stanov pro vždy účastnými stanou. Naše svato-Alžbětská Jednota jest a má býti jakousi milou pomněnkou radostné jubilejní slavnosti našeho sv. Otce Lva XIII. On sám jest též údem a obzvláštním příznivcem — regenerantem, — vzkřisitelem a obnovitelem třetího řádu. Jsem jist, že pomněnkou touto též jemu nemálo se zalíbíme a jeho požehnání pro naši svato-Alžbětskou Jednotu a pro všechny údy a dobrodince její dosáhneme, o kterých ho tyto dny prositi chceme. Proto doufám, že i z té příčiny přemnozí terciáři své obětavé srdce k naší svato-Alžbětské Jednotě obrátí a nějakým milodarkem ji obdaří, aby co nejdříve naše potřeba a naše přání vyplněny býti mohly.

Potrváli nynější obětavost jen několik málo let, pak budeme moci v 10 letech již stavěti důstojný, nový svato-Alžbětský chrám Páně u nás ve Znorovách, jenž bude chloubou a záslužným činem všech zbožných ctitelů sv. Alžběty.

Časy nynější nejsou ovšem valně příznivy ku sbírkám všestranným; ale malá, nepatrná oběť bude snad přece mnohemu ještě možná, a o tu právě ve jménu naší sv.-Alžbětské Jednoty laskavého čtenáře těchto řádků prosím. I malé částky od mnohých dané spolu velkou sumu činí.

Případné laskavé milodary přijímám ochotně a vděčně jakožto pokladník Jednoty, nebo vůbec farní úřad ve Znorovách u Veselí na Moravě.

Přišli jsem však někomu s prosbou touto nevhod, nechat jen na mne se nehorší! Poslechl jsem jen Pána Ježíše v tom, k čemu vybízí u sv. Lukáše (11. kap.), řka: »Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlucte, a bude vám otevřeno. Neboť každý (tedy snad i já), kdo prosí, bere; a kdo hledá, nalezá; a tomu, kdo tluč, bude otevřeno.«

!vou: posvětil jsem domu tohoto, kterýž jsi vystavěl, abych položil jméno své tam na věky (t. j. aby byl přibýtkem mým ustavičným); a budou oči mé a srdce mé tu po všechny dny, pozorující na toho, kdož by se modlil na místě tomto.* — Ano, draží v Kristu, chrám jerusalémský byl v pravdě přibýtkem Boha živého; proto také, když Pán Ježíš, Syn Boží, chrám ten od prodavačův a kupců kdysi vyčistoval, řekl zřejmě: »Nechíte domu Otce mého domem kupeckým« (Jan 2, 16.).

Avšak, nejmilejší, jakkoli krásný a veliký byl chrám jerusalémský, přece jenom byl slabým obrazem našich katol. chrámů, v nichž Bůh a člověk. Ježíš Kristus, ve viditelné způsobě chleba ustavičně přítomen jest, a bohaté poklady milosti svých nám rozdává. A každém katolickém kostele platí s'ova sv. Jana v jeho Zjevení (21, 3.): »Viděl jsem město svaté, Jerusaleml nový, sestupující s nebe od Boha, připravený jako nevěsta okrášlenou muži svému. I slyšel jsem hlas veliký s trůnu, říkající: Ať, stánek Boží s lidmi, a přebývatí bude s nimi. A oni budou jeho lidem, a sám Bůh s nimi bude jejich Bohem!«

Nábožní posluchači! I naši zbožní předkové před dávnými a dávnými časy nutili, jako dnešní dva učenci evangelisti, Ježíše Krista, by všel s nimi pod jednu střechu, aby byl jejich Bohem: vystavěli mu tento náš kostelíček maličký a prosili ho, říkouce: »Pane, zůstaň s námi!«

A Pán Ježíš, dobře znaje věřící a láskou hořící srdce předků našich, svolil v prosbu jejich a vyvolil si toto místo za přibýtek svůj, aby tu zvláště vyslyšel modlitby lidu svého, aby tu hlavně obracel oči a srdce své na své prosící dtky.

Íptám se, nejmilejší, zdali pak byl přibýtek tento důstojný hosta tak vzácného? Zdali byl on jako ten nový Jerusaleml připravený jako nevěsta okrášlená muži svému?

Ach, nebyl! Naši nuzní předkové nemohli nádherný stánek připravit hosti svému nebeskému. Ale Pán Ježíš, jenž v bídných jeslíchách betlémských spočíval, když na svět přišel, a na tvrdém, nahém dřevě kříže zemský život ukončil, nepohrdl nuznými předky našimi a stal se hostem jejich i našim až na tento dnešní den.

Avšak má snad tento stánek Boží tak chatrným zůstatí na vždy?

Býl ovšem nedávno ještě v horším stavu, jak sami dobře víte, a jen neunavnou snahou našeho vdp. faráře a konsistoriálního rady, J. Janáčka, nabyt tak mnohých okras i značného rozšíření. Přes to všechno jest však on pro nás malý, nízký, nemluvě o té boční, před 16 lety přistavěné kapli, o níž Jeho Em. nejdůst. náš p. kardinál za poslední sv. generální visitace r. 1882. tak nechalvě se vysloviti ráčil; proto v nedaleké budoucnosti nastane neodbytná potřeba jej znova rozšírovati, přestavovati, či lépe zcela nově vystavěti, a to tím spíše, že od roku 1875. ve farnosti naší přibývá průměrně 52 duší za rok.

Abychom však sobě nebo potomkům našim nákladnou práci tuto usnadnili a zároveň zásluh při podniku tom bohumilém nazískali, umíní jsem si, draží farníci, založiti u nás letos Jednotu na zbudování nového, důstojného chrámu Páně svato-Alžbětského. Letos, dne 31. prosince, připadá 50leté kněžské jubileum sv. Otce, papeže Lva XIII. Učinme si rok tento památný tím, že v něm započneme usilovati o nový, důstojný chrám Páně u nás.

Veledůstojný náš p. farář a rada svolil k tomu, abych svato-Alžbětskou Jednotu onu založiti a řídití mohl, jejíž kýženým cílem býti má nový náš kostel! — Nejmilejší! Nehrozte a nelekejte se toho slova: nový kostel!

Ten nový náš chrám Páně nebude se stavěti ani letos, ani na rok, nýbrž jen malými, nepatrnými dárečky chceme na stavbu tu sbíratí. A jak dlouho asi? Bohatý král Salomoun vystavěl chrám jerusalémský za 7 let; nuzní židé však po návratu ze zajetí babylonského stavěli jej znova, poněvadž byl zničen, a to 46 let. Nuže, kdybychom my, draží farníci, také těch 46 aneb i 50 let své krejčary skládali, jaký pak krásný dům Boží mohli bychom u nás postaviti!

Že snad mnohý z nás toho stěsti se nedočká, by budoucí ten nový chrám Páně uviděl — to nikoho od obětavosti neodstrašuj! Vždyť i tento dům Boží vystavěli nám naši předkové; a pak hodláme přece stavěti dům Pánu Bohu věčnému; a nebudemeli moci my v něm se modlití,

budou jistě v něm za nás se modliti vděční potomci vaši. Tedy jen s chutí do toho!

Když mi bylo asi 12 let, šel jsem s křelovskými rodáky svými ponejprv na pout k Panně Marii svato-Hostýnské. U Bystřice pod Host. zastavili jsme se a s úctou pohlíželi jsme na posvátný ten kopec, kde na přímělu Bohorodičky tak zázračně Pán Bůh naše zbožné předky moravské kdysi zachránil před litými vrahy Tatarů. Náš vůdce, starší bratr, výmluvnými a dojemnými slovy nám o všem tom vypravoval a upozornil nás i na onen nižší, holý kopec, který zrovna před horou posvátnou do výše se vypíná; i vyložil nám původ kopce onoho. Když prý Tataři nijak sv. horu stěci nemohli, umínili si naproti ní rovněž tak vysokou horu nanést, aby pak s ní na křesťanské hrdiny hostýnské své smrtonosné šípy metati mohli. I rozjeli prý se na svých rychlých koních, nabrali hlíny do svých čepic, sypali ji před sv. horu, sypali — a tak rostla jejich hora, — až Pán Bůh sám práci jejich zmařil, strašným bleskem mnohé pohubiv a ostatní rozprašiv. I dodal náš vůdce: »A každý Tatar prý jen jednu čepici hlíny nabral a nasypal; z toho poznejte, jak mnoho jich bylo, když kopec tak vysoký z malých jen částek nanесли — ve třech dnech!«

Nejmilejší, jest to ovšem jen pověst; já však posud ji v paměti chovám a dnes vám ji vykládám z té příčiny, abyste poznali a uvážili, co zmůže i malá částka — společná — častá.

Proto vás, drazí farníci, snažně prosím a žádám, abyste, kdo jen může, snášeli malé ty částky na náš nový chrám Páně. Nenit nás arci tolik, jak oněch Tatarů pod sv. Hostýnem, avšak to nevadí; budeme za to snášeti déle a častěji.

Máme v naší farnosti 3162 duší v 651 domech. Kdyby v každém domě jen dvě osoby staly se řádnými, přispívajícími údy naší Jednoty, měli bychom jich 1300; avšak časem může jich snadno býti 1500—2000. Jsem jist, že i kromě naší znošovské farnosti najde naše nová svato-Alžbětská Jednota dosti příznivců, již buď údy, buď dobrodinci jejimi se stanou, až o ní se jenom doví.

Vždyť náš kostelíček jest jediný ze všech 620 farních chrámů Páně rozsáhlé naší arcidiecése olomoucké, zasvěcen sv.

Alžbětě, a tato svatá patronka našeho chatrného kostelíčka má nemálo ctitelů zvlášť u zbožných terciářův a vůbec u zbožného pohlaví ženského. A pak slechetní lidumilové, Bohu díky, posud všickni nevymřeli, a jistotně nám nejdni slechetnými milodary svými přispějí, jakmile se přesvědčí, že my sami seč můžeme činit.

Proto vybízím předně vás, nejmilejší farníci, abyste se v největším počtu za údy přispívající zapsati dali. A jaký závazek běže na sebe každý úd? Dá měsíčně v sakristii na nový náš chrám Páně aspoň 2 kr. Kdyby údů těch bylo jen 1500, složili by ročně nejméně 360 zl.

To by byl první a hlavní příjem roční nové naší Jednoty! Dále pak budou hned zítra u každých dveří našeho kostelíčka zavěseny skříňky s nápisem: »Milodary na náš nový chrám Páně.« Kamž by každý dle libosti a možnosti své vkládati mohl svůj dárek. I v bohatém chrámu Páně jerusalemském iněli takové pokladnice. Jednou, jak nám to sv. evangelista Marek (kap. 12.) vypravuje, sedl si Pán Ježíš proti pokladnici té a díval se, kterak zástup metal peníze do ní; a mnozí bohatí metalí mnoho. A přisedší jedna chudá vdova uvrhla dva halíře. I svolav Pán Ježíš učeníky své, dí jim: »Amen, pravím vám, že tato chudá vdova více uvrhla než všickni ostatní.«

Hle, nejmilejší, jak vysoko cení Pán Ježíš každý i sebe menší dárek na dům Boží, jeli jen z čisté lásky k Pánu Bohu daný. Doufám pevně, že i do našich čtyřech kostelních pokladniček mnozí budou metati halíře své; a tak zase nám vzejde přírůstek na stavbu nového našeho chrámu Páně. Měsíčně pak, a to vždy první neděli, bude s kazatelnou oznamováno, jak mnoho peněz do každé pokladničky vloženo bylo.

Dále zavedeny budou u nás — posud nebývalé — ofery pohřební na tento Bohu milý účel. Staří pohané v Řecku dávali mrtvolám svých přátel peněz v ústa, by je zaň převezl převozník Cháron přes řeku Léte do podsvětí. Kdo peněz ten neměl, musil prý 100 let po pustém břehu řeky té blouditi, než jej Cháron převezl.

Jest to ovšem, drazí křesťané, jen pohanská báje; to však není báje, nýbrž svatá pravda, co řekl svatý archanděl

Rafael Tobiašovi (kap. 12.): »Modlitba s postem a almužna lepší jest, nežli poklady zlata schovávatí; neboť almužna od smrti osvobozuje, a onať jest, kteráž čistí hříchy a činí, že nalezáme milosrdenství a život věčný.« A kdo by z vás, nejmilejší, nepřál svým zesnulým život věčný a Boží milosrdenství? Kdož nechtěl by jim přispěti, aby jejich duše se očistily? Nuže, rádi spojte, drazí farníci, ode dneška při pohřbech svých milých modlitbu s almužnou na náš nový chrám Páně, aby jejich duše tím spíše mohly vejíti ve chrám Boží nadhvězdny. Proto při každém i malém a chudém pohřbu bude při pohřební mši sv. oběť na náš nový chrám Páně, a lásky vaše se žádají, aby všickni přátelé zemřelého: dítky, mládenci, panny, muži i ženy neváhali ten nějaký krejčárek položit na oltář na spasitelný úmysl nebožtíka. Každá taková oběť bude zapsána v pamětní knihu a měsíčně s jinými ohlašována. Doufám pevně, že i na tento způsob jmění nové naší Jednoty vzrůstati bude.

Dále, když se, milí farníci, někdy při hostinách úvodních, svatebních, koláčových a jiných radujete a veselíte se, prosím vás snažně, pamatujte i tu dle možnosti krejčárky svými na nový náš chrám Páně, majíce na mysli slova sv. apoštola Pavla (k Filipenským, kap. 4.): »Radujte se v Pánu vždycky,« a »Budťo že jíte nebo pijete, aneb cokoli jiného činíte, všechno k slávě Boží činite!« (I. Kor., kap. 10.) Na tyto sbírky obzvláště se těším; vždyť když jest člověk veselým, tu též bývá z pravidla i štědrým. Jen si vzpoměte na štědrost krále Herodesa, kteron ukázal při hostině na den svého narození decti Heródiadině (Mar. 6.), řka: »Pros, zač chceš, a dám tobě.« I přísáhl jí: »Začkoli prositi budeš, dám tobě, byť to byla i polovice mého království.« I tyto milodary budou s druhými měsíčně oznamovány.

Také při kupech, prodech a dobrovolných dražbách — co tu vhodných příležitostí k milodarům na nový náš chrám Páně! Kolikrát bývají křiky a hádky o nějakou zlatku po celé hodiny. Nuže, smluvte se, nejmilejší, dáti onu spornou částku na náš nový chrám Páně, aby nikomu nebylo lito, že není po jeho — a milodar ten jistě oběma stranám vy-

jedná hojného Božího požehnání. — Nejedem též z nás, nábožní posluchači, má snad na svědomí nějaký podvod, krádež aneb svévolné poškození bližního na statku jeho. Konečně nedá mu svědomí děle pokoje, a on rozhodne se k nevyhnutelně nutné náhradě; ale majetník již třeba mrtev i jeho dědici nebo se snad ani o něm neví; v takovém případě může almužna na nějaký bohumilý účel tento těžký kámen s našeho svědomí svaliti. — Nechtějte děle zatvrzovati srdci svých!

Jestě mám snažnou prosbu k vám, nábožní manželé, kteří žádných dětí od Pána Boha jste nebyli obdrželi nebo kterým je vám již Pán Bůh všechny na věčnost odvolal: Pamatujte obzvláště vy co nejštědřeji na nový náš chrám Páně! Vezměte si příklad z bohahojného římského slechtice Jana a jeho slechtné manželky, již žili za panování papeže Liberia ve IV. století po Kristu Pánu. Nemajíce žádných dětí ani dědiců, jimž by pozůstavili hojné své statky vezdějš, obětovali celé své jmění přeblahoslašené Panně a Matce Boží, a vzývali ji na modlitbách nejvřelejších, aby jim nějakým způsobem naznačila, k jakému účelu náboženskému by měli vynaložiti peníze své. Upřímné prosby jejich došly vyslyšení. Dne 5. srpna, kteréhož času v Římě a okolí panují největší parna, v noci pokrýl snih částku hory Ekvilijské. Téže noci napomenuti byli slechtic Jan a chof jeho ve snách, aby vystavěli kostel, věnovaný Panně Marii, na onom místě, jež by shledali sněhem posypané; neboť Maria žádá takovým způsobem státi se jejich dědičkou. A tak oni též učinili, a do dneška stojí na kopci tom překrásný chrám »Blahoslašené Panny Marie Věšší« aneb i jinak »Sněžné.« (Kulda. »Rok církv.,« V., 43.)

Ptám se, nemohly by se i u našich mnohých bezdělných manželů podobné některé slechtné duše najíti, kteréž by, když ne všechno jmění své, tedy aspoň částku jeho věnovaly a obětovaly svaté patronce naší Alžbětě na zbudování nového, důstojného chrámu Páně u nás?

Zvláště pak v těžké nemoci, v možné hodině poslední hleděte, nejmilejší farníci, na náš nový kostel, pokud jen možno, pamatovati. Říká se sice, že kdo

za živa dává almužnu, že dává zlato, kdo pak teprve po smrti nechá dáti, že již jen stříbro: nuže, třebaš to stříbro!

Když, milý křesťane, citíš a pozoruješ, že brzy již z tohoto slzavého údolí odejít musíš, a sice tak, jak to o sobě řekl bohabojný Job (kap. 1.) slovy: »Nahý jsem vyšel ze života matky své a nahý zase se tam navrátím.« neboť, jak dí sv. apoštol Pavel (I. Tim., kap. 6.): »Nic jsme zajisté na tento svět nepřinesli, bezpochyby že také odnésti nic nemůžeme,« — ač, tu poruč, milý křesťane, svým pozůstalým dítkám a přátelům a uslanov, co místo tebe a za tebe na náš nový chrám Páně obětovati mají. Vůle a prosba umírajícího jest přece svatá a nevěřím, že by ji někdo moha splnit, nesplnil.

Tak, tuším, nejmilejší, dost jsem vám dal na ruku příkladův a vhodných příležitostí, jak bychom snadno mohli a měli sbírat na nový chrám Páně u nás; budeme-li dle toho i jednati, seženeme lehce i 500 zl. a snad i více ročně, a nikdo to hrubě nepocítí, že mu něco na časném majetku jeho ubylo, ale naopak sezná, že mu mnoho přibude na zásluhách, na lásce a na požehnání u Pána Boha. Na údy naší sv. Alžbětské Jednoty a na všechny dobrodince nového našeho chrámu Páně bude po všechny časy denně na modlitbách a při mších sv. pamatováno; za všechny živé i zemřelé údy a

dobrodince bude se v oktávě sv. patronky naší, Alžběty, slavná mše sv. zpívati a za ně v budoucím novém našem kostele každého čtvrt roku vždy jedna mše sv. obětovati.

Kdo by tedy chtěl přispívajícím údem nové naší Jednoty se státi a takto vydatně ku stavbě nového našeho chrámu Páně napomáhati, nechať se u mne v sakristii nebo na faře ohlásí. I bude zapsán do knihy úděv, obdrží členský lístek, totiž obrázek sv. Alžběty, a roční příspěvek 24 kr. bude moci po celý rok v sakristii buď u mne aneb i u kostelníka spláceti třeba i po 2 kr. aneb i po větších částkách, aneb i najednou, jak to komu vhodnějším bude.

Nejmilejší! Když s láskou a chutí neocháblou na ten nový, důstojný příbytek pro Pána Ježíše mezi sebou sbíráti budeme, buďmež jisti, že tím raději bude On s námi a mezi námi přebývati. V poslední hodinku pak našeho živobyti, až se nám bude připozdívati a náš poslední den nacylovati — kdy my již nebudeme moci do chrámu jeho přijíti, vejde On k nám ze příbytku svého, z chrámu od nás vystavěného, aby nás nejsvětějším tělem svým posílil na cestu k věčnosti a uvedl ve chrám jiný, ne rukami lidskými udělaný — ve chrám slávy nebeské. Amen.

P. Jan Mikulka,
kooperátor.

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Dům míru.

(R. 355. — 390.)

Me dvanácté čtvrti římské, piscina publica zvané, stál veliký, pravidelně stavěný dům. Nazýval se insula (ostrov) Minuciova. Zasluhoval právem jméno insula, neboť vynikal z moře domů římských jako skalnatý výběžek. Se žádným domem nesouvisel. Patěro mohutných svých poschodí tak směle zvědal do výše, jakoby chtěl sám přes Kapitol na Tiberu patřiti. Majitel

jeho byl pokládán za nejbohatšího ve městě. Lidé tvrdili, že mu tento dům vynáší více, než dva statky v Kampánii, kde pracovalo pro něho 1500 otroků. V přízemí nalézaly se rozličné sklady s purpurem, s uměleckými výrobky z kamene, nebo korintského kovu, s knihami, obrazy a s mastmi všeho druhu.

Vznešený svět římský znal zcela dobře tento dům, poněvadž v něm bylo možno dostati nejkrásnější drahokamy a nejznamenitější ozdoby ze zlata.

Místnosti toho domu byly shromáždístém oněch lidí, kteří obyčejně nechali otcovské dědictví v rukou potměšilého Řeka, který v obcování se svými zákazníky vynaložil veškeré umění dokonalého sofisty (mluvky, mudráka).

Komnaty prvního a druhého poschodí honosily se toutéž nádherou, jako sklady v přizemí.

Co vydálo znamenitého umění národův na východě a na západě, bylo ve skvostných místnostech zastoupeno a vkusně urovnáno.

Perské koberce a záslony, mistrná díla řeckých malířův a sochařů, galské ocelorytiny, vzácný nábytek z cizího dřeva, spartanské podušky a vyšívání, vše bylo v lahodném souladu na svém místě.

Toto vše očekávalo šťastného obyvatele rajske domácnosti, když unaven namáhavým obchodem hledal svůj rodinný krb.

Nuže, kde jest ten, jehož nádhera ho vyznamenávala přede všemi Římany?

Maruě ho hledá oko. V sále, který by se pro něho nejlépe hodil, vidíme sice elegantní stůl na závitý knih, bohatě zlatené skříně s korintskými vásami a vůbec mnoho vzácných maličkostí, ale po starožitném krbu, po obrazech předkův ani stopy!

Proč? — Mladý muž, který má tyto komnaty najmuty, netouží po vlastní domácnosti. Obědvá v taberně, kde se schází nejvybranější společnost. Zde se mu naskytá příležitost utratiti peníze nejvhodnějším způsobem. Ah, což mu jest po obrazech předkův! Nemá žádných. Sám se stal tím, čím jest. Proto jest na to hrdým, že nemusí býti nikomu vděčen. On jest lvem dne. Blaženě žije, směje se všem pošelilcům, kteří žijí spofivě, aby pojistili dětem svým šťastnou existenci. Jemu jest rodina, stát bláznovstvím. Často velebil, že jest prost všeho pouta rodin-

ného a že netřeba mu vstoupiti do státní služby, aby se uživil. Původ jeho, jak sám tvrdil, byl temným. Vychoval ho jakýs propuštěnec a poslal ho do Říma k nejznamenitějším učitelům. Na to se dovedl upamatovati, že mu dal živitel peníze a poslal ho se zapečetěným psaním do Karnunta v Panonii. Tu našel dohrého příznivce, který zbohatl tím, že prodával podloudu zbraně Němcům za Dunajem. Ten ho zavedl do toho řemesla. Aurelius, jak se tento obchodník jmenoval, byl člověk neduživý. Jsa blízce smrti, ustanovil mladíka jediným dědicem svého jmění. On však přenechal vedení obchodu spojencům svého dobrodince a spěchal do Říma. Tu uvrhl se do náručí rozkoši. Jeho kapitál, který půjčil na vysoké úroky, a výdělek z podlouductví usnadňoval mu, že si mohl dovolovati to, co synové nejbohatších rodin římských. Najal si obě poschodí jen proto, aby měl úplný klid. Od ostatních nájemníků byl zcela odloučen. Vyšší poschodí bylo přístupno toliko ze tří částí.

Tam se již jevil zcela jiný život. Úzké světnice postrádaly potřebného světla. Nečistota a nepořádek zíraly z každého koutu. Zkažený vzduch, podivný zápach a ono tajemné šero ve všech chodbách a jizbách prozrazovaly, že tu bydlí lidé chudí, lidé bédní. A v těchto spíše brlohům medvědům podobných děrách tísnila se rodina jedna na druhou. Co neštěstí, zla, zkaženosti tajilo se v těchto pustých zdech! Zde našli nešťastní spekulanti, nezvedení synové, podvodníci, zloději, podezřelí žebraři a jině do kalu neřestí zapadlé veličiny bezpečně útočiště. Za dne vytáhla horda tato na zebrotu a na loupež. Doma zůstali jen neduživci. Noc je opět svedla dohromady. Od těchto lidí bral Minucius značný nájem, který byl placen s dokonalou určitostí, neboť budova ta se pro takový druh lidí nejlépe hodila.

V tomto doupěti bídy bydlela též rodina, která zápasila s hroznou nouzí. Otec jí dávno již zemřel. Matka ztrápená dlouhou nemocí hleděla již také smrti vstříc. Čtyry nedorostlé dcery a čtrnáctiletý hoch Kliment živili sebe a matku svou prodejem květin a žebrotou. Ubohé dívky, churavěly nstavičně v tomto dusném pelechu. Bída a žal se ostře vtiskly do lalů jejich obličejů. Jim přeshly květy života v žalu a strádání. Úsměv, jenž libá tváře zdravých dětí, jich ani nepoznal. Ve tvářích jejich bylo cosi nepochopitelného, chmurného, vážného.

Kliment a sestra jeho Krescencie byli často od surových nájemníků vybízeni, aby jim při zločinech pomáhali. Slibovány jim peníze a dary, jestliže se propůjčí jim při nočních lupech za vyzvědače. Avšak veskeré tyto lákavé nabídky rozbíjely se bezúčelně o odpor matčin a o poslušnost dětí. Za to ubožátka trpěla. Ústřky, rány, nadávky nejhoršího druhu musely snášeti každodenně. Ano brozeno jim, že je i s matkou ven vyženou a domů nepustí. Tu plakala robitka, ne snad proto, že snášela protivenství, nýbrž ze strachu, že tyto zlomyslní lidé ubohé matičce ublíží. Často se pozvěděla zemlená žena na svém loži a sepjavši vyhublé ruce své úpěnlivě prosila tyrany, aby sirotkům nšetřili. Takové výjevy se často opětovaly. Dívky měly nevýslovnou bázeň před svými spolehnájnými a kde mohly se jim vyhýbaly.

Jednoho dne vracely se děti domů ze vzdálené čtvrti městské. Byly radostí rozjasněny; neboť dnes utržily za květiny mnoho peněz. Když se blížily k obydlí, ušly neobyčejný ruch na ulici. Zrychlily své kroky. Myslely, že se stalo nějaké neštěstí. Tu uslyšely poplašné signály městské stráže. V největším spěchu pádily blíže. Prodíraly se podivuhodnou zručností zástupy zvědavců, až jim konečně další postup hustou řadou lidí byl

učiněn nemožným. Pojednou spatřily mezerou lidí, jak se hustý dým dral z oken té chodby, kde se jejich obydlí nalézalo. Ach, jak se tam vedlo ubohé matičce! Poznovu pokoušely se prorazit řadu, ale rány a hrubá slova přinutily je k pokoji. Třsouce se na všech údech viděly lidu nositi a oheň hasiti.

Ó co by daly za to, kdyby byly u své matky, která snad již se smrti zápasila! Avšak marné jejich namáhání. Nelitostní lidé nepustili nikoho.

Konečně kouř mizel. Povýk v domě se mýnil. Lidé se opět brali za svým zaměstnáním. Ano i stráž odtáhla. Každý se radoval, že neštěstí tak zahy přeshlo. Děti hrnuly se ke své matince. V tom Krescencie zděšeně vykřikla a klesla jako mrtva k zemi. Oheň řádil v jejich světnici. Ubohá matka stala se obětí plamenů. Mrtvola její, strašně popálena, ležela na chodbě.

Ubozí teď neměli nikoho na světě, kdo by se o ně staral. S matkou zemřelo jim jediné milující srdce!

Jakoby zrakům svým nevěřily, stály tu děti kolem mrtvoly. Hleděly ztrnule do zjizvených tváří matčiných.

Konečně počal Kliment plakati. Příklad staršího bratra následovaly ostatní. Lkajíce volaly jméno drahé matky, libaly popálené ruce její. A jakoby v žalu tom ulehčení nabývaly, nařikaly vždy víc a více.

Tu vystoupil Sulmo, nejhorší z nájemníkův, a poručil jim, aby utichly. Poněvadž slov jeho nedbaly, surovec rozpálil se tak, že uchopil hůl a počal je bít. Na pokřik dětí přiběhl dozorce domu. Ten však ještě Sulma pochválil a poručil svým pacholkům, aby tu havěť z domu vyhnali. Ve mdlobách ležící Krescencie byla se svými sestrami z domu vyhozena.

Až do večera seděly děti přede dveřmi a plakaly. Kliment pokoušel se sice

sestry potěšiti, ale i jeho bolest takovou mocí přemohla, že vzlykaje ani slova promluvíti nemohl.

Za soumraku přijel pohřební vůz, který sbíral každodenně mrtvolý chudásův a na pohřebiště odvážel. Tyto pak byly do společné jámy uvrženy.

Sirotci doprovázeli samojedini neúhledný vůz. Ale jen na krátko. Bič vozkův je brzy od vozu odehnal.

Ted' bloudily dítky bez přístřeší, bez přítele delší dobu po Římě. Ve dne prosily přede dveřmi boháčů, v noci spaly na tvrdé dlažbě ve sloupoví.

Jednoho dne Krescencie zůvěřila. Ubohý Kliment musil se nyní sám starati o své mladší sestry. Avšak málokdy slítavalo se nad nimi srdce dobrotivé. Chlapec hladověl a trápil se mnohem více, jen aby sestry své nasýtil. S hrůzou pozoroval, že se šat na nich kus po kuse rozpadává, že sil jejich víc a více ubývá. Smrť k nim pozvolna kráčela.

Přišla zima a ta je zničila všechny. Toliko on ještě vzdychal skleslý slabostí kdesi v koutě a očekával svou poslední hodinku.

Avšak když jest nouze největší, tu jest pomoc nejbližší.

Křesťan Minucius, útrpností jat, ujal se nešťastného chlapce. Uminil si, že mu pomůže. Přikročil k němu a slovy laskavými ho vyzval, aby ho následoval. Kliment mohl sotva povstati. Jeho dobrodince musil ho podporovati, aby zpět nepadl.

V domě Minuciově byl pečlivě ošetřován. Brzy nabyl opět sil, že mohl vykonávati rozličné práce. Poněvadž byl chápavého ducha a rád se učil, seznámil se brzy s křesťanskými učiteli.

Jednoho dne Minucius mu oznámil, že nalezl dobrodince, kteří ho chtějí dáti vychovati ve světských vědách. Radosť chlapce byla nesmírná. Padl svému ochránci kolem krku, líbal jeho ruce,

běhal po všech chodbách a každému sluhovi vypravoval, že bude choditi do školy.

Kliment by chtěl rád věděti jména oněch dobrodincův, ale Minucius mu děl, že pozná je tehdy, až bude křtěn. Kliment považoval ten den za největší svátek a nemohl se ho dočkat. Modlil se stále k Bohu, aby jen již přišel. Ve škole byl velmi pilným, až vzbuzoval závist u mnohých bohatších spolužákův. Učitel ho velice miloval a jmenoval ho často svou pýchou a radostí.

Minucius očekával od tohoto sirotka veliké věci, neboť jeho žížeň po vědě, jeho vroucnost v modlitbě a jeho dětinská prostota a zbožnost tyto naléje potvrzovaly.

Neznámí přátelé zaopatřili chlapci knihy, ve kterých duch jeho nalezl nový vzlet a rozhled. Ó jak úzkostlivě dbal, aby se nepoškodily tyto poklady! A že byl na knihy opatrným, dostal ku čtení knihy vzácnější a dražší. Jak často si přál přečtené závilý svým dobrodincům odevzdati, ale Minucius vždy odkázal ho na křesťanův den.

Konečně přišly vytožené velikonoce. Pln blaženého očekávání připojil se Kliment k zástupu katechumenů. Když sestupoval do studně v baptisteriu,¹⁾ stáli mu po boku dva mladí mužové. Zdáli se mu býti známí, ale nemohl se na ně upamatovati, kde by je byl viděl.

Když toto podivuhodné obrození bylo u konce, přijali novokřtěnci svatě břímování a nejsv. Svátost oltářní. Pak se veškeren lid za ně modlil, aby je Bůh v milosti zachoval, aby jednou objevili se s veselou tváří před soudnou stolicí jeho.

Bílý oděv, v němž stáli před oltářem, a svíce, jež drželi v rukou, byly jistým znamením, že chtějí toto přání

¹⁾ Byla to zvláštní kaple při chrámě, v níž nalézala se studnice pro svatý křest.

křesťanské obce zachovati a dobrými skutky všem dobrý příklad dáti.

Po bohoslužbě přišli příbuzní a přátelé, vzali je do svého středu a provázeli je s plesáním k domovu.

Ku Klimentovi připojili se jeho přátelé. Tu teprve zvěděl jich jména. Byl to Jeroným a Rufin, známí učenci. Oni požívali v učeném světě zvučného jména a v církvi veliké úcty. Kdysi viděli chlapce, jak v katakombách s pochodní v ruce kráčet a snažil se nápisy na hrobech křesť. mučovníků rozluštit. Něčemu nemohl porozumět. Tu obrátil se k nim, byli právě na blízku, a prosil je o vysvětlení. Vyhověli mu. Ze zvědavosti pak započali s ním rozmluvu. Dověděli se o smutných jeho poměrech.

Takový byl počátek známosti s ním a příčina, že o jeho vzdělání pečovali.

Nyní dali se mu poznati, neboť jako knotrové jeho přijali na se povinnost nad pokrokem a ctností jeho bdíti.

Toho času stál v čele římské církve sv. Liberius, Říman, vynikající nejen učeností, ale i svatým zápallem. Za vlády toho papeže přijalo mnoho nadaných jinochů, kteří v Římě meškali na studiích, křesťanství. Tím sláva církve se po celé říši rozšířila. Nejen pohané pěstovali vědu a svobodné umění, nýbrž i křesť. učitelé. aby tak mládež připravili k boji, který měla církev podstoupiti na poli vědeckém, aby i tu se stala vítězem.

Noc nářkův a pronásledování křesťanského vybledla. Jasně slunko svobody plálo jako mocný vítěz nad temnotou a nevědomostí. Teď nezbyvalo nic jiného, než prositi Pána Boha, by tento blahý mir dlouho zachoval.

Ale bojovníci Páně zbrojili se, aby svůdné učení pohanských mudrcův a podvodných bludařů, kteří se neostýchali vědu pozvednouti proti kříži Kristovu — porazili.

Oni musili tuto zbraň nepřítelům

z rukou vyrvati, kterou pokoušeli se mír křesťanských národů rušiti. Tyto nadšené muže spojovalo vespolek posvátné přátelství. Vzájemný vzrůst představ a bádání vědecká urychlily jejich pokrok. A když později se po celém světě rozptýlili, panoval mezi nimi duševní styk neustále.

Takové přátelství panovalo mezi Jeronýmem a Rufinem. Po oně rozdílnosti v náhledech, která Rufina v pozdějších letech od Jeronýma odpudila, nebylo dosud žádné stopy. Oba působili v bratrské shodě za jedním účelem, oba byli jedné myslí, jednoho srdce, oba také stejně brali účast na vychování a vzělání Klimentově.

Jak bedlivě naslouchal Kliment, když mu Jeroným při čtení sv. písma otvíral poklady se v něm tající: jaké nadšení mu ostalo v srdci, když ho Rufin uváděl do hlubin křesťanské filosofie a tak mu sblížení duše lidské s Bohem ohnivou řečí vysvětloval. Tu se mu zdálo, že duch jeho z něho vystoupil a s Rufinem k výšosti nebeské zalétal.

Kliment děkoval Pánu Bohu každodenně za tuto nesmírnou milost. Často porovnával svou minulost, ty hrůzné dny a noci v nevlídném domě se šťastnou přítomností a tím štěstím, které mu rostlo v obcování se znamenitými muži. Bylo mu tak, jakoby náhle slepota s očí jeho zmizela a jakoby duch jeho spatřil po jedinou tajemství, které dlouho bylo zrakům jeho ukryto.

Ba věru, bloudil mnoho rokův ulicemi římskými, ale dosud nepoznal rodného města svého. Teprve teď, kdy se naučil znáti ve škole znamenité muže, kteří řídili před stoletími osudy Říma: kdy s Jeronýmem ponořil se do bádání výtečných spisů starých, aby pochopil znamenitého ducha jejich, kterého teď zvrhlé pokolení sobectvím dusilo: kdy s podivením slyšel, jak se vyplnil osud sedmipahrbkového města a jak za mužnou

silou kradla se chvějící staroba. Teprve teď, kdy ho přátelé učinili pozorným na zříceně chrámy, na spustlé oltáře bohů, domníval se, že počíná v něm nový život. To, co dříve žitím jmenoval, bylo mu klamným snem, nečinným, bezúčelným živořením. Teď byl člověkem: neboť porozuměl životu lidskému. Radość z tohoto přesvědčení naplňovala ho jarostí, neumdlévající silou a horlivostí. Pokládal hodinu, v níž své vědění nerozšířil, za ztracenou.

Jeroným potěšen chlapcovou touhou po vědě, nešetřil času ani peněz, aby ho mohl ve vědecké snaze podporovati. Těšil se nesmírně, že našel v Klimentovi tutéž lásku k řečnictví, jakou měl Cicero, a tutéž snahu ku krásě básnictví, jakou měl Virgil a Horác. Neboť sám totéž pocítoval. A když slyšel žáka svého o křesťanských pravdách vzletně a básnicky hovořiti, byl dosti za své namáhání odměněn.

Jeronýma blažila ona dětinná bázeň v Boha, ono jaré nadšení pro viru, jaké u chlapce pozoroval, ač Rufin častěji vyslovil obavu, že se chlapec snadno může státi ciceronianem než křesťanem a že ho snadno může oslniti skvělý lesk pohanství nežli přisná, prostá pravda křesťanská.

Kliment však byl rád, že Jeroným na úzkostlivost Rufinovu nedbal. Jeho láska k němu víc a více vzrůstala, kdežto Rufinova mrazivá vážnost zdála se mu býti stále tvrdší a neplodnější. Pokládal za nemožné odloučiti se jednou od Jeronýma.

„Jen smř by to dovedla,“ říkal. „Pokud živ budu, budu ho následovati třeba i do pouště africké!“

Avšak toho překvapení měl se dožiti v příštím okamžiku.

Jednoho dne mu pravil Jeroným, že odejde do Palestiny. A když Kliment prosil, aby ho tam mohl následovati, poručil mu v Římě zůstat i studie dokončiti.

„Budešli pak cítiti náklonnost,“ doložil, „v pustinách palestinských Bohu a vědám žiti, přijď za mnou!“

A tak se stalo, že dobrodince jeho v krátku do Betléma odputoval.

Klimentovi nyní zdlouhavě mijejy dny. Všude, doma, v kruhu přátel, v posluchárnách, v kostele chyběl mu drahý přítel a učitel, a právě teď, kdy ho nejvíce potřeboval. Neboť na ducha jeho dorážely podivné otázky, na něž si nemohl dáti dostatečné odpovědi. Poněmhu navykal si lázati se jiných o radu. Přišel do nového proudu a tak se mu přítel pozvolna z paměti vytrácel. Nejraději meškal ve společnosti mladých lidí. Jich rozmluvy, onen zvláštní vybraný způsob mluvy, jich vtípy upoutaly jeho pozornost, myšlení i ducha.

Za několik týdnů sdělil Kliment mínění přátel svých Minuciovi. Zkušený poručík jeho uznal řeči ty za velmi pochybné. Prosil svého miláčka, by se jen držel pravd sv. církve, aby nedůvěřoval tomu, kdo by něco proti učení církevnímu namítal.

Kliment nemohl však pochopiti, jak by řeči jeho přátel mohly zjeveným pravdám odporovati. Naopak byl přesvědčen, že rozmluvy jich křesťanské podání neohrožují, nýbrž toliko ostřeji a bystřeji vykládají. Tak se dnem ode dne jim zcela oddával. Účastnil se jich schůzí, jsa k domluvám svého dobrodince víc a více chladnější a tupější. Pouto lásky a bázně, které nedávno je oba ještě vízilo, stále se uvolňovalo.

Kliment přál si, aby se již z domu dostal pryč, neboť mu již nebyl sídlem sladké a pokojné radosti.

Minucius vida, že tyto podivné náhledy a myšlenky v Klimentovi větší půdy nabývají, umínal si, že učiní této nejistotě konec. Hledal radu a pomoc u Viktorina, diakona lateránského kostela. Ku své nemalé hrůze zvěděl, že scho-

vanec jeho sdílí náhledy manichejských bludařův.

Učený diakon mu vysvětloval, jak si chytře tito bludaři počínají, aby si přilákali mládež.

»Oni vedou,« pravil, »přísný život, aby tak nezkušence upoutali. Cíl jejich jest vstřípiti mladíkům, že jest vedle dobrého boha také bůh zlý. Tito dva bozi neustále vespolek bojují. Svět dle nich stvořen jest z částíček, které vznikly z dobrého boha. S nimi pomíchány jsou částky vyslé od boha zlého. Dobré částice pílí ku svému bohu, ale jsou zlymi zdržovány. Bůh dobra, by zkontrolil zlé částice, poslal Krista a svatého Ducha, by světlo světa si získali. Oni bytují ve slunci, v měsíci, ve hvězdách a v ovzduší. Utrpení Ježíšovo jest jen klamné, neboť on člověkem nebyl. Spisům starého zákona nepřikládají víry, ale za to mají za pravé evangelium Manovo. Manes byl zakladatelem této sekty; roku 270. byl v Persii popraven.«

Dobrému Minuciovi při těch slovech ježily se hrůzou vlasy.

»Ne, to není možná!« zvolal, »aby můj Kliment věřil těmto podlostem. Nevěřím, že by zapřel křesťanství a stal se tímto kacířem!«

Viktorin těšil ho, že jest to pravdě nepodobné, aby Kliment tak hluboce poklesl.

»Kliment třebaš,« pokračoval, »jen to ví, co ti doma vypravoval. To snadno se dá vldnou výstrahou a bdělostí nad ním odstraniti.«

Minucius děkoval diakonovi za jeho útěchu a dobrou radu a rozloučil se s ním se slibem, že vše vynaloží, aby svého chráněnce na dobrou cestu přivedl.

Avšak člověk miní, Pán Bůh mění. Dříve než učinil první pokus, aby odloučil Klimenta od jeho přátel, oznámil mu tento, že se odebere v brzku do Milána, by tam řečníctví vyučoval.

Minucius v duchu děkoval za tuto zprávu. Donfal, že tak pouto špatných přátel samo se rozváže. Hned mu ochotně povolil. A tak jednoho dne opouštěl Kliment, provázen pozhňáním Minuciovým, krov svého dobrodince.

(Příště dále.)

Milodary Božského Srdce Páně.

Z Brna. Jistá osoba vzdává vroucí díky za vyslyšení modlitby v důležité záležitosti, jakéhož se jí na přímlyvu blahosl. Panny Marie Lúrdské dostalo.

J. S.

Z okolí Kroměříže. Vzdávám tímto veřejně díky nejsvětějšímu Srdci Páně, neposkvrněné Panně Marii a sv. Josefu. Před rokem jsem povážlivě onemocněla. Nejdřív obrátila jsem se na pomoc lékařskou; vidouc však, že jest marná, utekla jsem se ve vsí důvěře k Božskému Srdci Ježíšovu, a cítíc se nedostatečnou, spojila jsem své prosby se zásluhami a prosbami nejbl. Panny Marie a sv. Josefa. A hle, nemoc začala ponnáhlu mizeti a v druhé polovici měsíce května, po užívání vody lúrdské, jsem

na přímlyvu »Královný máje« téměř na jednou uzdravila. Též i matka má jsouc letos již dvakráte nebezpečně nemocná, vzývajíc nejsv. Pannu a sv. Josefa, z nebezpečí vyvázla. Chvála, čest, dikučinění Božskému Srdci, nejbl. Panně a sv. Josefu za všechny milosti, které jsem na jejich přímlyvu obdržela!

E. II.

Z Chorušic v Čechách. Vzdávám vroucí díky nejsladšímu Srdci P. J. za vyslyšení, o něž jsem prosil, za přímlyv P. Marie a sv. Josefa v jistých několika záležitostech rodinných. Plním svůj slib, který jsem při své modlitbě byl učinil.

V. R.

Od Kutných Hor. Jistá rodina vzdává nejvroucnější díky Božskému Srdci Páně, Matičce dobré rady a sv. Josefu za patrné

příspění a příznivý obrat v jisté rodinné tísni.

Z Dolních Kounic. Spěchám, abych zadošťučinil slibu svému, jaký jsem ve skaučené mysli učinil. Pán Bůh navštívil mne v srpnu povážlivě těžkou nemocí, že sám moudrý lékař pochyboval o uzdravení mém. Vida takměř jistou smrt před sebou, počal jsem se báti, zdali dojdou milosti u Boha. I umínil jsem si, jakmile budu trochu jen moci, že začnu konati devítidenní pobožnost k Panně Marii Filipdorské. Nemoc sice pomalu

odcházela z těla, ale zase noha se rozbolavěla. Tu jsem s celým srdcem konal pobožnost svou, vzýval jsem sv. Josefa, sv. Antonia Paduanského, a ejhle, za málo dní byl jsem úplně zdrav. Pročež tisícové vzdávám díky přemocné pomocnici Marii Panně, jejímu nejčistějšímu ženichu sv. Josefu a velkému přimlůvci sv. Antoniu Pad. *A. S.*

K. A. F. děkuje B. Srdci a Panně Marii Hostýnské, že byla šťastně vyslyšena v jisté záležitosti, na které záviselo tělesné i duchovní blaho.

Z Brna. Již v mladém věku svém byla jsem velkým neštěstím stížena, že jsem ve sv. zpovědi jeden těžký hřích zamlčela. Hlasem svědomí znepokojována, slíbila jsem nejsv. Srdci Pana Ježíše, jestli mně dá milost se upřímně vyzpovídati, že to uveřejním ve »Škole«. Té milosti se mně dostalo. Na slib svůj však zapomenouc, upadla jsem opět do tak hrozného stavu, a sice třikráte. I slíbila jsem opět nejsv. Srdci předešlou věli svou, a tentokráte s pevnou odhodlaností. Ano, mnohem větší milosti se mně dostalo, totiž, že jsem mohla dne 6. června generální sv. zpověď vy-

konati. Nyni konám svůj slib a povinnost, a vyzývám všechny čtitele nejsv. Srdce a též všechny ubohé hříšníky, aby ne-zoufali nikdy, nýbrž aby vroucně vzývali soustrastiplné Srdce P. Ježíše o smilování, a neposkvrněné Srdce Panny Marie a sv. Josefa o mocnou přimlůvu a tak se jim jistě té milosti dostane, jestliže jejich srdce po té milosti opravdově touží. Těž prosím všechny čtenáře tohoto časopisu za laskavý »Otče náš.« *A. K.*

Z Prahy. Nucena jsem třikráte díky vzdáti, poněvadž třikráte jsem byla sprostěna nemocí na přimlůvu Rodičky Boží svato-Horské. *A. K.*

Z Kralovic v Čechách. Jistá osoba vzdava nejvroucnější dík Božskému Srdci Páně, Panně Marii a sv. Josefu za tělesné uzdravení po vykonané devítidenní pokrožnosti.

Z Paršovic. Vzdávám nejvroucnější díky nejsv. Srdci Páně, blahosl. P. Marii, sv. Josefu a sv. Antoniu za vyslyšení v důležité věci a posýlám z vděčnosti 5 zl. na vykoupení dítky pohanského.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Francouzští dělníci vykonali v druhé polovici měsíce října pouť do Říma v několika odděleních. První oddělení, pouťníci z Cambrai, přibýlo do Říma dne 16. října, pouťníci z Paříže a z Versailles 21. téhož měsíce. První pouťnický průvod přijal sv. Otec 20. října ve zvláštním slyšení a měl při té příležitosti důležitou allokuci o dělnické otázce, o němž jsme se již zmínili, bude uveřejněn ku konci listopadu. Kardinál Manning, jenž o posledních výtržnostech dělnických v Anglii byl tak rázně zakročil, vyzván byl sv. Otcem, aby mu poslal zprávu o poměrech mezi dělníky a zaměstnavateli. — Prefekt propagandy, kardinál Simeoni, předložil sv. Otci pamětní spis o katolických misticích; mají se zříditi nové misie v Persii, Východní Indii, v Číně, Japonsku a v Africe, a vůbec mají býti misie znova zařízeny. — Itálie oslavila dne 20. září dobytí Říma. Jest tomu již 19 let, co italské vojsko vtrhlo do věčného města a provedlo lup, jenž pohřbilo až do dneška zůstal nepotřetí. Starosta města Říma a deputace důstojníků sešli se v Pantheonu a položili na oslavu lupičského skutku toho věnec na hrob Viktora Emanuela, načež odebrali se k porta pia, kudy před 19 lety italské vojsko vtrhlo do Říma. Zde přečetl starosta u přítomnosti četných liberálních spolkův a obecnosti odpověď krále na zasláný mu blahopřejný telegram. Pravil král v odpovědi své: „Tento výroční den jest nezapomenutelný. Nehrozí nyní naši jednotě žádné nebezpečí, kdyby však nějaké se objevilo, budou všichni Italové konati svou povinnost.“ Dne 2. října opět oslaveno dobytí Říma. Bylo tomu dne 2. října 19 let, co obyvatelé římsí měli se usnešením národa podvoliti spojení Říma s Itálií. Jak tedy si počínala vláda, všeobecně známo. Na

oslavu toho dne byly na veřejných budovách vztyčeny prapory. Purkmistr vydal manifest a mezi školní mládež rozdávány premie. — Ministerský předseda Crispi měl v Palermu při banketu, jemu na počest pořádaném, řeč, v níž dle zpráv s ukromých neobyčejně ostrými slovy mluvil proti církvi a papeži; pravil, že papež sesazen byl tímž právem, jako jiná knížata; národní právo stojí nad právem církevním. Řeč Crispiova znamená namnoze nový krok italské politiky na cestě ke zkáze. — Jak hospodář italská vláda s jménem církevním, viděti lze na budovách, jež prohlásila za majetek národní. Basilika loretská se svatým domem (casa santa) ovšem velice se zalíbila vládě; neboť příjmy její činí ročně skoro milion lir. Nádherná basilika sv. Pavla v Římě, která právem sluje chrámem mramorovým, též byla prohlášena za majetek národa. Za papeže Pia IX. bylo založeno pro tento chrám nadací, z něhož ročně 50.000 lir mělo býti vynaloženo na dostavění chrámu. Nadací to vláda sice si přivlastnila, avšak za všechna ta léta teprve 200.000 lir k onomu účelu vydala. Také klášterní knihovny sicilské prohlášeny byly za majetek národní, ale pak většinou do Katanie zavlčeny; tu leží knihy nepovšimnuty v prachu a špině. Tak stalo se také již dříve s knihovnami klášterními v Římě.

Rakousko. Velice překvapila zpráva, že princ Lichtenstein, jenž první byl podepsal návrh o zavedení náboženské školy, vzdal se předsednictví klubu konservativního na říšské radě a že složil také svůj mandát na říšskou radu. Krok ten knížete Lichtensteina přivedl židovské liberály a jich české spojence zrovna do bláznovské radosti, že jest již zmařen plán Lichtensteinův v příčině změny školských zákonů, že jest již po kleri-

kalní škole. Pravda jest, že po odstoupení knížete Lichtensteina i mezi konservativci vznášela se obava, jakoby návrh o zavedení náboženské školy byl utrpěl velikou škodu. Avšak škola křesťanská zavedena bude, poněvadž zavedena býti musí. Známý onen návrh podal také jinými poslanci, kteří zřítanost v poslanecké sněmovně říšské rady a i na dále se domáhali budou svého práva. A předlohou vládní na nepatrnou změnu školských zákonů, kteráž byla podána panské sněmovně, musí se oprava dostati znova do proudu. — Na schůzi katolického spolku národního pro Horní Rakousy, odbyvané dne 15. října v Linci, mluvil hrabě Brandis v zahajovací řeči o otázce školské a pravil, že katolíci dříve neustanou, dokud se školy křesťanské nedomohou; biskup linecký na to napomínal všechny přítomné, aby vždy jen katolícky smýšlející muže volili a by všemi zákonitými prostředky domáhali se školy náboženské. Pak byla přijata jednohlasně resoluce v tomto smyslu, která zaslána bude panské sněmovně. Mohou nám i v otázce školské býti příkladem katolíci jiných zemí. V Haagenu na př. přijala druhá sněmovna 71 proti 27 hlasův předlohu o revisi školních zákonův a přijat návrh, aby podpory pro veřejné školy obecné byly zmenšeny a dávány na soukromé a konfesionální školy. — Koncem září odbyvala se v Solnohradě valná schůze spolku k založení svobodné katolické university, v níž stěžováno si, že peněz se schází málo, že spolek nyní

má teprve 59.000 zl. Tak ovšem uskutečnění tohoto velikolepého planu posunuto do daleké budoucnosti.

Koncem září konal se katolický sjezd **bavorský** v Mnichově. Na sjezdu tom rokováno o postavení církve katolické v Bavorsku; shromáždění očekávají od zástupců katolického lidu bavorského, že použijí všech prostředků zákonitých, aby církvi plnou svobodu vymohli a patriční vliv v oboru výchovatelství a sociální otízce. Pak přijata též resoluce, že katolíci bavorští sdílejí bolest a rozhořčení všech věrných synů katolické církve nad urážkami, jichž dostává se sv. Otci v Římě od jeho nepřátel, a že důstojně postavení sv. Stolic. jakož i svobodu a neodvislost ve vykonávání nejvyššího pastýřského úřadu nelze zabezpečiti bez vrácení světské moci papežovy. — Velká rada frýburská rozhodla se jednohlasně, že nová katolická universita bude otevřena na přesrok v listopadu.

Ku sjezdu mocnosti v příčině obchodu s otroky dojde dle zpráv anglických listů ku konci měsíce listopadu v **Bruselu**.

Dne 10. listopadu bude se ve spojených státech **amerických** slaviti stá ročnice vysvěcení prvního biskupa. Slavnosti této účastní se přes padesát biskupů. V tomtéž měsíci slavnostně otevřena bude nově založená katolická universita ve Washingtonu, při kteréž slavnosti i sv. Otec zastoupen bude zvláštním delegátem.

V měsíci listopadu modleme se za vládu v jižní Americe.

Na naší době slaví se samá jubilea, třeba i nepatrných věcí a událostí. Ale jubilea, o nichž tuto členářům svým zprávu podáváme, jsou důležitá a památná, jedno ovšem ve smyslu nepřátelském, druhé však ve smyslu čistě církevním. Nepřátelé Boží slaví letos stoletou památku odpadnutí od Boha (r. 1789.), slaví ji velikolepou výstavou v Paříži, kamž se peníze hrnou z celého světa, ale pak prý bude následovati pro celou Francii veliký «krach.» Druhé jubileum, a sice 200leté, slavili zašle letos přátelé Ježíše Krista, památku totiž, kdy Pán sám projevil přání, aby společnost lidská jemu se zasvětila. Potěšitelným zjevem zajisté jest, že království Kristovo počíná podle přání nejsv. Srdce, a to v jižní Americe, v 19. století, kdy věřící i nevěřící bojují proti Kristu a jeho sv. církvi. Podivno, že právě v Americe takové se stalo projevem oddanosti ke Kristu, kdežto před sto lety (r. 1789.) otevřeným náručím mladé republiky španělské vítali falešně,

neznabožské nauky revolucionářů. Nikde snad nezakusili zlé následky zlého ovoce nevěry, jako právě tyto malé státy jižní Ameriky. Kam nevěra, neznabožství se vloudí, tam strojí záhubu i sebe většímu a mohutnějšímu národu. Tím více řádila tato zlá nemoc: světová v malých státech jižní Ameriky. Tu svobodní zednáři stali se téměř všemocnými, tu pokrytectví a zlomyslnost svou projevíli, jako snad nikde jinde. Ano, až dosud ještě zednáři větší díl této krásné země drží v ostrých drápech svých. Právě když bylo největší nebezpečí, když již každý zoufal nad poměry stávajícími, tu povstal statečný García Moreno, »osvoboditel své vlasti,« a neohroženě počal bojovati proti vítězné revoluci; porazil ji a zahabil původce její, a na místo panství revolucionářů založil panství nejsv. Srdce Ježíšova. Než byl od zednářů zavražděn, »prokázal, jak zástupcové lidu v Equadoru veřejně pronesli, lidu svému nesmírná a nepomijitelná dobrodini jak duchovní tak tělesná, jak mravního tak náboženského směru.« Toho nemohou mu ani nejúhlavnější nepřátelé upříti. Před smrtí svou, jsa těžce poraněn, pronesl Moreno proroctví, které se skvěle vyplnilo. Jsa od zednáře dýkou bodnut, zvolal Moreno: »Bůh neumírá!« A pravil ještě tato slova: »Srdce Ježíšovo, jemuž jsem vlast svou zasvětil, vytrhne ji ještě jednou ze jha revoluce, aby ji přivedlo pod ochranou katolických zásad opět k životu, ke svobodě a k uctí, a doufám v Boha, že z Equadoru vyjde spása pro celou jižní Ameriku.«

A v pravdě již druhá republika jižní Ameriky, Nová Granada, mocnější než Equador a dosud úplně v rukou zednářů, nastoupila za vedení Rafaela Nuncsa cestu, kterou Moreno ukázal, a království Srdce Páně září v nejkrásnějším lesku.

Tatáž naděje svítá také odjinud: v Chile, v Brasílii, v Bolívii, ve Venezuele a v jiných zemích, že opustí nepřátelské zájmy a přidají se Kristu, aby našli lidé pomoci v těžkých dobách těchto u nejsv. Srdce Páně.

Protož prosíme všickni co nejvrouceněji nejsv. Srdce Páně, aby bojovníky za právo Boží ve strašlivém boji sílilo a udatně zachovalo, aby spasitelné dílo, které Moreno začal, dokonáno bylo také v jiných státech jižní Ameriky. Také my v Evropě máme velmi potřebu milosti Boží, aby národové odcizeni Bohu zase k němu se navrátili a tak zachováni byli. Podivno, u nás slunce pravdy Boží zachází a v Americe počíná svítati. Dobře pravil na kongresu eucharistickém v Equadoru jistý řečník, že tentokráte přijde světlo ze západu do Evropy.

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvěněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za státy americké, aby opustivše nepřátely staly se právě křesťanskými, a tak rozšířeno bylo království Boží na zemi. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přelaská Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

VŠICKNI SVATÍ a SVĚTICE BOŽÍ, orodujte za své Věrné Ctitele, ať oni s VÁMI jsou na nebi!

K neposkrvněnému početí bl. Panny Marie.

Co poutá tě k nám, dětem zemských luhů,
Jež sama bydlíš v cherubínů kruhu,
K nám, za něž Syn tvůj tolik vytrpěl,
Co poutá tě k nám, že své lásky duhu
Nám spouštíš s říše nadoblačných těl,
Neposkrvněná!

Jak v mraku blesk, tvé nevinnosti běl
Tu zářila vždy v středu světa sluhů
V tvé početí jas slunce potemněl,
Neposkrvněná!

Ty víš, jak pevnou k patám připjal
stulu
Nám Adamův hřích, zrak, jenž k nebi
zřel,
Jak srazil k hroudě, šiji vpřáhl k pluhu;
Ty sama čista, znáš tu šiji dluhu,
Jež co den roste; — proto s našich čel
Pot stíráš, mocí trháš od pekel
Nás bídné, na své lásky staviš vzpruhu,
Neposkrvněná!

P. Š. Senický.

Třiatřicet rozjímání,

uspořádaných dle 33 roků věku našeho božského Vykupitele.

V řeči československé podává kněz *Mat. L.* (č. d.)

Rozjímání.

Čistota Srdce Ježíšova.

1. Ježíš čistotu má nejvýš dokonalou. 2. On jest nám vzorem čistoty. 3. On má býti původem čistoty v nás.

1. Čistota Srdce Ježíšova uprostřed pokaženého světa. Přesmutné jest podívání na svět od pádu prvních lidí. Sotva několik věků lidských uplynulo, a již, abyli slovy pisma mluvil, všeliké tělo bylo porušilo cestu svou na zemi. Přišla potopa, již pomstil se Bůh a očistil zemi od nepravostí, kterýmiž naplněna byla. Avšak nešlechternost rozplouzovala se jako zárodek smrti od pokolení na pokolení, a brzy zase vzrostla:

»Porušení jsou lidé a zohavení ve snaze svém: není, kdo by činil dobré, není ani jednoho« (Žal. 13.).

Ó můj Bože, není ti toho ještě líto, že jsi člověka stvořil? Neboť na kom mohou ještě se zalíbením spočinouti nejčistší oči tvé, ony oči, jimž nelze na nepravost patřiti? Hle, Ježíš objevuje se, a jeho Srdce, obraz to božské svatosti, potahuje k sobě zalíbení Nejvyššího: jest to ono bezposkrvnné zrcadlo, v němž božství vyobrazí se. Neptřibližujte se ke svatyni této, vy hanebné nešlechternosti, jimiž přirozenost lidská nakazila se! Nikoli, Srdce toto nesmí jedovatým dechem vašim ovanuto býti. Jestli čistě

a svaté, jako Bůh sám svaté. Jestliž lilium mezi trním, vzácná květina, jejíž libovonností všecken svět naplniti se má. Ó Bože, hle, tu vydala země ovoce své, na Ježíše paří, a zapomeň poblouzení naše; na Srdce jeho podívej se, a odpusť nám, že naše srdce pokaženo jest. Srdce Ježíšovo náleží nám, my obětujeme ho tobě; v něm hojnou nalezněš náhradu za onu hanebnou podívanou na svět a za ony strašlivé zhouby, jež i nyní ještě nejošklivější všech nepravostí působí.

2. Srdce Ježíšovo

jest vzorem čistoty, již sobě osvojiti máme. Jako světlo uprostřed tmy, tak Srdce Ježíšovo zjevně vystupuje proti všem nepořádkům, jimž se lidé jako otroci náruživostí oddali. Srdce Ježíšovo jest škola čistoty; ona stkvěje se v něm v celé své kráse a připomíná ustavičně člověkovu svatost, k jakéž povolán jest. Ve škole této vzdělaly se panny, ano i Královna panen, kterážto příjemné působení božského Vykupitele dříve již pocítovala, nežli jej v neposkvrněném životě svém počala.

Ó pojd', požehnaný zástupe, shromáždí se vůkol Beránka, jehož věčné následovati budeš, kamkoli půjde; pojd', s panenskou Matkou Boží tvořiti skvělé jeho komonstvo. »Nebo panicové jsou. Ti následují Beránka, kamkoli jde« (Zjev. 14.). Ó kdož dá mi, abych slyšel ony svaté, podivně souhlasné chvalozpěvy, jimiž odrážel se nebeský Jerusaleml, a kterýmžto nízádná ústa pozemská naučiti se nemohou? Ó ano, jak skvělá jest krása nevinného, čistého srdce! Vždyť jakoby

i Duch svatý nenalezal dosti výrazů ku chvále její: »Ó jak krásné jest čistotné plémě ve skvělosti: nesmrtelná jest zajiště památka jeho: neboť i u Boha známé jest i u lidí« (Moudr. 4.).

Křesťanská duše, nejsi bez sebe nad krásou touto? Znáš ji oceniti, zachovati a proti četným nepřítelům, kteří ji na odpor jsou, chrániti? »Máme,« jak di sv. Pavel, »ten poklad v nádobách hliněných« (2. Kor. 4.).

Buď tedy bedlivý a věz, že sice není krásnější, ale také, řekl bych, nedůtklivější ctnosti. Jediné dechnutí může ji zkaziti; slovo, pohled, myšlenka dostahuje, aby z něžné této květiny listy otrháno bylo a ona ke zvadnutí přivedena byla.

3. Srdce Ježíšovo

jest zdroj čistoty. Úzkým svým spojením s přirozeností lidskou očisťuje tuto Syn Boží, a působí, že tím takorika protijed hříchů hluboko v žily naše vtéká. Toť opravdu sál země, jenž chrání nás před hnilobou nebo nás ji

zbavuje. Sám Syn Boží učí člověka znáti vysokou cenu čistoty, a nejslavnějšími příslibeními vybízí ho, ctnost tuto dokonale provozovati. »Kdo může pochopiti, pochop« (Mat. 19.).

Avšak ani na tom nepřestáváje, chtěl nám ve Svátosti své lásky ještě mocnější prostředek proti tomu zlu zůstaviti. Ó můj Spasiteli, jak veliká přece jest dobrotivost tvá, že volíš panenské své tělo s mým hříšným tělem, své nejčistotnější Srdce se srdcem mým nečistým spojit, a přebývati ve chrámě, který tolikrát již modlou nečistoty zne-

svěcen byl! Či jsi, ó můj Bože, ne-
skončenou svou ošklivostí hříchu odložil?
Ó můj Vykupiteli, jak dobrotivý jsi přece!
Tuť srdce moje, tuť mé tělo, — posvětíš
mne, očistiš mou obrazotvornost, mé oči,
mé myšlenky, žádosti a pocity! — Duše
Kristova, posvět mne! Voda z hoku
Kristova, obmej mne! — Ty jsi zdrojem
vší dobroty a krásy, »obilí vyvolených
a víno plodící panny.« Ó Pane, kdy
mohl bych zapomenouti na to štěstí, že
jsem údem tvého nejsv. těla? Mohli
bych ještě někdy tělo své hříchem po-

skvrnit? »Což tedy vezma údy Kristovy,
učiním je údy nevěstky?« (1. Kor. 6.)
Bože, rač mne chrániti, abych nikdy
již tebe tak nepotupil! — Nezapomínej
však, že skromnost jest nejbezpečnější
strážkyní svatě čistoty, a neotvírej ne-
prozřetelně zlému nepříteli dvěře smyslů
svých, ani vchod do duše své. Utíkej se
také k Marii, abys ctnost tuto si osvojil;
i ke svému anděli strážci; vyvol si ho
za opatrovníka této ctnosti andělské.

Čtení. Z „Následování Krista Pána.“

(Kniha IV. Hlava 2.)

(Příště dále.)

Nebeský chléb.

(V rouše českém podává P. Fr. Klíma. — Č. d.)

**5. Převeliká péče a láska Kristova, kteráž
jeví se nám způsobem, jakýmž mezi lidmi
přebývá.**

Bůh jest láska,« praví sv. Jan, ne-
sice tak jakoby zároveň moudrým
a všemohoucím nebyl s mnohými
jinými dokonalostmi. Z toho, že písmo sv.
nepřisvojuje Bohu tou měrou moudrosti
a všemohoucnosti atd., jak zřejmě dí:
Bůh jest láska. máme věděti a znáti,
jak vysoce Bůh lásku cení, a že ten,
kdo Pánu se chce zalibiti, musí láskou
k Bohu planouti, a že láska lidská ro-
vnati se musí lásce Boží. Bůh jest ne-
změrným ohněm lásky, a proto čím kdo
blíže k Bohu se přituli, tím více žárem
lásky bývá roznicen, tím více bývá v lásce
Bohu připodobněn, což Pán projádřil
výrokem: »Milujte nepřátely své,
dobře číňte těm, kteří vás ne-
návidí, a modlete se za ty, kteří
vám protivenství činí, abyste
byli dítkami Otce svého, jenž
jest v nebesích.«

Nemyltež se! Nikdo nemůže výše
prospívat ve svatosti, kdo s Bohem nej-
výš svatým sloučen a spojen není, a
nelzeť jinak s Bohem se spojití leč láskou,

a proto kdokoli více miluje, tentž újeji
s Bohem jest spojen. Láska jest zku-
šebnou síní, v níž Pán srdce lidská
tříbí, aby stupeň lásky jejich ozřejměl.
Láska jest neklamnou známkou, dle níž
Pán nebeský jak orel pravé dítky své
poznává, tak že oči jejich duchovní
zářícími a jasnými paprsky, kteréž z Boha
na ně vyvírají, nezměrnou lásku Boží
nápodobovati se vynasnažují. Touto láskou
podporováni, nehrozí se zachovávatí při-
kázání Boží, uznávající pravdivost výroku
Páně: Milujmež Boha, který prvé
miloval nás. Takové jest přikázání
mé, abyste jeden druhého milovali, jakož
i já miloval jsem vás.

Z tohoť patrnó, že Ježíš Kristus,
který po přirozenosti lidské nejujeji
s božskou přirozeností jest sloučen, také
nezměrnému ohni božské lásky jest nej-
blíže a z té příčiny všem andělům i lidem
v lásce předkuj. A jakož člověka, který
moudrostí proslul, zoveme mudrcem, tak
nazýváme Ježíše Krista, kterýž Bohu
v lásce jest nejbližším, láskou.

Nuže tedy všem lidem budiž vědomo
a známo: Ježíš Kristus jest láska, a
veškerá jeho snaha i touha k tomu

směřuje, aby miloval a byl milován, ač nižádného prospěchu a užitku z lásky lidské nemá. Že pak ti, kteří Ježíše milují, a které Ježíš miluje, ve zbožnosti a ctnosti musejí býti utvrzeni, protože Bůh zlo a nepravost nenávidí, a protože by nikdo ve ctnosti a v dobrém prospívati nemohl, kdyby od Boha ve ctnosti nebyl utvrzen, proto Pán z hříšníků činí sobě přátely, ovšem s nemalou vlastní nesnází a klopotou, kteráž i k tomu Pána dohnala, že život za nás obětoval.

Ó kéž by Bůh nám tak velké milosti dopřál, abychom mohli vkročiti do vinného sklepu (jenž jest Srdce Pána Ježíše Krista), jak prorokem dávno předpověděno, mám za to, že bychom lahodu a lihovní lásky jeho tak byli opojeni, že bychom na vše zapomenu a u vytržení volali: Ó Pane, kdož jest, jenž by tobě byl podoben! Tehda by nám teprve ozřejměla velikost a vznešenost tohoto tajemství, a láskou bychom oplývali, že nám udělen závdavek a rukojmí takové lásky. Ano i příprava naše ku přijímání Svátosti oltářní byla by hodna a rovna takové lásce. A kdybychom všecko vyplnili, pak teprve by nám ozřejměl výrok apoštolův, »že láska převyšuje veškeren smysl.«

Ono nepostihlé dobrodiní, že Bůh sám se nám dává, abychom mohli Boha přijímati, přesahuje všeliký rozum lidský, a nižádný člověk není s to, by slušné díky Pánu za tuto milost vzdával, ba ani andělé Boží nejsou tak čisti a nevinni, aby Boha přijímati mohli. »Vlídnot a laskavost« jsou po slovech apoštolových, »darové Ducha svatého.« A nejedni mohou se honositi první ctností, kteráž tím se jeví, že ochotně a ráda sklání se v dobrotě k nuzným a chudým. Leč nebeský Pán, kterýž uprostřed nás dlí, tent jest bohat ne pouze láskou, nýbrž i dobrotou, a nad to choť přemilou, naši duši, v této Svátosti oblažuje jako vlídny Pán a laskavý chof.

Slušně tedy mohl volati korunovaný pěvec, promlouvaje o této Svátosti: »Ty's, ó Pane, nasytil chudého přesladkým jménem.« Žalmista Páně dí, že Bůh chudince nasytil, ale nepraví, čím byl nasycen, onť pouze připomíná sladkost Páně. — Tuto sladkost lze okusiti, avšak nelze jí nikterak pochopiti. Kdo jest, ó vznešený a nevystihlý Pane, s to, aby vyjádřil vznešenost a lahodu, jakou nám tuto poskytuješ? Bys byl, ó Pane, zázrak tento pouze jednou vykonal, jakož jsi učinil o zeleném čtvrtku, a bys ho byl nikdy neopětoval: museli bychom nicméně až do skonání světa zázrak takový velebiti, laskavost tvou oslavovati, že jsi sám sebe proměnil, abys mohl býti potravou přátelům svým, ba co dim, i odpůrcům a protivníkům. A mzda, jakéž se tobě, Pane, za vlídnot a laskavost tvou nepochopitelnou dostalo, byla taková, že jeden z tvých vlastních apoštolů tebe nepřátelům tvým zradil a prodal. Leč my chceme vděčně a stále na paměti míti toto nevystihlé tajemství, oslavujeme a zvelebujeme je zhožně a vroucně; my chceme památku tohoto tajemství oslavovati vděčným srdcem, jakož slavíme vděčně milostné tvé vtělení, tvé utrpení a přehořkou smrt tvou.

Abys nám podal nevystihlý důkaz své lásky, a abychom okusili srdečné lahody a sladkosti tvé, nebylo ti na tom dosti, bys pouze jednou zázrak ten vykonal, na nějž nikdy nemáme zapomínati: nikoliv, jakož jsi jednou sám proměnu vykonal, tak dána kněžím moc, by mohli totéž činiti, cos ty, ó Pane, jednou učinil. A ne pouze jednemu knězi, nebo pěti, nebo desíti udělil jsi takové moci, abys nevystihlou touhu dokázal, dal's tuto moc přecetným kněžím. A kdyby kněz pouze jedenkrát v žití směl proměnu tuto vykonnati, už by tato jediná proměna byla velikou milostí, velikým divem.

A bys byl, ó Pane, jenom jednou po

celý život člověku přijímání nejsvětější Svátosti dovolil, už by tím lidé neskonale milosti byli účastni. Leč toho přesladkého zřídla božské lásky, že přečetní kněží každodenně mohou proměňovati a nesčíslní národové Tebe, ó Pane, přijímati. A zřídlo toto proudí tak nepřetržitě, že během čtyřiaadvaceti hodin dnem i nocí není ani jedné hodiny, v níž bys, ó božský Spasiteli, nesestupoval s nebe na zemi na přečetné oltáře nejenom na pevnině ve chrámech, nýbrž i na moři na lodích. Proměna tato jest tak mnohonásobná, že se zdá, jakobys, ó Pane, ničím jiným se neobíral, leč myšlenkou, která bys s nebe na zemi mohl sestoupiti.

Avšak nesestupuješ s nebes tak na zemi, jako bys tam naseděl už na pravici nebeského Otce, nebo jak, jakoby tam místo tvé na nebi bylo prázdné. Neboť onou dobou, v níž to slova proměnná se projadřují, a ty, Pane, zde mezi námi dliš, — 300.000 mil vzdálen od nebe, — jsi nicméně v nebesích, v sídle svém přesvatém.

Čím lze, Pane, vysvětliti onu rychlost, s jakou mnohem rychleji s nebe na zemi sestupuješ nežli slunečný paprsek a nežli nejvyšší nebe, jehož rychlost jest větší, nežli rychlost šípu vystřeleného a nežli rychlost všech možných věcí a tvorů?

Jaká to touha, ó Ježíši, která tě nutká, bys osobně člověka navštívil a v srdce jeho zavítal! Co hledáš? Po čem toužíš neustále s prosbou a žádostí neukojitelnou? Pověz, ó Pane, pro své milosrdenství, proč tak jednáš? Ukaž nám výheň Srdce svého, planoucího láskou, jemuž zdá se býti potřebou, by také skutky konalo. Tomuto zázraku lze se pouze podívat. «Ó toho zázraku» (volá sv. Basil), «ó té dobrolibeznosti božské, že Syn Boží, jenž jest po pravici Otcově, bývá dotýkán rukou lidskou!»

Kristus byl obnažen přibit na kříž, na němž nezdárný syn, národ israelský,

Pánu svému se rouhal a posmíval. A tatáž láska, která Pána donutila, že se pozbavil oděvu, nutká též Krista, že v nejsvětější Svátosti cizím rouchem se přiodívá, by duším, jež na kříži vykoupil, potřebného pokrmu opatřil.

Ó té přepodivné proměny, kteráž hodna, bychom se jí stále podívovali! Pán a Spasitel náš pozbavuje se svého roucha, zapomíná na svou sílu nepřemožitelnou, aby mohl za nás trpěti. Z lásky k nám ukrývá a tají Pán velebnost a slávu svou pod způsobami chleba, aby mohl býti pokrmem našim. Nebo, kdyby láska Kristova nebyla tak vynalézavou, jakž by byl mohl na kříži trpěti, a jakž bychom mohli tělo Páně v nejsvětější Svátosti oltářní přijímati? Ó, právě podivuhodny jsou tyto vynálezy božské lásky pro smysl lidský i andělský.

Leč jedinou a pravou příčinou těchto podivuhodných činů jest tvá k nám nezměrná láska. Tato láska připoutala tě, Pane, ke způsobám chleba a vína, by jimi hlad náš mohl býti ukojen, právě tak, jakož jsi z lásky k nám byl spoután způsobou lidskou v době přehořkého utrpení, bys mohl nasytiti a ukojiti zlobu protivníkův a odpůrců svých. Kdož jest s to, by pochopil velikost a nezměrnost oné lásky, s jakouž přicházíš k nám, nemoha se dočekati oné chvíle, v níž bychom mohli s tebou se spojit! Vždyť není jedinkého dne, v němž bys obmeškal spojití se s vyvolenou chotí svou, s duší křesťanskou. A nedostačí tobě, Pane, pouze choť tuto viděti, ale chceš býti jí na blízku, chceš ji obejmouti, chceš s ní se spojit.

Tyto známky a důkazy neskonale lásky podal nám Pán v nejsvětější Svátosti, jejichž rozjímání nám zračitě dosvědčuje, že přesahují veškerý jiné projevy a průkazy lásky božské. Dal nám Pán rukojmí své lásky v onen den, ve kterémž, ač od věčnosti Bohem nicméně

v čase člověkem učiněn jest, nepocituje nižádného odporu vejiti v život panenský, jakž církev překrásně pje: »Ty's pro vykoupení lidského pokolení nehrozil se života panenského.«

Avšak porovnávali čistotu a neporušenost oné Panny přeblahoslavené

s vlastní hříšností a porušeností, tu třeba se tomu podiviti, že Pán Ježíš, který vešel v život panenský, nehrozí se vkročiti v srdce hříšné. A pozíráme-li na zrození Páně, tanouli nám na mysli chlév, jesle a chudé plénky a svaté přeladké božské ditko, tuť zajisté po-

známe, že jakož Pán požehnaný přijímá sladké mléko z prsou požehnané Mateře, tak jest celý uvnitř i zevnitř pouhé mléko a med duši lidské.

Avšak byt i v rŕzjímání takovém veliká byla útěcha (jakž i skutečně jest), přece nicméně větší útěchou jest pohled na kněze, obráceného k lidu, jemuž podává tělo Páně, spočívající na zlaté

mísece (pateně), kde Pán v rukou kněžských jest pokrmem, aby nasytiti mohl sluhý své milé.

Tuto není Pán přioděn rouchem slávy, nikoliv, nýbrž zastřen jest způsobami chleba, kteréž jsou mnohem nepatrnější a chudší nežli plénky, jimiž Matka Páně Synáčka svého obvinula. V jeslech leží božské ditko, kolébka tato

vezpod jest užší a uzavřena, svrchu však širší a otevřena; neboť Pán zde odpočívá jako Tvůrce všehomíra, žádaje, by od svých byl uznán a přijat. Leč mé srdce, do něhož Pána přijímám, nenilž právě opakem jesli betlémských: jestit otevřeno prostým a nízkým věcem, ochotně jim průchodu poskytujíc, ale naopak uzavřeno svému Tvůrci. Jemuž buď nikdy nebo v poslední teprve době života dopřává průchodu.

Když svaří králové dítko nebeské navštívili, spatřili je v rukou přečistě a přesvaté Panny. A tuto drží kněz, křehký a hříšný člověk, nám všem podobný, Pána ve svých rukou.

A nelze s jistotou určit, která milost byla větší, zdaž ona, ze které těšili se pastýři, kteří o půlnoci byli svědky Kristova narození, či ona, jakéž se dostalo mudrcům, kteří zdaleka připutovali, by mohli božské dítko spatřit. Ze svatého evangelia víme tuto událost, že poutníci z východních krajín, padše před dítětem, božskou počtu mu prokazovali, a bylali milost, jakéž došli, větší, tuť zajisté spokojili se tím, že mohli libati nožičky božského dítěte v oné době, v níž spočívalo na loktech božské Matěře. A tak i pastýři hojně došli milosti, že ochotně o půlnoci vydali se s chvátáním na cestu, i mudrcové za veškery svizele a trampoty, jež bylo jim dalekou cestou trpěti i za nebezpečí života, v něž upadli, vyznavše před Herodesem královskou důstojnost novorozeného dítěte. Hledalit zajisté nového krále v sídelním městě, v němž Herodes panoval.

O přesladký Ježíši! Čím jest naše krátká cesta, porovnáme-li ji s cestou mudrcův a pastýřů? S jakou skrovnou pobožností přicházíme k tobě, nejsouce nikterakž vydáni v nebezpečí života! A nám se představuje tentýž Pán a Bůh v rukou kněžských, kteréhož oni na-

lezli na loktech nejsvětější Panny. A kněz podává nám nebeského Pána ne pouze, abychom mohli libati jeho svaté nohy, nýbrž, abychom mu poskytlí přibytěk a útulek ve svém srdci, tak že Pán už blíže k nám přijiti nemůže. Přemnozí jsou lidé za našich dnů, v jejichž nitru se ozývá přání: kéž bych mohl zříti tvář Kristovu, nebo alespoň jeho roucho, jeho obuv, jeho podobu! — Nuže věz a věř, že patříš na Pána v nejsvětější Svátosti, tuto se Pána dotýkáš, ano smíš přijmouti Spasitele svého za pokrm duchovní. Ty želaš, abys mohl patřiti na roucho Kristovo a tentýž Pán v lásce své dopouští, že smíš na Pána patřiti, že můžeš Boha svého se dotýkati, že Spasitel tvůj jest pokrmem tvé duše, že smíš Vykupitele svého přijmouti v srdce své!

Co jiného dal Pán na kříži za obět, neli svou krev, své útrapy a převeliké milosrdenství své, tak že Pán s kříže k nemalé útěše lidské mohl volati: jsem opuštěn, nemaje nikoho, kdo by mne potěšil. Patřiti na Pána, an na kříži krev cedi za nás, jest velikou útěchou každému hříšníkovi. Že však Pán krev svou pro všechny proléval, aby zásluhy utrpení svého všem mohl přisvojiti, proto třeba, bys Pána láskou i virou v srdce své přijal, aby duše tvá hodna byla přehojných milostí, jimiž nás Pán oblažuje.

Radujmež se tedy, že nám poskytnul Pán ve Svátosti oltární účinného léku, kterýmž veškery neduhy mohou býti zhojeny. Leč nepostačuje nikterak tato léčebná síla, nepřijímáme-li hodně léku samotného. Neboť jinou věcí jest připravití lék někomu, jinou tolikéž věcí připraveného léku dobře používat. Proto také jest nám útěchou přehojnou hodně přijímání převelebné Svátosti oltární. Tam na kříži umírá Beránek Boží, podáváje za nás cenu výkupnou, tuto pak zásluhy smrti Kristovy bývají nám přivlastněny,

kolikrátkoli Pána hodně přijímáme. Tam byl Pán mučen a trápen tak dlouho až i život ztratil, aby větší lahody a sladkosti duše má pocítila, čím více Kristus pro ni vytrpěl. A tuto se mně podává Kristus jako přesladký a přeliblezný pokrm, onen Pán přesvatý, který pro mne na kříži octem a žlučí byl napájen. Svatým podivením vytržen, volá sv. Jan Zlatoustý:

»Rozjímej pak zbožně a vroucně, jaké slávy a pocty jsi účasten! Uvažuj a přemýšlej, u jakého stolu můžeš stolovati, že i samotní andělé, pro velikou záři, nemohou na stůl tento ani patřiti.«

Taková vznešenost převyšuje veskeren smysl a rozum lidský nikdy by tajemství takého vyzkoumati nemohl, kdyby neomylné učení církve svaté jistou a nezvratnou zárukou nám neposkytovalo.

Komu mohlo kdy na mysl vstoupiti, že Pán, kterýž jest původem života a jemuž vše slouží, obyčejný rád tak převrátí, že umírá, umírá na kříži, aby mohl býti pokrmem tvorů, kteří hříchem Tvůrce svého urážejí.

Ó přesilný lve z pokolení Judova! Ó přetvrdý drahokame, tak tvrdý, že ani bičováním, ani smrtí nemohl jsi býti roztrolen, jsa obrněn láskou nepochopitelnou k lidskému rodu. Jaká přesladká útěcha řine nám z přehořkého utrpení tvého, kdykoliv tebe ve Svátosti požíváme! Avšak jakož jsi se změnil, ó Pane, ze lva v Beránka, tak nejenom sládnou tvá ústa, nýbrž celý jsi sladký a libezný oné duši, která hodně přijímá tebe v tomto božském tajemství. »Pán nasýtil lid svůj,« tak píše žalmista, »medem ze skály.« Ty's byl, ó Pane, onou skalou tehda, když jsi na kříži trpěl. Ty's celý medový onomu, kdokoliv tebe v nejsvětější Svátosti hodně požívá.

Beránek Boží, uzavřený ve svato-stánku pro spásu světa a pro spásu všech, kteří k němu se utíkají, volá:

»Pojďte ke mně všickni, kteří pracujete a obtíženi jste. Já vás občerstvím, a uče se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem; a naleznete odpočnutí dušem svým. Vždyť jho mé jest sladké a břímě lehké.«

Kdokoliv pokorý Kristovy, jakouž se upokořil na pozemsku, a kteréž doposud nás vyučuje, — a kteréž se jeví ve slávě a velebnosti Kristově, zastřené způsobou chleba, zastřené rouchem nepatrné způsoby vína, pod níž k nám přichází ve Svátosti nejsvětější, — kdo, pravím, této pokory neznamená nebo v oděvu se neuskrovňuje, nýbrž tělo drahocenným rouchem obléká, ten není Kristův. Vždyť blíží se člověk k oltáři, aby přijal Pána, nuzně oděného — blíží se, pravím, člověk. ověšený ozdobným a drahocenným rouchem.

Chcešli tedy, aby Pán milostivě na tebe vzhlédl, abys hojnými milostmi byl obdařen od Pána, kterého přijímáš, musíš k němu jíti do školy, musíš se v něm jako v zrcadle zhlížeti, musíš vše odstraniti, cokoliv mu protivno a odporno. Uvažujte, křesťané, pokoru a tichost Páně, jenž ochotně vchází do srdce dobrých i zlých. Rozjímejte poslušnost Páně nepochopitelnou a dokonalou, jakouž Pán se podrobuje knězi při pozdvihování. Chová zajisté kněz Pána nebes a země v rukou, a sotva že svatosvatým slovem při proměně na Pána volá, ihned Pán Ježíš slov kněžských jest poslušen. A pozdvihujeli kněz Pána buď převysoko nebo jen nízko, Pán neodpírá. Pokládali kněz Pána z jedné strany na druhou, slušně anebo neslušně — nechávali Pána dlouho nebo nedlouho odpočívati na oltáři — poslouchá a podrobuje se bez reptání, jakoby byl menším knězem — ano mlčky vše snáší, jakoby byl němý, neuměje odpovídati. Všem u se podrobuje jako tichý Beránek, neodpíraje v ničem.

Ó kéž by křesťané povážili, že neměrný Bůh stal se malým dítětem tehda, kdy z Panny Marie se narodil! Kéž by uvážili, že zde před našima zraky jest ještě menším a že jest známkou opovržlivosti a nadutosti trestuhodné a nepochopitelné, chceli ubohý zemský červík se povyšovati, patře na krále nebeského v nepochopitelné pokoře a poníženosti. Nechat tedy přistupují k oltáři pokorní s dětinskou prostotou, aby přijali pokorného a vlidného Pána. Ať se přibližují poslušní, by přijali poslušného,

laskavi, aby přijali převelmi laskavého. — Kéž by zbožný život, jemuž se zasvěcují, netrval pouze jeden jediný den. Kéž by v pobožnosti setrvali, kéž by započaté dílo také bylo dokonáno, k čemuž povzbuzuje a nabádá nás okrouhlá způsobu sv. hostie, v nížto Pán bytuje — jelikož jest způsobou okrouhlou a dokonanou, nemající ani počátku ani konce. »A láska zajisté,« po slovech sv. Dionysia, »nejlépe dá se označiti kruhem, vždyť z Boha vycházejíc, k Bohu opět se navrací.«

Chodí svatý Mikuláš!

Chodí svatý Mikuláš!

Ořechy a marcipán má v koši.

Těšte se, to váš díl, hoši!

Avšak velkým, velký svatý náš,
těm co dáš?

Chodí svatý Mikuláš!

Anděl po pravé jde s jasnou tváří.

Hle, tak v nevinosti dětství září!

Avšak velkým, velký svatý náš,
těm co dáš?

Chodí svatý Mikuláš!

Za ním řetězem čert šklebný chřestí,
metlou březovou si cestu klestí.

Ach! to pro nás velké, svatý náš,
darem máš!

P. Š. Senický.

Historické obrazy ze života římského.

(Vzdělal Vinc. Drbohlav.)

Dům míru.

(Ostatek.)

Miláně nalezl mladý a vzdělaný učitel v krátku četné posluchače. Tito mu poskytli bohatý pramen výživy. Hned ho obklopili lehkomyšní přátelé, kteří ho vodili do veselé společnosti.

Vědomí svobody a nedostatek zkušenosti, pak všude kynoucí vyrazení a jaroť věku mladického — to vše unášelo oslavovaného mistra do viru rozkoše, v níž zapomněl na Řím, na své přátele, ano i na nebe a zemi.

Jako se motýl na vlažných paprscích slunce radosti své poddává, tak i Kliment vypustil záhy s oči vznešené ideje, které před tím duši jeho naplňovaly, a dal se unášeti smyslnosti.

Pil ji plným douškem a hledal úlohu svého žití jenom v požitcích. Tak se na něm ukázalo, jak velice působily na jeho přesvědčení náboženské zásady manichejské. Víra v Božství Ježíšovo a křesťanská bohoslužba staly se mu cizími. Před bohem světla Manova necítil také žádné bázně. Což divu tedy, že jen ty moudřími nazýval, kteří užívali radosti

světských — kteří trhali růže, dokud květy.

Kliment zúčastňoval se častěji skvělých hostin, při nichž se nešetřilo míry v jídle ani v pití.

Necudné písně, obojetné vtipy, plné poháry pěnivého vína opájely ducha sladkou, ale jedovatou rozkoší.

A při těchto hostinách hned přítel přítele objímal a jemu lásku až do smrti sliboval, hned zase mu pro břitké slovo vyhrožoval

Takovou hostinou oslavoval přítel Klimentův den svého narození. Odbývala se ve vkusné jeho zahradě, kterou šťastný oslavenec měl za městem.

K ní pozváni byli herci, kejklíři a hudebníci, aby hosty obveselovali. Ba ani sofisté nechyběli, protože jich hbitý jazyk a záliba k hádkám hostinu oživovaly.

Hodovní sál otřásal se smíchem a řečmi veselých hodovníků.

Den hasl, ale společnosti vycházelo v duši nové světlo. Vůně šampaňského vína uváděla je ve sladké na vše zapomenutí.

Teprve pozdě v noci pomýšlelo se na odchod.

Na rozkaz objevili se sluhové s pochodněmi, kteří vrávorající hosty uváděli k povozům.

V zahradě se rozproudil nový život.

Volání, zpěv, smích, pobíhání, praskot pochodní — vše neslo se nočním tichem.

Povoz za povozem odjížděl.

Kliment se dvěma přátely vstupoval do vozu. V tom vyřítla se z houští zakuklená postava a rychlostí blesku zasadila jednomu z hostů dýkou několik hlubokých ran.

S hlasitým výkřikem klesl zbořaný na zemi.

A dříve než se kdo mohl z leknutí vzpamatovati, vražedník zmizel.

Všech přítomných zmocnil se hrozný strach. Každý se domníval, že snad i na něho číhá zakeřník. Rázem mnozí vystrizlivěli. Teď pádili jeden přes druhého k zahradním dveřím, jen aby byli na širém poli, kde by byli jistější.

Kliment je prosil marně, aby nepouštěli nešťastníka. Za několik vteřin odhrčela poslední drožka. On byl v zahradě samojediný s umírajícím.

Jaká to změna! Před několika okamžiky žert a smích, hudba a zpěv, a teď — zápach z krve, sten a chrapot skonávajícího.

Nic nebylo platno konejšení, ani přiložený obvazek! Pozvolna mizel život z otevřených ran — brzy doklevalo i srdce a smrt zatlačila oči jinochovy.

I noc smrti rozkládala se v duši Klimentově.

Nepohnutě, ztrnule hleděl do obličeje mrtvolky. Hrůzou mu vlasy na hlavě vstávaly. Nevýslovná úzkost se ho zmocnila. Studený pot mu stál na čele.

Náhle dotkla se obličeje jeho noční můra. Vyskočil. Poděšeně se kolem rozhlížel. Zdálo se mu, jakoby několik krokův i od něho stál zakuklenec s dýkou krví zbarvenou a jakoby v dále ukazovaly se postavy temné, hrozné, jako příšery samého pekla.

Chtěl prchnouti. Ale nohy mu vypověděly službu. Kys démon mu je k zemi připoutal.

Postavy se blížily.

Pojednou mu byl hozen přes hlavu plášť; hlava do něho zabalena. Teď mu kázal hrubý hlas ticho. Dva muži vzali ho do svého středu a vedli ho ze zahrady.

Tam byl povelan na zemi. Již myslel, že mu hodina žití odbila. Ale slyšel skřípání zámku a rychlé vzdalování se kročeňů.

Po dlouhém namáhání podařilo se mu vyprostiti se ze zakuklení.

Zahodiv daleko plášť, utikal jako běsy štván do svého obydlí.

Zbytek noci měl strašný. Příhoda noční nedala mu spáti. Ještě ráno byl na lůžku, když bylo na dvěře jizby jeho zaklepáno.

Ve dveřích se objevili soudní zřizenci, kteří ho vyzvali, aby se dostavil k tribunálu císařského místodržitele.

Uposlechl. Nalezl tam včerejší hodovníky. Nejsa si ničeho vědom, vstoupil před soudce s plnou důvěrou.

Soudce se tázal, kam se poděla mrtvola Thrasylova, jenž byl v jeho přítomnosti zavražděn.

Kliment nečekal této otázky. Udiveně patřil na své přátely. Ale v jich tvářích byla chladnost, ba u mnohých pozoroval podezřelý úsměšek.

V tom vstoupila mu do duše strašná myšlénka. Bylo by to možno, aby on byl považován za spoluvražedníka?

Chvějícím hlasem ličil celý výjev. Misto však, aby soudce uspokojil, slyšel hrozné slovo, že je tu obžalobce, který tvrdí, že ho viděl, jak se zakuklenými muži mrtvolu ze zahrady vynášel. Skvrny na jeho oděvu a výpovědi více svědků, že přišel pozdě domů, že byl viděn sám v zahradě a mnoho jiných okolností, vrhalo na hlavu jeho nejtěžší podezření.

A výsledek toho soudu byl, že byl odsouzen na pět let na galeje v loděnici ravenské.

Kdyby snad blesk z čista jasna vedle něho udeřil, Kliment by se tak nelekl, jako slov soudcových.

Jaká to změna osudu!

Včera ještě oslavovaný, náviděný učitel a teď — bídný galejní trestanec; do nedávna obklopen vědyčtivou mládeží — v málo okamžicích ve společnosti vyvrhelův a zločincův! Odsouzen vláčetí těžkým kormidlem v moři adriatickém a dnem i nocí býti připoután k lodní lavici!

Jaká hrůza ho pojímala! Hlavou vířily mu strašné myšlénky. Již myslel, že se ho zmocňuje šílenství a těšil se, neboť život v takové potupě zdál se mu býti horší, nežli šílení, o němž mnozí lidé dělali, že jest to nevzpytatelné obcování s bohy. Dobrotivá prozřetelnost sice od něho toto zlo odvrátila, ale nebezpečná nemoc připoutala ho na několik týdnů k vlhkým zdím vězení.

Dlouhý čas ležel bez vědomí. Duše jeho bloudila ve víru divokých fantasií.

Přece však zvítězila jeho přirozenost!

Jednoho dne vrátily se mu smysly. Pln udivení ohlížel se po svém příbytku. Trvalo několik okamžiků, než se na své postavení rozpomněl. Studem a hanbou dal se do pláče. Neštěstí ho tížilo znovu. Smrt se mu zdála tak drahou jako milený přítel. Uzdravení bál se jak ortele hanby. Často vzpomněl si na Jeronýma a Rufina. Jakýsi záblesk naděje zdál se mu ze jmen těch vycházeti! Avšak jak mohli tito zbožní muži poskytnouti úlevu odsouzcenci, který víru katolické Církve cizími články zaměnil?

Jaké to byly zásady, kterými zaměnil učení církve?

Neštěstí ho poučilo, že ten bůh světla, jehož pokládal za původce všech věcí, byl pouhou modlou, že byl duši lidské zcela cizí, že nemohl mu dáti útěchu ani naděje. Ó jak těžký zjevil se mu Vykupitel na dřevě kříže, jehož rány jsou nejpádnejším důkazem nekonečné lásky, spravedlnosti a naděje k Bohu, jenž tak miloval svět, že Syna svého na smrt vydal. Žádné rouhání nebylo mu tak protivné, jako tvrzení, že Kristus není pravým Kristem, nýbrž že jen zdánlivě trpěl a že na místo něho zemřel zcela obyčejný zločinec.

S opravdovou lítostí se přiznal, že se proto manichejského učení přidržel, aby mohl volněji a nevázaněji žíti. Domníval se, že Kristus je Bůh světla a

jako takový veškeré světelné částičky v člověku k sobě vzítí a oblažiti musí, a nikoliv, aby soudil živé a mrtvé, a ne aby jedenkaždý buď věčnou odměnu nebo trest obdržel.

S lítostí přišlo i upokojení do srdce vězňova. Teď uznal, že svůj trest zasloužil pro své odpadnutí od víry a pro svůj prostopášný život v Miláně. Poprvé za dlouhý čas sepal ruce a vroucně se modlil. Byla to modlitba ztraceného syna, který se polepšil a domů se navrátil.

Ještě se modlil, když mu blízcí se kroky oznamovaly, že dostane návštěvu.

Dvěře se otevřely a do vězení vstoupil se žalářníkem lékař.

Tázel se ho na jeho zdraví. Na to bylo vězení prohlédnuto. Když se vzdalovali, slyšel Kliment zcela dobře slova lékařova, že ve čtrnácti dnech bude moci do Raveny cestu nastoupiti.

Dlužno říci, že úředníci s ním vlídně nezacházeli. Konali svou povinnost ledově a přísně, starajíce se o vězně potud, pokud to výslovně zákon nařizoval.

Zdlouhavě a jednotvárně mýjely dny u vězení.

Kliment byl stále v napjetí, kdy pochod již nastoupí. Tu objevil se v kobce jeho vyšší úředník, jenž mu se zvláštní zdvořilostí dvéře otevřel, řka, že nabývá plné, volné svobody. Tato zpráva byla tak náhlá, že ji považoval Kliment za potupný posměch. Potom se domníval, že to jest mýlka v osobě.

Ale dříve ještě, než se mohl tázati, otevřely se poznovu dvéře a do vězení vstoupil — Minucius, provázen několika úředníky a přátely Klimentovými.

Objevení se jeho živitele rázem mu vše objasnilo. Takového shledání se žádný z nich při odchodu jeho z Říma nenadál. Oba byli velmi pohnuti. Objali se.

Chvilku to trvalo, než se mysli jejich utišily.

Kliment byl u vítězoslávě do soud-

niho sálu přiveden, kde mu bylo oznámeno, že se podařilo pravého vražedníka zatknouti, že se mrtvola nalezla a že novým vyšetřováním nevina jeho se objevila. Na to byl ve vši slávě za nevinnu prohlášen a se vši cti z vězení propuštěn.

Před soudní budovou čekali ho jiní přátelé a obsypali ho blahopřáním a výrazy soucitu z přetrpěných strastí.

Kliment maje dobře v paměti obojetné počínání svých upřímných přátel při prvním jeho výsledku, s úsměvem děkoval jim za jich zdvořilé namáhání a ihned litoval, že nebude mítí nyní to potěšení, jich upřímného přátelství déle požívatí, ježto uminil si Milán opustiti...

Za dvě hodiny opouštěli tři jezdcí Milán: Minucius, Kliment a Plancian právník, který přišel s Minuciem, aby k vysvobození Klimentovu pomáhal. Tento mu vysvětlil výmluvným způsobem vše, co pro něho podnikl. Neboť jakmile Minucius od jednoho žáka Klimentova zvěděl o neštěstí jeho, hned se k němu obrátil, aby vyšetřil, co by se dalo učiniti.

„A to také učinil dobře,“ pokračoval zběhlý právník dále, „neboť Plancian dosud žádného ze svých přátel v nouzi nenechal! Hned jsme cestovali do Milána. Přišli jsme již pozdě. Ty's zatknut a přístup k tobě nemožným. Nam nezbylo nic jiného, než vyhledati tvé přátele a dáti si místo zločinu ukázati. Pak bylo nutno, naléztí místo, kde byla mrtvola pochována. Prohledal jsem zahradu velmi důkladně. Ale veškerá stopa po vraždě zmizela. Cesty zahradní byly posypány novým pískem. Vše uvedeno do pořádku. Marně by kdo pozoroval, že se tu něco podivného odehrálo. Když jsem však bedlivěji křoví prohlížel, viděl jsem, že větve na jednom místě byly jaksi zahnuty, k jedné straně pošinuty, jakoby se tady někdo prodíral. Přistoupil jsem blíže a pozoroval jsem listy a větve. K nemalé

radosti jsem užil, že spodní strana některých listů měla tmavé skvrny, jako od uschlé krve. Dobře. Tak byla nalezena cesta, po které se ubírali vražedci s mrtvolou. Snadno nalezl jsem stopu až k zahradní zdi. Hůře bylo pátrat po stopě na zoraném poli, které se právě za zdí nalézalo. Tázal jsem se, kdy bylo zoráno, zda před vraždou, nebo po ní. Zvěděl jsem, že majetník toho pole odpoledne, kdy byla hostina v zahradě, první brázdou vyoral. Na to jal jsem se zkoumat hloubku brázdy na rozličných místech. Učinil jsem tak na druhé a třetí. Ve čtvrté brázdě přišel jsem na místo, kde byla brázda hlubší. Pro jistotu zkoušel jsem pole i na místech jiných. Sdělil jsem to Minuciovi. Nařídil jsem mu, aby tu zůstal a dával na vše dobrý pozor. Sám jsem spěchal k soudu a tam jsem své podezření vyslovil. Na místě tom bylo kopáno a — mrtvola se našla a zároveň s ní pečtní prsten, který musel jeden z účastníků při tom ztratit. Vinník byl nalezen. Nyní přikročeno se vši opatrností k zatčení vraha. Ten však dostal nepochybně výstrahu, neboť v okamžiku, kdy jsme do domu jeho vcházeli, vymkl se rukou spravedlnosti samovraždou. Zabavené listy objasnily tuto záležitost. Mnoho osob bylo zatčeno a pře znovu zavedena, v níž nevinnost tvoje se objevila. A chceš vědět příčiny smrti Thrasylovy? Nuže, slyš! On byl nejhorlivějším stoupencem manichejských i ten senator, jemuž prsten náležel. Oba se zúčastnili spiknutí proti Antoniovi, nejslavnějšímu učiteli a největšímu odpůrci manicheismu. Dyka zjednaného bandity zprovodila ho u vlastního domu se světa. Thrasyllus na to vynaložil hezkou sumu peněz a tak upadl do nouze. Vypůjčil si u onoho senatora, ale na splacení dluhu nepomýšlel. Ano prohodil, že, kdyby to přišlo k soudní při, že se zmíní o smrti Antoniově, což mnohým

asi příjemno nebude. Senator obávaje se buď prozrazení anebo z vydíračství, odhodlal se každým způsobem mladého muže se zbavit. K němu přidružili se i ti, jimž hrozilo podobné nebezpečí. Brzy svůj úmysl provedli. A tak mnohé z tvých upřímných přátel čeká smrt, kterou ti dříve sami za své zločiny postoupiti přáli. Znáš přece Albina, Siricia a Gabiana!*

Kliment napjatě poslouchal. Rděl se studem slyše, jak si vyvolil za přátele tak bídné osoby. Ustanovil si pevně, že přistě u volbě přátel bude opatrnějším. Teď nenáviděl manicheismus a děkoval Bohu za zasloužený trest, jaký se mu dostal; děkoval, že šupiny s očí jeho spadly a že poznal jed, který na venek zdál se býti lesklým kovem, ale uvnitř byl schránkou prabídné smrti.

Jakmile přišli do Říma, usnulil se, čině tuhé pokání, s církví. Prvním úkolem jeho bylo shromažďovati kolem sebe jinochy, jim přednáseti a vyvracet bludy, které v sobě tajil manicheismus. Říkal, že jest to poslední zbraň dokonávajícího pohanství proti všemocnému vítězi: víře Kristově!

Jak radoval se, vida blahodárný účinek svých vřelých, přesvědčujících slov!

Jednoho dne procházel se v sloupové fóře Trajanova, by se poněkud zotavil. Tu spatřil u jednoho sloupu květinárku. Tato postava divčí přivedla mu na paměť doby mládí. Květiny, které spatřil v kóšiku, přinesly mu trapné vzpomínky. Tak i on druhdy seděl maje před sebou kytice fialek, růží, hyacintů, karafiátů a nabízel je kolemjdoucím ku koupi. Ostatně zdálo se mu, že obličej prodáváčky byl mu jaksi známým. Ano, tak asi by vypadala jeho sestra Krescencie, kdyby ubohá byla na živu. Slzy se mu draly do obličeje při vzpomínce na ty všechny strasti. Chtěl odejiti, aby se vyhnul dalšímu pohnutí. Ale nevysvětlil-

telný jakýsi pud nutil ho, že zůstal. Sleduje tento tajemný pud srdce přikročil ku květinářce a ptal se po ceně jedné kytice z růží. Hlas dívčin ho ještě více v tom posiloval. Bez rozpaků tázal se, jestli se jmenuje Krescencie a jestli má bratra Klimenta.

Udiveně pohledla na něho prodavačka.

Ale co to? I ji vzpomínka mládí hlavou zavířila a — v okamžiku bratr se sestrou byli v objetí. Tu zvěděl Kliment osudy své drahé sestry.

»Nemohla jsem již déle bídu a bolesti svých mladších sester snést. Jak ráda byla bych pracovala, vám pomáhala, ale nikdo nechtěl přijati do svého domu tak otrhané a zbědované děvče, jakým jsem tehdy byla. Marně prosila jsem o nějakou službu, každý se mi vyhýbal. Konečně mi jistá rozložená paní pravila, bych šla k Paulě, u které nalézá prý taková čeládka přijetí. Tato tvrdá řeč zdála se mi býti pokynutím s nebes. Ptala jsem se, kde bydlí ona Paula, která se smilovává nad chudými. Za několik dní objevila jsem se před svou dobroditelkou. Byla to paní mírná, jemná. Tážala se mne po mých osudech se vřelým úcastenstvím. Mně se zdála býti skoro světicí. Pověděla jsem jí svou bídu; ničeho jsem nezatajila. Nemohu vyličití onen pohled plný vyčítky, jaký na mne upřela, když zaslechla, že jsem vás opustila. Přijala mne. Dlouho jsem vás potom hledala po ulicích římských, avšak marně. Zmizeli jste mi na dobro. Ach, často pohled Paulin zdál se býti pro mne vyčítavým, dnes však bude usmířen. Můj život byl jednoduchý, ale šťastný. Pomocí Paulininou obdržela jsem zaměstnání v zahradě jakéhosi Majorina v albanském pohoří. Po smrti jeho jsem se odebrala se vdovou za Tiberu, kde s ní pracuji v zahradě a výtěžek z ní prodávám v Římě.«

Kliment by rád Paule osobně po-

děkoval za dobrodiní prokázané sestře jeho. Ale Krescencie namítla, že Paula nerada přijímá návštěvy v klášterním tichu svého domu a zvláště prý nerada slyší díky za prokázané dobrodiní, protože pokládá za povinnost dobrodiní toto prokazovati z lásky k Bohu a ku svým bližním. — Krescencie vypravovala mu mnoho krásného a dobrého o Paulě a její družkách, o horlivosti, s jakou se ujímala chudých a opuštěných dívek. Ličila mu štěstí tohoto klidného domu a těch rodin, které se daly pod její ochranu. Dále zmínila se o přísném životu a stálosti ku katolické církvi.

Kliment žasl. Nemohl pochopiti, jak mu tato činnost mohla zůstatí utajena. Poznal na novo mocné působení církve ve skrytosti. Viděl, že tímto způsobem společenský život valně se zúšlechťuje. To ho povzbudilo, že pilněji pozoroval život v nižších vrstvách společenských. Viděl, že v chudých rodinách křesťanských panoval takový soulad, taková ušlechtilá svornost, jaké nikde nespatořoval. Kde byli křesťané, tam zaniklo otroctví. Starý, pohanský zákon, dle něhož ženy a děti byly považovány za zboží mužovo, poněkud mizel a ustupoval oně svobodě, dle níž všichni jsou dítky jednoho Otce a spoludědicové Ježíše Krista — oně svobodě, která považuje poslušnost pro čest Boží a spásu duší za nejlepší přednost všech křesťanů. Necudnost a její družka ukrutnost byla křesťanským rodinám neznámou. Na pohanech již se ukazovala potřeba evangelické soli, která mohla jedině hnělobu srdce zastaviti.

Kliment musel se přiznati, že nastala nová doba, která nevzala tak počátek s kazatelnými učitelů, jako z tohoto působení církve v ústraní a z této křesťanské lásky ke bližnímu.

Takové spolky zbožných matron udržovaly, rozšiřovaly a upevňovaly kře-

sfanství prospěšněji často než učené slovo s kazatelnou.

Toto pozorování Klimenta učinilo pokorným a ještě více horlivějším. Avšak i v jiném ohledu získal na duši. Dříve se domníval, že nelze tak vlastním silám důvěřovati, teď viděl velikou odevzdanost a obětavost těch, o nichž až dosud neměl žádného tušení. Neboť když se za nějaký čas Jeroným, teď věhlasný a velebný, do Říma vrátil, spěchal k němu i Kliment a tak pomocí jeho dostal se do domu nábožné Pauly.

Něco podobného se mu ani ve snu nezdálo. Pokoj, čistota, mír a svěží duch, jež každý všude cítil — činily dům tento něčím nepochopitelným. Nikde nádhery, ale prostá, milá, tajemná všude lepota. Těžko bylo naléztí toho, kdo tu vládl. Všechny paní, jejich přítelkyně a scho-vanky zavodily v důkazech lásky; všechny byly šťastnými, když mohly přání někoho vyhověti. A přece ani vážnost, ani přísný pořádek tu nechyběly. Kliment se divil, s jakým sebezapíráním toužily tyto zbožné duše po svém božském choti, jak byly ochotny přísné předpisy svého rádce Jeronýma vyplniti. Zde viděl zásady Jeronýmovy ztělesněny, zde viděl je žiti, zde cítil jejich léčivou moc.

Tak se Kliment přesvědčil na vlastní oči, jak mohutně působí pro blaho lidstva dobrý a slechetný příklad.

Dům Pauly byl toho nejjasnějším

důkazem. Z něho šlo požehnání a spása duší lidských do celého kraje.

Duše jeho bezděky poddávala se vlivu tohoto dojmu. On svůj život podrobil témuž pořádku. Veškeré konání jeho směřovalo k účtě všemohoucího Boha. On své dny považoval za svěřený kapitál, z něhož mu jednou počet bude klásti. Jeho horlivost rostla s čistými úmysly a nebeská radost rozlévala se mu v srdci, když sebe sama překonav Bohu a bližnímu sloužil.

Již dávno opustily Paula a Eustachie se svými družkami tento dům a odebraly se do Betléma, by tam poslední jeronýmova svého dokonaly — již dávno Jeroným, tento věrný strážce jesli Ježíšových, tak k věčnému spánku uložen — když Kliment, kmet sněžných vlasů, s jedním svým žákem přicházel sem, aby tu poděkoval Bohu za milosti, které vycházely z tohoto domu nejen Římu, ale i celému křesťanství.

Tu vypravoval pohnutou mysl žákův svým o pohanském domě Minuciově, kde život byl rozháraný, neplodný, nepořádný a pro společnost lidskou zhoubný, a porovnával jej s křesťanským domem nábožné Pauly, kde život byl klidný, spřádáný a pro společnost lidskou nejvyšší užitečný. Tam pracovalo pohanství na zkázu lidstva, tu působil duch křesťanství ku blahu a štěstí člověčenstva!

Apoštolát modlitby v církevních dějinách.

(Část další.)

Svatý Tomáš.

Nazvali jsme středověk jasným dnem křesťanské víry a křesťanského života, pak jest jedním z nejjasnějších světél sv. Tomáš Aquinský, světlo nauky křesťanské, slunce křesťanské školy. Slyšme, která se

ve svých četných spisech o modlitbě, zvláště přímluvně, vyjadřuje.

Modlitba jest výron naší rozumné přirozenosti, jest to činnost rozumu, který svého účelu, zdola poroučením, shora prosbami, snaží se dosíci. Zvíře se nemodlí, neboť nemá rozumu; není

svobodno u volbě svých prostředků, nýbrž řídí se zákonem nutnosti, chceli dosáhnouti, k čemu je příroda pudí. Nejvyššímu také netřeba modlitby, poněvadž ničeho nepotřebuje a svou vůli pouhým nařízením plniti dává. Každý konečný, obmezený duch, člověk obzvláště, je sobě sám nedostatečný a proto prosebně obrací se k Tomu nad sebou, od něhož má svůj původ, aby týž ve své štědrosti dobré dílo na svém tvorů dokončil.

A tak to žádá rozum; neboť On, který je nad námi, od něhož pocházíme, slyší nás skutečně a stará se o nás; bez vůle jeho ani vlas s hlavy naší nespadne. Modliti se je rozumné; vždyť naše časné blaho jest v naší moci, a prosímeli a hledámeli je, také ho nabudeme. — Prosbami totiž, praví sv. Řehoř, zaslужují si lidé, aby dosáhli, co jim všemohoucí Bůh dáti od věčnosti si umíní; ne sice tak, že by naší modlitbou Boží vůle se měnila, nýbrž že k naší modlitbě vůle Boží se děje, an my se měníme a jeho svaté vůle se podrobujeme, »že totiž modlitbou sami, již jsme měnitelní, přicházíme, abychom na božské prozřetelnosti účast měli, aniž bychom se domnívali, že bychom Boží prozřetelnost mohli změnit.«

Modlitbu lze přirovnati lesklému řetězi, který s nehybné výše nebeské visí dolů a nás vyhlídá, abychom se po něm vzhůru vyšinuli; aneb ochrannému lanoví, které lidé s nehybné skály k nějaké lodi házejí, aby lodníci pomocí tohoto lanoví sebe a loď na břeh přivezli. Ovšem ví Bůh, čeho se nám nedostává, netřeba mu toho povídati; ale nám je to užitečno, pakliže se v modlitbě zřetelně vyjadřujeme, abychom lépe poznali, čeho se nám nedostává a tím účinněji cítili se povzbuzeni, k němu se utíkat. Mnohé věci uděluje nám přestědrý Bůh, aniž bychom jej o ně prosili; jiné však dává nám, jestliže modlitbou jej o ně žádáme,

a to proto, abychom jej lépe jako zdroj všeho dobra poznávali. více v něho důvěřovali a vždy více k němu se přibližovali. »Neboť modlitba jest dle sv. Jana Damascenského pozdvižení srdce k Bohu, a když modlitbou k Bohu voláme, přicházíme k němu ne-skrytým duchem, jak praví Dionysius. K tomu třeba tří věcí: předně, aby naše smyslná přirozenost byla prosta tělesných a světáckých žádostí, které nás dolů táhnou; dále, aby rozum náš nezatemňoval se tmou obraznosti, jak se děje u těch, kteří duševní věci pro tělesné nemohou pochopiti a Boha tělesně si představují; konečně, aby vůle láskou a zbožností k Bohu směřovala, jsouc schopna s ním se spojití.«

Pak jest modlitba také uctíváním Boha; neboť modlitbou prokazuje Bohu úctu a čest, an se jemu podrobujeme a svou odvislost od něho a svou nedostatečnost uznává, a mimo to výslovný rozkaz plní: »Proste, a obdržíte.« Modlitba je popřední úctou Boha, poněvadž modlitbou se v úctě Bohu rozum svůj podrobujeme a jej jemu jako v obět přináší.

Rozum daleko předčí všechny tělesné a zevnější věci, které jinak Bohu v obět přinášíme, abychom jej uctili, proto tím výtečnější úctou Boha jest modlitba. Proto praví se v žalmu: Jako zápal kadidla vstupujž modlitba má před tvou tvář. Modlitby svatých výslovně nazývají se kadidlem ve zjevení sv. Jana (8, 4): »I vstoupil dým zápalů z modliteb svatých z ruk anděla před Boha. Tou příčinou máme také svatých jako prostředníků používatí a k nim horlivě se modlití; »neboť čím dokonalejší je láska svatých, kteří již přebývají v otčině, tím více modlí se za ty, kteří jsou ještě na cestě a kterým jejich modlitbou může býti spomoženo; a čím vroucněji jsou s Bohem spojeni, tím účinnější jest jejich modlitba.« Proto

se praví o Kristu v listu k židům (7, 25.): »Je vždycky živ k orodování za nás«; a proto praví sv. Jarolím: »Jestliže apoštolové a mučníci, dokud jsou v těle živi a ještě sami o sebe musí mít starost, za jiné se modlí, čím více tak činí, když dosáhli koruny vítězství a oslavení!«

Jest tedy modlitba, ať ji k Pánu nebo k jeho svatým konáme, velice prospěšná a spasitelná; a mimo to, poněvadž duši zdokonaluje a těší tím, že ji k Bohu povznáší a s ním spojuje, jest také záslužným skutkem jako každý jiný dobrý skutek a neklamně dosahuje, oč prosí, koná se náležitě. I modlitbu hříšníka slyší Bůh, prosili nábožně a vytrvale o to, co k spasení jest.

Máme proto vždy se modliti a nepřestávat: bez přestání máme se modliti, tak alespoň, aby touha lásky, z níž modlitba vzniká, byla nepřetržitá; »neboť právě touhou u víře, naději a lásce nepřetržitou modlíme se neustále.« praví sv. Augustin. A zevně i ústně máme se modliti, abychom, jak podotýká svatý Augustin, »slovy a jinými znaky účinněji se povzhuzovali ku zvětšení naší svaté touhy,« abychom Pánu i obět rtů přinášeli a aby plnost srdce z úst vycházela; a vnitř máme se modliti pozornou myslí, aby snad duch, když se rty modlí, nezůstal bez užitku.

Co se však máme modliti, ukazuje nám Otčenáš.

»Modlitba Páně jest nejdokonalejší modlitba; neboť, jak sv. Augustin praví, chceme-li se dobře a přiměřeně modliti, nemůžeme nic jiného Bohu přednáseti, leč co v modlitbě Páně obsaženo jest. Poněvadž totiž modlitba jest takoruka vyjadřování našich přání Bohu, proto mů-

žeme jen o to řádným způsobem prositi, co si řádným způsobem smíme přát. V modlitbě Páně však nejen o vše to se modlíme, co si řádným způsobem smíme přát. nýbrž i v tom pořádku, v jakém si to máme přát, tak že modlitba Páně nejen nás učí se modliti, nýbrž i veškeré touhy našeho srdce pořádá.«

Napřed máme toužiti po cíli, potom po prostředcích. Naším cílem jest však Bůh, a dvojí jest touha srdce po něm, totiž že toužíme po jeho slávě skrze lásku, kterou Boha o sobě milujeme. a že toužíme, jeho slávy požívat skrze lásku, kterou sami sebe v Bohu milujeme.

Tomu přiměřeně jsou dvě první prosby Otčenáše: »Přisvět se jméno tvé, přijď království tvé.« — K tomu cíli však vede nás vůle Boží; proto se modlíme: »Buď vůle tvá, jako v nebi tak i na zemi.« Na cestě k tomuto cíli třeba nám chleba života, který krmí duši, nadpřirozeně

milosti, jakož i chleba pro tělo. a proto se modlíme: »Chléb náš vezdejší dej nám dnes.«

Od tohoto díla odvádí nás hřích, chce pokušení nás od něho odvrátiti, brání nám v jeho dosažení rozmanitá zla životní, která jako trest za hřích nás tíží; proto se modlíme: »Odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům, a neuvod' nás v pokušení, ale zbav nás ode zlého. Amen.«

Protož tedy buďtež podle přání sv. apoštola (Tim. 2, 1.), »činěny prosby, modlitby, žádosti, díkyčinění za všechny lidi.«

Vzýváním hledáme cestu k modlitbě, pokoušíme se o pozdvižení ducha

k Bohu, o přiblížení se k němu; pak přibliživše se k němu, nabýváme směrlosti, abychom prosili, a konečně ocitujeme se na cestě k dokonalé modlitbě a k dokonalé prosbě, k modlitbě přimluvné a k dikččinění za všechny lidi.

Neboť o to musíme se modliti, čeho si musíme přát. Avšak máme nejen sobě dobré věci přát, nýbrž také jiným, neboť to patří k podstatě lásky, kterou bližním prokazovati jsme povinni, a proto žádá to láska, bychom se za ně modlili. Svatý Jan Zlatoústý praví: Za sebe se modliti, žádá nutnost, za jiné se modliti, požaduje láska bratrská. Avšak příjemnější jest Bohu modlitba, kterou nevysílá nutnost, nýbrž doporučuje láska bratrská. Proto praví sv. apoštol Jakub (5, 16.): Modlete se za sebe ve spolek, abyste byli spaseni. Proto také poznamenává sv. Cyprian ve své knize o modlitbě Páně: Nepravíme Otče můj, nýbrž Otče náš, aniž dej mi, nýbrž dej nám, poněvadž učitel jednoty nechtěl, aby se modlitba odděleně děla, aby každý jen za sebe se modlil, nýbrž chtěl, abychom jeden za všechny a všichni za jednoho se modlili.

Máme se tedy za všechny modliti. »také za hříšníky, aby se obrátili, a za spravedlivé, aby vytrvali a pokračovali.« Proto praví sv. Jan (I. 5, 16.): Kdo ví, že jeho bratr hřešil, modli se, a bude mu dán život hřešícímu. Tak jako nemáme nikomu, dokud jest živ, odpirati dobrodiní napomínání, podobně nikomu nemáme odpirati pomoc skrze modlitbu. Za spravedlivé však má všeobecně modlitba konána býti z trojiho důvodu: předně, poněvadž modlitba mnohých snadněji bývá vyslyšena; proto praví vysvětlovač toho, co apoštol k Římanům píše (15, 30.): Pomáhejte mi svými modlitbami! Právem prosí apoštol své poddané, aby za něho se modlili, neboť mnozí, i nejmenší, jsou jednomyslně

shromážděni, stávají se velikými, a nemožno, aby modlitba mnohých nebyla vyslyšena. Dále, aby od mnohých za dobrodiní, která Bůh spravedlivým uděluje, díky vzdávány byly; vždyť dobrodiní ta právě také mnohým jsou ku prospěchu. Konečně, aby představení nestali se pyšnými, poněvadž vidí, že jim modlitby jejich podřízených jest třeba. »Tak jest dobře a příjemno Spasiteli, Bohu našemu, který chce, aby všichni lidé spaseni byli a ku poznání pravdy přišli; který také svým svatým dává chtít se modliti, aby všichni spaseni byli.«

A konečně, »poněvadž, jak již praveno, modlitba přimluvná za jiné je povinnost lásky, proto máme se i za nepřátely modliti, protože jsme povinni i nepřátely milovati.« A jako nepříteli obvyčejnou lásku prokazovati je přikázáno. Jej však zvláště milovati a jemu pomáhati dokonalostí jest, podobně je třeba, u všeobecnou modlitbu, kterou za jiné konáme, i nepřátely zahrnovati; za ně však obzvláště se modliti, jisté případy vyjímaje, není třeba, ale je to dokonalost, jak stojí psáno: »Modlete se za ty, kteří vás pronásledují a utrhávají vám.«

Kde se však nedostává dokonalé lásky, tu se také nedostává dokonalé modlitby, a taková modlitba nebývá také vyslyšena. »Toť podle sv. Jarolima příčina, proč naše modlitba nebývá vyslyšena, že nejsme na zemi ve všem jednomyslni, ani ve víře ani v jednání. Neboť jako nebaví posluchače zpěv, nenilí při něm soulad hlasů, podobně nemá Bůh své zalíbení na shromáždění věřících a neslyší jejich zvyvání, nejsouli jedné myslí.«

Naopak »nemožno, aby modlitba mnohých nebyla vyslyšena, když z mnohých modliteb takorba jedna se stává páskou pokoje.« Toť dokonalá modlitba, společná modlitba mnohých, kteří jedno jsou s láskou Pána. O ní stojí psáno:

Jestli dva z vás na zemi usjednotí se o nějakou věc, o kterou chtějí prositi, dáť vám ji Otec, který v nebesích jest. Neboť kde dva nebo tři ve jménu mém shromážděni jsou, tu jsem já uprostřed nich.« Každé jejich prosbě bude vyhověno, poněvadž mají u sebe toho, ku kterému se modlí, a proto níže se touha těch, kteří jedné mysli jsou, jako za vyplněnou považovati, poněvadž Bůh s nimi přebývá. Jakmile totiž několik stalo se jednomyslnými, ocituje se mezi nimi Kristus; neboť týž, který jest pokoj a láska, uhoší se v dobrých a pokojných srdcích.» (Cat. aur. in Ev. Math. 19.)

Ku konci budiž nám dovoleno, světlu anděla školy připojiti plamen serafa z Assisi. Tak praví sv. František o slovech: která byla neplodná, viděla se matkou mnoha dítek a která měla mnoho dítek, viděla se neplodnou: »neplodná podobá se chudému klášternímu bratru, který, ač nekonaje úřad, jimž se církví dítky rodí, přece v den soudu nebude bez dětí, poněvadž mu Kristus, nejvyšší soudce, ke cti přičte ty, které svou skrytou vroucí modlitbou obrátil. Ona pak, která měla mnoho dětí a pak byla neplodnou, jest obrazem marnivého kazatele, který nemá nic leč slova. Nyní

raduje se sice, sám se sebou spokojen, že Ježíši Kristu, Pánu našemu, mnoho dítek porodil; ale pak shledá, že má ruce prázdné a pozná, že ty dítky nepatří jemu.«

Mnozí se všemožně přičinují, aby si vědomosti zjednali, na pokoru a modlitbu zapominají a vnitř i zevnitř jsou roztržitými. Jestliže uslyšeli, že někteří z posluchačů jejich kázáním se poučili a byli dojati, tu se vynášejí a vychloubají příznivým výsledkem, aniž pomýšlejí, že Bůh tak učinil na prosby a slzy několika chudých, pokorných a prostých bratrů. Ano, to jsou moji praví bratři, moji rytířové, kteří v tiché samotě se skrývají, aby vroucněji mohli se modlití, a jejichžto svatost, ač Bohu dobře známa, lidem přece někdy neznáma jest. Ale jedenkrátě andělé představí je Pánu a on řekne k nim: Moje milované dítky, tu jsou ty duše, které jste svými modlitbami, svými slzami, svým příkladem zachránili. Přijmětež ovoce z prací těch, kteří ničeho jiného tam nepoužívali, leč svých vědomostí. A poněvadž jste byli věrní nad málo, nad mnoho vás ustanovím. A tak vejdou v radost Pána, nesouce si ovoce svých ctností, kdežto ti druzí objeví se před Pánem nazí a prázdní, plni zínatku a bolesti. J. D.

Třetí řád premonstrátský.

(Část další.)

Navedli jsme posud nejdůležitější části, kterých potřebí k nabytí potřebné známosti o třetím řádě sv. Norberta: pravidla i obřady při oblékání a při professi; pak listinu papežskou, kteráž jest základem téhož díla zbožného v nynější jeho podobě; potom některé poznámky k dějinám třetího řádu našeho po r. 1751. až do naší doby; a posléze jsme podotkli, z jaké pohnutky byl nově zaveden i ve vlasti naší. Přistupujeme nyní k bližšímu vysvětlení pravidel třetího řádu tohoto, při čemž spravujeme se příruční knihou terciářů našich ve Francii.

Nejprve tedy několik slov k onomu úvodu, kterýž v listině Benedikta XIV. předeslán jest pravidlům samým a kterýž jest obsažen v čísle 7., str. 211. tohoto časopisu až ke slovům řehole samé; potom stručný výklad jednotlivých pravidel.

Onen tedy úvod v listě sv. Otce Benedikta XIV. není ničím jiným, leč stručnými dějinami třetího řádu. Snadno v něm poznáváme dvě hlavních myšlenek. Nejprve, že třetí řád nikterak není smyšleným přídavkem, později připojeným k dílu sv. Norberta: slavný otec náš jest jeho zakladatelem. On to jest, jenž k žádosti četných věřících jej vyzdvihl a založil ku prospěchu osob dobré vůle, kterýmž jest žiti ve světě. Podle jeho úmyslu třetí řád nebude životem řeholním v pravém smyslu slova; neboť stav řeholní nezbytně vyžaduje tři slibů: chudoby, čistoty a poslušnosti. Na rozdíl od třetího řádu sv. Františka a sv. Dominika, kdež jedna zvláštní větev má povoleno společně žiti po řeholnicku, zde není možno, míti sliby některého druhu, leč jediné smlouvu křesťní, jejížto plnění stává se tu zároveň i přesnějším i také snazším. Terciáři jsou lidé svěští, přivlečení k řádu vlastnímu, jak dalece to možno, kteříž mají zachovávat pravidla zvláštní, nezřeknouce se při tom života občanského. Sdružení se na modlitbách, v dobrých skutech, u stolu Páně, ve víře křesťanské a v životě náboženském: toť třetí řád premonstrátský.

Ostatně však není to nikterak pouhá jednota či bratrstvo, nýbrž mnohem více: jesti to, chemeli tomu, odlesk ducha norbertského, způsob zvláštní, avšak přesný a snadný ducha sv. evangelia. A Benedikt XIV. ve svém listě z r. 1751. nenazývá to jinak leč posvátným třetím řádem premonstrátským.

Třetí řád jest sdružení církevní, zákonitě uznané a schválené od církve svaté, to jest od nejvyššího biskupa římského, jenž jest hlavou její.

List apoštolský shrnuje v několik slov trvání třetího řádu. Založen byv od sv. Norberta přijat byl od četných osob světských ve Francii, v Brabantu, v Německu a ve Španělech. Prvotní ochota národů přidružení se k ústavu řeholních kanovníků jest zajisté povahy takové, že vzbuzuje a vzmužuje horlivost terciářů našeho věku. Vznesené příklady měly vždy tu přednost, že povzbuzovaly k dokonalosti ty duše, kteréž lační a žízni po spravedlnosti.

Avšak jedna překážka se naskytla těm, kdož nad jiné jsou odhodláni uchvátiti království Boží. Když byl sv. arcibiskup premonstrátský ve 12. století otevřel brány řádu svého světským osobám, bylo tělo lidské povšechně silnější a tudíž i vůle rozhodnější. Ve století 18. soustava tělesná byla seslabena, povahy ochably. Ani nejlepší necítili již v sobě odvahy vzíti na se onen přísný způsob života, v němžto měly zálibu věkové předcházející.

Benedikt XIV. z nejvyšší moci své zmírnil přísnost postův a zdržlivosti, hledě však nicméně zachovati ducha sebezapření a odříkání, kterýž jest podstatou veškerého života křesťanského.

Věk náš, ještě slabší na těle i na duchu nežli století předešlé, může vážiti si tohoto zmírnění jakožto potřebného. Pravidla třetího řádu nemají v sobě ničeho, což by mohlo ty odstrašiti, kdož jsou zdraví nejslabšího, a dobrá vůle zde může zaujati místo veškerých úkonů vnějších.

Dlužno bylo zajisté postaviti úvahy tyto v čelo pravidel pro terciáře a je zpředu hned upamatovati několika slovy, čím jest třetí řád sv. Norberta v lůně církve katolické.

Mohou od nynějška se povzbuzovati k tomu, aby pozorovali a v sebe přijímali ducha tohoto řádu, majíce na paměti, že to jest dílo světcovo a že dílo světce přináší s sebou stále požehnání zcela zvláštní. Ano více ještě: terciáři mohou

se roznítili k přesnému plnění těchto pravidel pozorujíce širé pole, jež se před nimi otevírá. Následující ony horlivé zástupy terciářů, kteří krášlili řád premonstrátský, mají to právo a povinnost, tím že užívají zvláštních prostředků družstva svato-Norbertského, aby snažili se po nejvyšším stupni dokonalosti evangelijní. A vskutku na ně se vztahuje přede všemi ostatními křesťany ono vznešené heslo Božského Mistra: »Budte dokonalí, jakož Otec váš nebeský dokonalý jest.«

Pravidla posvátného třetího řádu premonstrátského,

založeného sv. Otcem naším Norbertem.

Předním účelem tohoto posvátného třetího řádu jest, aby bratři a sestry horlivě následovali ctností sv. zakladatele našeho.

Š. I. Nejsv. Svátost' a neblahoslav. Panna.

Ať pěstují s veškerou horlivostí a zvelebují, pokud to jest v moci jejich: úctu k nejsv. Svátosti oltářní a pak úctu k neblahosl. Marii Panně; neboť laskavostí této uznán byl sv. Norbert za hodna obdržeti bělostné roucho řádu svého.«

V ý k l a d.

Apoštolská listina jde přímo k cíli. Beze vsí okliky ukazuje čekatelům třetího řádu, kam směřovati mají všechny snahy jejich. Mají se posvěcovati den ode dne. A kterým způsobem? Když si osvojí a konati budou ctnosti sv. arcioce premonstrátského. Údy jedné rodiny poznáváme podle společných tahů v obličejích; a záležili stěští otcovo v tom, že sebe vidí ve tváři, v chování a v povaze vnitřní svých dítek, jesti to též cti dítek, aby na sobě okázaly výrazné tahy původce žití svého. Totéž, co platí v řádu čistě lidském, objevuje se platným ještě daleko zřejměji v řádu nadpřirozeném a náboženském. Každý křesťan má na sobě okázovati v některé alespoň příčině tahy božského Mistra svého Ježíše Krista. Avšak dokonalosti Spasitele člověčenstva jsou tak obdivuhodny a povzneseny nad síly naše, že si je musíme rozložiti a rozvésti, abychom je mohli vystihnouti. Světci jsou takovým prostředím, kteréž nám rozkládá a předvádí podle naší skrovné chápavosti nezměrné paprsky věčného Slunce spravedlnosti. Odtud v církvi katolické ta veliká a obdivuhodná rozmanitost milosti, darů, povolání, úkolů, stavů, prací: jakož o tom píše sv. apoštol Pavel ve svých listech. — Ale každý světec má svou zvláštní povahu a svůj vlastní ráz. V podstatě to jest jedna a tatáž svatost, jež září svou po světě rozlévá; ale paprsky její mají rozdílné odstíny podle zvláštní způsobivosti každého, čili spíše podle věčného úradku moudrosti božské. Na každý pád jest pravda, řekneme-li, že všichni světcové jsou si podobni láskou, kteráž je rozněcuje, ale zároveň jeden každý má svůj vlastní ráz podle zvláštního povolání, jehož se mu dostalo od věčné prozřetelnosti.

Pročítáme-li dějiny sv. Norberta, poznáme záhy dvě základní myšlenky, v nichžto zahrnut jest celý život jeho: jesti to bohonadšená horlivost pro čest Pána Ježíše Krista, přítomného a žijícího v nejsv. Svátosti oltářní, a dále pro úctu Panny neposkvrněné. — Bůh v nejsv. Svátosti! První kázání sv. Norberta dalo se při samém oltáři v den jeho prvotin kněžských. Jeho první zázrak stal se u oltáře. Bludař v Brabantsku zapíral skutečnou přítomnost Páně: Norberta zvolil sobě Spasitel náš, aby porazil kacířství Tanchelinovo a obnovil v Antverpách úctu k nejsv. Svátosti. Prvé což doporučel svým žákům bylo: aby ukazovali svou

víru a účtu k nejsv. Svátosti tím, že pečovatí budou stále o čistotu a stkvělost posvátných oltářů. Hle, toť výrazný tah v mravní povaze sv. zakladatele — a tž jesti to, kterýž má býti podle jeho úmyslu duchem vlastním jeho dítek.

Terciáři mají lidíž slavně osvědčovati za všech okolností víru svou ve skutečnou přítomnost Boha lásky v našich kostelích katolických. Jejich horlivost v plnění náboženských úkonů ve vlastní farnosti, jejich účtyplné chování, jejich upřímná zbožnost, prostá ohledů lidských jako vši chlubné okázalosti, jejich časté návštěvy před svatostánkem: tyť okáží všechněm, že terciáři mají pravou víru a jasný názor duchovní v to vznešené tajemství eucharistické.

To však není ještě všechno: aby dosti učinili zvláštnímu povolání svému. přičiní se terciáři, aby rozšiřovali vůkol sebe slovem i příkladem účtu k Bohu tomu, kterýž má své zalíbení v tom: prodlévati mezi syny lidskými. Oblíbí sobě státi se misionáři nejsv. Svátosti. A tak na př. se vynasnaží konati co nejslavněji ustavičné klanění se nejsv. Svátosti a pobožnost 40hodinnou. Podle stavu svého budou pečovatí o výzdobu chrámů P'áně, o slušnou a vhodnou úpravu všeho, což se vztahuje ke službám Božím.

Úcta vnitřní a vnější k nejsv. Svátosti oltářní jest tedy, jakož patrnou. první a základní povinností terciářů premonstrátských; čili spíše: není to ani tak povinnost zvláštní, jako spíše cit, kterýž má proniknouti veškerý život bratří a sester třetího řádu. Veškerá milost prýští se nám z nejsv. Svátosti a splývá na nás: každý skutek, každé slovo vycházející z úst našich, každé hnutí srdce našeho má směřovati přímo ke svatostánku, či jinak: ku Pánu našemu Ježíši Kristu.

Jmenovali jsme již i druhou pobožnost třetího řádu: jesti to úcta k Panně Marii, Matce Boží a matce lidí. Vskutku zvláštní pojítka slučuje řeholí premonstrátskou s Královnou nebes. Onať to jest, kteráž ve zjevení ráčila ukázati přesvatému zakladateli barvu a způsob roucha, kteréž mají nositi jeho žáci.

Dějepisci věrohodní potvrdili a schválili tuto událost, velice čestnou pro sv. Norberta i pro dítky jeho. Jsou to mezi jinými: Bruchius, Le Paige, Van der Sterre atd. A novější Bollandisté, opírajíce se o zřejmý výrok v životopise bl. Ludvíka z Arnsteinu (psaném r. 1198.) ujišťují, že bílé roucho bylo sv. Norbertu skutečně ukázáno nebeským zjevením. I slavný Hugo, dějepisec řádový, viděl se nucena říci, jako všichni bratři jeho řeholní: »Věříme, spoléhajíce na stále podání, že sv. Norbert přijal bílou barvu na rozkaz přesv. Panny samé.« (Martyrologium římské, čili seznam svatých a světic Božích, vyd. v Římě 1873., uvádí tuto událost v oddílu pro řeholní kanovníky str. 26. ke dni 5. srpna následovně: »Zjevení nejblahoslavenější Panny, kteráž okázala bílé roucho řádové sv. Otci Norbertu v kapli sv. Jana Křtitele v Premonstrátě.«)

Není rodiny, kteráž by neměla svých podání, těchto památek domácích, kterýchž úcta k nim chovaná ochraňuje proti veškerým zíněm podstatným: Zjevení přesv. Panny, jehož se dostalo sv. Norbertu, jest zajisté poklad nejvzácnější rodiny sv.-Norbertské. Díky této slavné víře může si každý nový čekatel tohoto řádu v den své obláčky představit, jakoby nebeská Královna k němu pravila tato slova památná: »Synu můj, dcero má, přijmi z ruk mých toto roucho bělostné!«

Bratři a sestry třetího řádu mohou se od toho dne považovati za dítky Marie Panny. Budou rádi pronášeti jméno její, slaviti zbožně její svátky, modliti se její růženec. Budou šťastni a blaženi, že smějí nositi její roucho bělostné a že

jsou přidružení k řádu, kterýž se může vším právem nazývatí řádem přesváté Panny. Dovolují jim to zaměstnání jejich, budou se modlití její malé hodinky alespoň jednou v témdni, v sobotu nebo v neděli. Všechny druhy pobožností k Panně Marii, jsou jenom schváleny od církve, budou jim milé. Tato zbožnost synovská bude terciářům takměr ohniskem ctnosti křesťanské, zárukou vytrvalosti a pro věčnosť vzácnou jistotou spásy.

P. V. F.

Vánoce v cizině.

Vánoce, vánoce, jiskřivé vánoce!

K nim se zas shromáždí rodina po roce.

Mně vás již, vánoce, zavály závěje,
mně již vás jasný blesk nesvíti, nehřeje.

Vánoce, vánoce, jiskřivé vánoce,

samoten propláči vás tak rok po roce.

Bliž a bliž tlačí se ledové závěje —
daleký domov a cizina nehřeje.

Vánoce, vánoce, jiskřivé vánoce,
šťasten, kdo slaví vás s milými po roce!

P. Š. Senický.

Naše milá „Královna nejsv. růžence“ v Pompejích.

Město Pompeji, na pobřeží blíže krásné Neapole položené, bylo r. 79. po Kr. náhlým výbuchem Vesuvu zasypáno a zůstalo až do roku 1784. pod lávou a popelem pohrobeno. Zmíněného právě roku podařilo se vinaři jednomu město náhodou objeviti, které, nyní docela jsouc již vykopáno, hojně těší se návštěvě přechetných cestovatelů. Navštěvovateli objeví se celý obraz starořímské nádhery, nádherné domy, chrámy, divadla, vodovody a nejrozmantější díla umělecká naskytují se tu udivenému oku.

Jednotlivé domy vystavěny jsou v římském slohu a různými malbami, arabeskami a nápisy bohatě ozdobeny. Neobyčejnou prostorností a nádhrou slynou budovy veřejné. Tak v Pantheonu nalézá se dvůr 76 m. široký a 60 m. dlouhý s oltářem, na němž sídlo mělo 12 hlavních božstev; amfiteatr měl 30 řad sedadel a mohl pojímti 20.000 diváků.

To vše ovšem nyní truchlý poskytuje pohled; činí město na poutníka dojem zříceniny, z níž dávno již pestrý, mnohotvárný život uprel. »Tak zachází sláva světa!« vzdychne bezděky pozorovatel kráčeje mrtvými úm městem a vymýšleje se do dávných oněch dob, kdy ožívaly

se pusté nyní ulice ruchem nejbujnějšího života.

A uprostřed truchlých těchto zřícenin, na půdě staropohanské, zlíbilo se panenské Matce trůn svůj zbudovati, odkud by naslouchala prosbám dítek svých v nouzi a soužení svém důvěrně k ní se obracelých. V posledních letech zbudována tu Matičce Boží nádherná, zlatem a stříbrem bohatě ozdobená svatyně. Obraz, pod nímž nebeská Matka naše se tu uctívá, představuje milou naši »Královnu nejsvětějšího Růžence.« Od té doby častější a častější zprávy slychali jest o zázračném vyslyšení proseb křesťanů stisněných, kteří před trůnem Matky Páně pomoci a přispění vyhledávali. Nejvíce do očí bijícím zázrakem jest bez odporu náhlé uzdravení umírající již skoro dívky z Lacedonie, Antonie příjímím Balestrieri, které událo se v červenci roku 1888.

Rodiče Antoniini náleželi k nejváženějším občanům Lacedonie, města položeného v pohraničním okresu provincie avellinské. Jsouc ještě dítětem sotva tříletým ztratila Antonie úmrtím svou milou matku. Na místo její nastoupila macecha, která však k sirotkovi lnula s láskou a něžností v pravdě mateřskou. Antonie vyspěla v útlou a sličnou pannu.

Tu dostavily se osudné pro ni Velikonoce r. 1888., kdy stížena byla nebezpečným zánětem plic. I osvědčené prostředky nespomáhaly, nemoc neustále se horšila, ba na konec přidal se ještě k zánětu bolestný rheumatismus kloubů. Na nejvyšší trapná nemoc proměnila celé vzezření dívčino způsobem hrozným. Veliké bolesti v zádech nutily Antonii dolů tváří léhati; pravá noha tak se zkroutila, že kolenem dotýkala se brady. Ochromené ruce přitisknuty byly těsně ke hrudi a nedaly se oddělnouti, zároveň byly ruce tak křečovitě v pěst sevřeny, že nehty do dlaní se zarývaly a bolestné, léčení skoro nepřístupné rány tvořily. Na zuboženém tomto těle, jehož každý úd byl nešťastně trpitelce sídlem nevypsatelných bolestí, byla to hlava, která směle nazvána býti mohla korunou všeho mučeníctví. Utvořila se v ústním otvoru rána, následkem které jícen dívce tak se zúžil, že již skoro ničeho polykati nemohla. Přítomní lékaři Dioferia a Palmese prohlásili stav dívčin za nezhojitelný. I zaopatřena byla nemocná svatými svátostmi a s bolestí očekávána poslední její hodinka, která již již zdála se blížiti. Majíc již skoro před soudnou stolicí Boží předstoupiti, obrátila se se smrti zápasící dívka k srdci nebeské Matky, již ku počtu před týdnem devítidenní pobožnost byla započala, s úpěnlivou prosbou: «Ó neposkvrněná Panno, Královno nejsv. Růžence v Pompejích, přispěj mi ku pomoci!» Sotva slova prosby vyřkla, spatřila pojednou v nebeské záři Matku Boží z Pompej. ana k loži jejimu se blížila a hlasem nebeskou lahodou dýšícím pravila: «Pohleď, jsi zdráva. Zítra budeš moci povstati a chrám Páně navštívit.» Na to raský zjev zmizel. Antonie od toho okamžiku pocítovala vždy větší a větší nálevu, tak že následujícího dne ponejprv po

4 měsících lůžko sama opustiti mohla. Všichni, kteří ji viděli, žasli a sotva očím svým věřili — nemocná však volala: «Jsem úplně zdráva a přijdu do kostela. Matka Páně z Pompej mne uzdravila.» Na to vypravovala noční své vidění užaslým okolostojícím, kteří jedněmi ústy jali se velebiti divuplnou moc Královny nejsv. růžence.

Hned potom odebrali se do kostela, kde z hloubi srdce nejvřelejší díky vysílali k nebi za zázračné uzdravení. Ještě téhož dne bleskorychle rozšířila se zpráva o nevidaném divu tom po celém městě, a kdo jen mohl, pospíchal do domu, v němž zázrak se udál, aby na vlastní oči viděl nad slunce jasnější důkaz moci Boží a síly přímluvy neposkvrněné Bohorodičky. Lékaři Dioferia a Palmese neváhali uzdravení dívčino za nadpřirozené veřejně prohlásiti a dosvědčiti. Totéž stalo se také se strany mnohých hodnostářů duchovních a předních města, čímž jasný důkaz podán všem nevěrcům a lidem pochybujícím o mocnosti Marie Panny a z čehož také jasně viděti jest, jak vznešená, prospěšná a na nejvyšší oprávněná jest úcta mariánská.

Uzdravená Antonie přebývá nyní v domě Matky Boží v Pompejích, opatrujíc opuštěné dívky a sirotky ve službě své velemocné uzdravitelky. Zázrak, který na ni se stal, naplnil mnoho trpících důvěrou a milostnou Panně a přivedl veliký počet nešťastníků do Pompej před trůn Královny nebeské a nikdo v důvěře své nebyl sklaman. Chrám Páně v Pompejích stal se takto oblíbeným místem poutnickým a bohda, že se vyplní slova, která nade vchodem jeho lze čísti: «Elegi et sacrificavi locum istum, ut solium glorie teneat.» Vyvolila jsem si a posvětila místo toto, aby na něm byl trůn slávy!

Aphorismy z denníku P. Bedřicha Rinna, T. J.

(Čas dálší.)

Soud. «Vyjdou andělé, a oddělí zlé z prostředku spravedlivých» (Mat. 13, 49.). Prchej tedy už nyní přede zlem, jež lichoctem a marnou chválou lidskou zlákatí tě chce na stranu nešťastnou. A

žiješli uprostřed spravedlivých, neoddávej se bezstarostlivosti. Přijďout andělé; ti lépe umějí rozeznávat než lidé: ani šatem, ani jménem, ani přetvárkou nedají se zmásti.

Příprava k soudu. O nic nemá tak pečovat, jak o toto. V této příčině žádná oběť, žádná námaha, žádné strádání, žádné utrpení nemají ti těžkými býti. Vše máš dle toho posuzovati, k jakému prospěchu ti bude při soudě. Příprava k soudu jest táž, jako příprava ke smrti; neboť smrt dobra jest nebo špatna, dobrěli, či špatně soud dopadne. Přece však zmíníme ještě toto: 1. »Kdybychom sami sebe rozsuzovali, nebyli bychom zajisté souzeni« (1. Kor. 11, 31.). Co jest: sebe sama rozsuzovati? Ze všeho upřímně se vyzpovídati: zadosťčiniti, seč jsme; dobrovolně se káti; skroušeným srdcem za odpuštění prositi; když vše jsme vykonali, co jsme mohli, míti se za »služebníky neužitečné«; život u svatém zármutku trávit. Tak si vedl celník ve chrámě. 2. »Nesudte, a nebudete souzeni; nepotupujte, a nebudete potupeni:

odpouštějte, a bude vám odpuštěno... Tou zajisté měrou, kterou měřiti budete, bude vám zase odměřeno« (Luk. 6, 37, 38.). 3. »Blahoslavení milosrdní: neboť oni milosrdenství dojdou« (Mat. 5, 7.). Konej co nejhorlivěji skutky tělesného i duchovního milosrdenství, konej je ve jménu Pána Ježíše; neboť až přijde soudit, řekne: »Byl jsem lačen, a nasýtili jste mne.« 4. Miluj obraz Ukřižovaného; toto znamení ukáže se při soudě. Trpímeli zde s Pánem, budeme s ním tam oslaveni: nebudeme souzeni, nýbrž budeme sami souditi, a tož i andělý; budeme věčnému Soudci podobni. »Služebník zajisté ten, který poznal vůli Pána svého, a nepřipravoval se, a nečinil podle vůle jeho, bude bit mnohými ranami« (Luk. 12, 47.). Ó Ježíši, má jediná naděje, v tobě, ve tvé krvi jest hojné spasení! Nebudiž na mně dílo tvé zmařeno!

Zprávy z misí katolických.

Čína. Apoštolské vikářství Korea. Následující soudní výsledek křesťanky máme z dopisu misionáře nejdřív. apoštol. vikáři v Koree, msgr. Blancovi, poslaného.

Posledního září zaslal Han Tomáš, muž křesťanky, jménem Kolumba, opět žádost guvernérovi, aby propustil ubohou ženu Kolumbu, jež skoro dvě leta uvězněna byla. Po dvou dnech podrobena Kolumba novému výslechu.

Soudce: Jak dlouho jsi v žaláři?

Kolumba: Od prvního měsíce minulého roku, t. j. 20 měsíců.

S.: Byla bys spokojena, kdybych tě propustil?

K.: Ano; velice ráda bych tomu byla.

S.: Chceš zůstatí vždy v cizím náboženství?

K.: Až do smrti; avšak náboženství, jež vyznávám, není cizí, nýbrž jest pro každého.

S.: Vypočítej mi předpisy tvého náboženství.

Kolumba mu odříkala desatero Božích přikázání.

S.: Co jsi řekla, jest dobré; avšak křesťané nectí ani krále ani mandariny.

K.: To není pravda; neboť každý den přidáváme k obyčejným modlitbám prosbu za krále a mandariny. — Na to odříkala modlitbu, v níž stojí: »Všemohoucí, milosrdný Bože, z celého srdce modlíme se k tobě za našeho krále a všechny mandariny celé říše...«

S.: Co mi pravíš, jest též dobré; ale zdá se mi, že zapomináte na své rodiče.

K.: Nic není přirozenější, že po Bohu nejvíce ctíme a milujeme rodiče, kteříž nám život dali. Na důkaz pomodlila se obvyklou modlitbu za rodiče.

S.: Po smrti však rodiče nectíte.

K.: Jak by bylo možno, abychom zapomněli na ty, již po celý život nám byli předmětem úcty? Máme mnoho modliteb za duše zemřelých rodičů, jež za ně k Bohu vysíláme.

S.: Proč jim neobětujete potraviny?

K.: Poněvadž nejsou schopni jich požíti.

S.: Má člověk duši?

K.: Člověk má duši, která s tělem neumírá. Dokazuje to i soudce, jenž mne vyslýchá; neboť v domě svém schovává tabule duši předků, jimž každoročně oběti přináší. To však nikdy nečiní, pojdeli mu pes nebo kůň. Myslíš, že zvíře jest rovno člověku? Bylo by, kdyby neměl člověk duši.

S.: Kdo udělal nebe i zemi?

K.: Bůh stvořil nejen nebe a zemi, nýbrž všechno, co na zemi jest.

S.: Nebe a země povstaly samy ze sebe.

K.: Chceš říci, že dům, v němž bydlíš, povstal náhodou?

S.: Guvernér odcestuje; promluv jen slovo a jsi na svobodě.

K.: Nebylo mi třeba 20 měsíců seděti v žaláři, kdybych byla chtěla odpadnouti od víry.

S.: Nebojíš se smrti?

K.: Již jsem ti řekla: usmrť mne, mášli rozkaz od krále; neli, pak mne propusť. Proč mne vězníš, když křesťané v Sěulě a v osmi provinciích mají pokoj? Myslíš, že má smrt je od konání povinnosti odstraší? Máme přísloví, jež se vždy osvědčilo: »Vedeli se křesťan k smrti, přichází deset na jeho místo.«

S.: Budeš i dále činiti zlé věci, když tě pustíme na svobodu?

K.: Jak pak bych mohla něco zlého učiniti, když mi to mé náboženství zapovídá?

Po tomto výsledku byla Kolumba opět odvedena do vězení, z něhož ji 29. října propustili. Svědci při posledním výsledku dokazují, že ještě nikdy podobné ženy neviděli, ani tak mluvití neslyšeli; její náboženství musí býti pravé. Když Kolumba odcházela z vězení, plakali spoluvězňové, a několik žaláříků jí slibilo, že

se dají od ní v náboženství křesťanském vyučiti. Výsledek byl překvapující.

Japonsko. Apostolské vikářství v jižním Japonsku. »Nagasaki,« píše msgr. Cousin, »byla kolébkou starého náboženství; odtud se i za našich časů církev katolická vždy víc a více rozšiřuje, neboť země ta jest krví mnoha mučedníků ztropena. Minulého roku bylo v celém vikářství 17.675 zpovědi a 15.417 obyvatelů přistoupilo ke stolu Páně; 1428 lidí bylo pokřtěno, mezi nimi 350 odrostlých; 257 vstoupilo do stavu manželského. Ve svých školách vyučují misionáři 1500 dítek především ve sv. náboženství a vydržují 250 sirotků. Před 30 lety nebylo v celém vikářství ani jediného kněze; r. 1865. byl poprvé udělen sv. křest pohanům; sotva se však církev japonská zmáhati počala, nastalo jí pronásledování, po několika letech bylo 4000 křesťanů vyhnáno, uvězněno nebo mučeno. Nyní máme asi 25.000 katolíků v jižním Japonsku, kteříž si vystavěli 60 kostelův a kaplí. Letos bylo ze 60 seminaristů 8 vysvěceno na kněžství a na rok, dále Pán Bůh, bude jich opět 8 vysvěceno.«

Východní Afrika. Apostolské vikářství v severním Zanzibaru. P. Le Roy píše dne 9. května 1889. ze Zanzibaru:

»V lednu rozkázal náš apošt. vikář, msgr. de Courmont, P. Karlu Gommengerovi a mně sestavit karavanu, jež měla mítí trojí účel: 1. osvoboditi stanici Bagamoyo od některých uprchlíků, 2. měly stanice Manderu a Mhonda opatřeny býti zásobami, a konečně měla nová stanice Kilima-Ndžaro založena býti. — Jak se nám to podařilo, chci krátce vyložití.

Stanice Bagamoyo stala se následkem války Němců s povstalci útočištěm značného počtu Arabů, Hindů, černochoů, pak obyvatelův Uniamvesi, Usukutmy a Manjuemy, kteřížto přišedše prodávati

slonovinu, byli válkou zadrženi. Když se později Arabové a Hindu opět do Zanzibaru odebrali, museli jsme i ostatní uprchlíky domů dostat, což nebylo tak snadno.

Dne 10. ledna byl jsem v ležení Buširihó, náčelníka povstalcův, obdržel jsem povolení, že jedna karavana může naše stanice v Ukami Uruguru a Usagara zásobami opatřit, druhá smí nás provázeti do Mandary a Mhondy a konečně mohou obyvatelé z Uniamvesi k nám se připojit a tak do své země se navrátiti. Za dva dny jsme se vydali na cestu. Cesta naše vedla přes Udoě, nebezpečnou to zemi, obydlílenou lidožrouty; dne 15. ledna přišli jsme do první jejích vesnice. Druhý den před odchodem přišli k nám tři náčelníci s velkým zástupem ozbrojených vojinů, pozdravili nás a poznávše misionáře z Bagamoya, pravili, že nám ani vlasu na hlavě nezkríví. Něco však přece chtěli; »myama.« pravil konečně jeden z nich s takovým mla-sknutím, jaké jen lidožrout nápodobiti může; »maso,« t. j. lidské maso chtěli a měli jakousi oprávněnost. Obyvatelé Udoě, jež Ismael k povstání ponoukal, ztratili několik vojinů v bitvě proti obyvatelům Uniamvesi, kteříž bojovali na straně Němců. Když pak od Ismaele žádali zadosťučinění, pravil tento: »Nic nemám, ale všechny Uniamvesi, které potkáte, vám přenechám.« Mezi nosiči našimi nalezalo se 69 Uniamvesů, sami velcí, tlustí lidé. Celý den jsme yjednávali s náčelníky, konečně se nám podařilo zachrániti všechny až na jednoho; ten totiž dal se ze strachu na útěk, nepřišel však daleko, jak jsme se dověděli, byl chycen a upečen.

Byl již večer, když jsme se vydali na další cestu pod ochranou starého náčelníka. Kolem půlnoci jsme se zastavili, abychom si trochu odpočinuli; odpočinek náš netrval dlouho; asi o třetí hodině zpozorovali jsme tlupy lido-

žroutů kolem našeho ležení. Poslali jsme tedy napřed 68 Uniamvesů, aby život svůj zachránili; dali se na útěk a brzy dostali se přes řeku Vami, odkud již není daleko do Mandery. Naše další cesta z Mandery do Mhondy vedla krajinou misionářům nakloněnou; všude jsme byli vlídně přijati a tak dostali jsme i druhému úkolu, zásobiti naše stanice.

Nastávala třetí cesta do Kilima-Ndžaro. Brzy po našem odchodu z Bagamoya byl klášter bavorských benediktinů v Dar-es-Salaamu zhořen, týž osud stihl protestantskou misií — tamtéž a vůbec misie v Ugandě. Za takých okolností nebylo radno na další cestu se vydati, neboť všude zuřila válka, proto nám psal msgr. de Courmont, abychom ostatní zásoby v Mhondě zanechali a se vrátili. Po několikadenním odpočinku vrátili jsme se šťastně do Bagamoya a nalezli týž stav, jaký byl před našim odchodem, válku totiž, které nebylo třeba; neboť co žádají náčelníci? Stará práva a cla, jež měli od Arabů; chtějí žiti dle svých zvykův a zákonů. Nemohlo se jim to prozatím povolit? Později, až by něco pro lid učinili, až by silnice a mosty vystavěli, obchod a průmysl povznegli, pak by mohli smlouvy změnit a kani-balství konec učiniti. Buširi nestane se Abd-el-Kaderem, jeho ležení nemá velkého významu, vojsko jeho sestává z několika set černochů, již ani pořádně střeliti neumějí; síla jeho pozůstává v tom, že celé pobřeží při něm stojí, neboť všichni míní, že Evropa jest největším nepřítelem Afriky, proto nepřátelství proti Evropanům se vzdává, nikoli však proti křesťanům. Kdežto Evropan, »jenž Boha nezná a se nemodlí,« ani kroku učiniti nesmí, aby nebyl zabit, může misionář, kamkoli chce, jíti, všude bývá laskavě přijat a křesťané, nosili nějaký křížek na krku; jsou bezpečni, že nebudou do otroctví

prodání. Avšak jak dlouho bude přátelský ten poměr trvati? V Ugandě a na břehu Tanganjiky počínají štvance proti křesťanům. Těž Buširi dostal novou posilu od Arabů z Maskatu, svárlivých fanatiků, tak že musíme i na nejhorší býti připraveni.*

Severní Amerika. Aljaška *Z rozličných příčin.* píše P. Robant, *přeložil jsem své stanovisko z Nulata do Kosorifska, zvláště však proto, poněvadž jsem tam seznal hodnější lid; dne 23. října 1887. přijel jsem do Kosorifska, kdež jsem byl od Indiánů s velikou radostí uvítán. Když uslyšeli, že se k nim ubírám, poslali mi naproti troje saně s osmnácti psy. V dědině jest 200—250 lidí, kteříž po celý rok osadu svou neopouštějí; asi 20 mil jižněji jest opět osada, čítající 300 obyvatelův, a 20 mil k severu dědinka se 60—70 obyvateli; asi 4 míle jest ústí řeky Chageluk-River, kdež se nalézají pět osad, z nichž jedna jest dosti veliká. Všechny tyto dědiny patří pod

moou správu. Ruský kněz velice se namáhal, aby mne vypudil, což se mu. Bohu díky, nepodařilo, neboť skoro všichni Indiáni stáli při mně. Po dlouhé řeči, již měl k Indiánům, odpověděli všichni, že ho déle poslouchati nebudou, aby raději odešel. Není též divu, že k němu nepřilnuli, neboť jest více kramářem než knězem; křtí každého a prodává křížky za kožešiny, v tom pozůstává celá jeho kněžská činnost; jeho Indiáni neznají ani nejhlavnější články víry, ani kříž neumějí dělati. Mohl bych ještě mnoho jiného o něm vykládati. — Všichni Indiáni tamnější velice dbají, aby každé dítě co nejdříve bylo pokřtěno, a kdybychom od vlády americké byli podporováni, mohli bychom hned otevřít školu, měli bychom jistě kolem sta žákův. — Asi dva dny cesty leží větší osada indiánská, v níž by se mohl druhý kněz usaditi, jelikož Rusové, jak se zdá, kněze tam poslati nemíní.*

„Kat. misie.“

Milodary Božského Srdce Páně.

Od Sv. Hory. Vzdávám tímto veřejně díky nejsv. Srdci Páně, neposkvrněné Panně Marii, sv. Josefu a velikému přímluvci sv. Antoniu. Častokrát ocitli jsme se ve stísněných poměrech a nespásání a od žádného jsme se nemohli nadíti pomoci. V bídě této obrátili jsme se s důvěrou k nejsv. Srdci Páně, nejbláh. P. Marii, sv. Josefu a sv. Antoniu, konajíce několikrát devítidenní pobožnost. Byli jsme vyslyšeni a z neblahých poměrů vysvobozeni. Pročež za všechny milosti veřejně vzdáváme díky a prosíme, abychom i budoucně ode všeho zlého chráněni byli. Budiž ctěno, velebeno a milováno ode všech po všechny časy nejsv. Srdce Pána Ježíše a nejčistější Srdce Panny Marie. *F. B.*

Z Dublovic. Minulého roku v prosinci onemocněl drahý otec můj zápalem plic. Přivolaný lékař nedával docela žádně

naděje na uzdravení, poněvadž otec je stár a slab. I obrátili jsme se s vroucí prosbou k nejsv. Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie. A ejhle, kde lidská pomoc marná, osvědčila se moc Boží. Dali jsme otce zaopatřit sv. svátostmi a mši sv. sloužit s tím slibem, že ozdravili otec, uveřejnime to ve „Škole B. S. P.“ Otec náš zachován na životě a my nyní vzdáváme tisícové díky nejsv. Srdci Páně, Panně Marii, sv. Josefu a sv. Anně za všechna prokázaná dobrodini. *F. Š.*

Z Předměstí. Trápen jsa těžkou nemocí, myslil jsem, že již nevykřeji. I utekl jsem se k Panně Marii svato-Hostýnské slibiv modliti se sv. růženec. Brzo po tom slibu jsem ozdravěl a proto děkuji Pánu Bohu, Matce Boží svato-Hostýnské a sv. Josefu za úplné zdraví. — *k.*

Prosba z Poříčí. Jsem dosud počasnou nemocí stížen, ale doufám, že mi Pán Bůh navrátí bývalé zdraví, když mi členářové »Školy,«^{*} údivě apoštolátu budou nápomocni modlitbou; snad nás Bůh vyslyší. Prosím tedy o obětování bolestného růžence s růžencem k sedmiholeté Matce Filipsdorfské za vysvobození z dlouholeté nemoci.

Kněz církevní.

Z Pecky. Vroucí díky vzdávám Božskému Srdci Páně a neposkvrněnému Srdci Panny Marie, sv. Josefu a sv. Aloisiovi za vyslyšení prosby. Po delší čas byl jsem trápen nečistými myšlenkami a teď po nějaký čas cítím se osvobozen a poznávám, že jsem neprosil nadarmo. Tež vroucí díky za všechny jiné mi prokázané milosti.

V.

Z Uher. Hradiště. Konal jsem devítidenní pobožnost s tím úmyslem, že, budou-li vyslyšen v jisté záležitosti, uveřejním poděkování ve »Škole B. S. P.«^{*} a že obětuji 3 zl. na pohanské dítky. Byl jsem vyslyšen a konám slib svůj, ač dosti neskoro. Budiž pochváleno a velebeno Božské Srdce Pána Ježíše a neposkvrněné Srdce Panny Marie.

T. V.

Od Přerova. Tisícere díky vzdávám Božskému Srdci Páně, Rodičce Boží a sv. Peregrinu za zhojení nohy své milé matky.

C. K.

Ze Žďanic. Jistá osoba vzdává tímto vřelé díky nejčistějšímu Srdci Panny Marie Žarošické a sv. Josefu za přimluvu v těžké záležitosti.

M. H.

Zájmy Krista Pána v různých zemích.

Řím a Itálie. Také biskupové irští podali společný list ku sv. Stolici, v němž odsuzují jednání zednářů vlašských proti sv. Otcí a zároveň důrazně vyslovují

nutnost světské moci papežovy. — Spolek pro rozšíření sv. víry měl v posledním roce příjmů 2,544.857 zl. r. č., a to z Evropy 2,390.288 zl. Nejvíce, jak oby-

čejně, přispívala Francie; skoro na nejposlednějším místě jest Rakousko s 28.618 zl., Uhersko přispívalo jen 1682 zl. Poděleny z peněz těchto byly misie jak evropské v Německu, na Balkáně, ve Švýcarsku a v Anglii, tak i misie v Africe, v Australii i Americe. — Jak oznamuje dobře zpravený list římský «*Civiltà cattolica*», byly z vatikánských archivů vyhledány veškeré papežování Pia IX. se týkající listiny a důvěrné zprávy, jakož i listy císařův a králů vyslovujících papeži své přátelské pocity a ubezpečujících jej, že dbáti budou práv jeho nepornatelných, pod rukou však k tomu pracujícím, aby svržen byl s trůnu a oloupen o svou moc. Kdy a jak věci ty uveřejněny budou, není ještě ustanoveno, neboť sv. Otec vyhradil sobě určení příznivého okamžiku. Takto papež odhodlal se k odpovědi na ustavičná vyhlášení svobodozvednářská a obsazení Říma; i možnost odjezdu papeže z Říma, jež stala se snadnějším následkem zjevného nepřátelského chování italské vlády, učinila krok ten nezbytným. — Dne 26. října odbyval se v t. zv. Borgo di San Spirito, v protiklerikálním, revolucionářském spolku, protipapežský výroční den. U této příležitosti byly ony dívky z městských škol, kteréž «*vyznamenaly*» se tím, že vzpíraly se vyučování v katolickém náboženství, slavnostním způsobem obdařeny premiemi. Hlavní odměny, spořitelní knížky na 20 lirů, dostalo se třem děvčatům, mimo to bylo ještě na 50 cen. Boj, jež opověděl Crispi v řeči své učiněné v Palermě, zdá se, že již začal. Pellegrini, jež v Acquavia vykonává pravomoc biskupskou, byl sesazen z úřadu svého pro zneužívání hodnosti své. Jest to první případ od té doby, co vláské vojsko vstáhlo do Říma. Dále oznamuje se, že Crispi hodlá předložit sněmu návrh na změnu ústavy, který prý již schválil král. První totiž článek ústavy této za Karla Alberta vydané r. 1870. na celý poloostrov rozšířen, jež ustanovuje, že náboženstvím státním jest náboženství katolické a že jiná vyznání jsou jen strpěna, má mimo několik jiných změn být.

Rakousko. Dne 9. listopadu odbývala se ve Vídni první všeobecná biskupská konference. Na počátku zaslán byl telegra-

fický projev oddanosti sv. Otci. Biskupové hodlají vydati společný pasýřský list ku katolíkům rakouským. — Tyrolsku dostalo se dne 14. října liberálnímu zemského výboru. Tedy i tato země, která nejdéle protestantismus a liberalismus od svých hranic byla odpudila, podlehla konečně v boji proti liberalismu. — Dne 16. října byl slavnostním způsobem otevřen a vysvěcen dům misionářský sv. Gabriela v Dolních Rakousích, odvětví to známého již misionářského ústavu ve Steylu v Holandsku. Kongregace těchto misionářů založena byla roku 1875. a má již tři domy: ve Steylu, sv. Rafaela v Římě a nyní sv. Gabriela v Rakousích. Účel kongregace jest vychování německých misionářův, a odkázána jí za působistě hlavně Čína, kdež kněží její blahodárně působí. — Zájem pro hnutí protiotrokářské v Rakousku stále jest čilý. Zvláštní zásluhy získaly sobě slechtické dámy, které ve všech větších městech rakouských snaží se založiti spolky protiotrokářské. Také biskup Schlauch hodlá v Pešti založiti takový spolek. — Obětavostí dvou dobrodincův umožněno jest katolickému školskému spolku již z jara r. 1890. započítati se stavbou katolického učitelského semináře ve Währingu u Vídne. Ovšem k dokončení díla toho třeba ještě výdatné podpory katolíků rakouských.

Německo. Kdežto veškeré ostatní návrhy strany středu (v otázce řemeslnické, v ochraně dělnictva atd.) ještě v posledních schůzích říšské sněmovny podány byly, nebyl návrh na zrušení zákona o vypovídání kněží ze země podán říšské sněmovně od roku 1884. Tento bezpříkladný zákon znešvařuje stále ještě německý zákoník, udržuje tak vzpomínku na kruté pronásledování církve v době, kdy tento stál znova počíná vymýšleti nejostřejší výměnné zákony, aby se ubránil proti socialistům. Říšský sněm vyslovil se již několikrát pro zrušení tohoto zákona, v letě 1884. s většinou sedmi osmi členů. — Konservativní většina bavorského sněmu vyslovila žádost, aby bylo ustanoveno, že ústřední spolek starokatolíků byl pokládán za různou společnost náboženskou od církve katolické, a aby zákon vydaný proti jezuitům pozbyl své platnosti proti

řádu redemptoristů. Ministr Lutz odpověděl, že přeje řádu ligoriánskému, že však tu jedná se o říšský zákon. Dle nedávného výroku německého císaře nelze očekávat příznivého vyřízení této záležitosti.

Portugalský král Ludvík Filip zemřel dne 19. října po delší nemoci. Král Ludvík nastoupil trůn dne 11. listopadu 1861. Nástupcem jeho stal se syn jeho Karel, vévoda braganzský. Dejž Bůh, aby za jeho panování církev katolická v Portugalsku z kýžené svobody radovali se mohla.

Kardínal-arcibiskup **v Baltimore** vydal pastýřský list, z něhož dovidáme, že již 73 biskupů připovědělo své účasten-

ství na stoleté slavnosti založení prvního katolického biskupství ve Spojených Státech. Dále list ten praví, že počet katolíků vzrostl z 40.000 na 9 milionů, kněží pak z 30 na nejméně 8000. Nyní jest ve Spojených Státech 13 arcibiskupův a 71 biskupů. Zvláště blahodárně působí tam synové sv. Benedikta.

V Brasílii vypukla revoluce. Císař brasílský, Don Pedro II., syn prvního císaře brasílského, nastoupil vládu dne 6. dubna 1831. a vždy celou silou svou věnoval se blahu lidu svého. Domnívají se, že povstání to způsobili farmaři, kteří o loňského roku nespokojeni byli s vládou pro zrušení otrokářství.

V měsíci prosinci modleme se za hlasatele sv. evangelia.

Úřad kazatelský jest velmi důležitý, protože má učení Ježíše Krista hlásati a lid k zachování učení toho naváděti. Proto sv. Tomáš Akv. nazývá úřad kazatele »povinností nejhlavnější.« Má tedy kněz kázati, učití především za rozkazem Páně: »Jděte do celého světa a učeť všechny lidi.« Bez tohoto ponaučení nebylo by žádného života duchovního; neboť slovo Boží v evangeliu porovnáno jest se semenem, rosou a chlebem; jest tedy nevyhnutelně potřebí k začátku a k dokonání duchovního života hlásání slova Božího. »Jděte a kažte evangelium všemu stvoření.« pravil Kristus Pán apoštolům svým. Tito pak dostavše milost a dary Ducha sv., rozesli se po všem okřsku země a všem národům přinesli radostnou zvěst o učení Pána Ježíše a o vykoupení všeho lidstva. A když usta apoštolův umkla, hlásali dále sv. evangelium jejich nástupcové, biskupové a kněží, majíce tentýž rozkaz Páně plniti a evangelium Kristovo hlásati, tak že mohou říci se sv. apoštolem Pavlem: »Na místě Kristově poselství konáme, jakoby Bůh skrze nás napomínal« (2. Kor. 5. 20.).

Toto hlásání sv. evangelia otevírá dospělým nevěřícím cestu ku pravé církvi Kristově, v této pak bývají údové dále poučováni, aby si pravdy sv. víry vstoupili do srdce, a život svůj dle tohoto učení spravovali ke spasení svému. Slovo Boží působí jako ostrý meč, obrací zbloudilé i hříšné, povzbuzuje ku pokání a napravení života. Že však jest úřad kazatelský tak důležitý, jest potřebí kazatelů také zvláštní milosti Boží, aby tento úřad sobě svěřený náležitě zastávat mohl. Zbožná mysl, zbožný duch poskytují kazatelův pravého osvětlení u sv. pravdách víry katolické. Svatost života naplňuje kazatele důvěrou v Boha, dodává mu síly a nadšenosti u vykonávání úřadu jeho. Pak naplněna budou slova pisma sv., kdež psáno jest: »A oni šli, a kázali všudy, a Pán jim pomáhal a potvrzoval řeč (jejich) následujícími (na to) divy« (Mar. 16. 20.). Mnoho jest ctností, jichž úřad tento na kazatelů vyžaduje, jenž také jest člověk křehký, a proto tím více milosti Boží potřebuje k úřadu svému. Zvláště musí býti proniknut živou věrou. Jest apoštolem víry, má zakládati, rozšiřovati, upevňovati víru a věrou má přemáhati veliký blud

a nevěru. Musí mluvit od srdce k srdci. Této víře předchází pokora. A o víře pokorné praví Pán: »Chválím tě, Otče, Pane nebes i země, že jsi skryl tyto věci před moudrými a opatrnými a zjevil jsi se malíčkým« (Mat. 11. 25.) Dále má být kazatel proniknut duchem nábožnosti a modlitby, aby také věřící k nábožnosti a modlitbě slovy svými pohnul. A chteli vzbudit v srdcích věřících lásku k Bohu a ke bližnímu, musí ji sám proniknut býti. Láska tato dává hlasateli dar výmluvnosti mocné, ať mluví vzdělaným nebo nevzdělaným, ať učí, káže nebo napomíná. Takovou láskou dýše výrok Páně: »Litost mám nad zástupem.« Takovou láskou naplněno bylo srdce apoštola národů: »Svědék mi jest zajisté Bůh, kterak po všech vás toužím v útrobách Ježíše Krista« (Filip. 1. 8.). »Neboť miluji vás milováním Božím« (2. Kor. 11. 2.).

Mimo to jest potřebí vzdělání vědeckého, obzvláště nyní, kdy třeba jest bojovati proti všelikým bludům novověkým, proti zásadám nevěreckým, proti duchu svěskému, jenž zapuditi chce všecko, co svatého a Božího jest. Kazatelovi třeba jest všestranného vzdělání, jehož, Bohu díky, v hojně míře se mu dostává v přípravných studiích na bohosloveckých ústavech. Zajisté nyní více než jindy řídí se kazatelé slovy sv. Vincence Paulánského: »Kdo jiné učiti chce, ten prve sám dlouho se učiti musí; jen takto bude slovo Boží, ano z úst našich vychází, stonásobný užitek přinášeti.«

Že hlásání sv. evangelia tak důležité jest, že k tomuto úřadu je potřebí zvláštní milosti, uznával již sv. apoštol Pavel, prose věřících, aby se za něho modlili. Napsal v listu k Efesským: »Všelikou modlitbou a prosbou modlice se každého času v duchu, a v tom bedliví jsouce se vši ustavičnosti a prošením za všechny svaté, i za mne, aby mi dána byla řeč v otevření úst mých s doufanlivostí, abych oznamoval tajemství evangelium« (Efes. 6. 18.—19.). Uznávajice potřebu horlivých kazatelů sv. evangelia ve všech zemích celého světa, žádáme všech úduv apoštolátu modlitby, aby tento měsíc své modlitby a dobré skutky na tento úmysl obětovali, aby slovo Boží horlivě hlásáno bylo, na dobrou půdu padlo a stonásobný přineslo užitek.

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkyrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za kněze, vyvolené hlásati slovo Boží, aby je hlásali s mocí a libežností Tvého učení a s pomocí milosti Tvé. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho svatého Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Rosn Dejte, nebesa, s Výsosti a obLakové Dítěte spraveDLI-Vého: I neChť VypuČÍ SpasiteL sVěta, Kristus Ježíš, Syn Boží, kníže pokoje!

Kalendář apoštolátu modlitby.

První čtvrt dne 6. — Úplněk dne 12. — Poslední čtvrt dne 19. — Nový měsíc dne 28.

V měsíci červenci modleme se za zpovědníky a duchovní vůdce.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Theobalda, poust. — Díky B. Srdci P. za obdržení dobrodiní. Za apoštolát modlitby. Za duchovní řady. Za sv. Otce. Za milost povolání.	
2.	Navštívení Panny Marie. — Za zvelebení poutnických míst mariánských. Za bratra a jeho rodinu. Za bratrstva růžencová. Za horlivé kněze.	
3.	Sv. Phoky, muč. (303). — Za obrácení Slovanů na viru kat. Za dědictví sv. Cyrilla a Metoděje. Za české bohoslovce. Za katolické misionáře.	
4.	Sv. Prokopa, op. (1053). — Za národ česko-moravský, by zůstal věrným víře katol. Za řád benediktinský. Za jistého váženého muže. Za přítele.	
5.	Sv. Cyrilla a Metoděje, ap. slov. (869 a 885). — Za úctu sv. apoštolů našich po všem světě. Za horlivé kněžstvo. Za biskupy naše.	
6.	Sv. Bohumily, manž. kř. (1070). — By se Božské Srdce smilovalo nad duchovními potřebami jisté osady. Za svornost domácí. Za spolek panen.	
7.	Nejdražší krve P. n. J. K. — Za náležité svěcení neděl a svátků. Za pravou zbožnost k umučení Páně. Za napravení dvou osob. Za † otce.	
8.	Sv. Alžběty král. (1336). — Za císaře a krále našeho a jeho vznešenou chof. Za spolek sv. Vincence Paulánského. Za 4 nemocné osoby.	
9.	Sv. mučovníků Gorkumských (1572). — Za brzké urovnání smutných poměrů jisté osady. Za řeholní dům. Za Boží požehnání pro důlež. práci literární.	
10.	Sv. Oldřicha bisk. (973). — Odporučení jisté osady v Božské Srdce Páně v důležité potřebě. Za živé i zemřelé příbuzenstvo. Za české bohoslovce.	
11.	Slavnost sv. Benedikta a sv. Norberta. — Za obě rodiny řeholní. Za sv. Otce a jeho časné potřeby. Za požehnání katol. podniků. Za vdovu a její děti.	
12.	Sv. Jana Qualb., op. (1073). — Za smíření nepřátel. Za odvrácení malomyslnosti. Za dosažení horlivého faráře do jisté osady. Za dar mírnosti.	
13.	Sv. Markéty, p. m. (260). — Za křest. panny. Za poražení nepřátel církve svaté. Za spisovatele křest. Za bratrstva růžencová. Za ubohou vdovu.	
14.	Sv. Bonaventury, řeh., uč. cirk. (1274). — Za katol. učence. Za ducha křest. na vysokých školách. Za sv. čistotu a mravnost. Za bohoslovce.	
15.	Sv. Jindřicha, cis. (1224). — Za císaře a krále našeho. Za křest. manžely. Za obrácení manžela světu oddaného. Za tři dívky. Za dívky pohanské.	
16.	P. Marie Karmel. — Za úctu, důvěru a lásku k Rodičce Boží. Za mládež křest. Za bratrstva sv. škapulíře. Za obrácení manžela. Za tři dívky.	
17.	Sv. Alexia, vyznav. (417). — Za svornost domácí. Za napravení dvou osob. Za dobrodince chudých. Za ducha katolického mužům vynikajícím.	
18.	Sv. Kamilla, zaklad. ř. (1614). — Za 4 nemocné osoby. Za duchovní řady. Za rozkvet dobročinných ústavů. Za misionáře v zemích pohanských.	
19.	Sv. Vincence z P., zaklad. ř. (1660). — Za spolky sv. Vincence z Paula a za dobrodince jejich. Za lásku k chudým. Za řád milosrdných bratří a sester.	
20.	Sv. Eliáše, pror. patr. Chorvatů. — Za obrácení rozkolných Slovanů. Za církev katolickou v Bosně a Hercegovině. Za živé a zemřelé příbuzné.	
21.	Sv. Praxedy, p. II. stol. — Za spolky panenské. Za odvrácení malomyslnosti. Za Boží ochranu křest. mládeže. Za duchovenstvo. Za kajenou hříšnici.	

Odpuštění 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Máři Magd., kajic. — Za napravení manžela. Za ducha kajcnosti. Za obrácení hříšníků. Za bratrstvo Cyrillo-Methodějské. Za křest. mládež.	
23.	Sv. Apollinaria, bisk. m. — Za svěcení neděl a svátků. Za poražení nepřátel náboženské školy. Za nemocného kněze. Za naše biskupy. Za sirotky.	
24.	Sv. Kristiny, muč. (300). — By se Božské Srdce smilovalo nad duchovními potřebami jisté osady. Za naše dělnictvo, by se drželo zásad křesťanských.	
25.	Sv. Jakuba, apošt. (43). — Za misionáře. Za naše duchovenstvo. Za dvě farnosti. Za dosažení horlivého kněze do osady. Za novosvěcence.	
26.	Sv. Anny. — Za úctu sv. Anny po všem světě. Za bratrstvo sv. Anny. Za důvěru křesť. matek v mocnou přímluvu sv. Anny. Za křesť. školy.	
27.	Sv. Pantaleona, lékaře, muč. (303). — Za ducha křesťanského všem lékařům. Za svornost domáci. Za napravení dvou osob. Za nemocnice.	
28.	Sv. Innocence, pap. — Za sv. Otce a pokorení nepřátel jeho. Odporučení jisté osady v B. Srdce P. Za jednotu křesť. matek. Za † P. Placida Mathona.	
29.	Sv. Marty, p. — Za všechny, kteří se starají jen o věci vezdejší, aby nezapomněli na duši svou. Za křesťanské ctnosti v životě rodinném.	
30.	Sv. Abdon a Senena, muč. — Za naše učence, by si vážili viry svaté. Za křesť. ducha na vysokých školách. Za ústavy bohoslovecké. Za sirotky.	
31.	Sv. Ignáce, zaklad. ř. (1566). — Za sv. Otce a Tovaryšstvo Ježíšovo. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katolických bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Novověká společnost poskytuje nám v duchovním ohledu velmi případný obraz onoho pole mrtvých, na němž kosti oživly, jak víme od proroka Ezechiele. Učením, spisy, kázáním a jinými duchovními prostředky mohou kněží, jak to andělé učiní v poslední den, spojit kosti a prach rozptýlený; avšak zpovědník působí bezprostředně s Bohem, vlévá nový život do duše, vrací tuto ctnosti, obnovuje duše hříšné. A to jest větší zázrak, než tělesné mrtvého vzkřísiti, dí sv. Řehoř. Z bezbožného učiniti spravedlivého jest větším dílem, než stvořiti nebe a zemi, praví sv. Augustin. Že nesmírnou mocí jest odpouštění hříchů, pochopili sami židé; vždyť mysleli, že jen Bůh sám odpustiti může, a proto obořili se na Spasitele, v němž viděli jen nějakého proroka, řkouce: »Kdo může odpustiti hříchů, leč sám Bůh?« (Luk. 5. 21.) Z toho vyvozuje sv. Klement, že kněz v tu chvíli, kdy uděluje rozhřešení, zastává místo Boba, vykonává nejvyšší soud Boží.

K tomu ke všemu potřebuje zpovědník milosti Boží, kterouž chceme vroucnými modlitbami všem zpovědníkům a duchovním vůdcům u Božského Srdce Páně vyprositi.

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za zpovědníky a vůdce duší, abys je naplnil milostí svou, by úřad svůj ke svému a bližního spasení jak náleží vykonávali. Amen.

Pane Ježíši, zaštriž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Kalendář apoštolátu modlitby.

První čtvrť dne 4. — Úplněk dne 11. — Poslední čtvrť dne 18. — Nový měsíc dne 26.

V měsíci srpnu modleme se za zrušení otroctví.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Okovů sv. Petra. — Za sv. Otce. Za biskupy katol. po všem světě. Za rozkvět katol. časopisectva. Za ponížení nepřátel církve sv. Za † syna.	
2.	Sv. Alfonse Lig. (1787). — Za kongregaci nejsv. Vykupitele. Za duchovní správce. Za bohoslovce ve vlastech našich. Za odstranění otroctví.	
3.	Nalezení ostatků sv. Štěpána, m. — Za neohrožené vyznání víry. Za apoštolát modlitby. Za Boží ochranu. Za naši mládež. Za umírající.	
4.	Sv. Dominika, zaklad. ř. (1221). — Za řád sv. Dominika jmenovitě ve vlastech našich. Za bratrstva sv. růžence. Za kazatele slova Božího.	
5.	Panny Marie Sněžné (352). — Za zdar poutního místa mariánského. Za vychovávací ústavy ženské. Za jistou farnost. Za obrácení nevěrců.	
6.	Proměnění Páně. — Za putující na sv. Hostýn. Za naše novosvěcence. Bychom hledali více věcí nebeských. Za obětavost křesťanských mužů.	
7.	Sv. Kajetána, zaklad. ř. (1547). — Za smíření dvou manželů 14 let od sebe oddělených. Za misie tu a za mořem. Aby dělnictvo drželo se zásad křesť.	
8.	Sv. Cyriaka a soudr. m. (303). — Za horlivost bratrstva Cyrillo-Methodějského. Za nalezení hodné manželky. Za obrácení nevěrců. Za lásku k chudině.	
9.	Sv. Štěpána a soudr., m. ř. benedikt. (824). — Za řád benediktinský. Za noviciáty řádu. Za rozkvět katolického tisku. Za apoštolát modlitby.	
10.	Sv. Vavřince, m. v II. stol. — Za rozkvět křesť. spolkův a bratrstev. Za školní mládež. Za naše duchovenstvo. Za dar horlivosti v dobrém.	
11.	Sv. Filomeny, p. a m. v III. stol. — Za panenské spolky. By si mládež vážila nevinnosti. Za nalezení hodné manželky. Za vdovu a její děti.	
12.	Sv. Kláry, zaklad. ř. (1253). — Za kláštery panenské. Za rozšíření účty bl. Anežky české. Za povolání hodných dívek slovanských k životu řeholnímu.	
13.	Sv. Hypolita, m. v III. stol. — Za smíření dvou manželů 14 let od sebe oddělených. Za rozmnožení účty sv. patronů našich. Za dar mírnosti.	
14.	Sv. Eusebia, kn. m. v III. stol. — Za naše duchovenstvo podle Srdce Páně. Za osvěžení ducha křesť. u mužů. Za příznivce naše. Za churavého kněze.	
15.	Nanebevzetí Panny Marie. — Za účtu, důvěru a lásku k Rodičce Boží. Za poutní místa mariánská. Za novosvěcence a jeho příbuzné.	
16.	Sv. Hyacinta, vyzn. (1257). — Za národ Polský. Za vážení sv. křesť. etností. Za duše v očisti. Za příbuzné. Za matku. Za družstvo mariánské.	
17.	Sv. Rocha, poust. (1327). — Za nemocnice. Za řady obětavé v ošetrování nemocných. Za ochranu Boží. Za churavého kněze. Za duše v očisti.	
18.	Sv. Joachima. — Za císaře a krále našeho. Za sv. Otce, by chráněn byl před nepřáteli. Za křesťanské rodiče, by dobře vychovávali dítky své.	
19.	Sv. Ludvíka, bisk. (1297). — Za pomoc B. S. P. v potřebách tělesných i duševních. Za ducha apošt. našim kněžím. Za nemocného spolubratra.	
20.	Sv. Bernarda, op. (1513). — Za řád cisterciácky. Za benedikt. tiskárnu. Za představené. Za dobrodince sv. Hostýna. Za Boží ochranu. Za přítele.	
21.	Sv. Františky ze Chant., vdovy (1641). — Za křesť. matky a vdovy. Za ochranu sv. Otce. Za ponížení nepřátel církve. Za smíření nepřátel.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Timothea, bisk. — Za pravé povolání ke stavu duchovnímu. Za obnovu duchovní. Za jednotu a svornost křesťanského lidu. Za duše v očistci.	
23.	Sv. Filipa Ben., řeh. (1285). — Aby si věřící vážili oběti mše sv. a společných modliteb ve chrámě. Za dělnictvo, by zůstalo věrno zásadám křesť.	
24.	Sv. Bartoloměje, apošt. — Za misie tu a zamožní. Za přemáhání světa a marnosti jeho. Za jednotu a svornost kněží křesť. Za bohoslovce.	
25.	Sv. Ludvíka, krále (1270). — Za císaře a krále našeho. Aby duch křesť. zavládl v rodinách našich. Za naši mládež a její vychovatele. Za sirotky.	
26.	Sv. Genesia, m. (286). — Za zdar a Boží požehnání křesť. podnikům. Za muže věrností proslulé. Za trpělivost. Za jistého kněze. Za † otce.	
27.	Sv. Josefa Kalas., základ. ř. (1648). — Za řád piaristův. Za křesť. lásku a obětavost potřebnou všem vychovatelům. Za ochranu křesť. mládeže.	
28.	Sv. Augustina bisk. (430). — Aby naši učenci měli katol. přesvědčení. Za biskupy v říši Rakouské. Za vysoké školy. Za obrácení hříšníků.	
29.	Stěti sv. Jana Křtít. — Za horlivé kazatele. Za ducha kajcnosti. Za pravé povolání ke stavu duchovnímu. Za jistého kněze. Za † bratra.	
30.	Sv. Rosy z Limy, p. (1617). — Za katol. bratrstva. Za naše školy, aby v nich duch křesť. zavládl. Za křesť. panny. Za lásku k čistotě.	
31.	Sv. Rajmunda, kardin. (1248). — Za posvěcování kněžstva apoštolátem. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Dlouho hyzdilo otroctví jak západní Ameriku, tak zvláště na východě Afriku a Asii. Na západě již není této nevolnosti lidské, neboť císařovna brasílská zrušila ve své zemi otroctví a přičiněním biskupů jest i v jiných zemích zrušeno. Tot byl nejkrásnější dar sv. Otci Lvn XIII. k jeho kněžskému jubileu. Ale bohužel v Africe kvete obchod s otroky, kde lidé bezcitní je jako zvěř chytají, dědiny jejich páli a na tisíce po lodích do Asie dopravují. Dokladem jest dopis, který zaslal Msgr. Bridoux, apoštolský vikář, kardinálu Lavigeriemu, ze dne 27. srpna 1888. Zní: „Vystupuje z lodi, první divadlo, které jsem spatřil, byly hrůzy otroctví. Smutné tyto karavany sestupovaly v větší počtu; jsou to snad poslední krůpěje krve nešťastných černochů. Jeli jsme mezi dvěma lodicemi, na nichž naloženi byli otroci. Byli nakupeni jako slanečci, bledí, vyzábli jako kostry, oči zapadlé, z nichž vyzíral hlad a zoufalství. Nic strašnějšího nad tyto nešťastníky nemocné, pokryté ranami, nesoucí na svých rukou a zádech známky kožených provazů, jimiž byli rozedírání na dlouhé své cestě, téměř otupělí strádáním a bolestí.“

Kdož by neměl útrpnosti s těmito ubohými lidmi! Kdož by nepřispěl jim ku pomoci buďto obětí nebo aspoň vroucnou modlitbou k nejsv. Srdci Páně, aby vzbudilo hodně dobrodincův a statečných bojovníků, kteří všemi silami se namáhají, aby otroctví vůbec zrušeno bylo.

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za vysvobození obětí otroctví a za zdar křížové války proti hanebnému obchodu s lidmi. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Kalendář apoštolátu modlitby.

První čtvrt dne 2. — Úplněk dne 9. — Poslední čtvrt dne 17. — Nový měsíc dne 25.

V měsíci září modleme se za církev na východě.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Jilji, op. (700). Sv. Andělů strážných. — Za zdar duchovních cvičení kněží a řeholníků. Za školní děti a jich učitele. Za jistou larnost.	
2.	Sv. Štěpána, krále uh. (1038). — Za utiskované Slováky. Za brzké vítězství církve nad nepřáteli. Za větší úctu sv. patronů našich. Za nemocnice.	
3.	Sv. Serapie, p. (120). — Za kongregace ženské a jich chovanky. Za dobrodince sv. Hostýna. Za rozšíření apoštolátu modlitby v zemích našich.	
4.	Sv. Rosalie, p. m. (1160). — Za spolek sv. Anežky. Za lásku k nevinnosti. Za jisté panny. Za horlivost ve službách Božích. Za ducha kajcnosti.	
5.	Sv. Vavřince Just., bisk. (1455). — Za vrchní pastýře v Čechách a na Moravě. Za učitele náboženství. Za bázeň Boží dítkám potřebnou.	
6.	Sv. Magna, op. (655). — Za duchovenstvo řeholní podle B. Srdce Páně. Za řady v zemích našich a jejich noviciáty. Za dobrodince chudých.	
7.	Sv. Reginy, p. m. (251). — Za pobožnost k sv. andělům strážným. Za Mariánské družiny a jednoty. Za zvelebení poutnických míst Mariánských.	
8.	Narození Panny Marie. — Za úctu, důvěru a lásku k Panně Marii. Za bratrstva růžencová. Za zpovědníky na poutních místech. Za † otce.	
9.	Sv. Gorgonia, m. — Za ducha apošt. všem správcům duchovním. Za jistou rodinu. Za vyslyšení a vysvobození z jisté nesnáze. Za 2 nemocné.	
10.	Sv. Mikuláše Tolet. (1308). — Za včasné zaopatření nemocných. By B. Srdce Páně obrátilo nevěrce. Za reálné školy. Za trpělivost mnohým.	
11.	Sv. Pulcherie, p. (463). — Za svornost a snášlivost v rodinách křesť. Za školní mládež a její učitele. Za zdar kat. tisku. Za duše v očistci.	
12.	Sv. Valeriana, m. — Za vojsko naše a jeho duchovenstvo. Za svěcení nedělí a svátků u vojska. Za bohoslovce naše. Za smíření manželů.	
13.	Sv. Notburgy, p. (1313). — Za křesť. služebnictvo. Za služebné práci hledající. Za dělnictvo naše, by zůstalo věrné zásadám křesťanským.	
14.	Povýšení sv. kříže. — Za úctu sv. kříže doma i u veřejnosti. Aby se mužové nestyděli za víru svou. Za spolek sv. Vincence Paulánského.	
15.	Jména Panny Marie. — Za vítězství sv. církve nad nepřáteli. Aby zmařeny byly snahy zednářů. Za poutní místa Mariánská. Za smíření manželů.	
16.	Sv. Ludmily, patronky země české (927). — Za jednotu křesť. matek. Za spolek sv. Ludmily. Za úctu sv. dědiců našich. Za matku. Za sv. Otce.	
17.	Sv. Hildegardy, abat. (1179). — Za přemožení rozkolu mezi Slováky. Za misie tu- a zámořské. Za výchovávaci ústavy ženské. Za panenské kláštery.	
18.	Sv. Tomáše z Villanovy (1555). — Za studující mládež. Za školy národní a jich učitelstvo. Za smíření manželů. Za vyslyšení a vysvobození z velké tísně.	
19.	Sv. Januaria a spolumuč. (305). — Za neohrožené vyznání víry. Za povolání hodných jinochů do stavu duchovního. Za naše spolupracovníky.	
20.	Sv. Eustachia a spolumuč. (120). — Za národy slov. od církve katolické odloučené. Za požehnání Boží podniku katol. Za obrácení vlažných.	
21.	Sv. Matouše, apošt. P. — Za ducha apošt. vrchním pastýřům a jich duchovenstvu. Za apoštolát modlitby v zemích našich. Za umírající.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Timothea, bisk. — Za pravé povolání ke stavu duchovním. Za obnovu duchovní. Za jednotu a svornost křesťanského lidu. Za duše v očistci.	
23.	Sv. Filipa Ben., reh. (1285). — Aby si věřící vážili oběti mše sv. a společných modliteb ve chrámě. Za dělnictvo, by zůstalo věrno zásadám křesť.	
24.	Sv. Bartoloměje, apošt. — Za misie tu a zamořní. Za přemáhání světa a marnosti jeho. Za jednotu a svornost knížať křesť. Za bohoslovce.	
25.	Sv. Ludvika, krále (1270). — Za císaře a krále našeho. Aby duch křesť. zavládnul v rodinách našich. Za naši mládež a její vychovatele. Za sirotky.	
26.	Sv. Genesia, m. (286). — Za zdar a Boží požehnání křesť. podnikům. Za muže věrností proslulé. Za trpělivost. Za jisté kněze. Za † otce.	
27.	Sv. Josefa Kalas., základ. ř. (1648). — Za řád piaristův. Za křesť. lásku a obětavost potřebnou všem vychovatelům. Za ochranu křesť. mládeže.	
28.	Sv. Augustina, bisk. (430). — Aby naši učenci měli katol. přesvědčení. Za biskupy v říši Rakouské. Za vysoké školy. Za obrácení hříšníků.	
29.	Stěti sv. Jana Křtít. — Za horlivé kazatele. Za ducha kajcnosti. Za pravé povolání ke stavu duchovnímu. Za jisté kněze. Za † bratra.	
30.	Sv. Rosy z Limy, p. (1617). — Za katol. bratrstva. Za naše školy, aby v nich duch křesť. zavládnul. Za křesť. panny. Za lásku k čistotě.	
31.	Sv. Rajmunda, kardin. (1248). — Za posvěcování kněžstva apoštolátem. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Dlouho hyzdilo otroctví jak západní Ameriku, tak zvláště na východě Afriku a Asii. Na západě již není této nevolnosti lidské, neboť císařovna brasílská zrušila ve své zemi otroctví a přičiněním biskupů jest i v jiných zemích zrušeno. Toť byl nejkrásnější dar sv. Otci Lvu XIII. k jeho kněžskému jubileu. Ale bohužel v Africe kvete obchod s otroky, kde lidé bezcitní je jako zvěř chytají, dědiny jejich páli a na tisíce po lodích do Asie dopravují. Dokladem jest dopis, který zaslal Msgr. Bridoux, apoštolský vikář, kardinálu Lavigeriemu, ze dne 27. srpna 1888. Zní: „Vystupuje z lodi, první divadlo, které jsem spatřil, byly hrůzy otroctví. Smutné tyto karavany sestupovaly u větším počtu; jsou to snad poslední krůpěje krve nešťastných černochů. Jeli jsme mezi dvěma lodicemi, na nichž naložení byli otroci. Byli nakupeni jako slanečci, bledí, vyzábli jako kostry, oči zapadlé, z nichž vyzíral hlad a zoufalství. Nic strašnějšího nad tyto nešťastníky nemocné, pokryté ranami, nesoucí na svých rukou a zádech známky kožených provazů, jimiž byli rozedírání na dlouhé své cestě, téměř otupěli strádáním a bolestí.“

Kdož by neměl útrpnosti s těmito ubohými lidmi! Kdož by nepřispěl jim ku pomoci buďto obětí nebo aspoň vroucnou modlitbou k nejsv. Srdci Páně, aby vzbudilo hodně dobrodincův a statečných bojovníků, kteří všemi silami se namáhají, aby otroctví vůbec zrušeno bylo.

Modleme se:

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlithy, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za vysvobození obětí otroctví a za zdar křížové války proti hanebnému obchodu s lidmi. Amen.

Pane Ježíši, zastiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, buďž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Kalendář apoštolátu modlitby.

První čtvrt dne 2. — Úplněk dne 9. — Poslední čtvrt dne 17. — Nový měsíc dne 25.

V měsíci září modleme se za církev na východě.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Jilji, op. (700). Sv. Andělů strážných. — Za zdar duchovních cvičení kněží a řeholníků. Za školní dílky a jich učitele. Za jistou farnost.	
2.	Sv. Štěpána, krále uh. (1038). — Za utiskované Slováky. Za brzké vítězství církve nad nepřátely. Za větší úctu sv. patronů našich. Za nemocnice.	
3.	Sv. Serapie, p. (120). — Za kongregace ženské a jich chovanky. Za dobrodince sv. Hostýna. Za rozšíření apoštolátu modlitby v zemích našich.	
4.	Sv. Rosalie, p. m. (1160). — Za spolek sv. Anežky. Za lásku k nevinnosti. Za jisté panny. Za horlivost ve službách Božích. Za ducha kajcnosti.	
5.	Sv. Vavřince Just., bisk. (1455). — Za vrchní pastýře v Čechách a na Moravě. Za učitele náboženství. Za bázeň Boží dítkám potřebnou.	
6.	Sv. Magna, op. (655). — Za duchovenstvo řeholní podle B. Srdce Páně. Za řady v zemích našich a jejich noviciáty. Za dobrodince chudých.	
7.	Sv. Reginy, p. m. (251). — Za pobožnost k sv. andělům strážným. Za Mariánské družiny a jednoty. Za zvelebení poutnických míst Mariánských.	
8.	Narození Panny Marie. — Za úctu, důvěru a lásku k Panně Marii. Za bratrstva růžencová. Za zpovědníky na poutních místech. Za † otce.	
9.	Sv. Gorgonia, m. — Za ducha apošt. všem správcům duchovním. Za jistou rodinu. Za vyslyšení a vysvobození z jisté nespázy. Za 2 nemocné.	
10.	Sv. Mikuláše Tolet. (1308). — Za včasné zaopatření nemocných. By B. Srdce Páně obrátilo nevěrce. Za reálné školy. Za trpělivost mnohým.	
11.	Sv. Pulcherie, p. (463). — Za svornost a snášlivost v rodinách křesť. Za školní mládež a její učitele. Za zdar kat. tisku. Za duše v očistci.	
12.	Sv. Valeriana, m. — Za vojsko naše a jeho duchovenstvo. Za svěcení nedělí a svátků v vojska. Za bohoslovce naše. Za smíření manželů.	
13.	Sv. Notburgy, p. (1313). — Za křesť. služebnictvo. Za služební práci hledající. Za dělnictvo naše, by zůstalo věrno zásadám křesťanským.	
14.	Povýšení sv. kříže. — Za úctu sv. kříže doma i u veřejnosti. Aby se mužové nestyděli za viru svou. Za spolek sv. Vincence Paulánského.	
15.	Jména Panny Marie. — Za vítězství sv. církve nad nepřátely. Aby zmařeny byly snahy zednářů. Za poutní místa Mariánská. Za smíření manžell.	
16.	Sv. Ludmily, patronky země české (927). — Za jednotu křesť. matek. Za spolek sv. Ludmily. Za úctu sv. dědiců našich. Za matku. Za sv. Otce.	
17.	Sv. Hildegardy, abat. (1179). — Za přemožení rozkolu mezi Slovany. Za misie tu- a zámořské. Za výchovavací ústavy ženské. Za panenské kláštery.	
18.	Sv. Tomáše z Villanovy (1555). — Za studující mládež. Za školy národní a jich učitelstvo. Za smíření manželů. Za vyslyšení a vysvobození z velké tísně.	
19.	Sv. Januaria a spolumuč. (305). — Za neohrožené vyznání víry. Za povolání hodných jinoců do stavu duchovního. Za naše spolupracovníky.	
20.	Sv. Eustachia a spolumuč. (120). — Za národy slov. od církve katolické odloučené. Za požehnání Boží podniku katol. Za obrácení vlašných.	
21.	Sv. Matouše, apošt. P. — Za ducha apošt. vrchním pastýřům a jich duchovenstvu. Za apoštolát modlitby v zemích našich. Za umírající.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Mauricia a spolumuč. (330). — Za vojsko naše, by si vážilo svatého náboženství. Za návrat rozkolných do církve katol. Za Boží ochranu.	
23.	Sv. Tekly, p. m. v I. stol. — Za touhu po ctnostech křesť. Za ř. syna. Za nalezení hodné manželky. Za naši mládež, aby si vážila nevinnosti.	
24.	Sv. Jaromira, bisk. m. (1046). — Za chlapecké semináře v Čechách a na Moravě. Za horlivost ve službách Božích. Za obrácení hříšníků. Za přitele.	
25.	Sv. Pacifika, řeh. (1721). — Za zachování a rozšíření víry katol. v zemích pohanských. Za řehole v Čechách a na Moravě. Za spolky mužů křesť.	
26.	Sv. Justiny, p. m. (304). — Za rozšíření katol. tisku. Za zdar duchovních cvičení. Za studující na vysokých školách. Za ponížení nepřátel církve.	
27.	Sv. Kosmy a Damiana, m. (303). — Za úctu sv. dědiců našich. Za země koruny svato-Václavské. Za odvrácení všeho zlého. Za smíření manželů.	
28.	Sv. Václava, patrona země české (935). — Za národ československý. Za jednotu sv. dětství Ježíšova. Za vychování mládeže křesť. Za sirotky.	
29.	Sv. Michaela, archand. — Za vítězství církve sv. nad nepřátely. Za zničení úmyslů zednářských. Za bratrstvo sv. Michaela. Za duše v očistci.	
30.	Sv. Jarolima, cirk. uč. (420). — Za katol. učence a ústavy bohoslovné. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katolických bratrstev.	

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Jak to bylo krásné, když byli z počátku křesťané jedna mysl, jedno srdce! Ale tu najednou nasel nepřítel zlý koukole mezi pšenici; povstali totiž bludaři a způsobili roztržky mezi křesťany co do učení víry, jak již zmiňuje se o tom sv. apoštol Pavel, řka: »Prosím pak vás, bratři, pro jméno Pána našeho Ježíše Krista, byste jednotejně všickni mluvili, a aby nebylo mezi vámi roztržek: ale abyste byli dokonalí v jednotejném smyslu a v jednotejném mínění« (1. Kor. 1. 10.). Takové roztržky ruší vespolnou lásku, na níž zakládá se jednotu církve. Takoví odřikají se jednoty církevní, jejíž zástupcem jest náměstek Krista Pána, římský papež; trhají pouto lásky, jímž všickni vykoupení v jedno duchovní tělo spojení jsou.

Krásné by zajiště bylo, kdyby ty miliony rozkolných křesťanů vrátili se do pravého ovčince Kristova, byli spojení s námi pod jednou viditelnou nejvyšší hlavou, římským papežem! Toť bylo snahou všech papežů římských a jest zvláště nyní slavně panujícího papeže Lva XIII. On vyjednává ustavičně s vládami národů slovanských, aby je sobě naklonil, aby zanechali rozkolu a spojili se v jedné, pravé církvi římsko-katolické.

Kéž by tedy zatoužili rozkolní Slované a církve východní připojiti se ku středu církve, pro níž tolik sv. apoštolů naši, Cyrill a Method, pracovali a ji náš lid česko-moravský a jiné národy slovanské získali a přivítali!

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za církve na východě, aby zanechavše rozkolu a bludu, vrátily se ku pravé církvi římsko-katolické. Amen.

Pane Ježíši, zastřiž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Kalendář apoštolátu modlitby.

První čtvrt dne 2. — Úplněk dne 9. — Poslední čtvrt dne 17. — Nový měsíc dne 24.

V měsíci říjnu modleme se za ponížení nepřátel církve.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Sv. Remigia, bisk. (533). — Za obživení víry v životě křesť. Za sv. Otce. Za bratrstva růžencová. Za vyslyšení prosby slusného. Za umírající.	
2.	Sv. Leodegara, bisk. m. (673). — Aby křesťané světili náležitě neděle a svátky. Za rozkvet křesť. spolků a jednot. Za obrácení hříšníků.	
3.	Sv. Diviše, b. m. (273). — Za sestru řeholní. Za rozkvet řádů v zemích našich. Za studující mládež a její učitelstvo. Za duše v očistci. Za sirotky.	
4.	Sv. Františka Seraf. (1226). — Za řady sv. Františka. Za císaře a krále našeho. Za 2 osoby. Za lásku k chudobě. Za jistého kněze. Za † otce.	
5.	Sv. Placida a spolumuč. (546). — Za řád benediktinský v zemích našich. Za zdar katol. podniků. Za † Placida Mathona. Za † bratra.	
6.	Panny Marie Vítězné (Sv. růžence). — Za všecka bratrstva Mariánská. Za ponížení nepřátel církve sv. Za ochranu sv. Otce. Za obrácení hříšníků.	
7.	Sv. Marka pp. — Za důvěru v Boha. Za rozšíření úcty P. Marie a sv. Josefa. Za ducha křesť. všem lékařům. Za dar síly v těžkém postavení.	
8.	Sv. Brigity, vdovy (1373). — Za obrácení otce. Za milost povolání. Za svornost domácí. Za křesť. matky. Za kat. misie. Za malomyslné.	
9.	Bl. Gunthera, poust. (1045). — Za úctu sv. patronů našich. Za země koruny sv.-Václavské. Za dobrý prospěch učení. Za spolubratra.	
10.	Sv. Františka Borg., řeh. (1572). — Za товариштво Ježíšovo v zemích našich. Za úctu nejsv. Svátosti. Za nemocného otce. Za křesť. školy.	
11.	Přenesení sv. Augustina (499. a 721). — Za vytrvalost manžela v dobrém. Za napravení dvou osob. Za vrchní pastýře a jich duchovenstvo.	
12.	Sv. Maximiliana, bisk. m. (583). — Za milost dokonalého života. Za nemocnice. Za obrácení otce zatvrzelého. Za spolupracovníky naše.	
13.	Sv. Edvarda, kr. (1066). — Za pokoření nepřátel. Za úctu sv. Ignace z Loyoly. Za obrácení jisté osoby. Za ukončení domácích nepokojů.	
14.	Sv. Kalixta, pp. m. (226). — Za sjednocení církve východní s římskou. Za ducha kajenosti. Za milost dokonalého života. Za jistou farnost.	
15.	Sv. Terezie, p. (1585). — Za řady sv. Terezií zasvěcené. Za lásku k B. Srdci Páně. Za obnovení řehole. Za křesť. panny. Za ducha zbožnosti.	
16.	Sv. Havla, op. (646). — Za ducha řeholního. Za svornost manželskou a za sv. trpělivost. Za nemocnou dceru. Za obrácení hříšníků. Za sirotky.	
17.	Sv. Hedviky, vévodkyně (1243). — Za rozšíření úcty B. S. P. Za ženské úslavy vychovávací. Za dary Ducha sv., zvláště za dar síly v postavení těžkém.	
18.	Sv. Lukáše, evang. P. — Za apoštolát modlitby. Za křesť. spisovatele. Za misionáře. Za dobrý prospěch učení. Za naše kněžstvo. Za † otce.	
19.	Sv. Petra z Alkantary, řeh. (1562). — Za ducha pobožnosti. Za napravení manžela. Za nemocnou dceru. Za ukončení domácích nepokojů. Za sirotky.	
20.	Posvěcení chrámů Páně. (Sv. Jana z Kentu, uč. XV. stol.) — Za úctu ke chrámům křesť. Za touhu po dokonalosti. Za dar pobožnosti všem věřícím.	
21.	Sv. Uršuly a soudr. p. m. — Za kláštery sv. Uršuly a jejich chovanky. Za úctu sv. ostatků. Za odvrácení pohoršení a nevázanosti. Za sv. Otce.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Sv. Korduly, p. m. (473). — Za milost následování dobrého příkladu. Za křesť. panny. Za úctu sv. dědiců našich. Za obrácení otce. Za ř sestry	
23.	Sv. Jana Kapistrana, řeh. (1456). — Za rozšíření víry katol. Za horlivé kazatele. Za obrácení jisté osoby. Za ponížení nepřátel. Za bohoslovce.	
24.	Sv. Rafaele, archand. — Sv. Gilberta, op. ř. prem. — Za dvě sestry řeholní. Za pobožnost k andělům strážným. Za nemocnice. Za dívky pohanské.	
25.	Sv. Křišpina a Křišpiniana, m. III. stol. — Za dělnictvo a řemeslníky naše. Za dary Ducha sv., zvláště za dar síly v těžkém postavení. Za přitele.	
26.	Sv. Evarista, pp. m. (112). — Za sv. Otce a jeho rádce. Za milost dokonalého života. Za ponížení nepřátel církve. Za mládež křesťanskou.	
27.	Sv. Fromencia, bisk. IV. stol. — Za úctu a důvěru k Matce Boží. Za apoštolát tisku. Za biskupy země našich. Za napravení dvou osob.	
28.	Sv. Šimona a Judy, apošt. P. — Za ducha apošt. všem správcům duchovním. Za kněze dobrodince, ctitele sv. Tadeáše. Za obrácení jisté osoby.	
29.	Sv. Narcissa, bisk. (213). — Za horlivost v dobrém. Za milost povolání. Za svornost domácí. Za obrácení hříšníků. Za nemocnice. Za misionáře.	
30.	Sv. Alfonse Rodrigueze, řeh. (1617). — Za ducha pobožnosti. Za křesť. školy. Za horlitele a horlitelky apoštolátu. Za zdar katol. podniku.	
31.	Sv. Volfanga, bisk. (994). — Diky za všechny milosti v tomto měsíci obdržené. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Často modliváme se ve chrámu i doma: „Abys nepřátelé církve ponížiti račil, Tě prosíme, uslyš nás!“ Modlitba tato bude zajisté vyslyšena; neboť „Ten, jenž přebývá v nebesích směje se nepřátelům, a Hospodin posmívá se jim.“ (Žalm 2.) Čím více nepřátelé brojí proti církvi a pohoršují věřící slovem, písmem i skutky, jako ku př. odhalením pomníku rouhače Giordana Bruna, tím více Ježíš Kristus vítězí nad nimi, protože všickni věrní katolíci spěchali, aby odprosením napravili urážku Jeho nejsv. Srdci učiněnou. Nemyslíme, aby snad byli zahubeni nepřátelé Boží, ale aby poznali pravdu Boží v církvi katolické, a zavítalo k nám království Boží. A království Boží na zemi, církev katolická, musí mít svobodu, nesmí být odvislá od jakékoli vlády světské, máli zdárně působiti na všechny národy. Proto právem žádáme neodvislost a úplnou svobodu sv. Otce Lva XIII. a jeho nástupců na stolci Petrově. Žádáme ve jménu spravedlnosti úplnou svobodu církve, svobodu křesťanské školy a svobodu svědomí jednotlivce, neboť Boha poslouchati musíme více než lidi. Dokud nepřátelé, zednáři, tuto svobodu nám katolíkům berou, dokud církev budou utlačovati, dokud rodinu, školu a stát budou chtít bezbožnými učiniti, dotud budeme prositi, aby ponížení a zahanbení byli, až dovoláme se skvělého vítězství naší matky, církve svaté. Dosud není ruka Páně zkrácená, a modlitba nepozbyla veliké moci své!

Modleme se:

Ó Ježíši! Skrze neposkrvněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za rychlé ponížení nepřátel Tvé svaté církve, aby uznána byla práva její a svobodně mohla konati poslání své. Amen.

Pane Ježíši, zastrž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přeladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Kalendář apoštolátu modlitby.

Úplněk dne 7. — Poslední čtvrt dne 15. — Nový měsíc dne 23. — První čtvrt dne 29.

V měsíci listopadu modleme se za vládu v jižní Americe.

Ustanoven a žehnán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysl:
1.	Všech Svatých. — Za účtu a následování Svatých. Za touhu po nebi. Za řehole cirkve sv. Za bratrstva. Za školní mládež. Za duše v očistci.	
2.	Všech věrných dušiček. — Za duše v očistci. Za účtu ke hřbitovům křesť. Za ř otce a bratry. Za sestru Lohelii. Za obrácení vlažných.	
3.	Sv. Malachiáše, bisk. (1148). — Za zemřelé údy katolických bratrstev. Za bohoslovce naše. Za křesť. vychování dítek. Za obrácení hříšníků.	
4.	Sv. Karla Borom., bisk. (1584). — Za účtu B. S. P. v zemích slovanských. Za dobrodince chudých. Za horlivou návštěvu služeb Božích. Za ř otce.	
5.	Sv. Juty, hrab. a poust. — Za obrácení rozkolných Slovanů. Za kněze těžce zkoušeného. Za katol. podnik. Za pokoření nepřátel sv. cirkve.	
6.	Sv. Leonarda, opata (559). — Za katol. řehole. Za srdnatost a obětavost katolickým vůdcům našim. Za naši mládež, aby si mravnost zalíbila.	
7.	Sv. Engelberta, bisk. m. (1225). — Za misie tuzemské. Za ducha apoštol-ského všem kněžím. Za duše v očistci neopuštěnější. Za umírající.	
8.	Sv. Bohumira, řeh. (1118). — Za ducha svornosti v rodinách a spo-lečnostech. Za horlivého kněze. Za obyvatel jižní Ameriky. Za sirotky.	
9.	Sv. Theodora, voj. (306). — Za císaře a krále našeho. Za ducha křesť. ve vojsku našem. Za pokoření nepřátel cirkve sv. Za spustlou mládež.	
10.	Sv. Ondřeje Avel, řeh. (1608). — Za větší účtu B. S. P. Za biskupy v zemích slovanských. Za rozkvět duchovního života v řeholích a kongregacích.	
11.	Sv. Martina, bisk. (400). — Za štedrost k chudině. Za spolek sv. Vincence Paul. ve vlasti naší. Za duše v očistci vysvobození nejbližší. Za ř sestru.	
12.	Sv. Kristína a spoliumuč., patronů našich (1005). — Za větší účtu sv. patronů našich. Za národ česko-slovanský, aby zůstal věren víře katolické. Za kněze.	
13.	Všech Svatých řádu benedikt. a premonstr. Sv. Stanislava, panice (1568). — Za řád benedikt. a jeho noviciát. Za lásku k řeholi. Za studující mládež.	
14.	Sv. Homobona, kupce (1197). — Za křesť. obchodníky. Za náležité svěcení neděl a svátků. Za naše dělnictvo. Za zdar podniku křesť. Za ř dceru.	
15.	Sv. Leopolda, markrabi (1136). — Za rodinu císařskou. Za zdar zájmů křesť. v Rak. Za šlechtu kat. ve vlasti naší, by rázněji zastávala zájmy cirkve katol.	
16.	Sv. Otmar, op. (759). — Za bohoslovce ve vlasti naší. Za křesť. vychování mládeže. Za pokoření nepřátel. Za duše v očistci nejdéle trpící. Za ř syna.	
17.	Sv. Gertrudy, abat. ř. benedikt. Sv. Siarda, op. ř. premonstr. — Za ženské klá-štery benedikt. Za sestru řeholní. Za panenské jednoty. Za dar pobožnosti.	
18.	Sv. Odon, bisk. (940). — Za duše v očistci nejvíce trpící. Za rozšíření pobožnosti za duše v očistci. Za katol. podnik. Za katol. spisovatele.	
19.	Sv. Alžběty, vdovy (1231). — Za rodinu císařskou. Za kláštery Alžbětinské. Za nemocnice a ošetřovatele. Za opuštěnou chudinu. Za vroucí lásku k Bohu.	
20.	Sv. Felixe z Valois, zakl. ř. (1212). — Za dar pobožnosti. Za pěstování věd a umění v duchu křesťanském. Za řeholní dům. Za spolupracovníky naše.	
21.	Obětování bl. Panny Marie. — Za všechny spolky Mariánské v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. Za dobrodince sv. Hostýna. Za jednotu sv. dětství.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Umysly:
22.	Sv. Cecilie, p. m. (100). — Za zpěvné jednoty ve vlasti naší. Za panenské spolky. Za odstranění pohoršení a rozpustilostí mezi mládeží. Za ť matku.	
23.	Sv. Klementa, pp. m. (100). — Za pomoc Boží v jisté důležité záležitosti. Za sjednocení rozkolných Slovanů s církví římskou. Za sv. Otce a jeho rádce.	
24.	Sv. Jana z Kříže, řeh. (1591). — Za představené řádů katol. Za apoštolát modlitby a práce. Za lásku a úctu k duchovnímu životu. Za umírající.	
25.	Sv. Kateřiny, p. m. (307). — Za vysoké školy. Za katol. učence. Za obhájce zájmů křesť. Za bohoslovce. Za svornost v rodině. Za staříčkou matku.	
26.	Sv. Konráda, bisk. (976). — Za pokošení nepřátel církve sv. Za obrácení bludařů, kacířův a odpadlíků. Za obecné školy a jich učitelstvo.	
27.	Sv. Virgilia, bisk. (784). — Za horlivé kněžstvo u Slovanů v Americe. Za rozšíření úcty B. S. P. mezi Slovany. Za příznivce katol. písemnictví.	
28.	Sv. Štěpána, op. (768). — Za představené řádu benedikt. a jich poddané. Za křesť. matky. Za bohoslovecké ústavy. Za apoštolát modlitby a práce.	
29.	Sv. Saturnina, m. (250). — Za ducha kajcnosti v čase adventním. Za náležité svěcení neděl a svátků. Za dělnictvo naše, by zůstalo věrno zásadám křesť.	
30.	Sv. Ondřeje, apošt. P. (72). — Za misionáře. Za lásku a úctu ke sv. kříži. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katolických bratrstev.	
Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.		

Před pěti lety pravilo se v národním shromáždění Equadoru, že největším zločinem naší doby jest odpadlictví všech národů země od zákona Ježíše Krista a jeho sv. církve. Průliv Panamský bude otevřen. Evropská vzdělanost prý přivalí se tímto průlivem a přikryje svými poklady všechny naše země i moře. O něčem však zmíniti se musím, a to týká se víry naší. Velechrám nejsv. Srdce Ježíšova stojí u nás jako nejlepší důkaz katolické vzdělanosti a přivábí k nám duše hledající světlo. Tak tedy republika na Equadoru jest zasvěcena nejsv. Srdci Páně. Nyní, kdy nepřátelé nejvíce zuří proti Kristu a jeho učení, nyní začíná se naplňovati přání Božského Srdce Páně, a sice v jižní Americe. Jak podivné jsou cesty Boží! Jinde lidé, ano národové odpadají od Boha, a v Americe se k Bohu přiznávají víc a více, čehož důkazem jest zasvěcení se nejsv. Srdci Páně, čímž chtěli zástupcové republiky napravití urážky, jakéž v jiných dílech světa Srdci Páně se činí. Příčin máme zajisté dosti, abychom se za ně modlili vroucně, aby obyvatelé jižní Ameriky v úctě nejsv. Srdce Páně setrvali, a v jiných dílech světa, zvláště v Evropě a zejména v Rakousku hodné následovníků bylo. Kým by i u nás zástupcové lidu byli proniknutí takovou úctou k nejsv. Srdci Páně! Kým by hleděli, aby přání nejsv. Srdce co nejdříve se vyplnila, by k nám zavítalo království Boží! Potvrdíž to, Bože, což jsi způsobil mezi námi! (Žalm 67. 29.)

Modleme se:

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětují Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětují za státy americké, aby opustivše nepřátelý staly se právě křesťanskými, a tak rozšířeno bylo království Boží na zemi. Amen!

Pane Ježíši, zastříž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, říši rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přeladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!

Kalendář apoštolátu modlitby.

Úplněk dne 7. — Poslední čtvrt dne 15. — Nový měsíc dne 22. — První čtvrt dne 29.

V měsíci prosinci modleme se za hlasatele sv. evangelia.

Ustauoven a zehmán Jeho Svatostí Lvem XIII.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
1.	Neděle I. adventní. Sv. Eligia, bisk. (695). — Za ducha kajcnosti v čas adventní. Za horlivost v provedení úmyslu dobrého. Za obrácení hříšníků.	
2.	Sv. Bibiány, p. m. (363). — Za křesť. vychování dítek doma i ve škole. Za jinocha ke stavu vojenskému povolání. Za ducha pravé pobožnosti.	
3.	Sv. Františka Xav. (1552). — Za Tovaryšstvo Ježíšovo. Za misie u nás i za mořem. Za rodinu jistého profesora. Za kněze a jeho osadu. Za † otce.	
4.	Sv. Barbory, p. m. (236). — Za ctitele této svěřice. Za včasné zaopatření sv. svátostmi. Za šťastnou hodinu smrti. Za horlivé kazatele. Za dělníky.	
5.	Sv. Petra Chrysol., učít. cirk. (450). — Za biskupy naše a jich duchovenstvo. Za naše bohoslovce. Za učence katolické. Za † pannu. Za umírající.	
6.	Sv. Mikuláše, bisk. (327). — Za ubohé dítě. Za choromyslného manžela. Za štědré dobrodince chudé mládeže. Za obrácení jistého mladíka.	
7.	Sv. Ambrože, bisk. učít. cirk. (397). — Za učence pro viru sv. pracující. Za hlasatele slova Božího. Za apoštolát modlitby. Za kněze a jeho osadu.	
8.	Neděle II. adv. Neposkvrněného početí P. Marie. — Za úctu a důvěru k Rodičce Boží. Za kongregace Mariánské. Za klášterní filialku.	
9.	Blah. Petra Kanisia, kn. — Za učitele náboženství a jim svěřené dívky. Za křesťanské školy. Za horlivost ve křesť. povinnostech. Za umírající.	
10.	Sv. Eulalie, p. m. (340). — Za ndatnost v boji proti zlým nárůživostem. Za vychovávací ústavy ženské ve vlastech našich. Za spolek panen.	
11.	Sv. Damasa, pap. (384). — Za biskupy mocnářství rakouského. Za brzké vítězství sv. Otce a církve katolické. Za pokoření nepřátel křesťanstva.	
12.	Sv. Ottilie, abat. (720). — Za ženské kláštery. Za ústavy pro slepé. Za křesť. matky. Za dědictví sv. Ludmily. Za milost vstoupení do řádu benedikt.	
13.	Sv. Lucie, p. m. (304). — Za sestru a její rodinu. Za † jeptišku. Za křesť. pannu. Za horlivou návštěvu služeb Božích. Za spolek sv. Anežky.	
14.	Sv. Spiridiona, bisk. (349). — Za ústavy bohoslovecké v Čechách a na Moravě. Za vojína. Za obrácení mladíka. Za povolání do řádu. Za sirotky.	
15.	Neděle III. adv. Sv. Irenea, bisk. — Za ducha kajcnosti. Za šťastný výsledek důležité záležitosti. Za Boží požehnání práci literární. Za † otce.	
16.	Sv. Adléty, vd. (999). — Za manželku ve víře chladnou. Za bratra a jeho rodinu. Za řád Uršulinek ve vlastech našich. Za horlivé zpovědníky.	
17.	Sv. Lazara, bisk. — Za spolky sv. Vincence Paulánského. Za kněze a jemu svěřené duše. Za dar sv. čistoty. Za vymýcení špatné četby.	
18.	Očekávání porodu bl. Panny Marie. — Za křesť. rodiče. Za nevinné dívky. Za bratrstva řázcencová. Za ctitele poutních míst Mariánských. Za matku.	
19.	Sv. Nemesia, m. (250). — Za živou viru a úctu k' nejsv. Svátosti. Za spolky ku zvelebení chrámů. Za katolické misie. Za obrácení hříšníků.	
20.	Sv. Petra Klavera, mision. (1654). — Za zrušení otroctví v zemích pohanských. Za katol. misionáře. Za duchovenstvo. Za dobrodince katolických misii.	
21.	Sv. Tomáše, apošt. P. — Za ducha apošt. řeholním kněžím. Za obrácení nevěrců. Za živou viru jistému knězi. Za dar setrvání v dobrém.	

Odpušky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

Dne	Na slavnost:	Úmysly:
22.	Neděle IV. adv. Sv. Servula, žebr. v VI. stol. —	Za lidi staré, opuštěné. Za dar pobožnosti a trpělivosti. Za dobrodince chudiny. Za vojína.
23.	Sv. Viktorie, p. m. (253). —	Za manželku. Za rodinu jeptíšek. Za čekatelku klášterní. Za vychování křesťanské mládeže. Za kněze a jeho osadu.
24.	Sv. Adama a Evy, prarodičů. —	Za štědré dobrodince chudých. Za radostné uvítání Spasitele světa. Za poznání lásky Boží k nám. Za kajcnost.
25.	Narození Páně. —	Za pokoj lidem dobré vůle. Za svědomité následování Spasitele světa. Za Boží ochranu. Za nevinné dívky. Za sv. dětství.
26.	Sv. Štěpána, prvomuč. —	Za dar smířlivosti. Za lásku bratrskou. Za představeného řeholní společnosti. Za pokoření nepřátel. Za duše v očistci.
27.	Sv. Jana, evang. Páně. —	Za lásku k Bohu. By poznali všichni lásku nejsv Srdce Páně. Za churavou matku. Za správce duchovního. Za ř otce.
28.	Sv. mláďátek. —	Za opuštěné dítě a jeho matku. Na jistý úmysl. Za sv. dětství. Za školní mládež. Za odvrácení pohoršení. Za obrácení Anglie.
29.	Neděle po narození Páně. Sv. Tomáše, bisk. m. (1170). —	Za neobrožené hájení práv církve sv. Za sv. Otce a jeho rádce. Za odvrácení hříčků.
30.	Sv. Davida, krále. —	Za utlačování jisté náruživosti. Za dar lásky Boží. Za ubohou vdovu. Za dar kajcnosti. Za obrácení hříšníků. Za kněžstvo.
31.	Sv. Sylvestra, pap. (335). —	Na poděkování Bohu za všecka dobrodini. Za všechny v tomto měsíci v Pánu zesnulé údy katolických bratrstev.

Odpustky 100 dní za každý dobrý skutek vykonaný na tyto úmysly.

V okružním listu, o minulých vánocích vydaném, velkou klade váhu svatý Otec na to, aby kněží nyní více než jindy byli opravdu »světlem světa.« Jestliže jest který výkon kněze, při němž má dle sv. Jana Zlatoústce obzvláště »stkvěti se ctnostmi, zbožností a učeností,« tož jestli tak potřebí jistě při hlásání sv. evangelia. Podivuhodná moc kněze! Vezdy, kdykoli chce, může mluvit k Bohu, může hlásati Ježíše Krista, a tímto živým slovem poučovati a k dobrému povzbuzovati duše a naplniti srdce lidu silou nebeskou! To stane se, když kněz ne sebe, ale jediné Ježíše Krista hlásá, a to ukřižovaného a jeho učení, když slova jeho plynou ze srdce opravdu kněžského, plného lásky k Bohu a bližnímu, když umí ke všem »mluviti a se přizpůsobiti podle apoštola Páně, který »učiněn jest vším všem, aby všechny získal pro Krista.« — Překrásně napomíná v této příčině sv. Otec Lev XIII. všechny hlasatele sv. evangelia: »Hlásejte světu Ježíše ukřižovaného, jenž jest moc a moudrost Boha; rozptyluje temnosti a čirou nevědomost lidstva; ukažte lidu, jak potřebná, jak rozumná a vznešená jest víra, učte jej znáti a milovati Spasitele, ukažte tajemnou krásu církve, jeho sv. choti; ukažte neocenitelné poklady a spasitelné prostředky, kteréž má svěřeny pro veškeré vrstvy pokolení lidského.« Ó jak blahodárně tu působí kazatel sv. evangelia, on jest prostředníkem nejsv. Srdce Páně! Prosme tedy Pána za hodné a horlivé hlasatele jeho sv. evangelia!

M o d l e m e s e :

Ó Ježíši! Skrze neposkvrněné Srdce Marie Panny obětuji Tobě všechny modlitby, práce a utrpení dnešního dne spolu se všemi úmysly, s kterými se ustavičně na oltáři obětuješ. — Obzvláště je obětuji za kněze, vyvolené hlásati slovo Boží, aby je hlásali s mocí a líbezností Tvého učení a s pomocí milosti Tvé. Amen.

Pane Ježíši, zastráž ochranou svého Božského Srdce našeho sv. Otce! Srdce Ježíše a Marie! zachraňte církev, řiší rakouskou a vlast naši česko-moravskou!

Ó přesladké Srdce Panny Marie, budiž mou spásou! (Odpustky 300 dní. Pius IX. 1852.)

Sv. Michaeli archanděle, sv. Josefe, sv. Cyrille a Methode, orodujte za nás!